

Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea

C 494

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Volum 64

8 ta' Diċembru 2021

Werrej

IL-PARLAMENT EWROPEW

SESSJONI 2021–2022

Dati tas-seduti: 24 u 25 ta' Marzu 2021

TESTI ADOTTATI

I Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet

RIŻOLUZZJONIJIET

Il-Parlament Ewropew

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

2021/C 494/01	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-tfassil tal-politika tal-edukazzjoni diġitali (2020/2135(INI))	2
2021/C 494/02	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-impatt tal-iskart fil-baħar fuq is-sajd (2019/2160(INI))	14
2021/C 494/03	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-politika ta' koeżjoni u l-istrategġija ambjentali reġjonali fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima (2020/2074(INI))	26
2021/C 494/04	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar strategġija Ewropea għad-data (2020/2217(INI))	37
2021/C 494/05	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-implimentazzjoni tad-Diretti-va 2009/81/KE, rigward l-akkwist pubbliku fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà, u tad-Diretti-va 2009/43/KE, rigward it-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiża (2019/2204(INI))	54
2021/C 494/06	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092, il-mekkanizmu ta' kondizzjonalità marbut mal-Istat tad-Dritt (2021/2582(RSP))	61

2021/C 494/07	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-implimentazzjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali: id-Direttiva 2004/107/KE u d-Direttiva 2008/50/KE (2020/2091(INI))	64
2021/C 494/08	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar Strategija ġdida UE-Afrika – shubija għal żvilupp sostenibbli u inkluziv (2020/2041(INI))	80
2021/C 494/09	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-istabbiliment ta' strategija tal-UE għal turizmu sostenibbli (2020/2038(INI))	106
2021/C 494/10	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro (2020/2037(INI))	118
2021/C 494/11	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-rapport ta' evalwazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data sentejn wara l-applikazzjoni tiegħu (2020/2717(RSP))	129
2021/C 494/12	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar l-Albanija (2019/2170(INI))	139
2021/C 494/13	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar il-Kosovo (2019/2172(INI))	149
2021/C 494/14	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar il-Maċedonja ta' Fuq (2019/2174(INI))	161
2021/C 494/15	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar is-Serbja (2019/2175(INI))	172

II *Komunikazzjonijiet*

KOMUNIKAZZJONIJET MINN ISTITUZZJONIJET, KORPI, UFFIĊĊJI U AĠENZJI TAL-UNJONI EWROPEA

Il-Parlament Ewropew

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

2021/C 494/16	Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Livia Járóka (2020/2198(IMM))	186
2021/C 494/17	Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Jean-François Jalkh (2020/2110(IMM))	188

III *Atti preparatorji*

Il-Parlament Ewropew

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

2021/C 494/18	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill li jstabbilixxi miżuri ta' implimentazzjoni għas-sistema tar-Riżorsi Propriji tal-Unjoni Ewropea u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 608/2014 (10045/2020– C9-0024/2021 – 2018/0132(APP))	191
---------------	---	-----

2021/C 494/19	Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew li ma ssir ebda oġġezzjoni għar-Regolament delegat tal-Kummissjoni tad-19 ta' Frar 2021 li jemenda r-Regolament Delegat (UE) Nru 640/2014 fir-rigward tar-regoli dwar in-nuqqas ta' konformità fir-rigward tas-sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni għall-annimali bovini, ovini u kaprini u dwar il-kalkolu tal-livell ta' penali amministrattivi fir-rigward tal-annimali ddikjarati skont l-iskemi ta' għajnuna għall-annimali jew il-miżuri ta' appoġġ relatati mal-annimali (C(2021)00993 – 2021/2566(DEA))	193
2021/C 494/20	P9_TA(2021)0099 Qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-kriżi tal-COVID-19 ***I Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2402 li jistabbilixxi qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u li johloq qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-pandemija tal-COVID-19 (COM(2020)0282 – C9-0207/2020 – 2020/0151(COD)) P9_TC1-COD(2020)0151 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2402 li jistabbilixxi qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u li johloq qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-kriżi tal-COVID-19 . .	195
2021/C 494/21	P9_TA(2021)0100 Emenda tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-kriżi tal-COVID-19 ***I Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-pandemija tal-COVID-19 (COM(2020)0283 – C9-0208/2020 – 2020/0156(COD)) P9_TC1-COD(2020)0156 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-kriżi tal-COVID-19	196
2021/C 494/22	P9_TA(2021)0101 Kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-transitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju ***I Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, it-trasferiment, is-senserija, l-assistenza teknika u t-transitu ta' oġġetti b'użu doppju (riformulazzjoni) (COM(2016)0616 – C8-0393/2016 – 2016/0295(COD)) P9_TC1-COD(2016)0295 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-transitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju (riformulazzjoni)	197
2021/C 494/23	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill dwar il-kalkolu tar-riżorsi proprji bbażati fuq l-iskart mill-imballaġġ tal-plastik li mhuwiex riċiklat, dwar il-metodi u l-proċedura għat-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' dik ir-riżorsa proprja abbażi tal-Bażi Komuni Konsolidata għat-Taxxa Korporattiva u dwar ċerti aspetti tar-riżorsa proprja bbażata fuq l-introitu nazzjonali gross (13142/2020 – C9-0018/2021 – 2018/0131(NLE))	200

2021/C 494/24	Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz tar-Regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE, Euratom) Nru 1553/89 dwar l-arrangamenti uniformi definittivi għall-għbir ta' riżorsi proprji li jakkumulaw mit-taxxa tal-valur miżjud (12771/2020 – C9-0364/2020 – 2018/0133(NLE))	204
2021/C 494/25	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-linji gwida ġenerali għat-thejjja tal-baġit 2022, Taqsima III – Il-Kummissjoni (2020/2265(BU))	207

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- *** Proċedura ta' approvazzjoni
- ***I Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari
- ***II Proċedura leġislattiva ordinarja: it-tieni qari
- ***III Proċedura leġislattiva ordinarja: it-tielet qari

(It-tip ta' proċedura jiddependi mill-bażi legali proposta mill-abbozz ta' att)

Emendi tal-Parlament:

Il-partijiet tat-testi l-godda huma indikati permezz tat-tipa ***korsiva u grassa***. Il-partijiet tat-test imhassra huma indikati permezz tas-simbolu ■ jew huma ingassati. Is-sostituzzjoni hija indikata billi t-test il-gdid jiġi indikat permezz tat-tipa ***korsiva u grassa*** u billi jithassar jew jiġi ingassat it-test sostitwit.

IL-PARLAMENT EWROPEW

SESSJONI 2021–2022

Dati tas-seduti: 24 u 25 ta' Marzu 2021

TESTI ADOTTATI

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

RIŻOLUZZJONIJIET

IL-PARLAMENT EWROPEW

P9_TA(2021)0095

It-tfassil tal-politika tal-edukazzjoni diġitali

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-tfassil tal-politika tal-edukazzjoni diġitali (2020/2135(INI))

(2021/C 494/01)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE),
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 14 tagħha,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 2 tal-Protokoll għall-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, rigward id-dritt għall-edukazzjoni,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-mozzjoni għal riżoluzzjoni tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni tat-22 ta' Settembru 2020 dwar il-futur tal-edukazzjoni Ewropea fil-kuntest tal-COVID-19,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' April 2020 dwar azzjoni koordinata tal-UE biex tikkumbatti l-pandemija tal-COVID-19 u l-konsegwenzi tagħha ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Dicembru 2018 dwar l-edukazzjoni fl-era diġitali: sfidi, opportunitajiet u tagħlimiet għat-tfassil tal-politika tal-UE ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Ġunju 2018 dwar il-modernizzazzjoni tal-edukazzjoni fl-UE ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Settembru 2017 dwar agenda ġdida għall-hiliet għall-Ewropa ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tad-9 ta' Ġunju 2020 dwar it-tiswir tal-futur diġitali tal-Ewropa ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2020 dwar l-għalliema u l-harrieġa Ewropej għall-futur ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92.

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0054.

⁽³⁾ ĠU C 388, 13.11.2020, p. 2.

⁽⁴⁾ ĠU C 28, 27.1.2020, p. 8.

⁽⁵⁾ ĠU C 337, 20.9.2018, p. 135.

⁽⁶⁾ ĠU C 202 I, 16.6.2020, p. 1.

⁽⁷⁾ ĠU C 193, 9.6.2020, p. 11.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-18 ta' Novembru 2019 dwar ir-rwol ewlieni tal-politiki ta' tagħlim tul il-hajja fl-ghoti tas-setgħa lis-soċjetajiet biex jindirizzaw it-tranzizzjoni teknoloġika u ekoloġika favur tkabbir inklużiv u sostenibbli ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2018 dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja ⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2017 dwar il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki għat-tagħlim tul il-hajja u li tħassar ir-rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 dwar l-istabbiliment ta' Qafas Ewropew tal-Kwalifiki għat-tagħlim tul il-hajja ⁽¹⁰⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2016 dwar l-iżvilupp tal-litteriżmu fil-media u l-hsieb kritiku permezz tal-edukazzjoni u t-taħriġ ⁽¹¹⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-19 ta' Diċembru 2016 dwar perkorsi ta' titjib tal-hiliet: opportunitajiet godda għall-adulti ⁽¹²⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-27 ta' Mejju 2015 dwar ir-rwol tal-edukazzjoni bikrija tat-tfal u l-edukazzjoni primarja fit-trawwim tal-kreattività, l-innovazzjoni u l-kompetenza diġitali ⁽¹³⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2012 dwar il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali ⁽¹⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Settembru 2020, bit-titolu "Pjan ta' Azzjoni dwar l-Edukazzjoni Diġitali 2021-2027: Tfassil mill-ġdid tal-edukazzjoni u t-taħriġ għall-era diġitali" (COM(2020)0624) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanjah (SWD(2020)0209),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Settembru 2020 dwar il-kisba taż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni sal-2025 (COM(2020)0625),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Lulju 2020 dwar Agenda għall-Hiliet għall-Ewropa għall-kompetittività sostenibbli, il-gustizzja soċjali u r-reżiljenza (COM(2020)0274),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Jannar 2018 dwar il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali (COM(2018)0022),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Novembru 2017 dwar it-tishih tal-identità Ewropea permezz tal-edukazzjoni u l-kultura (COM(2017)0673),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Mejju 2017 dwar l-iżvilupp tal-iskejjel u t-tagħlim eċċellenti għal bidu tajjeb fil-hajja (COM(2017)0248),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-7 ta' Diċembru 2016 dwar it-titjib u l-immodernizzar tal-edukazzjoni (COM(2016)0941),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) bit-titolu "Education responses to COVID-19: an implementation strategy toolkit" (Reazzjonijiet tal-edukazzjoni għall-COVID-19: sett ta' għodod għal strateġija ta' implimentazzjoni),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-OECD bit-titolu "OECD Skills Outlook 2019: Thriving in a Digital World" (Perspettiva tal-Hiliet tal-OECD 2019: Nirnexxu f'Dinja Diġitali),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Organizzazzjoni tan-NU għall-Edukazzjoni, ix-Xjenza u l-Kultura (UNESCO) bit-titolu "Skills for a connected world" (Hiliet għal dinja konnessa),
- wara li kkunsidra r-rapport taċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Tahriġ Vokazzjonali tal-4 ta' Ġunju 2020 bit-titolu "Digital gap during COVID-19 for VET learners at risk in Europe" (Id-distakk diġitali waqt il-COVID-19 għall-istudenti tal-VET friskju fl-Ewropa),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

⁽⁸⁾ ĠU C 389, 18.11.2019, p. 12.

⁽⁹⁾ ĠU C 189, 4.6.2018, p. 1.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 189, 15.6.2017, p. 15.

⁽¹¹⁾ ĠU C 212, 14.6.2016, p. 5.

⁽¹²⁾ ĠU C 484, 24.12.2016, p. 1.

⁽¹³⁾ ĠU C 172, 27.5.2015, p. 17.

⁽¹⁴⁾ ĠU C 398, 22.12.2012, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali,
 - wara li kkunsidra l-pożizzjoni fil-forma ta' emendi tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A9-0042/2021),
- A. billi edukazzjoni ta' kwalità inkluziva, ekwa u ffinanzjata kif xieraq hija mutur ewlieni tat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali; billi l-edukazzjoni tirrappreżenta investment fil-futur komuni tagħna, u tikkontribwixxi għall-koeżjoni soċjali, it-tkabbir ekonomiku sostenibbli, il-holqien tax-xogħol u l-impjiegi u b'hekk għal soċjetà ekwa; billi l-edukazzjoni hija strument kritiku fl-iżvilupp individwali u l-awto-realizzazzjoni u ssahha il-partecipazzjoni fil-hajja demokratika;
- B. billi l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel hija valur ċentrali tal-UE li huwa minqas fl-Artikoli 8 u 19 TFUE;
- C. billi t-teknoloġiji diġitali qed jagħtu sura ġdida lis-soċjetà, u b'hekk il-hiliet diġitali bażiċi u l-litteriżmu diġitali llum huma essenzjali għaċ-ċittadini kollha;
- D. billi l-ewwel prinċipju tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali jiddeskrivi l-importanza li jinżammu u jinkisbu l-hiliet biex "jiġu żgurati opportunitajiet u aċċess indaqs għas-suq tax-xogħol" u jistipula li kulhadd għandu d-dritt għal "edukazzjoni, taħriġ u taħlim tul il-hajja ta' kwalità u inkluzivi sabiex iżomm u jakkwista hiliet li jippermettulu jippartecipa b'mod sħiħ fis-soċjetà u jimmaniġġja b'suċċess tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol";
- E. billi l-hakma ta' hiliet trażversali bażiċi, bħan-numeriżmu, il-hsieb kritiku u l-hiliet ta' komunikazzjoni soċjali, hija prerekwiżit fundamentali għall-akkwizzizzjoni ta' hiliet u kompetenzi diġitali; billi, fl-istess hin, fil-futur se jkun hemm hteġa akbar għall-hiliet diġitali, bħall-ikkowdjar, il-logistika jew ir-robotika, li se jkollhom impatt mhux biss fuq l-edukazzjoni tal-IT, iżda fuq il-kurrikulu kollu kemm hu; billi l-Qafas ta' Kompetenza Diġitali għaċ-Ċittadini jirrikonoxxi l-importanza tal-hiliet personali, inkluzi l-komunikazzjoni, il-kollaborazzjoni u l-holqien ta' kontenut, li spiss jiġu mgħallma permezz tal-istudji umanistiċi, l-arti u x-xjenzi soċjali; billi approċċ interdixiplinari għall-istudju tax-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija, l-arti u l-matematika (STEAM) jista' jwassal għal disinn aħjar u aktar iċċentrat fuq il-bniedem ta' soluzzjonijiet diġitali;
- F. billi l-edukazzjoni bażika dwar l-igjene u s-sikurezza ċibernetiċi, il-protezzjoni tad-data u l-litteriżmu fil-media trid tkun adatta għall-età u orjentata lejn l-iżvilupp tal-istudenti sabiex tgħinhom isiru studenti kritiċi, ċittadini attivi, utenti tal-internet u persuni li jsawru soċjetà diġitali demokratika, jieħdu deċiżjonijiet infurmati, u jkunu konxji mir-riskji assoċjati mal-internet, bħalma huma d-diżinformazzjoni online, il-fastidju u ksur ta' data personali, u jkunu kapaċi jiġġilduhom; billi l-programmi ta' taħlim relatati maċ-ċibersigurtà għandhom jiġu introdotti fil-kurrikulu;
- G. billi t-trasformazzjoni diġitali qed issawwar is-suq tax-xogħol, fejn, bi qbil mal-estimi tal-Kummissjoni⁽¹⁵⁾, f'għadd ta' kategoriji ta' impjiegi naraw li fil-futur daqs 90 % tal-impjiegi se jkunu mistennija jirrikjedu xi forma ta' hiliet diġitali u 65 % tat-tfal li deħlin fl-iskejjel primarji llum se jkunu, fl-aħħar mill-aħħar, mistennija jaħdmu f'impjiegi li għadhom ma jeżistux; billi hemm domanda għolja għall-hiliet diġitali avvanzati, u dan x'aktarx se jinvolvi enfasi akbar fuq l-oqsma STEAM;
- H. billi l-impatt ta' teknoloġiji godda, bħar-robotika u l-intelliġenza artifiċjali (IA), fuq l-impjiegi jehtieg li jiġi esplorat bis-sħiħ; billi diġà huwa ċar li l-kompetenza diġitali qiegħda ssir rapidament hila universali meħtieġa għal impjiegi bi ftit jew l-ebda konnessjoni preċedenti mal-isfera diġitali, inkluzi l-impjiegi li jinvolvu xogħol manwali; billi t-taħriġ mill-ġdid u t-titjib tal-hiliet huma meħtieġa biex in-nies ikunu jistgħu jadattaw ruhhom għall-htigijiet u r-realtajiet li qed jinbidlu ta' suq tax-xogħol dejjem aktar diġitalizzati; billi l-bidla lejn it-telexogħol minhabba l-COVID-19 tohloq hiliet

⁽¹⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7a51fb41-92ad-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>
<https://futureskills.pearson.com/research/assets/pdfs/technical-report.pdf>

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

diġitali, komunikazzjoni u sfidi oħra godda; billi min iħaddem għandu jipprovi tahrig diġitali kif ukoll tagħmir diġitali lill-impjegati, filwaqt li jagħti attenzjoni dovuta lill-htigijiet speċifiċi, bħall-forniment ta' faċilitajiet raġonevoli għall-persuni b'dizabbiltà; billi s-settur tal-edukazzjoni u t-tahrig vokazzjonali (VET) għandu rwol kruċjali biex il-haddiema futuri jinghataw il-hiliet u l-kwalifiki li jehtieġu għas-suq tax-xogħol li qed jevolvi;

- I. billi 42 % tal-Ewropej għadhom minghajr hiliet diġitali bażiċi ⁽¹⁶⁾, b'differenzi sinifikanti fl-Istati Membri u bejniethom u abbażi tal-istatus soċjoekonomiku, l-età, il-generu, l-introitu, il-livell ta' edukazzjoni u l-impjeg; billi 35 % biss tal-persuni b'età bejn il-55 u l-74 sena għandhom hiliet diġitali bażiċi, meta mqabbla ma' 82 % ta' daww bejn is-16 u l-24 sena ⁽¹⁷⁾, li jagħmlu lill-persuni akbar fl-età aktar vulnerabbli għall-esklużjoni diġitali; billi l-Agenda għall-Hiliet għandha l-għan li tiżgura li 70 % ta' daww bejn is-16 u l-74 sena jkollhom hiliet diġitali bażiċi sal-2025, zieda medja ta' żewġ punti perċentwali fis-sena meta mqabbla ma' zieda annwali ta' 0,75 punti perċentwali bejn l-2015 u l-2019; billi l-istudenti qatt mhu se jkun fuq l-istess livell biex jiksbu hiliet diġitali, b'diskrepanzi kbar fil-livelli tal-hiliet bażiċi;
- J. billi għad hemm inugwaljanzi fl-aċċess għall-infrastruttura u t-tagħmir diġitali, b'żoni rurali u remoti u żoni urbani żvantaġġati li spiss ibatu minn konnettività fqira u b'familji b'introitu aktar baxx li spiss ma jkollhomx aċċess għall-kompjuters; billi 10 % tal-unitajiet domestiċi fiż-żoni rurali tal-UE ma għandhomx aċċess għall-internet b'linja fissa u 41 % oħra mhumiex koperti bil-broadband;
- K. billi hemm differenza bejn il-generi ta' 11 % fir-rigward tal-hiliet diġitali ⁽¹⁸⁾; billi, skont il-Eurostat, persuna wahda biss minn kull tliet gradwati STEM hija mara, minkejja li 54 % tal-istudenti tal-edukazzjoni għolja huma nisa; billi, fl-edukazzjoni primarja, l-attitudnijiet lejn is-suġġetti STEM ma jvarjawx bejn is-subien u l-bniet, iżda mill-età ta' 15-il sena l-interess fost il-bniet jidher li jibda jbatti; billi inqas minn 3 % tal-bniet adolexxenti jesprimu interess li jahdmu bhala professjonisti tal-ICT;
- L. billi d-disparitajiet bejn il-generi fl-edukazzjoni u t-tahrig jirriflettu ruħhom fil-post tax-xogħol, bi 17 % biss tal-impjegati fis-settur tal-ICT okkupati min-nisa u bis-sehem tal-irġiel li jahdmu f'settur diġitali jkun 3,1 darbiet akbar minn dak tan-nisa ⁽¹⁹⁾, id-differenza bejn il-generi hija partikolarment evidenti fis-settur tal-IA, fejn 22 % biss tal-professjonisti globalment huma nisa; billi tali disparitajiet għandhom impatt fuq il-possibbiltà għan-nisa li jahdmu f'setturi mħallsa tajjeb u orjentati lejn il-futur u b'mod simili jillimitaw id-diversità fis-settur diġitali, pereżempju fir-rigward tad-disinn tat-teknoloġija;
- M. billi huwa importanti li wiehed jifhem il-fatturi li jinfluwenzaw l-edukazzjoni u l-għażliet ta' karriera tal-bniet u tan-nisa, inkluż il-preġudizzju tal-generu, u li dawn jiġu motivati biex isegwu studji u karrieri STEM u ICT; billi, f'dan ir-rigward, jehtieġ li jiġu żviluppatti aktar soluzzjonijiet għall-gwida tal-karriera;
- N. billi t-teknoloġiji diġitali għandhom potenzjal sostanzjali għall-għalliema, il-harriega u l-edukaturi u l-istudenti fis-setturi u l-ambjenti edukattivi f'termini ta' teknoloġiji aċċessibbli, miftuħa, soċjali u personalizzati li jistgħu jwasslu għal mogħdijiet ta' apprendiment aktar inkluzivi; billi l-użu intelligenti tat-teknoloġiji diġitali, xprunat minn metodi ta' taġġil innovattivi u l-ghoti tas-setgħa lill-istudenti, jista' jattrezza liċ-ċittadini b'kompetenzi ewlenin għall-hajja, bħall-hsieb kreattiv, il-kurżità u l-hiliet għas-soluzzjoni tal-problemi; billi l-użu tat-teknoloġija diġitali qatt ma għandu jitqies bhala miżura ta' ffrankar tal-ispejjeż; billi l-libertà tal-għalliema li jagħzlu l-aħjar tahlita ta' metodi u kontenut ta' taġġil għandha tibqa' fil-qalba tal-proċess edukattiv;
- O. billi l-interazzjoni bejn l-għalliema u l-istudenti hija kruċjali għall-benessri u l-iżvilupp tal-istudenti, u l-apprendiment wiċċ imb wiċċ jrid għalhekk jibqa' fil-qalba tal-ghoti tal-edukazzjoni; billi l-ghodod u t-teknoloġiji diġitali ma jistgħux jissostitwixxu r-rwol tal-għalliema, iżda madankollu joffru firxa ta' benefiċċji li jikkomplementaw l-apprendiment wiċċ imb wiċċ, inkluż fil-forma ta' mudelli ibridi ta' edukazzjoni; billi l-użu eċċessiv tat-teknoloġija u tat-tagħmir diġitali jista'

⁽¹⁶⁾ Rapport dwar l-Indiċi tal-Ekonomija u s-Soċjetà Diġitali (DESI) tal-2020, il-Kummissjoni Ewropea

⁽¹⁷⁾ Rapport DESI tal-2020

⁽¹⁸⁾ Il-Kummissjoni Ewropea (2019), Women in Digital Scoreboard (It-Tabella ta' Valutazzjoni dwar in-Nisa fid-Dinja Diġitali).

⁽¹⁹⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Marzu 2020 bit-titolu "Unjoni ta' Ugwaljanza: Strateġija ta' Ugwaljanza Bejn is-Sessi għall-2020-2025" (COM(2020)0152)

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jikkawża problemi, bħad-deprivazzjoni tal-irqad, id-dipendenza u stil ta' ħajja sedentarja; billi trid tingħata attenzjoni speċjali lil tfal u studenti iżgħar fl-età bi bżonnijiet edukattivi speċjali jew b'diżabbiltajiet, li għalihom l-apprendiment online jgħaliq sfida partikolari;

- P. billi t-teknoloġiji diġitali għandhom jiġu introdotti b'mod li jkun iffukat fuq l-istudent, adattat għall-età u orjentat lejn l-iżvilupp; billi jehtieg li l-istrategiji tal-apprendiment diġitali jqisu r-riċerka dwar l-effetti li l-użu bikri tat-teknoloġija diġitali jaf ikollu fuq l-iżvilupp tal-moħħ ta' tfal iżgħar;
- Q. billi l-iżvilupp tal-infrastruttura u t-teknoloġiji diġitali fl-edukazzjoni jirrikjedi investiment pubbliku sinifikanti, inkluż fil-persunal tal-IT fi stabbilimenti edukattivi; billi l-investiment privat jikkontribwixxi wkoll b'mod sostanzjali għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' apprendiment elettroniku;
- R. billi l-aċċess għall-infrastruttura diġitali, inkluż l-internet b'veloċità għolja, u għal tagħmir u kontenut ta' kwalità għolja u li huwa mfassal għall-htijiet edukattivi, huwa prerekwizit għall-apprendiment diġitali; billi l-pandemija tal-COVID-19 u t-tranżizzjoni diġitali f'daqqa lejn edukazzjoni mill-bogħod jew online kixfu d-diskrepanzi fl-aċċess u l-konnettività fl-Istati Membri u bejniethom, b'effetti differenti fuq is-setturi differenti tal-edukazzjoni; billi, fir-rebbiegħa tal-2020, daqs 32 %⁽²⁰⁾ tal-istudenti f'xi Stati Membri ma kellhomx aċċess għall-internet u l-ghodod diġitali matul il-lockdown tal-COVID-19;
- S. billi l-bidla f'daqqa lejn l-apprendiment online u mill-bogħod kixfet ukoll nuqqas fl-istat ta' thejija fis-sistemi edukattivi fil-biċċa l-kbira tal-Ewropa u diskrepanzi fil-hiliet diġitali tal-ghalliema, tal-edukaturi, tal-ġenituri u tal-istudenti u fil-kapaċità tagħhom li jużaw it-teknoloġiji diġitali b'mod effettiv u sikur; billi, qabel il-kriżi, 39 % biss tal-ghalliema fl-UE hassew li kienu ppreparati tajjeb jew tajjeb hafna biex jużaw it-teknoloġiji diġitali għat-tagħlim, b'differenzi sinifikanti fost l-Istati Membri; billi l-ghalliema madankollu wrew li jistgħu jadattaw għal bidliet profondi fis-sistemi edukattivi jekk jingħataw is-setgħa permezz ta' flessibilità u awtonomija suffiċjenti u jagħmlu l-aħjar użu mill-potenzjal tal-innovazzjoni tal-apprendiment online u mill-bogħod;
- T. billi l-bidla għall-apprendiment online u mill-bogħod aggravat l-inugwaljanzi eżistenti, u halliet lill-istudenti żvantaġġati u vulnerabbli, lill-istudenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali u lill-istudenti b'diżabbiltà jaqgħu aktar lura, żiedet ir-rati ta' tluq mill-iskola fis-setturi kollha tal-edukazzjoni, u kixfet nuqqas ta' appoġġ pastorali u soċjali fl-ambjent diġitali; billi l-inugwaljanzi fit-tfulija bikrija għandhom impatt negattiv fuq ir-riżultati tal-apprendiment u l-prospettivi ta' impjieg aktar 'il quddiem fil-ħajja; billi hemm hteġa urġenti li jittejbu l-kwalità u l-inkluzività tal-edukazzjoni online;
- U. billi l-pandemija tal-COVID-19 se twassal għal bidliet profondi fl-istil ta' ħajja tagħna u enfazzzja il-hteġa li nwasslu edukazzjoni ta' kwalità fuq skala shiha għal kulhadd sabiex inkunu ppreparati għal kriżijiet futuri potenzjali, intejbu r-reżiljenza fit-tul fis-sistemi edukattivi u nistabbilixxu l-pedamenti għal tranżizzjoni diġitali ta' suċċess;
- V. billi l-kontenut tat-tagħlim u l-organizzazzjoni tas-sistemi edukattivi huma kompetenza nazzjonali, madankollu sfidi godda jirrikjedu koordinazzjoni effettiva, u fejn xieraq politiki u għodod tal-edukazzjoni diġitali tal-Unjoni Ewropea għal żmien medju u fit-tul bħala dimensjoni importanti taż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni;
- W. billi d-disponibilità ta' edukazzjoni online ta' kwalità spiss mhijiex alternattiva, iżda hija l-unika għażla għal ċerti gruppi bħal dawk li jaħdmu full-time jew li ma jaħdmux f'reġjuni rurali u remoti jew għal persuni b'diżabbiltà;
- X. billi l-edukazzjoni hija investiment fil-futur u strument importanti għall-iżvilupp u l-awto-realizzazzjoni ta' kull individwu; billi l-edukazzjoni diġitali tista' tgħin biex jiġu indirizzati sfidi bħad-diżinformazzjoni, ir-radikalizzazzjoni, is-serq tal-identità u tad-data, il-bullying ċibernetiku u l-iscams online; billi l-edukazzjoni, it-taħriġ u l-apprendiment tul il-ħajja se jkollhom rwol ewlieni fit-tranżizzjoni għusta għall-ekonomija diġitali;

⁽²⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122303>

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali rivedut: vizjoni, governanza, finanzjament u kejl tal-prestazzjoni

1. Jenfasizza li approċċ ibbażat fuq id-drittijiet għall-edukazzjoni diġitali, skont il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, irid ikun il-prinċipju gwida fil-politika tal-edukazzjoni diġitali biex ikun żgurat li d-dritt għal edukazzjoni inklużiva u ta' kwalità għal kulhadd isir realtà; jissottolinja li l-irkupru wara l-pandemija u r-rivitalizzazzjoni tal-politika tal-edukazzjoni huma marbuta b'mod inseparabbli ma' sfidi oħra li l-Unjoni u d-dinja qed jiffaċċjaw, u jenfasizza l-htieġa li l-politika tal-edukazzjoni diġitali tkun konnessa ma' oqsma ta' politika oħra biex titrawwem soċjetà aktar inklużiva, b'bilanċ bejn il-ġeneri, innovattiva u aktar ekoloġika;
2. Jilqa', f'dan ir-rigward, il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali aġġornat u l-kamp ta' applikazzjoni u l-ambizzjoni estiżi tiegħu, b'miri speċifiċi li jindirizzaw b'mod partikolari d-distakki persistenti fil-hiliet diġitali, il-promozzjoni ta' edukazzjoni tal-kompjuter u tal-IT ta' kwalità, jew konnettività aħjar fl-iskejjel, bhala pass ieħor lejn strategija aktar komprensiva dwar il-hiliet u l-edukazzjoni diġitali; iqis li l-Pjan ikun suċċess jekk, sa meta jkun intemm, l-edukazzjoni diġitali tkun verament saret parti mill-politika tal-edukazzjoni b'riżultati ċari, konsistenti u pożittivi f'termini ta' disponibbiltà, aċċess, kwalità u ekwità madwar l-Unjoni; jirrikonoxxi l-punti tat-tluq differenti tal-Istati Membri f'dan il-proċess, li għandhom jitqiesu fil-varar tal-Pjan;
3. Ifahhar id-deċiżjoni biex il-Pjan jiġi allinjat mal-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) fuq 7 snin peress li dan jippermetti perspettiva aktar fit-tul u jorbtu mal-istrumenti ta' finanzjament rilevanti; jissottolinja l-importanza tal-Pjan fit-twettiq taż-Zona Ewropea tal-Edukazzjoni u, fl-istess hin, l-importanza taż-Zona Ewropea tal-Edukazzjoni fit-twettiq tal-Pjan, li għandha tiżgura t-trasparenza u l-obbligu ta' rendikont fl-implimentazzjoni tiegħu;
4. Jinnota, madankollu, li t-twettiq effettiv tal-Pjan jiddependi wkoll mill-koordinazzjoni bejn firxa wiesgħa ta' programmi u fost l-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura sinerġiji effettivi bejn il-programmi differenti u koordinazzjoni aktar konsistenti u effettiva fil-politiki tal-edukazzjoni diġitali rilevanti kollha fil-livell tal-UE bl-ghan li titnaqqas il-frammentazzjoni u jiġi evitat it-trikkib bejn l-istrumenti u l-politiki ta' finanzjament nazzjonali u Ewropej u b'hekk jiddied l-impatt;
5. Jirrimarka dwar il-kontribut tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej, il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, Orizzont Ewropa, il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, Ewropa Kreattiva u Erasmus+ għall-finanzjament ta' aspetti differenti tal-Pjan; jilqa' l-baġit imsahhah b'mod sinifikanti għall-programm Erasmus+ u jqis li għandha tingħata attenzjoni li ma jitgħabbiex iżżejjed b'ambizzjonijiet politiċi godda peress li l-enfasi prevalenti trid tkun fuq il-fatt li l-programm isir aktar inklużiv;
6. Jirrimarka dwar l-importanza tal-prijoritajiet ta' investiment "Connect" u "Reskill and upskill" fil-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza għall-ixprunar tal-aġenda tal-edukazzjoni diġitali; ihegġeġ lill-Istati Membri jiddedikaw mill-inqas 10 % tal-fondi tal-Faċilità għall-edukazzjoni; itenni l-pożizzjoni tiegħu li jinkoraggja lill-Istati Membri jżidu b'mod sinifikanti l-infiq pubbliku fuq l-edukazzjoni b'rikonoxximent tar-rwol fundamentali tal-edukazzjoni fit-tishih tat-tkabbir, il-holqien tal-impjiegi u t-titjib tar-reżiljenza ekonomika u soċjali; ifakkar ukoll li mill-inqas 20 % tal-fondi li għandhom jingħataw fl-ambitu tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF) ġew allokati għat-tranzizzjoni diġitali, u jhegġeġ lill-Istati Membri jużaw il-fondi tal-Faċilità biex isahhu l-kapaċità diġitali tas-sistemi tal-edukazzjoni u jinvestu, pereżempju, f'infrastruttura diġitali għall-iskejjel, l-istudenti u l-gruppi vulnerabbli, b'mod partikolari f'żoni esklużi;
7. Jissottolinja l-valur tal-proġetti pilota u l-azzjonijiet preparatorji (PPPs) mibdija mill-Parlament fl-iżgurar ta' aktar kooperazzjoni fl-Unjoni kollha biex jiġu indirizzati d-diskrepanzi fl-edukazzjoni bejn l-Istati Membri, ir-reġjuni u ż-żoni rurali u urbani, pereżempju l-azzjoni preparatorja l-ġdida bl-ghan li tiżdied l-aċċessibbiltà għall-ghodod edukattivi fiż-żoni u l-komunitajiet b'konnettività baxxa jew b'aċċess limitat għat-teknoloġiji; jappella għall-integrazzjoni tal-PPPs ta' suċċess fil-programmi tal-Unjoni; jilqa' f'dan ir-rigward, l-inkluzjoni ta' azzjoni rigward il-litteriżmu fil-media fil-programm il-ġdid Ewropa Kreattiva, li tibni fuq il-proġett pilota u l-azzjoni preparatorja ta' suċċess "Litteriżmu fil-media għal kulhadd", u jappella għal finanzjament suffiċjenti biex ikun żgurat li l-azzjoni l-ġdida tkun effettiva;
8. Jinnota li l-Pjan il-ġdid jistabbilixxi miri speċifiċi biex jiġu indirizzati diskrepanzi persistenti fl-edukazzjoni diġitali, bhal fir-rigward tal-konnettività, il-hiliet diġitali u l-kontenut tal-apprendiment online; jilqa' r-rieżami ta' nofs it-terminu skedat tal-Kummissjoni tal-pjan u l-intenzjoni tagħha li żżid sew il-ġbir tad-data; jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa sistema ta' monitoraġġ komprensiv għall-politiki kollha tal-edukazzjoni diġitali li għandha tintuża biex l-aħjar Prattiki Jiġu Kondivizi fl-UE kollha u bhala input għar-rieżami ta' nofs it-terminu; itenni l-htieġa ta' skeda ta' żmien ċara

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

għall-implimentazzjoni u ta' parametri referenzjarji u objettivi intermedji ċari li għandhom jiġu pprezentati kemm lill-Parlament kif ukoll lill-Kunsill; jibqa' konvint li l-pjan jehtieg struttura ta' governanza u koordinazzjoni aktar ċara, li fiha għandu jkun involut il-Parlament, għall-monitoraġġ tal-iżviluppi u l-prestazzjoni fuq bażi kontinwa; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tistabbilixxi forum li jlaqqa' lill-Istati Membri, lill-Parlament u lil partijiet ikkonċernati u esperti rilevanti oħra, inklużi fornituri tal-edukazzjoni u organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili;

9. Ihegġeġ lill-Kummissjoni żżid ir-rwol u l-viżibbiltà tal-edukazzjoni, inkluża l-edukazzjoni diġitali, fl-eżerċizzju tas-Semestru Ewropew u tinkludi fl-enfasi tagħha referenzi għall-impatt ekonomiku tal-edukazzjoni biex jiġu inklużi l-objettivi soċjali u l-kwalità tal-edukazzjoni mogħtija; jinnota li l-Istati Membri se jgħorġu mill-kriżi tal-COVID-19 b'livelli storikament għoljin ta' dejn; jirrimarka li l-klassifikazzjoni tal-edukazzjoni bħala nefqa fil-kontabbiltà nazzjonali xi drabi wasslet, fi kriżijiet preċedenti, għal tnaqqis sostanzjali fil-baġits għall-edukazzjoni; jishaq li t-tranżizzjoni diġitali fl-edukazzjoni mhix se tkun possibbli mingħajr investiment sostanzjali;

10. Jinnota li l-kriżi tal-COVID-19 enfasizzat il-htieġa li l-Istati Membri jikkoordinaw il-politiki u l-miżuri dwar l-edukazzjoni diġitali b'mod aktar effettiv u li jikkondividu l-aħjar prattiki permezz ta' approċċ b'diversi partijiet ikkonċernati għall-politika tal-edukazzjoni biex ikun żgurat li tissodisfa l-htieġijiet taċ-ċittadini tal-UE u li l-istudenti jittqieghdu fiċ-ċentru tagħha; jilqa', għalhekk, l-impenn tal-Kummissjoni biex tistabbilixxi Ċentru Ewropew għall-Edukazzjoni Diġitali bħala l-ewwel pass lejn proċess ta' ħolqien kongunt u sistema ta' monitoraġġ kontinwu li torbot l-istrategġiji nazzjonali u reġjonali għall-edukazzjoni diġitali u tinvolvi lil partijiet ikkonċernati u esperti ewlenin, inklużi organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili, li jirrappreżentaw approċċi differenti minn ġewwa u minn barra l-edukazzjoni konvenzjonali; iqis li ċ-ċentru l-għdid joffri mezz li permezz tiegħu l-Istati Membri għandhom jipromwovu l-kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u t-taħriġ biex itejbu l-provvista tal-edukazzjoni diġitali; ifahhar l-ambizzjoni li ċ-ċentru jintuża biex jiġi stabbilit dialogu strateġiku mal-Istati Membri dwar il-fatturi abilitanti ewlenin għal edukazzjoni diġitali ta' suċċess fid-dawl ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill; ihegġeġ lill-Kummissjoni taħdem malajr biex id-data tal-pubblikazzjoni tal-abbozz ta' Rakkomandazzjoni titressaq 'il quddiem għall-2021;

11. Jistieden lill-Kummissjoni biex, filwaqt li tirrispetta l-prinċipju tas-sussidjarjetà, tissorvelja l-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali u tiżgura rappreżentanza ekwa u indipendenza fiċ-ċentri u s-servizzi ta' konsulenza u fil-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati; jistieden lill-Kummissjoni tinvolvi bis-shih lill-Parlament fiż-żieda taċ-ċentri Ewropej u nazzjonali u tas-servizzi ta' konsulenza u fil-hatra ta' partijiet ikkonċernati rilevanti; ifakkar lill-Kummissjoni biex, meta tiżviluppa l-kunċett tal-Pjattaforma għal Skambji Ewropej ipplanata, tevita t-trikkib u d-duplikazzjoni mal-għanijiet taċ-ċentru;

12. Jissottolinja l-htieġa li l-Unjoni Ewropea taġixxi bħala referenza globali f'termini ta' edukazzjoni diġitali ta' kwalità, u jistieden lill-Kummissjoni taħdem mill-qrib mal-istituzzjonijiet u l-partijiet ikkonċernati globali u reġjonali rilevanti biex tagħti spinta lill-edukazzjoni diġitali ta' kwalità fid-dinja kollha;

13. Jissottolinja r-rwol ċentrali tar-riċerka fit-twettiq tal-pjan u l-kisba ta' edukazzjoni diġitali effettiva u xierqa għal kulhadd, u jilqa' r-rikonoxximent tal-Kummissjoni ta' dan; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jinvestu aktar fir-riċerka interdixxiplinari biex jivvalutaw l-impatti fit-tul tad-digitalizzazzjoni fuq l-apprendiment u l-effikaċja tal-politiki tal-edukazzjoni diġitali, u b'hekk jinfurmaw it-tfassil u l-implimentazzjoni futuri tagħhom, inkluż billi jantiċipaw tipi ġodda ta' impjiegi u hiliet u jaġġustaw il-kurrikuli tal-edukazzjoni kif xieraq; jissottolinja l-htieġa ta' riċerka kontinwa dwar id-diversi impatti tat-teknoloġiji diġitali fuq l-edukazzjoni u l-iżvilupp tat-tfal, li tgħaqqad ix-xjenzi edukattivi, il-pedagoġija, il-psikoloġija, is-soċjoloġija, in-newroxjenza u x-xjenza tal-kompjuter sabiex tinkiseb komprensioni profonda kemm jista' jkun ta' kif l-imhuh tat-tfal – u tal-adulti – jirrispondu għall-ambjent diġitali u l-isfidi relatati tal-edukazzjoni diġitali;

It-trawwim ta' ekosistema tal-edukazzjoni diġitali ta' prestazzjoni għolja

14. Jissottolinja li l-pandemija tal-COVID-19 uriet li mhux l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-edukazzjoni diġitali u l-apprendiment mill-bogħod u online, u għalhekk jibbenefikaw minnhom; jinnota li jeżistu diskrepanzi bejn u fl-Istati Membri u dawn għandhom impatt sproporzjonat fuq persuni minn ambjenti żvantaġġati u fuq dawk li jgħixu f'żoni remoti jew rurali; jiddeplora d-distakk diġitali persistenti fl-Unjoni; jiddispijaċih li f'xi Stati Membri, l-isforzi biex jiġi pprovdut aċċess għal edukazzjoni diġitali ta' kwalità ma rnexxew, u b'hekk wisq studenti thallew mingħajr aċċess għall-edukazzjoni għal diversi xhur; jikkondividi l-analizi tal-Kummissjoni li internet veloci u affidabbli u tagħmir diġitali ta' kwalità fl-istabbilimenti edukattivi, f'ambjenti mhux formali u fid-dar huma prerekwiziti għal edukazzjoni diġitali effettiva;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jirrimarka li, bl-istess mod, ċerti Stati Membri huma avvanzati sew fil-provvista ta' infrastruttura u tagħmir diġitali u għalhekk fl-ghoti ta' soluzzjonijiet fir-rigward tal-edukazzjoni diġitali; jissottolinja l-htieġa li d-distakk diġitali jiġi indirizzat bħala prijorità assoluta u jemmaen li s-shubijiet pubbliċi-privati, xprunati mill-htigijiet tal-istabbilimenti edukattivi, jistgħu jhaffu l-pass tal-ghoti ta' soluzzjonijiet;

15. Jinsisti li l-broadband għandha titqies bħala gid pubbliku u l-infrastruttura tagħha għandha tkun iffinanzjata adegwatement biex jiġi żgurat li tkun universalment aċċessibbli u affordabbli bħala pass kritiku biex jingħalaq id-distakk diġitali; jinnota, barra minn hekk, il-potenzjal li l-użu effettiv tal-5G jista' joffri, u jistieden lill-Kummissjoni tistudja l-kontribut potenzjali tal-5G għall-inizjattivi tal-edukazzjoni diġitali; jappella għal miżuri speċifiċi u skemi ta' finanzjament biex jissahhah l-aċċess għall-istituzzjonijiet edukattivi kollha, speċjalment dawk f'żoni remoti, rurali u muntanjużi b'konnettività baxxa u aċċess limitat għal teknoloġiji emergenti bħall-intelligenza artifiċjali (IA), ir-robotika, il-blockchain, is-sors miftuh, l-apparat edukattiv ġdid jew il-ludifikazzjoni, fid-dawl tal-importanza u l-potenzjal dejjem akbar tagħhom;

16. Jilqa' l-importanza li l-pjan jagħti lill-appoġġ għall-konnettività tal-iskejjel u l-universitajiet permezz tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u l-isforzi biex jiġu promossi l-opportunitajiet ta' finanzjament tal-UE; jistieden lill-Kummissjoni taħdem mill-qrib mal-Istati Membri, l-awtoritajiet lokali u l-partijiet ikkonċernati sabiex tiżgura li l-appoġġ tal-UE jikkomplementa l-iskemi nazzjonali, b'mod partikolari biex jiġu appoġġati l-gruppi żvantaġġati; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li l-appoġġ ma jingħatax biss lill-iskejjel iżda anki lill-istabbilimenti edukattivi formali u mhux formali kollha; ifakkar fil-htieġa li l-istabbilimenti edukattivi jibbenefikaw minn appoġġ minn persunal imharreġ biex jissorveljaw in-networks u l-applikazzjonijiet u biex jipprovdu taħriġ u assistenza dwar il-protezzjoni tad-data;

17. Jishaq fuq l-importanza li l-Unjoni tkun minn ta' quddiem fl-edukazzjoni diġitali billi tiffacilita l-aċċess għall-innovazzjonijiet u t-teknoloġiji għall-ghalliema, għall-istudenti u għall-ġenituri; jappella, f'dan ir-rigward, għal inizjattivi ġodda fl-edukazzjoni billi jsir użu shih mit-teknoloġiji l-ġodda bħall-IA u r-robotika, li se johlqu wkoll sensibilizzazzjoni dwar l-opportunitajiet u l-isfidi assoċjati magħhom fl-ambjenti edukattivi; ifakkar li għandu jiġi żgurat approċċ etiku u ċċentrat fuq il-bniedem għall-użu tal-IA u r-robotika; jinnota li l-użu intelligenti tal-IA jista' jhaffef il-volum ta' xogħol tal-persunal, jagħmel il-kontenut edukattiv iktar attraenti, jiffacilita l-apprendiment f'għadd ta' dixxiplini u jappoġġa metodi ta' tagħlim aktar adattati u aġġustati għall-htigijiet tal-istudenti individwali; huwa mhasseb dwar in-nuqqas ta' programmi ta' edukazzjoni għolja u ta' riċerka speċifiċi għall-IA fl-Unjoni, billi dan iġib miegħu r-riskju li jiddgħajfef il-vantaġġ kompetittiv tal-UE; jappella għal żieda fl-investiment pubbliku fl-IA;

18. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Istati Membri jipprovdu lill-iskejjel (għalliema u studenti) mhux biss b'appoġġ tekniku u b'konnessjoni tal-internet, iżda anki b'appoġġ meħtieġ rigward software sikur u affidabbli, kif ukoll jippromwovu mudelli flessibbli ta' edukazzjoni u appoġġ għall-istudenti mill-bogħod bl-użu ta' mezzi bħal riżorsi elettronici, materjali elettronici, vidjows, mentoragg elettroniku u taħriġ online mingħajr hlas; jenfasizza, f'dak ir-rigward, li l-istituzzjonijiet kulturali u komunitarji lokali, bħal-libreriji u l-mużewijiet, huma fornituri fundamentali ta' tali riżorsi diġitali; iwwisi dwar l-effetti negattivi tal-intrappolamenti tal-klijentela tar-riżorsi edukattivi fuq l-indipendenza pedagogika, u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiggarrantixxu tali indipendenza minn kwalunkwe interferenza jew interess; jinsisti fuq il-htieġa ta' ekosistema tal-edukazzjoni diġitali miftuħa u trasparenti fir-rigward tal-kontenut, l-apparat u t-teknoloġiji; jissottolinja li t-teknoloġiji miftuħa jappoġġaw sens ta' kooperazzjoni u li soluzzjonijiet b'xejn u b'sors miftuh, l-użu mill-ġdid ta' kontenut fid-dominju pubbliku u soluzzjonijiet interoperabbli ta' hardware u software jtejb u l-aċċess u johlqu spazju diġitali aktar bilanċjat;

19. Jissottolinja l-htieġa li jiġu rikonoxxuti l-prinċipji legali u etici relatati mal-proprjetà intellettuali fil-kuntest taż-żieda fil-ohlqien u t-tixrid tal-kontenut diġitali edukattiv; jilqa' u japprova n-network tal-Proprietà Intellettuali fl-Edukazzjoni ġestit mill-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea u jinkoraġġixxi l-iżvilupp ta' hilet relatati mal-proprjetà intellettuali fost l-istudenti u l-ghalliema; ifakkar fl-eċċezzjoni għad-drittijiet tal-awtur fir-rigward tal-użu ta' xoghlijiet u materjal ieħor f'attivitajiet ta' tagħlim diġitali u transfruntieri stabbilita fl-Artikolu 5 tad-Direttiva (UE) 2019/790;

20. Jirrimarka dwar inizjattivi innovattivi interessanti li jagħmlu l-ambjent u l-ispazju rikreattiv online sikuri, interessanti u divertenti, f'kull stadju tal-edukazzjoni; jissottolinja r-rilevanza li jingabru flimkien l-approċċi pedagogiċi, konjittivi u psikoloġiċi għall-edukazzjoni u li jiġu adattati l-formati online u offline kif xieraq; jinnota, f'dan ir-rigward, l-approċċ propost fl-istrategija Ewropea għall-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

21. Ifakkar fl-importanza li l-ghalliema, l-istudenti u l-ġenituri jiġu offruti kontenut ta' edukazzjoni diġitali aċċessibbli u ta' kwalità għolja minn sorsi diversifikati u jhegġeġ lill-Istati Membri jallokaw fondi għall-akkwist ta' riżorsi edukattivi diġitali professjonali u sikuri żviluppati bl-użu tal-innovazzjoni Ewropea, inkluż kontenut edukattiv ta' kwalità mahluq b'mod kongunt mal-esperti; jistieden lill-Istati Membri jippromwovu inizjattivi li jippermettu lin-negozji u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jikkondividu l-innovazzjoni ta' teknoloġija avvanzata mal-komunità tal-edukazzjoni;

22. Iqis li l-Unjoni jista' jkollha rwol fundamentali biex tgħin fl-iżvilupp u d-disponibbiltà ta' kontenut edukattiv ta' kwalità għolja; jinnota b'sodisfazzjon l-ghadd jikber ta' pjattaformi tal-edukazzjoni diġitali li qed jiġu stabbiliti biex jippermettu l-aċċess għar-riżorsi u l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki, bħall-eTwinning, il-Pjattaforma Elettronika għat-Tagħlim tal-Adulti fl-Ewropa (EPALE) u l-iSchool Education Gateway; jistieden lill-Kummissjoni tkompli tippromwovi u żżid inizjattivi ta' suċċess bħal dawn permezz ta' programmi rilevanti bħal InvestEU u Erasmus+ u biex l-Istati Membri jisfruttaw aħjar il-potenzjal tagħhom; iqis li l-pjattaforma għal skambji Ewropej għandha potenzjal bħala għodda biex tiżgura kooperazzjoni aħjar bejn il-partijiet ikkonċernati u l-atturi tal-edukazzjoni fil-livell Ewropew, u jistieden lill-Kummissjoni tikkompleta l-istudju tal-fattibbiltà ppjanat tagħha bil-heffa xierqa;

23. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri jhaddnu l-innovazzjoni u t-teknoloġiji diġitali fis-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom b'mod intelligenti u ċċentrat fuq l-istudenti biex jiksbu approċċ effettiv ta' apprendiment imħallat għall-gejjen; ifakkar, madankollu, fl-importanza fundamentali tal-edukazzjoni wiċċ imb wiċċ u jishaq li l-ghodod diġitali għandhom jintużaw biex jikkomplementaw u jsahhu t-tagħlim fil-klassi; iqis li hemm bżonn li ssir riflessjoni dwar l-impatt negattiv ta' "wisq hin fuq l-iskrins" fuq il-benessri tal-istudenti; jissottolinja li l-pandemija tal-COVID-19 żvelat diskrepanzi ċari fil-provvista tal-edukazzjoni li l-apprendiment online ma jistax inaqas faċilment u jehtieg li jindirizza aktar, b'mod partikolari fir-rigward tal-iklet fl-iskejjel, l-appoġġ pastorali u l-eżerċizzju fiżiku;

It-tishih tal-hiliet u l-kompetenzi diġitali għat-trasformazzjoni diġitali

24. Jemmen li t-thaddin u l-massimizzazzjoni tal-potenzjal tat-teknoloġiji diġitali għandhom jimxu id fid mal-modernizzazzjoni tal-kurrikuli u l-metodi ta' apprendiment eżistenti; jishaq, f'dan ir-rigward, fuq l-importanza li jinghata appoġġ finanzjarju għal korsijiet ta' taħriġ imfassla għall-ghalliema; jinsisti, għalhekk, li tinghata attenzjoni akbar lit-taħriġ tal-ghalliema aċċessibbli hekk kif il-pjan jiġi varat sabiex jiġi żgurat li l-ghalliema u l-edukaturi mhux biss ikollhom il-hiliet diġitali, iżda jkunu kapaċi jgħallmuhom ukoll; ihegġeġ, f'dan ir-rigward, investimenti f'korsijiet ta' speċjalizzazzjoni fil-hiliet tat-tagħlim diġitali kemm għall-ghalliema kif ukoll għall-professjonisti tal-IT li jaspiraw li jgħallmu; jenfasizza l-valur tal-mentoraġġ bħala għodda ta' taħriġ u żvilupp; jishaq fuq ir-rwol essenzjali ta' Erasmus+ u l-mobbiltà tal-ghalliema għall-kisba tal-hiliet; jinnota l-potenzjal tal-Akkademja tal-Għalliema futura u jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta kuncett u baġit ċari lill-Parlament; jappella għal inizjattiva fl-Unjoni kollha biex jiġu żviluppati metodi pedagoġiċi u ta' valutazzjoni godda għall-ambjent diġitali, filwaqt li jiġu rikonoxxuti l-isfidi diġitali speċifiċi bħall-apprendiment asinkroniku u l-importanza li jitrawwem involviment kritiku;

25. Jissottolinja r-rwol dejjem aktar importanti tal-ġenituri, il-familji u t-tuturi fl-apprendiment mill-bogħod u l-htieġa li jkollhom hiliet tal-internet, diġitali u tekniċi tajbin kif ukoll it-tagħmir xieraq, u jitlob li jinghataw taħriġ u mekkaniżmi ta' appoġġ speċjali; jishaq fuq il-htieġa li l-familji jiġu meghjuna b'għodod diġitali sabiex jizzied l-aċċess għall-edukazzjoni remota; jistieden lill-Kummissjoni twettaq studju ddedikat dwar il-ġenitorjalità diġitali⁽²¹⁾ biex jiġi żviluppat approċċ konsistenti u effettiv fl-Istati Membri kollha biex jgħin lill-ġenituri;

26. Jissottolinja l-isfida ta' kontenut u attivitajiet ta' hsara u illegali fl-ambjent diġitali, inkluż f'termini ta' sahha u benessere mentali, bħall-fastidju online inkluż it-theddid ċibernetiku u l-bullying ċibernetiku, il-pedopornografija u l-grooming, il-ksur tad-data u tal-privatezza, il-logħob online perikoluż u d-dizinformazzjoni; jilqa' bi pjacir, għalhekk, l-enfasi akbar fuq il-litteriżmu diġitali u tal-informazzjoni permezz tal-edukazzjoni u t-taħriġ fil-pjan rivedut; jemmen li l-professjonisti tal-kura tas-sahha, l-istituzzjonijiet edukattivi, is-soċjetà ċivili u l-fornituri tal-edukazzjoni mhux formali, fi shubija mal-ġenituri, jehtieg li jiżviluppaw kurrikulu adattat għall-età biex l-istudenti jkunu jistghu jagħmlu għażliet infurmati u xierqa u jevitaw imġiba ta' hsara;

⁽²¹⁾ Il-ġenitorjalità diġitali tiddekrivi l-isforzi u l-prattiki tal-ġenituri għall-komprensjoni, l-appoġġ u r-regolamentazzjoni tal-attivitajiet tat-tfal f'ambjenti diġitali, li tgħin b'mod partikolari jużaw l-internet b'mod sikur.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

27. Ifakkar li huwa essenzjali li n-nies ikollhom l-ghodod u l-hiliet biex jaffrontaw id-diversi theddidiet fl-ambjent diġitali u b'mod partikolari biex jidentifikaw u jivvalutaw b'mod kritiku d-diżinformazzjoni u l-ahbarijiet foloz; jilqa', f'dak ir-rigward, l-adozzjoni rapida tal-Pjan ta' Azzjoni Medjatiku reċenti u l-enfasi tiegħu fuq il-litteriżmu fil-media, u jistieden lill-Kummissjoni tirrieżamina regolament il-Kodiċi ta' Prattika dwar id-Diżinformazzjoni u tiegħu miżuri adegwati biex tiżgura li l-media soċjali tikkumbatti d-diżinformazzjoni online; jistenna b'herqa l-linji gwida ppjanati għall-ghalliema u l-persunal edukattiv dwar it-trawwim tal-litteriżmu diġitali u l-indirizzar tad-diżinformazzjoni; jistieden lill-Kummissjoni tkun aktar ambizzjuża u taħdem mal-partijiet ikkonċernati nazzjonali u lokali biex tvara kampanji ta' litteriżmu diġitali fuq skala kbira; jinnota l-importanza tal-promozzjoni wiesgħa ta' inizjattivi eżistenti bhall-Gimgha Ewropea tal-Ikkowdjar u Jum l-Internet Aktar Sikur;

28. Jenfasizza li kwalunkwe żvilupp fil-qasam tal-edukazzjoni diġitali jrid jimxi id f'id ma' qafas robust ta' protezzjoni tad-data u jevita kwalunkwe sfruttament kummerċjali tad-data tal-istudenti; jishaq li l-oghla salvagwardji jridu japplikaw għad-data tal-minorenni, inkluż għal skopijiet ta' riċerka u tagħlim; jistieden lill-Kummissjoni biex, f'kooperazzjoni mal-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB), tindirizza n-natura speċifika tad-data edukattiva u d-data relatata mal-istudenti;

29. Jishaq li l-hiliet tradizzjonali, umanistiċi u personali, bhall-hiliet soċjali, l-empatija, is-soluzzjoni tal-problemi u l-kreattività, għandhom ikompli jtrawmu bhala parti mill-isforzi biex jiġu mgħallma l-hiliet u l-litteriżmu diġitali, b'mod partikolari permezz ta' kampanji ta' litteriżmu diġitali fuq skala kbira; jishaq fuq l-importanza tad-dimensjoni diġitali tal-edukazzjoni ċivika u jiddispijaċih dwar l-ambizzjonijiet limitati tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali l-ġdid fir-rigward tal-promozzjoni taċ-ċittadinanza diġitali;

30. Ifakkar fil-htieġa ta' hiliet diġitali avvanzati u jhegġeġ lill-Istati Membri jistabbilixxu programmi nazzjonali fl-edukazzjoni li jippromwovu żieda fin-numru ta' studenti u gradwati tal-IT; jishaq li klassijiet bhal dawn jistgħu jiġu żviluppati taħt il-kappa tal-kumpanji ta' teknoloġija avvanzata u tal-universitajiet;

31. Jishaq fuq l-importanza tal-edukazzjoni ekoloġika u l-edukazzjoni dwar l-ambjent, u jappella għall-iżvilupp ta' kurrikuli mfassla apposta madwar l-Ewropa filwaqt li jitqies l-impatt ambjentali tal-edukazzjoni diġitali;

32. Jishaq li, f'konformità mal-Ftehim Qafas dwar id-Diġitalizzazzjoni tas-Shab Soċjali Ewropej, il-kumpanji li jużaw b'mod effettiv teknoloġiji godda u emergenti għandhom ir-responsabbiltà li jipprovdu taħriġ mill-ġdid u titjib tal-hiliet adegwati għall-impjegati kollha kkonċernati sabiex ikunu jistgħu jitgħallmu kif jużaw l-ghodod diġitali, jadattaw għall-htigijiet li qed jinbidlu tas-suq tax-xogħol u jibqgħu fl-impjieg; jishaq fuq ir-rwol tas-shab soċjali permezz ta' ftehimiet kollettivi dwar id-definizzjoni u r-regolamentazzjoni tal-hiliet diġitali u t-taħriġ kontinwu, fl-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-hiliet, fl-iżvilupp tat-taħriġ fuq il-post tax-xogħol u fl-aġġornament tal-kurrikuli tal-edukazzjoni u t-taħriġ; ifakkar fir-realtajiet tax-xogħol godda mahluqa mill-pandemija, bhat-telexogħol, u jinkoraġġixxi lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u tat-taħriġ u lil min ihaddem biex jistabbilixxu taħriġ xieraq biex jippreparaw lin-nies għal dan l-ambjent tax-xogħol ġdid;

33. Jissottolinja l-importanza tal-valutazzjoni u l-monitoraġġ tal-hiliet diġitali, u jirrimarka, f'dak ir-rigward, il-valur tal-ghodod eżistenti, bhall-Qafas Ewropew ta' Kompetenza Diġitali u l-ghodda ta' awtovalutazzjoni SELFIE; jilqa' l-estensjoni ta' SELFIE għall-ghalliema; jistieden lill-Kummissjoni tagħti spinta lill-adozzjoni attwalment limitata ta' tali ghodod;

34. Jishaq barra minn hekk, fuq il-htieġa tar-rikonoxximent, tal-validazzjoni u taċ-ċertifikazzjoni – u għaldaqstant tal-portabbiltà – aħjar u aktar innovattivi tal-hiliet, il-kwalifiki u l-kredenzjali diġitali; ifahhar il-pjan biex jiġi żviluppat Ċertifikat Ewropew tal-Hiliet Diġitali bhala ghodda li tiffaċilita l-validazzjoni u l-portabbiltà f'konformità mal-Qafas ta' Kompetenza Diġitali; ifakkar fil-htieġa li l-iskema tiġi żviluppata f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri biex jiġu evitati d-duplikazzjoni u t-trikkib ma' skemi eżistenti; jistieden lill-Kummissjoni tintegra ċ-Ċertifikat fil-Europass u potenzjalment fil-Kard Ewropea tal-Istudenti futura;

35. Jilqa' l-isforzi tal-Kummissjoni biex tiddiġitalizza l-edukazzjoni u l-kwalifiki, inkluż il-pjattaforma l-ġdida Europass u l-Infrastruttura għall-Kredenzjali Diġitali tal-Europass ipplanata; jiġbed l-attenzjoni, fl-istess hin, għall-htieġa li tittejjeb il-funzjonalità tal-pjattaforma Europass fir-rigward tat-tiftix ta' offerti ta' xogħol u korsijiet u r-riċeviment tagħhom, li jitwettqu aġġornamenti rilevanti tal-informazzjoni fuq il-pjattaforma dwar korsijiet, taħriġ, offerti ta' impjieg attwali, u li jintgħażlu l-istituzzjonijiet responsabbli għal dan il-proċess; jistieden lill-Istati Membri jippromwovu aħjar il-pjattaforma l-ġdida Europass fl-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u t-taħriġ u fost il-persunal tagħhom u ma' min ihaddem;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

36. Jissottolinja l-htieġa li jissahhu r-riżorsi, l-ghodod u l-mekkaniżmi diġitali fil-livell tal-Unjoni biex jinfethu opportunitajiet ta' apprendiment tul il-hajja għal kulhadd u biex ikun hemm aċċess shih u ta' kwalità għal korsijiet u materjali tal-edukazzjoni għolja; jiehu nota tal-iżvilupp ta' ambjent diġitali globalizzat ġdid u ta' suq ġdid għall-edukazzjoni għolja u l-htieġa li l-organizzazzjonijiet tal-edukazzjoni għolja fl-Ewropa jibqgħu rilevanti u jirnexxu f'dan l-ambjent; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri joħolqu sinerġiji fost l-universitajiet permezz ta' pjattaforma ta' Università Ewropea Online għal kontenut u programmi edukattivi varji, multilingwi, mill-bogħod u online li jkunu aċċessibbli madwar l-Ewropa;

37. Ifakkar fir-rwol vitali li għandhom il-VET u l-edukazzjoni għall-adulti biex jipprovdu opportunitajiet ta' taħriġ mill-ġdid u titjib tal-hiliet permezz ta' approċċ ta' apprendiment tul il-hajja; jilqa' r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-VET għall-kompetittività sostenibbli, l-ekwiżità soċjali u r-reżiljenza u l-ghanijiet ġenerali tagħha li timmodernizza l-politika tal-UE dwar il-VET, tirrazzjonalizza l-kooperazzjoni Ewropea fil-proċess u tissimplifika l-governanza tal-VET; jistieden lill-Kummissjoni tadotta approċċ olistiku għall-VET u l-apprendiment għall-adulti li jinkludi l-apprendiment formali, mhux formali u informali u jippermetti lill-istudenti jiksibu firxa varjata ta' hiliet li huma importanti għat-tranżizzjonijiet diġitali u ekoloġiċi, jikkontribwixxu għall-inkluzjoni soċjali, iċ-ċittadinanza attiva u l-iżvilupp personali u jippermettu lin-nies jadattaw għal suq tax-xogħol li qed jevolvi; jissottolinja l-importanza tal-kisba ta' hiliet ekoloġiċi;

38. Jissottolinja d-diffikultajiet li jiffaċċjaw l-istituzzjonijiet tal-VET, li jiddependu fuq taħriġ Prattiku, fl-adattament għall-ambjent diġitali; jappella għal soluzzjonijiet adegwati u finanzjament xieraq sabiex jiġi żgurat li l-edukazzjoni VET tkun tista' tingħata b'mod effettiv; jilqa' l-espansjoni ppjanata tat-traineeships tal-Opportunità Diġitali għall-istudenti tal-VET u għall-għalliema, il-harrieġa u l-persunal edukattiv;

39. Ifakkar li l-kisba tal-hiliet diġitali hija sforz tul il-hajja u li l-politiki għandhom għalhekk jiffukaw fuq il-faxex demografici kollha, mhux biss daww tal-età tax-xogħol; jishaq li dan jirrikjedi approċċ transsettorjali u olistiku għall-edukazzjoni, ibbażat fuq ir-rikonoxximent li l-apprendiment isehh fi hdan u barra l-edukazzjoni obbligatorja u spiss isehh f'ambjenti mhux formali u informali; jitlob, għalhekk, li jingħata appoġġ lill-fornituri tal-apprendiment mhux formali biex iżidu l-kapaċità u r-riżorsi biex ikunu jistgħu joffru edukazzjoni u taħriġ diġitali aċċessibbli u ta' kwalità; jistieden lill-Kummissjoni tqis il-livelli differenti ta' avvanz teknoloġiku bejn is-setturi u l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u tagħti attenzjoni partikolari liż-żoni u lill-gruppi li huma aktar diffiċli biex jintlahqu meta tfassal rakkomandazzjonijiet u gwida;

40. Iwissi li l-inugwaljanzi soċjali u edukattivi fit-tfulija bikrija għandhom impatt negattiv fuq il-kisbiet edukattivi u l-prospettivi ta' impjeg aktar 'il quddiem fil-hajja; itenni l-htieġa ta' aċċess għal edukazzjoni ta' kwalità u ta' aktar sforzi biex jiġu żviluppati hiliet diġitali u medjatiċi minn età bikrija; jilqa' t-thabbira tal-Kummissjoni Ewropea rigward l-introduzzjoni ta' Garanzija Ewropea għat-Tfal sabiex tindirizza l-faqar fost it-tfal; ihegġeġ lill-Istati Membri jallokaw ammont sinifikanti tar-riżorsi tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE+) b'għestjoni kondiviża għall-implimentazzjoni ta' din il-Garanzija, b'mod partikolari biex jappoġġaw azzjonijiet immirati u riformi strutturali li jindirizzaw b'mod effettiv l-esponiment tat-tfal għall-faqar jew l-eskluzjoni soċjali; ifakkar li livell baxx ta' edukazzjoni spiss ifisser inqas profiċjenza diġitali u jilqa', għalhekk, ir-rakkomandazzjoni fil-Garanzija għaž-Żgħażaġħ imsahha li l-persuni barra mill-edukazzjoni, impjeg jew taħriġ jgħaddu minn valutazzjoni tal-hiliet diġitali u jingħataw taħriġ; jinnota l-potenzjal tal-programm FSE+ biex jappoġġa l-apprendiment tul il-hajja;

41. Jinsisti fuq il-htieġa li jingħalaq id-distakk diġitali u jfakkar li għandha tingħata attenzjoni speċjali biex jiġi żgurat aċċess għal edukazzjoni u kontenut diġitali ta' kwalità u biex tittejjeb il-profiċjenza diġitali għall-adulti b'livell baxx ta' hiliet, il-persuni b'diżabbiltà, il-persuni minn gruppi vulnerabbli jew emarginati, il-persuni akbar fl-età u l-persuni li jgħixu f'żoni remoti jew rurali; jirrimarka li, fl-2018, 4,3 % biss tal-adulti b'livell baxx ta' hiliet użaw xi forma ta' apprendiment għall-adulti;

42. Jiddeplora, għalhekk, in-nuqqas kontinwu ta' miżuri speċifiċi għall-istudenti adulti u akbar fl-età b'livell aktar baxx ta' hiliet; jishaq li din l-ommissjoni ddgħajef id-dimensjoni essenzjali tal-apprendiment tul il-hajja tal-edukazzjoni diġitali u tfixkel l-isforzi biex jiġi żgurat li kulhadd ikollu hiliet essenzjali għall-hajja; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, taħdem mal-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali biex tistabbilixxi aktar miżuri li jincientivaw l-edukazzjoni diġitali għall-adulti billi jagħmluha disponibbli u aċċessibbli, billi din thejji lin-nies li temmew l-edukazzjoni formali tagħhom biex jgħixu u jaħdmu fl-ambjent diġitali u jiżgura li jkunu jistgħu verament jibbenefikaw mit-tranżizzjoni diġitali u jgħinu fit-tiswir tagħha;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

43. Jishaq fuq l-importanza li jiġu żviluppati politiki biex ikun żgurat li l-persuni b'diżabbiltà jkollhom l-istess opportunitajiet u aċċess għal edukazzjoni diġitali ta' kwalità; ihegġegħ lill-Istati Membri jahdmu mal-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-persuni b'diżabbiltajiet differenti biex jeżaminaw l-isfidi u l-opportunitajiet mahluqa mill-edukazzjoni diġitali u biex iqisu l-htigijiet speċifiċi tal-persuni b'diżabbiltà meta jkunu qed jiżviluppaw politiki tal-edukazzjoni diġitali effettivi; ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jidentifikaw karatteristiċi speċjali għall-edukazzjoni diġitali li jkunu mfassla u adattati għall-persuni b'diżabbiltà, u jinvestu fihom; iqis li l-edukazzjoni diġitali toffri opportunitajiet kbar għall-istudenti b'diffikultajiet fl-apprendiment peress li tippermetti approċċi pedagogiċi mfassla apposta għall-kapaċitajiet varji tagħhom; jappella għal aktar investimenti biex jinghata l-appoġġ li spiss wisq dawn il-gruppi ma kellhomx;

44. Jissottolinja l-htieġa għall-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fil-politiki kollha tal-edukazzjoni, il-hiliet u d-diġitalizzazzjoni u b'mod speċifiku fil-pjan ta' azzjoni; iqis li l-edukazzjoni diġitali għandha rwol fundamentali fiż-żieda tal-partecipazzjoni tal-bniet u n-nisa fl-era diġitali; jenfasizza li d-diskrepanza diġitali bejn il-ġeneri hija kwistjoni ekonomika, soċjetali u kulturali u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jindirizzaw dik id-diskrepanza permezz ta' approċċ politiku olistiku u f'diversi livelli; ifahhar it-tabella ta' valutazzjoni dwar "In-Nisa fid-Dinja Diġitali" tal-Kummissjoni u jissottolinja l-htieġa ta' ġbir ta' data diżaggregata skont il-ġeneri u l-età biex tissensibilizza dwar id-distakk diġitali bejn il-ġeneri;

45. Jenfasizza l-htieġa li ssir enfasi fuq l-inkluzjoni aħjar tal-bniet fl-edukazzjoni diġitali minn età żgħira hafna; jishaq li jinhtieġ sforz kongunt biex aktar bniet jiġu mhegġa u mmotivati jistudjaw suġġetti STEM u STEAM u biex isegwu korsijiet ta' kkwodjar, computing u ICT fl-iskola u l-università; itenni li d-diskrepanza bejn il-ġeneri fl-edukazzjoni tinhass ukoll fis-suq tal-impjieg u jishaq fuq il-htieġa li jithegġegħ u jiġi ffaċilitat l-aċċess tan-nisa għas-setturi tat-teknoloġija avvanzata u diġitali, filwaqt li tiġi miġġielda wkoll id-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi bi strateġiji u fondi adegwati;

46. Iqis li huwa essenzjali li jinholq ambjent pożittiv u inkluziv li jippromwovi mudelli eżemplari femminili biex jimmotivaw lill-bniet jagħzlu suġġetti STEM, STEAM u ICT u biex jiġġieldu kontra l-preġudizzju inkonxju u l-istereotipi marbuta mal-ġeneru fir-rigward tal-ghażliet tas-suġġetti u tal-karriera; jemmen li s-settur privat għandu rwol x'jiżvolgi, f'kooperazzjoni mal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u t-taħriġ, l-NGOs u organizzazzjonijiet ohra tas-soċjetà ċivili fl-iżvilupp ta' inizjattivi u kampanji effettivi f'dan il-qasam; jirrimarka dwar l-importanza tat-task force tal-Kummissjoni "In-Nisa fid-Dinja Diġitali" u tal-inizjattiva "Digital4Her";

o

o o

47. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0096

Impatt tal-iskart fil-baħar fuq is-sajd

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-impatt tal-iskart fil-baħar fuq is-sajd (2019/2160(INI))

(2021/C 494/02)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 intitolata "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew" (COM(2019)0640),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Marzu 2020 intitolata "Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar l-Ekonomija Ċirkolari: Għal Ewropa aktar nadifa u kompetittiva" (COM(2020)0098),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Mejju 2020 intitolata "Strategġja tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030: Inreġġu n-natura lura f'hajjitna" (COM(2020)0380),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Mejju 2020 intitolata "Strategġja 'Mill-Għalqa sal-Platt' għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent" (COM(2020)0381),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tat-23 ta' Marzu 2020 dwar l-implimentazzjoni tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar shubija strategika aktar b'saħħitha u mġedda mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE (COM(2020)0104),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 191 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali ⁽¹⁾ (id-Direttiva Ewropea dwar ir-Responsabbiltà),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 91/271/KEE tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 1991 dwar it-trattament tal-ilma urban mormi ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru dwar l-Istrategġja Marina) ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009 li jistabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd ⁽⁶⁾ (ir-Regolament dwar il-Kontroll tas-Sajd),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaġġi ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar il-Politika Komuni tas-Sajd ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 143, 30.4.2004, p. 56.

⁽²⁾ ĠU L 135, 30.5.1991, p. 40.

⁽³⁾ ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7.

⁽⁴⁾ ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19.

⁽⁶⁾ ĠU L 343, 22.12.2009, p. 1.

⁽⁷⁾ ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7.

⁽⁸⁾ ĠU L 354, 28.12.2013, p. 22.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 508/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd ⁽⁹⁾ (EMFF),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2014/89/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-23 ta' Lulju 2014, li tistabbilixxi qafas għal ipplanar tal-ispazju marittimu ⁽¹⁰⁾ (Direttiva dwar l-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu),
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2015/720 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2015 li temenda d-Direttiva 94/62/KE rigward it-tnaqqis tal-konsum tal-basktijiet tal-plastik ħfief ⁽¹¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2018/850 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 1999/31/KE dwar ir-rimi ta' skart f'landfills ⁽¹²⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2018/851 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva 2008/98/KE dwar l-iskart ⁽¹³⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2018/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva 94/62/KE dwar l-imballaġġ u l-iskart mill-imballaġġ ⁽¹⁴⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2019/883 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar il-faċilitajiet tal-akkoljenza fil-portijiet għall-konsenja ta' skart minn bastimenti ⁽¹⁵⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2019/904 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar it-tnaqqis tal-impatt ta' ċerti prodotti tal-plastik fuq l-ambjent ⁽¹⁶⁾,
- wara li kkunsidra l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) tan-Nazzjonijiet Uniti, u b'mod partikolari l-SDG 14: "Il-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-oċeani, l-ibhra u r-riżorsi tal-baħar għall-iżvilupp sostenibbli",
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent (UNEP) tal-2005 intitolat "Marine Litter – An analytical overview" (L-iskart tal-baħar – ħarsa ġenerali analitika),
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Prevenzjoni tat-Tniġġis minn Vapuri (MARPOL) adottata fl-1973 mill-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (IMO), inkluż l-Anness V tagħha, li dahlet fis-seħħ fil-31 ta' Diċembru 1988,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent ta' Ottubru 2020 intitolat "State of nature in the EU – Results from reporting under the nature directives 2013-2018" (Is-sitwazzjoni tan-natura fl-UE – Riżultati mir-rappurtar taht id-direttivi 2013-2018),
- wara li kkunsidra r-riżultati tal-proġett "Tackling marine litter in the Atlantic Area" (L-indirizzar tal-iskart tal-baħar fiż-Żona Atlantika) (CleanAtlantic), iffinanzjat mill-Programm Interreg taż-Żona Atlantika tal-UE,
- wara li kkunsidra l-Linji Gwida Volontarji għall-Immarkar tal-Irkaptu tas-Sajd tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-NU, (Voluntary Guidelines for the Marking of Fishing Gear), adottati mill-Kumitat għas-Sajd f'Lulju 2018,
- wara li kkunsidra l-pjan ta' azzjoni tal-OMI biex jiġi indirizzat l-iskart tal-plastik fil-baħar mill-bastimenti (Action Plan to Address Marine Plastic Litter from Ships),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2019 dwar l-oċeani u l-ibhra, li jindirizzaw il-formulazzjoni ta' ftehim internazzjonali dwar it-tniġġis tal-plastik,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tal-Ambjent tal-Baħar u tar-Reġjun Kostali tal-Mediterran (Konvenzjoni ta' Barċellona), il-Konvenzjoni dwar il-Protezzjoni tal-Baħar l-Iswed (Konvenzjoni ta' Bucharest), il-Konvenzjoni dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent Marin taż-Żona tal-Baħar Baltiku (Konvenzjoni ta' Helsinki), u l-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tal-Ambjent Marin tal-Atlantiku tal-Grigal (Konvenzjoni OSPAR).
- wara li kkunsidra l-Pjan Regionali dwar il-Ġestjoni tal-Iskart tal-Baħar fil-Mediterran,

⁽⁹⁾ ĠU L 149, 20.05.2014, p. 1.

⁽¹⁰⁾ ĠU L 257, 28.8.2014, p. 135.

⁽¹¹⁾ ĠU L 115, 6.5.2015, p. 11.

⁽¹²⁾ ĠU L 150, 14.6.2018, p. 100.

⁽¹³⁾ ĠU L 150, 14.6.2018, p. 109.

⁽¹⁴⁾ ĠU L 150, 14.6.2018, p. 141.

⁽¹⁵⁾ ĠU L 151, 7.6.2019, p. 116.

⁽¹⁶⁾ ĠU L 155, 12.6.2019, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC), il-Protokoll ta' Kjoto għaliha u l-Ftehim ta' Pariġi,
 - wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika (KDB),
 - wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar (UNCLOS) adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fis-16 ta' Novembru 1973,
 - wara li kkunsidra r-Rapport ta' Valutazzjoni Globali dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi Ekosistemiċi ppubblikat mill-Pjattaforma Intergovernattiva tal-Politika tax-Xjenza dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi Ekosistemiċi (IPBES) fil-31 ta' Mejju 2019,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Ministerjali tat-28 ta' Settembru 2020 tal-Ministri għall-Ambjent, l-Ekonomija Marittima, l-Agrikoltura u s-Sajd tal-Istati Membri tal-Baħar Baltiku u tal-Kummissarju għall-Ambjent, l-Oċeani u Sajd,
 - wara li kkunsidra r-rapport bit-titolu "Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters" (Missjoni Stilla tal-Baħar: ir-Restawr tal-Oċean u l-Ilmijiet Tagħna), ippubblikat mill-Bord tal-Missjoni tal-Kummissjoni għall-Oċeani, l-Ibhra u l-Ilmijiet Kostali u Interni Sani fit-22 ta' Settembru 2020,
 - wara li kkunsidra r-rapport speċjali tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) intitolat "It-Tishin Globali ta' 1,5 °C", il-hames rapport ta' valutazzjoni tiegħu (AR5) u r-rapport ta' sintesi, ir-rapport speċjali tiegħu dwar it-tibdil fil-klima u l-art, u r-rapport speċjali tiegħu dwar l-oċean u l-krijosfera fi klima li qed tinbidel,
 - wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU tal-1972 dwar il-Prevenzjoni tat-Tniġġis Marittimu mir-Rimi ta' Skart u Materja Ohra,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-26 ta' Ottubru 2017 dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva Ewropea dwar ir-Responsabbiltà ⁽¹⁷⁾,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Settembru 2018 dwar strateġija Ewropea għall-plastik f'ekonomija ċirkolari ⁽¹⁸⁾,
 - wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu tal-4 ta' April 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 508/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁹⁾,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-28 ta' Novembru 2019 dwar l-emergenza klimatika u ambjentali ⁽²⁰⁾,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Jannar 2020 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew ⁽²¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regolament ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Sajd (A9-0030/2021),
- A. billi l-iskart tal-baħar viżibbli fil-bajjiet, tul il-kosti, fiż-żoni kostali u fil-wiċċ ta' korpi tal-ilma miftuħa, jirrappreżenta biss frazzjoni ta' fenomenu ta' tniġġis ferm aktar mifrux kemm fil-kolonna tal-ilma kif ukoll f'qiegħ il-baħar; billi dan l-iskart jirriżulta fil-parti l-kbira sew minn attivitajiet fuq l-art (80 %), iżda wkoll minn attivitajiet fil-baħar fejn kien hemm żieda sinifikanti fit-trasport minn bastimenti kbar mhux tas-sajd;
 - B. billi l-iskart tal-baħar ifisser li l-iskart kollu li jkun dahal fl-ambjent tal-baħar, kemm jekk intenzjonalment kif ukoll jekk le, u huwa identifikat mid-daqs (skart nano, mikro u mega) u min-natura (kontenituri, skart goff li jinsab f'qiegħ l-oċean, oġġetti tal-plastik, irkaptu tas-sajd, fdalijiet ta' bastimenti nofshom mgħarrqa, skart perikoluż bħal splussivi u residwi tal-gwerra ohrajn, fibri tessili, mikroplastiki, eċċ.);
 - C. billi 70 % tal-iskart tal-baħar li jidhol fil-baħar jispicċa f'qiegħ il-baħar u l-massa kumulattiva tal-iskart li jżomm fil-wiċċ tammonta għal 1 % biss tal-plastik fl-oċean; billi l-aħħar riċerka xjentifika turi li l-livell ta' tniġġis tal-plastik fl-oċean għie sottovalutat bil-kbir u billi għad hemm lakuni kbar fl-għarfien oċeanografiku; billi r-riċerka dwar it-tixrid tal-iskart tal-baħar fl-oċean hija vitali sabiex nifhmu aħjar il-kobor tat-tniġġis tal-baħar;

⁽¹⁷⁾ ĠU C 346, 27.9.2018, p. 184.

⁽¹⁸⁾ ĠU C 433, 23.12.2019, p. 136.

⁽¹⁹⁾ Testi adottati, P8_TA(2019)0343.

⁽²⁰⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0078.

⁽²¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0005.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- D. billi l-oċean tad-dinja huwa korp tal-ilma kontinwu li l-istatus ambjentali tajjeb tiegħu huwa vitali biex tiġi żgurata r-reziljenza tiegħu u l-provvista kontinwa tiegħu ta' servizzi tal-ekosistema bhall-assorbiment tas-CO₂ u l-produzzjoni tal-ossigenu, u kwalunkwe bidla fl-ekosistemi tal-baħar u tal-kosta tista' tnaqqas ir-rwol tiegħu bħala regolatur tal-klima; billi l-iskart tal-baħar huwa ta' theddida għall-futur tas-settur tas-sajd b'mod ġenerali, peress li huwa biss ambjent kostali u tal-baħar nadif, san, produttiv u bijoloġikament varjat li jista' jissodisfa l-htigijiet fit-tul tan-nies b'mod ġenerali u tas-sajjieda, dawk li jiġbru l-frott tal-baħar u l-komunitajiet tas-sajd b'mod partikolari;
- E. billi l-iskart tal-baħar huwa sfida globali peress li ma għandux frontieri u jingarr minn kurrenti u mir-riħ fuq distanzi twal madwar id-dinja, u dan jaffettwa żoni u setturi li jinsabu 'l bogħod mill-punt ta' oriġini tiegħu u li mhumiex responsabbli għall-produzzjoni tiegħu; billi kwantitajiet kbar ta' skart għadhom qed jintremew direttament fil-baħar madwar id-dinja kollha; billi jrid jittiehed approċċ olistiku għat-tniġġis tal-baħar billi tiġi appoġġjata azzjoni fil-livelli kollha, mil-livell lokali sa dak internazzjonali;
- F. billi t-tniġġis tal-oċean u tal-ibhra mill-iskart tal-plastik fil-baħar, u b'mod partikolari mill-mikroplastiki, huwa aggravat minn fenomeni meteoroloġiċi li jippermettu li l-mikroplastiki jinfirxu permezz tal-arja, ix-xita u s-silġ u li jirriżultaw fit-tniġġis ta' ambjenti li darba kienu meqjusa bħala verġni, bħal muntanji għoljin jew l-Antartiku, u anke lil hinn miċ-Cirku Artiku;
- G. billi 730 tunnellata ta' skart jintremew kuljum fil-Baħar Mediterran; billi, skont rapport tal-World Wide Fund for Nature (WWF) ta' Ġunju 2019, kull sena 11 200 tunnellata ta' oġġetti tal-plastik mormi fl-ambjent isibu triqithom fil-Mediterran; billi l-ekwivalenti ta' 66 000 trakk għall-ġbir tal-iskart mimlija bil-plastik jintremew kull sena fil-Mediterran; billi l-mikroplastiki fil-Mediterran qed jilhqqu livelli ta' konċentrazzjoni rekord, b'1,25 miljun framment kull km²; billi partikoli żgħir jirrapprezentaw madwar 90 % tal-plastik kollu li jżomm f'wiċċ l-ilma fil-Mediterran, u dan ifisser li madwar 280 biljun framment ta' mikroplastiki li jżommu f'wiċċ l-ilma; billi konsumatur medju tal-frott tal-baħar Mediterran jibla' medja ta' 11 000 framment tal-plastik kull sena; billi l-Mediterran huwa għalhekk wiehed mill-ibhra l-aktar imniġġsa fid-dinja;
- H. billi l-aħjar mod biex jitnaqqas l-ammont ta' skart tal-plastik fil-baħar huwa li titnaqqas u tiġi evitata l-produzzjoni tiegħu u nersqu lejn ir-riċiklaġġ u l-użu mill-ġdid ta' materjali u prodotti;
- I. billi l-iskart tal-baħar joffri superfiċje li magħha hafna organiżmi u batterji jistgħu jaqdbu, u dan jiffacilita l-introduzzjoni ta' speċijiet invażivi li jistgħu jbiddu l-bilanċ tal-ekosistemi tal-baħar, u billi l-batterji fuq l-iskart tal-baħar jistgħu jinbelghu wkoll mill-organiżmi selvaġġi tal-baħar meta l-iskart jaħsbuħ ikel;
- J. billi l-iskart tal-baħar għandu effetti morfoloġiċi negattivi, b'mod partikolari fuq il-gżejjer;
- K. billi l-iskart tal-baħar jakkumula b'mod partikolari madwar gżejjer żgħir remoti u f'żoni kostali; billi r-reġjuni ultraperiferiċi u l-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej jospitaw 80 % tal-bijodiversità tal-baħar tal-Ewropa; billi l-ekonomiji tagħhom huma fil-biċċa l-kbira bbażati fuq is-sajd u t-turiżmu;
- L. billi t-tixrid tal-iskart tal-baħar madwar id-dinja qed jaffettwa lill-pajjiżi terzi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari l-komunitajiet kostali li jiddependu mis-sajd u li mhux neċessarjament għandhom il-kapaċità jew il-mezzi biex jipproteġu lilhom infushom b'mod effettiv;
- M. billi l-problema tal-iskart tal-baħar hija fil-biċċa l-kbira r-riżultat ta' ġestjoni hażina tal-iskart fuq l-art, bħal fil-passaġġi tal-ilma u x-xmajjar, il-ġestjoni hażina tal-ilma mormi, il-landfills miftuħa illegali u l-landfills li jinsabu qrib il-passaġġi tal-ilma, il-fenomeni tar-rimi tal-iskart u l-ilma tax-xeba' bhall-maltempati u x-xita, u r-rimi tal-borra mit-toroq u l-bankini direttament fil-baħar;
- N. billi t-tniġġis diffuż, bhall-ilma mormi trattat jew mhux trattat, li jista' jkun fih sustanzi kimiċi jew skart farmaċewtiku, jew ilma li jiskula jew jiffiltra mill-ambjent urban jew agrikolu, bħar-rimi ta' nitroġenu u fosfru, jhedded l-ambjent tal-baħar b'ewtrofikazzjoni minhabba l-konċentrazzjoni għolja ta' nutrijenti, li eventwalment jistgħu johonqu qiegħ il-baħar mill-ossigenu, u dan iwassal għall-proliferazzjoni ta' "żoni mejta" li żdiedu b'għaxar darbiet mill-1950, jikkawżaw żieda drastika fl-għadd ta' ċjanobatterji, jikkontribwixxi għall-fenomeni tal-alga hadra u l-alga hamra u jikkontamina b'mod aktar estensiv il-pjanti u l-organiżmi selvaġġi;
- O. billi l-ġestjoni hażina tan-networks tal-ilma mormi tqiegħed lill-produtturi tal-akkwakultura u lil dawk li jikkoltivaw il-gajdri friskju peress li l-kwalità tal-prodotti tagħhom tista' tiġi mhedda mill-preżenza ta' viruses u batterji bħal noroviruses, u dan jista' jirriżulta fi projbizzjonijiet temporanji fuq il-bejgħ u d-distribuzzjoni tal-prodotti tagħhom jekk ma jibqgħux tajbin għall-konsum;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- P. billi l-kriżi tal-COVID-19 uriet kif il-ġestjoni hażina tal-iskart fuq l-art tista' twassal malajr għal mewġiet godda ta' tniġġis tal-baħar, b'mod partikolari minhabba l-użu ta' prodotti li jintużaw darba bħal maskri kirurġiċi u ingwanti li jintremew wara l-użu;
- Q. billi proporzjon sostanzjali tal-plastiks u tal-mikroplastiki fil-baħar jiġi minn sorsi bbażati fuq l-art;
- R. billi l-volum tal-plastik fil-baħar għandu wkoll impatt sinifikanti fuq is-sajd, u dan huwa saħansitra akbar u aktar għali fir-rigward tas-sajd fuq skala żgħira;
- S. billi, skont l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO), l-iskart tat-tabakk huwa l-aktar tip abbundanti ta' skart skont l-għadd fid-dinja; billi, skont l-NGO Amerikana Ocean Conservancy, il-loqom tas-sigaretti huma fil-quċċata tal-lista tal-10 oġġetti l-aktar miġbura matul l-operazzjonijiet internazzjonali ta' tindif tal-bajjiet; billi loqma waħda ta' sigarett tiegħu 12-il sena biex tiddegrada u fiha kważi 4 000 sustanza kimika; billi għal kull loqma ta' sigarett li tispicċa fl-oċeani u fix-xmajjar jiġu mnigġsa 500 litru ilma;
- T. billi l-preżenza tal-iskart tal-baħar timmina serjament ir-reżiljenza u l-produttività tal-ekosistemi tal-baħar, b'mod partikolari dawk l-aktar fragli, li diġà qed jiffaċċjaw hafna pressjonijiet kumulattivi, bħat-tibdil fil-klima, it-tniġġis, is-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (IUU), is-sajd eċċessiv, u ż-żieda fl-attivitajiet bħat-trasport marittimu u t-turiżmu;
- U. billi dawn il-pressjonijiet akbar fuq l-ekosistemi tal-baħar iwasslu għal tnaqqis fil-bijodiversità u l-affumikar tal-organizmi tal-qiegh, u jirriskjaw li jżidu t-tixrid tal-mard minhabba l-preżenza ta' patoġeni kkawżati mill-akkumulazzjoni ta' skart tal-baħar f'qiegh il-baħar;
- V. billi, għalkemm l-UE ffukat dejjem aktar fuq l-indirizzar tal-problema tal-irkaptu tas-sajd mitluf jew abbandunat fil-baħar, ammont ta' rkaptu tas-sajd abbandunat, mitluf jew skartat mod ieħor (ALDFG) jibqa' attiv għal xhur jew saħansitra snin, kif muri mill-fenomeni tax-xbieki fantażma, u jaffettwa b'mod indiskriminat l-organizmi selvaġġi kollha tal-baħar, inklużi l-istokkijiet tal-ħut; billi s-sajd IUU huwa rikonoxxut bħala wiehed mis-sorsi ewlenin tal-"irkaptu fantażma";
- W. billi l-iskart tal-baħar johloq theddida serja għal għadd ta' speċijiet ta' annimali tal-baħar, u dan jirrappreżenta riskju ta' tghalliq, soffokazzjoni, ingestjoni, korrimient u kontaminazzjoni, iżda wkoll speċijiet oħra ta' annimali bħall-ghasafar tal-baħar, li wħud minnhom diġà jinsabu f'periklu jew saħansitra f'periklu serju ta' estinzjoni?
- X. billi s-sajjieda, inklużi s-sajjieda fuq skala żgħira, u l-produtturi tal-akkwakultura huma l-ewwel li jhossu l-impatt tal-iskart tal-baħar, u dan ipogġi l-attivitajiet tagħhom f'riskju serju, peress li dan l-iskart jista' jkun ta' ostaklu, jithabbal mal-irkaptu tas-sajd, jagħmel ħsara lill-irkaptu u jkun il-kawża tat-telf tiegħu, jimblokka l-magni tal-bastimenti u s-sistemi tat-tkessih tagħhom, jirrappreżenta theddida għas-sigurtà tal-baħħara fuq il-bastiment, iġieghel lill-baħħara jagħmlu xogħol żejjed biex inadddu l-irkaptu u għalhekk iwassal għal telf ekonomiku sinifikanti;
- Y. billi l-impatt tal-iskart tal-baħar fuq is-settur tas-sajd jinhass aktar mis-sajd fuq skala żgħira milli mis-sajd industrijali, peress li bastimenti iżgħar huma aktar vulnerabbli għall-ħsara lill-iskrejjien, lill-magni u lill-irkaptu tas-sajd tagħhom ikkawżata mill-iskart u peress li l-iskart tal-baħar huwa aktar ikkonċentrat f'ilmijiet tal-baħar baxxi, fejn isir il-biċċa l-kbira tas-sajd fuq skala żgħira; billi l-iskart tal-baħar għandu impatt ukoll fuq il-kwalità tal-qabdiet, li jistgħu jiġu kkontaminati minn dan l-iskart u jsiru mhux kummerċjabbli, u dan jikkawża aktar telf finanzjarju għan-negozji tas-sajd u tal-akkwakultura;
- Z. billi s-settur tas-sajd għal xi żmien aġixxa bħala l-ewwel linja ta' difiża kontra t-tniġġis ikkawżat mill-iskart tal-baħar, għalkemm dan huwa biss kontribut żgħir biex tiġi indirizzata l-problema fuq skala globali, filwaqt li s-sajjieda u l-produtturi tal-akkwakultura għal xi żmien kellhom rwol attiv u proattiv fil-kontribut għal ibhra aktar nodfa;

AA. billi ġie kkalkolat li l-iskart tal-baħar ikkawża telf ta' dhul ta' bejn 1 u 5 % għall-industrija tas-sajd ⁽²²⁾;

⁽²²⁾ "Lost fishing gear: a trap for our ocean" (Irkaptu tas-sajd mitluf: nassa għall-oċean tagħna), il-Kummissjoni Ewropea.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- AB. billi 1,5 % ⁽²³⁾ biss tal-irkaptu tas-sajd jiġi riċiklat u billi hemm hteġa urgenti li jiġi pprovdut appoġġ ekonomiku għall-ġbir, ir-riċiklaġġ u t-tiswija tal-irkaptu tas-sajd kollu; billi s-settur jista' jibbenefika minn opportunitajiet ekonomiċi godda billi jimpenja ruħu għal ekonomija ċirkolari bbażata fuq disinn intelligenti, riċerka u innovazzjoni;
- AC. billi s-sajjieda li jġibu lura lejn l-art l-iskart maqbud aċċidentalment waqt li jkunu qed jistadu u l-kampanji ta' ġbir tal-iskart tal-baħar jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-problema tal-iskart tal-baħar u huma ta' benefiċċju għall-komunità kollha;
- AD. billi l-ispejjeż diretti tar-rimi tal-iskart tal-baħar huma hafna drabi koperti, filwaqt li l-ispejjeż tax-xogħol, l-ispejjeż li jirriżultaw min-nuqqas ta' spazju abbord il-bastimenti, u l-ispejjeż relatati mal-ħsara lill-irkaptu tas-sajd u lill-magni mhumix koperti;
- AE. billi s-sajjieda u l-produtturi tal-akkwakultura ma jistgħux ikunu mistennija li jiġbru l-iskart tal-baħar mingħajr mekkaniżmu ta' kumpens imfassal apposta għall-isforzi tagħhom; billi huwa stmat li sa 80 % tas-sajjieda jkunu lesti li jieħdu sehem fi skemi ta' ġbir tal-iskart tal-baħar jekk jiġu stabbiliti mekkaniżmi ta' appoġġ ⁽²⁴⁾;
- AF. billi s-sajjieda u l-assocjazzjonijiet tas-sajjieda diġà qed jaħdmu biex jiġbru l-iskart, u soluzzjonijiet għall-irkupru tal-iskart tal-baħar, b'mod partikolari l-iskart mis-sajd, diġà jeżistu;
- AG. billi l-ekonomija blu, li hija mistennija tirdoppja sal-2030, tirrappreżenta opportunità reali għall-iżvilupp sostenibbli tal-attivitajiet marittimi u kostali, b'mod partikolari permezz tal-iżvilupp ta' infrastruttura b'impatt pożittiv, bħal skollijiet artifiċjali u innovazzjonijiet oħra li jinkoraġġixxu l-effett tal-iskoll u l-effett ta' riżerva, li jistgħu jgħinu biex jirrestawraw l-ekosistemi;
- AH. billi l-UE qed tfittex li tippromwovi approċċ integrat għall-attivitajiet tal-baħar u billi l-iskart tal-baħar irid jiġi indirizzat billi titqies aktar id-dimensjoni spazjali tal-attivitajiet marittimi u kostali u billi jiġu involuti l-komunitajiet kostali u s-sajjieda, peress li l-attività tas-sajd fil-biċċa l-kbira ssir f'żoni kostali, fil-ġlieda kontra l-iskart tal-baħar biex jiġu riflessi l-karatteristiċi speċjali tal-komunitajiet lokali;
- AI. billi d-deterjorament tal-ekosistemi tal-baħar u ta' dawk kostali, anke minhabba l-iskart tal-baħar, johloq riskju għall-operaturi ekonomiċi kollha fiż-żoni kostali u għalhekk jhedded is-sostenibbiltà, id-durabbiltà u l-attrazzjoni tal-komunitajiet kostali;

Titjib fil-qafas leġiżlattiv u l-governanza dwar l-iskart tal-baħar u l-isforzi biex isiru aktar effettivi

1. Jirrimarka li ż-żamma ta' ekosistemi tal-baħar b'saħħithom u l-indirizzar tal-iskart tal-baħar huma kwistjonijiet li jinvolvu hafna liġijiet eżistenti, u li huwa biss approċċ integrat u koerenti għall-oġġettivi Ewropej li se jippermetti titjib fil-qafas leġiżlattiv eżistenti u fehim aħjar tal-kobor tal-pressjonijiet kumulattivi; jishaq fuq il-hteġa li tiġi riveduta l-politika marittima integrata tal-UE bil-ħsieb li jinholq qafas strateġiku, inkluż dwar l-iskart tal-baħar, li jinkorpora l-liġijiet kollha dwar l-iskart u l-ambjent tal-baħar;
2. Jishaq fuq il-hteġa li jissahhu l-komunikazzjoni u l-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u bejn il-baċiri tal-baħar sabiex jiġi żgurat approċċ integrat, li jippermetti lill-bastimenti tas-sajd iħottu l-art skart tal-baħar fi kwalunkwe port tal-Unjoni; ihegġeġ lill-Istati Membri, f'dan ir-rigward, jimplementaw, malajr u mingħajr dewmien, id-Direttiva (UE) 2019/883 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar il-faċilitajiet tal-akkoljenza fil-portijiet għall-konsenja ta' skart minn bastimenti ⁽²⁵⁾, jistieden lill-Kummissjoni, f'dan il-kuntest, tippreżenta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu kriterji ta' eliġibbiltà għal imposta mnaqqsa għal "bastimenti ekoloġiċi" u tfassal inċentivi xierqa għall-konsenja ta' skart miġbur għal fuq l-art, inkluż mekkaniżmu ta' kumpens imfassal apposta għall-isforzi tas-sajjieda u kriterji metodoloġiċi għall-kalkolu tal-volum u l-kwantità ta' skart maqbud b'mod passiv, sabiex il-miri għat-tnaqqis tal-iskart tal-baħar, kif stabbiliti fid-Direttiva, ikunu jistgħu jiġu implimentati malajr;

⁽²³⁾ "Lost fishing gear: a trap for our ocean" (Irkaptu tas-sajd mitluf: nassa għall-oċean tagħna), il-Kummissjoni Ewropea.

⁽²⁴⁾ <https://cetmar.org/resultados-cleanatlantic/>

⁽²⁵⁾ ĠU L 151, 7.6.2019, p. 116.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

3. Jishaq fuq il-htieġa li jittejjeb il-qafas leġislativ Ewropew sabiex jitnaqqsu l-ispejjeż finanzjarji għas-sajjeda li aċċidentalment jaqdbu skart tal-baħar meta jistadu u biex jiġi evitat li dawn jiġu mgħobbija b'piż burokratiku eċċessiv; jishaq, barra minn hekk, li l-leġislazzjoni dwar l-iskart tal-baħar għandha tagħti aktar attenzjoni lid-dimensjoni soċjali tal-problema;
4. Jirrimarka li jeħtieġ li l-viżjoni marittima tissaħħaħ b'mod urgenti fl-istrategġija godda tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-Istrategġija għall-Bijodiversità u l-Istrategġija "Mill-Għalqa sal-Platt";
5. Jirrakkomanda t-tishih tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva Kwadru dwar l-Istrategġija Marina billi jiġu armonizzati l-indikaturi ta' status ambjentali tajjeb, b'mod partikolari dawk marbuta mad-deskrizzjoni 10, "rifjuti marini";
6. Jistieden lill-Kummissjoni testendi d-Direttiva Kwadru dwar l-Istrategġija Marina għar-reġjuni ultraperiferiċi;
7. Jitlob li l-qafas tad-Direttiva dwar l-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu jittejjeb sabiex din tqis id-dimensjoni tal-ispazju tal-ġlieda kontra l-iskart tal-baħar;
8. Ifakkar li l-kwistjoni tal-iskart tal-baħar ma tistax tiġi indirizzata b'mod effettiv fil-livell nazzjonali biss iżda teħtieġ kooperazzjoni fil-livelli kollha, inkluż fil-livell globali, Ewropew u reġjonali; jistieden lill-Kummissjoni tiddefendi mudell ta' governanza ambizzjuż f'negozjati internazzjonali tan-NU dwar il-bijodiversità tal-baħar lil hinn mill-ġurisdizzjonijiet nazzjonali u tirrikonoxxi l-ibhra kollha u l-oċean bħala ġid komuni, globali, bil-hsieb li tadotta approċċ ġdid li jagħti prijorità lir-responsabbiltajiet individwali u kollettivi fuq il-prinċipji tradizzjonali tal-libertà jew id-drittijiet sovrani, kif stabbilit bil-Liġi tal-Baħar, u b'hekk tiżgura li l-baħar jiġi protett, inkluż mill-impatt detrimentali tal-iskart tal-baħar;
9. Jitlob lill-UE ssahħaħ inizzjattivi internazzjonali bhas-Shubija Globali dwar l-Iskart tal-Baħar, immedja mill-UNEP, sabiex jintlaħqu l-SDGs, b'mod partikolari l-SDG 14, "Il-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-oċeani, l-ibhra u r-riżorsi tal-baħar għall-iżvilupp sostenibbli", u l-SDG 12 dwar il-konsum u l-produzzjoni responsabbli;
10. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jmxexxu l-isforzi lejn ftehim ambizzjuż u legalment vinkolanti dwar it-tniġġis tal-plastik fl-Assemblea Ambjentali tan-NU li jkopri ċ-ċiklu shih tal-hajja tal-oġġetti tal-plastik, inklużi l-oġġetti globali kondiviżi għat-tnaqqis tat-tniġġis tal-plastik fil-baħar u viżjoni għal tranżizzjoni lejn ekonomija sikura u ċirkolari għall-oġġetti tal-plastik, kif ukoll governanza globali effettiva tal-irkaptu tas-sajd mitluf, jew "irkaptu fantazma", li jirrappreżenta theddida għall-attivitajiet u l-ekosistemi tal-baħar kollha madwar id-dinja;
11. Jishaq fuq il-htieġa li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jintensifikaw il-ġlieda kontra s-sajd IUU, li intrinsikament inigġes u jikkontribwixxi għall-iskart tal-baħar u d-deterjorament tal-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari minhabba r-rimi illegali tal-irkaptu tas-sajd;
12. Jenfasizza li r-Riżoluzzjoni 2/11 tal-Assemblea tan-NU għall-Ambjent tal-Programm Ambjentali tan-NU tas-26 ta' Mejju 2016 irrikonoxxi li l-preżenza tal-iskart tal-plastik u l-mikroplastiki fl-ambjent tal-baħar hija kwistjoni ta' thassib globali li qed issir dejjem aktar u aktar inkwetanti u li teħtieġ rispons globali urgenti li jinkorpora approċċ taċ-ċiklu tal-hajja tal-prodott;
13. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jikkoordinaw, fuq il-bażi ta' skeda ta' żmien wahda, il-hidma tagħhom fuq il-liġijiet bħad-Direttiva Kwadru dwar l-Istrategġija Marina, id-Direttiva dwar it-tnaqqis tal-impatt ta' ċerti prodotti tal-plastik fuq l-ambjent, id-Direttiva dwar il-facilitajiet tal-akkoljenza fil-portijiet, id-Direttiva dwar l-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu, bil-hsieb li l-leġislazzjoni f'dan il-qasam issir aktar konsistenti;
14. Jistieden lill-Kummissjoni żżid il-ġbir ta' data dwar l-ammont u t-tip ta' skart fl-ilmijiet Ewropej u l-effett tiegħu fuq is-sajd, kif ukoll iżżid il-ġbir u l-armonizzazzjoni tad-data dwar l-ammont, il-kwantità u l-kwalità tal-iskart tal-baħar li jinhatt, jintrema u jitwassal għar-riċiklaġġ, b'mod partikolari permezz tal-programm "Sajd għall-iskart" (Fishing for Litter – FFL), inkluż il-volum, il-materjali u t-tipi ta' oġġetti maqbuda; jitlob li d-data miġbura mill-Istati Membri dwar it-telf, il-kummerċjalizzazzjoni u l-ġbir tal-irkaptu tas-sajd u l-iskart tal-baħar tiġi rreġistrata f'bażi ta' data fil-livell nazzjonali jew tal-baċir tal-baħar u armonizzata f'rapport annwali wiehed fil-livell Ewropew biex isir aktar faċli biex l-iskart tal-baħar jiġi identifikat u indirizzat u biex jiġu żgurati monitoraġġ u valutazzjoni aħjar;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

15. Jishaq fuq il-htieġa ta' mmappjar annwali tal-iskart tal-baħar miġbur permezz tal-programm FFL fir-rigward tad-diversi baċiri idrografiċi, bil-hsieb li tinkiseb informazzjoni dwar l-oġġetti tal-iskart tal-baħar maqbud u li jissahhu l-kampanji ta' ġbir; jishaq li dan irid ikun marbut mal-isforzi ta' mmappjar eżistenti; ihegġegħ lill-Kummissjoni tfassal rapport annwali dwar l-ammont ta' skart tal-baħar li jinhatt fil-portijiet permezz tal-programm FFL, inklużi l-volum, il-materjali u t-tipi ta' oġġetti maqbuda;

16. Ihegġegħ l-istabbiliment ta' networks ta' kooperazzjoni bejn il-gvernijiet tal-Istati Membri, l-assocjazzjonijiet tas-sajjeda, l-organizzazzjonijiet tal-haddiema, l-awtoritajiet tal-ġestjoni tal-ilma mormi, il-partijiet ikkonċernati kostali, il-portijiet, l-NGOs u l-konvenzjonijiet reġjonali sabiex jissahhah approċċ minn isfel għal fuq ibbażat fuq id-djalogu u l-inklużjoni u jiġu promossi soluzzjonijiet prattiċi għall-haddiema fis-settur tas-sajd, bil-hsieb li tiġi żgurata implimentazzjoni aktar effettiva tar-regoli u jiġu pprovduti riżorsi adegwati f'oqsma bħall-ġbir, ir-rimi u r-riċiklaġġ tal-iskart tal-baħar;

17. Jishaq fuq il-htieġa li jiġu kondiviżi l-aħjar prattiki fost il-partijiet ikkonċernati kollha, inklużi ċ-ċittadini affettwati mill-problema tal-iskart tal-baħar, sabiex is-settur tas-sajd jiġi mhegġegħ jghin fil-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, jindirizza l-iskart tal-baħar u għalhekk jiżgura l-użu sostenibbli tar-riżorsi tiegħu; jilqa' inizjattivi bħall-"Plan Marlimpo" (proġett "Baħar Nadi") implimentat mill-Ministeru tal-Baħar tal-Gvern tal-Galicia (Spanja), li għandu l-għan li jnaqqas l-ammont ta' skart fiż-żoni kostali;

18. Jishaq li sabiex tittejjeb u tissahhah l-effikaċja tal-qafas legiżlattiv u l-governanza relatati mal-ġbir, ir-rimi u r-riċiklaġġ tal-iskart tal-baħar, huwa essenzjali li jiġi promoss involviment akbar ta' dawk kollha li jahdmu fis-settur tas-sajd u li jitwessghu l-proġetti eżistenti ta' sensibilizzazzjoni, prevenzjoni u tahrig bil-għan li jiġi żgurat l-iskambju kontinwu ta' informazzjoni sabiex jiġu appoġġjati t-tnejn u l-aġġornament tar-regoli rilevanti;

19. Jistieden lill-partijiet ikkonċernati rilevanti l-oħra kollha, jiġifieri l-Kunsilli Konsultattivi dwar is-Sajd, biex jappoġġjaw it-tnaqqis tal-iskart tal-baħar permezz ta' miżuri effettivi u effiċjenti; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jadottaw il-Linji Gwida Volontarji għall-Immarkar tal-Irkaptu tas-Sajd tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-NU biex jippromwovu l-ġestjoni responsabbli tal-irkaptu tas-sajd, itejbu l-isforzi biex jiġi identifikat l-irkaptu mitluf u jappoġġjaw is-sostenibbiltà tas-sajd permezz tat-tnaqqis tal-ALDFG, anke f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar il-Kontroll tas-Sajd; jistieden lill-Kummissjoni tappoġġja l-isforzi biex jiġu operazzjonalizzati l-immarkar u r-rappurtar ta' rkaptu tas-sajd mitluf fl-ilmijiet Ewropej u, permezz ta' sforzi fl-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali, tagħti spinta lill-kooperazzjoni internazzjonali bil-għan li jiġi indirizzat dan is-sors ta' tniġġis tal-plastik fil-baħar;

20. Jirrimarka li ż-żoni protetti tal-baħar jistgħu jaġixxu bħala laboratorji eċċellenti għall-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet biex jiġi indirizzat l-iskart tal-baħar, u dan jippermetti li jiġu kkunsidrati l-possibbiltajiet ta' interazzjoni bejn l-attivitajiet fuq l-art u dawk fil-baħar u li tiġi appoġġjata l-kooperazzjoni bejn id-diversi partijiet ikkonċernati marittimi u dawk ibbażati fuq l-art fir-rigward tal-isfidi li jiffaċċjaw l-ekosistemi tal-baħar u dawk kostali;

21. Jenfasizza n-nuqqas ta' effiċjenza tad-Direttiva Ewropea dwar ir-Responsabbiltà fir-rigward tal-iskart tal-baħar, inkluż f'termini tal-kamp ta' applikazzjoni ristrett tagħha u d-diffikultajiet fl-identifikazzjoni ta' min inigges u fl-assenjazzjoni tar-responsabbiltà; ifakkar li l-Parlament talab vizjoni tad-Direttiva Ewropea dwar ir-Responsabbiltà li tqis il-limiti tal-effikaċja tagħha;

22. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jimplimentaw aħjar il-prinċipju ta' "min inigges ihallas";

Titjib fir-riċerka u l-għarfien dwar l-iskart tal-baħar

23. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tiżvolgi rwol ewlieni fid-Deċennju tan-Nazzjonijiet Uniti għax-Xjenza dwar l-Oċeani u biex tinkoraġġixxi d-digitalizzazzjoni u l-użu tal-intelliġenża artifiċjali bil-hsieb li jittejjeb il-fehim tagħna tal-ibhra u l-oċeani u l-impatt tal-iskart tal-baħar fuqhom;

24. Jishaq li n-nuqqas ta' data u studji disponibbli jagħmilha diffiċli li jiġi kkwantifikat eżattament safejn il-hsara kkawżata mill-iskart tal-baħar qed taffettwa s-settur tas-sajd u l-konsegwenzi ekonomiċi negattivi għas-sajjeda; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu l-finanżjament tar-riċerka u l-ġbir tad-data dwar l-ammont u d-diversi tipi ta' skart fl-ilmijiet Ewropej u l-impatt tiegħu fuq is-sajd, l-akkwakultura u l-ekosistemi u jipproponu miżuri robusti biex jindirizzaw u jipprevjenu l-impatt tan-nanoplastiċi u tal-mikroplastiki kemm fuq ir-riżorsi tas-sajd kif ukoll fuq is-sahha tal-bniedem;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

25. Jirrimarka li d-Direttiva dwar l-oġġetti tal-plastik li jintużaw darba biss tkopri l-iskart li normalment jinstab fil-bajjiet; ihegġegħ lill-Kummissjoni ssahhah il-miżuri eżistenti dwar l-oġġetti tal-plastik li jintużaw darba biss, billi tibbaża b'mod partikolari fuq ix-xogħol mistenni fuq l-iskart fil-kolonna tal-ilma u f'qiegħ il-baħar bħala parti mid-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina, u tqis li telimina gradwalment il-kontenituri u l-imballaġġ tal-polistiren estiż minn prodotti tas-sajd f'konformità mal-ambizzjoni li l-oġġetti tal-plastik li jintużaw darba biss jiġu sostitwiti minn alternattivi durabbli għall-ambjent u għas-sajjieda;

26. Jistieden lill-Kummissjoni taġixxi fuq ir-rakkomandazzjonijiet mahruġa mill-Mission Starfish 2030 dwar l-indirizzar tal-iskart tal-baħar, u b'mod partikolari tivvaluta l-proposta għall-immarkar tal-irkaptu tas-sajd bl-użu ta' teknoloġiji ġodda ta' ġeolokalizzazzjoni sabiex tgħin fil-lokalizzazzjoni u l-ġbir tal-irkaptu mitluf, fejn rilevanti u possibbli; jenfasizza, f'dan ir-rigward, li l-Kummissjoni għandha ttejjeb l-immarkar tal-irkaptu tas-sajd skont il-Linji Gwida Volontarji għall-Imminkar tal-Irkaptu tas-Sajd tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura u tiżgura li s-sajjieda u l-produtturi tal-akkwakultura jkunu akkumpanjati fit-tranzizzjoni minn programmi ta' finanzjament xierqa;

27. Jappella għal rappurtar aħjar dwar it-telf tal-irkaptu tas-sajd fil-baħar u jenfasizza l-htieġa li tiġi inkluża aktar informazzjoni, bħall-isem tal-bastiment, it-tip ta' rkaptu użat, il-hin u l-pożizzjoni tat-telf, u l-miżuri ta' rkupru meħuda, sabiex id-data miġbura tkun tista' tintuża b'mod aktar effettiv fl-indirizzar tat-tniġġis tal-baħar permezz tal-kondiviżjoni tad-data trasparenti u mtejbja u l-iskambju tal-aħjar prattiki fost l-Istati Membri u l-aġenziji tal-UE; jishaq fuq il-htieġa li jiġu żviluppati għodod ġodda għall-identifikazzjoni u t-trekkjar tal-irkaptu tas-sajd mitluf fil-baħar u r-reġistrazzjoni ta' data dwar l-iskart tal-baħar, bħal applikazzjonijiet elettronici biex jgħinu lis-sajjieda jirreġistraw data u sistemi għar-reġistrazzjoni u r-rappurtar tal-hatt l-art ta' skart tal-baħar, pereżempju bl-użu ta' rċevuti tal-konsenja tal-iskart kif previst fid-Direttiva (UE) 2019/883, li tobbligja lill-operaturi tal-portijiet johorġu tali rċevuti lill-kaptani tal-bastimenti;

28. Jilqa' l-implimentazzjoni ta' proġetti Ewropej bħal "CleanAtlantic", iffinanzjat mill-Programm Interreg taż-Żona Atlantika tal-UE, bl-għan li jittejjeb l-għarfien dwar l-iskart tal-baħar u l-kapaċità ta' monitoraġġ, prevenzjoni u tnaqqis tiegħu, u li tiżdied is-sensibilizzazzjoni dwar l-impatt tiegħu; ihegġegħ lis-shab tad-19-il proġett, mill-Irlanda, Franza, Spanja u l-Portugall, u b'mod partikolari lill-koordinatur tal-proġett, is-Centro Tecnológico del Mar (Cetmar), biex ikomplu l-hidma tagħhom u jippubblikaw ir-riżultati tal-proġett;

29. Jishaq fuq il-htieġa li tiġi żgurata logistika ġestita b'mod xieraq fir-rigward tal-iskart u l-ġbir ta' rkaptu fi tmiem l-użu sabiex is-sajjieda jiġu assistiti fl-isforzi volontarji tagħhom; jinnota li dan għandu jinkludi ġbir unifikat tal-irkaptu abbord bastimenti f'boroż jew kontenituri, u l-provvista ta' faċilitajiet adegwati fil-portijiet;

Thaffif fl-iżvilupp tal-ekonomija ċirkolari fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura

30. Jishaq li t-tnaqqis tal-impatt tal-iskart tal-baħar jiddependi minn titjib fl-ekonomija ċirkolari fuq l-art, inkluża l-eliminazzjoni gradwali tal-plastik u l-imballaġġ mhux neċessarji u t-trasformazzjoni tal-iskart f'riżorsi, u mill-adozzjoni ta' approċċ ibbażat fuq iċ-ċiklu tal-hajja fis-setturi tas-sajd u l-akkwakultura; jissottolinja li l-ekonomija ċirkolari fis-settur tas-sajd trid tiġi żviluppata permezz ta' appoġġ akbar għas-sejbien ta' soluzzjoni, id-disinn intelliġenti tal-irkaptu tas-sajd u l-innovazzjoni fit-tekniki tas-sajd u l-akkwakultura sabiex jiġi limitat ir-rimi tal-iskart, l-operazzjonijiet ta' ġbir isiru aktar attraenti u jiżdied l-iżvilupp ta' kanali ta' riċiklaġġ effiċjenti;

31. Jitlob l-ekodisinn tal-irkaptu tas-sajd, li għandu jkun prattiku, sikur u effettiv fil-konfront tal-ispejjeż, jiġi appoġġjat permezz tal-adozzjoni rapida ta' linji gwida dwar l-iżvilupp ta' standards armonizzati għal ekonomija ċirkolari għall-irkaptu tas-sajd; jappoġġja l-immarkar tal-materjali użati fl-irkaptu tas-sajd permezz tal-passaporti tal-prodotti; jappoġġja l-promozzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni li jfittxu li jsibu materjali alternattivi u favorevoli għall-ambjent biex jintużaw fl-irkaptu tas-sajd, inklużi l-polimeri; jenfasizza, f'dan ir-rigward, li jistgħu jiġu stabbiliti proġetti pilota biex jiġi esplorat it-tnaqqis tal-materjali, iż-żarmar aktar faċli u aktar rapidu u l-ittestjar tal-funzjonalità tal-irkaptu biex tiġi meħjuna t-tranzizzjoni;

32. Jishaq dwar l-importanza, fir-rigward tal-ekonomija ċirkolari għall-irkaptu tas-sajd, li jiġu involuti bis-shiħ is-sajjieda, l-attivitajiet tas-sajd u s-settur tal-akkwakultura kollu kemm hu, in-negozji ġodda, l-inizjattivi u n-negozji privati, inklużi l-manifatturi tal-hbula u tax-xbieki minn pajjiżi terzi, fl-identifikazzjoni ta' materjali ġodda, l-ekodisinn, id-disinn ta' rkaptu tas-sajd ġdid u r-riċiklaġġ tal-irkaptu tas-sajd; jishaq fuq il-htieġa, barra minn hekk, li jissahhah mudell għas-sinerġija bejn iż-żoni tas-sajd u tar-riċerka; ihegġegħ lill-Kummissjoni, għalhekk, torganizza proġetti futuri għall-ekonomija ċirkolari għall-irkaptu tas-sajd b'rabta mal-programmi ta' finanzjament eżistenti tal-UE għar-riċerka u l-innovazzjoni;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

33. Jishaq li sabiex jithaffef l-iżvilupp tal-ekonomija ċirkolari fis-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, huwa essenzjali li jiġu ppjanati soluzzjonijiet leġislattivi futuri għall-problema tal-ġbir u r-rimi tal-iskart tal-baħar flimkien mal-Patt Ekoloġiku Ewropew; ihegġeġ lill-Istati Membri, f'dan ir-rigward, jagħtu segwitu rapidu għall-istabbiliment ta' rati minimi nazzjonali ta' ġbir għall-irkaptu tas-sajd li fih il-plastik, kif miftiehem fid-direttiva dwar l-oġġetti tal-plastik li jintużaw darba biss; jistieden lill-Kummissjoni tagħti segwitu lill-kwistjoni dwar jekk dawn il-pjanijiet nazzjonali jirriżultawx f'żieda fil-ġbir u r-riċiklaġġ tal-irkaptu tas-sajd meta mqabbla mal-livelli tal-lum, u, f'dan ir-rigward, tfassal pjan xieraq u ambizzjuż biex tappoġġja l-iżvilupp ta' ekonomija ċirkolari fis-settur tas-sajd; jenfasizza li hemm suq għal irkaptu tas-sajd riċiklat li joffri potenzjal biex l-użu ta' materjal riċiklat isir rekwiżit legali, flimkien mad-dispożizzjonijiet tal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura (FEMSA) dwar l-ipprogrammar għall-ġestjoni kondiviża, li jirrappreżenta inċentiv importanti għas-sajjieda u mod kif wiehed jara l-valur tal-kontribut tagħhom għar-riċiklaġġ;

34. Jappella għall-użu tal-FEMS biex jiġu appoġġjati s-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura fit-tranzizzjoni lejn materjali aktar sostenibbli, inkluż l-akkwist ta' bastimenti ġodda, teknikament aktar effiċjenti u li jniġġsu inqas għal flotot artiġjanali fuq skala żgħira, b'mod partikolari fir-reġjuni ultraperiferiċi;

35. Ihegġeġ lill-Kummissjoni tohloq inċentivi għall-ekonomija ċirkolari tul il-katina kollha tal-produzzjoni għall-irkaptu tas-sajd u tal-akkwakultura billi tippromwovi r-riċerka u tappoġġja n-negozji li jirriċiklaw l-irkaptu u jużawh mill-ġdid; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tohloq fond speċifiku biex tappoġġja lill-Istati Membri li jistabbilixxu ktajjen ta' produzzjoni għal irkaptu riċiklat u li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent, bl-użu ta' riżorsi bħal dawġ fil-qafas tal-istrument NextGenerationEU u minn penali fiskali imposti wara proċedimenti ta' ksur kontra l-Istati Membri;

36. Jenfasizza li għad hemm hafna kwistjonijiet u differenzi bejn l-Istati Membri fir-rigward tal-facilitajiet tal-akkoljenza fil-portijiet, minkejja l-progress importanti li sar bid-dhul fis-sehh tad-Direttiva (UE) 2019/883; jishaq li f'hafna portijiet tal-Unjoni għadu diffiċli hafna għas-sajjieda li jillocalizzaw dawn il-facilitajiet, fejn jeżistu, u li jkollhom aċċess għalihom; jissottolinja li dan kollu jaġixxi bħala ostaklu u diżinċentiv għall-operaturi tas-sajd biex jikkontribwixxu għal ibhra aktar nodfa;

37. Jappoġġja l-iżvilupp u l-holqien ta' kanali effiċjenti ta' riċiklaġġ permezz tal-immodernizzar tal-infrastruttura tal-facilitajiet ta' akkoljenza fil-portijiet kollha Ewropej bil-hsieb li tittejjeb is-separazzjoni selettiva tal-iskart; jishaq fuq il-htieġa, għalhekk, għal sforzi akbar mill-Istati Membri biex jimmodernizzaw il-facilitajiet loġistiċi tal-portijiet permezz ta' loġistika ġestita b'mod xieraq fir-rigward tal-ġbir tal-iskart u tal-irkaptu fi tmiem l-użu, il-ġbir unifikat tal-irkaptu abbord il-bastimenti f'boroż jew kontenituri, u l-provvista ta' facilitajiet adegwati fil-port biex jiġi żgurat li jiġu pprovduti facilitajiet xierqa ta' akkoljenza u ħzin għall-irkaptu tas-sajd mitluf u l-iskart tal-baħar miġbur, biżżejjed spazju għall-ħzin separat ta' diversi tipi ta' skart tal-baħar, biżżejjed persunal għat-trattament xieraq u sikur tal-iskart li jinhatt l-art, u l-provvista lill-bastimenti kollha ta' kontenituri għall-ġbir tal-iskart tal-baħar; jitlob li l-operazzjonijiet ta' ġbir isiru aktar attraenti billi jittiehdu miżuri li jinvolvu skemi ta' ppremjari u inċentivi, bħal inċentivi finanzjarji, għall-appoġġ tas-sajjieda u l-produtturi tal-akkwakultura fil-ġbir, ir-rimi u r-riċiklaġġ tal-iskart maqbud fil-baħar u li jiehdu l-irkaptu tas-sajd jew tal-akkwakultura tagħhom li jkun wasslu fi tmiem il-ħajja lura fil-portijiet;

Programmi ta' ġbir u mmaniġġjar għall-iskart tal-baħar

38. Jistieden lill-Kummissjoni tfassal pjan ta' azzjoni fil-livell tal-UE għall-ġlieda kontra r-rimi tal-iskart fl-idrosfera tal-Unjoni billi tnaqqas l-iskart mis-sors tiegħu, tnaqqas l-użu u l-konsum tal-plastik, u tindirizza t-tniġġis tax-xmajjar, il-passaġġi tal-ilma u l-kosti minhabba r-rimi tal-iskart, li jista' jtnaqqas drastikament b'mod koordinat; jitlob li r-rimi ta' borra mit-toroq u l-bankini direttament fl-oċean jiġi minimizzat, b'mod partikolari billi jiġu appoġġjati metodi alternattivi ta' ġbir f'każijiet ta' maltempati tal-borra eċċezzjonalment qawwija;

39. Jishaq li n-networks tal-ilma mormi u l-impjanti tat-trattament iridu jiġu mmodernizzati sabiex jitnaqqas l-impatt fuq l-akkwakultura u l-ambjent tal-baħar u kostali b'mod generali, u b'mod partikolari r-riskju ta' kontaminazzjoni tal-prodotti tal-akkwakultura;

40. Jishaq li huwa essenzjali li tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-immaniġġjar ħazin tal-iskart fuq l-art, primarjament ir-rimi mhux xieraq tal-iskart fil-bliet kostali, fil-bliet mibnija tul ix-xmajjar u fil-bliet insulari;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

41. Jistieden lill-Kummissjoni żżid l-għarfien tal-operaturi marittimi fl-interazzjonijiet potenzjali kollha tagħhom mal-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari matul il-bejgħ jew il-kiri ta' bastimenti;

42. Ihegġegħ lill-Istati Membri u r-reġjuni jiġbru data dwar il-kwistjoni ta' ġestjoni hażina tal-iskart fuq l-art, jimmonitorjawha u jieħdu azzjoni dwarha, biex ineħhu ż-żoni hotspot fix-xmajjar u l-estwarji fejn ikun akkumula l-iskart tal-baħar u biex jintroduċu miżuri biex jipprevjenu l-iskart tal-baħar sa minn qabel ma jkun lahaq l-ambjent; ihegġegħ l-allokazzjoni ta' finanzjament suffiċjenti biex jitnaddfu t-tipi kollha ta' sustanzi niġġiesa derivati mill-plastik;

43. Ifakkar li l-programmi għall-għbir tal-iskart tal-baħar jistgħu jkopru operazzjonijiet differenti, bħall-għbir tal-iskart tal-baħar fix-xmajjar, l-estwarji, il-bajjiet jew il-portijiet, l-operazzjonijiet ta' riċerka, u l-identifikazzjoni ta' hotspots fil-baħar, u li jistgħu jitwettqu mis-sajjieda, mis-soċjetà ċivili u mill-awtoritajiet lokali; jenfasizza li l-programmi ta' għbir għandhom ikunu sostenibbli, jużaw tagħmir xieraq għall-għbir tal-iskart, jevitaw li jipproduċu aktar emissjonijiet kemm jista' jkun, ikunu lesti jikkollaboraw ma' atturi li għandhom għarfien tal-ekosistemi tal-baħar u jirrikjedu identifikazzjoni strategika tal-iskart qabel ma tittiehed azzjoni; jissottolinja li daww il-programmi ta' għbir jistgħu jitwettqu mhux biss permezz tal-programmi ta' finanzjament tal-UE iżda anki fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali fl-Istati Membri;

44. Jishaq li seba' Stati Membri biss użaw ir-riżorsi fi hdan il-qafas tal-FEMS attwali biex jiffinanzjaw programmi ta' għbir ta' skart tal-baħar bħall-programm FFL, u li l-biċċa l-kbira tal-azzjonijiet li jagħmluha possibbli li jiġi identifikat, miġbur u riċiklat l-iskart tal-baħar jikkonsistu f'inizjattivi u programmi volontarji mis-sajjieda, mis-soċjetà ċivili u mill-awtoritajiet lokali;

45. Jishaq li sabiex jitnaqqas l-iskart mill-bastimenti tas-sajd, jehtieg li s-sajjieda jiġu iċċentivati biex iwasslu l-iskart fil-faċilitajiet tar-riċiklaġġ, inkluż permezz ta' iċċentivi finanzjarji u skemi ta' ppremjari biex jiġu inkoraġġiti Prattiki tajba; jinnota, għalhekk, li s-sajjieda għandhom jiġu kkompensati għall-għbir ta' rkaptu tas-sajd mitluf u skart ieħor tal-baħar jew bħala minimu jkollhom aċċess għar-rimi tal-iskart b'xejn fil-faċilitajiet tal-port;

46. Jishaq li s-sajjieda għandhom ikunu mħarrġa b'mod adegwat dwar kif jittrattaw l-iskart tal-baħar kif suppost matul il-għbir, il-hatt l-art, ir-rimi u l-konsenja għar-riċiklaġġ sabiex ir-riskji għas-saħħa u s-sikurezza jiġu minimizzati;

47. Jishaq li t-tishih u l-estensjoni tal-prattiki tajba eżistenti jinvolvu wkoll is-simplifikazzjoni tal-proċessi amministrattivi għall-bastimenti kollha li jippartecipaw f'kampanji tal-FFL, irrISPettivament mill-port jew id-daqs tagħhom; jishaq fuq il-htiegħa, għalhekk, ta' armonizzazzjoni u ta' approċċ aktar komplementari għar-regoli dwar il-hatt l-art tal-iskart tal-baħar miġbur matul l-azzjonijiet tal-FFL fil-portijiet tal-Istati Membri;

48. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, għalhekk, jappoġġjaw il-għbir fil-baħar mis-sajjieda ta' rkaptu tas-sajd mitluf jew skart tal-baħar ieħor, b'mod partikolari l-oġġetti tal-plastik, billi jippromwovu l-ahjar Prattiki, jinċentivaw il-partecipazzjoni volontarja f'inizjattivi għall-għbir tal-iskart tal-baħar u jappoġġjaw l-adozzjoni tal-programmi FFL; ihegġegħ lill-Istati Membri, f'dan ir-rigward, jistabbilixxu "fond speċjali għat-tindif tal-ibhra", ġestit permezz tal-FEMSA jew linji baġitarji rilevanti ohra, sabiex jiġu ffinanzjati l-azzjonijiet li ġejjin: 1) il-għbir fil-baħar mis-sajjieda ta' skart tal-baħar, 2) il-provvista ta' faċilitajiet adegwati abbord għall-hżin tal-iskart u l-monitoraġġ tal-iskart mistad b'mod passiv, 3) it-titjib fit-taħriġ tal-operaturi, 4) il-finanzjament tal-ispejjeż kemm tat-trattament tal-iskart kif ukoll tal-persunal meħtieġ għat-thaddim ta' tali programmi biex tiġi evitata ż-żieda fl-ispejjeż għas-sajjieda li jippartecipaw b'mod volontarju, u 5) l-investimenti fil-portijiet sabiex ikunu jistgħu jiġu pprovduti faċilitajiet xierqa ta' akkoljenza u hżin għall-irkaptu mitluf u l-iskart tal-baħar miġbur;

49. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq valutazzjoni tal-kontribut soċjali u ekonomiku tas-sajjieda permezz ta' proġetti FFL, bil-hsieb li jiġi kwantifikat b'mod aktar preċiż il-kontribut tas-settur tas-sajd għall-azzjoni għal ibhra aktar nodfa;

50. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tmur lil hinn mill-ghanijiet tad-Direttiva (UE) 2019/883, billi tistudja u tikkwantifika f'termini ekonomiċi l-hsara ambjentali kkawżata mill-iskart tal-baħar magħmul mill-bniedem u tistabbilixxi "Fond għall-iskart tal-baħar" biex jiġi miġġieled ir-rimi tal-iskart fil-baħar, tittaffa l-hsara lis-sajd, u jiġu protetti l-ibhra u l-oċean;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

51. Jistieden lill-Kummissjoni thegħegħ lill-Istati Membri jiżguraw ġestjoni xierqa u rimi adegwat ta' skart maqbud jew miġbur b'mod aċċidentali matul kampanji volontarji, sabiex ir-responsabbiltà għall-konsenja, il-ġestjoni u r-rimi ta' tali skart kif ukoll l-ispejjeż għalihom ma jiġġarrbux mis-sajjieda, u jevitaw aktar hsara lill-ambjent; jishaq, għalhekk, fuq il-htieġa li jiġu stabbiliti sistemi effettivi għall-ġbir u r-rimi tal-iskart, filwaqt li tiġi żgurata wkoll il-preżenza ta' faċilitajiet adegwati tal-akkoljenza tal-iskart fil-portijiet;

52. Jirrimarka li l-kwistjoni tal-iskart tal-baħar hija transkonfinali u li, sabiex ikun aktar effiċjenti, l-indirizzar tal-iskart tal-baħar irid ikun sforz kongunt ma' pajjiżi terzi Ewropej; ihegħegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jniedu pjan biex il-Mediterran, flimkien mal-pajjiżi kollha li jmissu mal-baħar, jiġi meħlus mit-tniġġis; jistieden lill-Kummissjoni ttemm l-esportazzjoni ta' skart lejn pajjiżi terzi, malajr kemm jista' jkun;

53. Jistieden lill-Kummissjoni tohloq mekkanizmu ta' appoġġ għall-ġbir tal-iskart tal-baħar fir-reġjuni ultraperiferiċi, minhabba l-vulnerabbiltà naturali ta' dawn ir-reġjuni, u b'hekk tipprovdihom infrastruttura għar-riċiklar tagħhom tal-iskart miġbur;

54. Jistieden lill-Kummissjoni biex, fin-negozjati tal-adeżjoni mal-UE, titlob l-implimentazzjoni shiha tal-leġislazzjoni dwar l-immaniġġjar tal-iskart fil-pajjiżi kandidati, inkluż permezz tal-istabbiliment ta' infrastruttura integrata għall-immaniġġjar tal-iskart;

Għarfien aħjar u limitazzjoni tat-tniġġis ta' nanoplastiċi u mikroplastiċi

55. Jishaq fuq il-htieġa li jiżdiedu l-għarfien u l-kuxjenza pubblika dwar it-tniġġis ta' nanoplastiċi u mikroplastiċi u l-effett tiegħu fuq l-ambjent, il-baži tal-katina alimentari tal-baħar, u fl-aħħar mill-aħħar is-saħħa tal-bniedem, u li għandha titwettaq aktar riċerka biex dan il-fenomenu tat-tniġġis ikun miġhum aħjar; jirrimarka li l-htieġa ta' aktar għarfien u n-nuqqas ta' kuxjenza mill-pubbliku jista' jkollhom l-effett li l-konsumaturi jitlef l-fiduċja fil-kwalità tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura;

56. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jippromwovu kampanji biex titqajjem kuxjenza dwar il-kwistjoni tat-tniġġis tal-baħar ikkawżat mill-oġġetti tal-plastik u l-mikroplastiċi, filwaqt li jiġi sottolinjat il-fatt li s-sajjieda spiss jiġu affettwati wkoll minn dan il-fenomenu, speċjalment fil-każ tal-mikroplastiċi;

57. Jilqa' x-xogħol preparatorju mwettaq mill-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA) dwar restrizzjonijiet fuq mikroplastiċi miżjuda b'mod intenzjonat fil-prodotti; jistieden lill-Kummissjoni tkun ambizzjuża fis-segwitu ta' din il-proposta b'miżuri konkreti u, fejn xieraq, legali, inkluż billi tesplora l-problema tat-tixrid tan-nanoplastiċi u tal-mikroplastiċi fiċ-ċiklu tal-ilma, b'mod partikolari dawk rilaxxati fl-ambjent b'mod mhux intenzjonat, u tipproponi miżuri biex dawn jiġu eliminati gradwalment;

58. Jistieden lill-Kummissjoni tindirizza l-problema tat-telf u t-tixrid tal-mikroplastiċi, bħall-pelits tal-plastik, fl-ambjent tul il-katina tal-provvista kollha, speċjalment matul it-trasport fuq l-art u bil-baħar, u r-riskji assoċjati tat-tixrid;

o

o o

59. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0097

Il-politika ta' koeżjoni u l-istrategġiji ambjentali reġjonali fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-politika ta' koeżjoni u l-istrategġiji ambjentali reġjonali fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima (2020/2074(INI))

(2021/C 494/03)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), b'mod partikolari l-Artikoli 3 u 21 tiegħu, it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), b'mod partikolari l-Artikoli 4, 11, 173 sa 178, 191 u 194 tiegħu u l-Protokoll 28 tat-Trattati dwar il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali,
- wara li kkunsidra l-ftehim adottat fil-21 Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima (COP21) f'Parigi fit-12 ta' Diċembru 2015 (il-Ftehim ta' Parigi), b'mod partikolari l-Artikoli 7(2) u 11(2) tiegħu, li jirrikonoxxu d-dimensjonijiet lokali, sottonazzjonali u reġjonali tat-tibdil fil-klima u tal-azzjoni klimatika,
- wara li kkunsidra l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli, kif adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fil-25 ta' Settembru 2015, kif ukoll l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew (COM(2019)0640),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Marzu 2019 dwar it-tibdil fil-klima – vizjoni strateġika Ewropea fit-tul għal ekonomija għanja, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima f'konformità mal-Ftehim ta' Parigi ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-28 ta' Novembru 2019 dwar l-emergenza klimatika u ambjentali ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Jannar 2020 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' April 2020 dwar azzjoni koordinata tal-UE biex tikkumbatti l-pandemija tal-COVID-19 u l-konsegwenzi tagħha ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-11 ta' Diċembru 2020 dwar it-tibdil fil-klima,
- wara li kkunsidra r-rapport speċjali tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) dwar it-tishin globali ta' 1,5° C, il-hames rapport ta' valutazzjoni tiegħu (AR5) u r-rapport ta' sintezi tiegħu dwaru, kif ukoll ir-rapport speċjali tiegħu dwar it-tibdil fil-klima u l-art, u r-rapport speċjali tiegħu dwar l-oċean u l-krijosfera fi klima li qed tinbidel,
- wara li kkunsidra l-Valutazzjoni tal-Indikaturi tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent dwar it-telf ekonomiku minn estremi relatati mal-klima fl-Ewropa, ippubblikata fl-20 ta' Diċembru 2020,
- wara li kkunsidra l-Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2020 "Nghixu tajjeb, fil-limiti tal-planetarja tagħna", il-proposta tal-Kummissjoni għall-Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2030 u l-viżjoni tagħha sal-2050,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Diversità Bijoloġika,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Jannar 2020 dwar il-15-il laqgħa tal-Konferenza tal-Partijiet (COP15) għall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tal-4 ta' Marzu 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (COM(2020)0080),

⁽¹⁾ ĠU C 23, 21.1.2021, p. 116.

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0078.

⁽³⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0005.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0054.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0015.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tal-14 ta' Jannar 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li jistabbilixxi l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (COM(2020)0022) u l-proposta emendata tat-28 ta' Mejju 2020 (COM(2020)0460),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tat-28 ta' Mejju 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-faċilità ta' self għas-settur pubbliku skont il-Mekkanizmu ta' Tranżizzjoni Ġusta (COM(2020)0453),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tat-28 ta' Mejju 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1303/2013 fir-rigward ta' riżorsi addizzjonali eċċezzjonali u arrangamenti implimentattivi taht il-mira tal-Investment għat-ktabbir u l-impjiegi biex jipprovdi assistenza għat-trawwim ta' miżuri li jsewwu d-dannu kkawżat mill-kriżi fil-kuntest tal-pandemija tal-COVID-19 u t-tnejn ta' rkupru ekoloġiku, digitali u reżiljenti tal-ekonomija (REACT-EU) (COM(2020)0451),
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1301/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u dwar dispożizzjonijiet speċifiċi li jikkonċernaw l-Investment li għandu fil-mira t-ktabbir ekonomiku u l-impjiegi, u li jirrevoka r-Regolament (KE) Nru 1080/2006 ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1304/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-Fond Soċjali Ewropew u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1081/2006 ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1299/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar dispożizzjonijiet speċifiċi għall-appoġġ mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali għall-ghan ta' kooperazzjoni territorjali Ewropea ⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1300/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-Fond ta' Koeżjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1084/2006 ⁽¹⁰⁾,
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tad-29 ta' Mejju 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-programm InvestEU (COM(2020)0403),
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 ⁽¹¹⁾,
- wara li kkunsidra l-istudju tal-2021 tal-Parlament Ewropew bit-titolu "Cohesion Policy and Climate Change" (Il-Politika ta' Koeżjoni u t-Tibdil fil-Klima),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Ġunju 2018 dwar il-politika ta' koeżjoni u l-ekonomija ċirkolari ⁽¹²⁾,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 349 tat-TFUE Ewropea, kif interpretat mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza Mayotte tagħha tal-15 ta' Diċembru 2015 (Kawża Kongunti C-132/14 sa C-136/14), li jippermetti li jiġu adottati derogi speċifiċi għar-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Marzu 2020 rigward l-Istrateġija dwar l-Ugwaljanza Bejn il-Generi għall-2020-2025 (COM(2020)0152),

⁽⁶⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320.⁽⁷⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 289.⁽⁸⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 470.⁽⁹⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 259.⁽¹⁰⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 281.⁽¹¹⁾ ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13.⁽¹²⁾ ĠU C 28, 27.1.2020, p. 40.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel, tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A9-0034/2021),
- A. billi t-tibdil fil-klima huwa sfida li tmur lil hinn mill-fruntieri u tirrikjedi azzjoni immedjata u ambizzjuża kemm fil-livelli globali u Ewropej, kif ukoll fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali biex it-tishin globali jiġi limitat għal 1,5 °C oghla mil-livelli preindustrijali u jiġi evitat it-telf tal-bijodiversità fuq skala massiva; billi jinhtieġ miżuri urgenti biex jiġi żgurat li ż-żieda fit-temperatura medja globali tinżamm taht iż-2 °C meta mqabbla mal-livelli preindustrijali peress li kwalunkwe telf ta' bijodiversità se jkollu impatt kbir, inkluż fuq il-kwalità tal-produzzjoni agrikola;
- B. billi zieda ta' 1,5 °C hija l-massimu li l-pjaneta tista' tittollera; billi, jekk it-temperaturi jkomplu jiżdiedu aktar wara l-2030, l-umanità se tħabbat wiċċha ma' aktar nixfiet, għargħar, shana estrema u faqar għal mijiet ta' miljuni ta' nies, il-probabbiltà li l-popolazzjonijiet l-aktar vulnerabbli tagħha jisparixxu u, fl-agħar każ, tipperikola kompletament is-sopravivenza fit-tul tagħha, kif indikat fir-rapport interistituzzjonali tal-UE bit-titolu "Challenges and Choices for Europe" (Sfidi u Għażliet għall-Ewropa);
- C. billi l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent stmat li bejn l-1980 u l-2019 l-estremi relatati mal-klima kkawżaw telf ekonomiku li jammonta għal madwar EUR 446 biljun fil-pajjiżi membri taż-ŻEE; billi dan huwa ekwivalenti għal EUR 11,1-il biljun fis-sena u t-telf kumulattiv deflatat huwa ugwali għal kważi 3 % tal-PDG tal-pajjiżi analizzati;
- D. billi studji reċenti juru li l-potenzjal ta' tishin globali (GWP) mill-gass naturali fossili (metan – CH₄) huwa oghla b'mod sinifikanti minn dak li kien mahsub qabel;
- E. billi t-tishin globali jista' jilhaq 1,5 °C oghla mil-livelli preindustrijali matul il-perjodu ta' programmazzjoni attwali, li jirrikjedi azzjoni immedjata biex tiġi indirizzata l-emergenza klimatika, skont il-politiki tal-UE dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra, il-Patt Ekologiku Ewropew, l-Aġenda 2030 tan-NU għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-Ftehim ta' Pariġi tan-NU;
- F. billi t-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima sa mhux aktar tard mill-2050 tohloq kemm opportunità kbira kif ukoll sfida għall-Unjoni u għall-Istati Membri, ir-reġjuni, il-bliet, il-komunitajiet lokali, in-nies, il-haddiema, in-negozji u l-industrija; billi, madankollu, jehtieġ li jinstab bilanċ bejn l-oġettivi klimatiċi ambizzjużi u l-preservazzjoni tal-kompetittività tal-ekonomija, mingħajr ma jiġi kompromess l-ilhug tal-ghan ta' 1,5 °C;
- G. billi l-ilhug ta' dan l-oġettiv se jirrikjedi trasformazzjoni globali tas-soċjetà u l-ekonomija Ewropea peress li xi setturi se jesperjenzaw tnaqqis irriversibbli fil-produzzjoni flimkien ma' telf ta' impjiegi f'attivitajiet ekonomiċi bbażati fuq il-produzzjoni u l-użu tal-fjuwils fossili, filwaqt li setturi oħra se jirnexxilhom isibu alternattiva teknoloġika;
- H. billi s-sostenibbiltà għandha titqies bħala approċċ bilanċjat biex jingiebu flimkien it-tkabbir sostenibbli, il-progress soċjali u l-ambjent;
- I. billi l-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 ⁽¹³⁾ jipprevedi mira globali ta' mill-inqas 30 % tal-ammont totali tal-baġit tal-Unjoni u n-nefqa tal-Istrument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru b'appoġġ għall-oġettivi klimatiċi u mira annwali ġdida rigward il-bijodiversità ta' 7,5 % mill-2024, bil-ħsieb li tintlaħaq l-10 % fl-2026 u l-2027;
- J. billi l-gzejjer, speċjalment il-gzejjer żgħar, u r-reġjuni ultraperiferiċi huma t-territorji tal-UE l-aktar esposti u vulnerabbli għall-effetti tat-tibdil fil-klima, u jridu jindirizzaw ukoll sfidi u spejjeż speċifiċi u addizzjonali matul it-tranżizzjoni; billi t-tibdil fil-klima u d-diversi impatti tiegħu jaffettwaw ir-reġjuni Ewropej b'modi differenti, b'livelli differenti ta' severità

⁽¹³⁾ Il-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji baġitarji u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda, (ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 28).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

u f'perjodi ta' żmien differenti, u l-ġestjoni tat-tranzizzjoni se twassal għal bidliet strutturali sinifikanti; billi ċ-ċittadini u l-haddiema għalhekk se jintlaqtu b'modi differenti u mhux il-pajjiżi kollha se jintlaqtu bl-istess mod jew ikunu jistgħu jirreagixxu b'mod adegwat; billi, meta titfassal viżjoni fit-tul għaż-żoni rurali fl-Ewropa, huwa essenzjali li tiġi enfasizzata l-htieġa li ż-żoni rurali jissahħu u jsiru attraenti bħala postijiet fejn wiehed jgħix u jahdem;

- K. billi l-gżejjer, ir-reġjuni ultraperiferiċi u r-reġjuni periferiċi għandhom potenzjal enormi fil-produzzjoni ta' enerġija rinnovabbli u huma laboratorji strateġiċi għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' politika innovattivi u soluzzjonijiet tekniċi biex iwasslu għat-tranzizzjoni enerġetika, inaqqsu l-emissjonijiet tas-CO₂ u jagħtu spinta lit-tranzizzjoni lejn l-ekonomija ċirkolari;
- L. billi l-politika ta' koeżjoni mhux biss toffri opportunitajiet ta' investiment b'reazzjoni għall-htigijiet lokali u reġjonali permezz tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (SIE), iżda tipprovdi wkoll qafas ta' politika integrat biex jitnaqqsu d-disparitajiet fl-iżvilupp bejn ir-reġjuni Ewropej u biex jiġu meghjuna biex jindirizzaw id-diversi sfidi għall-iżvilupp tagħhom, inkluż permezz tal-protezzjoni ambjentali, l-impjiegi ta' kwalità għolja u l-iżvilupp ekwu, inklużiv u sostenibbli;
- M. billi d-disparitajiet ekonomiċi, soċjali u territorjali li l-politika ta' koeżjoni għandha l-ghan primarju li tindirizza jistgħu wkoll jintlaqtu mit-tibdil fil-klima u l-konsegwenzi fit-tul tiegħu, u l-miżuri tal-UE dwar il-politika klimatika għandhom jappoġġjaw ukoll l-oġettivi tal-politika ta' koeżjoni tal-UE;
- N. billi l-politika ta' koeżjoni hija kruċjali fl-appoġġ lir-reġjuni jew iż-żoni inqas żviluppati li jbatu minn żvantagġi naturali u ġeografiċi, li ta' spiss jintlaqtu l-aktar mill-impatti tat-tibdil fil-klima iżda jkollhom inqas riżorsi biex jindirizzawhom;
- O. billi l-politika ta' koeżjoni hija għodda kruċjali biex issehh tranżizzjoni ġusta għal ekonomija newtrali għall-klima li ma thalli lil hadd jibqa' lura; billi n-nisa u l-irġiel jistgħu jintlaqtu b'mod differenti mill-politiki ekoloġiċi li jindirizzaw it-tibdil fil-klima; billi l-impatt fuq il-gruppi vulnerabbli u emarginati għandu jitqies ukoll;
- P. billi l-awtoritajiet lokali u reġjonali, iżda anki partijiet ikkonċernati rilevanti ohra, huma atturi ewlenin għall-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni, li jipprovdu rispons effettiv għat-theddida urġenti tat-tibdil fil-klima; billi huma responsabbli għal terz tal-infiq pubbliku u żewġ terzi tal-investiment pubbliku u għalhekk huwa essenzjali li jinholqu mekkaniżmi bħall-"Patt tas-Sindki għall-Klima u l-Enerġija", bil-ghan li jlaqqgħu lill-awtoritajiet lokali u reġjonali responsabbli għall-implimentazzjoni tal-oġettivi tal-UE dwar il-klima u l-enerġija;
- Q. billi l-kriżi klimatika hija marbuta mill-qrib ma' kriżijiet ohra bħal dik tal-bijodiversità, kif ukoll il-kriżi tas-saħħa, soċjali u ekonomika marbuta mal-pandemija tal-COVID-19; billi, filwaqt li dawn iridu jiġu indirizzati b'mod parallel, kull wahda minnhom trid tiġi ttrattata b'mod differenti u adegwat;
- R. billi, sa mill-ħolqien tiegħu fl-2002, il-Fond ta' Solidarjetà tal-UE (FSUE) ġie attivat b'rispons għal aktar minn 90 avveniment katastrofiku u mmobilizza aktar minn EUR 5,5 biljun fi 23 Stat Membru u f'pajjiż tal-adeżjoni wiehed; billi, bħala parti mir-rispons tal-UE għat-tifqigha tal-COVID-19, il-kamp ta' applikazzjoni tal-FSUE ġie estiż biex ikopri emergenzi ewlenin tas-saħħa pubblika u l-livell massimu ta' pagamenti bil-quddiem ġie miżjud;
- S. billi t-tranzizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, sostenibbli u ċirkolari trid tinvolvi lill-partijiet ikkonċernati kollha tas-soċjetà, b'mod partikolari s-settur privat, is-shab soċjali u ċ-ċittadini, flimkien mal-uffiċjali eletti, inklużi l-awtoritajiet lokali u reġjonali, u trid tkun appoġġjata minn miżuri soċjali robusti u inklużivi biex tiġi żgurata tranżizzjoni ekwa u ġusta li tappoġġja n-negozji, iż-zamma u l-ħolqien tal-impjiegi, b'mod partikolari l-impjiegi hodur u blu ta' kwalità;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- T. billi l-Istati Membri adottaw Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima u r-reġjuni għandhom jissottomettu pjanijiet reġjonali skont dan biex jiksibu l-mitigazzjoni tal-emissjonijiet u l-adattament għalihom, bl-għan li jiġi stabbilit perkors lejn in-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050;
- U. billi t-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima sa mhux aktar tard mill-2050 tista' tinkiseb permezz ta' tahlita ta' finanzjament pubbliku fil-livell tal-UE u f'dak nazzjonali u billi jinholqu l-kundizzjonijiet it-tajba għall-finanzjament privat;
- V. billi s-sorsi tal-enerġija derivati mill-fjuwils fossili, u b'mod partikolari mill-fjuwils fossili solidi, jimminaw l-isforzi biex tinkiseb in-newtralità klimatika, u l-Unjoni Ewropea għandha għalhekk ttipprovdi qafas regolatorju konsistenti biex tippromwovi aktar l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnowabbli, bħall-enerġija mix-xemx u l-bijomassa, pjuttost milli daww derivati mill-fjuwils fossili; billi, f'dan ir-rigward, il-politika ta' koeżjoni għandha tigarantixxi l-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", li l-għan tiegħu huwa li jtejjeb l-effiċjenza tad-domanda u l-provvista tal-enerġija, u li għandu jiġi applikat u rrispettat fl-investimenti kollha relatati mal-enerġija fl-ambitu tal-politika ta' koeżjoni; billi għal hafna Stati Membri l-użu tranżizzjonali tas-sorsi tal-enerġija bbażati fuq il-gass naturali sal-31 ta' Diċembru 2025 jista' jkun essenzjali biex tinkiseb tranżizzjoni enerġetika ekwa li ma tagħmilx ħsara lis-soċjetà u ma tħalli lil hadd jibqa' lura; billi l-istrategġiji ambjentali reġjonali għandhom ikunu marbuta ma' miri klimatiċi ambizzjużi li jistgħu jmorru lil hinn mill-mira ġenerali li tinkiseb UE newtrali għall-klima sal-2050 u li, sal-31 ta' Diċembru 2025, għandhom jeliminaw gradwalment il-fjuwils fossili, inklużi proġetti ta' infrastruttura tal-gass, jappoġġjaw is-sostituzzjoni tagħhom b'enerġija, materjali u prodotti rinnowabbli magħmula b'mod sostenibbli, u jippromwovu l-effiċjenza fir-riżorsi u l-iżvilupp sostenibbli b'mod ġenerali, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament FEŽR-FK ⁽¹⁴⁾;
- W. billi l-istrategġiji ambjentali reġjonali għandu jkollhom l-għan ta' impjeg shih u stabbli flimkien ma' progress soċjali u nondiskriminazzjoni sabiex jiġu indirizzati aħjar l-effetti tat-tibdil fil-klima u jiġi miġġieled it-telf tal-bijodiversità;
- X. billi l-pjanijiet dwar l-immaniġġjar tal-iskart għandhom isegwu l-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari u jiffurmaw parti mill-istrategġiji ambjentali reġjonali;
- Y. billi mudell ta' governanza Ewropea b'diversi livelli mibni fuq shubija attiva u kostruttiva bejn id-diversi livelli ta' governanza u l-partijiet ikkonċernati huwa essenzjali għat-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika; billi l-inizjattivi tal-komunitajiet u taċ-ċittadini jistgħu jappoġġjaw bis-shih it-tranżizzjoni ekoloġika u jikkumbattu t-tibdil fil-klima;
- Z. billi l-istrategġiji makroreġjonali tal-UE jistgħu jgħinu biex jiġu identifikati setturi u oqsma ta' kooperazzjoni ewlenin bejn ir-reġjuni differenti li jiffaċċjaw sfidi komuni bħat-tibdil fil-klima, il-mitigazzjoni tal-klima u l-adattament għaliha, il-bijodiversità, it-trasport, l-immaniġġjar tal-iskart, il-proġetti transfruntieri u t-turiżmu sostenibbli;
1. Jissottolinja l-importanza li jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima f'konformità mal-impenji tal-Unjoni meħuda skont il-Patt Ekoloġiku Ewropew għall-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi u l-SDGs, f'konformità shiha mar-Regolament tal-UE dwar it-Tassonomija, filwaqt li jitqiesu l-aspetti soċjali, ekonomiċi u territorjali biex tiġi żgurata tranżizzjoni ġusta għat-territorji kollha u ċ-ċittadini tagħhom mingħajr ma hadd jithalla jibqa' lura; jirrimarka l-htieġa li l-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" tar-Regolament dwar it-Tassonomija ikun stabbilit fl-investimenti kollha;
2. Jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni dwar il-Liġi Ewropea dwar il-Klima, pedament tal-Patt Ekoloġiku Ewropew li jistabbilixxi l-mira tan-newtralità klimatika għall-2050 fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni u l-htieġa li din tissarraf f'azzjonijiet lokali konkreti li jirrispettaw ir-restrizzjonijiet u jenfassizzaw l-aspetti pożittivi ta' kull territorju, inklużi l-miri intermedji għall-2030 u l-2040, kif mitlub mill-Parlament Ewropew; ifakkar f'dan ir-rigward li l-għan tal-Patt Ekoloġiku Ewropew huwa li jipproteġi, jippreserva u jsaħħah il-kapital naturali tal-Unjoni, kif ukoll li jipproteġi s-saħħa u l-benesseri taċ-ċittadini mir-riskji u mill-impatti relatati mal-ambjent;

⁽¹⁴⁾ Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni (COM(2018)0372).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

3. Jenfasizza l-htieġa li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jiehdu impenn politiku ċar biex jintlaħqu l-miri klimatiċi, u jenfasizza l-htieġa li jissahha id-djalogu f'diversi livelli fost l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali dwar l-ippjanar u l-implimentazzjoni ta' miżuri nazzjonali dwar il-klima, l-aċċess dirett għall-finanzjament għall-awtoritajiet lokali u l-monitoraġġ tal-progress tal-miżuri adottati, kif ukoll l-urġenza li jiġu mgħammra bl-ghodod finanzjarji u amministrattivi rilevanti biex jilhqqu dawk il-miri; jemma, barra minn hekk, li l-awtoritajiet reġjonali u lokali għandhom rwol ewlieni x'jiżvolgħu fl-istadji kollha tal-ippjanar, il-preparazzjoni u l-implimentazzjoni tal-proġetti;
4. Jistieden lill-awtoritajiet ta' programmazzjoni nazzjonali u reġjonali jimmassimizzaw l-impatt trasformattiv tal-protezzjoni tal-klima u tal-ambjent matul it-tnejn attwali tal-programmi nazzjonali u reġjonali;
5. Jinnota li l-aġġustamenti possibbli tal-politika fir-rigward tat-twettiq tal-Ftehim ta' Pariġi u r-rapporti tiegħu kull hames snin għandhom jitqiesu b'mod li jkun xieraq u adegwat għall-politika ta' koeżjoni, bħal fir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-FEŻR-FK;
6. Jistieden lill-awtoritajiet lokali u reġjonali kollha jadottaw strateġiji lokali u reġjonali dwar il-klima li jsarrfu l-miri fil-livell tal-UE f'miri lokali konkreti, ibbażati fuq approċċ olistiku bbażat fuq il-post jew orjentat lejn iż-żona li jipprovdu viżjoni fit-tul għal tranżizzjoni klimatika u l-użu aħjar tar-riżorsi finanzjarji fl-ambitu tal-politika ta' koeżjoni; jishaq li l-istrateġiji ambjentali reġjonali għandhom ikopru u jinkludu pjanijiet ta' mmanigġjar tal-iskart;
7. Jenfasizza r-rwol kruċjali tal-politika ta' koeżjoni, f'sinerġija ma' politiki oħra, fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u fil-kisba tan-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050 u l-mira intermedja sal-2030 u l-2040 rispettivament, kif ukoll ir-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali f'riforma estensiva tal-politiki ta' investiment;
8. Jappella għal sforzi biex jiġu żgurati aktar koerenza u koordinazzjoni bejn il-politika ta' koeżjoni u politiki oħra tal-UE biex tittejjeb l-integrazzjoni tal-politika tal-aspetti klimatiċi, jifasslu politiki ta' prevenzjoni tat-tneġġis fis-sors aktar effettivi, jiġi pprovdut finanzjament immirat tal-UE u, konsegwentement, tittejjeb l-implimentazzjoni tal-politiki klimatiċi fil-prattika;
9. Ifakkar li l-politiki dwar il-klima għandu jkollhom l-ghan ta' impjeg shiħ u stabbli, inklużi impjegi hodor u blu u taħriġ li jistgħu jikkontribwixxu għal progress soċjali ekwu, u jqis li l-politiki dwar il-klima jridu jipproteġu l-impjegi l-aktar milquta mit-tibdil fil-klima billi jgħallu impjegi ekoloġiċi godda sabiex il-haddiema ma jithallewx lura meta ċerti setturi jagħmlu t-tranżizzjoni lejn l-ekonomija hadra; ihegġegħ lill-Istati Membri jagħtu prijorità lill-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima flimkien mal-ġlieda għal żvilupp inklużiv u sostenibbli u l-ġustizzja soċjali u l-ġlieda kontra l-faqar, il-faqar enerġetiku u politiki li jifgħu piż fuq gruppi vulnerabbli u emarġinati; jishaq, f'dan il-kuntest, li għandha tiġi prevista azzjoni ulterjuri biex jiġi miġġieled il-faqar enerġetiku;
10. Jilqa' l-pożizzjoni tal-Kunsill Ewropew u r-rikonoxximent tal-pożizzjoni tal-Parlament li n-nefqa tal-UE għandha tkun konsistenti mal-oġġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u mal-prinċipju "la tagħmilx hsara" tal-Patt Ekoloġiku Ewropew; ifakkar ukoll li l-qafas leġislativ il-ġdid tal-politika ta' koeżjoni jinkludi l-prinċipju "la tagħmilx hsara sinifikanti" tar-Regolament dwar it-Tassonomija fost il-prinċipji orizzontali li japplikaw għall-Fondi Strutturali kollha;
11. Jishaq li s-sostenibbiltà u t-tranżizzjoni lejn ekonomija sikura, newtrali għall-klima, reżiljenti għat-tibdil fil-klima, aktar effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, affordabbli, ċirkolari u soċjalment bilancjata huma kruċjali biex tiġi żgurata l-kompetittività fit-tul tal-ekonomija tal-Unjoni, kif ukoll biex tithares il-koeżjoni soċjali tagħha, biex b'hekk jgħinu biex jinholqu opportunitajiet godda ta' investiment fl-agrikoltura, il-kummerċ, it-trasport, l-enerġija u l-infrastruttura, jippromwovu konsum aktar sikur u ekoloġiku, kif ukoll iħarsu l-ambjent haġ tagħna u l-benesseri taċ-ċittadini Ewropej;
12. Jirrimarka li huwa importanti haġna li jiġu rispettati bis-shiħ il-prinċipji tal-governanza f'diversi livelli u tas-shubija fl-ambitu tal-politika ta' koeżjoni, inkluża wkoll il-perspettiva tal-ġeneru, peress li l-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom kompetenzi diretti rigward l-ambjent u t-tibdil fil-klima, billi jimplimentaw 90 % tal-adattament għat-tibdil fil-klima u 70 % tal-azzjonijiet ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima; ifakkar li jistgħu jiżviluppaw ukoll azzjonijiet bl-ghan li jippromwovu mġiba li ma tagħmilx hsara lill-klima fost iċ-ċittadini, inklużi dawk marbuta mal-immanigġjar tal-iskart, il-mobbiltà intelligenti u l-akkomodazzjoni sostenibbli; jinsisti li t-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika trid tkun ġusta u inklużiva,

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

b'enfasi partikolari fuq il-persuni li jgħixu f'żoni rurali u remoti; jirrikonoxxi l-htieġa li jiġu appoġġjati dawk it-territorji l-aktar milquta mit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika, li tiġi evitata kwalunkwe żieda fid-disparitajiet reġjonali u li tinghata s-setgħa lill-haddiema u lill-komunitajiet lokali u reġjonali; jistieden lil-livelli kollha tal-gvern jagħmlu l-almu tagħhom biex ihegħgu l-kooperazzjoni transamministrattiva, inkluża l-kooperazzjoni transvertikali tal-gvern, il-kooperazzjoni interreġjonali, intermunicipali u transfruntiera, biex jiġu kondiviżi l-għarfien u l-eżempji tal-ahjar prattika dwar proġetti u inizzjattivi dwar it-tibdil fil-klima ffinanzjati fl-ambitu tal-politika ta' koeżjoni;

13. Jappella għal strateġiji ambjentali reġjonali olistiċi biex jiggarantixxu żvilupp sostenibbli u jimmitigaw l-konsegwenzi tat-tibdil fil-klima billi jappoġġjaw it-tranżizzjoni enerġetika lejn is-sorsi rinnovabbli, il-bijodiversità u l-adattament għat-tibdil fil-klima; jemmen li dawn l-istrateġiji reġjonali għandhom jappoġġjaw l-impenn ċiviku u proġetti mibdiya u ġestiti fl-livell lokali, u għandhom jagħtu spinta lill-kooperazzjoni bejn ir-reġjuni, anki permezz ta' proġetti transfruntieri; jistieden lill-Kummissjoni tippovdi appoġġ u tiffacilita l-kooperazzjoni bejn ir-reġjuni u l-iskambju tal-għarfien esperti u l-ahjar prattiki; jenfasizza l-importanza li jithares il-prinċipju tas-shubija fl-ipprogrammar, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ kollu tal-politika ta' koeżjoni tal-UE u li tiġi stabbilita kooperazzjoni b'saħħitha bejn l-awtoritajiet reġjonali u lokali, iċ-ċittadini, l-NGOs u l-partijiet ikkonċernati; jissottolinja li l-konsultazzjonijiet pubbliċi għandhom isiru bir-reqqa u jkunu sinifikanti, filwaqt li jiżguraw il-partecipazzjoni attiva u rappreżentattiva tal-komunitajiet u l-partijiet ikkonċernati fil-proċess deċiżjonali sabiex jispiraw is-sjeda tad-deċiżjonijiet u l-pjanijiet, l-inizzjattivi u l-impenn fl-azzjonijiet; jishaq fuq l-importanza ta' inizzjattivi u proġetti mmexxija lokalment li jikkontribwixxu għan-newtralità klimatika;

14. Jemmen li l-politika ta' koeżjoni għandha tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs), il-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima, il-Konvenzjoni dwar il-Bijodiversità u l-Patt Ekoloġiku Ewropew sabiex jiġi migġieled it-tibdil fil-klima, b'mod partikolari permezz ta' metodoloġija effettiva, trasparenti, komprensiva, orjentata lejn ir-riżultati u bbażata fuq il-prestazzjoni għall-monitoraġġ tal-infiq fuq il-klima li jqis l-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima għall-popli u għar-reġjuni kollha fl-UE; jitlob li din il-metodoloġija tintuża fil-programmi kollha fl-ambitu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u l-Pjan ta' Rkupru Ewropew, b'mod partikolari għall-infrastruttura bażika f'setturi ekonomiċi ewlenin bħall-produzzjoni u d-distribuzzjoni tal-enerġija, it-trasport, l-immanigġjar tal-ilma u l-iskart, u l-bini pubbliċi; jemmen li tista' tkun meħtieġa azzjoni ulterjuri f'każ li ma jsirx biżżejjed progress biex jintlaħqu l-miri klimatiki tal-Unjoni;

15. Jissottolinja r-rwol fundamentali tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fil-kisba ta' tranżizzjoni ekwa lejn ekonomija newtrali għall-klima għal kulhadd, bil-koeżjoni soċjali, ekonomika u territorjali fil-qalba tagħha, u jappella għal żieda fl-użu ta' investiment aħdar u blu u ta' innovazzjoni fl-ambitu tal-politika ta' koeżjoni, kif ukoll għal użu estiż ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura; jishaq li jinhtieġu aktar sinerġiji bejn diversi sorsi ta' finanzjament fil-livelli tal-UE, nazzjonali u reġjonali, kif ukoll rabtiet aktar b'saħħithom bejn il-finanzjament pubbliku u privat biex tiżdied l-effikaċja tal-istrateġiji ambjentali reġjonali fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima; ifakkar li dan il-proċess ma jkunx possibbli mingħajr enfasi qawwija fuq il-hiliet; huwa tal-fehma li l-istrateġiji ambjentali reġjonali għandu jkollhom l-għan ukoll li jtejb u l-kapaċità amministrattiva tal-istituzzjonijiet lokali u reġjonali u li jiżviluppaw il-potenzjal tagħhom bħala xpruni tal-kompetittività ekonomika, soċjali u territorjali;

16. Jishaq li l-inizzjattivi tal-komunità u taċ-ċittadini jistgħu jappoġġjaw bil-qawwa t-tranżizzjoni ekoloġika, kif ukoll il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, u li l-Gruppi ta' Azzjoni Lokali u l-programm LEADER jistgħu jservu ta' għodod primarji biex dan jinkiseb; ihegħeġ lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet reġjonali, għalhekk, biex jikkordinaw dawn il-programmi mal-istrateġiji ambjentali reġjonali tagħhom;

17. Jenfasizza l-importanza tal-kunċett tal-Irġula Intelligenti fl-indirizzar tal-isfidi tal-Unjoni relatati mal-klima, u jilqa' l-integrazzjoni tiegħu fil-PAK u l-politiki ta' koeżjoni u reġjonali futuri tal-Unjoni; jinsisti li l-Istati Membri jinkludu l-approċċ tal-Irġula Intelligenti fil-programmi tagħhom għall-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni tal-UE fil-livell nazzjonali u reġjonali, kif ukoll fil-Pjanijiet Strateġiċi nazzjonali tal-PAK tagħhom, li se jirrikjedu t-thejija ta' Strateġiji tal-Irġula Intelligenti⁽¹⁵⁾ fil-livell nazzjonali; jenfasizza r-rwol tal-approċċ LEADER/CLLD fl-implimentazzjoni tal-Istrateġiji tal-Irġula Intelligenti, li għandu jkollu enfasi qawwija fuq id-diġitalizzazzjoni, is-sostenibbiltà u l-innovazzjoni;

⁽¹⁵⁾ L-Artikolu 72b (Emenda 513) tal-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew fl-ewwel qari dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi regoli dwar l-appoġġ għall-pjanijiet strateġiċi li jridu jtfasslu mill-Istati Membri taht il-Politika Agrikola Komuni (il-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK) u ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEZR) u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (Testi adottati, P9_TA(2020)0287).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

18. Jirrimarka li l-istrategġiji makroreġionali tal-UE għandhom jikkontribwixxu għall-bini ta' kooperazzjoni bl-għan li jiġu solvuti kwistjonijiet reġionali marbuta mal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, u għalhekk għandhom jitqiesu meta jiġu adottati l-programmi l-godda peress li approċċ integrat u ppjanar strateġiku huma ta' importanza fundamentali;

19. Jitlob li l-kriterji ambjentali u soċjali u l-preservazzjoni tal-wirt naturali jitqiesu fl-istess livell bhall-kriterji ekonomiċi meta tiġi kkalkulata l-eligibbiltà ta' proġett fil-każ ta' proġetti li jinvolvu l-wirt kulturali u naturali;

20. Jishaq fuq il-htieġa li jiġu appoġġjati proġetti li jorbtu x-xjenza, l-innovazzjoni u ċ-ċittadinanza, bhall-proġett tal-Bauhaus Ewropew Gdid li jiffoka fuq ir-reżiljenza tal-kultura u l-arkitettura għat-tibdil fil-klima;

21. Ifakkar li s-suċċess tal-istrategġiji ambjentali reġionali jiddependi wkoll minn politiki robusti dwar ir-riċerka u l-innovazzjoni anke fil-livell lokali u reġionali; ihegġeġ il-kollaborazzjoni bejn l-awtoritajiet lokali, l-istituzzjonijiet tar-riċerka u l-intrapriżi bhall-inizjattivi fl-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija u l-Komunitajiet ta' Konnoxxenza u Innovazzjoni (KKI) tiegħu;

22. Jistieden lill-Kummissjoni timmonitorja u tippubblika rapporti billi tuża standard komuni għall-Istati Membri kollha dwar il-progress tal-gvernijiet nazzjonali u tal-awtoritajiet lokali u reġionali fl-indirizzar tat-tibdil fil-klima fil-livelli kollha, kif ukoll tivvaluta l-interkonnessjonijiet bejn il-politiki ambjentali u l-ekonomija; jenfasizza li l-awtoritajiet lokali u reġionali fil-livell nazzjonali għandhom ikunu involuti b'mod effettiv fil-valutazzjoni tal-politiki dwar it-tibdil fil-klima fil-kuntest tas-Semestru Ewropew; jishaq fuq il-htieġa li jissahhu l-effikaċja u l-komplementarjetà tal-Fondi SIE kif ukoll programmi u strumenti oħra tal-UE, bhall-FAEŻR, il-FEMS, LIFE, Orizzont Ewropa jew Ewropa Kreattiva fl-indirizzar tat-tibdil fil-klima; ihegġeġ lill-Istati Membri jiżguraw din il-komplementarjetà billi jipprovdu applikazzjoni territorjali ambizzjuża tal-pjan ta' rkupru nazzjonali tagħhom, li jinvolvi l-atturi rilevanti kollha fir-reġjuni; jistieden ukoll lill-Istati Membri biex jipubblikaw tabella ta' valutazzjoni aġġornata regolarment li tkejjel l-impatt territorjali tal-miżuri ta' rkupru nazzjonali u Ewropej, b'attenzjoni partikolari għall-kontribut ta' dawn il-miżuri għall-għieda kontra t-tibdil fil-klima;

23. Jappoġġja l-ftehim dwar il-qafas finanzjarju pluriennali għall-perjodu 2021-2027 bl-għan li jevita sussidji dannużi, jappoġġja t-tnehhija gradwali tas-sussidji għall-fjuwils fossili, kemm diretti kif ukoll indiretti sa mhux aktar tard mill-2025, jiżgura prijoritajiet globali ta' finanzjament u programmi li jirriflettu l-emergenza klimatika u jikkontribwixxu għall-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiċi u għall-kisba ta' mira globali ta' mill-inqas 30 % tan-nefqa baġitarja tal-UE b'appoġġ għall-oġġettivi klimatiċi, li jfisser li mill-inqas EUR 547 biljun tar-riżorsi finanzjarji godda tal-UE se jkun disponibbli għat-tranzizzjoni ekoloġika; jishaq fuq l-importanza li jiġu segwiti prinċipji bhall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU, tranżizzjoni ekwa u soċjalment inkluziva, mira ta' nfiq relatat mal-klima legalment vinkolanti ta' 30 %, kif ukoll mira ta' nfiq relatat mal-bijodiversità ta' 10 % sa tmiem il-perjodu ta' programmazzjoni, meta tiġi implimentata l-politika ta' koeżjoni; jishaq, għalhekk, li l-adozzjoni ta' metodoloġija ta' traċċar trasparenti, komprensiva u sinifikanti tista' titqies, u tiġi adattata jekk ikun meħtieġ matul ir-revizjoni ta' nofs it-terminu tal-QFP, kemm għall-infiq relatat mal-klima kif ukoll għall-infiq relatat mal-bijodiversità;

24. Jilqa' l-oġġettiv ta' politika 2 (PO2) tar-Regolament gdid propost dwar Dispożizzjonijiet Komuni ⁽¹⁶⁾ li għandu l-għan li jistabbilixxi "Ewropa aktar ekoloġika, reżiljenti, b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju fi transizzjoni għal ekonomija b'emissjonijiet tal-karbonju zero netti billi jiġu promossi t-tranzizzjoni enerġetika nadifa u ġusta, l-investiment aħdar u blu, l-ekonomija ċirkolari, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih u l-prevenzjoni u ġestjoni tar-riskji"; ifakkar li l-konċentrazzjoni tematika tal-FEŻR għall-PO2 tkun moqdija bl-aħjar mod jekk tiġi applikata fil-livell reġionali sabiex jiġu riflessi l-ispeċifikażjonijiet reġionali differenti f'termini ta' klima;

25. Jilqa' l-ftehim milhuq fit-trilogu dwar il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta inklużi fondi addizzjonali minn Next Generation EU, u ż-żewġ pilastru addizzjonali tal-Mekkaniżmu għal Tranzizzjoni Ġusta, jiġifieri skema ddedikata fl-ambitu ta' InvestEU u faċilità ta' self tas-settur pubbliku, li jikkontribwixxu biex jittaffew l-effetti ekonomiċi tat-tranzizzjoni għan-newtralità klimatika fuq ir-reġjuni l-aktar vulnerabbli tal-Unjoni; jishaq li l-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta se jkun

⁽¹⁶⁾ Proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni għall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġionali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u r-regoli finanzjarji għal dawn u għall-Fond tal-Azil u l-Migrazzjoni, il-Fond tas-Sigurtà Interna u l-Istrument tal-Ġestjoni tal-Fruntieri u tal-Viżi, (COM(2018)0375)

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

ghodda ġdida biex jiġu appoġġjati t-territorji l-aktar milquta mit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika u biex tiġi evitata żieda fid-disparitajiet reġjonali; jesprimi dispjaċir għall-fatt, madankollu, li l-ammont supplementari propost mill-Kummissjoni tnaqqas b'żewġ terzi – minn EUR 30 għal EUR 10 biljun – skont il-ftehim tal-Kunsill dwar Next Generation EU; jissottolinja li dan it-tnaqqis huwa ta' detriment għall-ilhuq tal-oġġettivi ewlenin tal-fond u johloq pressjoni supplementari fuq il-baġits nazzjonali; jistieden lill-Istati Membri jipprogramaw il-fondi malajr kemm jista' jkun u jistieden lill-Istati Membri kkonċernati jagħtu kunsiderazzjoni speċjali lir-reġjuni ultraperiferiċi fid-distribuzzjoni tal-fondi peress li huma affettwati b'mod sinifikanti mit-tibdil fil-klima u huma esposti għal diżastri naturali bħalma huma ċ-ċikluni, l-eruzzjonijiet vulkaniċi u n-nixfa, kif ukoll l-għargħar u z-żieda fil-livelli tal-ilma;

26. Jilqa' l-programm REACT EU peress li jkompli u jestendi r-rispons għall-kriżi u l-miżuri ta' tiswija tad-dannu kkawżat mill-kriżi billi jipprovdi riżorsi addizzjonali għall-programmi eżistenti tal-politika ta' koeżjoni;

27. Jafferma mill-ġdid li l-ispeċifitajiet tar-reġjuni kollha kif definiti fl-Artikolu 174 tat-TFUE jehtieg li jiġu riflessi bis-shih fil-proċess ta' tranżizzjoni sabiex ebda reġjun ma jithalla lura, b'mod partikolari billi ssir enfasi fuq iż-żoni rurali, iż-żoni milquta minn tranżizzjoni industrijali u r-reġjuni li jbatu minn żvantaġġi naturali jew demografiċi gravi u permanenti sabiex jiġi żgurat l-iżvilupp armonjuż globali taż-żoni kollha; iqis li jehtieg, f'dan ir-rigward, li jiġu evalwati l-ispeċifitajiet tar-reġjuni kif elenkati fl-Artikolu 174TFUE f'każ ta' kwalunkwe revizzjoni tal-linji gwida dwar l-għajjuna mill-Istat; jishaq fuq il-htieġa li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jużaw bis-shih l-istrumenti ta' finanzjament kollha (mill-baġit Ewropew kif ukoll minn istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej ohra bħall-BEI) bl-għan li tiġi miġġielda l-kriżi klimatika u li l-komunitajiet lokali jsiru aktar reżiljenti, filwaqt li titwitta t-triq għall-irkupru wara l-pandemija tal-COVID-19; jishaq, b'mod aktar speċifiku, li għandhom jiġu stabbiliti strumenti addizzjonali li jagħtu aċċess dirett għall-fondi tal-UE bħall-Azzjonijiet Innovattivi Urbani fl-ambitu tal-FEŻR (Artikolu 8 tar-Regolament (UE) Nru 1301/2013) jew l-Inizjattiva Urbana Ewropea futura – wara l-2020 fl-ambitu tar-Regolament FEŻR – FK (Artikolu 10), speċjalment għall-proġetti tal-Patt Ekoloġiku;

28. Iqis li soluzzjonijiet innovattivi, inkluzivi u sostenibbli biex isahhu ż-żoni rurali u jagħmluhom aktar attraenti bħala postijiet fejn wiehed jghix u jahdem għandhom jikkostitwixxu element fundamentali fl-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni;

29. Ifakkar li, skont l-Artikolu 349 TFUE, ir-reġjuni ultraperiferiċi jibbenefikaw minn regoli speċjali li jippermettu l-adozzjoni ta' miżuri mfassla apposta li jqisu l-ispeċifitajiet tagħhom; jitlob li l-mezzi finanzjarji mehtieġa jiġu allokati lil dawk ir-reġjuni sabiex ikunu jistghu jiksbu tranżizzjoni ekoloġika u jadattaw għall-effetti tat-tibdil fil-klima li jaffettwawhom b'mod partikolari minhabba l-vulnerabbiltà tagħhom; jitlob, ukoll, li jinholoq osservatorju li jiffoka fuq l-iżvilupp sostenibbli u t-tranżizzjoni ekoloġika fir-reġjuni ultraperiferiċi sabiex jiġu identifikati l-aħjar prattiki u jiġu żviluppati soluzzjonijiet sostenibbli biex jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima, li jistghu jiġu adottati u adattati f'reġjuni ohra tal-UE;

30. Huwa mhasseb dwar it-telf ekonomiku minhabba perikli naturali u l-hsara lil proġetti infrastrutturali ffinanzjati mill-UE kkawżata minn avvenimenti estremi tat-temp u relatati mal-klima; jitlob li jingħata appoġġ lil attivitajiet u proġetti ta' infrastruttura li jirrispettaw l-istandards klimatiċi u ambjentali u li jkun aktar reżiljenti għall-perikli naturali;

31. Jissottolinja r-rwol fundamentali tal-gżejjer, b'mod partikolari l-gżejjer żgħar, u r-reġjuni ultraperiferiċi u periferiċi/remoti fit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika bħala laboratorji tal-innovazzjoni għall-iżvilupp ta' enerġija nadifa, il-mobbiltà intelligenti, l-immanigġjar tal-iskart u l-ekonomija ċirkolari jekk il-potenzjal shih tagħhom jiġi sfruttat permezz ta' ghodod, appoġġ u finanzjament adegwati, li jippermettullhom jiżvolġu rwol kruċjali għall-finijiet ta' riċerka dwar it-tibdil fil-klima u l-bijodiversità; ifakkar li għandhom ikunu jistghu jaċċessaw biżżejjed riżorsi ekonomiċi u tahrig adegwat sabiex jipprovdu interventi integrati, akkoppati mas-settur u innovattivi għall-iżvilupp sostenibbli tal-infrastruttura u tal-ekonomija lokali; jissottolinja l-potenzjal tal-enerġija rinnovalbli tar-reġjuni periferiċi u ultraperiferiċi, marbut mal-karatteristiċi ġeografiċi u klimatiċi tagħhom;

32. Jissottolinja l-htieġa li jsir użu tajjeb mill-eżitu ta' inizjattivi bhas-Soluzzjonijiet Godda tal-Enerġija Ottimizzati għall-Gżejjer (NESOI), l-Inizjattiva tal-Gżejjer Intelligenti u l-Enerġija Nadifa għall-Gżejjer tal-UE (CE4EU), li tinkludi wkoll il-gżejjer bl-istatus ta' Pajjiżi u Territorji extra-Ewropej (PTEE), biex tiġi żgurata tranżizzjoni funzjonali bejn il-perjodi ta' programmazzjoni 2014-2020 u 2021-2027; jistieden lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, tipproduċi linji gwida faċli għall-utent biex tagħti lill-gvernijiet reġjonali u lokali l-opportunità li jirrikonoxxu u jikkapitalizzaw fuq l-aħjar prattiki konsolidati dwar it-tranżizzjoni enerġetika u d-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija; jilqa' l-Memorandum ta' Split, li jirrikonoxxi r-rwol ewleni għall-komunitajiet tal-gżejjer fit-tranżizzjoni enerġetika; jissottolinja f'dan ir-rigward l-importanza tal-iskambju tal-aħjar prattiki u tal-promozzjoni tat-tagħlim reciproku;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

33. Jissottolinja li l-istrategġi ambjentali reġjonali għandhom jappoġġjaw ukoll il-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi fis-setturi tal-biedja, tal-ikel u tal-forestrija filwaqt li jqisu l-kompetittività ta' dawn is-setturi; jissuggerixxi li l-awtoritajiet rilevanti jagħtu prijorità lill-opzjonijiet kollha tal-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli li huma ta' benefiċċju għall-ambjent u l-ekonomija reġjonali, kif ukoll għall-abitanti tar-reġjuni rilevanti; jinsisti li l-istrategġi ambjentali reġjonali għandhom jagħtu attenzjoni speċjali lill-appoġġ għas-sostituzzjoni ta' materjali b'użu intensiv tal-fossili b'materjali rinnovabbli u b'bażi bijoloġika li ġejjin mill-forestrija u l-agrikoltura, peress li dawn iż-żewġ setturi jiffunzjonaw kemm bhala emittenti tal-karbonju kif ukoll bhala bjar tal-karbonju; jenfasizza li l-ġestjoni tal-foresti sostenibbli u qrib in-natura hija kruċjali għall-assorbiment kontinwu tal-gassijiet b'effett ta' serra mill-atmosfera, u tippermetti wkoll il-provvista ta' materja prima rinnovabbli u li ma tagħmilx hsara lill-klima għall-prodotti tal-injam li jaħznu l-karbonju u li jistgħu jissostitwixxu l-materjali u l-fjuwils fossili; jissottolinja li r-“rwol triplu” tal-foresti (bjar, hżin u sostituzzjoni) jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju rilaxxati fl-atmosfera, filwaqt li jiżgura li l-foresti jkomplu jikbru u jipprovdu hafna servizzi oħra, u għandu għalhekk jifforma parti integrali mill-istrategġi ambjentali reġjonali;

34. Jenfasizza li s-setturi kollha jeħtieġ li jkunu rappreżentati u appoġġjati fit-tranzizzjoni lejn proċessi industrijali newtrali għall-klima, biex b'hekk jikkontribwixxu għas-sostenibbiltà tal-Unjoni filwaqt li tinzamm il-kompetittività internazzjonali u tiġi ppreservata l-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali fost ir-reġjuni Ewropej differenti; jissottolinja r-rwol strateġiku tal-enerġija rinnovabbli, sostenibbli u decentralizzata fl-iżvilupp tar-reġjuni tal-UE u l-intrapriżi tagħhom, b'mod partikolari l-SMEs; huwa tal-fehma li strategġi ambjentali reġjonali effettivi se jkunu wkoll ta' benefiċċju għas-settur tat-turiżmu peress li jistgħu jgħinu biex hafna reġjuni Ewropej ikunu aktar attraenti bhala destinazzjonijiet sostenibbli u b'mod aktar ġenerali jistgħu jippromwovu tip ġdid ta' turiżmu responsabbli u sostenibbli;

35. Jenfasizza li tnaqqis fl-użu tal-art, b'mod partikolari l-issigillar tal-hamrija, għandu jitqies bhala kriterju importanti u fundamentali għall-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni, minbarra l-istrategġi ambjentali reġjonali, bl-ghan li jinkiseb, meta jkun possibbli, il-potenzjal għal, u d-diversità ta', użi tal-art fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima (il-hżin tal-ilma u tas-CO₂, il-filtragg, il-buffering u l-ipproċessar tal-materjali, il-provvista tal-ikel, il-produzzjoni ta' riżorsi bijoġeniċi);

36. Jishaq fuq il-htieġa li d-Direttiva dwar it-Tassazzjoni fuq l-Enerġija⁽¹⁷⁾ tiġi riveduta f'konformità mal-prinċipju ta' min inigġes iħallas, sabiex jiġu promossi sorsi ta' enerġija sostenibbli għad-detriment tal-fjuwils fossili sa mhux aktar tard mill-2025, b'attenzjoni partikolari għall-impatt soċjali;

37. Jishaq li l-integrazzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri għandha tiġi implimentata u integrata bis-shiħ bhala prinċipju orizzontali fl-attivitajiet, il-politiki u l-programmi kollha tal-UE, inkluża l-politika ta' koeżjoni;

38. Jilqa' l-preżentazzjoni tal-“Istrategġija Mewġa ta' Rinnovazzjoni” bhala wahda mill-istrategġi kruċjali li tikkontribwixxi biex l-Ewropa ssir newtrali għall-klima sal-2050; jenfasizza l-htieġa li l-faqar enerġetiku jiġi indirizzat permezz ta' programm ta' rinnovazzjoni tal-bini speċifiku għal familji vulnerabbli u b'introjtu baxx, bhala parti minn Strategġija Ewropea usa' Kontra l-Faqar;

39. Jitlob li l-Pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari agġornat ikompli jappoġġja t-tranzizzjoni lejn ekonomija ċirkolari orjentata lejn l-użu mill-ġdid u t-tiswija sabiex jippromwovi l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u jixpruna l-konsum sostenibbli, billi jipprovdi lill-konsumaturi b'informazzjoni dwar id-durabbiltà u l-possibbiltà ta' tiswija ta' prodotti permezz ta' tikkettar obligatorju, minbarra li joffri qafas regolatorju adegwat u sett ta' miżuri konkreti, estensivi u ambizzjużi biex tinghata spinta lill-ekonomija ċirkolari fil-livell tal-UE; jishaq li huwa kruċjali li jinholqu u jissahhu cikli ekonomiċi reġjonali, speċjalment dawk ibbażati fuq materja prima bijoġenika mill-ekonomija rurali u tal-forestrija, sabiex jiġu ġġenerati tkabbir sostenibbli u impjiegi aktar ekoloġiċi; jissottolinja l-htieġa urgenti li jiġu appoġġjati aktar il-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari u li tinghata prijorità lill-ġerarkija tal-iskart; jitlob li jitfasslu pjanijiet lokali għall-ekonomija ċirkolari u li l-akkwisti pubbliċi mogħtija mill-awtoritajiet lokali u reġjonali jkunu ekoloġiċi u ambizzjużi f'termini ta' sostenibbiltà ta' prodotti u servizzi, u b'hekk isahhu r-reżiljenza industrijali u l-awtonomija strateġika tal-Unjoni Ewropea;

⁽¹⁷⁾ Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirriforma l-qafas tal-Komunità dwar it-tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku (ĠU L 283, 31.10.2003, p. 51).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

40. Jitlob aktar investiment fil-mobbiltà sostenibbli bħall-ferroviji u l-mobbiltà urbana sostenibbli għal blier aktar ekoloġiċi bi kwalità ta' hajja aħjar għaċ-ċittadini;
41. Jilqa' l-isforzi mill-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) biex jirrevedi l-politika tiegħu dwar is-self fis-settur tal-enerġija u biex jiddedika 50 % tal-operazzjonijiet tiegħu għall-azzjoni klimatika u għas-sostenibbiltà ambjentali; jistieden lill-BEI jimpjenja ruhu favur it-tranżizzjoni sostenibbli lejn in-newtralità klimatika filwaqt li jagħti attenzjoni partikolari lir-reġjuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni;
42. Jippromwovi l-involvement qawwi tal-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (MSMEs) fil-proċess ta' tranżizzjoni, kif ukoll fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-istrategiji ambjentali reġjonali, peress li dawn l-atturi mhumex biss ibbażati sew fin-nisġa ekonomika lokali iżda se jkunu affettwati wkoll mill-politiki tal-Patt Ekoloġiku; jemmen li huwa kruċjali li l-MSMEs jiġu meġhuna jahtfu l-opportunitajiet tat-tranżizzjoni ambjentali permezz ta' appoġġ imfassal apposta fil-proċessi tat-titjib tal-hiliet u t-tahriġ mill-ġdid;
43. Jistieden lill-Kummissjoni tevalwa l-abbozzi ta' pjanijiet ta' nfiq billi tqabbilhom mal-oghla ambizzjoni possibbli dwar il-klima;
44. Jenfasizza l-proposta stabbilita mill-Kummissjoni fl-Istrategija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 li l-blier b'aktar minn 20 000 abitant għandhom ihejju pjanijiet għall-ekoloġizzazzjoni urbana biex joħolqu foresti, parks u ġonna urbani bijodiversi u aċċessibbli, farms urbani, bjuet u ħitan ekoloġiċi u toroq bis-siġar; itenni l-impatt pożittiv ta' miżura bħal din fuq il-mikroklima urbana u s-saħħa, b'mod partikolari s-saħħa ta' gruppi vulnerabbli; ihegġeġ din l-azzjoni u jitlob il-mobilizzazzjoni ta' għodod ta' politika, regolatorji u finanzjarji għall-implimentazzjoni tagħha;
45. Jitlob li jiġu stabbiliti mekkaniżmi ta' kooperazzjoni reġjonali u interreġjonali effikaċi fil-qasam tal-prevenzjoni tad-diżastri naturali, inkluża kapacià ta' reazzjoni, ġestjoni u assistenza reċiproka f'każ ta' diżastri;
46. Jitlob li l-politika ta' koeżjoni jkollha rwol akbar fl-appoġġ tal-isforzi għall-prevenzjoni tar-riskju biex tadatta għall-impatti attwali u futuri tat-tibdil fil-klima fil-livelli reġjonali u lokali;
47. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat tar-Reġjuni u lill-Istati Membri.
-

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0098

Strategġija Ewropea għad-data

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar strategġija Ewropea għad-data (2020/2217(INI))
(2021/C 494/04)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 173 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), li jikkonċerna l-kompetittività tal-industrija tal-UE u jirreferi, fost l-oħrajn, għal azzjonijiet immirati lejn it-trawwim ta' sfruttament aħjar tal-potenzjal industrijali tal-innovazzjoni u l-iżvilupp teknoloġiku,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 114 TFUE,
- wara li kkunsidra l-Artikoli 2 u 16 TFUE,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-"Karta"),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni lill-Kummissjoni tal-21 ta' Ottubru 2020 dwar Open source software strategy 2020-2023 (Strategġija għal software b'sors miftuh 2020-2023) (C(2020)7149),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Frar 2020 bit-titolu "Strategġija Ewropea għad-Data" (COM(2020)0066) u r-rapport finali mill-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli dwar il-Kondiviżjoni tad-Data bejn Negożzi u l-Gvern bit-titolu "Towards a European strategy on business-to-government data sharing for the public interest" (Lejn strategġija Ewropea dwar il-kondiviżjoni tad-data bejn in-negożzi u l-gvern għall-interess pubbliku),
- wara li kkunsidra l-valutazzjoni tal-impatt tal-bidu tal-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2020 bit-titolu "Legislative framework of the governance of common European data spaces" (Il-qafas leġislattiv tal-governanza tal-ispazji komuni Ewropej tad-data),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' April 2020 bit-titolu "Gwida dwar l-Apps li jghinu fil-ġlieda kontra l-pandemija tal-COVID-19 fir-rigward tal-protezzjoni tad-data" ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/518 tat-8 ta' April 2020 dwar sett tal-ghodod komuni tal-Unjoni għall-użu tat-teknoloġija u tad-data biex niġġieldu u nohorgu mill-kriżi tal-COVID-19, b'mod partikolari dwar l-applikazzjonijiet mobbli u l-użu ta' data anonimizzata dwar il-mobbiltà ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar id-data miftuha u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku ⁽³⁾ (Direttiva dwar id-Data Miftuha),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ġunju 2018 li tistabbilixxi l-programm Ewropa Digitali għall-perjodu 2021-2027 (COM(2018)0434),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-25 ta' April 2018 bit-titolu "Għal spazju tad-data komuni Ewropew" (COM(2018)0232) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2018)0125),
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/790 tal-25 ta' April 2018 dwar l-aċċess għall-informazzjoni xjentifika u l-konservazzjoni tagħha ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-10 ta' Mejju 2017 bit-titolu "L-analiżi ta' nofs it-terminu tal-implimentazzjoni tal-Istrategġija dwar is-Suq Uniku Digitali: Suq Uniku Digitali Konness għal kulhadd" (COM(2017)0228) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2017)0155),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-10 ta' Jannar 2017 bit-titolu "Il-Bini ta' Ekonomija Ewropea tad-Data" (COM(2017)0009) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2017)0002),

⁽¹⁾ ĠU C 124 I, 17.4.2020, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 114, 14.4.2020, p. 7.

⁽³⁾ ĠU L 172, 26.6.2019, p. 56.

⁽⁴⁾ ĠU L 134, 31.5.2018, p. 12.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Settembru 2016 bit-titolu “Konnettività għal Suq Uniku Diġitali Kompetittiv – Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits” (COM(2016)0587) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2016)0300),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' April 2016 bit-titolu “Id-Diġitalizzazzjoni tal-Industrija Ewropea: Ingawdu l-benefiċċji kollha ta' Suq Uniku Diġitali” (COM(2016)0180) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2016)0110),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' April 2016 bit-titolu “Inizjattiva Cloud Ewropea – Il-bini ta' data kompetittiva u ekonomija tal-għarfien fl-Ewropa” (COM(2016)0178) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2016)0106 u SWD(2016)0107),
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data ⁽⁵⁾) (GDPR),
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2018/1807 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2018 dwar qafas għall-moviment liberu ta' data mhux personali fl-Unjoni Ewropa ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li tħassar id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI ⁽⁷⁾ (Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi – LED),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2015 bit-titolu “Strategija għal Suq Uniku Diġitali għall-Ewropa” (COM(2015)0192) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2015)0100),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2014 bit-titolu “Lejn ekonomija ta' suċċess immexxija mid-data” (COM(2014)0442) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2014)0214),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/40/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2010 dwar il-qafas għall-varar ta' Sistemi ta' Trasport Intelligenti fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnessjonijiet ma' modi oħra ta' trasport ⁽⁸⁾ (id-Direttiva STI) u l-atti delegati tagħha,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza elettronika) ⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra l-Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt għat-tneħħija tal-miżuri ta' konteniment tal-COVID-19 tal-15 ta' April 2020,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta tal-Istati Membri tal-15 ta' Ottubru 2020 dwar il-bini tal-cloud tal-ġenerazzjoni li jmiss għan-negozji u s-settur pubbliku fl-UE,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tad-9 ta' Ġunju 2020 dwar it-Tiswir tal-Futur Diġitali tal-Ewropa ⁽¹⁰⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-7 ta' Ġunju 2019 dwar il-Futur ta' Ewropa b'diġitalizzazzjoni għolja wara l-2020: Tingħata spinta lill-kompetittività diġitali u ekonomika mal-Unjoni kollha u lill-koeżjoni diġitali,

⁽⁵⁾ ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 303, 28.11.2018, p. 59.

⁽⁷⁾ ĠU L 119, 4.5.2016, p. 89.

⁽⁸⁾ ĠU L 207, 6.8.2010, p. 1.

⁽⁹⁾ ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 202 I, 16.6.2020, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tas-16 ta' Lulju 2020 fil-Kawża C-311/18 (*Schrems II*),
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' April 2020 dwar azzjoni koordinata tal-UE biex tikkumbatti l-pandemija tal-COVID-19 u l-konsegwenzi tagħha ⁽¹¹⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Frar 2019 dwar politika industrijali Ewropea komprensiva dwar l-intelliġenza artifiċjali u r-robotika ⁽¹²⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-1 ta' Ġunju 2017 dwar id-diġitalizzazzjoni tal-industrija Ewropea ⁽¹³⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Marzu 2016 bit-titolu "Lejn ekonomija ta' suċċess immexxija mid-data" ⁽¹⁴⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Marzu 2018 dwar Strategija Ewropea dwar Sistemi Kooperattivi ta' Trasport Intelliġenti ⁽¹⁵⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Jannar 2019 dwar is-sewqan awtonomu fit-trasport Ewropew ⁽¹⁶⁾,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "Il-Bini ta' Ekonomija Ewropea tad-Data" ⁽¹⁷⁾,
 - wara li kkunsidra s-sejbiet tal-Indiċi tal-Ekonomija u s-Socjetà Digitali annwali, ippubblikati fil-11 ta' Ġunju 2020,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) tal-5 ta' Ġunju 2020 bit-titolu "Nibnu mill-gdid għall-ahjar: Għal irkupru sostenibbli u reżiljenti, wara l-COVID-19",
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur, tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu, tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali, tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni, tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali u tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A9-0027/2021),
- A. billi d-diġitalizzazzjoni qiegħda tkompli tittrasforma l-ekonomija, is-socjetà u l-hajja ta' kuljum taċ-ċittadini, u billi d-data, li tiġi dduplikata kull 18-il xahar, tinsab fil-qalba ta' din it-trasformazzjoni; billi l-volum ta' data mahżuna madwar id-dinja huwa mistenni li jżid minn 33 zettabyte (ZB) fl-2018 għal 175 ZB fl-2025 ⁽¹⁸⁾; billi fil-futur, dawn il-proċessi ser jaċċeleraw biss;
- B. billi d-diġitalizzazzjoni mhux biss tippreżenta opportunità ekonomika iżda hija wkoll rilevanti għas-sigurtà, ir-reżiljenza geopolitika u l-awtonomija strategika tal-Unjoni;
- C. billi l-UE tirrikjedi d-disponibbiltà ta' arkitettura tal-IT interoperabbli, flessibbli, skalabbli u affidabbli li tkun kapaċi tappoġġja l-aktar applikazzjonijiet innovattivi; billi l-intelliġenza artifiċjali (IA) hija wahda mit-teknoloġiji strateġiċi għas-seklu 21 kemm fuq livell globali kif ukoll fl-Ewropa ⁽¹⁹⁾; billi hija meħtieġa wkoll infrastruttura adegwata fl-UE, b'mod partikolari hardware ta' prestazzjoni għolja biex jithaddmu l-applikazzjonijiet u tinħażen id-data;
- D. billi d-data hija riżorsa essenzjali għall-irkupru ekonomiku sostenibbli, it-tkabbir u l-holqien ta' impjiegi ta' kwalità; billi t-teknoloġiji mmexxija mid-data jistgħu jipprezentaw opportunità biex jitnaqqas l-esponiment tal-bniedem għal kundizzjonijiet tax-xogħol ta' hsara u ta' periklu u biex jiġi promoss il-progress tas-socjetà, u jistgħu jkollhom rwol ewlieni fit-tranżizzjoni lejn socjetajiet ekoloġiċi u newtrali għall-klima u biex tingħata spinta lill-kompetittività globali tal-Ewropa u l-kumpaniji tagħha;

⁽¹¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0054.

⁽¹²⁾ ĠU C 449, 23.12.2020, p. 37.

⁽¹³⁾ ĠU C 307, 30.8.2018, p. 163.

⁽¹⁴⁾ ĠU C 50, 9.2.2018, p. 50.

⁽¹⁵⁾ ĠU C 162, 10.5.2019, p. 2.

⁽¹⁶⁾ ĠU C 411, 27.11.2020, p. 2.

⁽¹⁷⁾ ĠU C 345, 13.10.2017, p. 130.

⁽¹⁸⁾ Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Frar 2020 dwar Strategija Ewropea għad-data, p. 2.

⁽¹⁹⁾ Kif iddikjarat fir-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Frar 2019 dwar politika industrijali Ewropea komprensiva dwar l-intelliġenza artifiċjali u r-robotika.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- E. billi l-istrategġija Ewropea għad-data għandha tkun konsistenti mal-Istrategġija tal-SMEs u l-Istrategġija Industrijali, għaliex ser tkun essenzjali biex, fost oħrajn, jintlahqu l-oġettivi tal-politika industrijali u ser tkun ta' benefiċċju għan-negozji Ewropej, inklużi l-SMEs, billi tgħinhom jiffaċċjaw b'suċċess it-tranżizzjoni diġitali; billi għadu jeżisti distakk bejn in-negozji l-kbar u l-SMEs fir-rigward tat-teknoloġiji diġitali avvanzati; billi l-inċentivar tal-użu tad-data u ż-żieda fl-aċċess għad-data u d-disponibbiltà tagħha, flimkien ma' ċertezza legali akbar, jistgħu jipprovdu vantaġġ kompetittiv għall-intraprizi mikro, l-SMEs u n-negozji godda biex ikunu jistgħu jagħmlu l-aħjar użu mill-benefiċċji tat-tranżizzjoni diġitali;
- F. billi d-data ġġenerata mis-settur pubbliku u mill-gvern fil-livell nazzjonali u lokali hija riżorsa li tista' sservi bħala magna b'qawwa kbira biex jiġi promoss it-tkabbir ekonomiku u jinholqu impjegi godda li jistgħu jiġu sfruttati fl-iżvilupp ta' sistemi tal-IA u l-analitika tad-data, filwaqt li tikkontribwixxi għal industrija aktar b'saħħitha, kompetittiva u aktar interkonnessa;
- G. billi hemm inizjattivi differenti fis-seħh biex jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni u d-diversità tan-nisa fl-ICT; billi d-disparità bejn is-sessi għadha tippersisti fl-oqsma kollha tat-teknoloġija diġitali, bl-IA u ċ-ċibersigurtà jkun l-oqsma bl-akbar disparitajiet; billi din id-disparità bejn is-sessi għandha impatt konkret fuq l-iżvilupp tal-IA, li fil-parti l-kbira tfasslet minn irġiel, u b'hekk tipperpetwa u tippromwovi l-isterjotipi u l-preġudizzju;
- H. billi fil-komunikazzjoni tagħha dwar strategġija Ewropea għad-data, il-Kummissjoni tispesifika li l-impronta ambjentali tal-ICT hija stmata li tammonta għal bejn 5 % u 9 % tal-użu globali tal-elettriku u aktar minn 2 % tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra globali; billi s-settur diġitali għandu potenzjal sinifikanti biex jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet globali tal-karbonju; billi skont studju tal-2018 dwar l-IA taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni, iċ-ċentri tad-data u t-trażmissjoni tad-data jistgħu jirrappreżentaw bejn 3 % u 4 % tal-konsum totali tal-elettriku tal-Unjoni; billi l-Kummissjoni tistenna żieda ta' 28 % fil-konsum taċ-ċentri tad-data bejn l-2018 u l-2030⁽²⁰⁾; billi 47 % tal-emissjonijiet tal-karbonju diġitali huma dovuti għal tagħmir tal-konsumaturi bħal kompjuters, smartphones, tablets u oġġetti oħra konnessi; billi huwa assolutament meħtieġ li tiġi minimizzata l-impronta ekoloġika tat-teknoloġija diġitali, b'mod partikolari l-volum tal-iskart elettriku u elettroniku;
- I. billi l-Unjoni trid tiegħu azzjoni urġenti biex taħsad il-benefiċċji tad-data billi tibni soċjetà u ekonomija tad-data li jkun kompetittivi, favorevoli għall-innovazzjoni, etikament sostenibbli, iċċentrati fuq il-bniedem, affidabbli u siguri u li jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem, id-drittijiet fundamentali u tax-xogħol, id-demokrazija u l-istat tad-dritt u jkollhom l-għan li jibnu ekonomija ta' għarfien ġdida, miftuħa u inklużiva, b'kooperazzjoni mas-sistema tal-edukazzjoni u l-intraprizi kulturali, li tiżgura d-dritt għal edukazzjoni u intraprenditorija ta' kwalità, speċjalment fost il-ġenerazzjonijiet godda u tippromwovi innovazzjoni soċjali u mudelli kummerċjali godda; billi l-investimenti fil-hiliet fil-cloud u l-big data jistgħu jgħinu lill-kumpaniji li għadhom ma haddnux it-teknoloġija biex ibiddlu n-negozju tagħhom; billi l-kumpaniji meqjusa li jinsabu fuq quddiem nett tat-teknoloġija jridu jibqgħu aġġornati b'mod kostanti dwar innovazzjonijiet reċenti biex ma jitilfux il-vantaġġ kompetittiv tagħhom;
- J. billi s-swieq tal-cloud (jiġifieri l-Infrastruttura, il-Pjattaformi u s-Software bħala Servizz – IaaS, PaaS u SaaS) huma kkaratterizzati minn grad għoli ta' koncentrazzjoni tas-suq, li jaf iqiegħed lin-negozji godda, lill-SMEs u lil atturi Ewropej oħra fi żvantaġġ kompetittiv fl-ekonomija tad-data; billi l-Kummissjoni għandha tiżgura swieq kompetittivi permezz tal-interoperabilità, il-portabbiltà u l-infrastrutturi miftuħa, u tibqa' viġilanti dwar kwalunkwe abbuż potenzjali tas-saħħa fis-suq minn atturi dominanti;
- K. billi s-sistema tal-UE għall-Osservazzjoni tad-Dinja – Copernicus – għandha sservi bħala eżempju ta' benefiċċji soċjoekonomiċi li ammont kbir ta' data disponibbli b'mod liberu u miftuħ jista' joffri liċ-ċittadini u n-negozji Ewropej;
- L. billi l-użi kollha tad-data personali u d-data industrijali mhallta għandhom ikunu konsistenti mal-GDPR u d-Direttiva dwar il-Privatezza Elettronika; billi, skont l-Ewrobarometru, 46 % tal-Ewropej jixtiequ jkollhom rwol aktar attiv f'dak li hu kontroll tal-użu tad-data personali tagħhom, inklużi s-saħħa, il-konsum tal-enerġija u d-drawwiet tax-xiri;

⁽²⁰⁾ L-Aġenzija tal-Awstrija għall-Ambjent u l-Istitut Borderstep, rapport finali ta' studju miġbur għall-Kummissjoni f'Novembru 2020 bit-titolu "Energy-efficient Cloud Computing Technologies and Policies for an Eco-friendly Cloud Market" (Teknoloġiji u Politiki tal-Cloud Computing Effiċjenti fl-użu tal-Enerġija għal Suq tal-Cloud li ma jagħmilx hsara lill-ambjent).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- M. billi l-Artikolu 8(1) tal-Karta u l-Artikolu 16(1) TFUE jipprevedu li kulhadd għandu d-dritt għall-protezzjoni tad-data personali li tikkonċernahom;
- N. billi l-Karta tipprevedi wkoll li kulhadd għandu d-dritt għal-libertà ta' espressjoni, inkluża l-libertà li wiehed ikollu opinjoni u li jirċievi u jagħti informazzjoni u ideat mingħajr indhil mill-awtorità pubblika u irrISPettivament mill-fruntieri;
- O. billi l-ipproċessar tad-data tal-haddiema qiegħed isir dejjem aktar kumpless; billi f'għadd dejjem akbar ta' kuntesti, il-haddiema jinteraġixxu ma' teknoloġiji, applikazzjonijiet, software, apparati ta' traċċar, midja soċjali jew apparati fil-vetturi li jimmonitorjaw is-saħħa, id-data bijomedika, il-komunikazzjonijiet u l-interazzjonijiet tagħhom ma' oħrajn, kif ukoll il-livell ta' impenn u konċentrazzjoni tagħhom, jew l-imġiba; billi l-haddiema u t-trade unions għandhom ikunu aktar involuti fit-tfassil ta' dan l-ipproċessar tad-data; billi l-Artikolu 88 biss tal-GDPR huwa ddedikat għall-impjiegi;
- P. billi l-inizjattivi ta' kondivizzjoni tad-data bejn in-negozji (B2B) u bejn in-negozji u l-gvern (B2G) jistgħu jintużaw biex jindirizzaw l-isfidi soċjetali u ambjentali; billi l-inċentivi għall-kondivizzjoni tad-data jistgħu jinkludu fost oħrajn kumpens ġust, l-iskambju tal-aħjar prattiki u programmi ta' rikonoxximent pubbliku;
- Q. billi għandu jiġi segwit infurzar xieraq b'attenzjoni partikolari għall-aspetti tal-limitazzjoni tal-iskop u l-minimizzazzjoni tad-data; billi l-protezzjoni tal-privatezza għandha tibqa' prijorità; billi teżisti data mhux personali jew tas-settur pubbliku li hija konsistenti mar-Regolament (UE) 2018/1807 dwar il-fluss liberu ta' data mhux personali u d-Direttiva dwar id-Data Miftuħa, rISPettivament;
- R. billi s-saħħa hija settur partikolarment sensittiv għall-ipproċessar tad-data personali u billi ebda informazzjoni personali dwar is-saħħa ta' pazjent m'għandha tiġi kkomunikata mingħajr l-approvazzjoni shiħa u informata tiegħu; billi fil-qasam tas-saħħa huwa partikolarment importanti li jiġi garantit standard għoli ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-individwi u li jiġu rrispettati l-prinċipji tal-limitazzjoni u l-minimizzazzjoni tad-data;
- S. billi strateġija Ewropea komuni għad-data għandha tipprovdri benefiċċji għas-settur Ewropew tat-trasport u t-turiżmu u tikkontribwixxi għat-tranżizzjoni lejn sistema tat-trasport sikura, sostenibbli u effiċjenti, filwaqt li tiżgura interoperabilità suffiċjenti ma' setturi oħra;
- T. billi l-kondivizzjoni tad-data fis-settur tat-trasport għandha l-għan li ttejjeb il-ġestjoni tat-traffiku u b'hekk is-sikurezza, is-sostenibbiltà, il-minimizzazzjoni tad-data u l-effiċjenza tat-trasport kemm tal-passiġġieri kif ukoll tal-merkanzija;
- U. billi l-Unjoni diġà bdiet tiegħu passi biex tirregola kif id-data għandha tintuża u tinhażen fit-trasport, fost l-oħrajn, permezz tar-Regolament (UE) 2020/1056 dwar l-informazzjoni elettronika dwar it-trasport tal-merkanzija⁽²¹⁾, id-Direttiva (UE) 2019/1936 dwar il-ġestjoni tas-sikurezza tal-infrastruttura tat-toroq⁽²²⁾, ir-Regolament (UE) 2019/1239 li jstabbilixxi sistema ta' Single Window Marittima Ewropea⁽²³⁾, u l-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2015/757 biex titqies b'mod xieraq is-sistema globali tal-gbir tad-data għad-data dwar il-konsum taż-żejt tal-fjuwil mill-bastimenti (COM(2019)0038);
- V. billi l-Unjoni għandha tkun attur globali attiv fl-istabbiliment ta' regoli u standards ibbażati fuq il-valuri tagħha;
- W. billi tal-inqas 20 % tal-finanzjament fi hdan il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza ser ikun disponibbli għall-infrastruttura u l-kapaċitajiet diġitali, liema ser jagħti spinta lit-tranżizzjoni diġitali tal-Unjoni u b'hekk jappoġġja l-ekonomija tad-data;

Aspetti Ġenerali

1. Jilqa' l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar strateġija Ewropea għad-data; jemmen li l-istrateġija ser tkun prerekwizit għall-vijabbiltà tan-negozji Ewropej u l-kompetittività globali tagħhom u għall-progress tal-universitajiet, iċ-ċentri ta' riċerka u l-IA emergenti, u ser tkun pass kruċjali lejn il-bini ta' soċjetà tad-data msejsa fuq id-drittijiet u l-valuri tal-UE u tiddefinixxi l-kundizzjonijiet ta' ekonomija tad-data u r-rwol ewlieni tal-Unjoni fiha, li jwassal għal servizzi aħjar,

⁽²¹⁾ ĠU L 249, 31.7.2020, p. 33.

⁽²²⁾ ĠU L 305, 26.11.2019, p. 1.

⁽²³⁾ ĠU L 198, 25.7.2019, p. 64.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tkabbir sostenibbli u impjegi ta' kwalità; iqis li l-iżgurar tal-fiduċja fis-servizzi diġitali u fil-prodotti intelligenti sikuri huwa fundamentali biex is-suq uniku diġitali jikber u jirnexxi u li dan l-oġettiv għandu jkun fil-qalba kemm tal-politika pubblika kif ukoll tal-mudelli ta' negozju;

2. Jinnota li l-kriżi tal-COVID-19 aċċentwat kemm ir-rwol kif ukoll il-htieġa ta' bażijiet tad-data, il-kondiviżjoni tal-informazzjoni u tad-data ta' kwalità għolja u f'hin reali, u wkoll in-nuqqasijiet fl-infrastruttura u l-interoperabilità tas-soluzzjonijiet fl-Istati Membri; jishaq fuq l-impatt tat-trasformazzjoni diġitali u d-disponibbiltà ta' firxa vasta ta' teknoloġiji fuq l-ekonomija u s-soċjetà tal-Unjoni; jilqa' l-impenn li jiġu stabbiliti spazji tad-data settorjali; iqis li, fost inizjattivi ohra, huwa kruċjali li l-holqien ta' spazju komuni Ewropew tad-data dwar is-saħħa jsir aktar rapidu;

3. Jissottolinja li l-leġislazzjoni futura dwar id-data trid titfassal biex tiffaċilita l-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni, l-aċċess għad-data, l-interoperabilità u l-portabbiltà transkonfinali tad-data; ihegġeġ lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, twettaq evalwazzjoni u mmappjar tal-leġislazzjoni eżistenti biex tivvaluta liema aġġustamenti u rekwiżiti addizzjonali huma meħtieġa biex jiġu appoġġjati s-soċjetà u l-ekonomija tad-data u jiġu salvagwardati l-kompetizzjoni ġusta u ċ-ċarezza legali għall-atturi rilevanti kollha; jappella biex l-Unjoni tkun minn ta' quddiem biex jiġi stabbilit qafas internazzjonali għad-data, filwaqt li jiġu rrispettati r-regoli internazzjonali;

4. Jappella biex isiru valutazzjonijiet tal-impatt minn qabel mill-Kummissjoni dwar jekk l-ekonomija diġitali mmexxija mid-data teħtieġ xi bidliet jew aġġustamenti għall-qafas ġuridiku attwali għad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali (IPR) biex jiġu promossi l-innovazzjoni u l-adozzjoni ta' teknoloġiji diġitali ġodda; jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tirrevedi d-Direttiva dwar il-Bażijiet tad-Data ⁽²⁴⁾ u tikkjarifika l-applikazzjoni tad-Direttiva (UE) 2016/943 dwar il-protezzjoni ta' sigrieti kummerċjali ⁽²⁵⁾;

5. Jemmen li l-fluss liberu tad-data fl-Unjoni jeħtieġu jibqa' l-prinċipju fundatur u jissottolinja r-rwol vitali tiegħu fl-isfruttar tal-potenzjal shih tal-ekonomija tad-data; jaċċentwa li ż-żieda sinifikanti fl-ammont ta' data disponibbli, b'mod partikolari bhala riżultat ta' oġġetti konnessi b'mod intelligenti, u l-aċċess għad-data u l-użu tagħha b'mod aktar miftuh jaf jinvolvu sfidi relatati mal-kwalità tad-data, il-preġudizzju, il-protezzjoni u s-sigurtà tad-data jew il-kundizzjonijiet kummerċjali ingusti li jridu jiġu indirizzati; jemmen li l-ksib tal-għanijiet tal-istrategija għad-data m'għandux johloq distorsjonijiet fis-swieq kompetittivi fl-Unjoni;

6. Ifakkar li l-ipproċessar tad-data personali, inkluż it-trasferiment tagħha, irid dejjem jikkonforma mal-*acquis* tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data, u li kwalunkwe leġislazzjoni settorjali jew adattata għall-iskop futura trid tirrispetta;

7. Ifakkar li kwalunkwe proposta futura li tinvolvi l-ipproċessar tad-data personali, trid tkun soġġetta għas-superviżjoni mill-awtoritajiet għall-protezzjoni tad-data skont il-GDPR, biex jiġi żgurat li l-innovazzjoni tikkunsidra wkoll l-impatt fuq id-drittijiet taċ-ċittadini; jitlob li l-atti jibnu fuq il-leġislazzjoni eżistenti u jallinjaw ruħhom magħha, b'mod partikolari l-GDPR;

8. Jirrimarka li d-direttivi eżistenti, bħad-Direttiva STI, m'għandhomx jiddgħajfu minn sett ta' regoli ġenerali u li l-iffaċilitar ta' ambjent ta' kondiviżjoni tad-data ser ikun kruċjali għall-UE fis-snin li ġejjin; jistieden lill-Kummissjoni tinkludi l-kondiviżjoni tad-data b'mod partikolari fil-qasam tas-sistemi tal-hruġ ta' biljetti u ta' riżervazzjoni, fir-reviżjoni li jmiss tad-Direttiva STI;

Valuri u prinċipji

9. Jemmen li l-Unjoni għandha tistinka għal governanza tad-data fl-UE kollha u soċjetà u ekonomija tad-data ċċentrati fuq il-bniedem u bbażati fuq il-valuri tal-Unjoni rigward il-privatezza, it-trasparenza u r-rispett għad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali, filwaqt li tagħti s-setgħa liċ-ċittadini tagħha biex jieħdu deċiżjonijiet sinifikanti dwar id-data prodotta minnhom jew relatata magħhom;

10. Jishaq li l-individwi għandu jkollhom kontroll shih tad-data tagħhom u jiġu assistiti aktar fl-infurzar tad-drittijiet tagħhom tal-protezzjoni tad-data u tal-privatezza rigward id-data li jiġġeneraw; jissottolinja d-dritt għall-portabbiltà tad-data u d-drittijiet ta' aċċess, ta' rettifika u ta' thassir tad-data tas-suġġett previsti mill-GDPR; jistenna li proposti futuri

⁽²⁴⁾ ĠU L 77, 27.3.1996, p. 20.

⁽²⁵⁾ ĠU L 157, 15.6.2016, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jappoġġjaw it-tgawdija u l-eżerċitar sinifikanti ta' dawn id-drittijiet; jishaq li skont il-prinċipju tal-GDPR tal-limitazzjoni tal-iskop, il-kondiviżjoni libera tad-data trid tkun limitata għal data mhux personali, bħal data industrijali jew kummerċjali, jew data personali anonimizzata b'mod sigur, effettiv u irrversibbli, inkluż fil-każ ta' settijiet ta' data mhallta; jishaq li għandu jiġi eskluż kwalunkwe użu hażin tad-data, inkluż permezz tas-sorveljanza tal-massa;

11. Jinnota li soċjetà u ekonomija tad-data mibnija sew jehtigilhom ikunu mfassla għall-benefiċċju tal-konsumaturi, tal-haddiema, tal-intraprendituri, tan-negozji godda u tal-SMEs kollha, kif ukoll tar-riċerkaturi u tal-komunitajiet lokali, jehtigilhom jirrispettaw id-drittijiet tax-xogħol, johlqu impjegi ta' kwalità mingħajr ma jbaxxu l-kundizzjonijiet tax-xogħol u jtejbju l-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini tal-UE, u jehtigilhom inaqqsu l-lakuni diġitali eżistenti mingħajr ma johlqu oħrajn godda, speċjalment għall-gruppi vulnerabbli u għal dawk li huma żvantaġġati fir-rigward ta' kapaciċajiet u aċċess għal għodod diġitali;

12. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tagħti responsabbiltà lill-konsumaturi, b'attenzjoni partikolari għal ċerti gruppi ta' konsumaturi meqjusa bħala vulnerabbli; jemmen li d-data industrijali u d-data taċ-ċittadini tista' tgħin fl-iżvilupp ta' soluzzjonijiet innovattivi, diġitali u sostenibbli għal prodotti u servizzi li jkunu ta' benefiċċju għall-konsumaturi Ewropej;

13. Jishaq li l-volum, l-iżvilupp, il-kondiviżjoni, il-hżin u l-ipproċessar dejjem akbar ta' data industrijali u pubblika fl-Unjoni huma sors ta' tkabbir sostenibbli u innovazzjoni li għandhom jiġu sfruttati, f'konformità mal-liġijiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri bħall-protezzjoni tad-data, id-dritt tal-kompetizzjoni u l-IPR; jinnota li d-data qieghda tiġi stmata dejjem aktar mis-suq; jemmen li t-tkabbir ekonomiku jista' jkun assigurat billi jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi u ekonomija tas-suq kompetittiva, b'diversi atturi u ġusta, filwaqt li jiġu żgurati l-interoperabilità u l-aċċess għad-data għal atturi ta' kull daqs biex ipattu għall-iżbilanċi tas-suq;

14. Jishaq li l-istrategija tad-data trid tappoġġja u tikkontribwixxi għas-sostenibbiltà tal-innovazzjoni, il-Patt Ekoloġiku u l-miri klimatiċi tal-Unjoni, inkluż in-newtralità klimatika sal-2050, kif ukoll l-irkupru reżiljenti tal-koeżjoni ekonomika u soċjali tal-Unjoni; jirimarka li l-ICT jista' jkollu rwol pożittiv fit-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju f'bosta setturi; jappella għal mizuri biex titnaqqas l-impronta tal-karbonju tas-settur tal-ICT billi tiġi żgurata effiċjenza fl-enerġija u fir-riżorsi, mhux wisq inqas minhabba t-tkabbir esponenzjali tal-ipproċessar tad-data u l-effetti ambjentali tiegħu, filwaqt li jfakkar f'dan ir-rigward l-oġġettivi tal-Unjoni għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra sal-2030;

Governanza u spazji tad-data

15. Jappoġġja l-holqien ta' qafas ta' governanza tad-data u spazji komuni Ewropej tad-data, li għandhom ikunu soġġetti għar-regoli tal-UE u jkopru t-trasparenza, l-interoperabilità, il-kondiviżjoni, l-aċċess, il-portabbiltà u s-sigurtà tad-data, bil-hsieb li jtejbju l-fluss u l-użu mill-ġdid ta' data mhux personali jew data personali li tkun kompletament konformi mal-GDPR u anonimizzata b'mod sigur kemm fl-ambjenti industrijali u pubbliċi kif ukoll f'setturi speċifiċi;

16. Jinsisti li l-mudell ta' governanza tad-data, inkluż l-ispace komuni Ewropej tad-data, għandu jitfassa fuq ambjent tad-data operattiv decentralizzat biex jappoġġja l-holqien u l-emerġenza ta' ekosistemi tad-data interoperabbli u siguri; jenfasizza li dawn l-ispace għandhom jisfruttaw il-potenzjal ta' spazji tad-data eżistenti u futuri jew skemi ta' kondiviżjoni tad-data, li jistgħu jiġu organizzati b'mod distribwit jew ċentralizzat;

17. Jemmen li s-servizzi tal-ġestjoni tad-data u l-arkitettura tad-data ddisinjati biex jahżnu, jużaw, jużaw mill-ġdid u jikkonservaw id-data huma komponenti kritiċi tal-katina tal-valur tal-ekonomija diġitali Ewropea; jagħraf li proporzjon kbir tal-ipproċessar tad-data ser ikun qieghed juża pproċessar edge, pereżempju b'oġġetti konnessi intelliġenti; jappoġġja l-użu ulterjuri ta' teknoloġiji diġitali decentralizzati li jippermettu lill-individwi u l-organizzazzjonijiet jamministraw fluss ta' data abbażi ta' awtodeterminazzjoni, pereżempju teknoloġiji tar-reġistru distribwit; jishaq li l-ispejjeż u l-hiliet relatati mal-aċċess għad-data u l-hżin tagħha jiddeterminaw il-heffa, il-profondità u l-iskala tal-adozzjoni ta' infrastrutturi u prodotti diġitali, speċjalment għall-SMEs u n-negozji godda;

18. Jappella għall-holqien ta' grupp ta' esperti mmexxi mill-Kummissjoni li jkollu l-kapaciċità jghin u jagħti pariri lill-Kummissjoni biex tistabbilixxi linji gwida komuni għall-UE kollha dwar il-governanza tad-data biex l-interoperabilità u l-kondiviżjoni tad-data jsiru realtà fl-UE; jappella lill-Kummissjoni tfittex l-involvement regolari tal-Istati Membri,

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

l-agenziji rilevanti u korpi u partijiet ikkonċernati ohra, bħaċ-ċittadini, is-soċjetà ċivili u n-negozji, fi sforz biex jittejjeb il-qafas ta' governanza; jishaq fuq l-importanza li jiġu kkoordinati r-regolaturi kollha involuti fl-ekonomija tad-data;

19. Jishaq li l-ispażji komuni Ewropej tad-data għandhom jagħtu prijorità lis-setturi ekonomiċi kruċjali, lis-settur pubbliku u lil oqsma ohra ta' interess pubbliku; jappoġġja l-holqien ta' aktar spazji tad-data bħal dawn fil-futur; jistieden lill-Kummissjoni tindirizza l-frammentazzjoni fis-suq uniku u r-regoli divergenti mhux ġustifikati fl-Istati Membri, biex jiġi żgurat l-iżvilupp ta' spazji komuni tad-data fl-UE;

20. Jinnota li l-ispażji komuni Ewropej tad-data jehtigilhom ikunu aċċessibbli għall-partiċipanti kollha tas-suq, kemm kummerċjali kif ukoll mhux kummerċjali, inklużi n-negozji godda u l-SMEs, u jużaw bl-aħjar mod l-opportunitajiet ta' kollaborazzjoni mal-SMEs, l-istituzzjonijiet tar-riċerka, l-amministrazzjoni pubblika u s-soċjetà ċivili, filwaqt li jżidu ċ-ċertezza legali tal-proċeduri tal-użu tad-data għall-atturi privati u pubbliċi ta' kull daqs; iqis li huwa kruċjali li jiġi evitat kwalunkwe riskju ta' aċċess mhux awtorizzat għal spazji tad-data Ewropej komuni u li jinholqu għodod biex tiġi miġġielda l-possibbiltà ta' mġiba hażina; jishaq fuq l-importanza taċ-ċibersigurtà, inkluż il-kooperazzjoni mal-Aġenzija tal-UE għaċ-Ċibersigurtà (ENISA) u maċ-Ċentru tal-UE għall-Kompetenza fiċ-Ċibersigurtà;

21. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jibnu spazji tad-data settorjali interoperabbli li jseguw linji gwida, rekwiżiti legali u protokoll tal-kondiviżjoni tad-data komuni, biex jiġi evitat il-holqien ta' silos u jkunu possibbli innovazzjonijiet transsettorjali; jishaq li l-ġestjoni tal-ispażji tad-data settorjali għandha tqis ir-rekwiżiti u l-proċeduri stabbiliti fil-leġislazzjoni settorjali; jinsisti li kwalunkwe attur li jopera fl-UE u li jiehu vantaġġ mill-ispażji tad-data Ewropej irid jikkonforma mal-leġislazzjoni tal-UE;

22. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni tuża l-ispażji tad-data Ewropej komuni biex ittejjeb il-fiduċja, tadotta standards u regolamenti komuni, u tinkoraġġixxi l-holqien ta' interfaċċi għall-ipprogrammar tal-applikazzjonijiet (APIs) flimkien ma' mekkanizmi ta' awtentikazzjoni robusti, u tikkunsidra l-użu ta' ambjenti ta' esperimentazzjoni miftiehma minn qabel, speċifikati b'mod ċar u limitati biż-żmien għall-ittestjar ta' innovazzjonijiet u mudelli kummerċjali godda kif ukoll għodod godda għall-ġestjoni u l-ipproċessar tad-data, kemm fis-settur pubbliku kif ukoll f'dak privat;

23. Jemmen li APIs iffurmati tajjeb jipprovdu aċċess essenzjali għad-data u l-interoperabilità fi hdan spazji tad-data, u jippermettu wkoll interoperabilità awtomatizzata u f'hin reali bejn servizzi differenti u fi hdan is-settur pubbliku; jappella lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jtejb u aktar l-aċċess tal-individwi għal rimedji effettivi skont il-GDPR, jiggarrantixxu l-interoperabilità u l-portabbiltà tad-data tas-servizzi diġitali u, b'mod partikolari jużaw APIs li jippermettu lill-utent jagħmel interkonnessjoni bejn il-pjattaformi u biex iżidu l-firxa ta' għażliet għal tipi differenti ta' sistemi u servizzi;

24. Jinnota l-htieġa li tinghata għajnuna lill-atturi tas-settur privat u pubbliku, b'mod partikolari lill-SMEs u n-negozji godda, biex jidentifikaw u jikkapitalizzaw fuq id-data li jiġġeneraw u li tkun fil-pussess tagħhom; jappella għal azzjoni li ttejjeb il-kapaċità tal-iskoperta tad-data biex talimenta l-ispażji tad-data billi tiffaċilita, tikkontrolla, tikkataloga u tiffirma tassonomiji ġeneralment aċċettati u rutini tat-tindif tad-data; jappella lill-Kummissjoni ttiprovdi gwida, għodod u finanzjament minn programmi eżistenti biex ittejjeb it-traċċabbiltà tal-metadata fl-ispażji tad-data; jenfasizza inizjattivi bħall-programm Gvern Intelligenti Nordiku li għandu l-mira li jippermetti lill-SMEs jikkondividu awtomatikament id-data b'mod volontarju u f'hin reali permezz ta' ekosistema diġitali deċentralizzata;

25. Ifakkar fir-rwol ewlieni ta' intermedjarji tad-data bħala faċilitaturi strutturali għall-organizzazzjoni tal-flussi tad-data; jilqa' l-pjanijiet tal-Kummissjoni għall-klassifikazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni ta' intermedjarji bil-ghan li jinholqu ekosistemi tad-data interoperabbli u nondiskriminatorji; jappella lill-Kummissjoni tiżgura interoperabilità bl-iżvilupp ta' kriterji minimi bejn l-intermedjarji tad-data; ihegġegħ lill-Kummissjoni taħdem flimkien mal-organizzazzjonijiet tal-istandards Ewropej u internazzjonali biex jiġu identifikati u eliminati d-diskrepanzi fl-istandardizzazzjoni tad-data;

26. Jenfasizza l-htieġa li jiġu indirizzati kwistjonijiet speċifiċi li jistgħu jinqalghu fir-rigward tal-aċċess għad-data tal-konsumaturi u l-kontroll tagħha, b'mod partikolari ċerti gruppi ta' konsumaturi meqjusa vulnerabbli bħall-minorenni, l-anzjani jew il-persuni b'diżabbiltà; jappella lill-Kummissjoni, għaldaqstant, biex tiżgura li d-drittijiet tal-konsumaturi kollha jiġu rrispettati f'kull waqt u li l-konsumaturi kollha jkunu jistgħu jibbenefikaw bl-istess mod mill-vantaġġi tal-holqien

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tas-suq uniku għad-data; jissottolinja li meta l-ipproċessar tad-data jinkludi settijiet ta' data mhallta, dawn is-settijiet ta' data jridu jiġu ttrattati skont il-leġiżlazzjoni applikabbli, inkluża l-gwida tal-Kummissjoni dwar ir-Regolament (UE) 2018/1807 dwar il-fluss liberu ta' data mhux personali;

27. Jenfasizza l-hteġa li jinholqu spazji komuni Ewropej tad-data mahsuba biex jiżguraw il-fluss liberu ta' data mhux personali fil-fruntieri u fis-setturi kollha, biex jintensifikaw il-flussi tad-data bejn in-negozji, l-akkademja, il-partijiet ikkonċernati rilevanti u s-settur pubbliku; jappella lill-Istati Membri biex, f'dan il-kuntest, jikkonformaw bis-shih mar-Regolament (UE) 2018/1807 biex jippermettu li d-data tinhażen u tiġi pproċessata madwar l-UE minghajr ostakli u restrizzjonijiet mhux ġustifikati;

28. Ifakkar li d-data personali u dik industrijali mhux dejjem hija separabbli u jaf ikun diffiċli jew tkun spiża wisq kbira biex din tiġi sseparata, b'riżultat li attwalment ammont kbir ta' data ma jintużax; ifakkar, f'dan il-kuntest, li settijiet ta' data li fihom tipi differenti ta' data jintrabtu b'mod inseparabbli, dejjem jiġu trattati b'hal data personali, inkluż f'każijiet fejn id-data personali tirrappreżenta biss parti żgħira mis-sett ta' data; ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet Ewropej tal-protezzjoni tad-data jipprovdu aktar gwida dwar l-ipproċessar legali tad-data u dwar il-prattiki dwar l-użu ta' settijiet ta' data mhallta f'ambjenti industrijali, filwaqt li jirrispettaw bis-shih il-GDPR u r-Regolament (UE) 2018/1807; iqis li l-użu tat-teknoloġija għall-protezzjoni tal-privatezza għandu jithegġeġ biex tiżdied iċ-ċertezza legali għan-negozji, inkluż permezz ta' linji gwida ċari u lista ta' kriterji għal anonimizzazzjoni effettiva; jenfasizza li l-kontroll ta' tali data dejjem ikun f'idejn l-individwu u għandu jiġi protett awtomatikament; jappella lill-Kummissjoni tikkunsidra li tistabbilixxi qafas leġislattiv u definizzjoni ċara ta' spazji orizzontali u trasversali tad-data personali flimkien ma' spazji oħra tad-data, u tkompli tiċċara l-isfida ta' settijiet ta' data mhallta; jappella lill-Kummissjoni tagħti s-setgħa liċ-ċittadini u lill-kumpaniji permezz, pereżempju, ta' intermedjarji affidabbli b'hal operaturi ta' MyData li jiffacilitaw it-trasferimenti tad-data bl-approvazzjoni tas-sid u jipprovdu livell adegwat ta' dettall dwar il-permessi; jenfasizza l-hteġa li jiġu żviluppati aktar l-identitajiet diġitali, li huma l-pedament essenzjali ta' ekonomija tad-data affidabbli u b'diversi atturi; jappella lill-Kummissjoni, għaldaqstant, tirrevedi r-Regolament (UE) Nru 910/2014 dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal tranżazzjonijiet elettronici fis-suq intern ⁽²⁶⁾ u tippubblika proposta leġislattiva dwar e-ID Ewropea affidabbli u sigura; jappella lill-Kummissjoni, barra minn hekk, tanalizza jekk l-organizzazzjonijiet u l-apparat, b'hal sensuri, jehtigux identitajiet diġitali biex jiffacilitaw l-użu transfruntier tas-servizzi fiduċjarji, li huma essenzjali għall-ekonomija tad-data b'diversi atturi;

29. Jaċċentwa l-potenzjal li tittejjeb il-kwalità tal-infurzar tal-liġi u li jiġi miġġieled il-preġudizzju li jista' jeżisti, billi tingabar data affidabbli u ssir disponibbli għall-pubbliku, għas-soċjetà ċivili, u għall-esperti indipendenti; ifakkar li kwalunkwe aċċess mill-infurzar tal-liġi għal data personali miżmuma pubblikament jew mill-privat fi spazji tad-data, jehtieg li jkun ibbażat fuq id-dritt tal-Unjoni u tal-Istati Membri, ikun strettament limitat għal dak li huwa neċessarju u proporzjonat u jkollu miegħu salvagwardji adegwati; jissottolinja li l-użu tad-data personali mill-awtoritajiet pubbliċi għandu jkun permess biss b'sorveljanza demokratika stretta u b'salvagwardji addizzjonali kontra l-użu hażin tagħha;

30. Jinnota li l-iskambji tad-data bejn l-Istati Membri fl-oqsma tal-ġustizzja u l-affarijiet interni huma importanti f'termini tat-tishih tas-sigurtà taċ-ċittadini tal-UE u li għandhom jiġu allokati riżorsi finanzjarji xierqa f'dan ir-rigward; jishaq, madankollu, li huma mehtieġa salvagwardji aktar b'saħħithom f'termini tal-mod kif l-aġenziji tal-ġustizzja u tal-affarijiet interni jipproċessaw, jużaw u jimmanigġjaw l-informazzjoni u d-data personali fl-ispażji tad-data proposti tagħhom;

31. Jappoġġja l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tippromwovi l-iżvilupp ta' disa' spazji komuni Ewropej tad-data għall-industrija (il-manifattura), il-Patt Ekoloġiku, il-mobbiltà, is-saħħa, il-finanzi, l-enerġija, l-agrikoltura, l-amministrazzjoni pubblika u l-hiliet; jappella biex dawn jiġu żviluppati b'urgenza; jappoġġja l-possibiltà li l-kunċett ta' spazji komuni Ewropej tad-data jiġi estiż għal setturi oħra;

32. Jaċċentwa l-hteġa li tingħata attenzjoni partikolari lil ċerti setturi b'ha-saħħa; huwa tal-istess fehma tal-Kummissjoni li ċ-ċittadini tal-UE għandu jkollhom aċċess sigur għal rekord elettroniku komprensiv tad-data dwar is-saħħa tagħhom, u għandhom jibqgħu fil-kontroll tad-data tas-saħħa personali u jkunu jistgħu jikkondividuha b'mod sigur mal-partijiet

⁽²⁶⁾ ĠU L 257, 28.8.2014, p. 73.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

awtorizzati, b'kull aċċess mhux awtorizzat jiġi pprojbit f'konformità mal-leġiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-data; jishaq li l-kumpaniji tal-assigurazzjoni jew kwalunkwe fornitur ta' servizz iehor intitolat li jaċċessa informazzjoni mahżuna f'applikazzjonijiet tas-saħha elettronika ma għandhomx jithallew jużaw data miksuba minn dawn l-applikazzjonijiet għall-fini ta' diskriminazzjoni, inkluż fl-iffissar tal-prezzijiet, peress li dan imur kontra d-dritt fundamentali tal-aċċess għas-saħha;

33. Ifakkar li l-ipproċessar ta' kategoriji speċjali ta' data personali skont l-Artikolu 9 tal-GDPR huwa fil-prinċipju pprojbit, b'ċerti eċċezzjonijiet stretti, li jinvolvu regoli speċifiċi dwar l-ipproċessar u dejjem jinkludu l-obbligu li titwettag valutazzjoni tal-impatt fuq il-protezzjoni tad-data; jenfasizza l-konsegwenzi potenzjalment diżastrużi u irriversibbli ta' pproċessar hażin jew insigur ta' data sensitiva għall-individwi kkonċernati;

34. Jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni li tohloq suq uniku Ewropew għad-data, inkluż spazju komuni Ewropew tad-data dwar il-mobbiltà, u jirrikonoxxi l-potenzjal ekonomiku kbir tiegħu;

35. Jenfasizza li dan l-isparju Ewropew tad-data jkun ta' interess partikolari għas-setturi tat-trasport u tal-logistika Ewropej peress li għandu l-potenzjal li jsaħħah l-effiċjenza fl-organizzazzjoni u l-ġestjoni tal-flussi tat-traffiku tal-merkanzija u tal-passiġġieri, kif ukoll li jagħmel użu aħjar u aktar effiċjenti tal-infrastruttura u r-riżorsi fin-Network Trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T) kollu;

36. Jissottolinja, barra minn hekk, li dan l-isparju Ewropew tad-data għandu jiżgura wkoll viżibbiltà mtejbja fil-katina tal-provvista, il-ġestjoni tal-flussi tat-traffiku u tal-merkanzija f'hin reali, l-interoperabilità u l-multimodalità, kif ukoll is-semplifikazzjoni u t-tnaqqis tal-piżijiet amministrattivi mat-TEN-T kollu, b'mod partikolari fis-sezzjonijiet transfruntiera;

37. Jenfasizza li l-kondiviżjoni tad-data tista' ttejjeb l-effiċjenza tal-ġestjoni tat-traffiku u s-sikurezza fit-toroq għall-modi kollha tat-trasport; jishaq fuq il-benefiċċji potenzjali tal-kondiviżjoni tad-data, bħan-navigazzjoni f'hin reali għall-evitar tat-traffiku u n-notifiki f'hin reali għal trasport pubbliku b'dewmien, fl-iffrankar tas-siġhat tax-xogħol żejda, effiċjenza aħjar u evitar tal-kongestjonijiet;

38. Jipproponi li, fil-proċess tal-holqien ta' qafas regolatorju għall-iskambju tad-data interoperabbli fit-trasport ferrovjarju, il-Kummissjoni għandha tirrevedi r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 454/2011 dwar l-ispeċifikazzjoni teknika għall-interoperabilità relatata mas-subsistema "applikazzjonijiet telematiċi għal servizzi tal-passiġġieri" tas-sistema ferrovjarja trans-Ewropea ⁽²⁷⁾ u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1305/2014 dwar l-ispeċifikazzjoni teknika għall-interoperabilità fir-rigward tas-subsistema "applikazzjonijiet telematiċi għas-servizz tat-trasport tal-merkanzija" tas-sistema ferrovjarja tal-Unjoni Ewropea ⁽²⁸⁾;

39. Jilqa' l-appoġġ tal-Kummissjoni għall-istabbiliment ta' spazju komuni Ewropew tad-data dwar l-agrikoltura; ifakkar fil-potenzjal tad-data agrikola u fl-aċċess estensiv għaliha biex jiżiedu s-sostenibbiltà, il-kompetittività u l-użu tar-riżorsi fil-ktajjen kollha tal-agroalimentazzjoni u tal-forestrija, biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' tekniki innovattivi u sostenibbli, biex itejbu l-aċċess għall-informazzjoni rilevanti għall-konsumaturi u biex inaqqsu l-hela tal-ikel u l-impronta ekoloġika tas-settur; ihegġegħ lill-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri jsaħħu u jinvestu fl-iżvilupp ta' għodod ta' għir u pproċessar tad-data għas-sottosetturi agrikoli, kif ukoll għal data dwar l-esportazzjoni u l-importazzjoni, fost oħrajn, ta' merkanzija u prodotti agrikoli;

40. Jistieden lill-Kummissjoni tesplora l-merti potenzjali u l-ambitu tal-holqien ta' spazji komuni Ewropej tad-data għas-setturi u l-industriji kulturali u kreattivi u għall-wirt kulturali; jirrimarka li s-settur kulturali għandu ammont sinifikanti ta' data li tista' terġa' tintuża, li meta tiġi kkombinata ma' sorsi oħra, inklużi sorsi ta' data miftuħa u analitika tad-data, tista' tgħin lill-istituzzjonijiet kulturali;

41. Jitlob li jinholoq spazju Ewropew tad-data għat-turiżmu bl-oġettiv li l-atturi kollha fis-settur, speċjalment l-SMEs, jiġu meġħjuna biex jibbenefikaw minn ammonti vasti ta' data meta jimplementaw il-politika u l-proġetti fil-livelli reġjonali u lokali, jiġi ffaċilitat l-irkupru u tingħata spinta lid-digitalizzazzjoni;

⁽²⁷⁾ ĠU L 123, 12.5.2011, p. 11.

⁽²⁸⁾ ĠU L 356, 12.12.2014, p. 438.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

42. Jappoġġja l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tohloq approċċ definit b'mod strett madwar l-UE kollha għall-altruwiżmu fir-rigward tad-data, u li tistabbilixxi definizzjoni u regoli ċari dwar l-altruwiżmu fir-rigward tad-data f'konformità mal-prinċipji tal-protezzjoni tad-data tal-UE, b'mod partikolari l-limitazzjoni tal-iskop, li tirrikjedi li d-data tiġi pproċessata għal "finijiet speċifikati, espliciti u leġittimi"; jappoġġja l-proposta tal-Kummissjoni li l-altruwiżmu fir-rigward tad-data għandu dejjem ikun kondizzjonali fuq kunsens infurmat u revokabbli fi kwalunkwe hin; jissottolinja li d-data li tingħata b'donazzjoni fil-qafas tal-altruwiżmu fir-rigward tad-data hija mahsuba biex tiġi pproċessata għall-finijiet ta' interess generali u m'għandhiex tintuża purament biex jiġu segwiti interessi kummerċjali;

43. Ihegġegħ li l-qafas ta' governanza tad-data għandu jippromwovi l-prinċipju ta' data għall-ġid pubbliku, filwaqt li dejjem jirrispetta d-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE;

44. Jenfasizza li l-individwi ma għandhomx jitpoġġew taħt pressjoni biex jikkondividu d-data tagħhom, u li d-deċiżjonijiet ma jridux ikunu marbuta ma' benefiċċji jew vantaġġi diretti għal dawk li jagħżlu li jippermettu l-użu tad-data personali tagħhom;

L-att dwar id-data, l-aċċess u l-interoperabbiltà

45. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tippreżenta att dwar id-data biex tinkoraġġixxi u tippermetti fluss akbar u ġust ta' data B2B, B2G, mill-gvern għan-negozji (G2B) u mill-gvern għall-gvern (G2G) fis-setturi kollha;

46. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni tiffaċilita kultura ta' kondiviżjoni tad-data u skemi volontarji ta' kondiviżjoni tad-data, bħall-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki, ftehimiet mudell kuntrattwali ġusti u miżuri ta' sigurtà; jinnota li l-kondiviżjoni volontarja tad-data għandha tkun possibbli permezz ta' qafas leġislativ solidu li jiżgura l-fiducja u jinkoraġġixxi lin-negozji jagħmlu d-data disponibbli għal oħrajn, b'mod partikolari bejn il-fruntieri; ihegġegħ lill-Kummissjoni tiċċara d-drittijiet ta' użu, b'mod partikolari f'ambjenti tas-suq B2B u B2G; ihegġegħ lill-Kummissjoni tinentiva lin-negozji biex jiskambjaw id-data tagħhom, kemm jekk originali, derivata jew koġenerata, possibbilment permezz ta' sistema ta' premjazzjoni u incentivi oħra, filwaqt li jiġu rrispettati s-sigriet kummerċjali, id-data sensitiva u d-DPI; jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni tiżviluppa approċċi kollaborattivi għall-kondiviżjoni tad-data u ftehimiet standardizzati dwar id-data sabiex jittejjbu l-prevedibbiltà u l-affidabbiltà; jishaq fuq il-htieġa ta' kuntratti li jistabbilixxu obbligi u responsabbiltajiet ċari għall-aċċess, l-ipproċessar, il-kondiviżjoni u l-ħżin tad-data sabiex jiġi llimitat l-użu ħażin ta' data bħal din;

47. Jinnota li l-iżbilanċi tas-suq li jirriżultaw mill-konċentrazzjoni tad-data jirrestringu l-kompetizzjoni, iżidu l-ostakli għad-dhul fis-suq u jnaqqsu l-aċċess u l-użu usa' tad-data; jinnota li l-ftehimiet kuntrattwali B2B ma jggarantixxux neċessarjament lill-SMEs aċċess adegwat għad-data minhabba d-disparitajiet fil-poter ta' negozjar jew fl-għarfien espert; jinnota li hemm ċirkostanzi speċifiċi, bħal iżbilanċi sistematiċi fil-ktajjen tal-valur tad-data B2B, li fihom l-aċċess għad-data għandu jkun obligatorju, pereżempju bl-użu ta' APIs iffurmati sew li jiżguraw aċċess ġust għal atturi ta' kull daqs jew bl-implimentazzjoni ta' regoli tal-kompetizzjoni biex jiġu miġġielda prattiki B2B iġusti jew illegali; jenfasizza li tali iżbilanċi jeżistu f'setturi differenti;

48. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jeżaminaw id-drittijiet u l-obbligi tal-atturi biex jaċċessaw data li kienu involuti biex tiġi ġġenerata u biex itejbu l-għarfien tagħhom, b'mod partikolari dwar id-dritt li jaċċessaw id-data, li jittrasferuha, li jhegħu lil parti oħra biex tieqaf tużaha, jew biex jirrettifikawha jew iħassruha, filwaqt li jidentifikaw ukoll id-detenturi u jiddelinjaw in-natura ta' tali drittijiet; jistieden lill-Kummissjoni tiċċara d-dritt tal-atturi li jibbenefikaw mill-valur ekonomiku mahluq minn applikazzjonijiet imħarrġa bl-użu ta' data li fiha kienu involuti fil-ġenerazzjoni tagħha;

49. Iqis li huwa importanti li jiġi ggarantit li l-appoġġ legali u tekniku jiġi ffaċilitat għall-kumpaniji, speċjalment il-mikrointraprizi, l-SMEs u n-negozji godda, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak tal-UE, bħal fil-kuntest taċ-Ċentri Ewropej ta' Innovazzjoni Diġitali fl-ambitu tal-Programm Ewropa Diġitali, bil-ħsieb li jittejjbu l-użu u l-kondiviżjoni tad-data u li titjieb il-konformità mal-GDPR; iqis li l-aċċess għal data koġenerata għandu jiġi pprovdut b'mod li jirrispetta d-drittijiet fundamentali u jappoġġja l-kundizzjonijiet ekwi u l-involvement tas-shab soċjali anke fil-livell tal-kumpaniji; jishaq li tali drittijiet ta' aċċess iridu jsiru teknikament possibbli u jingħataw permezz ta' interfaċċi standardizzati;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

50. Jistieden lill-istituzzjonijiet kollha tal-UE u lill-Istati Membri kif ukoll lill-amministrazzjonijiet lokali u reġjonali jkunu eżemplari u jistabbilixxu servizzi f'hin reali u politika bbażata fuq data f'hin reali; jishaq li d-digitalizzazzjoni tirrappreżenta opportunità għall-amministrazzjonijiet pubbliċi biex inaqqsu l-piżijiet amministrattivi bla bżonn u jindirizzaw is-silos fil-korpi u l-awtoritajiet pubbliċi bil-għan li d-data mhux personali tiġi ġestita b'mod aktar effettiv, li jkun ta' benefiċċju għall-iżvilupp u l-forniment ta' servizzi pubbliċi;

51. Jappella għal aktar użi sekondarji u użi sekondarji ahjar ta' data personali anonimizzata b'mod sikur u l-użu ta' teknoloġiji żviluppati li jtejbu u jippreservaw il-privatezza, speċjalment fl-iskambji G2B/G2G, sabiex tingħata spinta lill-innovazzjoni u lir-riċerka u jittejbu s-servizzi fl-interess pubbliku; jishaq fuq il-htieġa ta' għodod biex jiġi żgurat li tali użi sekondarji jkunu dejjem konformi bis-shih mal-liġi tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data u l-privatezza; jishaq li l-aċċess għad-data ma jipprekludix il-privatezza;

52. Jissottolinja wkoll li kwalunkwe użu ta' data personali aggregata minn sorsi tal-midja soċjali jehtieġ li jew jikkonforma mal-GDPR jew ikun verament anonimizzat b'mod irriversibbli; jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi l-ahjar Prattiki għat-tekniki tal-anonimizzazzjoni, u tippromwovi aktar ir-riċerka dwar il-proċess li bih tinqaleb l-anonimizzazzjoni u kif dan għandu jiġi miġġieled; jistieden lill-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB) jaġġorna l-gwida tiegħu f'dan ir-rigward; jesprimi, madankollu, kawtela kontra d-dipendenza fuq l-anonimizzazzjoni bħala teknika għall-protezzjoni tal-privatezza, peress li, f'ċerti każijiet, l-anonimizzazzjoni shiha hija prattikament impossibbli li tinkiseb;

53. Jishaq fuq ir-rwol tas-settur pubbliku biex titrawwem ekonomija tad-data innovattiva u kompetittiva; jishaq, f'dan il-kuntest, fuq il-htieġa li jiġu evitati lock-ins teknoloġiċi jew marbuta mal-fornituri ta' servizzi għal data miġbura pubblikament jew għal data ta' interess pubbliku ġenerali miġbura minn entitajiet privati; jitlob li fil-kuntest tal-proċessi ta' akkwist pubbliku u tal-programmi ta' finanzjament jiġu żgurati drittijiet sussegwenti għall-aċċess għad-data u rekwiżiti ta' interoperabbiltà u portabbiltà abbażi ta' standards tekniċi komuni; jappoġġja l-użu ta' standards miftuħa, software u hardware b'sors miftuħ, pjattaformi b'sors miftuħ u, fejn xieraq, APIs miftuħa u fformati tajjeb fi sforz biex tinkiseb l-interoperabbiltà; jenfasizza l-htieġa li jiġi protett u promoss l-aċċess tal-SMEs u, b'mod partikolari, tan-negozji godda għal proċessi ta' akkwist pubbliku fil-kuntest tad-digitalizzazzjoni tal-amministrazzjonijiet pubbliċi sabiex jitravwem il-holqien ta' settur digitali Ewropew dinamiku u kompetittiv;

54. Jenfasizza li l-kondiviżjoni tad-data għandha ttejjeb il-kompetizzjoni u jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni tiżgura kundizzjonijiet ekwi fis-suq uniku għad-data;

55. Jistieden lill-Kummissjoni tiddefinixxi aktar fir-rigward tal-kondiviżjoni tad-data B2B iċ-ċirkostanzi, il-kundizzjonijiet u l-inċentivi li skonthom is-settur privat għandu jkun obligat jikkondividi data mas-settur pubbliku, bħal pereżempju minhabba l-bżonn tiegħu li jorganizza servizzi pubbliċi bbażati fuq id-data; jishaq li skemi obligatorji ta' kondiviżjoni tad-data B2G, pereżempju f'sitwazzjonijiet ta' force majeure, għandu jkollhom kamp ta' applikazzjoni u skeda ta' żmien definiti b'mod ċar u jkunu bbażati fuq regoli u obbligi ċari biex tiġi evitata l-kompetizzjoni iġusta;

56. Jitlob titjib fil-koordinazzjoni fost l-Istati Membri sabiex jiġu ffaċilitati il-kondiviżjoni tad-data G2G u l-fluss transfruntier ta' data bejn is-setturi, permezz ta' djalogu bejn il-gvernijiet u l-partijiet ikkonċernati, bl-oġettiv li jiġi stabbilit approċċ kollettiv għal data bbażata fuq il-prinċipji ta' rintraċċabbiltà, aċċessibbiltà, interoperabbiltà, u użu mill-ġdid; jistieden lill-Kummissjoni teżamina l-opportunitajiet għal konservazzjoni tad-data proporzjonali;

57. Ifakkar lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jimplimentaw bis-shih id-Direttiva dwar id-Data Miftuħa, itejbu l-implimentazzjoni tagħha f'termini tal-kwalità u l-pubblikazzjoni tad-data, u jirrispettaw l-oġettivi tagħha meta jinnegozjaw l-att ta' implimentazzjoni dwar settijiet ta' data ta' valur għoli; jitlob li dawn is-settijiet ta' data jinkludu, fost l-oħrajn, lista ta' registri tal-kumpaniji u tan-negozji; jissottolinja l-benefiċċji soċjetali tal-promozzjoni ta' aċċess ahjar għad-data tas-settur pubbliku b'modi li jsaħhu l-possibbiltà tal-użu tagħhom madwar l-Unjoni; jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi rabta b'saħħitha bejn daww is-settijiet ta' data ta' valur għoli u l-legiżlazzjoni dwar id-data li jmiss u l-użu tal-ispażji komuni Ewropej tad-data;

58. Jishaq fuq l-importanza, kemm għall-ekonomija kif ukoll għas-soċjetà, li d-data tas-settur pubbliku terġa' tintuża b'mod estensiv, u li din id-data għandha tkun, sa fejn ikun possibbli, f'hin reali jew tal-anqas aġġornata, faċli biex tiġi aċċessata u pproċessata bis-saħħa ta' formati li jinqraw mill-magni u faċli għall-utenti; jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni tikkordina mal-Istati Membri biex tiffaċilita l-kondiviżjoni ta' settijiet ta' data mhux sensitivi u ġġenerati mis-settur

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

pubbliku f'formati li jinqraw mill-magni lil hinn minn dak li huwa meħtieġ mid-Direttiva dwar id-Data Miftuħa, jew mingħajr hlas, kull meta jkun possibbli, jew biex jiġu koperti l-ispejjeż, u biex toħroġ gwida dwar mudell komuni għall-kondiviżjoni tad-data f'konformità mar-rekwiżiti tal-GDPR; filwaqt li tippreserva l-flessibbiltà tal-aġġornamenti tas-settijiet ta' data ta' valur għoli, jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar id-Data Miftuħa għal settijiet ta' data pubblika addizzjonali u timplimenta l-prinċipju ta' trasparenza diġitali impliċita tad-data tas-settur pubbliku sabiex tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jippubblikaw data mhux ipproċessata diġitali eżistenti f'linja reali;

59. Jirrimarka li l-iżvilupp rapidu ta' soluzzjonijiet diġitali moderni għat-trasport u t-turiżmu, bħall-vetturi awtonomi u s-Sistemi ta' Trasport Intelligenti (ITS), huwa impossibbli mingħajr l-istabbiliment fil-livell Ewropew ta' formati ta' data komuni, uniformi u strutturati li jinqraw mill-magni, li għandhom ikunu bbażati fuq standards ta' reġistrazzjoni miftuħa;

60. Jistieden lill-Kummissjoni tidentifika u tistabbilixxi reġistru tad-data ambjentali, soċjali u ta' governanza (ESG) volontarju, miftuħ u interoperabbli dwar is-sostenibbiltà korporattiva u l-prestazzjoni tar-responsabbiltà, li huwa kruċjali biex jiġu żgurati investimenti sostenibbli u li jtejjeb it-trasparenza tas-sostenibbiltà u r-responsabbiltà tal-kumpaniji biex ikunu jistgħu juru aħjar l-azzjoni meħuda lejn l-oġettivi tal-Patt Ekoloġiku; jistieden lill-Kummissjoni tivvaluta liema settijiet ta' data huma essenzjali għat-tranżizzjoni ekoloġika u jappoġġja, b'mod partikolari, il-ftuh ta' data privata meta dan ikun iġġustifikat għal skopijiet ta' riċerka pubblika;

Infrastruttura

61. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, bil-ghan li jsaħhu s-sovranià teknoloġika tal-Unjoni, biex jippromwovu r-riċerka u l-innovazzjoni u jahdmu fuq teknoloġiji li jiffaċilitaw il-kollaborazzjoni miftuħa, il-kondiviżjoni u l-analitika tad-data, u jinvestu fil-bini tal-kapaċità, fil-proġetti b'impatt għoli, fl-innovazzjoni u fl-użu tat-teknoloġiji diġitali filwaqt li jirrispettaw il-prinċipju tan-newtralità teknoloġika;

62. Jishaq li l-emergenza tal-COVID-19 li għaddeja bħalissa kixfet nuqqasijiet u vulnerabbiltajiet fil-qasam diġitali, kemm fil-livell tal-Unjoni kif ukoll f'dak tal-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jkomplu jindirizzaw b'mod effettiv id-distakk diġitali, kemm fl-Istati Membri kif ukoll fi hdanhom, billi jtejjbu l-aċċess għal broadband b'veloċità għolja, networks b'kapaċità għolja hafna u servizzi tal-ICT, inkluż fil-magġoranza taż-żoni periferiċi u rurali, u b'hekk jippromwovu l-koeżjoni u l-iżvilupp ekonomiku u soċjali; jindika r-rwol potenzjali għall-konnettività bis-satellita f'żoni remoti hafna;

63. Ifakkar li s-suċċess tal-istrategġiji tal-Unjoni dwar id-data u l-IA jiddependi fuq l-ekosistema usa' tal-ICT, fuq l-gheluq tad-distakk diġitali, fuq l-aċċelerazzjoni tal-iżviluppi teknoloġiċi, fost l-oħrajn, fir-rigward tal-internet tal-oġġetti (IoT), l-IA, it-teknoloġija taċ-ċibersigurtà, il-fibra, il-5G, is-6G, il-quantum u l-edge computing, ir-robotika, it-teknoloġiji ta' reġistru distribwit inkluż il-blockchain, it-tewmin diġitali, l-informatika ta' prestazzjoni għolja, it-teknoloġija tal-ipproċessar viżwali u l-konnettività intelligenti edge, pereżempju permezz ta' sejhiet miftuħa fuq skala kbira għal proġetti li jikkombinaw l-edge u l-IoT; jissottolinja li l-avvanz teknoloġiku bbażat fuq l-ipproċessar tad-data u l-interkonnessjoni tal-prodotti u s-servizzi diġitali jrid ikun sostnut minn standards etici legalment vinkolanti biex jiġi mitigat it-theddid għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data;

64. Jirrikonoxxi s-suċċess attwali tal-Impriża Kongunta għall-Computing ta' Prestazzjoni Għolja Ewropew; jemmen li hija strument importanti biex jiġu skambjati l-informazzjoni u d-data bejn ix-xjenzati u r-riċerkaturi u, b'mod usa', l-atturi privati u pubbliċi; jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni biex iżżomm u tavanza r-rwol ewlieni tal-Ewropa fis-supercomputing u l-computing kwantistiku;

65. Jenfasizza li s-settur diġitali għandu potenzjal sinifikanti biex jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet globali tal-karbonju; jinnota li s-settur huwa stmat li huwa responsabbli għal aktar minn 2 % tal-emissjonijiet globali tal-gassijiet b'effett ta' serra; jishaq li l-espanzjoni kontinwa tas-settur trid tkun akkumpanjata minn enfasi fuq l-effiċjenza fl-enerġija u r-riżorsi biex jiġu miġġielda l-effetti ambjentali; jinnota li soluzzjonijiet teknoloġiċi godda bħall-fibra (meta mqabbla mar-ram) u l-ipprogrammar tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, jipproduċu impronta tal-karbonju ferm iżgħar; jishaq fuq il-htieġa li jittejjbu l-użu u ċ-ċirkolarità tal-materja prima kritika, filwaqt li jitnaqqas u jiġi rriciklat l-iskart elettroniku;

66. Jenfasizza li ċ-ċentri tad-data jirrapprezentaw sehem li qiegħed dejjem jikber tal-konsum dinji tal-elettriku, bil-potenzjal għal żieda ulterjuri jekk ma tittiehed l-ebda azzjoni; jinnota l-intenzjoni tal-Kummissjoni li sal-2030 ikunu nholqu ċentri tad-data effiċjenti hafna fl-użu tal-enerġija, sostenibbli u newtrali għall-klima; jappoġġja l-promozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi u tal-aħjar soluzzjonijiet disponibbli, il-minimizzazzjoni tal-iskart, u tekniki ta' ħżin ta' data

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

ekoloġika, b'enfasi partikolari fuq is-sinergiji bejn it-tishin u t-tkessih distrettwali u l-użu tas-shana mormija ġġenerata meta jkunu qed jtkesshu l-faċilitajiet taċ-ċentru tad-data, bil-ghan li jittaffa l-impatt taċ-ċentri tad-data f'termini ta' ambjent, riżorsi u enerġija użati; jitlob li jkun hemm aktar trasparenza għall-konsumaturi dwar l-emissjonijiet tas-CO₂ tal-ħżin u l-kondiviżjoni tad-data;

67. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jippromwovu swieq kompetittivi filwaqt li jsaħhu n-negozji Ewropej u jappoġġjaw l-iżvilupp ta' offerti Ewropej fis-settur tal-cloud; jilqa' l-inizjattivi tal-Federazzjoni Ewropea tal-Cloud, bħall-Alleanza Ewropea għad-Data u għall-Clouds Industrijali u l-inizjattivi ta' finanzjament, kif ukoll il-proġett GAIA-X, li għandhom l-ghan li jiżviluppaw infrastruttura tad-data federata u jgħolqu ekosistema li tippermetti l-iskalabbiltà, l-interoperabbiltà u l-awtodeterminazzjoni tal-fornituri tad-data bid-disinn biex tiġi żgurata l-awtodeterminazzjoni tal-organizzazzjonijiet jew tal-individwi li jkollhom kontroll fuq id-data tagħhom stess; jappoġġja s-swieq kompetittivi tal-UE fl-oqsma tal-IaaS, il-PaaS, u s-SaaS u fl-iżvilupp ta' servizzi u applikazzjonijiet ta' cloud speċjalizzati u niċċa; ihegġeġ lill-Kummissjoni tibqa' viġilanti dwar kwalunkwe abbuż potenzjali tas-setgħa tas-suq minn atturi dominanti li joperaw fi swieq oligopolistiċi fl-Unjoni li jistgħu jfixxlu l-kompetizzjoni jew l-għażla tal-konsumatur; jishaq li l-infrastrutturi tal-cloud għandhom ikunu bbażati fuq il-prinċipji tal-fiduċja, il-ftuħ, is-sigurtà, l-interoperabbiltà u l-portabbiltà; jishaq li l-prinċipji tal-portabbiltà tad-data għandhom, sa fejn ikun meħtieġ, jegħlbu d-differenzi fl-infrastrutturi u l-prattiki tal-fornituri tal-IT biex jiġi żgurat li d-data tal-utenti tiġi trasferita b'mod effettiv; jinnota li l-utenti jista' ma jkollhomx eżattament l-istess konfigurazzjoni u servizz meta jittrasferixxu d-data tagħhom minn fornitur għal ieħor;

68. Jistieden lill-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, thaffef l-iżvilupp ta' "gabra tar-regoli tal-cloud" li se tistabbilixxi prinċipji għall-forniment ta' servizzi cloud kompetittivi fl-Unjoni, tirrappreżenta qafas solidu biex tissaħħah iċ-ċarezza u tiġi ffaċilitata l-konformità għas-servizzi tal-cloud, kif ukoll, fost l-oħrajn, tobbliha lill-fornituri ta' servizzi jiżvelaw fejn tiġi pproċessata u mahżuna d-data, filwaqt li jiġi żgurat li l-utenti jkollhom sovranità fuq id-data tagħhom; jinnota li din il-gabra tar-regoli għandha tippermetti wkoll lill-utenti jemigraw bla xkiel id-data tagħhom permezz ta' interfaċċi interoperabbli ma' forniture oħrajn ta' servizzi; jemmen li għandu jkollha l-ghan li tippreveni lock-ins teknoloġiċi, speċjalment fl-akkwist pubbliku; iqis l-użu tal-Ftehim tas-Sessjoni ta' Hidma tas-CEN (CWA) f'oqsma speċifiċi, bħas-servizzi tal-cloud, bħala mod kif tiżdied l-effiċjenza fil-holqien ta' standards armonizzati; jishaq li filwaqt li l-għażla ta' operatur tal-cloud hija fidejn in-negozji u l-konsumaturi, l-operaturi kollha tal-cloud, meta jkunu stabbiliti jew jagixxu fl-UE, jehtigilhom isegwu r-regoli, in-normi u l-istandards tal-UE u l-konformità tagħhom għandha tiġi mmonitorjata; jinnota li fil-każ li operatur tal-UE juża servizzi tal-cloud li jkunu jinsabu f'pajjiżi mhux tal-UE, huwa importanti li tiġi żgurata l-istess applikazzjoni ta' protezzjoni legali ta' livell għoli fil-każ ta' tilwim, inkluż dwar il-proprjetà intellettuali;

69. Jappoġġja l-hidma tal-Kummissjoni li tiehu vantaġġ mir-rieżami tal-linji gwida orizzontali u vertikali dwar il-kompetizzjoni biex tintruduci għodod godda biex tnaqqas il-konċentrazzjoni eċċessiva tas-suq, inerenti għas-swieq tad-data, inkluż monitoraġġ kontinwu għas-swieq friskju u, fejn meħtieġ, regolamentazzjoni *ex ante*;

70. Jenfasizza l-importanza ta' fiduċja u qafas taċ-ċibersigurtà aktar robust għal ekonomija tad-data stabbli, flimkien ma' kultura ta' sigurtà għal entitajiet li jimmaniġġjaw ammonti kbar ta' data; jishaq fuq l-importanza ta' infrastruttura diġitali sottostanti tal-ogħla livell ta' żvilupp tekniku u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jinvestu flimkien biex jiżguraw l-implimentazzjoni sħiħa tagħha; jitlob li jiġi appoġġjat l-iżvilupp ulterjuri tat-teknoloġija għall-kondiviżjoni sigura tad-data, bħal pereżempju permezz ta' teknoloġija ta' computing u kriptagġ sigura bejn diversi partijiet; ihegġeġ lill-Kummissjoni tippreżenta soluzzjonijiet u standards għaċ-ċibersigurtà adattati għall-partecipanti tas-suq ta' kull daqs, inkluż il-mikrointrapriżi u l-SMEs; jappoġġja l-approċċ kongunt u koordinat dwar is-sett ta' għodod tal-UE dwar iċ-ċibersigurtà tal-5G u l-introduzzjoni sigura tal-5G fl-UE;

71. Jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi awditi dwar ir-riskji li jsir abbuż mill-infrastruttura għall-kondiviżjoni tad-data u l-vulnerabbiltà u l-interoperabbiltà tagħha; jiġbed l-attenzjoni għall-ispejjeż sinifikanti u li qed jiżdiedu b'rata mgħaġġla ġġenerati miċ-ċiberattakki; ifakkar li konnettività akbar tista' żżid it-theddidd ċibernetiku u l-kriminalità, kif ukoll iċ-ċiberterroriżmu u r-riskju ta' incidenti naturali u teknoloġiċi, bħal dawk li jaffettwaw is-sigrieti kummerċjali; jilqa', f'dan ir-rigward, il-proposta tal-Kummissjoni li tirrevedi d-Direttiva (UE) 2016/1148 dwar is-sigurtà tan-networks u tas-sistemi

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tal-informazzjoni ⁽²⁹⁾ u Ċentru ġdid ta' Kompetenza tal-UE fil-qasam ta' Ċibersigurtà sabiex itejjeb ir-reżiljenza ċibernetika u jwieġeb b'mod aktar effettiv għaċ-ċiberattakki;

72. Jishaq li l-użu sikur ta' prodotti u servizzi fl-ekosistemi Ewropej tal-Internet tal-Ogġetti industrijali, li jaħdmu bid-data u li jiffaċċjaw lill-konsumaturi għandu jinkludi s-sigurtà u l-privatezza fid-disinn; ihegġegħ l-użu ta' għodod biex tissaħħah it-trasparenza; jappoġġja l-ambizzjoni tal-Kummissjoni biex tiżviluppa "passaport tal-prodott" diġitali;

73. Jenfasizza l-importanza li l-awtoritajiet kompetenti tas-sorveljanza tas-suq ikollhom is-setgħa meħtieġa biex jaċċessaw id-data rilevanti, filwaqt li jirrispettaw bis-shiħ ir-Regolament (UE) 2019/1020 ⁽³⁰⁾, meta jkollhom raġunijiet biex jemmnu li jeżistu Prattiki potenzjalment illegali, sabiex isahħu l-azzjonijiet tagħhom u jiżguraw kontroll suffiċjenti tas-sikurezza tal-prodotti; jishaq fuq il-htieġa li jiġu ssalvagwardjati s-sikurezza u l-protezzjoni tad-data aċċessata mill-awtoritajiet ta' sorveljanza;

74. Jitlob li tiġi mmonitorjata l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar it-trasport, b'mod partikolari r-Regolament (UE) 2020/1056, id-Direttiva (UE) 2019/1936, (UE) 2019/1239, bil-għan li jiġi żgurat l-appoġġ għan-negozji, tiġi promossa d-digitalizzazzjoni u jittejjeb l-iskambju ta' data fil-kuntesti min-negozju għall-amministrazzjoni (B2A), B2C, B2B, B2G u G2B;

Riċerka, ħiliet, kompetenza u IA

75. Jirrikonoxxi l-potenzjal tal-aċċess għad-data biex jiġu aċċelerati r-riċerka xjentifika u l-programmi edukattivi; jilqa' l-hidma tal-Kummissjoni biex tippermetti l-kondiviżjoni tad-data għar-riċerka u l-edukazzjoni; jilqa' l-iżvilupp tal-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa bħala ambjent miftuħ, fdat u federali fl-Ewropa biex tinhażen, tiġi kondiviża u użata mill-ġdid data ta' riċerka bejn il-fruntieri; jirrakkomanda l-promozzjoni tad-data tar-riċerka ffinanzjata mill-pubbliku f'konformità mal-prinċipju ta' "kemm jista' jkun miftuħ, magħluq kemm meħtieġ"; jenfasizza l-valur tal-ftehimiet ta' shubija strateġika bejn l-universitajiet biex tiġi promossa aktar il-kooperazzjoni fid-diversi oqsma tax-xjenza tad-data;

76. Jissottolinja l-importanza li jinkiseb livell għoli ta' litteriżmu diġitali ġenerali u li jiġu promossi attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku; jishaq li l-potenzjal ta' tkabbir tal-Unjoni jiddependi mill-ħiliet tal-popolazzjoni u tal-forza tax-xogħol tagħha; jistieden lill-Istati Membri, għaldaqstant, jagħtu attenzjoni partikolari lill-inġinerija tas-software, billi jattiraw talent għall-ICT u l-litteriżmu tad-data għal kulhadd sabiex jinbena għarfien Ewropew li jiffoka fuq il-ġenerazzjoni li jmiss u t-teknoloġiji l-aktar avvanzati; jenfasizza l-htieġa li l-persunal tal-infurzar tal-liġi u tal-amministrazzjoni ġudizzjarja jkollu ħiliet diġitali adegwati, peress li dawn huma kruċjali għad-digitalizzazzjoni tas-sistema ġudizzjarja fl-Istati Membri kollha; jinnota li l-Kummissjoni pproponiet miri ambizzjużi għall-ħiliet diġitali fl-UE permezz tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali u jenfasizza l-htieġa li l-implimentazzjoni, l-iżvilupp u l-prestazzjoni ta' dan il-Pjan jiġu mmonitorjati mill-qrib;

77. Jissottolinja li l-aċċess kompetittiv għad-data u l-iffaċilitar tal-użu transfruntier tad-data huma tal-akbar importanza għall-iżvilupp tal-IA, li tiddependi fuq zieda fid-disponibbiltà ta' data ta' kwalità għolja biex jinholqu settijiet ta' data mhux personali li jkunu kapaci jħarrġu algoritmi u jtejbju l-prestazzjoni tagħhom;

78. Jishaq li l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Ewropea għad-Data trid tikseb bilanċ bejn il-promozzjoni tal-użu usa' tagħha u l-kondiviżjoni tad-data u l-protezzjoni tad-DPI, is-sigrieti kummerċjali, izda ukoll drittijiet fundamentali bħall-privatezza; jissottolinja li d-data użata għat-taħriġ tal-algoritmi tal-IA xi drabi tiddependi fuq data strutturata bħal bażijiet ta' data, xogħlijiet protetti bid-drittijiet tal-awtur u kreazzjonijiet ohra li jgawdu minn protezzjoni tal-proprjetà intellettuali li ġeneralment ma jistgħux jitqiesu bħala data;

⁽²⁹⁾ ĠU L 194, 19.7.2016, p. 1.

⁽³⁰⁾ ĠU L 169, 25.6.2019, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

79. Jinnota li l-użu ta' kontenut protett bid-drittijiet tal-awtur bħala input tad-data jehtieg li jiġi vvalutat fid-dawl tar-regoli attwali u l-eċċezzjoni tal-"estrazzjoni tat-test u tad-data" prevista mid-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Awtur ⁽³¹⁾, kif ukoll id-drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali; jistieden lill-Kummissjoni tohroġ gwida dwar kif ir-riżervazzjoni tad-drittijiet se tkun disponibbli pubblikament għal kulhadd b'mod centralizzat;

80. Jiddikjara li l-Kummissjoni għandha tevalwa aktar il-bidliet għall-oqfsa ġuridiċi attwali fil-liġi tal-proċedura ċivili sabiex jitnaqqsu l-ostakli eżistenti għall-investiment minn investituri privati; jistieden lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, biex tagħti segwitu minnufih u b'mod adegwat għar-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' Lulju 2017 dwar standards minimi komuni ta' proċedura ċivili ⁽³²⁾;

81. Jenfasizza l-hteġa li jiġi evitat li kull tip ta' preġudizzju, speċjalment il-preġudizzji bejn il-ġeneri, jiġi rifless involontarjament f'applikazzjonijiet ibbażati fuq l-algoritmi; ihegġeġ għal dan il-ghan it-trasparenza tal-algoritmi, is-sistemi tal-IA u d-disinn tal-applikazzjoni;

82. Ifakkar li skont il-GDPR, iċ-ċittadini tal-UE għandhom id-dritt jirċievu spjegazzjoni tad-deċiżjonijiet meħuda mill-algoritmi, u jikkontestawhom, fl-interess li jitnaqqsu l-incertezza u l-opacità, filwaqt li għandha tingħata attenzjoni speċjali għall-benesseri u t-trasparenza fil-hajja tax-xogħol;

83. Jemmen li għalkemm il-prinċipji ta' responsabbiltà u r-regoli ta' responsabbiltà teknoloġikament newtrali attwalment fis-seħh huma, b'mod ġenerali, adatti għall-ekonomija diġitali u għall-biċċa l-kbira tat-teknoloġiji emergenti, madankollu hemm xi każijiet, bħal dawk li jikkonċernaw l-operaturi tas-sistemi tal-IA, fejn huma meħtieġa regoli ta' responsabbiltà godda jew addizzjonali sabiex tissaħħah iċ-ċertezza tad-dritt u tiġi prevista skema ta' kumpens adegwata għall-persuna affettwata minn użu illegali tad-data;

84. Ihegġeġ lill-Kummissjoni twettaq valutazzjoni komprensiva ta' lakuni ġuridiċi potenzjali simili fir-rigward tar-responsabbiltà għad-data, bħal pereżempju hsara kkawżata mill-IA u hsara mhux ikkawżata mill-IA li tirriżulta minn nuqqasijiet fis-settijiet tad-data jew l-ineżattezza tagħhom, u tevalwa aġġustamenti possibbli għas-sistemi ta' responsabbiltà attwali qabel ma tohroġ bi proposti legiżlattivi godda;

85. Jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi l-ahjar prattiki fl-edukazzjoni tax-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM), b'enfasi speċifika fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, kif ukoll l-involviment u l-impjieġ tan-nisa fit-teknoloġija;

86. Jilqa' b'sodisfazzjon il-programmi Ewropa Diġitali u Orizzont Ewropa, il-Programm Spazjali u l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa kif ukoll il-Hubs ta' Innovazzjoni Diġitali Ewropej, li se jghinu lin-negozji Ewropej ilaħhqu mal-opportunitajiet tat-tranzizzjoni diġitali; jissottolinja l-importanza tal-finanzjament allokat għar-riċerka dwar il-quantum f'Orizzont Ewropa; ifakkar, barra minn hekk, fir-rwol li l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza għandu jkollha fil-kontribut għall-aġenda diġitali;

87. Jappella għal finanzjament pubbliku u privat, b'mod partikolari għall-mikrointrapriżi u l-SMEs, sabiex tiġi appoġġjata t-tranzizzjoni diġitali u jittiehed vantaġġ shih mill-potenzjal tal-ekonomija tad-data kif ukoll biex jiġu integrati t-teknoloġiji u l-hiliet diġitali; jissottolinja li l-fatt li jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-mikrointrapriżi u l-SMEs mhux biss jinkludi l-aċċess għad-data, iżda jnvolvi wkoll il-hiliet meħtieġa biex titwettaq analitika u jiġi estratt l-għarfien minn tali informazzjoni;

88. Jistieden lis-shab soċjali jesploraw il-potenzjal tad-diġitalizzazzjoni, id-data u l-IA biex iżidu l-produttività sostenibbli, filwaqt li jirrispettaw id-drittijiet tal-haddiema, itejbu l-benesseri u l-impjegabbiltà tal-forzi tax-xogħol u jinvestu fit-titjib tal-hiliet, fit-taħriġ mill-ġdid, fit-taħriġ għal impjieġ iehor, fit-tagħlim tul il-hajja u fl-iskemi ta' litteriżmu diġitali; jinnota li s-sensibilizzazzjoni, l-edukazzjoni u t-trasparenza madwar it-teknoloġiji mmexxija mid-data huma importanti biex iċ-ċittadini tal-UE jkun jistgħu jifhemu, u jkun parti mill-implimentazzjoni ġusta ta' dawk it-teknoloġiji; jissottolinja li l-impjegati għandu jkollhom id-dritt li jkun jafu fejn u kif id-data tagħhom qed tingħabar, tintuża, tinħażen jew tiġi kondiviża; jappella għall-prevenzjoni ta' sorveljanza sproporzjonata u mhux xierqa fuq il-post tax-xogħol; iqis li t-trade unions nazzjonali għandhom ikunu aktar involuti fl-ghoti ta' rakkomandazzjonijiet u linji gwida dwar il-protezzjoni tad-data u l-privatezza fuq il-post tax-xogħol;

⁽³¹⁾ ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92.

⁽³²⁾ ĠU C 334, 19.9.2018, p. 39.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Regoli globali

89. Jemmen li r-regoli globali li jirregolaw l-użu tad-data mhumix adegwati; jistieden lill-Kummissjoni tressaq analiżi komparattiva tal-ambjent regolatorju għad-data f'pajjiżi terzi; jinnota li l-kumpaniji Ewropej li joperaw f'xi pajjiżi terzi qed jiffaċċjaw dejjem aktar ostakli u restrizzjonijiet diġitali mhux ġustifikati; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jsaħhu l-isforzi ma' pajjiżi terzi tal-istess fehma f'fora internazzjonali u multilaterali u f'diskussjonijiet bilaterali u kummerċjali sabiex jintlaħaq qbil dwar standards etici u tekniċi internazzjonali godda biex jirregolaw l-użu ta' teknoloġiji godda, bħall-IA, l-IoT, il-5G u s-6G, li għandhom jippromwovu l-valuri, id-drittijiet fundamentali, il-prinċipji, ir-regoli u l-istandards tal-Unjoni u jiżguraw li s-suq tagħha jibqa' kompetittiv u miftuh għall-bqija tad-dinja; jenfasizza l-hteġa li jiġu stabbiliti regoli u standards internazzjonali biex titrawwem il-kooperazzjoni globali mmirata lejn it-tisħih tal-protezzjoni tad-data u l-istabbiliment ta' trasferimenti tad-data sikuri u xierqa filwaqt li jiġu rispettati l-liġijiet u l-istandards tal-UE u tal-Istati Membri;

90. Jenfasizza li t-trasferimenti ta' data personali lejn ġurisdizzjonijiet ohra jridu dejjem jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tal-GDPR, tal-LED, u tal-Karta u jqisu r-rakkomandazzjonijiet u l-linji gwida tal-EDPB qabel ma jsir kwalunkwe trasferiment, u li tali trasferimenti jistgħu jsiru biss jekk ikun hemm livell suffiċjenti ta' protezzjoni tad-data personali;

91. Jappella għall-fluss liberu tad-data bejn l-Unjoni u pajjiżi terzi bil-kundizzjoni li l-protezzjoni tad-data, il-privatezza, is-sigurtà u interessi ohra ta' politika pubblika definiti b'mod ċar, debitament ġustifikati u nondiskriminatorji jiġu ssodisfati, pereżempju permezz ta' deċizzjonijiet ta' adegwatezza; jemmen li l-fluss liberu ta' data bejn il-fruntieri huwa meħtieġ biex jiġi sfruttat il-potenzjal kollu tal-ekonomija tad-data u jiśhaq li l-preservazzjoni tal-fluss tad-data trid tibqa' l-bażi tal-oġġettivi tal-Ewropa; jappoġġja l-ġhoti ta' aċċess għal spazji komuni Ewropej tad-data lill-partijiet ikkonċernati li jikkonformaw bis-siħ mal-leġiżlazzjoni rilevanti kollha tal-Unjoni; jistieden lill-Kummissjoni biex, flimkien mal-Istati Membri, tinnegoza regoli godda għall-ekonomija diġitali globali, inkluża l-projbizzjoni ta' rekwiżiti mhux ġustifikati ta' lokalizzazzjoni tad-data; ifakkar fl-importanza li fl-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ isir progress fin-negozjati tal-kummerċ elettroniku u jitlob l-inklużjoni ta' kapitoli ambizzjużi u komprensivi dwar il-kummerċ diġitali fil-ftehimiet ta' kummerċ hieles tal-UE; jappoġġja r-rwol attiv u l-partecipazzjoni tal-Unjoni f'fora internazzjonali ohra għall-kooperazzjoni internazzjonali dwar id-diġitalizzazzjoni, bħan-NU, l-OECD, l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol u l-UNESCO;

o

o o

92. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0102

L-akkwist pubbliku fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà u t-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiża: l-implimentazzjoni tad-Direttivi rilevanti

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2009/81/KE, rigward l-akkwist pubbliku fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà, u tad-Direttiva 2009/43/KE, rigward it-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiża (2019/2204(INI))

(2021/C 494/05)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, u li temenda d-Direttiva 2004/17/KE u d-Direttiva 2004/18/KE ⁽¹⁾ ("id-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża"),
 - wara li kkunsidra d-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-issimplifikar tat-termeni u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità ⁽²⁾ ("id-Direttiva dwar it-Trasferimenti"),
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2016 bit-titolu "rigward l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2009/81/KE dwar l-akkwist pubbliku fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà, għall-konformità mal-Artikolu 73(2) ta' dik id-Direttiva" (COM(2016)0762),
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2016 bit-titolu "Evalwazzjoni tad-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-issimplifikar tat-termeni u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità" (COM(2016)0760),
 - wara li kkunsidra l-avviż tal-Kummissjoni tat-30 ta' Novembru 2016 bit-titolu "Gwida dwar l-ghoti ta' kuntratti bejn il-gvernijiet fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà (l-Artikolu 13(f) tad-Direttiva 2009/81/KE)" (C(2016)7727),
 - wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/624 tal-20 ta' April 2018 dwar l-aċċess għas-suq transfruntier għas-subfornituri u l-SMEs fis-settur tad-difiża ⁽³⁾,
 - wara li kkunsidra l-avviż tal-Kummissjoni dwar il-gwida għall-akkwist kooperattiv fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà (id-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fl-Oqsma tad-Difiża u tas-Sigurtà 2009/81/KE ⁽⁴⁾),
 - wara li kkunsidra l-istudju tas-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew (EPRS) ta' Settembru 2020 bit-titolu "EU Defence Package: Defence Procurement and Intra Community Transfers Directives" (Il-Pakkett tad-Difiża tal-UE: Id-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża u t-Trasferimenti Intra-Komunitarji),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, kif ukoll l-Artikolu 1(1)(e) u l-Anness 3 tad-Deċiżjoni tal-Konferenza tal-Presidenti tat-12 ta' Diċembru 2002 dwar il-proċedura ta' awtorizzazzjoni għat-thejjja ta' rapporti fuq inizjattiva proprja,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A9-0025/2021),
- A. billi d-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża tfittex li tintroduċi regoli ġusti u trasparenti għall-akkwist pubbliku fil-qasam tad-difiża sabiex ikun żgurat li l-kumpaniji tad-difiża fl-Istati Membri jkunu jistgħu jaċċessaw swieq tad-difiża ta' Stati Membri oħra;

⁽¹⁾ ĠU L 216, 20.8.2009, p. 76.

⁽²⁾ ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 102, 23.4.2018, p. 87.

⁽⁴⁾ ĠU C 157, 8.5.2019, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- B. billi d-Direttiva dwar it-Trasferimenti għandha l-għan li ttejjeb il-funzjonament tas-suq Ewropew tat-tagħmir għad-difiża (EDEM), tippromwovi l-integrazzjoni tal-katina tal-provvista tad-difiża tal-UE u żżid is-sigurtà tal-provvista, billi tissimplifika r-regoli u l-proċeduri għal trasferimenti intra-UE ta' prodotti relatati mad-difiża;
- C. billi ż-żewġ direttivi għandhom l-għan li jagħtu spinta lis-suq intern għal prodotti relatati mad-difiża u li jsaħħu l-kompetittività tal-EDEM;
- D. billi d-Direttivi dwar il-Pakkett tad-Difiża huma mehtieġa għall-iżvilupp ulterjuri ta' kultura ta' sigurtà u difiża Ewropea komuni, ibbażata fuq il-valuri u l-oġġettivi kondiviżi tal-Unjoni, fir-rispett tal-karattru speċifiku tal-politiki tas-sigurtà u tad-difiża tal-Istati Membri;
- E. billi l-evalwazzjoni tal-Kummissjoni tal-2016 ikkonkludiet li l-oġġettivi tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża kienu nkisbu biss parzjalment, minhabba li ppermettiet zieda inizjali fil-kompetizzjoni, it-trasparenza u n-nondiskriminazzjoni fis-suq tal-akkwist pubbliku fil-qasam tad-difiża tal-UE, iżda li kien mehtieġ hafna aktar progress fl-użu konsistenti mill-Istati Membri tad-Direttiva biex jinkisbu bis-shiħ dawk l-oġġettivi;
- F. billi l-istudju tal-EPRS indika l-effett insuffiċjenti tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża fuq l-Ewropizzazzjoni tal-ktajjen tal-valur tad-difiża;
- G. billi l-evalwazzjoni tal-Kummissjoni tal-2016 uriet li d-differenzi fil-mod kif giet trasposta d-Direttiva dwar it-Trasferimenti holqu ostakli kbar għall-applikazzjoni effettiva tagħha, u dan irriżulta f'applikazzjoni bil-mod jew b'mod mhux komplut fl-Istati Membri individwali, nuqqas ġenerali ta' armonizzazzjoni fir-rekwiżiti u l-proċeduri bejn l-Istati Membri, u kundizzjonijiet diverġenti hafna fil-Liċenzji Ġenerali ta' Trasferiment (GTLs) ippubblikati mill-Istati Membri;
- H. billi, flimkien mal-ostakli ġenerali għad-dhul fis-suq ta' distanza ġeografika, ostakli lingwistiċi, u nuqqas ta' għarfien dwar is-suq transfruntier, l-intrapriżi żgħar u medji (SMEs) fis-settur tad-difiża jiffaċċjaw ukoll diffikultajiet amministrattivi addizzjonali bħal thassib rigward is-sigurtà tal-provvista, il-kumplessità tad-dispożizzjonijiet dwar is-subkuntrattar, u l-ispejjeż għoljin ta' ċertifikazzjoni;
- I. billi l-SMEs jiffaċċjaw sfidi kbar meta jipparteċipaw fi proċeduri ta' akkwist pubbliku;
- J. billi raġuni ewlenija għan-nuqqas ta' parteċipazzjoni tal-SMEs hija n-nuqqas ta' aċċess transfruntier għall-ktajjen tal-provvista; billi l-ktajjen tal-provvista tad-difiża għandhom fokus nazzjonali sostanzjali, u dan iżid l-isfidi għall-SMEs li jkunu jixtiequ jidhlu fil-ktajjen tal-provvista tad-difiża f'pajjiżi Ewropej oħra; billi, barra minn hekk, il-fabbrikanti tat-tagħmir oriġinali għandhom jillimitaw ruħhom għas-subkuntrattar tal-SMEs li diġà għandhom relazzjoni ta' hidma eżistenti magħhom, minhabba restrizzjonijiet finanzjarji;
- K. billi jehtieġ li jiġi żviluppat kunċett komprensiv u olistiku għal suq Ewropew tat-tagħmir għad-difiża li jgħaqqad formalment il-frammenti eżistenti kollha bħall-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża (EDIDP), l-Azzjoni Preparatorja fuq ir-Riċerka dwar id-Difiża (PADR), il-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF), il-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti (PESCO), il-Požizzjoni Komuni dwar l-Esportazzjoni tal-Armi, ir-Regolament dwar l-Ogġetti b'Użu Doppju ⁽⁷⁾, iż-żewġ direttivi tal-Pakkett tad-Difiża tal-2009 u inizjattivi futuri bħar-regoli komuni dwar is-sigurtà tal-provvista;
- L. billi mingħajr koerenza tal-politiki u sforz biex jinbnew konnessjonijiet bejn il-frammenti ta' politika differenti hemm riskju li azzjoni fil-livell tal-UE tkompli żżid mad-distorsjonijiet tas-suq eżistenti u proċessi u politiki oħra ineffiċjenti hafna fis-settur tad-difiża;

(⁷) Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 428/2009 tal-5 ta' Mejju 2009 li jistabbilixxi reġim Komunitarju għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, it-trasferiment, is-sensurija u t-transitu ta' oġġetti b'użu doppju (ĠU L 134, 29.5.2009, p. 1).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

It-titjib tal-funzjonament tas-suq intern għal prodotti tad-difiża permezz ta' implimentazzjoni u infurzar ahjar tal-Pakkett tad-Difiża

1. Itenni l-appoġġ tiegħu għall-ambizzjonijiet tad-Direttivi dwar il-Pakkett tad-Difiża, li ġew stabbiliti għall-promozzjoni ulterjuri tal-katina tal-provvista tad-difiża tal-UE u ż-żieda tat-trasparenza u l-fiduċja reċiproka fost l-Istati Membri, it-trattament ugwali u l-kompetittività ġenerali tal-industrija tad-difiża tal-Ewropa;
2. Jenfasizza li l-implimentazzjoni effettiva tad-direttivi hija pass lejn l-ambizzjoni tal-UE ta' awtonomija strateġika u Unjoni Ewropea tad-Difiża; jissottolinja li d-direttivi jistgħu jagħmlu l-politika tal-UE dwar id-difiża aktar koerenti u jrawmu l-iżvilupp tal-industrija Ewropea tad-difiża, dment li l-Istati Membri jkollhom viżjoni komuni u prospettiva strateġika kondiviża dwar l-inizjattivi Ewropej fil-qasam tad-difiża;
3. Jiddispaċiħ dwar il-frammentazzjoni kontinwa tas-suq intern tal-UE għal prodotti tad-difiża, peress li dan għadu qed iwassal għal duplikazzjonijiet bla bżonn u l-multiplikazzjoni tal-inefficienzi fl-infiq fil-qasam tad-difiża mill-Istati Membri;
4. Jilqa' xi whud mix-xejriet pożittivi osservati fl-implimentazzjoni progressiva tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża, b'mod partikolari l-għadd dejjem jiżdied ta' avvizi dwar kuntratt u avvizi ta' għoti ta' kuntratt mahruġa mill-Istati Membri, u l-proporzjon dejjem jiżdied ta' akkwist pubbliku li fir-rigward tiegħu tkun saret sejha għall-offerti kompetittiva permezz ta' Tenders Electronic Daily (TED); jishaq, madankollu, li volum għoli hafna tan-nefqa fuq l-akkwist pubbliku għadu jiġġarrab barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva u li persentaġġ għoli hafna ta' kuntratti għadhom jingħataw fuq livell nazzjonali; jenfasizza wkoll li l-proċeduri mhumiex aċċessibbli faċilment għall-SMEs;
5. Jissottolinja li l-użu eċċessiv mill-Istati Membri tad-dispożizzjonijiet relatati mal-esklużjoni, b'mod partikolari dawk stabbiliti fl-Artikolu 346 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), jista' jdgħajfej l-implimentazzjoni shiha u tajba tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża;
6. Ifakkar fil-gwida interpretattiva tal-Kummissjoni dwar il-kundizzjonijiet li skonthom l-Artikolu 346 TFUE jista' jiġi invokat fl-ambitu tal-akkwist pubbliku fil-qasam tad-difiża, li għandu l-għan li jipprevjeni r-rikors potenzjalment abbużiv, l-użu hażin u l-interpretazzjoni hażina ta' din id-dispożizzjoni mill-Istati Membri; jistieden lill-Istati Membri jseguw strettament il-gwida interpretattiva tal-Kummissjoni u jitlob lill-Kummissjoni tiżgura li tiġi implimentata u infurzata b'mod konsistenti;
7. Jitlob l-użu korrett tal-eżenzjonijiet u r-rekwiżiti ta' kumpens fl-akkwisti tad-difiża, li jllimitaw il-kompetizzjoni ġusta fis-suq Ewropew tat-tagħmir għad-difiża, u b'mod aktar partikolari l-monitoraġġ u l-infurzar ahjar tal-użu korrett tal-eżenzjoni għall-bejgħ bejn il-gvernijiet f'konformità mal-avvizi ta' gwida tal-Kummissjoni tal-2016 dwar il-bejgħ bejn il-gvernijiet u l-applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża; jitlob lill-Istati Membri, f'dan ir-rigward, rappurtar aktar sistematiku u komprensiv ta' data konsistenti, preċiża u kumparabbli rigward l-użu li jagħmlu mill-eżenzjonijiet sabiex jitjiebu l-iskrutinju u l-implimentazzjoni tal-linji gwida rilevanti tal-Kummissjoni; jemmen li l-Kummissjoni għandha tassumi r-responsabbiltà tagħha għall-monitoraġġ tan-neċessità u l-proporzjonalità tal-esklużjonijiet invokati mill-Istati Membri fl-għoti tagħhom ta' kuntratti barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża, u m'għandhiex tiddependi prinċipalment mill-ilmenti rċevuti, imressqa mill-industrija; ihegġeġ għalhekk lill-Kummissjoni, iżżid l-isforzi tagħha u tiegħu miżuri kuraggjużi u proattivi biex tipprevjeni l-użu hażin tal-eċċezzjonijiet u tadotta politika ta' infurzar aktar assertiva, b'mod partikolari billi tiżgura l-effettività tal-proċeduri ta' ksur;
8. Iqis li għad hemm htieġa qawwija li jkun hemm fokus fuq l-implimentazzjoni u l-infurzar effettivi tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża, iqis li, sabiex dan isehh, l-Istati Membri għandhom jiffukaw fuq l-iżgurar ta' trattament ugwali, it-trasparenza u l-kompetizzjoni kif ukoll fuq l-aċċess għall-akkwist pubbliku f'dan il-qasam, u li l-Kummissjoni għandha tiffoka fuq l-implimentazzjoni ta' standards ta' rapportar komuni u li ttiprovdi lill-Istati Membri linji gwida u informazzjoni ulterjuri dwar l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet stabbiliti fid-Direttiva;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

9. Jitlob lill-Istati Membri jimplimentaw b'mod xieraq id-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża u jitlob lil dawk b'industrija tad-difiża stabbilita kbira jmxexxu bl-eżempju;

10. Iqis li, sabiex jiġi pprovdut akkwist pubbliku mmexxi mill-kwalità u aġli, xi aspetti tal-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża jistgħu jittejbu, b'hall-użu mill-Istati Membri tal-proċedura miftuha, is-shubijiet għall-innovazzjoni jew proċeduri godda oħra kif previst fid-Direttiva 2014/24/UE ⁽⁶⁾, u jhegġeġ lill-Istati Membri japplikaw b'mod konsistenti dik id-direttiva kull meta jkun possibbli; jemmen, madankollu, li l-ebda reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża mhi meħtieġa f'dan l-istadju, peress li l-qafas regolatorju eżistenti huwa suffiċjenti jekk jiġi implimentat b'mod korrett u jintuża u jiġi infurzat b'mod xieraq;

11. Jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni timmonitorja l-implimentazzjoni tad-direttivi, ittejjeb it-trasparenza tagħhom u tipprovdi gwida lill-Istati Membri sabiex jiġi żgurat l-infurzar konsistenti u shih tagħhom u għalhekk jintlahqu bis-shih l-oġettivi tagħhom, peress li n-nuqqas ta' reċiprocità jista' jkun diżinċentiv għall-Istati Membri bi grad oġhla ta' implimentazzjoni;

12. Josserva li, fir-rigward tad-Direttiva dwar it-Trasferimenti, l-adozzjoni ta' għodod godda, inklużi l-GTLs, hija pjuttost baxxa meta mqabbla mal-Liċenzji Indivduali ta' Trasferiment (ITLs), li kienu mahsuba li jiġu sostitwiti mill-għodod il-godda;

13. Josserva wkoll li kien hemm adoxxjoni aktar bil-mod u anqas milli mistenni ta' ċertifikazzjoni, u li għad hemm ostakli għall-applikazzjoni effettiva tad-Direttiva dwar it-Trasferimenti, b'livelli baxxi ta' sensibilizzazzjoni, b'mod partikolari fost l-SMEs, dwar l-għodod disponibbli fl-ambitu tad-Direttiva u l-opportunitajiet li jeżistu fis-suq intern, u dwar is-sistema użata mill-Istati Membri fil-kontrolli tal-esportazzjoni tagħhom, flimkien man-nuqqas ta' armonizzazzjoni fl-implimentazzjoni tal-GTLs, li jaġixxu ta' ostakli kbar għall-applikazzjoni effettiva tad-Direttiva;

14. Iqis, għalhekk, li d-Direttiva dwar it-Trasferimenti kisbet l-oġettivi ewlenin tagħha parzjalment biss, b'mod partikolari dak ta' ċirkolazzjoni bla xkiel ta' prodotti relatati mad-difiża fis-suq intern u tal-eżistenza ta' suq intern effiċjenti, sigurtà tal-provvista akbar u kompetittività mtejba;

15. Jissottolinja l-importanza ta' suq intern ġenwin għal trasferimenti intra-UE ta' prodotti relatati mad-difiża, fejn l-awtoritajiet nazzjonali jkun konxji dwar liema u lil min jiġu ttrasferiti l-prodotti u fejn l-awtorizzazzjonijiet tal-esportazzjoni u restrizzjonijiet oħra għall-esportazzjonijiet jitnaqqsu għal livell minimu meħtieġ;

16. Jinnota, f'dan il-kuntest, il-progress miksub mill-Kummissjoni bir-rakkomandazzjonijiet tagħha dwar il-kamp ta' applikazzjoni u l-kundizzjonijiet tal-GTLs;

17. Jistieden lill-Kummissjoni ttejjeb l-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar it-Trasferimenti fl-Istati Membri individwali billi tinsisti li l-awtoritajiet nazzjonali jsolvu l-kwistjonijiet pendenti;

18. Jappella biex jiġu żviluppati aktar il-kuntatti u l-iskambji bejn l-awtoritajiet nazzjonali ta' kontroll tat-trasferimenti madwar l-UE biex jiġu indirizzati d-diverġenzi eżistenti fil-prattiki ta' kontroll tat-trasferimenti u n-nuqqas ta' fiduċja bejn l-Istati Membri, kif ukoll biex tiġi vvalutata l-hatra tal-punti ta' kuntatt nazzjonali uniċi għal kwistjonijiet relatati mat-trasferimenti intra-UE;

19. Jistieden lill-Istati Membri jqisu kif misthoqq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-kamp ta' applikazzjoni u l-kundizzjonijiet tal-GTLs u jevitaw li jżidu l-kundizzjonijiet għat-trasferimenti fl-ambitu tal-GTLs, peress li dan jikkontradixxi jew jimmina l-kundizzjonijiet elenkati fir-rakkomandazzjonijiet; jissottolinja l-htieġa li jiġu pprovduti traduzzjonijiet tar-regolamenti nazzjonali dwar il-liċenzji ta' trasferiment; jistieden lill-Kummissjoni tassisti u tappoġġja bis-shih lill-Istati Membri fl-iżvilupp ta' liċenzji ta' trasferiment armonizzati globali u individwali għall-proġetti tal-EDIDP u tal-EDF;

20. Jilqa' d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar it-Trasferimenti li għandhom l-għan li jrawmu l-akkwist pubbliku kooperattiv fil-qasam tad-difiża u jistieden lill-Istati Membri jagħmlu użu mill-possibbiltajiet kollha ta' kooperazzjoni offruti bid-Direttiva fi spirtu ġenwin ta' solidarjetà, b'mod partikolari fl-ambitu tal-EDIDP u l-EDF futur;

⁽⁶⁾ ĠU L 094, 28.3.2014, p. 65.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

21. Jistieden lill-Kummissjoni tqis bħala priorità s-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet dwar il-kamp ta' applikazzjoni u l-kundizzjonijiet tal-GTLs, inkluż billi tikkunsidra l-possibbiltà li tikkonverti r-rakkomandazzjonijiet f'dispożizzjonijiet vinkolanti, bil-ghan ta' armonizzazzjoni progressiva bħala objettiv globali għas-snin li ġejjin;
22. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu l-isforzi fis-sensibilizzazzjoni dwar l-ghodod u l-benefiċċji tad-Direttiva dwar it-Trasferimenti, b'mod partikolari fost l-SMEs;
23. Jiehu nota tal-Boxxla Strategika maħsuba biex titwettaq analizi ta' theddid komuni; jemmen li l-Pakkett tad-Difiża għandu jkun wiehed mill-elementi kostitwenti tagħha li jikkontribwixxi għall-politiki ta' kontroll tal-esportazzjoni;
24. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jtejbu l-kwalità, it-trasparenza, il-konsistenza u d-disponibbiltà tad-data u jikkunsidraw il-holqien ta' kodifikazzjoni ta' klassifikazzjoni tal-istatistika ddedikati sabiex jiġi ffaċilitat il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' dawn iż-żewġ direttivi u jiġi pprovdut skrutinju sinifikanti;
25. Jenfasizza d-differenzi fir-rati ta' pubblikazzjoni ta' avvizi ta' kuntratti bejn l-Istati Membri fuq it-TED; jenfasizza l-importanza li jiġu żgurati l-aċċessibbiltà u l-faċilità tal-użu tal-bażi tad-data online tar-Registru tal-Intrapriżi Ċertifikati relatati mad-Difiża (CERTIDER); jenfasizza l-htieġa li d-data dwar it-trasferimenti intra-UE tkun disponibbli b'mod sistematiku, inkluż permezz ta' data kwantitattiva u tqassim skont il-kategoriji ta' liċenzja, sabiex jitqiesu aħjar l-attivitajiet ta' difiża u armament; jinnota li tali disparitajiet jikkontribwixxu għan-nuqqas ta' data affidabbli u jistgħu jikkawżaw tfixkil fis-suq intern, u li n-nuqqas ta' reċiproċità jista' jkun ta' diżinċentiv għal dawk l-Istati Membri bi grad oghla ta' implimentazzjoni;
26. Jistieden lill-Kummissjoni tistudja l-fattibbiltà li tistabbilixxi formoli amministrattivi standardizzati komuni bil-ghan li jitnaqqas il-piż amministrattiv fuq in-negozji, b'mod partikolari fir-rigward tal-SMEs, u jinbena approċċ Ewropew għat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża;
27. Jistieden lill-Kummissjoni tkun soda fl-infurzar tad-Direttivi, inkluż billi tagħmel aktar użu mid-dritt tagħha kif stabbilit fl-Artikolu 258 TFUE li tibda proċeduri ta' ksur; jitlob lill-Kummissjoni tnedi proċeduri ta' ksur minflok ma tagħxi biss fuq l-ilmenti mressqa mill-industrija;

Il-ġlieda kontra l-frammentazzjoni tas-suq u ż-żieda fil-partecipazzjoni tal-SMEs

28. Jinnota li l-SMEs jidher li għandhom inqas suċċess fir-rebħ ta' kuntratti fl-ambitu tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża milli fl-akkwist pubbliku ġenerali tal-UE; jinnota, barra minn hekk, li jidher ċar li d-dispożizzjonijiet ta' subkuntrattar tad-Direttiva ma ntużawx fuq bażi regolari u strutturata mill-awtoritajiet tal-Istati Membri; huwa tal-fehma li xi Stati Membri jesperjenzaw dawn id-dispożizzjonijiet bħala kumplessi u diffiċli biex jintużaw, u dan jispjega parzjalment l-impatt limitat tad-Direttiva, u li għalhekk hemm bżonn li l-SMEs jiġu mhegġa jippartecipaw f'dan il-proċess u li l-proċeduri jiġu ssimplifikati;
29. Jenfasizza li l-proċessi ta' ċertifikazzjoni huma meqjusa għaljin, twal u ta' piż, u għalhekk la huma aċċessibbli u lanqas attraenti għall-SMEs;
30. Jitlob lill-Istati Membri jseguw b'mod sistematiku r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-aċċess għas-suq transfruntier għas-subfornituri u l-SMEs fis-settur tad-difiża, bħar-rekwiżiti għall-kwalità tal-informazzjoni, it-tqassim tal-kuntratti flottijiet jew it-tnaqqis tal-piż amministrattiv li jirriżulta mill-proċedura tal-akkwist;
31. Iqis, għalhekk, li l-ghan taż-żieda fil-partecipazzjoni tal-SMEs inkiseb biss parzjalment;
32. Huwa tal-fehma li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża rigward il-kompetizzjoni bejn is-subkuntratturi ma kellhom l-ebda impatt, jew kellhom impatt limitat hafna, fuq l-aċċess transfruntier tas-subfornituri u l-SMEs fil-qasam tad-difiża; jistieden lill-Istati Membri jaċċertaw li l-proċeduri interni tagħhom jippermettu l-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs, u jissimplifikaw l-aċċess u l-partecipazzjoni tagħhom fil-proċeduri tal-offerti fl-oqsma tad-difiża u tas-sigurtà;
33. Josserva li għadd ta' SMEs attivi fis-swieq tad-difiża huma involuti fl-użu doppju, filwaqt li hafna għandhom speċjalizzati speċifikament l-attivitajiet relatati mad-difiża u għalhekk huma partikolarment dipendenti fuq intrapriżi militari u relatati mad-difiża;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

34. Jistieden lill-Kummissjoni tkompli l-hidma tagħha u teżamina bir-reqqa l-kawżi tan-nuqqas ta' parteċipazzjoni tal-SMEs;

35. Jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra l-holqien ta' mappa aġġornata tad-data dwar l-SMEs rilevanti, li, filwaqt li tiggarantixxi l-protezzjoni tad-data sensittiva u tal-proprjetà intellettuali, tiddekrivi l-kapaċitajiet industrijali u teknoloġiċi tagħhom, u li tkun tista' tiġi aċċessata pubblikament minn kuntratturi ewlenin minn Stati Membri oħra sabiex jidentifikaw l-SMEs bil-kapaċitajiet rilevanti meħtieġa għal proġetti speċifiċi, u tipproponi għodod effettivi oħra li jistgħu jżidu l-parteċipazzjoni tal-SMEs fil-proċess tal-akkwist pubbliku;

36. Jistieden lill-Kummissjoni ttejjeb l-aċċess għall-finanzi għall-SMEs;

37. Iqis li azzjoni min-naha tal-Istati Membri tista' ttejjeb b'mod sinifikanti l-aċċess transfruntier għas-suq għall-SMEs u s-subfornituri fis-setturi tad-difiża, u jistieden, għalhekk, lill-Istati Membri jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni b'mod kemm jista' jkun komprensiv;

38. Jistieden lill-Istati Membri jagħmlu użu aktar sistematiku mill-għodod eżistenti fil-livell tal-UE, bħan-Network Enterprise Europe, biex jappoġġjaw l-attivitajiet transfruntiera tal-SMEs;

Il-kisba ta' suq Ewropew tat-tagħmir għad-difiża miftuh

39. Iqis li l-implimentazzjoni aħjar tad-Direttivi hija ta' importanza kritika sabiex jinkiseb l-oġettiv globali li jitjieb il-funzjonament tas-suq intern għal prodotti tad-difiża u li jingħata kontribut għall-istabbiliment ta' EDEM miftuh;

40. Jistieden lill-Kummissjoni taħdem favur iż-żieda fl-adozzjoni tal-qafas leġislativ dwar it-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża, billi ttejjeb id-disponibbiltà tal-GTLs fl-UE kollha u tindirizza l-applikazzjoni limitata tal-iskema ta' ċertifikazzjoni, peress li dan jista' jagħti spinta lill-iżvilupp tal-EDEM u b'hekk jitjieb il-funzjonament tas-suq intern għal prodotti tad-difiża;

41. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq azzjonijiet speċifiċi li jkollhom l-għan li jibnu aktar fiduċja fost l-Istati Membri fil-qasam tad-difiża u tas-sigurtà sabiex tingħata spinta lill-kooperazzjoni ta' bejniethom u jinholoq suq uniku ġenwin għall-prodotti tad-difiża;

42. Jemmen li l-implimentazzjoni effettiva tad-Direttivi tkompli ttejjeb l-effettività tal-inizjattivi tad-difiża mnedija matul dawn l-aħħar snin, b'mod partikolari l-PESCO, ir-Rieżami Annwali Koordinat tad-Difiża (CARD), l-EDF u l-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet (CDP) rivedut, li flimkien jistgħu jagħtu spinta lill-ippjanar, l-iżvilupp, l-akkwist u l-operat kollaborattivi tal-kapaċità ta' difiża; jistieden lill-Istati Membri jagħtu spinta lill-EDEM permezz ta' kooperazzjoni fuq proġetti fl-ambitu tal-PESCO u l-EDF; jinnota, f'dan ir-rigward, li t-tagħlimiet meħuda u l-aħjar Prattiki li rriżultaw sa issa mill-implimentazzjoni tal-Pakkett tad-Difiża għandhom jiġu kondiviżi fost l-Istati Membri sabiex jiġi rrimedjat il-livell mhux uniformi tal-implimentazzjoni tagħhom;

43. Jissottolinja li huma meħtieġa interpretazzjoni aktar koerenti u implimentazzjoni aktar konsistenti tal-Požizzjoni Komuni tal-UE dwar l-Esportazzjonijiet tal-Armi, filwaqt li jitqiesu t-tmien kriterji tal-UE dwar l-esportazzjoni tal-armi, sabiex tiġi limitata l-frammentazzjoni tas-suq intern tad-difiża tal-UE u tissaħħah il-konsistenza tal-politika barranija tagħha; jitlob azzjoni biex tiġi indirizzata kwalunkwe lakuna li tista' teżisti bejn id-Direttiva dwar l-Trasferimenti, il-Požizzjoni Komuni u r-Regolament dwar l-Ogġetti b'Użu Doppju;

44. Jistieden lill-Istati Membri juru rieda politika favur iż-żieda tal-kooperazzjoni fir-R&Ż u l-akkwist fil-qasam tad-difiża intra-UE u jużaw ir-R&Ż u l-akkwiżizzjonijiet komuni fil-qasam tad-difiża sabiex jagħtu spinta lill-interoperabbiltà bejn il-forzi militari tagħhom;

45. Jitlob sforzi mġedda biex jiġu indirizzati d-diskrepanzi u n-nuqqasijiet persistenti b'rabta mat-teknoloġija u l-innovazzjoni fl-EDTIB sabiex titnaqqas id-dipendenza dejjem tikber tal-Ewropa fuq l-importazzjonijiet fil-qasam tad-difiża; jenfasizza li sabiex jinbnew suq Ewropew tat-tagħmir għad-difiża affidabbli u komprensiv u settur tad-difiża effiċjenti, jeħtieġ li l-Kummissjoni tipprezenta strateġija komprensiva għar-reġim tas-sigurtà tal-provvista fl-UE kollha;

46. Jenfasizza li l-kooperazzjoni fil-qasam tad-difiża bejn l-UE u r-Renju Unit mhijiex koperta mill-Ftehim ta' Kummerċ u Kooperazzjoni u jirrakkomanda li titwettaq analiżi xierqa dwar l-impatt li l-Brexit se jkollu fuq is-suq tal-UE tat-tagħmir għad-difiża;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

47. Iqis li, mill-adozzjoni taż-żewġ Direttivi, l-EDEM esperjenza hafna tibdil; jistieden lill-Kummissjoni tanalizza l-effiċjenza tal-ghodod disponibbli fid-dawl ta' dak it-tibdil;

o

o o

48. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0103

Applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092: il-mekkaniżmu ta' kundizzjonalità tal-Istat tad-Dritt**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092, il-mekkaniżmu ta' kundizzjonalità marbut mal-Istat tad-Dritt (2021/2582(RSP))**

(2021/C 494/06)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 2, 3(1), 3(3), it-tieni subparagrafu, 4(3) u 6 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE),
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 13, 14(1), 16(1), 17(1) u 17(3), it-tieni subparagrafu, u 17(8) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE),
 - wara li kkunsidra l-Artikoli tat-TFUE relatati mar-rispett lejn id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali fl-Unjoni, u l-promozzjoni u l-protezzjoni tagħhom, inklużi l-Artikoli 234, 265, 310, 317 u 319 tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Ftehim Qafas tal-20 ta' Novembru 2010 dwar ir-relazzjonijiet bejn il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni Ewropea ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar reġim ġenerali ta' kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-2020 dwar l-Istat tad-Dritt tal-Kummissjoni tat-30 ta' Settembru 2020 (COM(2020)0580),
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' Diċembru 2020 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021 – 2027, il-Ftehim Interistituzzjonali, l-Istrument tal-UE għall-Irkupru u r-Regolament dwar l-Istat tad-Dritt ⁽³⁾,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew adottati fil-11 ta' Diċembru 2020,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew adottati fil-21 ta' Lulju 2020,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Lulju 2020 dwar il-konklużjonijiet tal-laqgħa straordinarja tal-Kunsill Ewropew tas-17–21 ta' Lulju 2020 ⁽⁴⁾,
 - wara li kkunsidra d-diskors tal-President tal-Kummissjoni, Ursula von der Leyen, fil-Plenarja tal-Parlament Ewropew dwar il-konklużjonijiet tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew tal-10 – 11 ta' Diċembru 2020 ⁽⁵⁾,
 - wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) 2020/2223 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Diċembru 2020 li jemenda r-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013, fir-rigward tal-kooperazzjoni mal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew u l-effettività tal-investigazzjonijiet tal-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi ⁽⁶⁾, li daħal fis-seħh fis-17 ta' Jannar 2021,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 132(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-Unjoni hija msejsa fuq il-valuri tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi, kif minquxa fl-Artikolu 2 tat-TUE;

⁽¹⁾ ĠU L 304, 20.11.2010, p. 47.⁽²⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 1.⁽³⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0360.⁽⁴⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0206.⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/speech_20_2442⁽⁶⁾ ĠU L 437, 28.12.2020, p. 49.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- B. billi r-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar reġim generali ta' kondizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni ("ir-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt") dahal fis-seħh fl-1 ta' Jannar 2021 u ilu applikabbli minn dakinhar;
- C. billi, f'konformità mal-Artikolu 17(1) tat-TUE, il-Kummissjoni "għandha tiżgura l-applikazzjoni tat-Trattati, u tal-miżuri adottati fl-ambitu tagħhom mill-istituzzjonijiet";
- D. billi, f'konformità mal-Artikolu 234 tat-TFUE, il-Parlament Ewropew għandu d-dritt li jivvota dwar mozzjoni ta' ċensura tal-Kummissjoni;
- E. billi skont l-Artikolu 319 tat-TFUE, "il-Parlament Ewropew, li jaġixxi fuq rakkomandazzjoni mill-Kunsill, għandu jagħti kwittanza lill-Kummissjoni rigward l-implementazzjoni tal-baġit";
- F. billi l-applikabbiltà, l-ghan u l-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt huma definiti b'mod ċar fih;

1. Itenni l-pożizzjonijiet tiegħu kif stabbiliti fir-risoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' Diċembru 2020; jishaq fuq il-fatt li r-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt dahal fis-seħh u huwa vinkolanti fl-intier tiegħu għall-approprijazzjonijiet ta' impenn u ta' pagament kollha fl-Istati Membri kollha u għall-istituzzjonijiet tal-UE; jissottolinja l-importanza tal-applikabbiltà diretta tar-Regolament mill-1 ta' Jannar 2021, b' mod partikolari fil-kuntest tal-iżborż tal-fondi tan-NextGenerationEU li se jsehh kmieni fiċ-ċiklu baġitarju;

2. Jinnota li l-ksur li sehh qabel id-dhul fis-sehh tar-Regolament jista' wkoll jiskatta l-adozzjoni ta' miżuri skont ir-Regolament sakemm dawn jibqgħu jeżistu u jaffettwaw jew jirriskjaw li jaffettwaw b'mod serju l-ġestjoni finanzjarja tajba tal-baġit tal-Unjoni jew il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'mod suffiċjentement dirett;

3. Jissottolinja l-importanza tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni u l-importanza tar-rispett għall-istat tad-dritt; jenfasizza r-relazzjoni ċara bejn ir-rispett tal-istat tad-dritt u l-implimentazzjoni effiċjenti tal-baġit tal-Unjoni f'konformità mal-prinċipji ta' ġestjoni finanzjarja tajba;

4. Ifakkar li skont l-Artikolu 2 tar-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt, l-istat tad-dritt "jirreferi għall-valur tal-Unjoni minqux fl-Artikolu 2 tat-TUE", u "l-prinċipji ta' legalità li jimplika proċess trasparenti, responsabbli, demokratiku u pluralistiku għat-tfassil tal-liġijiet; taċ-ċertezza legali; tal-projbizzjoni tal-arbitrarjetà tas-setgħat eżekuttivi; tal-protezzjoni għodżjarja effettiva, inkluż l-aċċess għall-gustizzja, minn qrati indipendenti u imparzjali, anke fir-rigward tad-drittijiet fundamentali; is-separazzjoni tas-setgħat; u n-nondiskriminazzjoni u l-ugwaljanza quddiem il-liġi"; ifakkar ukoll li "l-istat tad-dritt għandu jinftehem fid-dawl tal-valuri u l-prinċipji l-oħra tal-Unjoni minqux fl-Artikolu 2 TUE";

5. Ifakkar li skont l-Artikolu 5 tar-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt, "il-Kummissjoni għandha tivverifika jekk kienx hemm konformità mal-liġi applikabbli u, fejn mehtieg, tiegħu l-miżuri xierqa kollha biex tippoteġi l-baġit tal-Unjoni, f'konformità mar-regoli speċifiċi għas-settur u finanzjarji";

6. Ifakkar li l-Kummissjoni "għandha tkun kompletament indipendenti", u l-membri tagħha "la għandhom ifittxu u lanqas jiehdu struzzjonijiet minn xi Gvern" f'konformità mal-Artikolu 17(3) tat-TUE u l-Artikolu 245 tat-TFUE; ifakkar ukoll li f'konformità mal-Artikolu 17(8) tat-TUE, il-Kummissjoni "għandha tkun responsabbli lejn il-Parlament Ewropew";

7. Jemmen li s-sitwazzjoni rigward ir-rispett għall-prinċipji tal-istat tad-dritt fxi Stati Membri tehtieg kunsiderazzjoni immedjata; iheggeg lill-Kummissjoni tagħmel użu shih mis-setgħat ta' investigazzjoni tagħha għal kull każ ta' ksur potenzjali tal-prinċipji tal-istat tad-dritt minn Stat Membru, li jista' jaffettwa jew jirriskja li jaffettwa b'mod serju l-ġestjoni finanzjarja tajba tal-baġit tal-Unjoni b'mod suffiċjentement dirett;

8. Ifakkar li r-Regolament rivedut tal-OLAF jistabbilixxi kooperazzjoni mal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew u jsahhah il-mezzi tal-OLAF biex iwettaq l-investigazzjonijiet tiegħu stess, b'mod partikolari billi jsahhah ir-regoli dwar is-servizzi ta' koordinazzjoni kontra l-frodi fl-Istati Membri u dwar il-kooperazzjoni bejn l-OLAF u l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali qabel, matul u wara investigazzjoni;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

9. Jishaq fuq il-fatt li l-Kummissjoni hija obbligata tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill minghajr dewmien dwar kwalunkwe notifika mibghuta lill-Istati Membri f'każ li jkollha raġunijiet raġonevoli biex tqis li l-kundizzjonijiet għall-adozzjoni tal-miżuri stabbiliti fir-Regolament huma ssodisfati; jinnota b'diżappunt in-nuqqas ta' kwalunkwe notifika bil-miktub lill-Istati Membri mid-dhul fis-seħh tar-Regolament, minkejja hafna thassib dwar il-ksur tal-istat tad-dritt identifikat fir-Rapport tal-Kummissjoni tal-2020 dwar l-Istat tad-Dritt, li għandu impatt fuq il-ġestjoni finanzjarja tajba tal-baġit tal-Unjoni u jibqa' mhux solvut mill-Istati Membri; jinnota li l-proċeduri l-oħra stabbiliti fil-leġislazzjoni tal-Unjoni ma jippermettux lill-Kummissjoni tipproteġi l-baġit tal-Unjoni b'mod aktar effettiv;
10. Jistieden lill-Kummissjoni żżomm lill-Parlament infurmat regolarment dwar l-investigazzjonijiet kollha li għaddejjin dwar ksur tal-prinċipji tal-istat tad-dritt li jistgħu jaffettwaw, jew jirriskjaw li jaffettwaw b'mod serju, il-ġestjoni finanzjarja soda tal-baġit tal-Unjoni b'mod suffiċjentement dirett, kif inhu d-dmir tagħha skont ir-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt u l-Ftehim Qafas Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni;
11. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex fir-Rapport annwali tagħha dwar l-Istat tad-Dritt tinkludi taqsima ddedikata b'analizi tal-kazijiet fejn ksur tal-prinċipji tal-istat tad-dritt fi Stat Membru partikolari jista' jaffettwa jew jirriskja li jaffettwa b'mod serju l-ġestjoni finanzjarja tajba tal-baġit tal-Unjoni b'mod suffiċjentement dirett;
12. Ifakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) biss għandha s-setgħa li tannulla r-Regolament jew kwalunkwe parti tiegħu; jafferma mill-ġdid li l-Parlament se jiddefendi l-validità tar-Regolament quddiem il-QĠUE fil-Kawżi C-156/21 u C-157/21, u se jitlob proċedura sommarja; ifakkar, madankollu, li l-azzjonijiet imressqa quddiem il-QĠUE ma għandhom l-ebda effett suspensiv skont l-Artikolu 278 tat-TFUE;
13. Jishaq fuq il-fatt li l-applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Kondizzjonalità tal-Istat tad-Dritt ma tistax tkun soġġetta għall-adozzjoni ta' linji gwida, u jhegġeġ lill-Kummissjoni tevita kwalunkwe dewmien ulterjuri fl-applikazzjoni tiegħu; ifakkar li kwalunkwe linja gwida m'għandhiex iddgħajef l-intenzjoni tal-koleġislaturi; jinnota li l-Kummissjoni bdiet tabbozza linji gwida dwar l-applikazzjoni tar-Regolament; jitlob li, jekk il-Kummissjoni tqis li tali linji gwida huma mehtieġa, dawn jigu adottati malajr kemm jista' jkun, u mhux aktar tard mill-1 ta' Ġunju 2021, u jinsisti li l-Parlament jiġi kkonsultat qabel l-adozzjoni tagħhom;
14. F'każ li l-Kummissjoni ma tissodisfax l-obbligi tagħha skont dan ir-Regolament u ma tipprovdix lill-Parlament bl-informazzjoni msemmija hawn fuq sal-1 ta' Ġunju 2021, il-Parlament se jqis li dan jikkostitwixxi nuqqas ta' azzjoni u sussegwentement għandu jiehu azzjoni kontra l-Kummissjoni, skont l-Artikolu 265 tat-TFUE;
15. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Istati Membri.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0107

Implimentazzjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-implimentazzjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali: id-Direttiva 2004/107/KE u d-Direttiva 2008/50/KE (2020/2091(INI))

(2021/C 494/07)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-ftehim adottat fil-21 Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (COP21) f'Parigi fit-12 ta' Diċembru 2015 (il-Ftehim ta' Parigi),
- wara li kkunsidra l-Aġenda 2030 tan-NU għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (l-SDGs) tan-NU,
- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 191 tiegħu,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2004/107/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-arseniku, il-kadmju, il-merkuri, in-nikil u l-idrokarboni aromatiċi policikliċi fl-arja ambjentali ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li thassar id-Direttiva 2001/81/KE (id-Direttiva dwar il-Limiti Massimi Nazzjonali tal-Emissjonijiet) ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2011/850/UE tat-12 ta' Diċembru 2011 li tistabbilixxi regoli għad-Direttivi 2004/107/KE u 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-iskambju reċiproku ta' informazzjoni u r-rappurtar dwar il-kwalità tal-arja ambjentali ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 bit-titolu "Il-Patt Ekologiku Ewropew" (COM(2019)0640),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Mejju 2018 bit-titolu "Ewropa li tipproteġi: Arja nadifa għal kulhadd" (COM(2018)0330),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tal-4 ta' Marzu 2020 għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (COM(2020)0080),
- wara li kkunsidra l-Kontroll tal-Idoneità tal-Kummissjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali (2008/50/KE, 2004/107/KE) tat-28 ta' Novembru 2019 (SWD(2019)0427),
- wara li kkunsidra r-Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2020 dwar il-progress li sar fl-implimentazzjoni tad-Direttiva (UE) 2016/2284 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi (COM(2020)0266),
- wara li kkunsidra r-Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni tat-8 ta' Jannar 2021 bit-titolu "It-tieni perspettiva dwar l-arja nadifa" (COM(2021)0003),

⁽¹⁾ ĠU L 152, 11.6.2008, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 23, 26.1.2005, p. 3.

⁽³⁾ ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 335, 17.12.2011, p. 86.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-Pjan Direzzjonali tal-Kummissjoni għall-valutazzjoni tal-impatt tal-bidu għar-reviżjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali,
- wara li kkunsidra l-politika tal-UE dwar is-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol, b'mod partikolari l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-10 ta' Jannar 2017 bit-titolu "Iktar Saħħa u Sikurezza fuq ix-Xogħol għal Kulhadd – Modernizzazzjoni tal-Politika u tal-Legizlazzjoni tal-UE dwar is-Saħħa u s-Sikurezza Okkupazzjonali" (COM(2017)0012), u d-Direttiva 2004/37/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-protezzjoni tal-haddiema minn riskji relatati mal-espożizzjoni għal karcinoġeni jew mutaġeni fuq il-post tax-xogħol⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020 dwar strateġija tal-UE biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-metan (COM(2020)0663),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis)⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Strateġija dwar is-Sustanzi Kimiċi għas-Sostenibbiltà – Lejn Ambjent Hieles mit-Tossiċità" (COM(2020)0667) kif ukoll ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-10 ta' Lulju 2020 dwar l-Istrateġija għas-Sostenibbiltà fir-rigward tas-Sustanzi Kimiċi⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Marzu 2019 dwar Ewropa li tipproteġi: Arja nadifa għal kulhadd⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-28 ta' Novembru 2019 dwar l-emergenza klimatika u ambjentali⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra l-opinjoni ta' prospettiva tal-Kumitat tar-Regġuni tat-2 ta' Lulju 2020 dwar "Il-futur tal-Politika tal-UE għal Arja Nadifa fil-qafas ta' ambizzjoni ta' tniġġis żero"⁽¹⁰⁾,
- wara li kkunsidra r-Rapport Speċjali 23/2018 tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri tal-11 ta' Settembru 2018 bit-titolu "It-tniġġis tal-arja: Saħħitna għadha mhix qed tiġi protetta biżżejjed",
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) 09/2020 tat-23 ta' Novembru 2020 bit-titolu "Air quality in Europe – 2020 report" (Il-kwalità tal-Arja fl-Ewropa – rapport 2020),
- wara li kkunsidra l-Valutazzjoni tal-Implimentazzjoni Ewropea tas-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Jannar 2021 bit-titolu "EU policy on air quality: implementation of selected EU legislation" (Il-politika tal-UE dwar il-kwalità tal-arja: implimentazzjoni ta' selezzjoni ta' legizlazzjoni tal-UE), u l-Anness I tagħha "Mapping and assessing local policies on air quality. What air quality policy lessons could be learnt from the COVID-19 lockdown?" (L-immappjar u l-valutazzjoni tal-politiki lokali dwar il-kwalità tal-arja. X'lezzjonijiet ta' politika dwar il-kwalità tal-arja jistgħu jinsiltu mill-lockdown tal-COVID-19?),
- wara li kkunsidra l-istudju tad-Dipartiment Tematiku tiegħu għall-Politiki Ekonomiċi, Xjentifiċi u tal-Kwalità tal-Hajja ta' Jannar 2021 bit-titolu "Air Pollution and COVID-19" (It-Tniġġis tal-Arja u l-COVID-19),
- wara li kkunsidra l-istudju tad-Dipartiment Tematiku tiegħu għall-Politika Ekonomika, Xjentifika u tal-Kwalità tal-Hajja għall-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel tat-18 ta' Marzu 2019 bit-titolu "Sampling points for air quality – Representativeness and comparability of measurement in accordance with Directive 2008/50/EC on ambient air quality and cleaner air for Europe" (Il-punti ta' kampjunar għall-kwalità tal-arja – Ir-rappreżentanza u l-komparabbiltà tal-kejl skont id-Direttiva 2008/50/KE dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa),
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) tas-26 ta' Mejju 2015 bit-titolu "Health and the environment: addressing the health impact of air pollution" (Is-Saħħa u l-ambjent: nindirizzaw l-impatt tat-tniġġis tal-arja fuq is-saħħa),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, kif ukoll l-Artikolu 1(1)(e) u l-Anness 3 tad-deċiżjoni tal-Konferenza tal-Presidenti tat-12 ta' Diċembru 2002 dwar il-proċedura ta' awtorizzazzjoni għat-thejija ta' rapporti fuq inizzjattiva proprja,

⁽⁵⁾ ĠU L 158, 30.4.2004, p. 50.⁽⁶⁾ ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17.⁽⁷⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0201.⁽⁸⁾ ĠU C 23, 21.1.2021, p. 23.⁽⁹⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0078.⁽¹⁰⁾ ĠU C 324, 1.10.2020, p. 35.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħha Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel (A9-0037/2021),
- A. billi l-arja nadifa hija essenzjali għas-saħha tal-bniedem u l-kwalità tal-hajja, kif ukoll għall-ambjent, u giet identifikata bħala prijorità tas-saħha globali fl-SDGs;
- B. billi t-tniġġis tal-arja huwa minnu nnifsu transkonfinali, u billi hemm skambju sinifikanti ta' sustanzi li jniġġsu l-arja bejn l-Istati Membri kif ukoll bejn pajjiżi tal-UE u pajjiżi li mhumiex fl-UE, kif innutat fit-Tieni Perspettiva dwar l-Arja Nadifa; billi f'haġna każijiet, l-effetti dannużi tal-kwalità hażina tal-arja saru problema lokali għall-Istati Membri, li ma jistgħu jiehdu l-ebda azzjoni fir-rigward ta' sorsi tal-emissjonijiet barra mit-territorju tagħhom;
- C. billi t-tniġġis tal-arja huwa r-riskju maġġuri uniku għas-saħha ambjentali fl-Ewropa ⁽¹¹⁾, jaffettwa lir-reġjuni, il-gruppi soċjoekonomiċi u l-gruppi tal-età b'mod mhux uniformi, u jikkawża, skont l-istimi l-aktar reċenti tal-EEA tal-impatti fuq is-saħha attribwibbli għall-esponiment għat-tniġġis tal-arja, il-mewt prematura ta' kważi 400 000 ruh fis-sena; billi fl-2018, il-konċentrazzjonijiet ta' materja partikulata 2,5 (PM_{2.5}) kienu responsabbli għal madwar 379 000 mewta prematura li joriġinaw minn esponiment fit-tul fl-UE-28; billi huwa stmat li l-esponiment għal konċentrazzjonijiet ta' NO₂ u ta' O₃ fl-UE fl-2018 ikkawża l-mewt prematura ta' madwar 54 000 ruh u 19 400 ruh, rispettivament ⁽¹²⁾;
- D. billi t-tniġġis tal-arja huwa marbut ma' mard respiratorju u kardjovaskulari, puplesiji u kanċer, u studji reċenti jassoċjaw ukoll ma' impatti avversi fuq il-fertilità, it-tqala u t-trabi tat-twelid, kif ukoll mad-dimenzja ⁽¹³⁾, alterazzjonijiet strutturali fil-moħħ fit-tfal, il-marda ta' Alzheimer, infjammazzjoni sistemika u indeboliment konjittiv ⁽¹⁴⁾, u mortalità relatata mad-dijabete ⁽¹⁵⁾; billi l-għadd totali ta' mwiet prematuri mit-tniġġis tal-arja naqas b'aktar minn 50 % mill-1990 ⁽¹⁶⁾;
- E. billi hemm evidenza li l-esponiment għat-tniġġis tal-arja jista' jaffettwa l-eżiti ta' saħha tal-persuni li jaqbadhom il-COVID-19, prinċipalment minhabba ħsara fis-sistemi respiratorji u immunitarji u l-produzzjoni ta' proteini li jippermettu lill-virus jidhol fiċ-ċelloli ⁽¹⁷⁾;
- F. billi skont ir-rapport tal-Kummissjoni dwar it-Tieni Perspettiva dwar l-Arja Nadifa, l-għadd ta' mwiet prematuri minhabba t-tniġġis tal-arja fis-sena x'aktarx jonqos b'madwar 55 % sal-2030 meta mqabbel mal-2005, jekk l-Istati Membri jimplimentaw il-miżuri kollha previsti fil-leġiżlazzjoni eżistenti tal-UE li tirregola s-sorsi tat-tniġġis tal-arja;

⁽¹¹⁾ L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha, *Ambient Air Pollution: A global assessment of exposure and burden of disease*, (It-Tniġġis tal-Arja Ambjentali: Valutazzjoni globali tal-esponiment u l-piż tal-mard), l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha, Ġinevra, 2016.

⁽¹²⁾ Ir-rapport tal-EEA Nru 9/2020 tat-23 ta' Novembru 2020 bit-titolu "Air Quality in Europe – 2020 report" (Il-Kwalità tal-Arja fl-Ewropa – rapport 2020).

⁽¹³⁾ Chen, H. et al., "Living near major roads and the incidence of dementia, Parkinson's disease, and multiple sclerosis: a population based cohort study" (Għajxien qrib toroq ewlenin u l-inċidenza tad-dimenzja, il-marda ta' Parkinson, u l-isklerożi multipla: studju ta' koorti bbażat fuq il-popolazzjoni), *The Lancet*, Vol. 389, Nru 10070, Elsevier Ltd., 2017, p. 718 – 726.

⁽¹⁴⁾ Guxens, M. et al. "Air Pollution Exposure During Fetal Life, Brain Morphology, and Cognitive Function in School-Age Children" (L-Esponiment għat-Tniġġis tal-Arja Matul il-Hajja Fetal, il-Morfoloġija tal-Moħħ u l-Funzjoni Kognitiva fit-Tfal f'Età tal-Iskola), *Biological Psychiatry*, Vol. 84, Nru 4, Elsevier Inc., 2018, p. 295-303.

⁽¹⁵⁾ Lim, C. C. et al., "Association between long-term exposure to ambient air pollution and diabetes mortality" (Assoċjazzjoni bejn l-esponiment fit-tul għat-tniġġis tal-arja ambjentali u l-mortalità mid-dijabete), *US Environmental Research*, Vol. 165, Elsevier Inc., 2018, p. 330-336.

⁽¹⁶⁾ EEA, *Air pollution: how it affects our health* (It-tniġġis tal-arja: kif jaffettwalna saħhitna), EEA, Copenhagen, 2020, <https://www.eea.europa.eu/themes/air/health-impacts-of-air-pollution>

⁽¹⁷⁾ Studju tad-Dipartiment Tematiku tal-Parlament Ewropew għall-Politiki Ekonomiċi, Xjentifiċi u tal-Kwalità tal-Hajja ta' Jannar 2021 bit-titolu "Air pollution and COVID-19. Including elements of air pollution in rural areas, indoor air pollution, vulnerability and resilience aspects of our society against respiratory disease, social inequality stemming from air pollution" (It-tniġġis tal-arja u l-COVID-19. Inkluzi elementi tat-tniġġis tal-arja fiż-żoni rurali, it-tniġġis tal-arja ta' ġewwa, l-aspetti tal-vulnerabbiltà u r-reżiljenza tas-soċjetà tagħna kontra l-mard respiratorju u l-inugwaljanza soċjali li jirriżultaw mit-tniġġis tal-arja).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- G. billi l-popolazzjoni urbana hija l-aktar waħda esposta għat-tniġġis tal-arja, u persuna waħda biss minn kull għaxra tgħix f'belt li tikkonforma mal-Linji Gwida tad-WHO dwar il-Kwalità tal-Arja⁽¹⁸⁾; billi llum il-ġurnata 75 % tal-popolazzjoni tal-UE tgħix f'żoni urbani u periurbani⁽¹⁹⁾;
- H. billi 98 % tal-popolazzjoni urbana tal-UE hija esposta għal livelli ta' ożonu li jaqbzu l-linji gwida tad-WHO; billi 77 % tal-popolazzjoni tal-UE-28 hija esposta għal livelli ta' PM_{2,5} oghla mil-linji gwida tad-WHO⁽²⁰⁾;
- I. billi l-ġurnal Lancet Planetary Health ippubblika studju fid-19 ta' Jannar 2021 dwar il-valutazzjoni tal-impatt tat-tniġġis tal-arja fuq il-mortalità fi kważi elf belt fl-Ewropa⁽²¹⁾; billi nstab li l-aqwa 10 bliet bl-inqas piż ta' mortalità minhabba tniġġis ta' NO₂ u PM_{2,5} jinsabu prinċipalment fit-tramuntana tal-Ewropa; billi l-isfidi tal-kwalità tal-arja jvarjaw hafna minn post għall-iehor, u billi s-sors ewlieni tal-problemi jvarja minn sistemi tat-tishin għat-trasport; billi minkejja t-tkabbir ekonomiku, hemm tendenza ġenerali ta' titjib fil-kwalità tal-arja, apparagun tal-1990;
- J. billi l-bniedem u l-ekonomija qed ikollhom iħallu prezz sinifikanti għat-tniġġis tal-arja, pereżempju bit-tnaqqis tal-istennija tal-ghomor, iż-żieda tal-ispejjeż mediċi, it-tnaqqis fil-produttività tax-xogħol, id-degradazzjoni tal-ekosistemi, it-telf tal-bijodiversità u t-tibdil fil-klima; billi l-kost tat-tniġġis tal-arja għas-soċjetà, is-saħħa u l-attivitàjiet ekonomiċi fl-Ewropa tammonta għal bejn EUR 330 biljun u EUR 940 biljun fis-sena b'mod kumplessiv, iżda billi l-kost tal-miżuri kollha li jirriżultaw f'titjib fil-kwalità tal-arja tammonta għal bejn EUR 70 biljun u EUR 80 biljun fis-sena⁽²²⁾; billi l-prezz li jkollu jithallas jekk ma tittehidx azzjoni, inklużi l-impatti dannużi tat-tniġġis tal-arja fuq is-saħħa taċ-ċittadini, l-ekonomija u s-soċjetà, jaqbeż bil-kbir dak biex tittiehed azzjoni, minkejja li tali azzjoni tinvolvi diversi miżuri ta' politika; billi, skont l-istimi tal-Kummissjoni, l-implimentazzjoni shiha tal-leġislazzjoni eżistenti tal-UE dwar l-arja nadifa tista' twassal għal benefiċċji netti sa massimu ta' EUR 42 biljun fis-sena sal-2030, b'mod partikolari minn rati iktar baxxi ta' mortalità u morbożità⁽²³⁾;
- K. billi fil-perjodu mill-1990 sal-2018 l-UE rreġistrat tnaqqis fl-emissjonijiet tas-sustanzi kollha li jniġġsu l-arja; billi l-akbar tnaqqis ġie rrapportat għall-ossidi tal-kubrit (SO₂) li naqsu b'90 %, segwit minn dak għall-komposti volatili organiċi mhux metaniċi (NMVOC) u l-ossidi tan-nitroġenu (NO_x), li naqsu bejn wiehed u iehor b'60 % u 55 % rispettivament; billi l-emissjonijiet ta' materja partikolata fina (PM_{2,5}) naqsu kważi bin-nofs mill-1990 u l-emissjonijiet tal-ammonijaka (NH₃) naqsu b'madwar kwart⁽²⁴⁾; billi l-emissjonijiet ta' NH₃ ilhom li laħqu stat kostanti mill-2010;
- L. billi skont l-aħħar data disponibbli mill-2018, 10 Stati Membri kellhom bżonn inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom ta' NH₃ b'sa 10 % f'inqas minn sentejn, filwaqt li sitt u hames Stati Membri rispettivament kellhom inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom ta' PM_{2,5} u NO_x bi 30 % jew aktar biex jikkonformaw mal-limiti massimi tal-2020 stabbiliti fid-Direttiva NEC⁽²⁵⁾;

⁽¹⁸⁾ L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, *Ambient air pollution: A global assessment of exposure and burden of disease*, (It-Tniġġis tal-Arja Ambjentali: Valutazzjoni globali tal-esponiment u l-piż tal-mard), l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, Ġinevra, 2016.

⁽¹⁹⁾ Il-ktieb statistiku tal-Eurostat tas-7 ta' Settembru 2016 bit-titolu "Urban Europe – Statistics on cities, towns and suburbs" ("L-Ewropa Urbana – Statistika dwar il-bliet u s-subborgi").

⁽²⁰⁾ Ir-rapport tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) Nru 9/2020 tat-23 ta' Novembru 2020 bit-titolu "Air Quality in Europe – 2020 report" (Il-Kwalità tal-Arja fl-Ewropa – rapport 2020).

⁽²¹⁾ Khomenko, S. et al., "Premature mortality due to air pollution in European cities: A health impact assessment" (Il-mortalità prematura minhabba t-tniġġis tal-arja fil-bliet Ewropej: valutazzjoni tal-impatt fuq is-saħħa), *The Lancet Planetary Health*, Elsevier Inc., 2021.

⁽²²⁾ Valutazzjoni tal-Implimentazzjoni Ewropea tas-Servizzi ta' Riċerka Parlamentari tat-18 ta' Jannar 2021 bit-titolu "EU policy on air quality: implementation of selected EU legislation" (Il-politika tal-UE dwar il-kwalità tal-arja: implimentazzjoni ta' selezzjoni ta' leġislazzjoni tal-UE), paġna 26.

⁽²³⁾ Amann, M. et al., *Support to the development of the Second Clean Air Outlook – Specific Contract 6 under Framework Contract ENV.C.3/FRA/2017/0012 (Final Report) (Appoġġ għall-iżvilupp tat-Tieni Perspettiva dwar l-Arja Nadifa, Kuntratt Speċifiku 6 fl-ambitu tal-Kuntratt Qafas ENV.C.3/FRA/2017/0012 (Rapport Finali))*, Kummissjoni Ewropea, Brussell, 2020..

⁽²⁴⁾ Eurostat, *Air pollution statistics – emission inventories* (Statistika dwar it-tniġġis tal-arja – inventarji tal-emissjonijiet), Eurostat, il-Lussemburgu, 2020, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Air_pollution_statistics_-_emission_inventories&oldid=403107

⁽²⁵⁾ COM(2021)0003,

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- M. billi t-tniġġis tal-arja jwassal għal degradazzjoni ambjentali u għandu effetti avversi sinifikanti fuq l-ekosistemi naturali u l-bijodiversità – inklużi l-ewtrofikazzjoni, l-aċidifikazzjoni u l-ħsara lill-vegetazzjoni mill-ożonu troposferiku, il-kwalità tal-ilma u l-ħamrija u s-servizzi tal-ekosistema li huma jappoġġjaw – kif ukoll fuq il-klima u jista' jagħmel ħsara lill-ambjent mibni u l-wirt kulturali; billi s-sustanzi li jniġġsu l-arja li attwalment jikkawżaw l-aktar ħsara lill-ekosistemi huma l- O_3 , l- NH_3 u l- NO_x ; billi t-tniġġis tal-arja attwalment ifisser li madwar żewġ terzi tal-erja tal-ekosistema fl-UE qed tiġi esposta għall-ewtrofikazzjoni;
- N. billi d-depożizzjoni ta' komposti tan-nitroġenu, emessi fl-arja bħala NO_x u NH_3 , jista' jikkawża l-ewtrofikazzjoni, jiġifieri l-provvista eċċessiva ta' nutrijenti; billi kemm il-komposti tal-kubrit kif ukoll dawk tan-nitroġenu għandhom effetti ta' aċidifikazzjoni; billi kemm l-ewtrofikazzjoni kif ukoll l-aċidifikazzjoni jistgħu jaffettwaw l-ekosistemi terrestri u akkwatiċi u jistgħu jwasslu għal bidliet fid-diversità tal-ispeċijiet u invażjonijiet minn speċijiet ġodda; billi l-aċidifikazzjoni tista' twassal ukoll għal mobilizzazzjoni akbar ta' metalli tossiċi fl-ilma jew fil-ħamrija, u dan iżid ir-riskju ta' assorbiment fil-katina alimentari;
- O. billi l-livelli għoljin ta' O_3 jagħmlu ħsara liċ-ċelloli tal-pjanti, billi jxekklu r-riproduzzjoni u t-tkabbir tal-pjanti u b'hekk inaqqsu r-rendimenti tal-għelejjel agrikoli, it-tkabbir tal-foresti u l-bijodiversità; billi l-kundizzjonijiet klimatiċi li qed jinbidlu u ż-żieda fl-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju (CO_2) u sustanzi li jniġġsu oħra, bħan-nitroġenu reattiv, jimmodifikaw ir-reazzjonijiet tal-vegetazzjoni għall- O_3 ; billi dawn il-modifikaturi jinfluwenzaw l-ammont ta' O_3 assorbit mill-weraq, u b'hekk ibiddlu d-daqs tal-effetti fuq it-tkabbir tal-pjanti, ir-rendiment tal-għelejjel u s-servizzi tal-ekosistema ⁽²⁶⁾;
- P. billi s-sustanzi li jniġġsu li huma metalli tossiċi, bħač-čomb (Pb), il-merkurju (Hg) u l-kadmju (Cd), jistgħu jikkawżaw effetti dannużi fil-pjanti u fl-annimali, kif ukoll fil-bnedmin, u billi minkejja li l-koncentrazzjonijiet atmosferiċi tagħhom jistgħu jkunu baxxi, xorta wahda jikkontribwixxu għad-depożizzjoni u l-akkumulazzjoni ta' metalli tossiċi fil-ħamrija, fis-sedimenti u fl-organizmi; billi l-metalli tossiċi u l-komposti organiċi persistenti, minbarra t-tossiċità ambjentali tagħhom, għandhom it-tendenza li jibbiġoakkumulaw fl-annimali u l-pjanti u li jibbiġoamplifikaw, u dan ifisser li l-koncentrazzjonijiet fit-tessuti tal-organizmi jiżdiedu hekk kif jiżdied il-livell fil-katina alimentari;
- Q. billi kien hemm tnaqqis sinifikanti fil-sustanzi kollha li jniġġsu l-arja fit-trasport bit-triq minkejja li t-trasport tal-passiġġieri u tal-merkanzija żdied meta mqabbel mal-1990; billi t-trasport bit-triq għadu l-kontributur primarju għall-emissjonijiet ta' NO_x (responsabbli għal 39 % tal-emissjonijiet totali tal- NO_x tal-UE) u t-tieni l-akbar kontributur għall-emissjonijiet tal-karbonju iswed (26 %) u tač-čomb (16 %) fl-UE; billi t-trasport bit-triq huwa s-sors ewlieni responsabbli għat-tniġġis tal-arja fiż-żoni urbani minħabba l-emissjonijiet mill-vetturi (emissjonijiet tal-egżost relatati mat-traffiku), kif ukoll minħabba t-tkagħbir bl-użu tal-brejkijiet u tat-tajers (emissjonijiet mhux tal-egżost relatati mat-traffiku); billi l-vetturi diżal huma responsabbli għal madwar 75 % tal-kosti totali tat-tniġġis tal-arja relatati mat-trasport bit-triq fl-Ewropa ⁽²⁷⁾;
- R. billi l-agrikoltura hija t-tielet l-ikbar sors ta' emissjonijiet primarji ta' PM_{10} fl-UE, kif saħqet l-EEA; billi l-emissjonijiet ta' NH_3 mill-agrikoltura jikkontribwixxu għall-episodji ta' koncentrazzjonijiet għoljin ta' PM li jiġu esperjenzati madwar l-Ewropa kull rebbiegħa, kif ukoll għal impatti negattivi fuq is-saħħa fuq terminu qasir kif ukoll twil ⁽²⁸⁾; billi l-emissjonijiet tal-metan mill-agrikoltura huma prekursur importanti tal-ożonu troposferiku, li għandu effetti avversi fuq is-saħħa tal-bniedem;

⁽²⁶⁾ L-Uffiċċju Reġjonali tad-WHO għall-Ewropa f'Copenhagen, "Air Quality Guidelines for Europe" (Linji Gwida dwar il-Kwalità tal-Arja għall-Ewropa), European Series, Vol. 2, l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, Ġinevra, 2000.

⁽²⁷⁾ Ir-rapport tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) Nru 9/2020 tat-23 ta' Novembru 2020 bit-titolu "Air Quality in Europe – 2020 report" (Il-Kwalità tal-Arja fl-Ewropa – rapport 2020).

⁽²⁸⁾ EEA, Valutazzjoni tal-indikatur tat-23 ta' Frar 2018 bit-titolu "Emissions of primary $PM_{2.5}$ and PM_{10} particulate matter" ("Emissjonijiet ta' materja partikolata primarja $PM_{2.5}$ u PM_{10} ").

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- S. billi s-settur tal-produzzjoni u d-distribuzzjoni tal-enerġija huwa responsabbli għal aktar minn nofs l-emissjonijiet ta' SO_x ⁽²⁹⁾ u għoxrin fil-mija tal-emissjonijiet ta' NO_x ⁽³⁰⁾ fit-33 pajjiż membru tal-EEA;
- T. billi l-impjanti tal-faħam u tal-linjite jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-emissjonijiet tal-merkurju fl-UE, u billi 62 % tal-emissjonijiet tal-merkurju mill-industrija tal-UE jiġu minn impjanti tal-enerġija li jaħdmu bil-faħam ⁽³¹⁾; billi l-merkurju huwa newrotossina perikoluża li tagħmel ħsara lis-sistema nervuża anke f'livelli ta' esponiment relattivament baxxi;
- U. billi fl-2005, kien stmat li fl-ibhra ta' madwar l-Ewropa (il-Baħar Baltiku, il-Baħar tat-Tramuntana, il-parti tal-grigal tal-Atlantiku, il-Mediterran u l-Baħar l-Iswed), l-emissjonijiet ta' diossidu tal-kubrit (SO₂) mit-trasport marittimu internazzjonali kienu jammontaw għal 1,7 miljun tunnellata fis-sena, l-emissjonijiet ta' NO_x għal 2,8 miljun tunnellata, u l-PM_{2,5} għal 195 000 tunnellata ⁽³²⁾; billi studju xjentifiku kkummissjonat mill-Kummissjoni kkonkluda li mingħajr ma tittiehed azzjoni ulterjuri x'aktarx li, fi żmien għaxar snin, l-emissjonijiet marittimi ta' NO_x jkunu daqs l-emissjonijiet ta' NO_x fuq l-art ⁽³³⁾;
- V. billi, filwaqt li l-qafas ta' politika tal-UE dwar il-kwalità tal-arja ta' barra huwa strutturat tajjeb, il-leġiżlazzjoni tal-UE li tkopri l-kwalità tal-arja ta' ġewwa hija frammentata; billi jista' jkun mehtieg approċċ ta' politika tal-UE aktar olistiku għat-tniġġis tal-arja, li jiggarrantixxi li l-leġiżlazzjoni dwar is-sustanzi kimiċi, il-leġiżlazzjoni dwar il-bini, il-leġiżlazzjoni dwar is-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol u l-leġiżlazzjoni dwar il-kwalità tal-arja ambjentali ikunu koerenti għal kollox u jsaħħu lil xulxin reċiprokament, b'mod partikolari biex tiġi żgurata s-sikurezza tal-haddiema u tal-pubbliku ġenerali minn sustanzi perikolużi fil-prodotti għall-konsumaturi;
- W. billi 13 minn 18-il proċediment ta' ksur li għaddejjin kontra 18-il Stat Membru tnedew minhabba emissjonijiet ta' PM₁₀ oghla mill-valuri ta' limitu tal-UE, 11 li jikkonċernaw l-emissjonijiet ta' NO₂ u 1 li jikkonċerna l-emissjonijiet ta' SO₂, filwaqt li sitt proċeduri ta' ksur ohra huma miftuħa minhabba nuqqasta' implimentazzjoni tar-rekwiziti ta' monitoraġġ; billi li l-valuri ta' limitu għall-PM₁₀ u għall-SO₂ kellhom jiġu ssodisfati mill-2005;
- X. billi għall-2019, 17-il Stat Membru rrappurtaw qabziet fuq l-istandards tal-kwalità tal-arja tal-UE għall-NO₂, 14-il Stat Membru rrappurtaw qabziet għall-PM₁₀, 4 Stati Membri rrappurtaw qabziet għall-PM_{2,5} u Stat Membru wiehed irrappurta qabziet għall-SO₂;
- Y. billi s-sitwazzjoni attwali titlob li l-pajjiżi jingħataw aktar appoġġ (appoġġ teknoloġiku, logistiku u finanzjarju u linji gwida) biex itejbu l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni eżistenti;
- Z. billi skont deċiżjoni reċenti ta' qorti lokali, il-gvern tar-Reġjun ta' Brussell, fejn huma bbażati l-istituzzjonijiet Ewropej, huwa legalment obligat li fi żmien sitt xhur iqiegħed sistemi ta' kejl tal-kwalità tal-arja fit-toroq l-aktar traffikużi, bħal "Rue de la loi", li jridu jkejlu l-konċentrazzjoni ta' NO₂, ta' materja partikolata ħoxna (PM₁₀) u ta' materja partikolata fina (PM_{2,5});
- AA. billi l-maġġoranza tal-popolazzjoni tal-UE tqis li l-azzjoni pubblika għall-promozzjoni tal-kwalità tal-arja hija insuffiċjenti, u billi aktar minn 70 % tal-popolazzjoni tal-UE tistenna li l-UE tippromovi miżuri addizzjonali ⁽³⁴⁾; billi t-titjib tal-kwalità tal-arja huwa marbut ukoll ma' bidliet fil-mentalità tas-soċjetà, u dawn ma jstgħux jinkisbu faċilment permezz ta' bidliet legali, iżda pjuttost permezz ta' kampanji ta' sensibilizzazzjoni dwar il-benefiċċji tal-politiki dwar l-arja nadifa;

⁽²⁹⁾ EEA, Viżwalizzazzjoni tad-data tat-18 ta' Ġunju 2015 bit-titolu "Sector share of sulphur oxides emissions" (Is-sehem tas-settur tal-emissjonijiet tal-ossidi tal-kubrit): https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/daviz/sector-share-of-sulphur-oxides-emissions#-tab-chart_1

⁽³⁰⁾ EEA, Viżwalizzazzjoni tad-data tat-18 ta' Ġunju 2015 bit-titolu "Sector share of nitrogen oxides emissions" (Is-sehem tas-settur tal-emissjonijiet tal-ossidi tan-nitroġenu): https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/daviz/sector-share-of-nitrogen-oxides-emissions#tab-chart_1

⁽³¹⁾ EEA, Rapport tad-19 ta' Settembru 2018 bit-titolu "Mercury in Europe's environment. A priority for European and global action" (Il-merkurju fl-ambjent tal-Ewropa. Prijorità għal azzjoni Ewropea u globali).

⁽³²⁾ Campling, P. et al., *Specific evaluation of emissions from shipping including assessment for the establishment of possible new emission control areas in European Seas* (Evalwazzjoni speċifika tal-emissjonijiet mit-trasport marittimu inkluża valutazzjoni għall-istabbiliment ta' żoni godda possibbli ta' kontroll tal-emissjonijiet fl-Ibhra Ewropej), Flemish Institute for Technological Research NV, Mol, 2013.

⁽³³⁾ Cofala, J. et al. "The potential for cost-effective air emission reductions from international shipping through designation of further Emission Control Areas in EU waters with focus on the Mediterranean Sea" (Il-potenzjal ta' tnaqqis kosteffettiv tal-emissjonijiet fl-arja mit-trasport marittimu internazzjonali permezz tad-deżinjazzjoni ulterjuri ta' Żoni ta' Kontroll tal-Emissjonijiet fl-ilmijiet tal-UE b'enfasi għall-Baħar Mediterran), International Institute for Applied Systems Analysis, Laxenburg, 2018

⁽³⁴⁾ SWD(2019)0427.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Ghoddha parzjalment effettiva li jehtieg li tittejjeb

1. Jirrikonoxxi li t-tliet pilastri tal-politika tal-UE dwar l-arja nadifa rnexxielhom jippromwovu tendenza ta' tnaqqis fl-emissjonijiet u l-koncentrazzjonijiet tal-magġoranza tas-sustanzi li jniġġsu l-arja fl-Ewropa; jenfasizza li filwaqt li d-Direttivi tal-UE dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali kienu effettivi fl-istabbiliment ta' standards komuni tal-UE dwar il-kwalità tal-arja u fil-facilitazzjoni tal-iskambju ta' informazzjoni dwar il-kwalità tal-arja, huma kienu biss parzjalment effettivi fit-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja u fit-trażżin tal-effetti avversi tiegħu fuq is-saħħa, il-kwalità tal-hajja u l-ambjent; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li għadd kbir ta' Stati Membri għadhom ma jikkonformawx kompletament mal-istandards attwali tal-kwalità tal-arja u ma hadux biżżejjed azzjoni biex itejbu l-kwalità tal-arja u jżommu l-qabziet fl-ivell minimu, anki wara l-ftuħ tal-proċedimenti ta' ksur mill-Kummissjoni u l-hruġ ta' ordnijiet tal-qorti li jitolbu konformità mad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali;

2. Jenfasizza li fil-magġoranza tat-territorju Ewropew kien hemm żieda f'għadd ta' patologiji marbuta mat-tniġġis tal-arja, bħall-ażma, il-mard newrotossiku u l-mard ikkawżat mill-interferenti endokrinali, u dan jiġġustifika mhux biss l-applikazzjoni shiha tal-leġislazzjoni Ewropea iżda wkoll proċedimenti ta' ksur rapidi u effettivi mill-Kummissjoni fil-każ ta' nuqqas ta' konformità ripetut mill-Istati Membri;

3. Jirrikonoxxi l-fatt li t-tniġġis tal-arja m'għandux limiti u li hemm skambju sinifikanti ta' sustanzi li jniġġsu l-arja bejn l-Istati Membri kif ukoll bejn il-pajjiżi tal-UE u dawk li mhumx fl-UE kif innutat fit-Tieni Perspettiva dwar l-Arja Nadifa; jirrimarka li l-Istati Membri ma jistgħu jiehdu l-ebda azzjoni dwar is-sorsi ta' emissjonijiet li jinsabu barra mit-territorju tagħhom; ihegġegħ lill-Kummissjoni tqis in-natura kumplessa tat-tniġġis tal-arja (eż. il-formazzjoni ta' materja partikolata sekondarja u t-trasferiment globali u tal-UE ta' tniġġis tal-arja) meta tfassal il-politika ġdida dwar il-kwalità tal-arja, biex jiġi żgurat approċċ integrat u olistiku;

4. Jinnota li d-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali huma bbażati fuq standards tal-kwalità tal-arja li issa għandhom bejn 15 u 20 sena, u li xi whud minnhom huma hafna iktar dgħajfa mil-linji gwida attwali tad-WHO u l-livelli ta' referenza stmati abbażi tar-riskju eċċessiv ta' kancer minhabba esponiment tul il-hajja, u l-livelli ssuġġeriti mill-aħħar evidenza xjentifika dwar l-impatti ambjentali u fuq is-saħħa tal-bniedem; jilqa' l-impenn meħud fil-Patt Ekoloġiku Ewropew biex jiġu riveduti l-istandards tal-kwalità tal-arja, u jistieden lill-Kummissjoni tallinja l-valuri tal-PM₁₀, il-PM_{2.5}, l-SO₂ u l-O₃ mal-linji gwida tad-WHO, u l-valuri tal-benżen (C₆H₆) u tal-benzo(a)piren (BaP) mal-livelli ta' referenza tad-WHO, permezz ta' bidliet leġislattivi għad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali wara l-konklużjoni ta' valutazzjoni komprensiva tal-impatt fuq l-aspetti tas-saħħa, ambjentali, soċjetali u ekonomiċi; jinsisti fuq il-fatt li l-linji gwida tad-WHO attwalment qed jiġu riveduti u li l-pubblikazzjoni tagħhom issa hija imminenti; jindika l-htieġa li jiġu aġġornati l-istandards tal-kwalità tal-arja tal-UE malli l-linji gwida l-ġodda tad-WHO jsiru disponibbli, u li jiġi inkluz obbligu ta' rieżami perijodiku tal-istandards abbażi tal-aħħar evidenza xjentifika u teknika sabiex jiġu allinjati mal-linji gwida tad-WHO li jiġu aġġornati regolarment; jistieden lill-Kummissjoni tqis ukoll l-aħħar tagħbijiet kritiċi għall-protezzjoni tal-ekosistemi stabbiliti mill-Konvenzjoni dwar it-Tniġġis Transkonfinali tal-Arja Fuq Distanza Twila;

5. Jenfasizza li, skont id-data miġbura mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, u minkejja t-tnaqqis fl-emissjonijiet ta' PM₁₀, il-magġoranza tal-popolazzjoni urbana fil-pajjiżi Ewropej immonitorjati bejn l-2000 u l-2015 hija esposta għal koncentrazzjonijiet oġhla mill-valur ta' referenza annwali rakkomandat fil-linji gwida tad-WHO; jitlob lill-Kummissjoni tipproponi leġislazzjoni fejn jeżistu lakuni legali, filwaqt li teżamina wkoll il-kobenefiċċji għal dimensjonijiet oħra tat-tniġġis, pereżempju l-istorbju; jitlob lill-Kummissjoni teżamina l-konsegwenzi tat-tniġġis tal-arja ta' ġewwa u r-rimedji leġislattivi possibbli għas-sorsi rilevanti kollha tat-tniġġis tal-arja ta' ġewwa;

6. Jirrakkomanda li l-istandards riveduti tal-kwalità tal-arja u r-rekwiżiti ta' monitoraġġ għandhom, fejn xieraq, u abbażi ta' valutazzjoni tal-aħħar evidenza xjentifika, ikopru wkoll sustanzi li jniġġsu mhux regolati oħra b'impatti negattivi murija fuq is-saħħa u l-ambjent fl-UE, bħall-partikoli ultrafini, il-karbonju iswed, il-merkurju u l-ammonijaka; jenfasizza l-ambizzjoni tal-UE li tmexxi t-tranżizzjoni lejn pjaneta b'saħħitha, u jfakkar li sabiex issir mexxej globali, hija għandha tmexxi bl-eżempju billi tadotta, u tinforza, fost l-oħrajn, standards ta' kwalità ambizzjużi għas-sustanzi kollha li jniġġsu l-arja;

7. Jinnota li l-magġoranza l-kbira tal-proċeduri ta' ksur immedija mill-Kummissjoni s'issa jirrigwardaw il-qabziet tal-valuri ta' limitu, u dan juri li l-valuri ta' limitu kienu l-aktar elementi infurzabbli tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali; jistieden lill-Kummissjoni tipproponi s-sostituzzjoni tal-valuri fil-mira attwali (O₃, As, Cd, Ni u BaP) b'valuri ta' limitu; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-istandards annwali jippermettu li ż-żidiet qawwija fil-koncentrazzjonijiet tas-sustanzi li jniġġsu ma jiġux innutati, b'mod partikolari fil-każ tal-PM_{2.5};

8. Jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi lista ta' sorveljanza ta' sustanzi jew komposti ta' thassib għall-pubbliku jew għall-komunità xjentifika minhabba raġunijiet ta' saħħa ("il-lista ta' sorveljanza"), bħall-mikroplastiks sabiex ikun jista' jingħata lok kemm għal segwitu fir-rigward tal-għarfien ġdid dwar ir-rilevanza għas-saħħa tal-bniedem ta' dawn il-komposti u s-sustanzi emergenti, kif ukoll għall-aproċċi u l-metodoloġiji l-aktar xierqa ta' monitoraġġ;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Kejl tat-tniġġis tal-arja

9. Jenfasizza l-htieġa li jiġi garantit li l-kwalità tal-arja qed titkejjel mill-Istati Membri fis-sorsi ta' emissjonijiet u l-postijiet xierqa, sabiex jiġi evitat li jkun hemm stima baxxa jew eċċessiva tat-tniġġis tal-arja u biex jinkisbu riżultati rappreżentattivi; jistieden lill-Istati Membri jtejbu n-networks ta' monitoraġġ tagħhom, isahhu l-gharfien tal-livelli ta' sustanzi li jniġġsu li jeżistu fit-territorju tagħhom, u jevalwaw il-livell tan-network tagħhom ta' monitoraġġ tal-kwalità tal-arja bil-ghan li jidentifikaw sitwazzjonijiet kroniċi u episodici ta' tniġġis atmosferiku, u jaġixxu favur ir-riżoluzzjoni tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni tinforza l-obbligi tad-Direttiva f'dan ir-rigward u tiżgura li l-punti ta' kampjunar ikunu komparabbli u rappreżentattivi għal żona speċifika, inkluż billi tipprovdi appoġġ immedjat lill-Istati Membri fit-twaqqif ta' tahlita ta' stazzjonijiet fissi ta' monitoraġġ u ta' mmudellar, li jistgħu jkunu akkumpanjati b'punti passivi ta' kampjunar, biex jiġu ggarantiti riżultati rappreżentattivi u jiġu evitati nuqqasijiet sistemici, kif ukoll bit-taħriġ u r-reklutaġġ tal-esperti, u billi jiġu żgurati preċiżjoni akbar fl-ispezzjoni, il-kontroll u l-monitoraġġ u t-twaqqif ta' pjattaforma għall-iskambju tal-aħjar prattiki; jenfasizza l-htieġa li jitharrġu esperti godda fuq bażi kontinwa, inkluż it-taħriġ mill-ġdid ta' persuni li jkunu hadmu l-oqsma oħra u li jixtiequ jsiru attivi f'dan il-qasam, kif ukoll iżgħażaġh qiegħda; jenfasizza li l-fatt li l-Istati Membri jistgħu jagħzlu s-siti ta' monitoraġġ li minnhom jikkomunikaw id-data lill-EEA, jista' jwassal ukoll għal sottovalutazzjoni potenzjali tal-konċentrazzjonijiet tas-sustanzi li jniġġsu l-arja;

10. Jirrikonoxxi l-fatt li l-Istati Membri stabbilixxew network ta' monitoraġġ tal-kwalità tal-arja abbażi tal-kriterji komuni definiti bid-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali, b'aktar minn 4 000 stazzjon ta' monitoraġġ u 16 000 punt ta' kampjunar; jirrimarka li d-dispożizzjonijiet dwar il-lokalizzazzjoni tas-sit jinvolve diversi kriterji u joffru grad ta' flessibilità li jista' jagħmel il-verifika aktar diffiċli, li spiss jiġġenera sitwazzjonijiet fejn in-networks ta' monitoraġġ fil-bliet ma jipprovdu informazzjoni dwar il-postijiet fejn isehhu l-ogħla konċentrazzjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu l-arja, u dan johlq ir-riskju li l-qabżiet tal-valuri ta' limitu ma jiġux innutati; ihegġeġ lill-Kummissjoni tipprovdi gwida immedjata lill-Istati Membri, permezz ta' att ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 28 tad-Direttiva 2008/50/KE, dwar kif jistabbilixxu n-networks ta' monitoraġġ tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni, fil-qafas tal-proposti għal Direttivi riveduti dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali, twettaq rieżami u tistabbilixxi regoli obbligatorji godda għal-lokalizzazzjoni tal-istazzjonijiet ta' monitoraġġ u l-punti ta' kampjunar, bħall-possibilità li l-Kummissjoni tirrikjedi t-tqeghid fejn meħtieġ ta' punti ta' monitoraġġ addizzjonali biex jiġi żgurat kejl aħjar tat-tniġġis tal-arja jew jiġi stabbilit għadd minimu ta' stazzjonijiet tal-kejl għal kull tip ta' sors ta' emissjonijiet (mit-trasport, mill-industrija, mill-agrikoltura jew residenzjali);

11. Iqis li network aktar effikaċi għall-monitoraġġ tal-kwalità tal-arja jrid ikun kapaċi jkejjel l-impatt tas-sorsi ewlenin tat-tniġġis fuq l-istandards tal-kwalità tal-arja fl-irhula tal-viċin u fl-ekosistemi protetti fil-qrib, u jipprovdi aktar informazzjoni dwar id-diversi sustanzi li jniġġsu li jkunu qed jiġu vvalutati;

12. Jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta miżuri għall-promozzjoni ta' investimenti mill-Istati Membri favur it-titjib tan-networks ta' monitoraġġ, li jkunu jinvolve l-bini ta' stazzjonijiet ta' monitoraġġ, it-taħriġ u r-reklutaġġ ta' esperti u analisti, u tipprovdi appoġġ għal proċeduri aktar stretti ta' superviżjoni, kontroll u monitoraġġ;

13. Jissuġġerixxi li tiġi introdotta tahlita ta' siti ta' monitoraġġ fissi u mmudellar, bil-possibilità li tkun akkumpanjata b'kampjunar passiv, minhabba li l-varjabbiltà għolja tas-sustanzi li jniġġsu l-arja hija diffiċli biex tinqabad bl-użu ta' siti ta' monitoraġġ fissi; jenfasizza li l-immudellar tal-kwalità tal-arja jista' jikkomplementa l-kampjunar; jirrimarka, għalhekk, li d-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali għandhom jinkorporaw l-immudellar tal-kwalità tal-arja (b'riżoluzzjoni spazjali xierqa) b'mod aktar ċar fil-proċess ta' valutazzjoni tal-kwalità tal-arja; jissottolinja l-importanza tad-data f'linja reali dwar il-kwalità tal-arja; jirrimarka li l-Kummissjoni għandha dejjem tikkunsidra l-aktar sistemi, normi u standards tekniċi ta' kejl reċenti;

14. Jenfasizza li minkejja li d-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali jinkludu xi dispożizzjonijiet dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet fil-postijiet fejn in-nies ibatu l-aktar mit-tniġġis tal-arja, jew fejn il-konċentrazzjonijiet huma l-ogħla, il-Kummissjoni jeħtieġ li tagħti aktar gwida dwar l-iskalar makro tal-punti ta' kampjunar sabiex tissaħħah l-implimentazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet speċifiċi; jinnota li l-gruppi soċjoekonomici inqas sinjuri huma iktar esposti għat-tniġġis tal-arja minhabba li huwa aktar probabbli li jgħixu qrib sorsi ta' tniġġis qawwi, kemm fuq barra, bħat-traffiku u ż-żoni industrijali, kif ukoll fuq ġewwa, bħall-kombustjoni ta' fuwils solidi ta' kwalità baxxa għat-tishin domestiku; jenfasizza f'dan ir-rigward il-htieġa li l-esponiment tal-bniedem għat-tniġġis tal-arja jiġi rifless aħjar u b'mod adegwat fid-dritt tal-UE, u jhegġeġ lill-Kummissjoni tinkludi indikaturi godda fl-indicijiet tal-kwalità tal-arja, bħad-densità tal-popolazzjoni madwar l-istazzjonijiet ta' monitoraġġ u l-punti ta' kampjunar, sabiex tiffissa kriterji għall-esponiment generali tal-popolazzjoni u dispożizzjonijiet għar-rappreżentattività tas-siti ta' monitoraġġ, kif ukoll biex twettaq skambju

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tal-aħjar prattiki f'dan ir-rigward, bhall-istabbiliment ta' Żoni Prijoritarji għat-Titjib tal-Kwalità tal-Arja; jenfasizza, madankollu, li dawn il-kriterji l-godda għandhom ikunu addizzjonali għall-valuri ta' limitu, u mhux jissostitwuhom, ladarba dawn il-valuri s'issa wrew li huma l-aktar standards infurzabbli, u li l-istess standards tal-kwalità tal-arja jridu japplikaw fl-Ewropa kollha;

Tagħlimiet misluta mill-kriżi tal-COVID-19

15. Jirrimarka li l-pandemija tal-COVID-19 hija eżempju tar-rabtiet inseparabbli bejn is-saħha tal-bniedem u dik tal-ekosistema; jenfasizza l-hteġa li jiġu inklużi t-tagħlimiet dwar it-tniġġis tal-arja misluta mill-pandemija tal-COVID-19 fit-tfassil ta' politiki godda;

16. Jinnota li l-miżuri ta' konfinament għall-kontroll tat-tixrid tal-pandemija wasslu għal tnaqqis drastiku temporanju fit-traffiku u fl-attività industrijali u bħala konsegwenza rriżultaw fi tnaqqis bla preċedent fl-emissjonijiet u t-tniġġis tal-arja fuq skala kontinentali, fejn il-konċentrazzjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu kienu ferm taħt il-limiti legali u r-rakkomandazzjonijiet tad-WHO, u dan wera b'mod ċar l-impatt tal-attivitàjiet tal-bniedem fuq l-ambjent; jissuġġerixxi li l-miżuri kollha jiġu analizzati sabiex jiġi mifhum l-impatt tagħhom, u jinnota b'dispaċir li l-esponiment kontinwu u għal żmien twil għat-tniġġis tal-arja jista' jaggrava l-impatt ta' mard respiratorju bhall-COVID-19; jinsab imhasseb dwar ir-riskju li t-tniġġis jista' jerga' lura għal-livelli preċedenti jew, aghar, għal livelli saħansitra oghla, u jwissi kontra l-posponiment jew il-kancellazzjoni ta' miżuri lokali mmirati biex inaqqsu t-tniġġis tal-arja; jenfasizza l-fatt li t-tnaqqis sostanzjali tat-tniġġis tal-arja fuq żmien fit-tul ikollu benefiċċji sostanzjali għas-saħha tal-bniedem, kif ukoll għall-agrikoltura u l-ekosistemi naturali; jissottolinja, madankollu, li l-ġlieda kontra t-tniġġis tal-arja trid tkun fil-qalba tal-pjan ta' rkupru tal-UE, u li, biex tiġi ggarantita s-saħha taċ-ċittadini u tittejjeb ir-reżiljenza tagħhom kontra theddidiet futuri għas-saħha, huwa essenzjali li jkun hemm rekwiżiti obbligatorji dwar il-kwalità tal-arja li jiġu infurzati b'mod effettiv; ihegġeġ lill-Istati Membri jżidu l-ambizzjoni tal-politiki tagħhom dwar l-arja nadifa, inkluż permezz tal-użu mmirat ta' finanzjament mill-Faċilità tal-UE għall-Irkupru u r-Reżiljenza;

17. Jinnota li l-kriżi tal-COVID-19 uriet li t-tnaqqis tat-traffiku motorizzat u l-bidliet fix-xejriet tal-mobilità huma għodda effettiva biex jitnaqqas it-tniġġis tal-arja fil-bliet; jemmen, għalhekk, li għandhom jiġu promossi prattiki tajba bhall-proximity shopping, it-telexogħol volontarju, l-amministrazzjoni elettronika jew il-hinijiet tax-xogħol maqsuma;

Il-promozzjoni ta' politiki lokali ta' suċċess dwar il-kwalità tal-arja

18. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li xejriet ċari ta' tnaqqis fit-tniġġis tal-arja jistghu jiġu osservati prinċipalment meta l-politiki jiġu implimentati flimkien, u għalhekk approċċ koerenti madwar l-UE fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politiki lokali huwa fundamentali għas-suċċess tagħhom; jissottolinja li l-kisba tal-koerenza politika teħtieġ ukoll kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet differenti, u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jikkollaboraw mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali f'dan ir-rigward; jistieden lill-Istati Membri jiżviluppaw strateġiji koerenti u fit-tul għal arja aktar nadifa; jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi dispożizzjonijiet legali godda fid-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali biex tevita li l-politiki u l-miżuri lokali li wrew li huma effettivi fit-titjib tal-kwalità tal-arja ma jitregġġhux lura mingħajr ma titwettag analiżi jew evalwazzjoni bir-reqqa;

19. Jilqa' l-kontroll tal-idoneità mill-Kummissjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali ppubblikat fl-2019; jistieden lill-Kummissjoni tesplora mezzi għal kooperazzjoni rapida u aktar effiċjenti mal-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali sabiex tiġi promwossa l-konformità mal-leġiżlazzjoni dwar il-kwalità tal-arja, inkluż permezz ta' finanzjament mill-UE; jistieden lill-Kummissjoni tippovdi assistenza teknika u għarfien espert lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali li jiltaqgħu ma' diffikultajiet fl-infurzar u l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar il-kwalità tal-arja;

20. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet lokali u reġjonali jfasslu u jimplimentaw pjanijiet strateġiċi u pjanijiet għall-mobilità urbana sostenibbli bbażati fuq l-evidenza, bil-ghan li jkun hemm ippjanar ikkoordinat ta' politiki, inkentivi u sussidji mmirati lejn id-diversi setturi u modi tat-trasport, u l-investiment fi skemi ta' trasport pubbliku sostenibbli u aċċessibbli, miżuri ta' tiġdid tal-flotta tal-vetturi eżistenti, investimenti f'teknoloġiji relatati ma' modi ta' trasport nadif u mal-mobilità bħala servizz, kif ukoll għall-infrastruttura għall-mobilità attiva, kondiviza u b'emissjonijiet żero, żoni b'emissjonijiet baxxi, skemi għall-iċċarġjar tal-vetturi u miżuri relatati mad-domanda sabiex titkabbar is-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku u jiżdiedu l-attivitàjiet ta' komunikazzjoni marbuta mar-rwol tal-UE fil-ġlieda kontra t-tniġġis tal-arja;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

21. Jenfasizza l-hteġa li l-bliet ikunu aktar sani u jimplimentaw tnaqqis sostanzjali fil-livelli tat-tniġġis tal-arja; jistieden lill-awtoritajiet lokali jfasslu pjanijiet urbani sostenibbli li jinkludu miżuri bhall-holqien ta' żoni ekoloġiċi u żoni pedonali u mingħajr karożzi fiċ-ċentri urbani, u jinkoraġġixxu l-mixi u ċ-ċikliżmu, l-użu ta' trasport pubbliku aċċessibbli, ta' soluzzjonijiet ta' mobilità kondiviza u sostenibbli, filwaqt li jiżguraw il-koeżistenza mat-trasport motorizzat; jenfasizza li bankini u korsiji għar-roti li jkunu wesghin, miżmuma tajjeb u mhux ostakolati, b'enfasi fuq it-toroq ċentrali tal-ivvjagġar ta' kuljum u integrati f'networks tat-toroq eżistenti filwaqt li jkunu separati b'mod sigur mill-korsiji tal-karożzi, jistgħu jincentivaw il-vjaġġar attiv, bhall-użu tar-roti u l-mixi; ihegġeg lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali jadottaw politiki u miżuri ambizzjużi għal dan il-ghan; jemmen li l-kuncett ta' "bliet fi 15-il minuta", li fihom id-djar, il-postijiet tax-xogħol, is-servizzi pubbliċi u l-hwienet ikunu aċċessibbli f'hin ta' 15-il minuta bil-mixi jew bit-trasport pubbliku, għandu jiffirma l-baži tal-ippjanar urban fit-tul; ihegġeg lill-Kummissjoni tistabbilixxi premju annwali għall-bliet jew ir-reġjuni li jkunu hađu l-aħjar miżuri b'effetti viżibbli u riżultati konkreti fit-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja biex tinkoraġġixxi lill-awtoritajiet lokali u nazzjonali jkunu aktar attivi u effiċjenti u tippromwovi dawn il-miżuri fil-livell Ewropew;

22. Jirrimarka li l-Istrateġija għal Mobilità Sostenibbli u Intelligenti reċenti tal-Kummissjoni tirrakkomanda zieda fl-ishma modali tat-trasport kollettiv, il-mixi u t-trasport bir-rota, kif ukoll mobilità awtomatizzata, konnessa u multimodali, sabiex jitbaxxew b'mod sinifikanti t-tniġġis u l-kongestjoni mit-trasport, speċjalment fil-bliet, u titjeb is-saħħa u l-benesseri taċ-ċittadini;

23. Jappella għal investiment xieraq f'infrastruttura estensiva tat-trasport bir-rota, b'mod partikolari fiż-żoni urbani, sabiex tiġi żgurata s-sikurezza tal-utenti vulnerabbli kollha tat-triq u tizdied l-attrazzjoni tar-rota bħala mod ta' vjaġġar effiċjenti u tajjeb għas-saħħa; jishaq fuq l-importanza li tiġi żgurata intermodalità bla xkiel bejn il-ferrovija u t-trasport bir-rota sabiex jiġi offrut vjaġġar sostenibbli bejn żoni rurali u urbani; jinkoraġġixxi l-espansjoni tan-network EuroVelo għal dan il-ghan;

24. Jirrimarka li t-trasport pubbliku, speċjalment f'żoni rurali, ta' spiss ma jkunx attraenti, u jkun irregolari u għali;

L-impatt tal-politiki tal-UE fuq il-kwalità tal-arja

25. Jilqa' t-thabbira tal-Pjan ta' Azzjoni tal-Kummissjoni ta' Tniġġis Żero; ifakkar fir-rabta mill-qrib bejn il-konservazzjoni tan-natura u l-kwalità tal-arja, u jenfasizza li t-tniġġis tal-arja huwa piż li jehtieg approċċ olistiku, peress li għandu impatti negattivi fuq il-hamrija u l-hajja tal-ilma minhabba l-ewtrofikazzjoni u l-aċidifikazzjoni; iwissi li kwalunkwe miżura ġdida tkun bla valur jekk il-kwalità tal-arja ma tingħatax prijorità u ma tiġix integrata kif xieraq fil-politiki kollha tal-UE, skont l-aktar evidenza xjentifika reċenti u l-leġiżlazzjoni tal-UE dwar is-sorsi tal-emissjonijiet, bhall-politiki dwar il-klima, l-enerġija, it-trasport, l-industrija, l-agrikoltura u l-ġestjoni tal-iskart, filwaqt li jiġi żgurat li ma jkunx hemm kontradizzjonijiet u li jkun hemm sinerġiji bejn l-oqsma kollha ta' politika; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jikkooperaw aktar mill-qrib fl-oqsma kollha u fil-livelli kollha, u jikkunsidraw is-soluzzjonijiet tekniċi kollha biex inaqqsu l-emissjonijiet b'mod teknoloġikament newtrali sabiex jgħinu lill-awtoritajiet lokali jaqbd u triq ambizzjuża iżda ta' sfida lejn emissjonijiet żero u jiksbu arja aktar nadifa;

26. Jiġbed l-attenzjoni għar-rabta dejjem tikber bejn it-tniġġis tal-arja u t-tibdil fil-klima, kif muri miż-zieda fil-koncentrazzjonijiet tal-ożonu kkawżata minn ziedet fit-temperaturi u mewġiet ta' shana aktar rikorrenti; iqis li approċċ olistiku għall-ġlieda kontra t-tniġġis tal-arja huwa kompatibbli ma' analiżi każ b'każ tal-karatteristiċi speċifiċi ta' kull sustanza li tniġġes, pereżempju l-ożonu, gass bla kulur u bir-riħa, li mhuwiex sustanza li tniġġes primarja u li l-prevenzjoni tiegħu tirrikjedi miżuri biex jitnaqqsu l-prekursuri (l-NO_x u l-VOCs) fuq medda twila ta' żmien;

27. Ihegġeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jivvalutaw l-effettività tal-leġiżlazzjoni kollha dwar l-emissjonijiet, u jsaħħuha, filwaqt li jiżguraw l-implimentazzjoni effettiva tagħha; jenfasizza li t-tnaqqis tal-emissjonijiet fis-sors huwa l-uniku mod effettiv biex tiġi ggarantita arja nadifa; iwissi li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri mhumix se jikkonformaw mal-impenji tagħhom ta' tnaqqis tal-emissjonijiet sal-2020 u l-2030 skont id-Direttiva NEC; jishaq fuq il-hteġa ta' miżuri stretti biex jitnaqqsu l-emissjonijiet fis-setturi kollha, b'mod partikolari fit-trasport bit-triq u marittimu, l-avjazzjoni,

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

l-installazzjonijiet industrijali, il-bini, l-agrikoltura u l-produzzjoni tal-enerġija; jenfasizza l-htieġa li l-istandards tal-UE dwar il-kwalità tal-arja u l-emissjonijiet jiġu inkorporati fil-politika kummerċjali tagħha biex jiġi evitat it-trasferiment ta' emissjonijiet barra mill-UE, li jkompli jaggrava l-effett tat-tniġġis transfruntier tal-arja fuq il-kwalità tal-arja tal-UE; jirrakkomanda li jiġi ddedikat appoġġ finanzjarju xieraq mill-fondi eżistenti tal-UE għall-oġġettivi ta' arja nadifa sabiex l-Istati Membri jiġu appoġġjati fl-azzjonijiet tagħhom;

28. Jistieden lill-Kummissjoni tibda malajr proċeduri ta' ksur biex tinforza l-impenji ta' tnaqqis tal-emissjonijiet skont id-Direttiva NEC; jenfasizza li l-miżuri tal-UE biex jitnaqqsu l-emissjonijiet fis-setturi kollha jridu jwittu triq ċara lejn il-kisba ta' emissjonijiet żero u ta' tniġġis żero minn dawn is-setturi; jitlob approċċ ta' politika koerenti fir-regolamenti dwar il-gassijiet serra u l-emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu;

29. Jiddispijaċi dwar il-mekkanizmu ta' flessibilità propost għat-taqsimha 5 tad-Direttiva NEC fir-rapport tal-Kummissjoni intitolat "It-Tieni Perspettiva dwar l-Arja Nadifa"; jenfasizza li, fl-2018, hdax-il Stat Membru talbu aġġustamenti għal-limiti nazzjonali tal-emissjonijiet tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni tillimita kemm jista' jkun l-użu tal-aġġustament tal-inventarji tal-emissjonijiet u tara jekk l-Istati Membri jkunux hađu azzjoni biex jikkompensaw għal emissjonijiet mhux mistennija minn ċerti setturi qabel ma japplikaw għal kwalunkwe aġġustament tal-inventarji tal-emissjonijiet;

30. Jenfasizza li l-emissjonijiet tal-metan mhumiex irregolati mil-leġislazzjoni tal-UE dwar it-tniġġis tal-arja u mhumiex irregolati speċifikament mill-politika tal-UE dwar il-klima; jilqa' l-"istrategija tal-UE biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-metan" ippubblikata dan l-aħhar, u jhegġeġ lill-Kummissjoni tindirizza b'mod effettiv il-htieġa li jitnaqqsu kemm jista' jkun l-emissjonijiet tal-metan, speċjalment mill-agrikoltura u l-iskart;

31. Jinnota bi thassib li filwaqt li l-emissjonijiet tal-biċċa l-kbira tas-sustanzi li jniġġsu l-arja għadhom qed isegwu tendenza ta' tnaqqis fl-Unjoni Ewropea kollha, l-emissjonijiet tal-ammonijaka (NH₃), speċjalment mis-settur agrikolu qed ikomplu jiżdiedu, u dan johloq sfida għall-Istati Membri tal-UE biex jirrispettaw il-limiti tat-tniġġis tal-arja tal-UE; jaċċentwa li fiz-zoni urbani l-emissjonijiet tal-ammonijaka huma responsabbli għal madwar 50 % tal-impatti fuq is-saħha mit-tniġġis tal-arja, peress li l-ammonijaka hija prekursor ewlieni tal-materja partikolata; jistieden lill-Istati Membri jużaw il-Pjanijiet Strateġiċi nazzjonali tagħhom fl-ambitu tal-politika agrikola komuni (PAK) bhala opportunità biex jiġġieldu t-tniġġis tal-arja mis-settur agrikolu; jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jeżaminaw ukoll l-opzjonijiet biex irazznu dawn l-emissjonijiet fl-ambitu tad-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali⁽³⁵⁾ (DEI);

32. Jirrimarka li l-Patt Ekoloġiku Ewropew għandu l-ghan li jnaqqas l-impatti ambjentali tal-UE u li fid-dawl tal-kontribut importanti tal-industrija għall-pressjonijiet ġenerali fuq l-ambjent, din trid tagħti kontribut xieraq biex jintlaħaq dan il-ghan ġenerali; jesprimi thassib dwar il-prattika tal-bini ta' installazzjonijiet industrijali godda b'kapacità eżatt taht il-limiti tad-DEI biex intenzjonalment jithallew barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva; jilqa' f'dan ir-rigward ir-reviżjoni mhabbra tad-DEI sabiex jiġi indirizzat aħjar it-tniġġis minn installazzjonijiet industrijali kbar, biex jiġu promossi attivitajiet industrijali bl-inqas impatt ambjentali, u biex dawn isiru kompletament konsistenti mal-politiki tal-UE dwar l-ambjent, il-klima, l-enerġija u l-ekonomija ċirkolari; jistieden lill-Kummissjoni tintroduci obbligu fuq l-Istati Membri biex jagħmlu pubblikament disponibbli informazzjoni dwar il-konformità u l-permessi;

33. Iqis, f'dan ir-rigward, li jkun vantaġġuż li fid-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali jiġu inklużi setturi ohra, li d-deroġi mid-Direttiva jiġu limitati għal minimu, li ssir reviżjoni tal-aqwa teknoloġiji disponibbli (BATs), li jiġi adottat approċċ konsistenti orjentat lejn ir-riżultati għall-promozzjoni tal-attività industrijali bl-inqas impatt ambjentali negattiv, u li jiġu integrati dispożizzjonijiet li jstimulaw il-progress fil-fażi tal-awtorizzazzjoni jew il-proċess tad-dokumenti ta' riferenza dwar l-aqwa tekniki disponibbli (BREF);

34. Ihegġeġ lill-awtoritajiet lokali jimplimentaw, inkluż bhala parti mill-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja tagħhom (PKAs), kampanji ta' informazzjoni u skemi ta' incentivi għar-rinnovazzjonijiet tal-bini u s-sostituzzjoni ta' sistemi tat-tishin u t-tkessiħ residenzjali qodma, ineffiċjenti u li jniġġsu, li huma responsabbli għal proporzjon kbir ta' tniġġis tal-arja minn sustanzi li huma perikolużi għas-saħha; iqis li t-tishin distrettwali bbażat fuq soluzzjonijiet sostenibbli jista' jkun alternattiva tajba għal sorsi ta' tishin individwali mifruxa u ineffiċjenti hafna;

⁽³⁵⁾ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

35. Jinnota li l-generazzjoni tal-enerġija bl-użu ta' fjuwils solidi se tkun is-sors ewlieni tal-emissjonijiet tal-merkurju fl-arja fl-Ewropa fil-futur prevedibbli; Jilqa', f'dan ir-rigward, l-impenji li meħuda minn tal-anqas 10 Stati Membri tal-UE biex jeliminaw b'mod gradwali l-faħam; jappella lill-Istati Membri l-oħra jeliminaw b'mod gradwali l-faħam bħala sors tal-enerġija sa mhux aktar tard mill-2030;

36. Jirrimarka li, filwaqt li l-emissjonijiet relatati mat-trasport tal-biċċa l-kbira tas-sustanzi li jniġġsu naqsu b'mod sostanzjali f'dawn l-aħħar deċennji, għad hemm hotspots persistenti fl-UE, fejn il-livelli tat-tniġġis tal-arja huma għoljin wisq, speċjalment fiż-żoni urbani, fejn kważi abitant minn kull sitta għadu espost għal konċentrazzjonijiet ta' tniġġis tal-arja oġġla mill-istandards tal-kwalità tal-arja tal-UE għal ċerti sustanzi li jniġġsu; jissottolinja li livelli eċċessivi ta' tniġġis tal-arja relatati mat-trasport huma ta' riskju partikolari għas-saħħa tan-nies li jgħixu fiż-żoni urbani u qrib centri tat-trasport;

37. Ifakkar li t-trasport bit-triq huwa s-sors ewlieni tal-NO_x fl-Ewropa; jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa standards stretti tal-UE għall-emissjonijiet tal-karozzi għas-sustanzi li jniġġsu l-arja (l-istandards Euro 7 futuri għall-vetturi light-duty u l-istandards Euro VII għall-vetturi heavy-duty) b'mod teknoloġikament newtrali li ma jiddiskriminax bejn il-fjuwils; jissottolinja li l-proċeduri ta' ttestjar godda għall-vetturi għandhom jiġu riveduti biex jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tas-sustanzi li jniġġsu rregolati u mkejla, jiżiedu l-preċiżjoni u l-effikaċja tagħhom u jiġu eliminati l-lakuni, biex b'hekk jiġi żgurat li l-istandards tal-emissjonijiet tabilhaqq jintlaħqu f'kundizzjonijiet reali tas-sewqan;

38. Jissottolinja li huwa kruċjali li s-suq għal vetturi b'livell ta' emissjonijiet baxxi jew żero jiġi incentivat, u li l-Istati Membri jingħataw rakkomandazzjonijiet ta' gwida biex jinkoraġġu jimplimentaw firxa wiesgħa ta' incentivi għal vetturi b'livell ta' emissjonijiet baxxi jew żero filwaqt li jiġi żgurat li incentivi bħal dawn ikunu mmirati lejn il-vetturi bl-inqas emissjonijiet fid-dinja reali; jenfasizza li d-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tal-infrastruttura tal-iċċargjar, inkluż fil-binjiet privati u pubbliċi f'konformità mad-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija ⁽³⁶⁾, kif ukoll il-kompetittività tal-vetturi b'livell ta' emissjonijiet baxxi jew żero, huma essenzjali biex il-konsumaturi jaċċettawhom aktar;

39. Jemmen li sabiex tittejjeb il-kwalità tal-arja fil-hotspots, huwa essenzjali li jsir progress lejn sistema tat-trasport u disinn tal-infrastruttura tal-mobilità aktar sostenibbli u inqas niġġiesa, bil-ghan li titnaqqas il-kongestjoni fit-toroq, speċjalment fiż-żoni urbani, filwaqt li jintużaw il-mezzi kollha disponibbli bl-aktar mod effettiv, u filwaqt li jitqiesu l-evidenza xjentifika u l-innovazzjonijiet teknoloġiċi l-aktar reċenti; jistieden lill-Kummissjoni tassisti lill-Istati Membri fit-tweqqif ta' kontrolli regolari tal-kwalità tal-infrastruttura tat-trasport tagħhom sabiex jidentifikaw iż-żoni li jehtiegu dekonġestjoni u ottimizzazzjoni, u biex tiegħu miżuri xierqa f'dawn l-oqsma biex il-kwalità tal-arja ssir prijorità fiha nnifisha, inkluż billi jsir użu mill-fondi disponibbli tal-UE, u billi jkun hemm direzzjonar aħjar tal-mekkanizmi ewlenin ta' finanzjament, bħall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni;

40. Itenni l-importanza li jkun hemm bidla modali sostanzjali mit-trasport bit-triq għal forom ta' trasport li jniġġsu inqas, bħat-trasport ikkombinat, il-passaġġi fuq l-ilma interni u l-ferroviji, billi tiġi sfruttata b'mod partikolari s-Sena Ewropea tal-Ferroviji fl-2021; jissottolinja, f'dan ir-rigward, il-hteġa urġenti li tittejjeb u tiġi modernizzata l-infrastruttura ferrovjarja, bl-implimentazzjoni shiha tas-Sistema Ewropea tal-Gestjoni tat-Traffiku Ferrovjarju (ERTMS), it-tneħħija tal-punti ta' kongestjoni u t-tlestija tal-konnessjonijiet nieqsa, speċjalment fil-qafas tan-Network trans-Ewropew tat-trasport, u li jkompli jiġu ffaċilitati u mhegħa l-intermodalità u l-multimodalità; jemmen li għaċ-ċirkwiti lokali (l-aħħar mil) u għal distanzi medji, dan l-approċċ għandu jiġi kkombinat mal-hteġa li t-trasport bit-triq isir aktar effiċjenti u aktar sostenibbli;

41. Jishaq li l-aktar mod effettiv biex jitnaqqas it-tniġġis tal-arja mit-trasport bit-triq huwa l-promozzjoni tal-qalba mill-fjuwils konvenzjonali għal fjuwils alternattivi aktar nodfa, kif deskritt fid-Direttiva 2014/94/UE ⁽³⁷⁾ dwar l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-karburanti alternattivi; jemmen li r-reviżjoni li jmiss tar-Regolament (UE) 2019/631 ⁽³⁸⁾ li jstabbilixxi standards ta' rendiment għall-emissjonijiet tas-CO₂ tal-karozzi godda tal-passiġġieri u tal-vetturi kummerċjali hief godda se taċċellera l-adozzjoni ta' vetturi b'livell baxx jew żero ta' emissjonijiet;

⁽³⁶⁾ Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).

⁽³⁷⁾ Id-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-karburanti alternattivi (ĠU L 307, 28.10.2014, p. 1).

⁽³⁸⁾ Ir-Regolament (UE) 2019/631 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 li jstabbilixxi standards ta' rendiment fir-rigward tal-emissjonijiet ta' CO₂ tal-karozzi godda tal-passiġġieri u tal-vetturi kummerċjali hief godda, u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 443/2009 u (UE) Nru 510/2011 (ĠU L 111, 25.4.2019, p. 13).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

42. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw li l-istandards tal-emissjonijiet fil-legizlazzjoni attwali jiġu infurzati ahjar, u johlqu sensibilizzazzjoni fir-rigward tal-opportunitajiet ta' allinjament tal-karozzi użati mal-istandards ambjentali, pereżempju permezz ta' modifiki retroattivi;

43. Jishaq li t-trasport ikkombinat tal-merkanzija jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tat-trasport billi jippromwovi qalba mit-trasport tal-merkanzija bit-triq għal modi ta' trasport b'inqas emissjonijiet, inklużi kurituri ta' xmajjar b'emissjonijiet żero;

44. Jiġbed l-attenzjoni għall-htieġa li jitqiesu r-restrizzjonijiet strutturali li jistghu jaffettwaw l-introduzzjoni ta' modi alternattivi ta' trasport fir-reġjuni u l-gżejjer ultraperiferiċi; jistieden lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet tar-reġjuni ultraperiferiċi jipprevedu pjan ta' azzjoni li jkollu l-għan li jipprovdi inċentivi u finanzjament speċifiku għat-trasport f'dawn ir-reġjuni;

45. Jenfasizza li t-tniġġis tal-arja mit-trasport marittimu huwa responsabbli għall-mewt ta' aktar minn 50 000 ruħ fis-sena fl-UE u għalhekk jehtieġ li jkompli jitnaqqas⁽³⁹⁾; jishaq fuq il-htieġa li l-UE tadotta miżuri xierqa u effettivi biex tirregola t-trasport marittimu; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-bliet portwarji li jiffaċċjaw tniġġis addizzjonali mit-tbahir, mill-krejnijiet, mill-kruċieri u minn diversi vetturi tat-trasport, jehtilhom jindirizzaw dawn l-aspetti jekk iridu jtejbu l-kwalità tal-arja tagħhom; jirrimarka bi tħassib li l-impatt detrimentali tal-bastimenti fuq il-kwalità tal-arja qed ikompli jiżdied hekk kif is-settur qed jikber; jistieden lill-Kummissjoni tirrispetta b'urġenza l-impenn tagħha li tirregola l-aċċess għall-portijiet għall-vapuri li jniġġsu l-aktar, u tobligha lill-bastimenti rmiġġati jużaw l-infrastruttura disponibbli għall-iċċarġjar u r-riforniment tal-fjuwil, bħall-elettriku mill-art, biex jitnaqqsu l-emissjonijiet li jniġġsu l-arja, u b'hekk jiġu protetti ż-żoni kostali u l-popolazzjonijiet tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jimplimentaw "standard ta' emissjonijiet żero waqt l-irmigġ" fil-portijiet Ewropej kollha;

46. Jishaq li ż-żoni ta' kontroll tal-emissjonijiet (ECAs) huma għodda essenzjali biex jiġi limitat it-tniġġis tal-arja mit-tbahir u jikkontribwixxu għall-indirizzar tat-tibdil fil-klima, u jnaqqsu l-effetti negattivi fuq is-saħħa tal-bniedem u l-bijodiversità tal-baħar; jitlob, għalhekk, li l-ECAs jiġu estiżi għall-ibhra kollha tal-UE; jistieden lill-Istati Membri jikkontrollaw b'mod strett l-ECAs fl-ibhra territorjali tagħhom;

47. Jissottolinja l-impatt tal-avjazzjoni fuq it-tniġġis tal-arja u l-effetti negattivi korrispondenti fuq is-saħħa; ifakkar, f'dan ir-rigward, li l-provvista tal-elettriku lill-ajruplani wieqfa fl-ajruporti tista' ttejjeb il-kwalità tal-arja u għalhekk ihegġegħ lill-Istati Membri jiżguraw li l-oqfsa ta' politika nazzjonali tagħhom iqisu l-htieġa li tiġi installata provvista tal-elettriku fl-ajruporti skont id-Direttiva 2014/94/UE;

Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja

48. Jinnota li l-PKA, li huma rekwiżiti ewlieni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali f'każijiet meta l-Istati Membri ma jikkonformawx mal-istandards tal-kwalità tal-arja, spiss ma jkunux effettivi f'termini tal-kisba tar-riżultati mistennja minnhom; jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi malajr kemm jista' jkun permezz ta' att ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 28 tad-Direttiva 2008/50/KE sett ta' rekwiżiti minimi u tal-ahjar Prattiki kemm għall-abbozzar kif ukoll għall-implimentazzjoni tal-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja sabiex jiġi żgurat li l-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja jistabbilixxu azzjonijiet marbuta biż-żmien li jkunu proporzjonati mal-problema tat-tniġġis li jehtieġu jindirizzaw; jistieden lill-Kummissjoni tiggarrantixxi li jkun hemm biżżejjed finanzjament biex titwettagħ l-azzjoni ppjanata, u li jiġu inklużi kalkoli ta' tnaqqis affidabbli biex titkejjel l-implimentazzjoni; iqis li ż-żmien twil għall-produzzjoni attwali tal-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja jqiegħed f'riskju l-effikaċja tagħhom u jemmen li l-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja għandhom ikunu mmirati ahjar u jiffukaw fuq miżuri għal perġodu ta' żmien qasir u medju li jkunu orjentati lejn ir-riżultati u jindirizzaw l-emissjonijiet minn sorsi ta' tniġġis ewlenin identifikati; jirrimarka li miżuri aktar armonizzati u komparabbli meħuda fl-Istati Membri kollha jżidu l-effettività u l-aċċettazzjoni generali tagħhom; jenfasizza r-rwol importanti tal-awtoritajiet municipli u lokali fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja minhabba n-natura lokalizzata tal-kawżi u l-konsegwenzi tat-tniġġis tal-arja;

⁽³⁹⁾ Brandt, J., Silver, J. D., u Frohn, L. M., *Assessment of Health-Cost Externalities of Air Pollution at the National Level using the EVA Model System* (Valutazzjoni tal-esternalitajiet tal-kosti tas-saħħa li ġejjin mit-tniġġis tal-arja fil-livell nazzjonali bl-użu tas-sistema tal-mudell tal-EVA), Rapport Xjentifiku Nru 3 tas-CEEH, 2011.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

49. Jinnota li l-Istati Membri jipproduċu rapporti annwali pubbliċi dwar is-sustanzi li jniġġsu kollha koperti mid-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali, u kull sena jirrapportaw lill-Kummissjoni b'konformità mal-Artikolu 27 tad-Direttiva 2008/50/KE; jiddispjaċih, madankollu, li d-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali la jirrikjedu li l-Istati Membri jirrapportaw lill-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja u lanqas li jaġġornawhom meta jiġu adottati miżuri godda jew meta l-progress ma jkunx suffiċjenti; jirrimarka, barra minn hekk, li l-Kummissjoni ma twettaqx analiżi u ma taghti l-ebda feedback dwar l-AQPs ipprezentati u l-miżuri li jkunu jinsabu fihom; jinnota li feedback xieraq u kritiku dwar il-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja pprezentati jista' jghin lill-Istati Membri jfasslu Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja aħjar b'miżuri aktar effettivi u jista' jipprevjeni n-nonkonformità mal-istandards tal-kwalità tal-arja; jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi sistema iktar trasparenti u reattiva għall-iskambju tal-informazzjoni u l-obbligu ta' rappurtar annwali dwar l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja, kif ukoll proċedura ta' evalwazzjoni għall-Pjanijiet dwar il-Kwalità tal-Arja pprezentati biex tiżgura li l-miżuri tal-Istati Membri jkunu rapidi u effettivi fit-titjib tal-kwalità tal-arja;

50. Jenfasizza l-importanza ta' biżżejjed għarfien espert u riżorsi fil-livelli lokali u reġjonali għat-tfassil tal-PKA u għall-elaborazzjoni tal-ghażla, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-miżuri biex titjeb il-kwalità tal-arja; jissottolinja l-htieġa, f'dan ir-rigward, li jkun hemm sensibilizzazzjoni dwar il-finanzjament disponibbli, ir-riżorsi tekniċi u l-perkorsi li jistgħu jitfasslu għar-realtajiet lokali u reġjonali;

L-infurzar tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali

51. Iwissi li sa Frar 2021, kien hemm pendenti 31 proċedura ta' ksur kontra 18-il Stat Membru dwar l-implimentazzjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali; jirrikonxxi li whud minn dawn il-proċeduri ta' ksur ilhom għaddejnin mill-2009, u li minkejja l-proċeduri ta' ksur li għaddejnin, il-qabziet fil-konċentrazzjoni tat-tniġġis fl-Istati Membri għadhom isehhu; iqis li l-qabziet persistenti u sistemiċi tal-istandards tal-kwalità tal-arja mill-Istati Membri jindikaw in-nuqqas ta' impenn tagħhom li jadottaw miżuri aktar effettivi biex jipproteġu s-saħħa taċ-ċittadini tagħhom u tal-ambjent, u jixhdu l-ineffettività tal-proċedura ta' infurzar attwali; ihegġeġ lill-Kummissjoni tirrevedi l-proċedura ta' infurzar attwali għad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali;

52. Jinsab imhasseb dwar in-nuqqas ta' infurzar tad-Direttiva NEC; iwissi li mill-2010 ma nfethet l-ebda proċedura ta' ksur fir-rigward ta' emissjonijiet oġhla mil-limiti massimi stabbiliti mid-Direttiva NEC, minkejja li tliet Stat Membri qatt ma rappurtaw emissjonijiet tal-NH₃ taht il-limitu massimu tagħhom;

53. Jistieden lill-Kummissjoni tiehu azzjoni legali hekk kif issir konxja li l-liġijiet tal-UE dwar il-kwalità tal-arja ma jkunux qed jiġu implimentati, u ssegwi malajr ir-riferimenti u s-sanzjonijiet ġudizzjarji meta jiġi stabbilit ksur; jistieden lill-Kummissjoni ttiproduċi b'mod regolari harsa ġenerali ċara u komprensiva tal-proċeduri ta' ksur miftuha, u tippubblika mingħajr dewmien l-iskambji ta' komunikazzjoni tagħha mal-Istati Membri mhux konformi; jistieden lill-Kummissjoni tagħmel ir-riżorsi mehtieġa disponibbli biex tiżgura segwitu rapidu għall-każijiet ta' nonkonformità mill-Istati Membri;

54. Ifakkar, barra minn hekk, li r-Rapport Speċjali Nru 23/2018 tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri dwar it-tniġġis tal-arja jirreferi wkoll għall-ghadd kbir ta' proċeduri ta' ksur relatati mal-limiti tal-kwalità tal-arja, u għall-evidenza ta' distakk mifruq fl-implimentazzjoni tal-legiżlazzjoni dwar il-kwalità tal-arja madwar l-Unjoni; jinnota li dan id-distakk fl-implimentazzjoni qed jikber maż-żmien, mhux l-inqas minhabba d-dewmien twil rikorrenti fid-diversi stadji tal-proċeduri ta' ksur – normalment bejn sitt snin u tmien snin; iqis li l-perjodu ta' sentejn qabel ma l-Kummissjoni tinnotifika dwar qabziet fuq il-valuri ta' limitu huwa twil wisq biex jiġi żgurat infurzar f'waqtu;

55. Jistieden lill-Istati Membri jtejb u l-implimentazzjoni tal-legiżlazzjoni eżistenti f'konformità mas-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

It-titjib tal-informazzjoni, is-sensibilizzazzjoni u l-involvement tal-pubbliku

56. Iqis li l-informazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku għandhom rwol kritiku biex jindirizzaw it-tniġġis tal-arja u biex iċ-ċittadini jkunu involuti direttament f'azzjonijiet li jtejbju l-kwalità tal-arja; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-Istati Membri, ir-regjuni u l-bliet jiddefinixxu l-indiċi tal-kwalità tal-arja b'mod differenti, u li bħalissa, fir-rigward ta' ċerti sustanzi li jniġġsu, la hemm informazzjoni u lanqas livelli limitu ta' twissija; ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jistabbilixxu sistemi ta' klassifikazzjoni standardizzata tal-kwalità tal-arja li tkun applikabbli madwar l-UE; jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet reġjonali u lokali rilevanti jniedu programmi li jiffacilitaw l-investimenti li jtejbju l-kwalità tal-arja;

57. Jenfasizza li l-informazzjoni dwar l-effetti possibbli tat-tniġġis tal-arja fuq is-saħha pprovduta mill-Istati Membri hija skarsa, mhux ċara u mhux faċilment aċċessibbli għall-pubbliku; jinnota, madankollu, li hemm tendenzi pożittivi fl-implimentazzjoni Prattika tal-obbligi tal-Istati Membri skont id-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali fir-rigward tal-informazzjoni għall-pubbliku dwar l-istat tal-kwalità tal-arja; jitlob aktar armonizzazzjoni tal-informazzjoni dwar il-kwalità tal-arja disponibbli għall-pubbliku fl-iskali ġeografiċi kollha madwar l-Istati Membri u r-regjuni, filwaqt li jiġi żgurat aċċess faċli għal informazzjoni preċiża u f'linja reali dwar il-kwalità tal-arja; jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet reġjonali u lokali rilevanti jniedu kampanji pubbliċi ta' informazzjoni u ta' sensibilizzazzjoni pubbliċi dwar suġġetti bħat-tipi differenti ta' sustanzi li jniġġsu l-arja u l-impatt tagħhom fuq is-saħha tal-bniedem jew dwar il-livelli eżistenti tat-tniġġis tal-arja fit-territorju, inkluża informazzjoni mmirata lejn gruppi vulnerabbli, u jippubblikaw klassifikazzjonijiet tal-aħjar u l-aħjar progress imwettaq skont iż-żoni tal-kwalità tal-arja; jemmen li l-kampanji ta' sensibilizzazzjoni dwar l-effetti devastanti tat-tniġġis tal-arja hdejn sorsi rilevanti ta' tniġġis u/jew l-installazzjoni ta' apparat ta' wiri tal-kwalità tal-arja jistgħu jtejbju wkoll is-sensibilizzazzjoni u l-informazzjoni pubblika u jqanqlu bidla fl-imġiba u x-xejriet li tista' tikkontribwixxi għal titjib fil-kwalità tal-arja;

58. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jimplimentaw u jippromwovu għodod li jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni pubblika fl-implimentazzjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali, bħall-iżvilupp mill-Istati Membri ta' għodda online jew/u app għall-apparati mobbli li jinformaw liċ-ċittadini dwar il-kwalità tal-arja u l-impatt tagħha fuq is-saħha tal-bniedem, tagħtihom il-possibbiltà jitolbu informazzjoni mill-istazzjonijiet ta' monitoraġġ tal-arja jew il-punti ta' kampjunar, tirrapporta dwar ksur tal-kwalità tal-arja jew tipprovd feedback lill-Kummissjoni dwar kwistjonijiet relatati mal-azzjonijiet meħuda mill-Istati Membri dwar il-kwalità tal-arja;

59. Jissottolinja l-fatt li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, l-attivisti ambjentali u l-ġurnalisti investigattivi, minhabba l-prossimità u l-aċċess dirett tagħhom għad-data fil-prattika, għandhom rwol kruċjali fil-promozzjoni u l-kontroll tal-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar il-kwalità tal-arja ambjentali, u għalhekk għandhom ikunu involuti bis-shih fil-proċeduri ta' konsultazzjoni.

60. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tagħgħorna d-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja Ambjentali biex tinkludi dispożizzjonijiet espliciti li jiggarrantixxu d-dritt taċ-ċittadini għall-gustizzja f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Aarhus u jistieden lill-Kunsill jiffacilita l-implimentazzjoni tagħha li hija ta' rilevanza partikolari meta l-Kunsill ikun qed jaġixxi fil-kapaċità leġiżlattiva tiegħu;

Rakkomandazzjonijiet oħra

61. Jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra li tirregola l-kwalità tal-arja ta' ġewwa b'mod indipendenti jew bħala parti mill-leġiżlazzjoni dwar il-bini sostenibbli, filwaqt li tkopri l-kwalità tal-arja ta' ġewwa fi spazji magħluqa tal-anqas fil-proprjetà immobbli pubblika u kummerċjali;

62. Iqis li huwa essenzjali li titwettaq analiżi ġenerali tar-riżultati miksuba min-networks ta' monitoraġġ u li jiġu prodotti rapporti annwali, li, ladarba jkunu disponibbli pubblikament, ikunu jinkludu analiżijiet spazjali u temporali tad-data u valutazzjonijiet tal-impatt fuq il-kwalità tal-hajja u tal-ekosistemi, kif ukoll rakkomandazzjonijiet dwar il-miżuri meħtieġa biex jindirizzaw kwalunkwe sitwazzjoni kronika jew episodika tat-tniġġis tal-arja identifikata;

63. Jemmen li l-Istati Membri għandhom jaġhmlu minn kollox biex jiżguraw li l-eżempju tal-bliet bi Prattiki tajbin f'dan il-qasam jiġi segwit minn bliet oħra b'mod ġenerali, permezz tal-formulazzjoni u l-implimentazzjoni ta' pjanijiet ta' kontinġenza jew emerġenza, li għandhom jiġu attivati malajr kemm jista' jkun meta konċentrazzjonijiet għoljin ta' gassijiet u partikolati li jniġġsu li jipperikolaw is-saħha pubblika tal-popolazzjoni jkunu mbassra jew ikunu fil-fatt qed isehħu;

64. Jenfasizza l-htieġa li jittejbju l-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-haddiema tat-trasport billi l-haddiema li huma esposti għal livelli għoljin ta' tniġġis tal-arja u dhahen tossiċi jiġu protetti aħjar fuq bażi ta' kuljum, u billi jsir investiment fit-taħriġ mill-ġdid, fit-titjib tal-hiliet u fit-taħriġ tagħhom;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

65. Jishaq li l-innovazzjoni u r-riċerka f'teknoloġiji b'emissjonijiet baxxi u li jnaqqsu l-emissjonijiet se jgħinu biex jitnaqqsu l-emissjonijiet fis-setturi kollha; ihegġeġ lill-Kummissjoni thares il-prinċipju tan-newtralità teknoloġika; jishaq fuq il-htieġa ta' soluzzjonijiet innovattivi bħal sistemi ta' filtrazzjoni fil-vetturi u fit-toroq, tiġdid tal-flotta u inizjattivi simili;

66. Jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw li l-politiki dwar il-kwalità tal-arja jggarantixxu l-innovazzjoni u l-kompetittività fis-setturi relatati filwaqt li jistinkaw biex jilhqqu l-oġettivi ta' tniġġis żero;

67. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jkomplu jappoġġjaw lill-fora u jinkoraġġixxu konsultazzjonijiet ma' pajjiżi oħra bħala parti minn sforz biex jiġu identifikati soluzzjonijiet effettivi u tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni ta' politiki Ewropej, nazzjonali u lokali li jkollhom l-għan li jinkisbu standards tal-kwalità tal-arja aċċettabbli;

o

o o

68. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0108

Strategija ġdida UE-Afrika

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar Strategija ġdida UE-Afrika – shubija għal żvilupp sostenibbli u inklużiv (2020/2041(INI))

(2021/C 494/08)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 208 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra s-Summit tan-NU dwar l-Iżvilupp Sostenibbli tal-25, is-26 u s-27 ta' Settembru 2015 u d-dokument ta' eżitu adottat mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fil-25 ta' Settembru 2015 intitolat "Nittrasformaw id-dinja tagħna: l-aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli", kif ukoll is-17-il Għan ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs),
- wara li kkunsidra l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa tal-2015 dwar il-Finanzjament għall-Iżvilupp,
- wara li kkunsidra l-Kunsens Ewropew ġdid għall-Iżvilupp intitolat "Id-Dinja tagħna, id-Dinjità tagħna, il-Futur tagħna", iffirmat fis-7 ta' Ġunju 2017,
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Pariġi dwar it-tibdil fil-klima tal-2015 (il-"Ftehim ta' Pariġi"),
- wara li kkunsidra l-Aġenda 2063 tal-Unjoni Afrikana (UA) adottata fil-31 ta' Jannar 2015 fl-24 Sessjoni Ordinaria tal-Assemblea tal-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern tal-Unjoni Afrikana li saret f'Addis Ababa,
- wara li kkunsidra l-Istrategija Kongunta Afrika-UE, adottata f'Lisbona fid-9 ta' Dicembru 2007,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Abidjan, l-eżitu tar-raba' Summit taż-Żgħażaġh bejn l-Afrika u l-Ewropa, adottata fil-11 ta' Ottubru 2017,
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-hames Summit bejn l-Unjoni Afrikana u l-Unjoni Ewropea, li sar f'Abidjan fid-29 u t-30 ta' Novembru 2017,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-12 ta' Settembru 2018 bit-titlu "Alleanza ġdida Afrika-Ewropa għall-Investiment u għall-Impjiegi Sostenibbli: niehdu s-shubija tagħna għall-investiment u għall-impjiegi fil-livell li jmiss" (COM(2018)0643),
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-erba' task forces dwar l-ekonomija digitali, l-enerġija, it-trasport u l-agrikoltura stabbiliti fil-kuntest tal-alleanza ġdida,
- wara li kkunsidra l-komunikat kongunt tal-ghaxar laqgħa tal-Kulleġġi tal-Kummissarji tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Kummissjoni tal-Unjoni Afrikana tas-27 ta' Frar 2020,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, tad-9 ta' Marzu 2020 intitolata "Lejn Strategija komprensiva mal-Afrika" (JOIN(2020) 0004) u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar dan is-suġġett, tat-30 ta' Ġunju 2020,
- wara li kkunsidra l-Karta Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli u l-Protokoll ta' Maputo,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal tal-20 ta' Novembru 1989,
- wara li kkunsidra l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija 2020–2024,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità tat-13 ta' Dicembru 2006,
- wara li kkunsidra l-Istrategija Ewropea tad-Diżabilità għall-2010–2020 u l-Aġenda Ewropea msahha dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità għall-2020–2030,
- wara li kkunsidra l-Istrategija tal-Unjoni Afrikana għall-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri u t-Tishih tal-pożizzjoni tal-Nisa għall-perjodu 2018–2028, adottata f'Lulju 2016,

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (GAP II – “L-ugwaljanza bejn is-Sessi u t-Tishih tal-Pożizzjoni tan-Nisa: Nibdlu l-Hajja tal-Bniet u n-Nisa permezz tar-Relazzjonijiet Esterni tal-UE 2016–2020”),
- wara li kkunsidra l-Ftehim li jstabbilixxi ż-Żona ta' Kummerċ Ħieles Kontinentali (CFTA) tal-Afrika,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-2019 tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-NU, intitolat “The State of the World's Biodiversity for Food and Agriculture” (L-istat tal-Bijodiversità tad-Dinja għall-Ikel u l-Agrikoltura), u dak tal-2016 bit-titolu “The State of the World's Forests” (L-Istat tal-Foresti tad-Dinja),
- wara li kkunsidra r-Rapport ta' Valutazzjoni Globali dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi tal-Ekosistema tal-Pjattaforma Intergovernattiva tal-Politika tax-Xjenza dwar il-Bijodiversità u s-servizzi Ekosistemiċi (IPBES) ta' Mejju 2019,
- wara li kkunsidra l-Qafas ta' Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Diżastri 2015–2030, adottat min-NU fit-18 ta' Marzu 2015,
- wara li kkunsidra r-Rapporti Speċjali tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) li ġejjin: “Global Warming of 1.5 °C” (It-Tishin Globali ta' 1.5 °C), “Climate Change and Land” (It-Tibdil fil-Klima u l-Art), u “the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate” (L-Oċeani u l-Krijosfera fi Klima li qed Tinbidel),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 intitolata “Il-Patt Ekologiku Ewropew” (COM(2019)0640),
- wara li kkunsidra l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030, ippubblikata fl-20 ta' Mejju 2020,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Bdiewa u Persuni Ohra li Jahdmu f'Żoni Rurali,
- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Assemblea Ġenerali tan-NU li tipproklama l-perjodu bejn l-2019 u l-2028 bħala d-Deċennju tal-Biedja Familjari,
- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni tat-2 ta' Mejju 2017 bit-titolu “Digital4Development: mainstreaming digital technologies and services into EU Development Policy” (“Digital4Development: l-integrazzjoni tat-teknoloġiji u s-servizzi diġitali fil-Politika tal-UE għall-Iżvilupp”) (SWD(2017)0157),
- wara li kkunsidra l-Patt Globali dwar ir-Rifuġjati tan-NU, adottat fis-17 ta' Diċembru 2018,
- wara li kkunsidra l-Patt Globali għal Migrazzjoni Sikura, Ordната u Regolari, adottat min-NU fid-19 ta' Diċembru 2018,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-Unjoni Afrikana għall-Protezzjoni u l-Assistenza ta' Persuni Spostati Internament fl-Afrika (il-Konvenzjoni ta' Kampala),
- wara li kkunsidra d-Deċennju Internazzjonali għall-Persuni ta' Nisel Afrikan (2015–2024) ipproklammat min-NU, u b'mod partikolari l-pilastru intitolat “Rikonoxximent”,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta' Mejju 2013 dwar ir-responsabbilizzazzjoni tal-awtoritajiet lokali fil-pajjiżi msiehba għal governanza aħjar u iktar effettiva tal-eżiti tal-iżvilupp (COM(2013)0280),
- wara li kkunsidra r-Rapport Annwali tal-2019 tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea lill-Kunsill Ewropew dwar il-miri tal-UE ta' għajnuna għall-iżvilupp,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Novembru 2017 dwar “l-Istrateġija UE-Afrika: spinta għall-iżvilupp”⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' Ottubru 2015 dwar ir-rwol tal-awtoritajiet lokali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw fir-rigward tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp⁽²⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 356, 4.10.2018, p. 66.

⁽²⁾ ĠU C 349, 17.10.2017, p. 11.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Novembru 2018 dwar "Diġitalizzazzjoni għall-iżvilupp: tnaqqis tal-faqar permezz tat-teknoloġija" ⁽³⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 dwar il-protesti kontra r-razziżmu wara l-mewt ta' George Floyd ⁽⁴⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni leġiżlattiva tiegħu tas-27 ta' Marzu 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Istrument ta' Vicinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) ⁽⁵⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Istati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (pajjiżi AKP), b'mod partikolari dawk tal-4 ta' Ottubru 2016 ⁽⁶⁾, l-14 ta' Ġunju 2018 ⁽⁷⁾ u t-28 ta' Novembru 2019 ⁽⁸⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, il-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali, il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni, il-Kumitat għall-Agricoltura u l-Iżvilupp Rurali, u l-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp (A9-0017/2021),
- A. billi s-Summit UE-UA li jmiss għandu jagħti spinta għida lis-shubija u johloq strateġija komuni b'azzjoni konkreta fir-rigward tal-isfidi u l-oportunitajiet komuni tagħna bi qbil mal-impenji internazzjonali li saru taht l-Aġenda 2030 u l-Ftehim ta' Pariġi;
- B. billi huwa kruċjali li l-pajjiżi jinvestu aktar fil-għbir sistematiku ta' data diżaggregata preċiża u komparabbli, sabiex isiru jafu fejn u liema intersezzjonalitajiet jeżistu, biex jiddeterminaw kif għandhom jiġu indirizzati, u biex janalizzaw jekk ir-riżultati tal-azzjonijiet mehuda taht din l-istrateġija humiex qed ikollhom impatt pożittiv fuq kulhadd, inklużi dawk li l-aktar baqgħu lura; billi, f'konformità mal-mira 17.18 tal-SDG, id-data għandha tiġi diżaggregata skont l-introjt, il-generu, l-età, ir-razza, l-etniċità, l-istatus migratorju, id-diżabilità u l-post ġeografiku;
- C. billi l-interessi u l-prijoritajiet tal-Afrika, espressi b'mod partikolari fil-kuntest tal-Aġenda 2063, iridu jkollhom rwol ċentrali fil-bini mill-għdid tar-relazzjoni tagħna;
- D. billi l-Afrika tospita l-aktar popolazzjoni żagħżuġha fid-dinja u xi wħud mill-aktar stati fragli tad-dinja; billi kull xahar madwar miljun Afrikan jidhlu fis-suq tax-xogħol;
- E. billi l-valur miżjud li ggħib magħha l-UE għas-shubija tagħha mal-Afrika se jiddependi fuq il-kapaċità tal-UE li tgħaqqad id-djalogu interkontinentali ma' approċċ sensittiv għall-kuntest li jqis il-varjetà ta' speċifiċitajiet lokali u reġjonali, is-sensibilitajiet tal-pajjiżi shab u l-istrutturi soċjali eżistenti, kif ukoll ix-xewqa tagħha li tibni viżjoni fit-tul mal-Afrika bbażata fuq valuri kondiviżi, interessi reċiproċi u impenn għid għall-multilateralizmu;
- F. billi l-aċċess għal xogħol u kundizzjonijiet tal-ghajxien decenti fil-livell lokali huma essenzjali biex tittaffa x-xejra lejn il-migrazzjoni;
- G. billi fl-2018, il-materja prima kienet tammonta għal 49 % tal-importazzjonijiet totali tal-UE mill-Afrika; billi s-settur tal-estrazzjoni huwa l-aktar mutur importanti tal-investiment dirett barrani fl-Afrika;
- H. billi s-sigurtà, l-istat tad-dritt u l-governanza tajba huma prerekwiziti għat-tkabbir ekonomiku u l-investiment; billi t-tkabbir ekonomiku u l-investiment iridu jkun sostenibbli u jridu jimxu id fid ma' miżuri biex tiġi miġġielda l-inugwaljanza permezz ta' politiki ridistributtivi, it-tishih tal-kapital uman, l-ekwità, il-partecipazzjoni politika, is-sistemi tas-sigurtà soċjali u l-miżuri għall-implimentazzjoni tal-SDGs;

⁽³⁾ ĠU C 363, 28.10.2020, p. 27.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0173.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P8_TA(2019)0298.

⁽⁶⁾ ĠU C 215, 19.6.2018, p. 2.

⁽⁷⁾ ĠU C 28, 27.1.2020, p. 101.

⁽⁸⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0084.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- I. billi l-paċi u s-sigurtà huma prekundizzjonijiet essenzjali għall-kisba ta' żvilupp sostenibbli fit-tul u għat-trawwim tal-istabbilizzazzjoni u ta' istituzzjonijiet b'saħħithom fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali, u huma meħtieġa għat-titjib tal-kundizzjonijiet tal-ġajxien u t-tweġġ tal-SDGs;
- J. billi l-bini tal-istat huwa prijorità fi stati Afrikani politikament fraġli u amministrattivament dgħajfa, li jimplika l-bini tal-kapaċità fiskali tagħhom;
- K. billi 94 miljun tifel u tifla taħt l-età ta' hames snin qatt ma ġew irreġistrati fl-Afrika sub-Saharjana, 51 miljun fl-Afrika tal-Lvant u tan-Nofsinhar u 43 miljun fl-Afrika tal-Punent u l-Afrika Ċentrali; billi d-dritt li wiehed ikun rikonoxxut bħala persuna quddiem il-liġi huwa pass kritiku biex tiġi żgurata l-protezzjoni tul il-hajja u huwa prerekwizit għall-eżerċizzju tad-drittijiet l-oħra kollha; billi ċertifikat tat-twelid huwa prova tal-identità legali ta' persuna, li jipprevjeni r-riskju ta' apolidija u jippermetti lid-detentur ifittex protezzjoni mill-vjolenza u l-isfruttament;
- L. billi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri għandha tkun prijorità għas-shubija futura UE-Afrika u għalhekk trid tiġi integrata fl-istrategija UE-Afrika kollha; billi n-nisa u ż-żgħażaġh spiss jiffaċċjaw ostakli biex jilhqqu l-potenzjal shih tagħhom, kif rifless fil-piż akbar tal-vjolenza sesswali u abbażi tal-ġeneru, l-infezzjoni tal-HIV, it-tqala mhux intenzjonata, it-tluq bikri mill-iskola, u l-aċċess limitat għall-finanzi u l-intraprenditorija;
- M. billi fl-Afrika, 390 miljun ruh bhalissa qed jgħixu taħt il-linja tal-faqar fl-isfond ta' nuqqas ta' inkluzività li tistimula l-inugwaljanzi; billi l-pandemija tal-COVID-19 aggravat il-vulnerabbiltà tal-Afrika fir-rigward tad-diversifikazzjoni ekonomika fqira, il-livelli baxxi ta' mobilizzazzjoni tar-riżorsi domestiċi, il-flussi finanzjarji illeċiti, id-dipendenza kbira fuq l-esportazzjoni tal-materja prima u l-prezzijiet volatili tal-prodotti bażiċi; billi l-kriżi ekonomika l-ġdida li tirriżulta mill-pandemija tal-COVID-19 x'aktarx li żżid l-inugwaljanza u l-faqar, bil-konsegwenzi indiretti tagħha li diġà qed ikollhom impatt qawwi, b'mod partikolari f'termini ta' nuqqas ta' sigurtà tal-ikel, telf ta' introjtu, telf ta' rimessi u ġajxien, u kriżi tad-dejn imminenti;
- N. billi l-COVID-19 xeħtet dawl fuq il-lakuni fis-sistemi tas-saħħa u tal-ikel u fuq il-ħtieġa urgenti li jinbnew sistemi tas-saħħa u tal-ikel iffukati fuq il-persuni, universali u reżiljenti bbażati fuq id-drittijiet tal-bniedem; billi kriżijiet bħal dawn jistgħu jimmultiplikaw fid-deċennji li ġejjin bħala riżultat tat-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità; billi l-pandemija theddet li twaqqaf jew saħansitra tregġa' lura l-progress fuq tliet epidemiji ewlenin eżistenti, jiġifieri l-HIV, it-tuberkulozi u l-malarja, li jeħtieġu l-adozzjoni ta' approċċi integrati innovattivi, filwaqt li jinvolvu lill-komunitajiet affettwati u jagħtu s-setgħa lis-soċjetà ċivili, biex jilhqqu lil dawk li jeħtieġu servizzi li jsalvaw il-hajja;
- O. billi l-kuntatti bejn iż-żewġ kontinenti għandhom jitheggu fil-livelli kollha u bejn is-setturi kollha tas-soċjetà;
- P. billi l-Kunsill tal-Paċi u s-Sigurtà tal-UA kklassifika t-tibdil fil-klima bħala theddida kbira għas-sigurtà fl-2019;
- Q. billi l-kontinent Afrikan huwa affettwat b'mod partikolari mill-impatti negattivi tat-tibdil fil-klima u mid-diversi sorsi tat-tniġġis atmosferiku, tal-ħamrija u tal-ilma; billi l-Afrika teħtieġ investimenti fl-adattament għall-kriżijiet klimatiċi, filwaqt li l-komunikazzjoni kongunta tad-9 ta' Marzu 2020 tiffoka fuq il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima; billi Alleanza għall-Klima Afrika-Ewropa li tirnexxi tista' ssir forza mexxejja ġdida fid-diplomazija globali dwar il-klima;
- R. billi fl-20 ta' Diċembru 2017, l-Assemblea Ġenerali tan-NU adottat riżoluzzjoni li permezz tagħha ddikjarat id-Deċennju tal-Biedja Familjari bejn l-2019 u l-2028;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- S. billi l-Afrika sub-Saħarjana għandha l-aktar rati baxxi ta' aċċess għall-enerġija fid-dinja; billi l-elettriku jilhaq biss madwar nofs in-nies tagħha, filwaqt li terz biss għandhom aċċess għal tisjir nadif; billi madwar 600 miljun persuna m'għandhomx elettriku u 890 miljun isajru bi fjuwils tradizzjonali;
- T. billi l-finanzjament privat huwa wkoll kruċjali biex jitwasslu għażliet deċentralizzati ta' enerġija rinnovabbli; billi l-investiment privat, l-enerġija rinnovabbli deċentralizzata u mudelli ta' negozju ta' finanzjament għall-konsumatur imfassla apposta (eż. permezz ta' flus pay-as-you-go u mobbli) għandhom il-potenzjal li jgħibu aċċess għall-enerġija għal partijiet kbar tal-Afrika, u b'mod partikolari għall-Afrika sub-Saħarjana, fejn ir-rati ta' aċċess għall-enerġija huma l-aktar baxxi fid-dinja;
- U. billi s-salvagwardja, il-preservazzjoni u l-apprezzament tal-wirt kulturali u s-setturi kulturali u kreattivi jistgħu jstimulaw l-impjiegi, jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġh u lin-nisa, u jikkontribwixxu għal soċjetà reżiljenti u tolleranti li tirrispetta d-differenzi kulturali u tnaqqas l-inugwaljanzi billi tibni pontijiet bejn komunitajiet differenti;

Lejn strateġija riveduta mal-Afrika

1. Jilqa' l-komunikazzjoni kongunta tad-9 ta' Marzu 2020 u jaraha bħala pass lejn shubija verament ġeopolitika; jissottolinja li l-Ewropa u l-Afrika jinsabu fi prossimità ġeografika mill-qrib u għandhom rabtiet qawwija, storiċi, kulturali u soċjoekonomiċi, li qed jissahhu biż-żieda fl-isfidi komuni u l-interessi strateġiċi tagħhom; jenfasizza li l-UE u l-Istati Membri tagħha jikkostitwixxu l-akbar sieheb tal-Afrika fuq kollox f'termini ta' kummerċ, investiment, għajjnuna uffiċjali għall-iżvilupp (ODA), assistenza umanitarja u sigurtà;
2. Ifakkar li l-Afrika fiha aktar minn biljun ruh u li aktar minn nofs it-tkabbir tal-popolazzjoni tad-dinja sal-2050 huwa previst li jsehh fl-Afrika, filwaqt li 6 mill-10 ekonomiji li qed jikbru bl-aktar rata mgħaġġla fid-dinja huma Afrikani; jenfasizza li r-relazzjonijiet tal-UE mal-Afrika huma tal-akbar importanza għall-futur taż-żewġ kontinenti tagħna u li l-prospertà taż-żewġ kontinenti hija marbuta mill-qrib; jissottolinja li l-iżvilupp tal-bniedem, il-kisba tal-SDGs u l-qerda tal-faqar iridu jibqgħu l-qalba tar-relazzjonijiet UE-Afrika;
3. Itenni l-appelli tiegħu għal shubija ġenwina "bejn il-kontinenti" bejn l-Unjoni Ewropea u l-Unjoni Afrikana; jenfasizza li s-Summit UE-UA li jmiss li se jsir fl-2021 għandu jwitti t-triq għal shubija strateġika, ta' benefiċċju għal kulhadd u orjentata lejn ir-riżultati li tirrifletti l-interessi taż-żewġ nahat u ssahhah ir-rabtiet bejn iż-żewġ kontinenti;
4. Jappella biex tinbena shubija reali bejn partijiet ugwali abbażi tal-liġi internazzjonali u l-konvenzjonijiet, il-ftehimiet u l-istandards internazzjonali, u jhegġeġ liż-żewġ nahat imorru lil hinn mir-relazzjoni donatur-benefiċjarju; jenfasizza l-importanza li jkun hemm kollegament mas-shab Afrikani tagħna, inkluża s-soċjetà ċivili Afrikana u d-dijaspora Afrikana, u li jiġi definit b'mod ċar il-pjan direzzjonali għas-shubija u r-responsabbiltajiet ta' kull naha abbażi ta' evalwazzjoni ċara tal-implimentazzjoni tal-ftehimiet kongunti preċedenti;
5. Jinnota li l-potenzjal tal-Afrika jattira interess akbar minn hafna atturi fix-xena dinjija u jesprimi thassib li, f'hafna żoni, l-Afrika saret arena ġdida ta' kompetizzjoni kbira għall-poter; jishaq fuq il-fatt li l-UE hija minn tal-ewwel li tgħin lill-kontinent Afrikan, filwaqt li l-politiki distruttivi użati minn atturi oħra jwasslu għad-detriment tan-nazzjonijiet Afrikani, li għandhom ukoll riperkussjonijiet negattivi fuq l-UE; jissottolinja li l-UE fil-qalba tagħha, fir-relazzjonijiet politiċi u ekonomiċi tagħha ma' pajjiżi terzi, hija motivata mill-avvanz tad-drittijiet fundamentali, mill-ghoti ta' appoġġ lill-istituzzjonijiet demokratiċi u mis-sostenn tar-responsabbiltà demokratika; jemmen li pajjiżi terzi, bħač-Ċina, qed ifittxu li jiksbu objettivi oħra li, xi drabi, huma ta' thassib għalina; jishaq fuq il-fatt li l-objettiv tagħna huwa li nsahhu r-reżiljenza u l-indipendenza tas-shab Afrikani tagħna; jesprimi d-dispjaċir tiegħu, għalhekk, li l-azzjonijiet ta' atturi oħra, speċjalment ič-Ċina u r-Russja, qed javvanzaw l-interessi ġeopolitiċi tagħhom u huma ffukati fuq l-unilateralizmu li qed jikber, u jishaq li l-benefiċċji proprji tagħhom huma askapitu tas-sovranià tal-pajjiżi Afrikani u s-sigurtà Ewropea; jistieden lill-UE tikkordina ma' kull pajjiż li huwa verament interessat fi żvilupp fit-tul prosperuż u pożittiv tal-kontinent Afrikan, abbażi tar-rispett shih tad-drittijiet tal-bniedem, il-libertà u r-responsabbiltà tal-midja, il-governanza trasparenti u reattiva u l-ġlieda

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

kontra l-korruzzjoni, li huma elementi vitali biex jiġi żgurat ambjent politiku, soċjali u ekonomiku stabbli u inkluziv fl-Afrika; jistieden lill-UE tiżviluppa rispons strateġiku u fit-tul għall-Inizjattiva Ċiniża "Belt and Road", li għandha tkun iggwidata mill-valuri komuni tagħna kif ukoll mill-prijoritajiet u l-htigijiet espressi mill-girien Afrikani tagħna; jishaq fuq il-fatt li l-UE u l-Istati Membri tagħha jehtieġ li jsiru sors ta' stabbiltà u affidabbiltà fir-reġjun; jemmen li l-Unjoni Ewropea jehtieġ li jkollha rwol ġeopolitiku akbar fl-Afrika u tistabbilixxi relazzjonijiet li huma ta' ġid għal kulhadd;

6. Huwa tal-fehma li r-rwol tal-pajjiżi tal-Afrika ta' Fuq għandu jissahhah fi hdan is-shubija u l-kooperazzjoni trilaterali promossi sabiex tinghata spinta ġdida lill-kooperazzjoni Tramuntana-Nofsinhar u Nofsinhar-Nofsinhar u tittejjeb il-koerenza tal-approċċ kontinentali;

7. Jitlob li din is-shubija tirrifletti l-prijoritajiet il-ġodda tal-pajjiżi Afrikani li jirriżultaw mit-tifqigha tal-pandemija tal-COVID-19; jappoġġa r-rispons tal-UE għall-kriżi permezz tal-approċċ "Tim Ewropa" u jarah bħala sinjal ewlieni u reali ta' solidarjetà globali u ta' valuri Ewropej;

8. Jenfasizza li l-impatti detrimentali tal-kriżi tal-coronavirus iridu jġieghlu liż-żewġ kontinenti jimpenjaw ruhhom għal shubija li tqis bis-shif il-konsegwenzi tagħha u twitti t-triq għal irkupru sostenibbli u inkluziv iffukat fuq l-iżvilupp tal-bniedem, b'mod partikolari fuq l-edukazzjoni u fuq sistemi tas-saħha aktar b'saħħithom biex jipprevjenu, jidentifikaw u jirrispondu għal pandemiji emergenti ġodda u jaċċelleraw ir-rispons għal dawk eżistenti, kif ukoll fuq l-ugwaljanza bejn il-generi, fuq it-tkabbir sostenibbli, fuq tranżizzjonijiet aktar rapidi, inkluzi tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u fuq governanza tajba;

9. Jenfasizza l-impenn tal-komunità internazzjonali għall-kisba tas-sbatax-il SDG filwaqt li jiġu rrispettati l-prinċipji tal-Aġenda 2030; iqis li s-shubija Afrika-UE se tiddetermina b'mod deċiżiv jekk dak l-impenn jintlahaqx u għandhiex tkun ibbażata fuq approċċ strateġiku u trasversali li jinkorpora l-SDGs kollha u jirrikonoxxi l-interkonnessjonijiet tagħhom;

10. Ifakkar li flimkien l-UA u l-UE jirrappreżentaw piż politiku ta' 81 pajjiż u jenfasizza l-importanza tas-shubija fi hdan is-sistema multilaterali; jistieden liż-żewġ partijiet isahhu l-kooperazzjoni tagħhom f'fora multilaterali u jitlob koordinazzjoni mill-qrib, inkluziva u sistematika qabel kwalunkwe avveniment kbir relatat mal-governanza globali;

11. Ifakkar fir-rwol importanti li għandhom l-Unjoni Afrikana u l-istati Afrikani f'organizzazzjonijiet multilaterali, b'mod partikolari n-Nazzjonijiet Uniti, fejn l-istati Afrikani jammontaw għal 28 % tas-shubija; jissottolinja li l-oġettiv tal-UE li ssahhah l-ordni internazzjonali bbażat fuq ir-regoli u s-sistema multilaterali jinvolti l-promozzjoni ta' aktar ġustizzja u rappreżentanza ugwali għall-Afrika fil-korpi ta' governanza globali; jistieden, b'mod partikolari, lill-UE tappoġġa t-talba tal-Afrika biex tespandi l-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU sabiex tinkludi rappreżentanza permanenti għall-kontinent;

12. Jenfasizza li l-influwenza tal-UE ġejja mir-reġjuni ultraperiferiċi tagħha kemm fl-Oċean Atlantiku kif ukoll fl-Oċean Indjan, u li r-reġjuni ultraperiferiċi tagħha huma storikament, ekonomikament u kulturalment marbuta ma' diversi pajjiżi Afrikani; jappella għal integrazzjoni ahjar tar-reġjuni ultraperiferiċi fl-ambjent reġjonali tagħhom, flimkien ma' kooperazzjoni akbar mal-pajjiżi Afrikani dwar kwistjonijiet komuni, b'mod partikolari fir-rigward tal-ambjent u l-migrazzjoni;

13. Jenfasizza l-htieġa li wiehed jibni fuq it-tagħlimiet mehuda mill-Istrateġija Kongunta Afrika-UE u li jiġi żgurat li l-istrateġija kongunta l-ġdida tkun kompletament konsistenti ma' u komplementari għall-"pilastru Afrikan" tal-Ftehim futur ta' wara Cotonou u politiki eżistenti ohra tal-UE sabiex tinkiseb aktar koerenza fil-politika tal-iżvilupp tal-UE; ifakkar fil-htieġa li jiġi żgurat li s-shubija bejn il-kontinenti tiġi implimentata f'koerenza mal-kuntesti lokali, nazzjonali u reġjonali u l-htigijiet speċifiċi;

14. Huwa tal-fehma li shubija olistika bejn il-kontinenti għandha tippermetti wkoll aktar regionalizzazzjoni; itenni l-appoġġ kontinwu tal-UE għall-integrazzjoni reġjonali (f'kuntest li fih il-pandemija tal-COVID-19 enfasizzat il-vulnerabbiltà tal-katina tal-provvista globali) u l-organizzazzjonijiet reġjonali fl-Afrika; jappoġġa l-fehma li l-UE jehtigilha żżomm approċċi flessibbli minn pajjiż għal pajjiż u fil-livell sottoreġjonali li jirregolaw il-partecipazzjoni tagħha u l-appoġġ skont il-bżonnijiet u ċ-ċirkostanzi speċifiċi ta' kull pajjiż fil-hames reġjuni tal-Afrika; jitlob li jkun hemm aġġornament tad-diversi politiki reġjonali tal-UE lejn is-sottoreġjuni Afrikani; jiddispaċih għall-fatt li 25 sena mill-bidu tal-Proċess ta' Barċellona, il-holqien ta' zona ta' prosperità kondiviża, stabbiltà u libertà mal-pajjiżi tal-ċinatin tan-Nofsinhar għad fadallu biex jitlesti;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

15. Jenfasizza l-importanza tal-UA f'termini tal-integrazzjoni tal-kontinent Afrikan, b'mod partikolari fir-rigward tal-htieġa li tinghata spinta lill-kummerċ intra-Afrikan; jissottolinja li din l-integrazzjoni għandha tkun definita b'mod ċar u bbażata fuq il-htigijiet tas-soċjetajiet Afrikani; ifakkar li shubija b'saħħitha mhux biss tehtieġ UE b'saħħitha iżda wkoll Unjoni Afrikana b'saħħitha; jitlob lill-UE tappoġġa l-isforzi ta' integrazzjoni fil-livell reġjonali u kontinentali, kif ukoll l-istituzzjonalizzazzjoni u t-tishih tal-Unjoni Afrikana billi tnaqqas id-dipendenza tagħha fuq il-finanzjament estern u ttejjeb l-istruttura ta' governanza tagħha, u permezz tal-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki u assistenza teknika u finanzjarja; jilqa' l-proposta għal Programm Pan-Afrikan fil-kuntest tal-Istrument il-ġdid ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) li għandu l-ghan li jindirizza l-isfidi tal-kontinent Afrikan kollu kemm hu;

16. Jilqa' b'sodisfazzjon kbir l-indikazzjoni li saret mill-President tal-Kummissjoni Ursula von der Leyen li tixtieq li r-relazzjonijiet mal-Afrika jkunu l-punt fokali tal-mandat tagħha; jilqa' l-vjaġġi reċenti lejn Addis Ababa mill-mexxejja tal-istituzzjonijiet tal-UE; jitlob li jissahhu u jsiru aktar regolari dawn il-kuntatti fl-oghla livell politiku; huwa tal-fehma li taħdidiet kongunti regolari mill-mexxejja tal-Unjoni Afrikana u tal-Unjoni Ewropea jtejjbu l-viżibilità u s-sensibilizzazzjoni pubblika tas-shubija tagħna fil-midja nazzjonali rispettiva tagħna u juru l-importanza mogħtija lilha fl-aġendi politiċi taż-żewġ kontinenti; iqis li dawn l-indirizzi għandhom jippermettu feedback dwar l-implimentazzjoni tas-shubija, l-inkluzjoni tal-partijiet interessati fil-proċess, il-progress lejn l-SDGs u diskussjoni tal-kwistjonijiet ewlenin komuni għaž-żewġ kontinenti;

17. Jenfasizza l-htieġa li s-soċjetà ċivili Afrikana u Ewropea, inklużi l-NGOs, l-awtoritajiet lokali, is-settur privat, id-dijaspora, il-membri parlamentari taż-żewġ reġjuni, iż-żgħažagh, il-minoranzi u l-komunitajiet reliġjużi, jiġu involuti fid-definizzjoni u l-evalwazzjoni ta' strateġiji ġodda u eżistenti sabiex tinholq shubija ffukata fuq il-persuni li tinkludi lil u tkun aċċessibbli għal kulhadd;

18. Jissottolinja li l-isforzi tal-UE biex tinvolvi lis-soċjetà ċivili għandhom isiru b'mod trasparenti, billi joffru opportunitajiet, riżorsi finanzjarji u qafas meħtieġa biex jippermettu l-partecipazzjoni tar-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili fil-livelli kollha, inklużi l-atturi lokali u territorjali; jenfasizza li biex tinholq shubija ffukata fuq in-nies, mhuwiex biss tali involviment tas-soċjetà ċivili li huwa kruċjali, iżda wkoll l-impenn tal-UE li tiġġieled kull forma ta' razzizzmu, diskriminazzjoni razzjali, ksenofobija u intolleranza relatata, fi hdan il-fruntieri tagħha u lil hinn minnhom;

19. Jappella għall-monitoraġġ sistematiku, trasparenti u bbażat fuq l-evidenza mill-partijiet interessati kollha, inklużi s-soċjetà ċivili u l-komunitajiet Ewropej u Afrikani, l-awtoritajiet lokali u l-parlamenti nazzjonali, tal-implimentazzjoni tal-istrateġija u għall-konformità mal-prinċipji tal-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp u tal-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp sostenibbli;

20. Jindika l-importanza tad-diplomazija parlamentari u jqis li l-assemblej parlamentari bħall-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE u l-Parlament Pan-Afrikan għandhom rwol fundamentali fit-tishih tad-djalogu politiku bejn l-UE u l-Afrika; jenfasizza r-rwol tal-Parlament Ewropew fil-monitoraġġ u s-sorveljanza tal-implimentazzjoni effikaci tas-shubija; ifakkar fil-bosta laqgħat u missjonijiet parlamentari mmexxi mill-Parlament, u jitlob għat-tishih tad-dimensjoni parlamentari tar-relazzjonijiet UE-UA permezz ta' missjonijiet regolari biex il-kumitati ewlenin tal-Parlament ikunu jistgħu jiltaqgħu u jiskambjaw mal-kontropartijiet Afrikani tagħhom;

21. Jemmen li r-rwol tad-dijaspora huwa fundamentali fil-bini ta' pontijiet u fil-promozzjoni ta' fehim reċiproku bejn iż-żewġ kontinenti permezz tat-trasferiment tal-għarfien, l-investiment u r-rimessi u li l-UE għandha tippermetti l-involviment tad-dijaspora fit-tfassil tal-politika billi trawwem strutturi li jiżguraw l-involviment tal-gruppi tad-dijaspora fl-affarijiet soċjali u politiċi; jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra kif l-aħjar taħdem mad-dijaspora bħala parti mill-istrateġija komprensiva mal-Afrika, inkluż billi tapprofita mis-sinerġiji bejn l-istrumenti ta' finanzjament interni u esterni meta tindirizza sfidi komuni;

22. Ifakkar li r-rimessi tad-dijaspora huma essenzjali għall-ekonomiji lokali; iwissi li, skont il-Bank Dinji, il-flussi ta' rimessi lejn l-Afrika huma mistennija li jonqsu b'madwar 20 % fl-2020 bħala riżultat tal-kriżi tal-COVID-19, b'mod partikolari fil-pajjiżi l-anqas żviluppati fejn huma sors vitali ta' introjtu għall-familji foqra; jitlob, għalhekk, li l-UE u l-pajjiżi Afrikani jaħdmu biex inaqqsu l-ispejjeż tar-rimessi għal inqas minn 3 % sal-2030 f'konformità mal-mira 10.c tal-SDG;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

23. Ifakkar li s-suċċess tas-shubija se jiddependi mill-pakketti finanzjarji allokat liha; jitlob sforz kbir ta' appoġġ għall-Afrika taht l-NDICI futur, filwaqt li jindika li l-UE għadha l-akbar donatur għall-Afrika; jiddeplora l-fatt li hafna Stati Membri naqsu milli jilhqu l-mira li jiddedikaw 0,7 % tal-introjt nazzjonali gross tagħhom lill-ODA u li xi whud saħansitra naqqsu l-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-ghajnuna għall-iżvilupp;

24. Jenfasizza li biex ir-relazzjonijiet UE-Afrika jibteghdu minn dinamika ta' donatur-riċevitur u biex il-pajjiżi Afrikani jingħataw is-setgħa li jwettqu l-iżvilupp sostenibbli, il-qafas ta' shubija mġedded irid jipprevedi azzjonijiet konkreti biex jappoġġa ż-żieda fil-mobilizzazzjoni tar-riżorsi domestiċi fil-pajjiżi Afrikani, bħall-appoġġ għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-iżvilupp ta' sistemi tat-taxxa ġusti u effettivi, u l-indirizzar tal-evitar u l-evażjoni tat-taxxa;

25. Jitlob li jkun hemm aktar riżorsi disponibbli għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp fil-baġit tal-UE, iffinanzjati minn riżorsi proprji ġodda, inkluża taxxa fuq it-tranzazzjonijiet finanzjarji;

26. Ifakkar li skont il-prinċipji tas-sjieda nazzjonali, il-politiki u l-programmi ta' żvilupp jistgħu jirnexxu biss jekk jitmexxew mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u jekk ikunu mfassla għas-sitwazzjonijiet u l-htigijiet speċifiċi ta' kull pajjiż; jenfasizza l-bżonn, f'dan ir-rigward, ta' kollaborazzjoni mas-soċjetà ċivili u mal-komunitajiet lokali biex jiġi żgurat li l-bżonnijiet u l-vulnerabbiltajiet tan-nies jiġu indirizzati;

27. Jitlob l-iżvilupp ta' mekkanizmu ta' monitoraġġ, kif ukoll trasparenza u obbligu ta' rendikont shah tal-finanzjamenti tal-UE;

28. Ihegġegħ il-fatt li l-ghajnuna tal-UE m'għandhiex ittawwal il-kunflitti jew tiffacilita l-imġiba predatorja tar-regimi awtokratiċi, li huma l-kawża ta' hafna mill-problemi soċjoekonomiċi u l-kunflitti politiċi tal-Afrika; jenfasizza li l-insewiment tal-interessi komuni u l-kooperazzjoni jrid ikun konsistenti mad-dritt internazzjonali, mal-valuri fundamentali tal-UE u mal-oġġettivi ta' appoġġ għad-demokrazija, il-governanza tajba u d-drittijiet tal-bniedem;

29. Jistieden lill-istituzzjonijiet tal-UE u lill-Istati Membri jkunu attur aktar koerenti u unifikat fir-relazzjonijiet tagħhom mal-kontinent Afrikan u b'mod obbligatorju jikkoordinaw il-politiki tagħhom, filwaqt li jiffokaw l-isforzi tagħhom fuq il-holqien ta' oqfsa għal opportunitajiet ekonomiċi u impjiegi;

30. Huwa tal-fehma li s-shubija għandha tinvolvi s-27 pajjiż tal-UE u l-55 pajjiż tal-UA; jitlob l-involvement shih tal-Istati Membri kollha tal-UE sabiex tiżdied il-viżibiltà u jiġi promoss il-valur tas-shubija fost l-Ewropej u l-pajjiżi shab, biex b'hekk tkun tista' ssir komunikazzjoni aħjar tal-azzjonijiet u l-ambizzjonijiet kongunti;

Shab għall-iżvilupp uman u ekonomiku

31. Jitlob li l-iżvilupp tal-bniedem jitqiegħed fil-qalba tal-istrategġija biex jiġi żgurat li hadd ma jithalla lura, bi prijorità mogħtija lill-indirizzar tal-faqar, l-inugwaljanzi u d-diskriminazzjoni, u l-iżgurar tad-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-governanza tajba u d-drittijiet tal-bniedem għal kulhadd, b'attenzjoni partikolari għall-popolazzjonijiet l-aktar emarginati u vulnerabbli; jenfasizza li għandha tingħata prijorità wkoll lill-aċċess għal servizzi soċjali bażiċi bħall-ikel, l-ilma u s-sanità, għal sistemi tas-saħħa ta' kwalità, għal edukazzjoni ta' kwalità, għall-protezzjoni soċjali u għall-preservazzjoni ambjentali;

32. Iqis li huwa fundamentali li jiġu ggarantiti kundizzjonijiet tax-xogħol decenti, jissahhu d-drittijiet soċjali, jittejbu d-djalogi soċjali u tax-xogħol, jinqerdu t-thaddim tat-tfal u x-xogħol furzat, u jittejbu l-kundizzjonijiet tas-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol;

33. Jissottolinja bil-qawwa l-importanza tar-rwol tal-istituzzjonijiet tal-istat, l-awtoritajiet u l-infrastruttura li jiffunzjonaw, u jemmen li n-nuqqas tagħhom jista' jkun ostaklu sinifikanti għall-iżvilupp, il-progress u l-paċi; jissottolinja li s-sigurtà, l-istabbiltà u fl-aħħar mill-aħħar il-prosperità u l-iżvilupp sostenibbli se jinkisbu biss fir-regjuni kkonċernati jekk tiġi segwita strategġija komprensiva; jenfasizza l-importanza tar-riformi demokratiċi, il-governanza tajba u l-bini tal-istat għall-iżvilupp sostenibbli; jenfasizza li l-promozzjoni tal-istat tad-dritt, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-appoġġ għall-aċċess għall-ġustizzja jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-kisba tad-drittijiet fundamentali taċ-ċittadini fiż-żewġ kontinenti;

34. Jenfasizza li, filwaqt li għadd ta' pajjiżi għadhom qed jithabtu mal-korruzzjoni u man-nuqqas ta' governanza tajba u mal-libertajiet soċjali u politiċi, hafna pajjiżi bdew it-tranzizzjoni lejn riforma u demokrazija; ifakkar li l-pajjiżi fi tranzizzjoni huma partikolarment vulnerabbli u għandhom ikunu jistgħu jiddependu fuq l-UE meta jitolbu appoġġ; jitlob, għalhekk, li jingħataw appoġġ u assistenza kkoordinati tajjeb lil daww il-pajjiżi fil-bini ta' stati u soċjetajiet aktar reżiljenti

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

sabiex jinżammu u jiġu appoġġati l-aspirazzjonijiet għal bidla pożittiva espressi mill-popli tagħhom; jissuġġerixxi li l-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (VP/RGh) jistabbilixxi gruppi ta' kuntatt *ad hoc* speċjali biex jissimplifikaw u jiffaċilitaw l-appoġġ għall-UE kollha għal pajjiżi individwali fi tranżizzjoni; huwa tal-fehma li għandhom isiru aktar sforzi biex jiġu promossi sistemi politiċi inklużivi b'diversi partiti u governanza demokratika u responsabbli fl-Afrika, speċjalment fi stati fragli, billi jiġu ffaċilitati l-gruppi ta' hidma bejn iċ-ċittadini u l-gvern u s-sorveljanza parlamentari – inkluż permezz tal-użu ta' pjattaformi teknoloġiċi – biex jingabar il-kontribut taċ-ċittadini dwar kwistjonijiet ta' politika u biex jiġu promossi l-ahjar Prattiki permezz ta' skambji bejn il-pari, sabiex tissaħħaħ ir-responsabbiltà tal-gvern u r-rispons tiegħu, li huwa fundamentali biex jinkiseb żvilupp sostenibbli, jiġu indirizzati l-isfidi globali u jitnaqqas ir-riskju taż-żieda tal-instabbiltà;

35. Jissottolinja l-importanza li jinghata appoġġ għal elezzjonijiet hielsa, ġusti u kompetittivi u favur proċessi elettorali kredibbli; jappoġġa l-koordinazzjoni bejn l-UE u l-UA dwar il-missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali u l-assistenza fit-titjib tal-kapaċità tal-UA fit-tweqqif ta' osservazzjoni elettorali fit-tul, li tagħmilhom konformi mal-istandards internazzjonali, u l-kooperazzjoni bilaterali mal-pajjiżi rispettivi u s-soċjetajiet ċivili tagħhom, fi sforz biex jitwettqu elezzjonijiet inklużivi, trasparenti u kredibbli fl-Afrika; jindika, għalhekk, l-għadd kbir ta' missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali (MOE) immexxija mill-UE, li għandhom l-appoġġ qawwi tal-Parlament Ewropew; ihegġeġ lill-UE, lill-NGOs Ewropej, lill-partiti politiċi u lis-soċjetà ċivili jikkooeraw mill-qrib mal-kontropartijiet Afrikani, inklużi uffiċjali pubbliċi, biex jiġġeneraw dialogu politiku sostantiv permezz tal-iżvilupp ta' politiki bbażati fuq kwistjonijiet, jippromwovu Prattiki b'saħħithom ta' governanza demokratika, isahħu r-rappreżentanza u l-inklużjoni ta' popolazzjonijiet emarginati, u jippromwovu partecipazzjoni sinifikanti mis-soċjetà ċivili u ċ-ċittadini fil-hajja pubblika fil-livelli kollha;

36. Japprezza l-isforzi li saru biex jissahħu l-mekkaniżmi u r-regolamenti ta' sjieda Afrikana dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem bhall-Karta Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli u l-protokoll tagħha, il-Karta Afrikana dwar id-Demokrazija, l-Elezzjonijiet u l-Governanza, il-Kummissjoni Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli u l-Qorti Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli; japprezza l-fatt li tali mekkaniżmi u regolamenti jkomplu jassistu lis-shab Afrikani biex jadattaw l-istrumenti u l-mekkaniżmi tagħhom dwar id-drittijiet tal-bniedem għall-prinċipji, il-liġijiet u l-istandards rikonoxxuti internazzjonalment;

37. Ifakkar fl-importanza tar-rwol tal-Qorti Kriminali Internazzjonali (QKI) biex tiġi indirizzata l-impunità u biex jiġu difiżi l-valuri tal-paċi, is-sigurtà, l-ugwaljanza, il-korrettezza, il-ġustizzja u l-kumpens; jistieden lill-UE u lill-Istati Afrikani jkomplu jappoġġaw l-Istatut ta' Ruma u l-QKI; jistieden lill-istati Afrikani kollha li għadhom ma ffirmawx u ma rratifikawx l-Istatut ta' Ruma biex jagħmlu dan;

38. Jenfasizza l-importanza li l-ahjar interessi tat-tfal isiru kunsiderazzjoni primarja u li jiġi promoss id-dritt għal tfulija paċifika u għall-benessri għat-tfal kollha; jitlob li tinghata attenzjoni urgenti lill-kundizzjonijiet diffiċli u marginalizzati tat-tfal, b'mod partikolari fl-Afrika sub-Saharjana u f'għadd ta' żoni ohra ta' kunflitt jew faqar estrem, li hafna drabi jiġu mċaħħda mid-drittijiet fundamentali tagħhom, bhall-aċċess għall-edukazzjoni, il-kura tas-saħħa bażika u, b'mod aktar generali, id-dritt għal tfulija; jappella, għalhekk, biex il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal tiġi implimentata b'mod shih;

39. Jirrimarka li l-popolazzjoni Afrikana rduppat f'dawn l-ahħar 30 sena u li dan it-tkabbir demografiku qawwi huwa mistenni li jkompli fid-deċennji li ġejjin; jenfasizza, għalhekk, l-importanza li tiġi żviluppata strateġija kongunta bejn l-UA u l-UE li tqiegħed lit-tfal u liż-żgħażaġh fil-qalba tas-shubija u li tqis il-konkluzjonijiet tas-Summit taż-Żgħażaġh tal-2017;

40. Jenfasizza li l-ahjar mod biex iż-żgħażaġh jinghataw is-setgħa huwa li jiżviluppaw u jippromwovu opportunitajiet għalihom biex javvanzaw, b'mod partikolari permezz ta' opportunitajiet ta' impjeg u intraprenditorija, kif ukoll opportunitajiet biex jippartecipaw fil-proċessi demokratiċi u fit-tehid ta' deċiżjonijiet; huwa tal-fehma li din l-istrateġija għandha ssahħaħ l-opportunitajiet għall-iskambji taż-żgħażaġh u l-volontarjat b'mod partikolari, filwaqt li tagħti prijorità lis-17-il SDG fil-kuntast ta' kwalunkwe kuntatti u proġetti proposti;

41. Jistieden lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u lill-Unjoni Afrikana johlqu opportunitajiet ta' internship għaž-żgħażaġh Ewropej fil-pajjiżi tal-Unjoni Afrikana u għaž-żgħażaġh Afrikani fl-Unjoni Ewropea sabiex iħarrġuom fil-proċessi rispettivi ta' integrazzjoni;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

42. Jistieden lill-UE tippromwovi l-aċċess universali għaż-żgħażaġh kollha, fid-diversità kollha tagħhom, inklużi l-bniet adolexxenti u l-bniet b'diżabilità, għal servizzi tas-saħħa adattati għaż-żgħażaġh, inklużi s-servizzi tas-saħħa sesswali u riproduttiva u tal-HIV, li huma ekwi, aċċessibbli, affordabbli u bbażati fuq il-htigijiet, inkluż f'kuntesti ta' kunflitt u umanitarji;

43. Jindika li ċerti Stati Afrikani ma għandhomx registri tal-istat ċivili affidabbli, u b'hekk bosta ċittadini huma miċhuda mill-eżistenza legali u, għalhekk, mid-drittijiet ċivili tagħhom, minn aċċess għall-espressjoni demokratika u mid-dritt tal-vot; jindika li dan in-nuqqas iwassal għal nuqqas ta' affidabbiltà u rilevanza tal-istatistika demografika;

44. Jenfasizza l-importanza li jsir investiment finizjattivi konkreti tal-UE mmirati lejn it-tishih tas-sistemi nazzjonali ta' reġistrazzjoni ċivili Afrikani, li-żgurar li daww is-servizzi jkun aċċessibbli u kunfidenzjali, u l-appoġġ lill-gvernijiet Afrikani biex jinvestu f'soluzzjonijiet teknoloġiċi sikuri u innovattivi biex jiffaċilitaw ir-reġistrazzjoni tat-twelid f'konformità mal-mira 16.9 tal-SDG;

45. Jemmen li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-emanċipazzjoni tan-nisa u l-bniet għandhom jiġu prijorizzati u integrati fid-dimensjonijiet kollha tas-shubija; jistieden, għalhekk, lill-kontropartijiet tiegħu jippromwovu b'mod attiv ir-rwol u l-kontribut tan-nisa fl-ekonomija u s-soċjetà, filwaqt li jirrikonoxxu d-drittijiet ċivili u legali tagħhom, inkluż id-dritt li jkollhom proprjetà u d-dritt li jipparteċipaw f'setturi ekonomiċi u politiċi differenti; jilqa' ż-żieda fir-rappreżentanza politika tan-nisa f'ċerti nazzjonijiet Afrikani; josserva, madankollu, li n-nisa għadhom f'it li xejn rappreżentati f'għadd ta' pajjiżi fil-kontinent Afrikan; jishaq fuq il-fatt li r-rispett u t-twettiq shih tad-drittijiet tal-bniedem tan-nisa huma s-sisien ta' soċjetà demokratika; iqis, għalhekk, li dawn id-drittijiet u l-oġġettivi fundamentali jridu jintlaħqu biex tinbena soċjetà tassew demokratika;

46. Jappella biex il-GAP III li tnieda dan l-aħħar isahhah l-isforzi, b'mod partikolari, biex itemm il-vjolenza abbażi tal-ġeneru, il-mutilazzjoni ġenitali femminili u ż-żwieġ furzat; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura sinerġiji bejn is-shubija UE-Afrika u l-GAP III sabiex tinkiseb l-ugwaljanza bejn il-ġeneri; jitlob li s-shubija UE-Afrika tqieghed enfasi fuq il-parteeipazzjoni tan-nisa fit-tehd tad-deċizjonijiet; jitlob pjan direzzjonali kongunt dwar l-oġġettivi li għandhom jintlaħqu fir-rigward tad-drittijiet tan-nisa;

47. Jenfasizza li l-edukazzjoni komprensiva dwar is-sesswalità (CSE) b'mod partikolari hija kruċjali għat-titjib tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri, għat-trasformazzjoni ta' normi dannużi tal-ġeneru, u għall-prevenzjoni tal-vjolenza sesswali, abbażi tal-ġeneru u domestika, kif ukoll għat-tqala mhux intenzjonata u l-infezzjoni tal-HIV;

48. Jenfasizza l-fatt li l-aċċess għas-saħħa u d-drittijiet sesswali u riproduttivi u r-rispett tagħhom huma komponent kruċjali tas-shubija UE-Afrika; jinnota l-htieġa urġenti li jiġi indirizzat il-fatt li l-konsegwenzi tal-kriżi tal-coronavirus llimitaw aktar l-aċċess għas-servizzi u l-edukazzjoni dwar is-saħħa sesswali u riproduttiva, u ziedu d-diskriminazzjoni u l-vjolenza kontra n-nisa u l-bniet; jistieden lill-Kummissjoni tagħti prijorità lis-saħħa u d-drittijiet sesswali u riproduttivi fis-shubija l-ġdida UE-Afrika u timpenja ruhha għall-promozzjoni, il-protezzjoni u r-rispett tad-dritt ta' kull individwu li jkollu kontroll shih fuq, u jiddeċiedi liberament u b'mod responsabbli fuq, kwistjonijiet relatati mas-sesswalità u s-saħħa u d-drittijiet sesswali u riproduttivi tiegħu, hielsa mid-diskriminazzjoni, il-koerċizzjoni u l-vjolenza;

49. Jinnota li l-persuni b'diżabilità għadhom il-vittmi ta' diversi forum ta' diskriminazzjoni; jitlob l-integrazzjoni tad-drittijiet tal-persuni b'diżabilità fl-Afrika fl-istrategija kollha u fl-istrumenti finanzjarji kollha mobilizzati, u jitlob il-parteeipazzjoni attiva tagħhom fis-soċjetà u l-involviment sistematiku fit-thejjija u l-implimentazzjoni ta' strategiji mmirati lejn il-promozzjoni tal-inklużjoni tagħhom, b'mod partikolari f'termini ta' edukazzjoni, intraprenditorija u trasformazzjoni diġitali; huwa tal-fehma li dan jista' jinkiseb biss permezz tal-involviment sinifikanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, inklużi l-organizzazzjonijiet tal-persuni b'diżabilità;

50. Jinsab imhasseb dwar il-vjolenza u d-diskriminazzjoni persistenti kontra persuni LGBTI, b'mod partikolari fir-rigward tal-aċċess għall-kura tas-saħħa, u jitlob liż-żewġ kontinenti jzidu l-isforzi tagħhom biex jipproteġu d-drittijiet tagħhom;

51. Jishaq fuq ir-rwol essenzjali tas-soċjetà ċivili, inklużi l-NGOs lokali, u l-libertà tal-espressjoni biex jiġi żgurat il-funzjonament xieraq tad-demokrazzi; ifakkar fil-htieġa li jiġu rikonoxxuti u promossi r-rwoli u l-kontribuzzjonijiet multipli tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili; jistieden liż-żewġ kontinenti jggarantixxu qafas li jippermetti lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jipparteċipaw fit-tfassil u l-evalwazzjoni tal-politika fid-diversi livelli tat-tehd tad-deċizjonijiet;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

52. Jenfasizza r-rwol importanti ta' settur tal-midja u tal-istampa hieles u vibranti u jfakkar li huwa kruċjali biex jiġi żgurat pubbliku infurmat tajjeb li jkun jista' jiddefinixxi l-prijoritajiet tiegħu stess u biex tiżied ir-reżiljenza kontra l-ahbarijiet foloz; jinkoraġġixxi l-isforzi Afrikani kontinwi fil-qasam tal-libertà tal-midja u l-appoġġ għall-ġurnalisti u jissottolinja r-rwol importanti ta' stampa hielsa f'dak li għandu x'jaqsam mal-għieda kontra l-korruzzjoni kif ukoll mas-supervizjoni u r-responsabbiltà tal-awtoritajiet pubbliċi;

53. Ifakkar li s-saħħa hija kundizzjoni neċessarja għall-iżvilupp tal-bniedem u li d-dritt għas-saħħa huwa dritt fundamentali; jissottolinja li n-natura multidimensjonali tas-saħħa għandha tiġi indirizzata bis-shih; jenfasizza l-importanza ta' ambjent sikur għas-salvagwardja tas-saħħa tal-bniedem u li l-approċċ "Saħħa Wahda" għandu jiġi integrat fis-shubija futura;

54. Jishaq fuq il-htieġa li tinbena shubija ġenwina fil-qasam tas-saħħa mmirata lejn it-tishih tas-sistemi tas-saħħa billi jissahħa ir-rwol tal-komunitajiet; jissottolinja li l-bini tal-kapaċitajiet tal-pajjiżi jrid ikun il-pedament għat-trawwim ta' aċċess universali għal kura tas-saħħa adegwata, aċċessibbli u bi prezz raġonevoli għal kulhadd billi jissahħa l-ghoti pubbliku tas-servizzi tas-saħħa;

55. Jishaq, barra minn hekk, li din is-shubija għandha tiffoka fuq ir-riċerka u l-iżvilupp tas-saħħa globali u fuq it-tishih tal-kollaborazzjoni bejn l-UE u l-Afrika dwar ir-riċerka u l-innovazzjoni fil-qasam tas-saħħa, biex b'hekk tissahħa b'mod kongunt il-kapaċità ta' produzzjoni lokali Afrikana u Ewropea għall-prodotti u t-tagħmir tas-saħħa u l-mediċini; ihegġegħ lill-UE, għal dan il-ghan, tappoġġa lill-pajjiżi Afrikani, b'mod partikolari lill-pajjiżi l-anqas żviluppati, fl-implimentazzjoni effettiva tal-flessibiltajiet għall-protezzjoni tas-saħħa pubblika previsti fil-Ftehim dwar l-aspetti tad-drittijiet tal-proprjeta' intellettuali relatati mal-kummerċ (TRIPS), bħal-liċenzjar obbligatorju u l-importazzjonijiet paralleli; ihegġegħ in-networking bejn il-komunitajiet xjentifiċi Afrikani u Ewropej u l-iskambji ta' għarfien espert u esperjenza, u jishaq fuq il-htieġa li jingheleb il-fenomeni tal-mediċini ffalsifikati;

56. Jenfasizza li l-aċċess għall-ilma, is-sanià u s-servizzi tal-iġjene huwa prerekwizit essenzjali għal kwalunkwe azzjoni mmirata lejn it-titjib tas-saħħa pubblika u l-għieda kontra t-trażmissjoni tal-mard u għandu jkun element essenzjali tal-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Afrika; jinsisti fuq il-htieġa li jiżiedu l-isforzi fil-qasam tal-ġestjoni u l-governanza tal-ilma, il-bini tal-infrastruttura, u l-promozzjoni tal-iġjene u l-edukazzjoni; jitlob titjib immirat fl-aċċess għal dawn is-servizzi, b'mod partikolari għall-popolazzjonijiet l-aktar vulnerabbli u dawk li jsofru diskriminazzjoni;

57. Jissottolinja l-benefiċċji għas-saħħa li tiġi sostnuta l-immunizzazzjoni ta' rutina tat-tfal u jitlob li jkomplu jissahħu l-programmi relatati mal-immunizzazzjoni; jenfasizza li l-kriżi tal-coronavirus aċċentwat il-htieġa li jiġi żgurat l-aċċess għat-tilqim u t-trattament, u jistieden liż-żewġ kontinenti jikkooperaw mill-qrib biex jiżguraw li kulhadd jibbenefika f'dan ir-rigward;

58. Jinsab imhasseb dwar il-fatt li aktar u aktar krizijiet interkonnessi, kemm jekk huma krizijiet tas-saħħa, tal-ikel, tal-ambjent jew tas-sigurtà, qed ifegġu u huma mistennija li jiggravaw bit-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità, u jiġbed l-attenzjoni, għalhekk, għall-importanza li tissahħa b'mod komprensiv ir-reżiljenza tan-nies u tal-ekosistemi, kif ukoll il-prevenzjoni, it-thejjija, is-sorveljanza, u l-kapaċitajiet ta' ġestjoni u rispons transsettorjali tal-krizijiet, fl-istrategija futura u fl-istrategija kkombinata għal reazzjonijiet futuri għal pandemiji globali; jitlob li tinghata kunsiderazzjoni aktar dettaljata lill-mudelli ta' protezzjoni soċjali, id-dhul universali u l-formalizzazzjoni tal-ekonomija informali, u jenfasizza l-importanza li jiġu appoġġati x-xogħol decenti u d-djalogu soċjali; ihegġegħ l-appoġġ għall-aċċess għall-edukazzjoni, it-taħriġ u l-impjiegi f'sitwazzjonijiet ta' fragilità, kriżi u krizijiet fit-tul, bħala fatturi ewlenin fl-istabbiltà u l-iżgurar tal-ghajxien;

59. Jenfasizza li l-edukazzjoni inkluziva, aċċessibbli u ta' kwalità hija dritt fundamentali u prerekwizit għall-protezzjoni tat-tfal kif ukoll għat-tishih tal-pożizzjoni lill-bniet, inkluz f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza;

60. Ifakkar li l-Afrika għandha wahda mill-akbar popolazzjonijiet zghazagh fid-dinja, li tirrappreżenta sfida enormi f'termini ta' edukazzjoni iżda, fl-istess hin, hija ta' vantaġġ għall-iżvilupp futur tal-kontinent; ifakkar fl-importanza tal-edukazzjoni fit-tiswir tar-rwol taċ-ċittadini fis-soċjetà u fl-istimolu tat-tkabbir ekonomiku sostenibbli u l-holqien tal-impjiegi; jenfasizza li l-illitteriżmu u n-nuqqas ta' edukazzjoni ta' kwalità u professjonisti mharrġa huma ostaklu għall-iżvilupp sostenibbli; jishaq li l-edukazzjoni għal kulhadd hija kwistjoni orizzontali u olistika li taffettwa kull dimensjoni tal-SDGs; jishaq fuq l-importanza tal-SDG 4.1, li l-ghan tiegħu huwa ċiklu shih u ta' kwalità ta' edukazzjoni primarja u sekondarja fuq perjodu ta' 12-il sena bla hlas għal kulhadd;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

61. Jemmen li l-edukazzjoni għandha tkun prijorità tal-ghajnuna għall-iżvilupp, b'mod partikolari fil-pajjiżi l-anqas żviluppati, u pilastru ewlieni tas-shubija bejn l-Afrika u l-UE; jitlob li s-shubija l-għda tipprijoritizza t-taħriġ tal-ghalliem u t-tiżiżi tal-istrutturi edukattivi, b'mod partikolari f'pajjiżi fragli u milquta minn kunflitti; jitlob li tittiehed azzjoni biex jiġi miġġieled it-tluq bikri mill-iskola, speċjalment f'żoni rurali, b'mod partikolari billi jiġu pprovduti kantins tal-iskola adegwati u servizzi ta' iġjene; jitlob li ssir promozzjoni tat-taħriġ vokazzjonali; jistieden lill-Istati jinvestu hafna fl-infrastruttura u fid-digitalizzazzjoni sabiex jippermettu l-akbar numru ta' tfal kemm minn żoni rurali kif ukoll urbani biex ikunu jistgħu jintegraw fis-sistema skolastika;

62. Jishaq fuq il-htieġa li jiġu indirizzati l-ostakli li jiffaċċjaw il-bniet fl-aċċess tagħhom għal edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità, sikuri u inkluzivi fil-livelli kollha u fil-kuntesti kollha, inkluz f'kuntesti umanitarji u ta' kunflitti; jenfasizza li l-edukazzjoni "inkluziva" tfisser li d-dritt tat-tfal kollha għal aċċess ugwali għall-edukazzjoni jiġi rispettat bis-shih irrispettivament mill-generu, l-istatus soċjoekonomiku, l-isfond kulturali u r-reliġjon, b'enfasi partikolari fuq il-komunitajiet marginalizzati u t-tfal b'diżabilità;

63. Jenfasizza l-htieġa għal rabtiet aktar b'saħħithom bejn l-edukazzjoni, l-iżvilupp tal-hiliet u l-impjiegi li jippermettu l-partecipazzjoni shiħa taż-żgħażaġh fis-suq tax-xogħol, b'mod partikolari billi jiġu integrati l-hiliet digitali u ekoloġiċi fil-kurrikuli tal-iskejjel; jissottolinja li Edukazzjoni u Taħriġ Tekniċi u Vokazzjonali (TVET) ta' kwalità jizvolġu rwol ewlieni għall-impjieg taż-żgħażaġh u għandhom jiġu mhegġa; jistieden appoġġ għad-djalogu fis-settur privat biex jinkoraġġixxi l-allinjament tat-taħriġ mal-htigijiet tas-suq tax-xogħol;

64. Jitlob li jkun hemm networking fost l-universitajiet Afrikani u Ewropej u li jithaffef l-iskambju tal-gharfien; jitlob li jkun hemm aktar mobilità bejn it-Tramuntana u n-Nofsinhar u bejn in-Nofsinhar u t-Tramuntana fl-oqsma tat-taħriġ vokazzjonali, il-boroż ta' studju u l-programmi ta' skambju akkademiku bejn iż-żgħażaġh fl-Afrika u fl-UE permezz ta', pereżempju, Erasmus u Erasmus għal Imprendituri Żgħażaġh, bil-ghan li tghin lil imprendituri għodda jiksbu l-hiliet rilevanti għall-ġestjoni ta' negozju;

65. Jiddispjaċi li l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tinjora d-dimensjoni tal-politika kulturali barranija u l-potenzjal promettenti offrut minn kollaborazzjoni kulturali Ewropea u Afrikana approfondita; ifakkar fl-importanza tad-djalogu kulturali bejn l-Ewropa u l-Afrika u jqis li r-relazzjonijiet kulturali u d-djalogu interkulturali jistgħu jikkontribwixxu għall-bini tal-fiduċja u t-trawwim ta' sens kondiviż ta' appartenenza fi shubija; jitlob li jkun hemm koordinazzjoni fost ir-rappreżentanzi diplomatiċi u konsulari tal-Istati Membri, id-delegazzjonijiet tal-UE, u l-partijiet interessati Ewropej u lokali, u man-network tal-Istituti Nazzjonali tal-UE għall-Kultura, fl-implimentazzjoni ta' proġetti komuni u azzjonijiet kongunti f'pajjiżi terzi bbażati fuq il-prinċipji tar-relazzjonijiet kulturali, li jiffukaw fuq il-bini ta' fiduċja u fehim reċiproċi permezz ta' djalogu bejn il-persuni bejn l-Ewropa u l-Afrika;

66. Ifakkar li l-kooperazzjoni kulturali fi hdan l-UE u mal-pajjiżi shab tagħha tippromwovi ordni globali bbażat fuq iż-żamma tal-paċi u fuq il-ġlieda kontra l-estremiżmu u r-radikalizzazzjoni permezz ta' djalogu interkulturali u interreligiżuż dwar id-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-libertà tal-espressjoni, id-drittijiet tal-bniedem u l-valuri fundamentali;

67. Jenfasizza l-importanza tal-promozzjoni tal-wirt, l-identità kulturali, l-istorja u l-arti Afrikani; jitlob li l-prodotti kulturali jintbagħtu lura lejn il-pajjiżi Afrikani u li jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet għar-restituzzjoni permanenti tal-patrimonju Afrikan lejn l-Afrika; jistieden lill-UE u lill-Afrika jstabbilixxu "kultura ta' tifkira" li tippermetti liz-żewġ kontinenti jidentifikaw fdalijiet tal-hakma kolonjali fir-relazzjonijiet attwali u jinnegozjaw mizuri xierqa biex jikkontrobattuhom;

68. Ifakkar fid-diversità lingwistika rikka fil-kontinent Afrikan; jappella lill-UE u lill-Istati Membri jippreservawha fir-relazzjonijiet futuri tagħhom; itenni l-htieġa li ssir hidma f'kooperazzjoni mill-qrib mal-UNESCO biex tiġi żgurata l-preservazzjoni tad-diversità kulturali u lingwistika u biex jinstabu raġunijiet komuni għall-kooperazzjoni;

Shab għal tkabbir sostenibbli u inkluziv

69. Jenfasizza li l-Unjoni Ewropea għandha rabtiet ekonomiċi importanti mal-istati Afrikani, u dawn ir-rabtiet għandhom jissahħu aktar fil-futur biex tiġi żgurata trasformazzjoni produttiva tar-reġjun u l-bini ta' reżiljenza; jinnota li ċ-Ċina intensifikat il-preżenza tagħha fl-Afrika filwaqt li l-Istati Membri wrew biss interess selettiv hafna fil-kummerċ mal-istati Afrikani u fl-investment fihom, li jispjega għalfejn il-volum ta' kummerċ bejn l-UE u hafna stati Afrikani għadu relattivament baxx; jissottolinja li l-UE tehtieg bażi kompletament għda għas-shubija ekonomika tagħha mal-Afrika, li

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jfisser li tehtieg tasal għal realtà ġdida fejn l-UE u l-Afrika jiżviluppaw shubija sostenibbli ta' benefiċċju komuni, li ssawwar mill-ġdid ir-relazzjonijiet ekonomiċi, kummerċjali u ta' negozju diretti lejn is-solidarjetà u l-kooperazzjoni u tiżgura wkoll negozju ġust u etiku; jissottolinja li din is-shubija għandha bħala prerekwizit l-iżvilupp sostenibbli sostanzjali ulterjuri fl-istati Afrikani kollha; f'dan il-kontest, jishaq fuq il-bżonn li jiġi pprovdut investiment u jingħata appoġġ immirat u li tiġi rrispettata l-koerenza politika għall-iżvilupp;

70. Jissottolinja l-konvinzjoni tiegħu li l-Afrika, bħala kontinent sinjur fir-rizorsi, b'ekonomiji dinamiċi u li qed jiżviluppaw li juru livelli għoljin ta' tkabbir, klassi medja li qed tikber u popolazzjoni żagħżugħa u kreattiva, hija kontinent ta' opportunitajiet li wera, f'diversi okkażjonijiet, li l-progress ekonomiku u l-iżvilupp huma possibbli;

71. Jishaq fuq l-importanza li jitqiesu l-kawżi strutturali kollha u l-fatturi esterni li jiġġeneraw l-insigurtà u l-faqar fl-Afrika, billi jiġu indirizzati l-kawżi fundamentali tal-kunflitti, il-ġuh, it-tibdil fil-klima, l-inugwaljanzi, in-nuqqas ta' servizzi bażiċi u mudelli agrikoli mhux xierqa, u billi jiġu promossi soluzzjonijiet politiċi u inklużivi għall-kunflitti u jiġi implimentat approċċ komprensiv li jiffoka fuq it-tnaqqis tat-tbatija tal-aktar sezzjonijiet vulnerabbli tal-popolazzjoni;

72. Jirrimarka l-importanza li jiġu avanzati l-kapaċitajiet ta' produzzjoni domestika u tal-manifattura, li jgħinu biex titnaqqas id-dipendenza fuq l-importazzjonijiet barranin; jissottolinja li l-Afrika tehtieg trasformazzjoni industrijali u infrastrutturali li se tkun possibbli biss permezz ta' investimenti sostenibbli kbar li fihom il-modi ta' operat pubbliċi-privati jirrappreżentaw għażla vijabbli biex jitravwem l-iżvilupp; jinnota li l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli (EFSD) għandu jiffinanza investiment li jippromwovi żvilupp ekonomiku u soċjali inklużiv u sostenibbli, abbażi tal-aċċessibbiltà u d-disinn universali għal kulhadd, filwaqt li jirrikonoxxi n-nuqqasijiet tiegħu fil-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati (LDCs);

73. Jenfasizza li l-investimenti tas-settur privat għandhom jaqdu lis-suq u lill-popolazzjoni lokali u jimmiraw lil dawk bi ftit aċċess għall-finanzjament, filwaqt li jiggarrantixxu inklużività finanzjarja għal gruppi marginalizzati, pereżempju, permezz ta' investimenti diretti f'intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (SMEs) lokali u mudelli ta' negozju tal-ekonomija soċjali, b'mod partikolari l-intrapriżi tal-familja;

74. Jappella għal mekkaniżmi b'saħħithom ta' monitoraġġ u evalwazzjoni biex tiġi żgurata l-konformità ma' dawn l-oġettivi; jissottolinja li l-ghoti tas-setgħa lis-soċjetà civili, u b'hekk l-inklużjoni ta' kontroparti soċjali fl-investiment, huwa aspett vitali tal-politiki tal-UE eżistenti lejn l-Istati Afrikani u magħhom.

75. Itenni s-sejbiet tar-rapport ta' valutazzjoni reċenti dwar l-EFSD, li wrew nuqqas ta' evidenza tal-potenzjal ta' żvilupp, l-addizzjonalità u s-sjieda tal-pajjiż tal-mekkanizmi ta' taħlit;

76. Jilqa' l-inizjattiva tal-Patt tal-G20 mal-Afrika (CwA), varata fl-2017 sabiex jiġi promoss l-investiment privat fl-Afrika, inkluż fl-infrastruttura, u jaraha bħala pjattaforma tajba għall-avvanz ta' aġendi ta' riforma komprensivi, koordinati u speċifiċi għall-pajjiż; jilqa' l-fatt li, s'issa, 12-il pajjiż Afrikan ingħaqdu mal-inizjattiva;

77. Jissottolinja li l-kooperazzjoni kummerċjali u ekonomika bejn l-UE u l-Afrika għandha tagħti prijorità lill-integrazzjoni reġjonali fil-kontinent Afrikan; jitlob lill-Unjoni iżid l-appoġġ tagħha għall-istrategiji ta' integrazzjoni Afrikana u tiżgura li tkun konsistenti bejn il-livelli kontinentali, reġjonali u nazzjonali li fihom tiġi implimentata;

78. Jistieden lill-Kummissjoni tappoġġa lill-Afrika fl-ambizzjonijiet tagħha għal zona ta' kummerċ hieles kontinentali; jilqa' t-tnejja taż-Żona ta' Kummerċ Hieles Kontinentali Afrikana (CFTA tal-Afrika) u jissottolinja l-potenzjal enormi tagħha bħala strument li jrawwem il-kummerċ intra-Afrikan u l-integrazzjoni reġjonali, u jtejjeb l-aċċess tal-Afrika għas-swieq globali; jenfasizza li s-CFTA tal-Afrika għandha tippermetti integrazzjoni li tkun ta' benefiċċju għall-popolazzjonijiet Afrikani kollha, inklużi dawk l-iktar marginalizzati; ifakkar li hemm differenzi fl-iżvilupp bejn il-pajjiżi Afrikani li jridu jitqiesu sabiex ma jiżdidux l-inugwaljanzi; huwa tal-fehma li l-appoġġ tal-UE għas-CFTA tal-Afrika għandu jiffoka fuq l-iżvilupp ta' oqfsa regolatorji biex tiġi evitata "ġirja lejn l-iktar livell baxx" ta' normi soċjali u ambjentali; jemmen li s-CFTA tal-Afrika u l-isforzi kontinwi għall-integrazzjoni reġjonali jipprovdu opportunità tajba biex jiġi bbilancjat mill-ġdid ir-regim tal-investiment internazzjonali sabiex dan isir responsabbli, ekwu u jwassal għall-iżvilupp sostenibbli;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

79. Jishaq fuq il-htieġa fl-Afrika li jiġu stabbiliti u diversifikati l-ktajjen tal-valur intrakontinentali sabiex jiġi ġġenerat aktar valur miżjud fl-istati Afrikani nfushom; jissottolinja l-htieġa li tiġi implimentata assistenza teknika dwar il-kooperazzjoni fuq il-fruntieri u kwistjonijiet tekniċi oħra għall-finijiet tal-iżvilupp tal-katina tal-valur reġjonali; jinnota li għadhom jeżistu ostakli sinifikanti għal tali kummerċ minhabba l-prevalenza ta' tariffi u ostakli oħra, kif ukoll infrastruttura fqira u kostijiet għoljin ta' tranzazzjoni; jiġbed l-attenzjoni għall-htieġa, għalhekk, li jsir investiment sinifikanti fl-infrastruttura tat-trasport biex jiġi ffaċilitat il-kummerċ intra-Afrikani;

80. Jishaq fuq il-fatt li l-UE u l-Unjoni Afrikana jikkondividu interess komuni f'sistema kummerċjali multilaterali stabbli u bbażata fuq ir-regoli li hija ċċentrata fuq l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO);

81. Ifakkar li wahda mill-isfidi ewlenin għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw hija li javvanzaw fil-katina ta' valur mondjali permezz tad-diversifikazzjoni ekonomika; jappella lill-UE żżomm lura milli tadotta politika kummerċjali li bħala regola ġenerali tipprojbixxi lill-pajjiżi Afrikani milli jimponu taxxi fuq l-esportazzjoni tal-materja prima, sakemm din tkun kompatibbli mar-regoli tad-WTO;

82. Ifakkar li l-kummerċ hieles u ġust mal-kontinent Afrikan huwa essenzjali għall-appoġġ tal-iżvilupp sostenibbli u t-tnaqqis tal-faqar; jitlob lill-Kummissjoni tinkludi lis-soċjetà ċivili fil-livelli kollha tad-djalogu politiku, speċjalment meta jithejjew, jiġu mmonitorjati u evalwati l-ftehimiet kummerċjali; jenfasizza li l-ftehimiet ta' Shubija Ekonomika (FSEs) u l-Iskema Generalizzata ta' Preferenzi (SGP) huma strumenti importanti fir-relazzjoni kummerċjali bejn l-UE u l-Afrika; ihegġeġ lill-Kummissjoni, madankollu, tirrikonoxxi fehmiet diverġenti dwar l-FSEs u ssib soluzzjonijiet konkreti biex twieġeb għat-thassib tal-pajjiżi Afrikani, b'mod partikolari rigward il-prijorità tagħhom li jibnu ktajjen ta' valur reġjonali u jagħtu spinta lill-kummerċ intra-Afrikani; itenni t-talba tiegħu għal analiżi fil-fond tal-impatt tal-FSEs;

83. Jappella għall-inkluzjoni sistematika ta' mekkaniżmi vinkolanti u infurzabbli għall-implimentazzjoni tal-kapitoli dwar il-Kummerċ u l-Iżvilupp Sostenibbli (TSD) dwar id-drittijiet tal-bniedem, l-istandards tax-xogħol u ambjentali fl-FSEs kollha nnegozjati bħalissa u fil-futur, filwaqt li jenfasizza li l-ftehimiet jehtieġ li jkunu koerenti mal-politiki tal-iżvilupp u mal-SDGs, speċjalment fir-rigward tal-impatt tagħhom fuq id-deforestazzjoni, it-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità;

84. Jinnota li l-pajjiżi Afrikani, filwaqt li jirrapprezentaw aktar minn 50 % tal-benefiċjarji tal-SGP, jirrapprezentaw anqas minn 5 % tal-importazzjonijiet tal-SGP tal-UE; jistieden lill-Kummissjoni tassisti lill-atturi ekonomiċi fil-pajjiżi benefiċjarji dwar l-aderenza mar-regoli tal-orijini u biex jinghelbu l-ostakli tekniċi, fost l-oħrajn; jiddispjaċih li l-SGP s'issa ma kkontribwixxietx għad-diversifikazzjoni ekonomika tal-pajjiżi benefiċjarji Afrikani; itenni t-talba tiegħu lill-Kummissjoni biex tikkunsidra li tespandi l-lista ta' prodotti koperti mir-Regolament SGP⁽⁹⁾;

85. Jistieden lill-Kummissjoni, fid-dawl tar-riskju ddokumentat dejjem akbar tat-tixrid ta' patoġeni zoonotiċi fl-Afrika, biex tippromwovi standards aktar stretti fil-pajjiżi Afrikani f'termini ta' miżuri sanitarji u fitosanitarji (SPS) u ta' trattament xieraq tal-annimali, permezz ta' djalogu u ta' kooperazzjoni regolatorja;

86. Jirrimarka li l-investiment privat u s-shubijiet pubbliċi-privati huma essenzjali biex jintlaħqu l-SDGs u għall-iżvilupp tas-settur privat lokali u jridu jkunu kompatibbli mad-drittijiet tal-bniedem, mal-istandards tax-xogħol decenti u mal-istandards ambjentali, kif ukoll mal-oġġettivi klimatiċi internazzjonali u mat-tranżizzjoni ekoloġika, u li, bħala priyorità, għandhom jissodisfaw il-htigijiet ta' finanzjament ta' intrapriżi żgħar hafna u SMEs; jilqa', f'dan ir-rigward, l-isforzi magħmula mill-Kummissjoni biex tagħmel mill-"Alleanza Afrika-Ewropa" pilastru ċentrali tar-relazzjonijiet ekonomiċi bejn iż-żewġ kontinenti;

87. Jinnota li l-SMEs u n-negozji tal-familja jiżvolgu rwol importanti fl-iżvilupp tal-ekonomiji lokali; jirrimarka li l-SMEs huma mutur ewleni għall-holqien tal-impjegi u jirrapprezentaw 95 % tan-negozji fl-Afrika; jemmen li l-istrategija għandha tipprijoritizza l-intraprenditorija u l-aċċess għall-finanzi filwaqt li tohloq ambjent tan-negozju affidabbli; iqis, barra minn hekk, li l-appoġġ għas-settur privat lokali se jkun deċiżiv fl-irkupru ta' wara l-COVID-19; jiġbed l-attenzjoni għall-opportunitajiet li għandha l-Aġenzija Eżekuttiva tal-UE għall-Intrapriżi Żgħar u Medji (EASME) biex tippromwovi l-kooperazzjoni bejn in-negozji u l-impriżi kongunti ma' kumpaniji Afrikani, li, barra minn hekk, mhux biss iżid il-viżibbiltà tal-opportunitajiet ta' negozju iżda jrawwem ukoll l-aċċess tant mehtieġ għall-finanzi u l-aċċess għat-teknoloġija permezz ta' trasferiment tal-għarfien;

⁽⁹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 978/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 li japplika skema ta' preferenzi tariffarji ġeneralizzati u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 732/2008 (ĠU L 303, 31.10.2012, p. 1).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

88. Jishaq li shubija bejn l-Afrika u l-UE dwar is-settur privat għandha tinkludi dispożizzjonijiet b'saħħithom dwar finanzi responsabbli; ifakkar li għad irid isir progress konsiderevoli biex jiġi evitat l-abbuż korporattiv u, għalhekk, jishaq li l-iżgurar tar-rispett għall-prinċipji tar-responsabbiltà soċjali korporattiva, id-drittijiet tal-bniedem u d-diliġenza dovuta ambjentali għandu jiġi stabbilit b'mod ċar bħala prijorità għolja fis-shubija UE-Afrika;

89. Jissottolinja li l-kumpaniji Afrikani huma responsabbli mill-ktajjen ta' provvista tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni tipprevedi bi proposta leġislattiva ambizzjuża dwar obbligi vinkolanti ta' diliġenza dovuta fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem, id-drittijiet soċjali u l-ambjent għall-kumpaniji tal-UE; ihegġeġ lill-Kummissjoni, biex fl-iżvilupp ta' proposti simili, tiżgura li jkun japplikaw għall-katina ta' provvista kollha u jissodisfaw il-linji gwida tal-OECD dwar ir-responsabbiltà soċjali u d-drittijiet tal-bniedem fil-kummerċ u jkun kompatibbli mad-WTO, u biex wara valutazzjoni attenta, il-proposti jinstabu li jkun funzjonali u applikabbli għall-atturi kollha fis-suq, inklużi l-SMEs, u jinkludu dispożizzjonijiet li jiffaċilitaw ir-rikors għall-gustizzja lill-partijiet li jgarrbu hsara;

90. Jishaq li l-investment privat ingranat għandu jkun parti minn, pjuttost milli minflok, l-impenn tal-pajjiżi żviluppati li jallokaw 0,7 % tal-introjt nazzjonali gross (ING) għall-Għajnuna Uffiċjali għall-Iżvilupp, u 0,15-0,2 % tal-ING ikun riżervat għal-LDCs;

91. Huwa tal-fehma li l-istrategija UE-Afrika għandha tinkludi wkoll miżuri li jghinu lill-pajjiżi Afrikani jikkonvertu l-ġid tar-riżorsi minerali tagħhom f'riżultati ta' żvilupp reali u jitlob li jsir rieżami tal-effikaċja tal-miżuri eżistenti, anke fir-rigward tal-isfruttament dubjuż tal-Afrika miċ-Ċina u r-Russja; jistieden lill-Kummissjoni u lis-shab Afrikani tal-UE jimplimentaw l-miżuri mehtieġa fl-ambitu tar-Regolament dwar il-Minerali ta' Kunflitt ⁽¹⁰⁾ mingħajr ostakli, u jippubblikaw mingħajr dewmien il-lista ta' kumpaniji barra mill-UE li ma jissodisfawx ir-rekwiżiti stabbiliti minn dak ir-regolament; jenfasizza l-punti b'saħħithom tal-Ewropa (jiġifieri t-trasparenza, il-prodotti u s-servizzi ta' kwalità għolja u l-governanza demokratika) u jittama li l-attrazzjoni ta' dawk il-valuri fundamentali tkun alternattiva konvinċenti għall-mudelli awtoritarji;

92. Jinnota l-importanza li tiġi implimentata l-Viżjoni Afrikana fuq it-Thaffir fil-Minjieri adottata fl-2009 mill-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern Afrikani biex jiġi żgurat sfruttament trasparenti, ekwu u ottimali tar-riżorsi minerali;

93. Ifakkar li s-settur tal-estrazzjoni jaqdi rwol importanti fl-ekonomija ta' bosta pajjiżi Afrikani u huwa marbut ma' interdipendenza mhux ugwali tar-riżorsi mal-Ewropa, li għandha tiġi korretta billi tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-flussi illeċiti ta' dhul mit-taxxa u royalties fis-settur tal-estrazzjoni permezz tad-Direttiva dwar it-Trasparenza ⁽¹¹⁾ u d-Direttiva dwar il-Kontabilità ⁽¹²⁾;

94. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar l-ghadd dejjem akbar ta' każijiet ta' Soluzzjoni ta' Tilwim bejn Investituri u Stati (ISDS) li saru kontra stati Afrikani, speċjalment minn kumpaniji Ewropej; jistieden lill-gvernijiet u lill-kumpaniji fl-UE jzommu lura milli jużaw l-ISDS, u jtemmu l-ghadd kbir ta' każijiet ISDS li saru kontra pajjiżi Afrikani;

95. Iqis li din is-shubija għandha tappoġġa l-intraprenditorija femminili u taż-żgħażaġh f'żoni rurali u urbani, u li biex isir dan huwa essenzjali li jiġi appoġġat l-aċċess ugwali għar-riżorsi ekonomiċi u produttivi bhas-servizzi finanzjarji u d-drittijiet tal-art; jitlob li jiġu żviluppati skambji bejn l-imprendituri nisa Afrikani u Ewropej permezz ta' pjattaformi li jippermettu n-networking, il-kondiviżjoni tal-esperjenzi u l-produzzjoni ta' proġetti komuni;

96. Ifakkar li l-pożizzjoni tan-nisa tista' tissaħħah permezz ta' dispożizzjonijiet b'saħħithom fil-ftehimiet kummerċjali dwar il-ġeneru u l-kummerċ; jistieden, f'dan ir-rigward, lill-Kummissjoni tassisti lill-Unjoni Afrikana fl-implimentazzjoni tal-Istrategija għall-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri u t-Tishih tal-Pożizzjoni tan-Nisa tagħha, u timplimenta miżuri li jikkontribwixxu għall-kisba tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri fil-ftehimiet kummerċjali tagħha mal-pajjiżi Afrikani;

⁽¹⁰⁾ Ir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jistabbilixxi obbligi tad-diliġenza dovuta tal-katina tal-provvista għall-importaturi tal-Unjoni ta' landa, tantalu u tungstenu, il-minerali tagħhom, u deheb li joriġinaw minn żoni affettwati minn kunflitti u ta' riskju għoli, (ĠU L 130, 19.5.2017, p. 1).

⁽¹¹⁾ Id-Direttiva 2013/50/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2013, (ĠU L 294, 6.11.2013, p. 13).

⁽¹²⁾ Id-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta' ċerti tipi ta' impriżi, (ĠU L 182, 29.6.2013, p. 19).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

97. Jenfasizza r-restrizzjonijiet fiskali enormi tal-Afrika biex tlahhaq mal-konsegwenzi soċjoekonomiċi tal-pandemija; ifakkar li xi pajjiżi Afrikani qed jonfqu aktar flus fuq il-hlasijiet lura tad-dejn milli fuq is-servizzi tas-saħħa; jemmen li għandha tinghata kunsiderazzjoni dettaljata biex jittaffew il-piżijiet tad-dejn mhux sostenibbli li jirriżultaw f'telf kbir ta' servizzi pubbliċi u miżuri soċjali; jiehu nota tat-thabbir mill-G20 dwar moratorju temporanju fuq il-hlasijiet lura tad-dejn għall-pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp l-aktar dgħajfa bħala l-ewwel pass fid-direzzjoni t-tajba; itenni t-talba tiegħu lill-kredituri privati biex jippartecipaw fl-inizjattiva fuq termini kumparabbli, u jhegġeġ lill-G20, lill-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) u lill-Bank Dinji, kif ukoll lill-banek tal-iżvilupp multilaterali, biex jaħdmu aktar fuq il-helsien mid-dejn u jesploraw aktar għażliet għas-sospensjoni tal-pagamenti tas-servizz tad-dejn; jappella, b'mod aktar wiesa', għall-holqien ta' mekkaniżmu ta' ristrutturazzjoni tad-dejn multilaterali biex jindirizza kemm l-impatt tal-kriżi kif ukoll ir-rekwiżiti ta' finanzjament tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli; jishaq fuq il-htieġa li l-miżuri ta' helsien mid-dejn jintrabtu ma' mobilizzazzjoni addizzjonali tal-ODA u li jiġi prijoritizzat il-finanzjament ibbażat fuq l-ghotjiet bħala l-għażla prestabbilita, speċjalment għal-LDCs;

98. Jenfasizza l-importanza li jinghata appoġġ lill-pajjiżi Afrikani biex iżidu l-kapaċità tagħhom għall-mobilizzazzjoni tar-riżorsi domestiċi sabiex jizjed l-investiment fis-servizzi pubbliċi bażiċi; ifakkar li l-flussi finanzjarji illeċiti (IFFs) jirrappreżentaw id-doppju tal-ammont tal-ODA li jirċievu l-pajjiżi Afrikani, total ta' madwar USD 50 biljun fis-sena, u għandhom impatt drammatiku fuq l-iżvilupp u l-governanza tal-kontinent; jistieden lill-UE tkompli tappoġġa lis-shab Afrikani fit-titjib tal-governanza, fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni, fiż-żieda tat-trasparenza tas-sistemi finanzjarji u tat-taxxa tagħhom u fl-istabbiliment ta' mekkaniżmi regolatorji u ta' monitoraġġ adegwati;

99. Jirrakkomanda li l-UE u l-UA jimplimentaw u jinfurzwah ahjar l-istrumenti nazzjonali u internazzjonali eżistenti kontra l-korruzzjoni, u jagħmlu użu mit-teknoloġiji l-ġodda u mis-servizzi diġitali; jistieden lill-UE tadotta qafas regolatorju strett dwar il-korruzzjoni;

Shab għal Patt Ekoloġiku tal-UA-UE

100. Ifakkar li l-pajjiżi Afrikani u l-popolazzjonijiet tagħhom huma partikolarment affettwati mill-impatti negattivi tat-tibdil fil-klima; ifakkar li skont iċ-Centru għar-Riċerka dwar l-Epidemjoloġija tad-Diżastri (ĊRED), fl-2019, kważi 16,6 miljun Afrikan ġew affettwati minn avvenimenti estremi tat-temp, 195 % aktar milli fl-2018; jishaq fuq il-htieġa li l-protezzjoni tal-klima u tal-ambjent titqiegħed fil-qalba tas-shubija f'konformità mal-impenn tal-UE għall-Ftehim ta' Pariġi u l-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika; ifakkar li talab li 45 % tal-pakkett tal-NDICI futur ikun iddedikat għal dawn l-oġettivi;

101. Jesprimi thassib dwar kif it-tibdil fil-klima jista' jreġġa' lura l-iżvilupp tal-bniedem u jimmina l-prospetti ta' żvilupp ta' pajjiżi Afrikani b'introjtu baxx u fragli u jishaq li huwa fattur ta' riskju għad-destabbilizzazzjoni, il-vjolenza u l-kunflitt; jenfasizza li l-UE għandha toffri appoġġ finanzjarju u tekniku konkret, prevedibbli, responsabbli u fit-tul lill-pajjiżi Afrikani biex isahhu bl-istess mod l-adattament tagħhom għall-klima (jiġifieri permezz ta' proġetti li jiffukaw fuq l-agrikoltura sostenibbli, l-adattament ibbażat fuq l-ekosistemi u l-bliet sostenibbli) u l-istrategġiji ta' mitigazzjoni, b'enfasi speċjali fuq il-prevenzjoni tar-riskju ta' diżastri u fuq il-komunitajiet żvantaġġati;

102. Jissottolinja r-rwol kruċjali tad-diplomazija dwar l-ilma, peress li, bħala riżultat tat-tibdil fil-klima, hemm ir-riskju li l-ilma jsir riżorsa dejjem aktar skarsa; jissottolinja l-htieġa għal diplomazija klimatika aktar effettiva sabiex jiġu promossi r-rabtiet bejn il-politika domestika, barranija u internazzjonali dwar il-klima;

103. Jitlob li jinghata appoġġ mill-UE biex il-pajjiżi Afrikani jiġu meghjuna jimplimentaw u jzidu l-ambizzjoni tal-kontributi stabbiliti fil-livell nazzjonali (NDCs) tagħhom fil-kuntest tal-Ftehim ta' Pariġi u tal-Qafas ta' Sendai, filwaqt li jiġi żgurat li jkollhom finanzjament adegwat għall-adattament, il-mitigazzjoni, it-telf u l-hsara kif ukoll l-istrategġiji u l-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali tagħhom għall-bijodiversità; jishaq li biex tali appoġġ ikun effettiv, is-shubija UE-Afrika futura għal tranżizzjoni trid tkun ibbażata fuq il-prinċipji ta' responsabbiltà komuni iżda differenzjata (CBDR) u l-koerenza tal-politika għall-iżvilupp sostenibbli, filwaqt li tiġi żgurata tranżizzjoni ekoloġika li tkun ġusta u inkluziva;

104. Jenfasizza li l-istrategġiji ta' adattament għandhom ihegġu bidla fil-mudell fil-pajjiżi Afrikani, abbażi ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura; jitlob il-promozzjoni tal-partecipazzjoni inkluziva tal-partijiet interessati fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-NDCs, il-pjanijiet nazzjonali ta' adattament u l-pjanijiet nazzjonali ta' investiment agrikolu, fost oħrajn;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

105. Jenfasizza l-perspettiva u l-htigijiet uniċi tal-Istati Gżejjer Żgħar li qed Jizviluppaw (SIDS) fir-rigward tal-adattament u l-mitigazzjoni tal-klima;

106. Jenfasizza, barra minn hekk, il-htieġa li tiġi inkluża dimensjoni tal-ġeneru fl-azzjoni klimatika, minhabba l-konsegwenzi partikolari tat-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali għan-nisa u l-bniet; jistieden lis-shab Afrikani u Ewropej biex fis-shubija UE-Afrika futura jenfasizzaw ahjar ir-rwol li n-nisa jista' jkollhom fit-tmexxija tal-komunitajiet tagħhom lejn prattiki aktar sostenibbli u l-partecipazzjoni fit-tehdid ta' deċiżjonijiet dwar l-adattament u l-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima;

107. Jitlob li tiġi implimentata malajr "diplomazija tal-Patt Ekoloġiku" billi titwaqqaf task force li tiffoka fuq id-dimensjoni esterna tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, li għandha tagħmel rakkomandazzjonijiet għal Patt Ekoloġiku tal-UA-UE billi tinvolvi lill-awtoritajiet lokali u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, b'approċċ li jinvolvi diversi livelli u diversi partijiet interessati; iqis li dan il-patt għandu jappoġġa b'mod partikolari l-adozzjoni ta' oqfsa regolatorji li jippermettu t-tranzizzjoni lejn ekonomija ekoloġika, l-izvilupp ta' ekonomija ċirkolari u l-holqien ta' impjiegi f'setturi sostenibbli;

108. Jenfasizza l-importanza tal-kooperazzjoni reġjonali u l-kooperazzjoni permezz ta' assistenza teknika, skambju ta' informazzjoni u prattiki tajba; jinsisti fuq l-importanza li jiġu kkomunikati ahjar ir-riskji futuri tal-klima u tad-diżastri u li jitrawwem it-trasferiment legali ta' teknoloġiji li ma jagħmlux hsara lill-klima; jitlob lill-UE, għal dan il-ghan, tippromwovi l-adozzjoni ta' dikjarazzjoni dwar id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali u t-tibdil fil-klima, komparabbli mad-Dikjarazzjoni ta' Doha tal-2001 dwar il-Ftehim TRIPS u s-Saħħa Pubblika;

109. Jissottolinja l-htieġa għal politiki u proġetti ta' innovazzjoni sostenibbli li jippermettu lill-istati Afrikani "jaqbzu" teknoloġiji eqdem u li jniġġsu aktar bl-ghan speċifiku ta' sostenibbiltà ekoloġika u soċjali, u jitlob, f'dan ir-rigward, li ssir investigazzjoni dwar kif il-qabza tista' tikkontribwixxi għal dawn l-ghanijiet fl-istati Afrikani;

110. Ifakkar li l-Afrika tospita diversità eċċezzjonali; jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar l-isfruttament żejjed tar-riżorsi naturali u l-impatt tat-tnaqqis tal-bijodiversità fuq il-livelli ta' reżiljenza; jinsab partikolarment allarmat dwar il-fatt li r-rata tad-deforestazzjoni fl-Afrika qed tiżdied; jirrimarka li l-qerda tal-foresti tropikali Afrikani twassal għal telf irriversibbli tal-bijodiversità u tal-bjar ta' karbonju, kif ukoll tad-djar u l-modi ta' għajxien ta' komunitajiet indigeni li jgħixu fil-foresti; ifakkar li l-foresti jikkontribwixxu b'mod sinifikanti biex jintlaħqu l-miri klimatiċi, jipproteġu l-bijodiversità u jipprevjenu d-deżertifikazzjoni u l-erożjoni estrema tal-hamrija;

111. Jitlob li titqies ir-rabta bejn is-saħħa pubblika u l-bijodiversità f'konformità mal-approċċ "saħħa wahda"; jilqa' t-thabbir tal-inizjattiva NaturAfrika, li għandha l-ghan li tipproteġi l-organizmi selvaġġi u l-ekosistemi, u r-rieżami tal-pjan ta' azzjoni kontra t-traffikar ta' organizmi selvaġġi; jishaq li l-inizjattiva NaturAfrika għandha tiġi żviluppata f'konsultazzjoni mal-partijiet interessati kollha, b'attenzjoni partikolari għad-drittijiet tal-komunitajiet lokali, tal-popli indigeni u tan-nisa; jissottolinja li għandha tappoġġa lill-gvernijiet Afrikani u lill-popolazzjonijiet lokali biex jindirizzaw il-kawzi ewlenin tat-telf tal-bijodiversità u d-degradazzjoni ambjentali b'mod olistiku u sistematiku, inkluż billi toffri appoġġ lil networks ta' żoni protetti ġestiti tajjeb; ihegġeġ lill-UE u lill-Afrika jirrikonoxxu u jipproteġu d-drittijiet tal-popli indigeni għas-sjeda u l-kontroll konswetudinarji tal-artijiet u r-riżorsi naturali tagħhom, kif stabbilit fid-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni u l-Konvenzjoni 169 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol, u jikkonformaw mal-prinċipju ta' kunsens liberu, minn qabel u infurmat;

112. Jappella għall-allokazzjoni ta' riżorsi adegwati biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet tal-istudji tal-Kummissjoni tal-2015 bit-titlu "Larger than elephants: Inputs for an EU strategic approach to wildlife conservation in Africa" (Lil hinn mill-iljunfanti: Inputs għal approċċ strateġiku tal-UE għall-konservazzjoni tal-organizmi selvaġġi fl-Afrika) u tal-2019 bit-titlu "Study on the interaction between security and wildlife conservation in sub-Saharan Africa" (Studju dwar l-interazzjoni bejn is-sigurtà u l-konservazzjoni tal-organizmi selvaġġi fl-Afrika sub-Saharjana);

113. Iqis li l-isforzi ta' konservazzjoni ffukati, pereżempju, fuq il-foresti, l-organizmi selvaġġi u l-ekosistemi tal-baħar u kostali jehtieġ li jiġu intensifikati billi jsir użu minn oqfsa regolatorji, riżorsi suffiċjenti u data xjentifika u jkunu akkumpanjati minn azzjonijiet ta' restawr u ġestjoni tal-ekosistemi; ihegġeġ lill-UE u lill-Afrika jkollhom rwol ewleni fil-konkluzjoni ta' ftehim dinji ambizzjuż fil-hmistax-il Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

114. Ifakkar li l-oċeani huma l-akbar sors globali ta' proteini; ifakkar fl-importanza li ssir hidma favur governanza ahjar tal-oċeani, inkluż fir-rigward tal-iżvilupp tas-sajd u l-akkwakultura sostenibbli u ekonomija blu, li huma vetturi tal-iżvilupp; jenfasizza li l-azzjoni kontra s-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat trid tkun prijorità sabiex jiġu limitati l-impatti ambjentali u tiġi ppreservata s-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-hut u d-dhul mis-sajd;

115. Jistieden lill-Kummissjoni biex b'mod esplicitu timmonitorja l-attivitajiet relatati mas-sajd industrijali peress li dawn jistgħu jkunu ta' theddida għall-istokkijiet disponibbli għall-popolazzjonijiet lokali li jużaw riżorsi tas-sajd tradizzjonali, filwaqt li jirriskjaw ukoll li johlqu żbilanċ fl-istatus ekoloġiku tajjeb tal-istokkijiet tas-sajd;

116. Ifakkar li l-Afrika hija l-inqas reġjun elettrifikat fid-dinja u jenfasizza l-fatt li l-aċċess għall-enerġija mhuwiex uniformi fil-kontinent Afrikan; jinnotta li l-aċċess għal enerġija għall-but ta' kulhadd, affidabbli, sostenibbli u moderna huwa għodda essenzjali għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali, inkluż fiż-żoni rurali; jitlob li jiġi żviluppat il-potenzjal tal-Afrika għall-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli;

117. Ihegġeġ, għaldaqstant, lill-UE u lill-Istati Membri jippromwovu u jsahħu l-kooperazzjoni mas-shab Afrikani tagħhom fis-setturi tal-enerġija u tal-klima f'konformità mal-oġġettivi tal-Patt Ekoloġiku; ihegġeġ lill-Kummissjoni toħroġ bi pjan ambizzjuż għall-implimentazzjoni ta' shubija tal-enerġija sostenibbli, u jinnotta għal dan il-ghan li l-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika huma elementi kruċjali biex jitnaqqas id-distakk fl-aċċess għall-enerġija fil-kontinent Afrikan, filwaqt li jiġi żgurat it-tnaqqis mehtieġ fl-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju; jistieden lill-UE u lill-pajjiżi Afrikani rispettivi jisfruttaw il-possibbiltajiet għal shubijiet tal-enerġija ta' benefiċċju reċiproku għall-produzzjoni tal-idroġenu bl-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli;

118. Jishaq fuq l-importanza li l-investment jiġi dirett lejn ekonomija hielsa mill-karbonju billi jiġu żviluppati sorsi ta' enerġija rinnovabbli u jiġi ffacilitat it-trasferiment tat-teknoloġija, inkluża l-produzzjoni decentralizzata tal-enerġija, l-enerġija rinnovabbli fuq skala żgħira u t-teknoloġiji tal-enerġija solari li jissodisfaw id-domanda lokali għall-enerġija, inkluż fir-rigward tal-infrastruttura u l-konnettività;

119. Jishaq li l-urbanizzazzjoni tal-kontinent Afrikan tikkostitwixxi opportunità biex l-ippjanar urban jiġi kkunsidrat mill-ġdid u jiġu introdotti soluzzjonijiet sostenibbli għall-bliet, u li dan għandu jkun is-sugġett ta' djalogu aktar intensiv mal-awtoritajiet lokali u reġjonali u ta' kooperazzjoni u skambju tal-aħjar prattiki bejn iż-żewġ kontinenti, b'mod partikolari fir-rigward tal-infrastruttura ekoloġika, l-approċċi bbażati fuq l-ekosistema, il-ġestjoni tal-iskart u s-sistemi tas-sanità, u bi sforzi partikolari biex jiġu involuti ż-żgħażaġh u l-gruppi marginalizzati; jitlob appoġġ għall-iżvilupp ta' trasport urban sostenibbli mmirat lejn inkluzjoni u aċċessibbiltà akbar tal-komunità, inkluż it-trasport lejn l-iskejjel u ċ-ċentri mediċi;

Shab għal agrikoltura sostenibbli u reżiljenti

120. Jirrimarka l-importanza ċentrali tas-settur agrikolu u dak alimentari fl-ekonomija u biex jipprovdu opportunitajiet ta' impjieġ decenti u sostenibbli f'żoni rurali; jissottolinja li f'hafna każijiet dan jirrigwarda azjendi żgħar u azjendi agrikoli tal-familja; jinnotta l-importanza li jkunu promossi u msahha miżuri u għodda li jappoġġaw il-kwalità miżjuda tal-prodott, id-diversifikazzjoni tal-prodotti, il-modernizzazzjoni sostenibbli tal-prattiki agrikoli, il-kundizzjonijiet sikuri tax-xogħol u l-miżuri li jsahħu r-reżiljenza tal-bdiewa; iqis li l-iżvilupp ta' settur agrikolu sostenibbli u ta' żoni rurali għandu jkun fiċ-ċentru tar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Afrika;

121. Jilqa' l-fatt li s-shubija UE-Afrika tirrakkomanda l-iżvilupp ta' prattiki agrikoli favur l-ambjent; ifakkar fil-fatt li l-kapaċità tal-agroekoloġija li tirrikonċilja d-dimensjonijiet ekonomiċi, ambjentali u soċjali tas-sostenibbiltà għet rikonoxxuta fir-rapporti storiċi mill-IPCC u l-IPBES, kif ukoll mill-Bank Dinji u l-valutazzjoni internazzjonali agrikola mmexxija mill-FAO (IAASTD); jishaq fuq l-importanza li jiġu promossi l-agroekoloġija, l-agroforestrija, il-produzzjoni lokali u s-sistemi tal-ikel sostenibbli li jiffukaw fuq l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra kemm fil-politiki nazzjonali kif ukoll fil-fora internazzjonali, sabiex tiġi żgurata s-sigurtà alimentari u nutrizzjonali għal kulhadd filwaqt li tiżdied il-produttività sostenibbli tas-settur agrikolu u r-reżiljenza tiegħu għat-tibdil fil-klima;

122. Jappella lill-UE tqis il-konkluzjonijiet tat-Task Force għall-Afrika Rurali dwar il-htieġa ta' investment fil-ktajjen alimentari Afrikani, b'enfasi fuq il-prodotti bażiċi b'valur miżjud; u jistieden lill-UE u lill-Istati Membri jahdmu flimkien b'mod attiv mas-shab Afrikani biex johlqu sinerġiji bejn l-istrategġija UE-Afrika u l-politiki tal-Patt Ekoloġiku, b'mod partikolari d-dimensjoni esterna tal-istrategġija "mill-għalqa sal-platt";

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

123. Jissottolinja l-fatt li l-użu tal-pestiċidi fl-agrikoltura intensiva fl-Afrika jista' jkollu impatt fuq is-saħħa tal-haddiema li f'tit għandhom aċċess għal tahrig dwar il-protezzjoni tal-pjanti u l-kura tas-saħħa, apparti li jikkawża hsara ambjentali; jitlob li jkun hemm edukazzjoni u tahrig f'approċċi sostenibbli għall-protezzjoni tal-pjanti u alternattivi għall-pestiċidi kif ukoll il-minimizzazzjoni tal-esponiment għal sustanzi perikolużi; jiddennunzja l-istandards doppji applikati mill-UE fir-rigward tal-pestiċidi meta tiġi permessa l-esportazzjoni ta' sustanzi perikolużi li huma pprojbti fl-UE lejn pajjiżi Afrikani u pajjiżi terzi oħra; jitlob, għalhekk, li jiġu modifikati r-regoli attwali tal-UE sabiex tiġi eliminata din l-inkonsistenza legali, f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Rotterdam tal-1998 u mal-Patt Ekoloġiku;

124. Jinsab ferm imhasseb dwar id-dipendenza għolja tal-istati Afrikani fuq l-importazzjonijiet tal-ikel, speċjalment mill-Unjoni Ewropea, partikolarment meta dawn l-importazzjonijiet huma magħmula minn prodotti sussidjati li l-prezz baxx tagħhom jirrappreżenta kompetizzjoni dannuża għall-agrikoltura fuq skala żgħira fl-Afrika;

125. Jinsab imhasseb dwar l-esportazzjoni Ewropea tat-trab tal-halib appoġġata mill-Politika Agrikola Komuni lejn l-Afrika tal-Punent, b'kunsiderazzjoni tal-fatt li t-triplikar tal-esportazzjonijiet minn mindu l-UE nehhiet il-kwoti tagħha tal-halib fl-2015 kellu konsegwenzi diżastrużi fuq ir-riġħja u l-bdiewa, li ma jistgħux jikkompetu; jistieden lill-Kummissjoni taħdem fuq soluzzjonijiet mal-gvernijiet u l-partijiet interessati Afrikani;

126. Ifakkar li l-ġuħ u l-insigurtà tal-ikel qed jerġgħu jiżdiedu madwar id-dinja u li se jkomplu jiżdiedu sakemm ma tittehidx azzjoni fil-pront, u li l-Afrika tinsab lura sew biex tilhaq il-mira ta' ġuħ żero (SDG 2) fl-2030; ifakkar li t-tmiem tal-malnutrizzjoni fil-forom kollha tagħha u l-SDG 2 għandhom jitqiesu bhala prijoritajiet fis-shubija l-għdida, b'attenzjoni partikolari għall-persuni fl-aktar sitwazzjonijiet vulnerabbli;

127. Jishaq li l-COVID-19 u l-kriżi ekonomika li tirriżulta u l-gheluq tal-fruntieri, l-infestazzjonijiet tal-grad u d-deżertifikazzjoni ddeterjoraw is-sitwazzjoni diġà diffiċli tas-sigurtà tal-ikel fl-Afrika u jifgħu dawl fuq il-vulnerabbiltajiet tas-sistema globali tal-ikel; jishaq fuq il-potenzjal tas-swieq lokali u reġjonali biex jindirizzaw il-fallimenti attwali tas-sistema tal-ikel;

128. Jappella lis-shubija UE-Afrika tiffoka l-isforzi tagħha fil-qasam tal-agrikoltura fuq is-salvagwardja tad-dritt tal-pajjiżi Afrikani għas-sovraniżmu tal-ikel u fuq iż-żieda tas-sigurtà tal-ikel tagħhom bhala prijorità, kif ukoll fuq it-tishih tal-kapaċità tagħhom li jissodisfaw ir-rekwiżiti nutrittivi tal-popolazzjonijiet tagħhom;

129. Jenfasizza l-importanza tat-trasformazzjoni rurali u t-tishih tal-ktajjen tal-valur lokali, reġjonali u trasparenti sabiex jinholqu impjiegi sostenibbli, jiġi evitat il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u jittaffa t-tibdil fil-klima; jishaq fuq il-htieġa li jiġu appoġġati ż-żgħażaġh u n-nisa, b'mod partikolari permezz tat-tahrig, l-aċċess għall-kreditu u l-aċċess għas-swieq; jitlob l-involvement tagħhom fil-formulazzjoni ta' politiki agrikoli u għal appoġġ għal azzjoni kollettiva permezz ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi żgħar;

130. Jenfasizza r-rwol essenzjali tan-nisa rurali Afrikani fl-ekonomija agrikoli u rurali madwar il-kontinent Afrikan, b'mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà tal-ikel; ifakkar li kwazi nofs ix-xogħol agrikolu fl-Afrika jsir min-nisa, filwaqt li l-bdiewa nisa huma fil-biċċa l-kbira bdiewa żgħar jew ta' sussistenza li m'għandhomx l-aċċess għall-informazzjoni, il-kreditu, l-art, ir-riżorsi jew it-teknoloġija; jinkoraġġixxi l-avanz tad-drittijiet tal-wirt għan-nisa u l-bniet u jistieden lill-UE tappoġġa lill-pajjiżi shab, b'mod partikolari fir-rigward tar-rikonoxximent tagħhom tad-dritt shih tan-nisa għad-drittijiet tal-art;

131. Jishaq fuq il-fatt li n-nisa li jahdmu fl-agrikoltura ta' sussistenza jhabbtu wiċċhom ma' aktar diffikultajiet biex iżommu s-sovraniżmu tal-ikel minhabba l-protezzjoni qawwija tal-varjetajiet il-godda tal-pjanti min-naha tal-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Godda ta' Pjanti (UPOV) fil-ftehimiet kummerċjali;

132. Jenfasizza l-importanza tal-appoġġ tal-azjendi agrikoli żgħar, tal-pastoralizmu u ta' sistemi tradizzjonali/lokali oħra tal-ikel sabiex isahhu r-reżiljenza tagħhom u jagħtu spinta lill-kontribut tagħhom għas-sigurtà tal-ikel, il-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi u l-konservazzjoni tal-bijodiversità;

133. Jitlob li jiġu indirizzati t-tensjonijiet soċjali bejn il-popolazzjonijiet agrikoli stabbiliti u l-komunitajiet pastorali nomadiċi, speċjalment f'reġjuni b'kunflitti etnoreliġjużi li jikkoincidu;

134. Jissottolinja l-importanza li għandhom ir-riċerka u l-innovazzjoni biex jiġu mhegga Prattiki agrikoli sostenibbli u agroekosistemi produttivi ta' art niexfa u sistemi tal-ikel; jappella, f'dan ir-rigward biex it-tranżizzjoni gusta tinkludi dipendenza akbar fuq il-kontributi tal-gharfien tradizzjonali Afrikan, speċjalment rigward il-prattiki agrikoli, is-sajd u l-protezzjoni tal-foresti, u b'hekk tingħata s-setgħa lill-poplu Afrikan u lill-komunitajiet lokali;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

135. Jinkoraġġixxi l-iskambji ta' għarfien u tal-aħjar prattiki bejn il-bdiewa Ewropej u Afrikani u, b'mod partikolari, il-kuntatti bejn il-bdiewa żgħażaġh, in-nisa u r-rappreżentanti tal-komunitajiet rurali dwar il-metodi ta' produzzjoni sostenibbli u l-protezzjoni tal-bijodiversità, anke fil-qafas tal-assocjazzjonijiet;

136. Jilqa' l-proposta tat-Task Force għall-Afrika Rurali għall-istabbiliment ta' programm ta' gemellaġġ bejn l-Ewropa u l-Afrika li jgħaqqad flimkien il-korpi agrikoli tal-Istati Membri tal-UE mal-pajjiżi shab fl-Afrika, bil-għan li jiġu kondiviżi l-aħjar prattiki u jitravmu relazzjonijiet bejn shab simili u b'parteċipazzjoni qawwija;

137. Jishaq fuq l-importanza li l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-dritt tal-komunitajiet lokali li jaċċessaw u jikkontrollaw ir-riżorsi naturali bħall-art u l-ilma, jiġu inklużi fis-shubija UE-Afrika; jiddeplora l-fatt li l-htif tal-art huwa komuni immens fl-Afrika; jirrimarka li din hija prattika brutali li ddgħajef is-sovranià tal-ikel u tipperikola l-komunitajiet rurali Afrikani; jishaq fuq l-importanza li jitnieda proċess inklużiv li jkollu l-ghan li jiggarantixxi l-parteċipazzjoni effettiva tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u tal-komunitajiet lokali fl-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki u l-azzjonijiet relatati mal-htif tal-art; jitlob li l-proġetti kollha li jippromwovu l-protezzjoni tad-drittijiet tal-art, inkluż il-kummerċ, jirrispettaw il-Linji Gwida Volontarji dwar il-Governanza Responsabbli tal-Pussess tal-Art (VGGT), u li jiġu inklużi miżuri li jiżguraw li l-proġetti ma jipperikolawx id-drittijiet tal-art tal-bdiewa fuq skala żgħira;

138. Jiddispijaċi għan-nuqqas ta' rikonossiment tal-importanza strateġika tal-mergħat, li jkopru madwar 43 % tas-superfiċje tal-art Afrikana u għaldaqstant huma bjar tal-karbonju importanti; jistieden lill-Kummissjoni, flimkien mal-komunitajiet lokali u l-partijiet interessati lokali, tiżviluppa strateġija biex dan il-potenzjal jiġi ottimizzat permezz tal-ġestjoni sostenibbli tar-raġa bħal ma jiġi pprattikat mir-rġhajja;

139. Jinnota, pereżempju, li d-drittijiet għall-mergħat u l-mergħat komunitarji huma drittijiet tal-użu tal-art tradizzjonali bbażati fuq id-dritt komuni u mhux fuq drittijiet titolizzati tas-sjeda; jenfasizza, madankollu, l-importanza fundamentali tal-protezzjoni ta' dawn id-drittijiet komuni għall-popolazzjonijiet rurali;

Shab biex id-diġitalizzazzjoni tkun ta' lieva għall-inklużjoni u l-iżvilupp

140. Jishaq fuq il-fatt li t-trasformazzjoni diġitali tirrappreżenta lieva ta' żvilupp tremenda għall-aċċess għall-edukazzjoni, it-taħriġ, l-impjieg u s-saħħa, kif ukoll għall-modernizzazzjoni tas-settur agrikolu, il-kapaċità tas-settur pubbliku li jipprovdi servizzi diġitali bħall-identifikazzjoni elettronika (eID), is-saħħa elettronika (eHealth) jew il-Gvern elettroniku (eGovernment), u l-parteċipazzjoni fit-teħid ta' deċiżjonijiet politiċi, id-drittijiet tal-bniedem u l-libertà tal-espressjoni, iżdatista' għib magħha wkoll ir-riskju li ddgħajef id-demokrazija, tipperikola d-drittijiet ċivili u tal-bniedem u żżid l-inugwaljanzi; jishaq fuq il-fatt li t-trasformazzjoni diġitali trid tappoġġa aċċess għall-but ta' kulhadd, ugwali u inklużiv għall-internet kif ukoll l-użu u l-holqien ta' servizzi tat-teknoloġija diġitali li jaderixxu mal-istandards u l-linji gwida internazzjonali u nazzjonali rilevanti;

141. Jenfasizza li d-distakk diġitali għandu jitqies u jingħata kunsiderazzjoni xierqa; jissottolinja l-htieġa li tingħata prijorità lill-aċċess għall-konnettività tal-internet għall-maġġoranza tal-komunitajiet Afrikani emarginati bil-ghan li jiġi evitat li jiffaċċa distakk enormi bejn il-popolazzjonijiet rurali u urbani; iqis li jeħtieġ li jitnaqqas id-distakk diġitali bejn il-ġeneri bil-ghan li titmexxa 'l quddiem trasformazzjoni diġitali tassew inklużiva; jinkoraġġixxi lin-nisa u l-bniet jiżviluppaw il-potenzjal tagħhom fir-rigward ta' teknoloġija għda;

142. Ifakkar fl-impatt negattiv li l-vjolenza online kontra n-nisa u l-bniet u d-diskors ta' mibegħda sessista, il-bullying ċibernetiku, il-ksenofobija, id-diżinformazzjoni u l-istigmatizzazzjoni jista' jkollhom fuq l-inklużjoni soċjali u jistieden lis-shab Afrikani u Ewropej jindirizzaw kwistjonijiet simili fis-shubija UE-Afrika; jishaq li jeħtieġ jiġi żgurat li l-edukazzjoni u l-litteriżmu diġitali jkunu olistiċi, jinkludu hliet personali u trasversali bħall-hsieb kritiku u l-fehim interkulturali;

143. Jishaq fuq il-fatt li l-ġenerazzjoni ta' skart elettroniku madwar id-dinja tohloq sfidi għall-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030, b'mod partikolari fir-rigward tas-saħħa u l-ambjent; jistieden lill-UE u lill-Afrika jżidu l-isforzi tagħhom biex jiżviluppaw investiment responsabbli, sabiex jgħinu jimminimizzaw il-produzzjoni tal-iskart elettroniku, jipprevjenu r-rimi illegali u t-trattament mhux xieraq tal-iskart elettroniku, jippromwovu l-użu effiċjenti tar-riżorsi u r-riċiklaġġ, u johlqu impjieg fis-setturi tar-rinnovament u r-riċiklaġġ;

144. Jappoġġa d-diġitalizzazzjoni u l-modernizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika tapajjiżi Afrikani, b'mod partikolari bil-ghan li jiġu żviluppati registri tal-istati ċivili affidabbli, dokumenti tal-identità sikuri, u li jiġu promossi l-iskambji ta' data; jishaq fuq il-fatt li d-data kollha skambjata trid tkun suġġetta għal-liġijiet rilevanti fil-qasam tal-protezzjoni tad-data u tal-privatezza; jistieden lill-UE taħdem id fid man-nazzjonijiet Afrikani sabiex taħdem favur standards globali fil-qasam tal-protezzjoni tad-data li, min-naha tagħhom, se jgħinu biex jiġu indirizzati l-kriminalità u t-tishih tal-ekonomiji reċiproċi;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

145. Jenfasizza li l-innovazzjoni hija meħtieġa biex jintlaħqu l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u t-tranżizzjoni ekoloġika; jishaq fuq il-fatt li s-shubija għandha tippromwovi r-riċerka u l-innovazzjoni kif ukoll l-aċċessibilità għas-servizzi diġitali u l-użu tagħhom sabiex jitrawmu l-koeżjoni u l-inkluzjoni soċjali; ifakkar, madankollu, li t-tranżizzjoni diġitali ma tistax isseħh mingħajr aċċess għall-enerġija u li l-provvisti tal-enerġija irregolari fiż-żoni rurali jikkostitwixxu ostaklu sinifikanti għall-aċċess għas-servizzi diġitali;

146. Jishaq fuq il-fatt li l-kriżi tal-COVID-19 gieghlet l-aċċelerazzjoni tat-trasformazzjoni diġitali fl-Afrika; jilqa' r-rieda tal-UA li tistabbilixxi suq uniku diġitali; jistieden lill-UE tappoġġa l-istabbiliment ta' industrija diġitali Afrikana u ta' qafas regolatorju xieraq għall-iżvilupp tal-kummerċ online u l-protezzjoni tad-data abbażi tal-ogħla standards eżistenti billi ttipprovi assistenza teknika, tagħti spinta lill-investiment fl-infrastrutturi diġitali u l-intraprenditorija, u ssahha is-shubijiet mal-partijiet interessati governattivi, ekonomiċi, akkademiċi, xjentifiċi u tas-soċjetà ċivili;

147. Jenfasizza li skont ir-Rapport tan-NU dwar l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (2019), għad iridu jiġu indirizzati bosta sfidi biex jintlaħqu l-SDGs, b'mod partikolari fl-Afrika, f'termini ta' aċċess għall-ikel, l-enerġija, l-ilma u s-sanità, l-edukazzjoni u s-saħħa; jemmen li l-assistenza finanzjarja u l-investiment għandhom jimmiraw primarjament lejn is-sodisfar ta' dawk il-htigijiet bażiċi tal-bniedem, li jibqgħu prerekwizit għall-qerda tal-faqar u l-avvanzi fil-benessri tal-bniedem, speċjalment fi żmien meta r-riżorsi pubbliċi qed isiru dejjem aktar limitati minhabba zieda fit-talbiet kompetittivi, bħas-saħħa u l-edukazzjoni;

148. Jishaq fuq il-fatt li l-għbir ta' data diżaggregata preċiża u komparabbli u l-analiżi statistika, filwaqt li jirrispettaw il-protezzjoni tad-data u d-drittijiet tal-privatezza, huma fundamentali għat-tehid ta' deċiżjonijiet infurmati, b'mod partikolari fl-oqsma tal-agrikoltura, il-ġestjoni tar-riżorsi naturali u l-governanza u s-saħħa fil-livelli nazzjonali u decentralizzati;

149. Jishaq li jeħtieġ li jittiehed vantaġġ mit-trasformazzjoni diġitali bħala mezz biex jiġu promossi l-iskambji bejn iż-żewġ kontinenti, b'mod partikolari bejn iż-żgħażaġh u s-soċjetà ċivili, permezz tal-pjattaformi;

150. Jistieden lill-UE u lill-pajjiżi Afrikani jżidu l-isforzi kongunti tagħhom biex jiżguraw li l-ekonomija diġitali tkun soċjalment u ambjentalment sostenibbli u jikkontribwixxu għall-oġettiv li jiġi stabbilit standard ta' tassazzjoni modern, ġust u effiċjenti għall-ekonomija diġitali;

Shab għal mobbiltà u migrazzjoni ta' benefiċċju reċiproku

151. Jirrikonoxxi l-isfidi u l-opportunitajiet kumplessi li l-movimenti tal-migrazzjoni għandhom kemm fl-Ewropa kif ukoll fl-Afrika għall-prospertà u l-iżvilupp taż-żewġ kontinenti u jishaq li jeħtieġ tissahha il-kooperazzjoni f'dan il-qasam; jinnota li, f'dawn l-aħħar snin, il-kwistjoni tal-migrazzjoni ddominat ir-relazzjoni UE-Afrika u li dan il-fatt seta' kellu effett ta' ħsara fuq il-perċezzjonijiet reċiproċi taż-żewġ kontinenti; jishaq fuq il-fatt li l-migrazzjoni tikkostitwixxi strument ta' żvilupp sostenibbli reċiproku għaž-żewġ reġjuni;

152. Ifakkar li sa 80 % tal-migranti internazzjonali kollha li joriginaw mill-pajjiżi Afrikani qed jiċċaqilqu fil-kontinent Afrikan; jinnota li l-pajjiżi Afrikani jospitaw fihom sehem kbir mit-total ta' rifuġjati u tal-persuni spostati internament (IDPs) tad-dinja, u li s-sitwazzjoni vulnerabbli tagħhom kompliet tiġi aggravata mill-kriżi tal-COVID-19; jappella biex ir-responsabbiltà globali għar-rifuġjati tkun waħda kondiviza;

153. Iqis li d-dimensjoni umana tal-migrazzjoni għandha tiġi enfazzzata u għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-gruppi ta' migranti l-aktar żvantaġġati; jitlob li tiġi adottata shubija UE-Afrika dwar il-migrazzjoni u l-mobilità li tkun iċċentrata fuq id-dinjità tal-bniedem tar-rifuġjati u l-migranti, li tkun ibbażata fuq il-prinċipji tas-solidarjetà, ir-responsabbiltà kondiviza u r-rispett shih għad-drittijiet tal-bniedem, id-dritt internazzjonali, tal-UE u nazzjonali u l-liġi dwar ir-rifuġjati;

154. Ifakkar li għandhom jittiehdu azzjonijiet speċifiċi biex il-migranti jiġu protetti mill-mewt, l-għajbien u s-separazzjoni tal-familja u biex jiġi evitat il-ksur ta' drittijiet, inkluzi azzjonijiet immirati lejn iż-żamma tal-prinċipju ta' non-refoulement u tal-aħjar interessi tat-tfal;

155. Jissottolinja l-htieġa li jiġu indirizzati bl-użu ta' finanzjament adegwat il-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u l-ispostamenti furzati, bħall-instabbiltà politika, il-faqar, in-nuqqas ta' sigurtà u s-sigurtà tal-ikel, il-vjolenza u l-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

156. Iqis li s-suċċess tas-shubija se jiddependi fuq titjib sinifikanti fl-opportunitajiet ta' mobilità bejn id-diversi komponenti tas-soċjetajiet Afrikani u Ewropej u li s-shubija għandha titfassal b'mod sostenibbli biex tohloq "kisba ta' mhuh" minflok "eżodu ta' mhuh"; iqis li politika tal-viża aktar effiċjenti u zieda fil-finanzjament għall-programm Erasmus+ jagħtu kontribut utli biex jinkiseb dan;

157. Jishaq fuq l-importanza li tiġi żviluppata politika tal-migrazzjoni ċirkolari ġenwina li tippermetti lill-haddiema b'hiliet u minghajr hiliet biex jibbenefikaw minn skambju ta' għarfien professjonali u mill-mobilità bejn l-UE u l-Afrika, li tiffacilita r-ritorn ta' persuni fil-pajjiżi ta' oriġini tagħhom; jappoġġa l-ghoti ta' prijorità tal-applikazzjonijiet elegibbli għal permessi tax-xogħol mill-pajjiżi ta' oriġini u ta' tranżitu lejn l-UE (pereżempju, permezz ta' ambaxxati jew online) bil-ghan li jiskoraġġixxu lill-migranti milli jirrikorru għal rotot migratorji irregolari, u jtaffu l-piż fuq is-sistemi tal-migrazzjoni u tal-ażil;

158. Ifakkar li l-mobilità tal-haddiema tista' tkun wahda mir-risponsi għall-isfidi demografici tal-UE u għan-nuqqasijiet u l-ispariġġi tas-suq tax-xogħol; jitlob l-iżvilupp ta' mezzi ta' migrazzjoni sikuri u legali, u l-promozzjoni ta' approċċ aktar armonizzat, komprensiv u fit-tul għall-migrazzjoni relatata max-xogħol fil-livell Ewropew, abbażi ta' approċċ ta' shubija li jista' jkun ta' benefiċċju fit-tul għaž-żewġ shab; jenfasizza l-importanza li jissahhah id-Djalogu Afrika-UE dwar il-Migrazzjoni u l-Mobilità (MMD) u s-Shubija Afrika-UE dwar il-Migrazzjoni, il-Mobbiltà u l-Impjiegi (MME);

159. Jikkundanna b'mod qawwi l-facilitazzjoni ta' dhul klandestin u t-traffikar ta' bnedmin; jitlob li jissahhu l-isforzi biex jiġu ttraċċati u miġġielda n-networks kriminali ta' kuntrabandisti u jfittex kooperazzjoni mal-pajjiżi Afrikani fil-ġlieda kontra l-irrigward; jitlob, f'dan ir-rigward, sforz komprensiv u multidixxiplinari u l-koordinament fil-livelli kollha, f'kooperazzjoni mal-gvernijiet lokali, inkluża l-kooperazzjoni internazzjonali għall-infurzar tal-liġi; iqis li l-ġlieda kontra l-facilitaturi u t-traffikanti tal-bnedmin trid issir b'mod kongunt bejn iż-żewġ partijiet, u bl-appoġġ tal-Europol, fost oħrajn;

160. Jitlob li l-UE u n-nazzjonijiet Afrikani jaħdmu flimkien biex johlqu kampanja ta' informazzjoni effikaċi u wiesgħa rigward ir-riskji u l-perikli tat-traffikar ta' bnedmin u l-facilitazzjoni ta' immigrazzjoni illegali bil-ghan li jipprevjenu lill-individwi milli jipperikolaw hajjithom biex jidhlu fl-UE b'mod irregolari;

161. Jishaq li jehtieg impenn koerenti tal-UE, li jiżgura li l-kooperazzjoni dwar il-ġlieda kontra l-migrazzjoni irregolari jew dwar il-ġestjoni integrata tal-fruntieri ma jkollha l-ebda impatt negattiv fuq l-oqfsa eżistenti tal-mobilità reġjonali fil-kontinent Afrikan jew fuq id-drittijiet tal-bniedem; ifakkar li jehtieg li kwalunkwe shubija dwar il-Migrazzjoni u l-mobilità trid tqis iż-żewġ patti globali dwar il-Migrazzjoni u r-Rifuġjati (Patt Globali għal Migrazzjoni Sikura, Ordinata u Regolari (GCM), Patt Globali dwar ir-Rifuġjati (GCR));

162. Iqis li l-frammentazzjoni tar-regolamenti nazzjonali dwar il-migrazzjoni tal-haddiema fl-UE, kif ukoll il-kumplexsità u n-natura burokratika hafna tal-proċeduri, jiskoraġġixxu l-użu ta' rotot migratorji legali fl-UE; jirrakkomanda l-istabbiliment ta' proċedura ta' applikazzjonijiet armonizzata u mhux burokratika tal-UE fil-qafas tas-Shubija UE-Afrika;

163. Ifakkar fil-htieġ li tiġi stabbilita operazzjoni speċifika u komuni ta' tiftix u salvatagġ ċivili fil-livell Ewropew, sabiex ma jintilfux aktar hajjiet fuq il-baħar;

164. Jistieden lill-UE tintensifika l-impenji tagħha dwar ir-risistemazzjoni u l-mezzi legali l-oħra għall-persuni fil-bżonn ta' protezzjoni internazzjonali u żżid bl-istess mod l-impenji politiċi u finanzjarji tagħha biex tappoġġa s-shab Afrikani fl-iżvilupp ta' approċċi sostenibbli għar-rifuġjati, l-IDPs u l-persuni apolidi, b'mod partikolari billi tikkoopera mal-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Migrazzjoni (IOM) u aġenziji oħra tan-NU biex issahhah il-kooperazzjoni għall-iżvilupp u tipprovdi assistenza diretta lill-organizzazzjonijiet umanitarji qrib id-djar li minnhom ikunu harbu r-rifuġjati;

165. Jirrakkomanda l-armonizzazzjoni tal-mekkaniżmi reġjonali għall-protezzjoni tal-persuni spostati fil-kuntast tad-diżastri u t-tibdil fil-klima, f'konformità mal-Agenda għall-Protezzjoni ta' Persuni Spostati Transkonfinalment fil-Kuntast tad-Diżastri u t-Tibdil fil-Klima, il-Pjattaforma dwar l-Ispostament minhabba Diżastri u l-Konvenzjoni ta' Kampala;

166. Jissottolinja li jehtieg jiġu ggarantiti proċeduri ġusti u aċċessibbli ta' azil għal persuni li jehtiegu protezzjoni internazzjonali kemm fl-Unjoni Ewropea kif ukoll fil-pajjiżi Afrikani u biex jiġi rispettat il-prinċipju ta' non-refoulement bi qbil mad-dritt internazzjonali u tal-UE; jemmen li kwalunkwe ftehim mal-pajjiżi ta' oriġini u ta' tranżitu għandu jiżgura l-protezzjoni shiha tal-hajja tal-bniedem, tad-dinjità u tad-drittijiet tal-bniedem;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

167. Jissottolinja l-importanza li jiġu żgurati l-effikaċja, l-ekwiżità u l-proċess ġust fil-politika dwar ir-ritorn, fil-hruġ tal-laissez-passers konsulari u fil-konkluzjoni ta' ftehimiet ta' riammissjoni, billi tinghata preferenza lir-ritorn volontarju, u jiġi żgurat li d-drittijiet u d-dinjità tal-individwi jkunu protetti u rrispettati bis-sħiħ; jappella għal involviment qawwi min-naħa tal-UE matul il-perjodi ta' qabel ir-ritorn u ta' wara r-ritorn biex tiġi ffaċilitata r-riintegrazzjoni sostenibbli tal-persuni rimpatrijati;

168. Jinkoraġġixxi t-tkomplija tal-kooperazzjoni mal-IOM u aġenziji oħra tan-NU biex jinghata appoġġ addizzjonali lir-rifuġjati u lill-IDPs;

169. Jinnota li fil-mandat ta' negozjar tal-UE għall-Ftehim ta' wara Cotonou, ir-referenzi għall-migrazzjoni mmultiplikaw, b'mod partikolari fir-rigward tat-twaqqif tal-migrazzjoni irregolari, filwaqt li, b'kuntrast, il-mandat ta' negozjar tal-AKP jagħmel enfasi fuq il-qerda tal-faqar, il-promozzjoni tal-migrazzjoni legali, l-importanza tal-flussi ta' rimessi, il-htieġa li r-ritorni u r-riammissjoni jkunu volontarji u l-prekluzjoni tal-użu tal-ghajnuna għall-iżvilupp għan-negozjar ta' kontrolli restrittivi fil-fruntieri; jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra l-prijoritajiet tal-pajjiżi Afrikani dwar il-migrazzjoni sabiex tinholq "shubija bejn partijiet ugwali" reali;

Shab għas-sigurtà

170. Jinnota li l-indirizzar ta' kunflitti mtawla jirrikjedi li jittiehdu azzjonijiet kongunti minn atturi umanitarji u tal-iżvilupp u shab b'leġittimità u kredibbiltà lokali għolja; jistieden, għalhekk, lill-UE trawwem approċċ nexus bejn l-aspett umanitarju u l-iżvilupp fir-rispons tagħha, b'enfasi fuq sjieda lokali b'saħħitha;

171. Jilqa' l-fatt li l-UE tqis il-paċi u s-sigurtà fl-Afrika bħala kundizzjoni ewlenija għall-iżvilupp sostenibbli u li l-Unjoni hija impenjata li "żżid b'mod sinifikanti l-appoġġ tagħha lill-Afrika f'kooperazzjoni mal-komunità internazzjonali"; jikkondividi l-fehma li l-kwistjoni tas-sigurtà fl-Afrika hija ta' importanza kbira għall-iżvilupp tal-kontinent bis-sostenn ta' organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali, filwaqt li l-istati Afrikani huma l-garanti ewlenin tas-sigurtà tagħhom stess; jistieden, għalhekk, lill-UE tkompli bl-isforzi tagħha biex taħdem f'kooperazzjoni mas-shab Afrikani tagħha fl-iżvilupp ulterjuri ta' Arkitettura Afrikana għall-Paċi u s-Sigurtà (APSA), biex tikseb paċi u stabbiltà fit-tul u tegħleb il-kriżijiet u l-kunflitti f'dak il-kontinent permezz ta' approċċ integrat li jisfrutta l-ghodod kollha disponibbli, inkluż l-appoġġ għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet ta' sigurtà u ta' difiża Afrikani u l-operazzjonijiet militari tagħha, il-missjonijiet ċivili, il-bini tal-paċi u l-proġetti ta' demilitarizzazzjoni b'rispett għad-drittijiet tal-bniedem u d-dritt umanitarju internazzjonali u l-indipendenza u s-sovraniżmu tal-pajjiżi Afrikani, u l-appoġġ għal inizzjattivi li joriġinaw mill-UA, minn organizzazzjonijiet reġjonali bħall-ECOWAS u l-G5 tas-Sahel; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri jipparteċipaw f'missjonijiet u operazzjonijiet tal-UE u jilqa' l-isforzi bilaterali li jikkontribwixxu għall-paċi u l-istabbiltà u jhegħġeg lill-Kunsill, f'dan ir-rigward, biex japprova malajr il-faċilità Ewropea għall-Paċi sabiex jipprovdi assistenza aktar komprensiva lis-shab Afrikani fir-reġjuni milquta mill-kunflitti; jenfasizza l-importanza tal-kooperazzjoni multilaterali fi hdan it-triangolu UA-UE-NU fil-qasam tas-sigurtà lokali, reġjonali u internazzjonali u r-rwol tal-atturi tas-soċjetà ċivili fl-isforzi għaž-żamma tal-paċi u l-bini tal-paċi; ifakkar, f'dan ir-rigward, li r-riforma tas-settur tas-sigurtà, ir-riforma tal-ġustizzja, il-governanza tajba, ir-responsabbiltà demokratika, u l-protezzjoni taċ-ċivili huma prerekwiżiti biex tintrebaħ il-fiduċja tal-popolazzjonijiet fil-gvernijiet u fil-forzi tas-sigurtà tagħhom; jissottolinja, barra minn hekk, in-nexus bejn iċ-ċivil u l-militar u l-htieġa li ż-żewġ komponenti tal-missjonijiet tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni (PSDK) jiġu armonizzati aħjar; jappoġġa l-approċċ dejjem aktar proattiv meħud mill-organizzazzjonijiet kooperattivi ta' sigurtà reġjonali lejn l-operazzjonalizzazzjoni shiha tal-APSA, li tipprovdi lill-Unjoni Afrikana u lill-organizzazzjonijiet fil-livell reġjonali bl-ghodod meħtieġa għall-prevenzjoni, il-ġestjoni u s-soluzzjoni tal-kunflitti; ifahhar, b'mod partikolari, inizzjattivi bħall-G5 tas-Sahel b'kunsiderazzjoni tar-rwol dejjem aktar kruċjali tiegħu fit-tehid ta' azzjoni deċiżiva biex in-nazzjonijiet Afrikani jiżguraw il-paċi u s-sigurtà fil-vicinat tagħhom stess u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu l-appoġġ politiku, finanzjarju, operattiv u logistiku lill-G5 tas-Sahel; jishaq fuq il-fatt li, sabiex jiġu żgurati livelli xierqa ta' sigurtà u żvilupp, il-pajjiżi Afrikani jrid ikollhom kapaċitajiet adegwati fis-setturi essenzjali kollha, l-aktar importanti fir-rigward tas-sigurtà u d-difiża; jistieden lill-UE tikkordina l-inizzjattivi ta' żvilupp u sigurtà li fihom hija involuta fil-kontinent Afrikan bħala parti minn strategija integrata li tinkludi l-governanza tajba, id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, b'enfasi partikolari fuq ir-reġjuni fejn il-vulnerabbiltajiet u t-tensjonijiet huma l-ogħla; jilqa'

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

l-kooperazzjoni mwettqa bejn l-UE u l-Afrika fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-gruppi armati f'konformità mad-dritt internazzjonali; jitlob, fil-kuntest tal-politiki kontra t-terroriżmu, biex jiġu stabbiliti proċessi ta' tehid ta' deċiżjonijiet aktar trasparenti, aktar konformi ma' approċċ ibbażat fuq id-drittijiet tal-bniedem u aktar involviment mal-komunitajiet affettwati minn dawn il-miżuri;

172. Jissottolinja r-rwol importanti li s-Sahel għandu mil-lat strateġiku u ta' sigurtà; f'dan ir-rigward jilqa' b'sodisfazzjon kbir l-istabbiliment tal-G5 tas-Sahel fl-2014 kif ukoll il-Forza Kongunta tal-G5 (G5 Force Conjointe), li nholqot fl-2017 biex tiġġieled it-theddid għas-sigurtà fir-reġjun;

173. Jishaq fuq il-htieġa urgenti li l-UE tindirizza r-ribelljoni terroristika li qed teskala fit-Tramuntana tal-Mozambique, li diġà kkawżat aktar minn 1 000 persuna mejta u gieghlet lil madwar 200 000 persuna jaharbu minn djarhom, u li tohloq riskju serju li tixtered fir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Afrika; ihegġeġ lill-VP/RGħ joffri l-appoġġ tal-UE lill-Mozambique u liċ-ċittadini tiegħu; jishaq fuq il-fatt li n-nuqqas ta' rispons mill-UE jista' jwassal biex atturi internazzjonali oħra jiehdu r-rwol mexxej li l-UE bihsiebha tikseb fil-kontinent;

174. Jesprimi t-thassib tiegħu li l-Botswana, il-Ghana, l-Uganda u z-Żimbabwe huma inklużi fil-lista s-sewda agġornata tal-UE ta' pajjiżi li għandhom nuqqasijiet strateġiċi fir-reġimi tagħhom kontra l-ħasil tal-flus/il-ġlieda kontra l-finanzjament tat-terroriżmu (AML/CFT), u jappella lil dawn il-pajjiżi biex minnufih jiehdu l-passi mehtieġa biex jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-leġislazzjoni u l-implimentazzjoni tagħha (jiġifieri r-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2020/855⁽¹³⁾); jilqa' l-fatt li l-Etjopja u t-Tuneżija, wara li wettqu għadd ta' riformi, issa tnehhew mil-lista s-sewda;

175. Jenfasizza l-fatt li l-mandati tal-missjoni tal-PSDK huma komprensivi u għandhom l-għan, fost affarijiet oħra, li jrawmu r-riforma tas-settur tas-sigurtà, jawnvanzaw ir-riforma tal-gustizzja u jsaħħu t-taħriġ militari u tal-pulizija, u li jmxexxu l-quddiem is-sorveljanza; jissottolinja l-htieġa urgenti li jsir titjib kemm fil-politika ta' komunikazzjoni tal-missjonijiet tal-PSDK kif ukoll fl-ippjanar strateġiku ġenerali tal-UE bil-għan li tiżdied il-viżibbiltà tal-azzjonijiet tal-UE u l-għan tagħha li tissalvagwardja s-sigurtà u l-benessri tal-poplu Afrikan;

176. Jenfasizza r-rwol speċjali tal-entitajiet reliġjużi fl-Afrika li regolarment jaġixxu ta' medjaturi fil-kunflitti, li magħhom jehtieġ li jkun hemm djalogu u kooperazzjoni, speċjalment fiż-żoni ta' kunflitt peress li d-djalogu interreliġjuż jista' jikkontribwixxi għall-paċi u r-rikonċiljazzjoni;

177. Jiehu nota li l-komunikazzjoni għandha timmira li tapprofondixxi l-appoġġ tal-UE għall-isforzi għall-paċi Afrikani permezz ta' forma aktar strutturata u strateġika ta' kooperazzjoni li tiffoka fuq reġjuni fl-Afrika fejn it-tensjonijiet huma l-ogħla u jitlob li strateġiji speċifiċi fir-reġjuni ta' kunflitt jitqiesu bħala prijorità; jinkoraġġixxi lill-UE u lill-Istati Membri tagħha jkomplu l-kondiviżjoni tal-piżijiet ma' organizzazzjonijiet u shab internazzjonali, inklużi alleati u stati Afrikani li jservu bħala alleati affidabbli kontra t-terroriżmu bħall-Kenja, il-Marokk, in-Niġerja, il-Ghana u l-Etjopja; jitlob li jissahħu r-relazzjonijiet tal-UE ma' dawn l-istati ewlenin; jistieden lill-UE tkompli tassisti lis-shab Afrikani fil-bini tal-kapaċità tal-forzi u tal-istituzzjonijiet tas-sigurtà tagħhom, sabiex tipprovdi servizzi ta' sigurtà u infurzar tal-liġi effettivi u sostenibbli liċ-ċittadini tagħhom, inkluż permezz tal-Faċilità Ewropea għall-Paċi u l-missjonijiet tal-PSDK tagħha, u jistieden lill-UE tiffoka fuq approċċ integrat għall-kunflitti u l-kriżijiet, filwaqt li taġixxi fl-istadji kollha taċ-ċiklu tal-kunflitt, mill-prevenzjoni u r-rispons tal-kunflitti sal-ġestjoni u s-soluzzjoni tal-kunflitti;

178. Jenfasizza l-fatt li l-oġettiv tal-appoġġ tal-UE lis-settur tas-sigurtà Afrikan huwa li jhegġeġ is-sjieda Afrikana rigward kwistjonijiet ta' sigurtà u difiża; iqis li l-Unjoni Afrikana u l-Istati Afrikani huma atturi ewlenin li magħhom l-UE hija involuta b'mod sinifikanti sabiex b'mod kongunt jinkisbu l-iżvilupp sostenibbli u s-sigurtà tal-bniedem; jilqa' bil-qawwa, f'dan ir-rigward, il-pjanijiet tal-Unjoni Afrikana li tibghat 3 000 suldat b'appoġġ għall-G5 tas-Sahel u jarah bħala sinjal li

(13) Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2020/855 tas-7 ta' Mejju 2020 li jemenda r-Regolament Delegat (UE) 2016/1675 li jissupplimenta d-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, dwar l-inkluzjoni tal-Bahamas, il-Barbados, il-Botswana, il-Kambodja, il-Ghana, il-Ġamajka, il-Mauritius, il-Mongolja, il-Myanmar/Burma, in-Nikaragwa, il-Panama u z-Żimbabwe fit-tabella fil-punt I tal-Anness u t-tnehhija tal-Bożnija-Herzegovina, l-Etjopja, il-Guyana, ir-Repubblika Demokratika tal-Poplu tal-Laos, is-Sri Lanka u t-Tuneżija minn din it-tabella (ĠU L 195, 19.6.2020, p. 1).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

l-UA u l-UE qegħdin tassew isegwu objettivi ta' sigurtà simili, mibnija fuq objettivi u responsabbiltajiet kondiviżi; jilqa', f'dan ir-rigward, il-kummenti li saru mill-VP/RGħ Borrell lill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU fit-28 ta' Mejju 2020 meta tkellem dwar "is-sejba ta' soluzzjonijiet Afrikani għall-problemi Afrikani";

179. Itenni l-appoġġ tiegħu għall-missjonijiet għaż-żamma tal-paċi tan-NU fil-kontinent Afrikan u jistieden lill-atturi ewlenin, b'mod partikolari l-Istati Uniti tal-Amerka, ir-Russja, iċ-Ċina u r-Renju Unit, biex jingħaqdu mal-isforzi ta' medjazzjoni tal-UE u biex flimkien magħha javvanzaw il-kooperazzjoni u l-paċi sostenibbli fil-kontinent Afrikan kollu; itenni, f'dan ir-rigward, ir-rieda tal-UE li żżid l-appoġġ tagħha għall-missjonijiet tan-NU u li tadvanza l-koordinazzjoni bejn id-diversi missjonijiet tan-NU u tal-UE;

180. Jilqa' t-tnaqqis deċiżiv fil-piraterija 'l barra mill-kosti tal-Afrika tal-Lvant u tal-Punent bħala riżultat ta' sforzi ta' sigurtà marittima internazzjonali li jservu ta' preċedent għall-kooperazzjoni fis-sigurtà Ewropea, Afrikana u transatlantika;

181. Iqis li huwa importanti li l-UE tkompli bl-isforzi tagħha biex tibni stati u soċjetajiet aktar reżiljenti permezz tat-tisħiħ tal-kapaċitajiet u r-riformi tas-settur tas-sigurtà, inkluż permezz tal-Faċilità Ewropea għall-Paċi u l-missjonijiet tal-PSDK tagħha, u tiffoka fuq approċċ integrat għall-kunflitti u l-kriżijiet, filwaqt li taġixxi fl-istadji kollha taċ-ċiklu tal-kunflitt;

182. Ifakkar it-theddida li l-kriminalità organizzata transnazzjonali, l-inkwiet ċivili u l-kriminalità domestika joħolqu għal Stati fragli u ta' wara l-kunflitt, li jsibuha diffiċli biex jipprovdut s-sigurtà meħtieġa liċ-ċittadini tagħhom; jissottolinja, f'dan ir-rigward, l-importanza ta' forza tal-pulizija nazzjonali u reġjonali mharrġa sew; jinnota, madankollu, li l-forzi tal-pulizija spiss huma nieqsa mit-taħriġ kif ukoll mit-tagħmir xieraq, u, l-aktar kruċjali, mhux dejjem ikollhom komunikazzjoni tajba mal-popolazzjoni lokali u l-fiduċja tagħha; jissottolinja, għalhekk, l-importanza tat-tisħiħ u l-bini ta' strutturi professjonali tal-pulizija, u jitlob, fost l-oħrajn, appoġġ kunċettwali, loġistiku u amministrattiv intensifikat għall-Mekkanizmu tal-Unjoni Afrikana għall-Kooperazzjoni tal-Pulizija bbażat fl-Alġier, li gie varat fl-2014; jemmen li l-kooperazzjoni f'dan il-qasam se tghin ukoll biex tiġi avvanzata l-kapaċità tal-missjonijiet għaż-żamma tal-paċi u biex trawwem il-komponent tal-pulizija tal-APSA;

183. Jinnota li l-isfera tal-informazzjoni fl-Afrika qed tiġi influwenzata dejjem aktar mill-avversarji globali tal-UE; jistieden, f'dan ir-rigward, lis-SEAE u lill-Kummissjoni jindirizzaw b'mod attiv il-problema tan-nuqqas ta' preżenza ta' vuċi Ewropea fis-soċjetajiet Afrikani u biex jiġġieldu kontra n-narrattivi foloz u jippromwovu aħjar l-approċċ Ewropew u l-valuri demokratiċi għall-poplu Afrikan; jinnota li dan jirrikjedi komunikazzjoni strateġika aħjar li tkun iffukata fuq reġjuni u pajjiżi ewlenin, u wkoll l-istabbiliment ta' unità speċjali responsabbli għal tali azzjonijiet li taħdem f'kooperazzjoni mill-qrib mad-delegazzjonijiet tal-UE;

184. Jissottolinja l-perikli tal-proliferazzjoni ta' armi hfief illeċiti, u jfakkar li dawn l-armi mingħajr dokumenti, u fil-biċċa l-kbira jinżammu illegalment, mhux biss jheddu s-sikurezza u s-sigurtà tal-komunitajiet iżda huma wkoll jintużaw minn networks kriminali transnazzjonali perikolużi involuti f'diversi forum ta' traffikar, inkluż ta' armi, bnedmin u drogi illegali;

185. Ihegġeg it-tkomplija tal-Laqgħat Konsultattivi Kongunti Annwali tal-Kumitat Politiku u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea mal-Kunsill tal-Paċi u s-Sigurtà tal-Unjoni Afrikana bil-ghan li jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tal-kooperazzjoni biex jinkludi żjarat kongunti fuq il-post, sessjonijiet kongunti, l-iżvilupp ta' fehim u analiżi kondiviżi dwar sitwazzjonijiet ta' kriżi, u biex jiġu investigati modi għal azzjoni bikrija kongunta bħala l-aħjar mezz għall-istabbiliment ta' shubiji strateġiċi vijabbli;

186. Ifakkar li l-Afrika tospita l-ogħla numru ta' operazzjonijiet ta' appoġġ għall-paċi (PSOs) fid-dinja u hija l-akbar kontributur ta' truppi u ta' pulizija fihom; jindika l-htieġa li l-PSOs madwar l-Afrika jiġu adattati għar-realtà l-għdida tal-COVID-19 sabiex kemm iċ-ċittadini kif ukoll il-persunal tal-PSO jiġu protetti kif xieraq; jindika l-htieġa li jiġi żgurat finanzjament adegwat għal dawn il-missjonijiet, minhabba l-biża' ta' kriżi ekonomika imminenti u t-tnaqqis fil-finanzjament disponibbli;

187. Jistieden lill-UE tiżgura li l-missjonijiet tal-PSDK jiġu ppjanati b'mod effettiv, responsabbli u robust b'operazzjonijiet effiċjenti u b'mandati aktar b'saħħithom marbuta ma' rieda politika sostantiva, li jkollhom l-ghan li jsolvu l-kunflitti minflok jiffrizawhom;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

188. Jinkoraġġixxi lis-SEAE biex isahhaħ il-preżenza tiegħu fid-delegazzjonijiet tal-UE fil-kontinent kollu, b'mod partikolari fl-Istati Membri ewlenin tal-UA, sabiex isir aktar progress fir-relazzjonijiet bilaterali u reġjonali tal-UE u jiġi żgurat skambju xieraq mal-partijiet interessati rilevanti; jissottolinja li tali rabtiet mill-qrib jikkostitwixxu l-bażi biex jiġu żgurati shubijiet globali xierqa u strutturati tajjeb, kif ukoll għal risponsi mfassla apposta; jistieden lis-SEAE jtejjeb b'mod sinifikanti l-istrategija dwar il-midja u l-komunikazzjoni tiegħu, mhux biss sabiex irawwem għarfien dwar l-isforzi tal-UE fir-reġjuni rispettivi, iżda wkoll biex iżid is-sensibilizzazzjoni u l-appoġġ fost iċ-ċittadini tal-UE għal aktar kooperazzjoni UE-Afrika;

189. Ifakkar fl-importanza li l-istrategija UE-Afrika tiġi koordinata flimkien man-NU, in-NATO, l-OSKE u ma' pajjiżi ohra tal-istess fehma, bhall-Istati Uniti, il-Kanada, ir-Renju Unit, l-Awstralja u l-Ġappun;

o

o o

190. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0109

L-Istrateġija tal-UE għal turizmu sostenibbli

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-istabbiliment ta' strateġija tal-UE għal turizmu sostenibbli (2020/2038(INI))

(2021/C 494/09)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), b'mod partikolari l-Artikolu 195 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 349 TFUE, li jistabbilixxi reġim speċifiku għar-reġjuni ultraperiferiċi,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 174 TFUE,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 dwar it-trasport u t-turizmu fl-2020 u lil hinn ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Mejju 2020 dwar it-turizmu u t-trasport fl-2020 u lil hinn (COM(2020)0550) u l-adozzjoni tal-Pakkett dwar it-Turizmu u t-Trasport,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-27 ta' Mejju 2020 bit-titlu "Il-mument tal-Ewropa: Tiswija u Thejġija għall-Ġenerazzjoni li Jmiss" (COM(2020)0456) u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li jakkumpanja bit-titlu "L-identifikazzjoni tal-htigijiet għall-irkupru tal-Ewropa" [titlu mhux uffiċjali] (SWD(2020)0098),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tal-11 ta' Ġunju 2020 dwar l-Ekonomija Blu tal-UE,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Ottubru 2019 dwar l-impatt negattiv tal-falliment ta' Thomas Cook fuq it-turizmu tal-UE ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-27 ta' Mejju 2019 dwar il-kompetittività tas-settur tat-turizmu bħala promotur tat-tkabbir sostenibbli, l-impjiegi u l-koeżjoni soċjali fl-UE għall-ghaxar snin li ġejjin,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew (COM(2019)0640),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Novembru 2018 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 – Il-pożizzjoni tal-Parlament bil-ħsieb ta' qbil ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Mejju 2018 bit-titlu "Agenda Ewropea Ġdida għall-Kultura" (COM(2018)0267),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ottubru 2017 dwar shubija strateġika aktar b'saħħitha u mgedda mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE (COM(2017)0623),
- wara li kkunsidra d-Deċizzjoni (UE) 2017/864 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 dwar is-Sena Ewropea tal-Wirt Kulturali (2018) ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Frar 2014 bit-titlu "Strateġija Ewropea għal aktar Tkabbir Ekonomiku u Impjiegi fit-Turizmu Marittimu u Kostali" (COM(2014)0086), u d-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni tat-30 ta' Marzu 2017 dwar it-turizmu nawtiku (SWD(2017)0126),

⁽¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0169.

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0047.

⁽³⁾ ĠU C 363, 28.10.2020, p. 179.

⁽⁴⁾ ĠU L 131, 20.5.2017, p. 1.

Il-Ħamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-2 ta' Ġunju 2016 dwar agenda Ewropea għall-ekonomija kollaborattiva (COM(2016)0356) u r-risoluzzjoni tal-Parlament tal-15 ta' Ġunju 2017 dwarha ⁽⁵⁾,
 - wara li kkunsidra l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali ⁽⁶⁾,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Cork 2.0 tal-5 u s-6 ta' Settembru 2016,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-29 ta' Ottubru 2015 dwar sfidi u kunċetti godda għall-promozzjoni tat-turiżmu fl-Ewropa ⁽⁷⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-8 ta' Settembru 2015 lejn approċċ integrat għall-wirt kulturali għall-Ewropa ⁽⁸⁾,
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Ġunju 2010 bit-titlu "L-Ewropa, l-ewwel destinazzjoni turistika fid-dinja – qafas politiku għid għat-turiżmu Ewropew" (COM(2010)0352),
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2011 dwar l-Ewropa, l-ewwel destinazzjoni turistika fid-dinja – qafas politiku għid għat-turiżmu Ewropew ⁽⁹⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar il-mobilità u l-inklużjoni ta' persuni b'diżabilità u l-Istrateġija Ewropea dwar id-Diżabilità 2010-2020 ⁽¹⁰⁾ u dik tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-Istrateġija Ewropea tad-Diżabilità wara l-2020 ⁽¹¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni tat-18 ta' Settembru 2020 bit-titlu "Towards more sustainable tourism for EU cities and regions" (Lejn turiżmu aktar sostenibbli għall-ibliet u r-reġjuni tal-UE),
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-18 ta' Settembru 2020 dwar it-turiżmu u t-trasport fl-2020 u lil hinn,
 - wara li kkunsidra l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni u tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A9-0033/2021),
- A. billi t-turiżmu huwa attività ekonomika trażversali b'impatt mifruq fuq l-ambjent u l-klima u fuq l-ekonomija tal-UE kollha kemm hi, b'mod partikolari fuq it-tkabbir ekonomiku, l-impjiegi u l-iżvilupp soċjali u sostenibbli tar-reġjuni;
- B. billi l-industrija tat-turiżmu direttament u indirettament timpjega 27 miljun ruh, li jirrappreżenta 11,2 % tal-impjiegi totali fl-UE, u li, fl-2019, kien jirrappreżenta 10,3 % tal-prodott domestiku gross (PDG) tal-UE; billi t-turiżmu jgħin fil-promozzjoni ta' struttura reġjonali bbilancjata, għandu impatt pożittiv fuq l-iżvilupp reġjonali, u għandu jikkontribwixxi għall-konservazzjoni tal-bijodiversità, il-benessri soċjali u s-sigurtà ekonomika tal-komunitajiet lokali;
- C. billi l-katina tal-valur tat-turiżmu hija waħda mill-ekosistemi industrijali Ewropej ewlenin identifikati mill-Kummissjoni u billi hija kumplessa u magħmula mill-erba' vetturi kruċjali u interkonnessi tat-trasport, l-akkomodazzjoni, l-esperjenza u l-intermedjazzjoni; billi s-suċċess tal-industrija jinsab fil-grad ta' influwenza bejn dawn l-erba' vetturi; billi t-turiżmu għandu impatt fuq it-tibdil fil-klima u jikkontribwixxi għal 8 % tal-emissjonijiet globali ta' CO₂ ⁽¹²⁾; billi s-settur tat-turiżmu jhaddan fih diversità enormi ta' servizzi u professjonijiet; billi s-settur huwa prinċipalment dominat minn imprizi żgħar u medji (SMEs) li l-attivitajiet tagħhom jġġeneraw impjiegi u gid fir-reġjuni li jiddependu minnu;

⁽⁵⁾ ĠU C 331, 18.9.2018, p. 125.

⁽⁶⁾ ĠU C 428, 13.12.2017, p. 10.

⁽⁷⁾ ĠU C 355, 20.10.2017, p. 71.

⁽⁸⁾ ĠU C 316, 22.9.2017, p. 88.

⁽⁹⁾ ĠU C 56 E, 26.2.2013, p. 41.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 131 E, 8.5.2013, p. 9.

⁽¹¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0156.

⁽¹²⁾ "The carbon footprint of global tourism", *Nature Climate Change*, Mejju 2018.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- D. billi fl-2018, 51,7 % tal-istabbilimenti ta' akkomodazzjoni turistika fl-UE kienu f'żoni kostali u marittimi, li huma partikolarment vulnerabbli għall-effetti tat-tibdil fil-klima, filwaqt li 32,9 % minnhom kienu f'żoni rurali; billi r-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni huma kkaratterizzati mill-fatt li jinsabu mbiegħda ħafna, kif ukoll mill-insularità u d-dipendenza ekonomika u soċjali qawwija tagħhom mis-setturi tat-turiżmu u t-trasport, li tagħmilhom saħnsitra aktar vulnerabbli għall-effetti tal-pandemija tal-COVID-19;
- E. billi l-industrija tat-turiżmu u t-trasport kienu fost dawk li ntlaw l-aktar mill-COVID-19; billi fl-UE, mill-inqas sitt miljun impjieg – fosthom dawk ta' haddiema stagjonali u ta' oħrajn f'sitwazzjonijiet vulnerabbli – jinsabu friskju; billi r-restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar introdotti b'rispons għall-pandemija qed ikomplu jolqtu ħazin ħafna t-turiżmu globali u Ewropew, u l-aħhar data mill-Organizzazzjoni Dinjija tat-Turiżmu tan-Nazzjonijiet Uniti (UNWTO) turi tnaqqis ta' 70 % f'termini ta' wasliet mit-turiżmu internazzjonali fl-2020; billi fil-qafas ta' Next Generation EU, il-Kummissjoni identifikat il-bżonn ta' investiment bażiku ta' EUR 161 biljun għall-ekosistema tat-turiżmu – 22 % tat-total tad-diskrepanza fl-investiment fl-UE; billi l-kriżi tal-COVID-19 kellha impatt sever fuq il-modi kollha ta' trasport, partikolarment il-konnettività bl-ajru, u għabt magħha tnaqqis fis-servizzi bl-ajru, li f'xi każijiet irriżulta f'telf ta' rotot; billi dan tal-aħhar kellu impatt partikolari fuq ir-reġjuni ultraperiferiċi u insulari tal-UE, fejn l-aċċessibilità u l-konnettività huma kruċjali; billi l-kriżi tal-COVID-19 halliet miljuni ta' passigġieri u konsumaturi f'sitwazzjoni ta' incertezza dwar id-drittijiet tagħhom, fosthom fir-rigward ta' talbiet għal rimborż kumplessi u spiss mhux issodisfati; billi għall-futur tas-settur huwa kruċjali li terġa' tinbena l-fiduċja tal-konsumaturi;
- F. billi l-Artikolu 195 tat-TFUE jipprevedi li l-Unjoni għandha tikkordina u tikkomplementa l-azzjoni tal-Istati Membri fit-turiżmu, partikolarment billi tippromwovi l-kompetittività tal-imprezzi tal-Unjoni f'dan is-settur; billi l-Istati Membri jiffaċċjaw sfidi u opportunitajiet komuni fis-settur tat-turiżmu, bħall-prevenzjoni u l-immaniġġjar tal-kriżijiet, il-progress lejn it-tranżizzjoni diġitali u ekoloġika, is-sostenibilità soċjoekonomika u ambjentali, il-holqien ta' impjiegi ta' kwalità, l-ghoti ta' hiliet professjonali u taħriġ lill-haddiema u l-appoġġ għall-SMEs;
- G. billi l-miżuri li tibnefika minnhom l-industrija tat-turiżmu u l-ivvjaġġar ikunu effettivi l-aktar meta jittieħdu bħala parti minn strateġija koordinata tal-UE filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet u l-ispeċifitajiet nazzjonali u reġjonali;
- H. billi s-settur huwa impenjat li jhaffef u jimplimenta miżuri u azzjonijiet li jagħmlu aktar sostenibbli u reżiljenti u jqarrbuh lejn l-ilħuq tal-oġettivi dwar it-tnaqqis tal-impronta ekoloġika u l-miri tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, partikolarment dik tan-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050;
- I. billi qed isir progress fil-qasam tal-mobilità mhux motorizzata u r-rotot assoċjati, li jikkostitwixxu risposta għax-xewqa tal-konsumaturi Ewropej għal opportunitajiet turistiċi aktar ekoloġiċi u eqreb tan-natura;
- J. billi sistema ta' trasport kollettiv effiċjenti, sikura, multimodali u sostenibbli tagħti kontribut pożittiv lill-ekonomija fl-oqsma tat-turiżmu, l-ivvjaġġar għad-divertiment u l-ospitalità, billi tippermetti soluzzjonijiet sostenibbli u flessibbli għall-mobilità fl-UE kollha kemm hi, filwaqt li tgħin biex ikunu ppreservati l-ekosistemi naturali u l-ambjenti urbani lokali u naturali;
- K. billi s-Sena Ewropea tal-Ferrovija għandha tirrappreżenta l-qafas ideali għal inizjattivi li jsaħħu t-turiżmu sostenibbli sabiex tiżdied l-attrazzjoni tad-destinazzjonijiet turistiċi;
- L. billi l-iżvilupp tan-*Network Trans-Ewropew tat-Trasport (TEN-T)* u l-konnessjonijiet tiegħu maż-żoni urbani, lokali u kostali se jkollhom rwol kruċjali fil-provvista ta' soluzzjonijiet tat-trasport sostenibbli, alternattivi u flessibbli għall-ivvjaġġar u t-turiżmu;
- M. billi fit-turiżmu bdew ifeġġu x-xejriet godda, l-aktar minhabba d-diġitalizzazzjoni, inklużi forom alternattivi ta' turiżmu bħall-ekoturiżmu, l-agrituriżmu, it-turiżmu rurali u t-turiżmu mediku;

Rikostruzzjoni: pjanijiet ta' rispons għall-impatt tal-COVID-19

1. Jishaq li t-tifqigha tal-COVID-19 ipparalizzat is-settur tat-turiżmu tal-UE u qieghdet l-ekosistema tiegħu taħt pressjoni bla preċedent; jenfasizza li appoġġ finanzjarju kontinwu f'qasir żmien huwa essenzjali għas-sopravivenza tas-settur, speċjalment fid-dawl tat-tieni u t-tielet mewġa tal-pandemija; jemmen, madankollu, li l-kriżi attwali għandha twassal

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

lill-Kummissjoni u l-Istati Membri biex jirrikonoxxu bis-shih l-importanza tal-industrija tat-turiżmu, jintegrawha għalkollox fil-pjanijiet ta' żvilupp Ewropej u nazzjonali, isahhu l-kwalità tal-offerta tagħha, jagħmluha aktar sostenibbli u aċċessibbli għal kulhadd u jniedu l-investimenti pubbliċi u privati li ilhom mistennija fil-diġitalizzazzjoni u l-modernizzazzjoni ġenerali tas-settur;

2. Jitlob lill-Istati Membri jimplimentaw bis-shih, minghajr dewmien, kriterji komuni u koordinati għal vjaġġar sikur, kif adottati mill-Kunsill fir-rakkomandazzjoni tiegħu dwar approċċ ikkoordinat għar-restrizzjoni tal-moviment liberu ⁽¹³⁾, filwaqt li jiffacilitaw l-adozzjoni tal-Formola għal-Lokalizzazzjoni tal-Passiġġieri tal-UE, diġitalment jekk jista' jkun, b'rispett shih għar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data; jenfasizza l-importanza li jiġu żviluppati apps ta' traċċar, rintraċċar u twissija volontarji, interoperabbli u anonimizzati, bl-użu tal-gateway ta' interoperabbiltà tal-Kummissjoni, minghajr ma d-data tintuża għal skopijiet ohra, bħal skopijiet kummerċjali jew ta' infurzar tal-liġi, u li jiġu stabbiliti kriterji ta' iġjene komuni fil-pjattaformi ċentrali ewlenin tat-trasport;

3. Jitlob liċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) jissorvelja u jkompli jippubblika, fil-hin, mappa bil-kodiċi kromatiku tal-pajjiżi u r-reġjuni tal-Unjoni, inklużi l-gżejjer – jekk ikun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli – bil-hsieb li l-vjaġġaturi u n-negozji jingħatalhom rispons effiċjenti u koordinati; jistieden lill-Istati Membri jippromwovu t-tixrid tal-mappa permezz tal-mezzi tax-xandir nazzjonali biex jiġi żgurat li din tasal anke għand iċ-ċittadini li jkollhom ftit – jew ma jkollhomx – aċċess għall-broadband;

4. Jistieden lill-Istati Membri biex, f'konformità mar-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-istrategġija tal-ittestjar għall-COVID-19 ⁽¹⁴⁾ u l-linji gwida tal-ECDC u tal-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, jistabbilixxu protokoll komuni u nondiskriminatorju dwar is-sikurezza tas-saħħa tal-UE għall-ittestjar qabel it-tluq, li għandu jkun affidabbli u affordabbli u jinkludi teknoloġiji tal-ittestjar rapidu, testijiet PCR u oħrajn; jirakkomanda li l-kwarantana tibqa' strument tal-aħhar istanza iżda, fejn applikabbli, it-tul tagħha għandu jtnaqqas għal għadd ta' jiem minimu u armonizzat fl-Unjoni kollha; jishaq li kwalunkwe restrizzjoni fuq il-moviment liberu trid tkun proporzjonata, temporanja u marbuta b'mod ċar mal-pandemija tal-COVID-19; jirrimarka li sabiex il-protokoll jiġi implimentat korrettament, l-Istati Membri kollha għandhom jingħataw appoġġ b'finanzjament mill-UE; jistieden lill-Istati Membri jikkoordinaw il-ġestjoni tal-ittestjar fl-istadi differenti tal-perjodu ta' vvaġġar;

5. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jagħtu prijetà lill-iżvilupp ta' ċertifikat tal-vaċċinazzjoni komuni u sistema ta' rikonoxximent reċiproku tal-proċeduri tat-tilqim għal skopijiet mediċi, li għandhom jiġu introdotti b'mod parallel mad-distribuzzjoni tal-vaċċini, filwaqt li jiġu ppreservati d-drittijiet tal-individwi għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data; jemmen li ladarba l-vaċċini jkun qiegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku ġenerali u jkun hemm biżżejjed evidenza xjentifika li l-persuni mlaqqma ma jittrażmettux il-virus, iċ-ċertifikat ikun jista' jiġi kkunsidrat għal skopijiet ta' vvaġġar bħala alternattiva għat-testijiet PCR u l-obbligu ta' kwarantana, filwaqt li tinzamm il-htieġa li jiġu rispettati l-miżuri sanitarji attwali, bħall-ilbies ta' maskri fil-pubbliku u l-osservazzjoni tat-tbeġhid fiziku; jenfasizza li huwa neċessarju u importanti li jerga' jiġi stabbilit il-moviment liberu fl-UE u li jiġi żgurat ritorn gradwali għan-normalità għas-setturi tat-trasport u t-turiżmu;

6. Jilqa' l-portal Re-open EU u jhegġegħ lill-Istati Membri jagħtu lill-Kummissjoni informazzjoni li tintfieh b'mod ċar dwar l-applikazzjoni jew it-tnehhija ta' restrizzjonijiet futuri fuq il-moviment liberu malli tali bidliet ikunu ġew deċiżi sabiex jiġi żgurat li l-portal ikun affidabbli għall-vjaġġaturi; jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta applikazzjoni mobbli sabiex l-informazzjoni tinxtered aħjar, u tkompli tipprovdi informazzjoni f'hin reali dwar l-istatus tal-fruntieri u dwar is-servizzi tat-trasport u t-turiżmu disponibbli fl-Istati Membri tal-UE, inkluża informazzjoni dwar miżuri ta' saħħa u sikurezza pubblika u informazzjoni rilevanti ohra; iqis li l-Istati Membri għandhom jikkomplementaw dan il-portal b'informazzjoni dwar il-punti ta' kuntatt fid-destinazzjonijiet rispettivi, pereżempju fl-ghamla ta' sit web pubbliku u uffiċċji ta' informazzjoni;

7. Jistieden lill-Kummissjoni tnedi kampanja ta' komunikazzjoni ddedikata dwar l-ivvjaġġar u t-turiżmu fl-UE permezz ta' "Marka tat-Turiżmu tal-UE" bil-mira li jiġi promoss l-ivvjaġġar fl-UE u terġa' tinbena l-fiduċja taċ-ċittadini fl-ivvjaġġar u t-turiżmu waqt il-pandemija tal-COVID-19;

8. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jintroduċu kodiċi kromatiku u kriterji komuni għall-ivvjaġġar lejn pajjiżi terzi permezz tar-rikonoxximent reċiproku ta' miżuri protettivi komparabbli kontra l-COVID-19 fil-modi kollha ta' vvaġġar, iżda speċjalment fis-settur tal-avjazzjoni u s-settur marittimu; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri

⁽¹³⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2020/1475 tat-13 ta' Ottubru 2020 dwar approċċ ikkoordinat għar-restrizzjoni tal-moviment liberu b'reazzjoni għall-pandemija tal-COVID-19 (ĠU L 337, 14.10.2020, p. 3).

⁽¹⁴⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1595 tat-28 ta' Ottubru 2020 dwar l-istrategġija tal-ittestjar għall-COVID-19, inkluż l-użu tat-testijiet tal-antigeni rapidi (ĠU L 360, 30.10.2020, p. 43).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jintroduċu sistema ta' twissija bikrija li, permezz ta' teknoloġiji ġodda, tavża faċilment lit-turisti dwar kwalunkwe theddida potenzjali għas-saħħa fid-destinazzjoni ta' pajjiż terz; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jghinu lill-operaturi turistiċi fl-organizzazzjoni ta' esperjenzi ta' vjaġġar f'żoni magħżula f'pajjiżi terzi, b'rispett shih ta' protokollu sanitarji robusti li jimminimizzaw ir-riskju ta' kontagġu;

9. Thegħeġ lill-Kummissjoni tintroduċi sigill ta' ċertifikazzjoni tal-iġjene tal-UE, li għandu jiġi żviluppat b'mod kongunt mill-ECDC u l-Istati Membri u għandu jiċċertifika l-attivitajiet turistiċi, filwaqt li jiżgura l-konformità mal-istandards minimi tal-iġjene għall-prevenzjoni u l-kontroll tal-virus tal-COVID-19 u ta' infezzjonijiet possibbli oħra; jemmen li dan is-sigill għandu jkollu l-ghan li jistabbilixxi standards tas-saħħa madwar l-Ewropa kollha li jghinu biex terġa' tinkiseb il-fiduċja tal-konsumatur fis-settur tal-turiżmu u b'hekk jikkontribwixxu għar-rivitalizzazzjoni tiegħu, filwaqt li jiġu evitati pizijiet amministrattivi għall-mikrointrapriżi u l-SMEs;

10. Jiddeplora l-fatt li Next Generation EU ma jinkludix finanzjament dirett lill-industrija tat-turiżmu u jistieden lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet reġjonali u lokali jinkludu s-setturi tat-turiżmu u l-ivvjaġġar fil-pjanijiet għall-irkupru tagħhom u fl-inizjattiva REACT-EU, filwaqt li jirrispettaw l-istandards ambjentali u soċjali; jenfasizza li filwaqt li hu importanti li l-azzjonijiet fl-ambitu tal-faċilità għall-irkupru u r-Reżiljenza jkunu eligibbli retroattivament b'appoġġ għas-settur u fil-prevenzjoni tal-fallimenti, dawn per se mhumiex biżżejjed; jistieden lill-Kummissjoni tiegħu azzjoni speċifika rigward ir-reġjuni Ewropej fejn it-turiżmu jammonta għal sehem aktar sostanzjali tal-PDG tagħhom kif ukoll rigward il-gżejjer u r-reġjuni ultraperiferiċi; jishaq, f'dan il-kuntest, li l-appoġġ finanzjarju mill-fondi tal-UE li qed jitqassmu fl-Istati Membri b'rabta mal-pandemija tal-COVID-19 mhux dejjem qed jilhaq lil daww l-operaturi turistiċi li għandhom bżonn urgenti ta' finanzjament dirett sabiex ikomplu u jżommu l-attivitajiet ekonomiċi tagħhom għaddejjin;

11. Jistieden lill-Kummissjoni thegħeġ lill-Istati Membri jiffissaw temporanjament rati mnaqqa tal-VAT fuq is-servizzi tal-ivvjaġġar u t-turiżmu, akkumpanjati minn pakkett speċjali ta' stimolu għall-mikrointrapriżi u l-SMEs kollha għall-perjodu 2020-2024, sabiex jiġi minimizzat l-għadd ta' fallimenti u jiġu ppreservati l-impjiegi u d-drittijiet tal-haddiema fl-industrija tat-turiżmu Ewropea, filwaqt li jintużaw l-investimenti biex titrawwem it-tranżizzjoni lejn ekosistema turistika aktar diġitali u sostenibbli;

12. Jistieden lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet reġjonali jinkludu t-turiżmu bħala prijarità orizzontali fil-programmi operattivi tagħhom, fl-istrategġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti u fil-ftehimiet ta' shubija għall-2021-2027 sabiex jiġu finanzjati proġetti turistiċi;

13. Jitlob lill-Kummissjoni timplimenta l-azzjoni preparatorja li giet adottata dwar mekkaniżmu Ewropew għall-ġestjoni tal-kriżijiet fil-qasam tat-turiżmu, flimkien mal-Parlament, bil-hsieb li nkunu lesti niffaċċjaw kriżijiet futuri u ngħinu lid-destinazzjonijiet turistiċi jistabbilixxu pjanijiet ta' prevenzjoni tal-kriżijiet, miżuri ta' kontingenza kif ukoll pjanijiet u azzjonijiet ta' thejjija;

14. Jistieden lill-Kummissjoni tinforma lill-Parlament u tikkoopera regolarment miegħu dwar ix-xogħol preparatorju u l-progress li jkun sar fl-iżvilupp ta' proġetti pilota u azzjonijiet preparatorji u żżomm lill-kumitat parlamentari responsabbli u l-MEPs li jkunu bdew il-proġetti involuti fil-proċess;

Iffukar mill-ġdid: il-politika ta' governanza fil-qafas tal-Unjoni

15. Jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi mudell ta' governanza ġdid bejn l-istituzzjonijiet tal-UE, billi ssahħah l-istruttura organizzattiva, finanzjarja u tar-riżorsi umani bit-twaqqif ta' Direttorat dedikat li jittratta speċifikament it-turiżmu, bil-hsieb li jkun hemm approċċ integrat u effiċjenti għat-turiżmu, jiġi appoġġjat l-irkupru tat-turiżmu fir-reġjuni Ewropej u tingħata għajnuna lin-negozji biex jimplimentaw il-miżuri meħtieġa sabiex jintlaħqu l-oġettivi kruċjali fl-oqsma tas-sostenibbiltà u l-innovazzjoni, filwaqt li jiżiedu l-kompetittività u l-attrazzjoni tagħhom;

16. Jistieden lill-Kummissjoni, barra minn hekk, tikkunsidra s-sinergiji li jista' jkun hemm bejn id-diversi Direttorati Ġenerali fid-dawl tan-natura trażversali tat-turiżmu, f'oqsma bħall-agrikoltura, it-trasport, il-kultura, l-affarijiet marittimi, l-iżvilupp reġjonali, l-impjiegi u l-klima;

17. Jitlob li fil-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa tinbeda diskussjoni dwar kif it-turiżmu jista' jsir kompetenza kondiżja tal-UE, aktar milli kompetenza komplementari kif inhu l-każ bħalissa; jenfasizza li fil-preżent it-Trattati jipprovdu flessibbiltà sinifikanti għall-politiki tal-UE fil-qasam tat-turiżmu, li mhijiex qed tintuża bis-shih mill-Kummissjoni; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tibda tagħmel użu shih mit-Trattati biex tiġi żviluppata politika komprensiva Ewropea dwar it-turiżmu bil-hsieb li tinholq Unjoni Ewropea tat-Turiżmu;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

18. Jiddeplora l-fatt li l-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) 2021-2027 ma jinkludix linja ddedikata għat-turiżmu sostenibbli, li tkun turija ta' impenn favur l-implimentazzjoni tal-politika Ewropea dwar it-turiżmu approvata mill-Parlament Ewropew fir-riżoluzzjoni tiegħu dwar it-trasport u t-turiżmu fl-2020 u lil hinn; jinnota li din il-linja ma tkunx ta' trikkib jew sostituzzjoni għall-appoġġ finanzjarju disponibbli għas-settur tal-ivvjaġġar u t-turiżmu permezz ta' fondi eżistenti tal-UE; jiddeplora l-fatt li t-turiżmu għadu ma ġiex inkluż bħala objettiv indipendenti fir-regolamenti għall-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej jew fil-Programm għas-Suq Uniku;

19. Jistieden lill-Kummissjoni tohloq mekkanizmu tal-UE għall-monitoraġġ tal-ġhoti ta' appoġġ lill-mikrointrapriżi u lill-SMEs li jiffoka fuq il-likwidità, it-trasparenza u valur miżjud għall-UE sabiex tiżdied il-kapaċità ta' daww l-intrapriżi li jiksibu aċċess għall-fondi u l-istrumenti finanzjarji tal-UE u jużawhom biex jiffaċilitaw il-modernizzazzjoni u l-implimentazzjoni ta' proġetti innovattivi u sostenibbli, filwaqt li jiżguraw responsabbiltà u simplifikazzjoni amministrattiva;

20. Ifahhar lill-Kummissjoni talli organizzat il-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Turiżmu fl-2020 u jistedinha biex, fl-2021, tippreżenta pjan ta' azzjoni u tiżviluppa strateġija tal-UE f'waqtha għal turiżmu sostenibbli u strateġiku li tkun allinjata mal-Aġenda Diġitali, il-Patt Ekoloġiku u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU u li tissostitwixxi l-istrateġija tal-2010, sabiex tinzamm il-pożizzjoni tal-Ewropa bħala destinazzjoni ewlenija; ifakkar li fit-tfassil ta' din l-istrateġija jrid ikun hemm konsultazzjoni mal-professjonisti fis-settur turistiku; jenfasizza, f'dan ir-rigward, l-importanza ta' azzjoni konkreta biex tingheleb il-kriżi attwali u l-promozzjoni ta' forum alternattivi ta' turiżmu bħat-turiżmu kulturali u sostenibbli, l-agrituriżmu, it-turiżmu tal-fawna selvaġġa, l-ekoturiżmu u esperjenzi oħra, li għandhom jirrispettaw l-ambjent u l-wirt kulturali tal-popolazzjoni lokali biex jiġi evitat turiżmu eċċessiv;

21. Huwa tal-fehma li billi t-turiżmu huwa industria globali, huwa ta' importanza kbira li jitravmu djalogu u kooperazzjoni mal-UNWTO abbażi tal-Memorandum ta' Qbil iffirmat bejn il-Parlament u l-UNWTO fl-2018;

22. Jistieden lill-Kummissjoni taġġorna l-gwida tal-UE dwar l-appoġġ għall-finanzjament u tinkludi link għal punt ta' kuntatt nazzjonali li jiffaċilita l-aċċess għall-informazzjoni għall-mikrointrapriżi u l-SMEs, permezz ta' one-stop shop jew għodda online bl-assistenza u l-gwida tal-Istati Membri, jekk ikun hemm bżonn; jistieden lill-Kummissjoni tqajjem kuxjenza dwar din il-gwida fost il-kumpaniji u l-SMEs fis-settur turistiku;

23. Jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi Aġenzija Ewropea għat-Turiżmu fil-QFP li jmiss u tfassal soluzzjoni għal żmien qasir billi tohloq dipartiment tat-turiżmu f'waħda mill-aġenziji eżekuttivi eżistenti, partikolarment l-Aġenzija Eżekuttiva għall-Intrapriżi Żgħira u Medji (EASME) jew l-Aġenzija Eżekuttiva għas-Saħħa u għall-Qasam Diġitali (HaDEA) li se tnholoq dalwaqt;

ir-responsabbiltajiet tal-Aġenzija Ewropea għat-Turiżmu għandhom ikunu, fost l-oħrajn:

- li tipprovdi lill-UE u lill-Istati Membri tagħha b'harsa ġenerali fattwali u data għal daww li jfasslu l-politika, li jippermettulhom ifasslu strateġiji infurmati bbażati fuq data turistika miġbura u analizzata, inkluż dwar l-impatt soċjali, ekonomiku u ambjentali li jista' jkollhom;
- li thaddem mekkanizmu għall-ġestjoni tal-kriżijiet biex jiġi żgurat li s-settur tat-turiżmu jkun imhejji adegwatament għal kriżijiet futuri, fejn ir-reazzjonijiet nazzjonali wrew li mhumiex biżżejjed;
- li tagħti appoġġ tekniku u amministrattiv lill-mikrointrapriżi u lill-SMEs biex tiżdied il-kapaċità tagħhom li jiksibu aċċess għal finanzjamenti u strumenti finanzjarji tal-UE u jagħmlu użu minnhom;
- li tgħin lill-ekosistema tat-turiżmu billi, pereżempju, tikkondividi prattiki tajbin biex jittiehdu deċiżjonijiet infurmati dwar it-titjib tal-politiki tat-turiżmu;
- li tippromwovi l-marka Ewropea f'pajjiżi terzi u tiffoka fuq id-diversifikazzjoni tal-prodott turistiku Ewropew;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Tishih: it-tranżizzjoni lejn turizmu sostenibbli, responsabbli u intelligenti

24. Jinnota li t-turizmu sostenibbli għandu jkollha l-effetti attwali u futuri mil-lat ekonomiku, soċjali u ambjentali, billi jiġu indirizzati l-htigijiet tal-vizitaturi, l-industrija, l-ambjent u l-komunitajiet lokali⁽¹⁵⁾; ifakkar li l-industrija tat-turizmu u tal-ivvjaġġar tohloq impronta ekoloġika mad-dinja kollha; jenfasizza l-htieġa li jitfasslu soluzzjonijiet sostenibbli u flessibbli għat-trasport multimodali u li jiġu żviluppati politiki għall-preservazzjoni tal-wirt naturali u l-bijodiversità, filwaqt li tiġi rispettata l-awtenticità soċjokulturali tal-komunitajiet ospitanti, tiġi żgurata s-sostenibbiltà u jiġu ġġenerati benefiċċji soċjoekonomiċi għall-partijiet ikkonċernati kollha;

25. Jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa malajr pjan direzzjonali għal turizmu sostenibbli li jinkludi miżuri innovattivi biex titnaqqas l-impronta klimatika u ambjentali tas-settur bl-iżvilupp ta' forum aktar sostenibbli ta' turizmu, id-diversifikazzjoni tal-offerta, it-tishih ta' inizjattivi godda għall-kooperazzjoni u l-iżvilupp ta' servizzi diġitali godda;

26. Jistieden lill-Istati Membri jfasslu pjanijiet ta' azzjoni għal turizmu sostenibbli fil-livell nazzjonali u reġjonali f'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati u mas-soċjetà ċivili u f'konformità ma' pjan direzzjonali futur għal turizmu sostenibbli fil-livell Ewropew, u jagħmlu użu shih mill-fondi ta' Next Generation EU biex jiffinanzjaw il-pjanijiet ta' azzjoni għat-tranżizzjoni tat-turizmu;

27. Jenfasizza li l-pandemija tal-COVID-19 wasslet għal bidla fin-natura tal-esiġenzi tal-vjaġġaturi għal turizmu sikur, nadif u aktar sostenibbli; jissottolinja li l-attivitajiet artiġjanali lokali, l-agriturizmu, it-turizmu rurali u l-ekoturizmu huma parti integrali mit-turizmu sostenibbli, b'enfasi fuq l-iskoperta tan-natura u tal-kampanja fl-Ewropa permezz ta' rotot pedonali, ciklabbli jew ekwestri b'aċċess kondiviz;

28. Jistieden lill-Kummissjoni tibda topera s-Sistema Ewropea ta' Indikaturi tat-Turizmu (ETIS), tgħammarha bi struttura ta' governanza permanenti u tintroduciha fid-destinazzjonijiet turistiċi, b'indikaturi statiči u data f'hin reali għall-ġestjoni u l-evalwazzjoni tagħhom, bi shab mar-reġjuni; jenfasizza li l-għan tat-tabella ta' valutazzjoni tal-ETIS hu li timmonitorja l-impatt ekonomiku, soċjali u ambjentali tat-turizmu;

29. Jistieden lill-Kummissjoni teżamina l-ostakli għall-ksib tal-Ekotikketta u tespandi l-kamp ta' applikazzjoni tagħha għal servizzi turistiċi ohra – bhala suppliment għall-Iskema ta' Mmaniġġjar u Awditjar Ekoloġiċi (EMAS) għat-turizmu – u tistabbilixxi mekkaniżmi li jappoġġjaw dawk l-iskemi ta' ċertifikazzjoni u jippromwovu l-operaturi turistiċi li jkunu kisbu dawk l-iskemi;

30. Jistieden lill-Istati Membri, lill-entitajiet nazzjonali tat-turizmu u lill-industrija jsahhu l-koordinament tagħhom fir-rigward tal-kriterji u l-applikazzjoni tat-tikketti ta' kwalità eżistenti fl-Unjoni, u jinkoraġġixxu lill-Kummissjoni tkompli bir-rwol tagħha bhala koordinatriċi u tappoġġja l-inizjattivi lokali;

31. Ifahhar lill-Kummissjoni talli stabbiliet il-Grupp għas-Sostenibbiltà tat-Turizmu u jistieden lill-grupp jissokta l-hidma tiegħu u jirrevedi l-Karta Ewropea għal Turizmu Sostenibbli u Responsabbli tal-2012, bhala mezz ta' inkoraġġiment għall-partecipazzjoni u l-adozzjoni ta' prattiki tajba fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali; jemmen li l-grupp jista' jservi bhala referenza għal network Ewropew ta' partijiet ikkonċernati fil-qasam tat-turizmu sostenibbli, jippreżenta għodod u inizjattivi godda biex jivvaluta l-impatt ekonomiku, soċjali u ekoloġiku ta' attivitajiet relatati mat-turizmu, jinvolvi lill-vjaġġaturi u jippermetti lill-vjaġġaturi u lill-kumpaniji turistiċi jifhmu l-impronta ambjentali tagħhom;

32. Jishaq fuq l-importanza tal-Qafas tal-Istatistika għall-Kejl tas-Sostenibbiltà tat-Turizmu tal-UNWTO, li għandu l-ghan li jintegra l-istatistika dwar id-dimensjonijiet ekonomiċi, ambjentali u soċjali tat-turizmu sostenibbli;

33. Ifakkar li n-nuqqas ta' data metrika kwantitattiva u kwalitattiva preċiża dwar l-effetti tat-turizmu fuq is-sostenibbiltà jimpedixxi t-tehd ta' deċizjonijiet min-naha tal-atturi pubbliċi u privati; jitlob lill-Eurostat jistabbilixxi qafas ta' referenza għall-gbir ta' data relatata mas-sostenibbiltà, it-turizmu eċċessiv, is-sottoturizmu u l-kriterji dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol u jappella biex ir-Regolament (UE) Nru 692/2011⁽¹⁶⁾ jiġi aġġornat; jishaq fuq il-potenzjal kbir tal-big data u d-data aġġornata, partikolarment dwar l-orijini u t-tip ta' prenotazzjonijiet, it-tul tas-soġġorni, l-infiq medju maqsum skont il-kategorija u r-rata ta' okkupazzjoni, biex tkun mifhuma ahjar l-evoluzzjoni tal-flussi tat-turizmu u l-bidliet fid-domanda u biex tiġi adattata l-offerta u jiġu implimentati politiki adegwati f'dan is-sens;

⁽¹⁵⁾ UNWTO u Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent, *Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers*, 2005.

⁽¹⁶⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 692/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2011 dwar l-istatistika Ewropea dwar it-turizmu u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 95/57/KE (ĠU L 192, 22.7.2011, p. 17).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

34. Jilqa' l-Istrateġija Ewropea għad-Data u l-proposta tal-Kummissjoni għal Att dwar il-Governanza tad-Data; jistieden lill-Kummissjoni tinkorpora t-turiżmu fil-qafas ta' governanza għall-ispażji komuni tad-data u tirregola ahjar l-attività tal-pjattaformi ta' prenotazzjoni u l-intermedjarji tal-ivvjaġġar online, u b'hekk tippermetti lill-imprizi turistiċi jimpjenjaw ruhhom bis-shih favur l-innovazzjoni u d-digitalizzazzjoni, billi dawn tal-ahjar huma kruċjali għall-modernizzazzjoni tas-settur kollu u għall-iżvilupp ta' servizzi godda u offerta usa' u ta' kwalità għolja; jistieden lill-Kummissjoni, barra minn hekk, tippromwovi l-ippuljar ta' data għat-turiżmu kif ukoll inkubaturi u aċċeleraturi reġjonali għall-imprizi turistiċi u thaddan ir-riċerka u l-innovazzjoni biex tghin lill-hafna SMEs fis-settur jiġbru, jipproċessaw u jużaw id-data li jipproduċu u tippermettilhom jibbenefikaw b'mod shih mill-ekonomija tad-data u jimplementaw soluzzjonijiet sostenibbli;

35. Jinnota li għadd dejjem akbar ta' akkwisti ta' prodotti u servizzi turistiċi qed isir online; jirrikonoxxi r-rwol imsahhah tal-pjattaformi ekonomiċi kollaborattivi bhala intermedjarji u l-merti tagħhom b'rabta mal-innovazzjoni u s-sostenibbiltà; jilqa' l-proposti tal-Kummissjoni għal Att dwar is-Servizzi Digitali u Att dwar is-Swieq Digitali u jenfasizza l-htieġa li jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi bejn in-negozji online u offline biex jiġu evitati distorsjonijiet tas-suq u tinżamm kompetizzjoni sana, partikolarment b'rabta mad-distinzjoni bejn il-pari u l-fornituri ta' servizzi professjonali; jenfasizza, f'dan l-ambjent ta' bidla, l-impatt tal-evalwazzjonijiet u l-klassifikazzjonijiet online fuq l-esperjenza turistika;

36. Iqis li hu daqstant ieħor importanti li tiġi żgurata l-kooperazzjoni bejn il-komunitajiet ta' konnoxxenza u innovazzjoni fis-setturi tal-ikel u l-kultura; jemmen li l-promozzjoni tas-sensibilizzazzjoni dwar is-suq, kwalifiki ahjar, effiċjenza akbar fil-ġestjoni, shubijiet fil-hajja reali u opportunitajiet ta' networking immirati, kif ukoll l-iżvilupp ta' miżuri innovattivi għal-futur, huma fatturi ta' suċċess kruċjali għall-agrituriżmu; jemmen ukoll li hemm bżonn kooperazzjoni u koordinament ahjar bejn il-partijiet ikkonċernati, involviment akbar tal-awtoritajiet lokali fit-turiżmu u r-riċerka tas-suq u strateġiji ta' komunikazzjoni u kummerċjalizzazzjoni professjonali sabiex tinghata spinta lill-prestazzjoni soċjali, ekonomika u ambjentali tal-agrituriżmu;

37. Jistieden lill-Kummissjoni tirrispetta d-dritt tal-awtoritajiet lokali li jirregolaw kontra l-effetti dannużi tat-turiżmu eċċessiv;

38. Jinnota li t-turiżmu hu marbut mill-qrib mal-mobilità u li l-Istati Membri għandhom, bl-appoġġ finanzjarju tal-UE, iżidu l-investiment fit-tranżizzjoni lejn fjuwils aktar nodfa, f'vetturi b'emissjonijiet baxxi jew zero, kemm jista' jkun, f'mezzi ta' trasport aktar aċċessibbli, inkluż għal persuni b'diżabilità u persuni b'mobilità mnaqqa għal kull mod ta' trasport, u f'appoġġ għall-mobilità bhala servizz u pjattaformi li jiggarrantixxu l-interoperabbiltà u l-intermodalità tas-sistemi tal-biljetti biex jiġu offruti biljetti transnazzjonali u intermodali minn bieb għal bieb;

39. Jemmen li l-mobilità tat-turiżmu għandha tipprijoritizza l-użu tal-aktar mezzi ta' trasport sostenibbli, li jiġġeneraw impronta tal-karbonju iżgħar; ifakkar fil-htieġa li kull Stat Membru jkollu infrastruttura tat-trasport moderna, sikura u sostenibbli sabiex jiġi ffaċilitat l-ivvjaġġar madwar l-UE u biex iż-żoni ultraperiferiċi, periferiċi u remoti u l-gżejjer isiru aktar aċċessibbli għat-turiżmu fl-Ewropa stess u t-turiżmu internazzjonali u tissahhah il-koeżjoni territorjali; jirrimarka li għandha tinghata attenzjoni partikolari lill-konnessjonijiet transfruntiera neqsin, lit-tlestija tagħhom u lill-konformità mal-iskadenzi tal-2030 u l-2050 tat-TEN-T;

40. Jenfasizza li s-Sena Ewropea tal-Ferrovija tista' tkun opportunità biex jizdied l-għarfien tal-pubbliku dwar it-turiżmu sostenibbli u r-rotot transfruntiera l-godda li ċ-ċittadini Ewropej jistgħu jiskopru permezz tal-konnessjonijiet ferrovjarji; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, ittejjeb in-network ferrovjarju Ewropew; ifahhar l-inizjattiva tal-Unjoni DiscoverEU, li tagħti – l-aktar liż-żgħażaġh – l-opportunità li jiskopru l-Ewropa permezz ta' esperjenzi edukattivi u kulturali u l-promozzjoni tal-wirt kulturali lokali;

41. Jissottolinja l-importanza tal-kultura u l-wirt kulturali fit-turiżmu Ewropew; jistieden lill-Istati Membri, għalhekk, jallokaw biżżejjed finanzjament għall-kultura u s-siti ta' wirt kulturali, mingħajr ma jintesa l-valur intrinsiku tagħhom bhala parti mill-wirt kulturali li jehtieġ li jkun protett, b'mod speċjali mit-tibdil fil-klima u t-turiżmu eċċessiv;

42. Jishaq fuq il-htieġa li tiġi studjata r-reżiljenza tal-wirt kulturali u jinnota r-rabta bejn it-turiżmu sostenibbli u l-wirt kulturali; jemmen li t-turiżmu kulturali jista' jaġixxi bhala katalist biex isahhah il-komprensjoni reċiproka taċ-ċittadini fl-UE billi jippermettilhom jiskopru l-wirt kulturali Ewropew fid-diversità kollha tiegħu; jenfasizza l-htieġa li jitqiesu t-tagħlimiet meħuda mis-Sena Ewropea tal-Wirt Kulturali; ifakkar li ttiehdu hafna inizjattivi fil-livell tal-UE, nazzjonali u lokali biex jittejjeb it-turiżmu sostenibbli permezz tal-integrazzjoni tal-wirt kulturali fil-politiki ambjentali, arkitettoniċi u tal-ippjanar;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

iqis il-htieġa li jiġi protett il-wirt industrijali tar-reġjuni fi tranżizzjoni biex ikunu jistgħu jinholqu opportunitajiet ekonomiċi u professjonali godda f'dawk iż-żoni; itenni l-htieġa li titqajjem kuxjenza dwar il-protezzjoni tal-wirt fost l-atturi kollha, inkluż ir-riskju ta' traffikar illeċitu ta' beni kulturali; jirrimarka li kwalunkwe riflessjoni dwar turizmu sostenibbli trid tagħti harsa oħra lejn ix-xogħlijiet u l-beni kulturali li jkunu gew issakkegġati, insterqu jew inkisbu illegalment waqt il-gwerer; jinkoraġġixxi l-promozzjoni tal-eċċellenza f'turizmu kulturali sostenibbli; jistieden lill-Istati Membri jiehdu miżuri biex irawmu kollaborazzjoni bejn l-esperti fit-turizmu kulturali u jippromwovu l-kooperazzjoni u l-iskambju tal-aħjar prattiki fis-settur;

43. Iqis li l-programm Rotot Kulturali mniedi mill-Kunsill tal-Ewropa jghin biex tiġi enfasizzata l-istorja varjata tal-Ewropa u jippromwovi l-wirt kulturali; jinnota l-importanza tal-konnessjonijiet bejn l-attrazzjonijiet turistiċi; jemmen li l-programm għandu potenzjal kbir għan-negozji ż-żgħar, id-djalogu interkulturali u l-kooperazzjoni transnazzjonali, u jehtieġ jevolvi billi jippromwovi dejjem aktar is-sostenibbiltà fit-turizmu, inkluża l-protezzjoni tal-wirt kulturali;

44. Jistieden lill-Kummissjoni tesplora l-possibbiltà ta' sinerġiji ma' EuroVelo u s-17-il kuritur tagħha, partikolarment billi żżid l-appoġġ finanzjarju, sabiex tippromwovi t-turizmu tar-roti fl-Ewropa; jistieden lill-Kummissjoni tinkoraġġixxi r-rikonverżjoni ta' linji ferrovjarji li ma jkunux għadhom jintużaw, inkluż permezz ta' appoġġ għal proġetti li jipprevedu l-użu tar-roti u l-ferroviji, u tappoġġja attivament it-trasport intermodali tar-roti u l-ferroviji; jipproponi l-promozzjoni ta' pakketti ċiklistiċi mmirati lejn it-turisti flimkien ma' offerti sostenibbli oħra; jemmen li r-rotot transfruntiera għal attivitajiet fuq barra, inkluż it-turizmu rurali, nawtiku jew tal-muntanji, promossi permezz ta' networks speċifiċi appoġġjati minn fondi tal-UE, jista' jkollhom rwol kruċjali fil-konnessjoni ta' reġjuni differenti fl-Istati Membri u fid-devjazzjoni effiċjenti tal-flussi tat-turizmu, filwaqt li jingħataw opportunitajiet biex jiġi intensifikat it-turizmu fir-reġjuni inqas żviluppatti;

45. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tippromwovi skema tat-turizmu Ewropea inklużiva għidha fuq il-mudell tal-inizjattiva Calypso, li tippermetti lil gruppi soċjali vulnerabbli jużaw vouchers turistiċi nazzjonali fi stabbilimenti assoċjati fi Stati Membri oħra li joffru wkoll programmi ta' turizmu soċjali liċ-ċittadini tagħhom; jinnota li hafna Stati Membri qed jimplimentaw dawn il-programmi b'riżultati tajbin hafna u jemmen li jkun pożittiv hafna li dawn l-iskemi jkunu interoperabbli fil-livell tal-UE;

46. Jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta r-riżultati tal-proġett pilota dwar destinazzjonijiet turistiċi intelligenti u tiddekrivi kif behsiebha timplimenta l-iskema, billi torbot l-innovazzjoni mal-protezzjoni tas-siti UNESCO u naturali u mal-ispeċjalitajiet lokali tradizzjonali u ċ-ċentri kulturali;

47. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni jagħmlu l-Kapitali Ewropea għat-Turizmu Intelligenti proġett permanenti bi kriterji usa' u aktar ġusti, li jkun ta' benefiċċju għall-ekonomija lokali u l-industrija lokali; jitlob impenn aktar b'saħħtu għal zieda progressiva fl-opportunitajiet ta' mobilità sostenibbli fl-Ewropa kollha;

48. Ifahhar lill-Kummissjoni għall-Premju Access City u jitlob l-implimentazzjoni ta' inizjattivi simili fil-livelli nazzjonali u reġjonali;

49. Ifahhar lill-Kummissjoni għall-hidma tagħha fl-14-il azzjoni li jiffurmaw l-Istrateġija għat-Turizmu Kostali u Marittimu, u jistiedinha tippreżenta r-riżultati, li jistgħu jintużaw biex il-finanzjament imur għall-infrastruttura (portijiet u marinas), l-appoġġ logistiku u operattiv, il-prevenzjoni tal-iskart u l-użu ta' enerġija rinnovabbli; jenfasizza l-htieġa li tiġi rispettata l-ekosistema marittima, jiġi promoss id-djalogu bejn l-Istati Membri, l-awtoritajiet reġjonali u lokali, il-partijiet ikkonċernati u s-soċjetà ċivili u jitrawwem l-iżvilupp sostenibbli tat-turizmu kostali u marittimu; jistieden lill-Kummissjoni biex, bi qbil mal-Istati Membri, tiehu azzjoni b'appoġġ għall-industrija tal-kruċieri, li għadha qed tintlaqat hażin ferm mill-pandemija tal-COVID-19, u tiffacilita r-ritorn tagħha għall-operat b'rispett shih għall-istandards soċjali u ambjentali;

50. Jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa inizjattivi għat-turizmu nawtiku u kostali fir-rigward tar-rikonnoxximent tal-kwalifiki tal-kaptani, ir-regoli tal-VAT dwar id-dghajjes, il-marinas u l-ankraġġi, tindirizza l-istaġjonalità u tippromwovi rotot transfruntiera, bħal network ta' rotot għat-turizmu nawtiku, u trendi pubbliku l-istat attwali tal-proġett pilota: karta ta' prattiki tajba għal turizmu sostenibbli fis-settur tal-kruċieri;

51. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tinkludi lill-atturi lokali li jahdmu f'żoni rurali u kostali f'inizjattivi ta' diversifikazzjoni tal-introjt bil-holqien ta' prodotti, servizzi jew esperjenzi turistiċi, fit-tfassil ta' inizjattivi godda u ft-ftitxija għal sinerġiji bejn dawk eżistenti; jinkoraġġixxi sforzi biex produtturi mis-settur primarju (l-agrikoltura, it-trobbija tal-bhejjem u s-sajd)

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jigħ involuti f'dawn l-inizjattivi u jiġi esplorat jekk dawn l-inizjattivi jistgħux jintużaw bħala mezz ta' kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tagħhom u tixrid tat-tradizzjonijiet kulturali jew gastronomiċi tagħhom;

52. Jissottolinja l-opportunitajiet potenzjali ta' impjieg fiż-żoni rurali għal ċittadini ta' pajjiżi terzi residenti legalment, biex b'hekk tiġi promossa l-inklużjoni soċjali u ekonomika tagħhom;

53. Jenfasizza l-kontribut pożittiv tat-turiżmu rurali għas-salvagwardja ta' biedja fuq skala żgħira u varjata, għall-indirizzar tal-inugwaljanzi soċjali u għall-holqien ta' opportunitajiet ta' impjieg għan-nisa, meta l-proporzjon tan-nisa fis-settur fl-UE huwa madwar 50 %, u b'hekk jikkontribwixxi għat-tiġdid tal-ġenerazzjonijiet u t-treġġigh lura tad-depopolazzjoni;

54. Jishaq fuq il-htieġa li t-turiżmu tas-saħha, b'mod partikolari t-turiżmu tal-ispaż u l-benessri, jiġi inkluż bħala industrija separata b'potenzjal kompetittiv u innovattiv kbir f'miżuri futuri għall-iżvilupp tat-turiżmu fl-Ewropa, fid-dawl tal-bidliet demografiċi u ż-żieda fl-għarfien dwar is-saħha fost il-pubbliku;

Kunsiderazzjoni mill-ġdid: l-ippjanar tal-futur tal-industrija tat-turiżmu

55. Jenfasizza l-htieġa li l-industrija tat-turiżmu tingħata appoġġ fl-implimentazzjoni tal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari, billi pereżempju tingħata spinta lill-provvista ta' prodotti newtrali għall-klima, tintuża enerġija nadifa, jitnaqqas l-użu ta' sustanzi kimiċi dannużi u plastik li jintuża darba biss, tittejjeb l-effiċjenza enerġetika tal-bini billi tiġi iċċentivata r-rinnovazzjoni tal-istokk tal-bini tat-turiżmu, jiġi implimentati proċessi ta' riċiklaġġ tal-ilma tax-xita u tal-ilma domestiku mormi, jiġi ffaċilitat ir-riċiklaġġ u jiġi evitat l-iskart;

56. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tippreżenta, fl-ewwel semestru tal-2021, analiżi tat-talbiet li jkunu waslu mingħand kull Stat Membru għal skemi ta' għajjnuna mill-Istat għall-industrija tat-turiżmu u tal-finanzjament tal-UE użat biex jiġi indirizzati l-effetti tal-COVID-19, inkluża l-applikabbiltà tal-programm SURE; jistieden lill-Kummissjoni tikkonsolida u testendi x-SURE sa tmiem l-2022 fid-dawl tad-diffikultajiet soċjoekonomiċi li qed jiffaċċjaw l-Istati Membri;

57. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jindirizzaw is-sitwazzjoni tal-haddiema fis-settur tat-turiżmu affettwati mill-kriżi tal-COVID-19 u jikkunsidraw il-possibbiltà li jistabbilixxu qafas Ewropew, fl-ambitu tal-pjan ta' azzjoni għall-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, tul il-katina tal-valur kollha tal-industrija, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-shab soċjali u n-negozji, permezz ta' djalogu kostruttiv dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol fis-settur, li huwa kkaratterizzat mill-istaġjonalità u minn forom ta' impjieg part-time u atipici; jenfasizza li l-aċċess għall-protezzjoni soċjali għandu jiġi garantit;

58. Jistieden lill-Kummissjoni biex, flimkien mal-Bank Ewropew tal-Investment, tistabbilixxi biżżejjed appoġġ iddedikat għad-dekarbonizzazzjoni tas-settur turistiku, għal proġetti ta' innovazzjoni u diġitalizzazzjoni, kif ukoll il-kundizzjonijiet għall-aċċess mill-intrapriżi mikro u l-SMEs għal InvestEU, sabiex ikunu jistgħu jinkisbu hliet godda u jinholqu aktar impjegi ta' kwalità; jenfasizza l-htieġa ta' koordinament aħjar bejn il-livell tal-UE u dak lokali sabiex tissolva l-kwistjoni tal-aċċess għall-finanzi; jenfasizza li teknoloġiji godda, bħalma huma l-intelliġenza artifiċjali, ir-robotika u r-realtà virtwali u awmentata, jista' jkollhom impatt sinifikanti fuq l-industrija tat-turiżmu; jinnota li l-adozzjoni tagħhom tirrikjedi finanzjament adegwat għall-istabbilimenti turistiċi, partikolarment il-mikrointrapriżi u l-SMEs;

59. Jistieden lill-Kummissjoni tippromponi programmi godda li jappoġġjaw l-innovazzjoni tas-settur turistiku permezz tal-ħsieb proġettwali;

60. Jistieden lill-Kummissjoni biex, flimkien mal-Istati Membri, tappoġġja l-aħjar prattiki użati fil-preżent mill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, it-tranżizzjoni għal intermodalità bla xkiel fit-trasport u l-iżvilupp ta' biljetti globali għall-ivvjaġġar bil-ferrovija; ifakkar fl-importanza ta' networks TEN-T moderni u kontinwi u servizzi transfruntiera b'veloċità għolja fl-Ewropa kollha biex jiġi sfruttat il-potenzjal tat-trasport sostenibbli kollettiv internazzjonali u b'hekk it-turiżmu jsir aktar sostenibbli f'kull staġun tas-sena; ifakkar, f'dan ir-rigward, fil-htieġa li jissahhu n-nodi urbani u t-trasport pubbliku, li huma parti importanti mill-esperjenza tat-turisti u mill-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini f'destinazzjonijiet turistiċi;

61. Jistieden lill-Kummissjoni tintroduċi l-viża elettronika, flimkien mal-viża għall-ivvjaġġar u miżuri oħra li jippermettu lill-viżitaturi jidhru fl-Unjoni legalment;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

62. Jemmen li l-promozzjoni tal-marka turistika Ewropea f'pajjiżi terzi għandha tiffoka fuq id-diversifikazzjoni tal-prodott turistiku biex tattira firxa usa' ta' turisti u żżid is-sehem mis-suq, filwaqt li tippromwovi destinazzjonijiet ewlenin li joffru alternattiva għal żoni ta' turizmu tal-massa; jenfasizza l-attrazzjoni tal-prodotti u s-servizzi turistiċi pan-Ewropej, bħall-itinerarji transnazzjonali;

63. Jindika l-kontribut ewlieni tal-isport għat-turizmu fl-Ewropa u jenfasizza l-opportunitajiet li jirriżultaw mill-avvenimenti u l-attivitajiet sportivi, minghajr ma tintesa l-importanza li tittejjeb is-sostenibbiltà ta' avvenimenti kbar; jissottolinja l-importanza tal-gastronomija Ewropea, ir-rotot gastronomiċi u s-settur tal-lukandi, ir-ristoranti u l-catering għall-industrija tat-turizmu; jissottolinja l-importanza tat-turizmu tas-saħħa u tal-ispaż u jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi inizzjattivi turistiċi li jistgħu jghinu biex titnaqqas l-ispiża tas-saħħa permezz ta' miżuri preventivi u konsum farmaċewtiku iżgħar; jemmen li l-promozzjoni tal-marka tat-turizmu fil-livell Ewropew għandha tiffoka fuq id-diversifikazzjoni tal-offerta tal-UE fil-wirt kulturali u naturali, l-ikel u s-saħħa, f'kooperazzjoni mad-destinazzjonijiet u l-operaturi turistiċi;

64. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tressaq proposta dwar indikazzjonijiet ġeografiċi għal prodotti mhux agrikoli, anke fid-dawl tar-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika tal-2014, li tindika li tali rikonnoxximent jagħti spinta lis-settur tat-turizmu billi jassoċja immedjatament prodott ma' territorju;

65. Jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi l-professjonijiet artistiki u artigjanali tradizzjonali, li huma xempju tal-eċċellenza tal-prodotti magħmulin fl-Ewropa bħala espressjoni tal-identità u t-tradizzjonijiet tat-territorji Ewropej, inkluż fil-kuntest tal-industrija tat-turizmu, permezz tar-rikonoxximent uffiċjali bħala parti mill-wirt kulturali tal-Ewropa;

66. Jistieden lill-Kummissjoni tevalwa u, jekk hemm bżonn, tirrevedi d-Direttiva dwar il-Pakketti tal-Ivvjaġġar⁽¹⁷⁾ u tiżbokka n-negozjati fil-Kunsill dwar ir-reviżjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 dwar id-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru⁽¹⁸⁾ biex jitqiesu l-effetti tal-kriżi reċenti, tiġi evitata kwalunkwe incertezza ġuridika u jiġi żgurat il-harsien tad-drittijiet tal-konsumatur; jitlob lill-Kummissjoni tanalizza l-possibbiltà li ssahħah id-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni mill-insolvenza billi żżid approċċ preventiv biex tghin lill-kumpaniji u l-SMEs fi stadju aktar bikri u tippoteġi lill-haddiema f'każ ta' xokkijiet sistemici u/jew insolvenza;

67. Jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi skema Ewropea ta' garanzija tal-ivvjaġġar, abbażi tal-esperjenza tal-kriżi tal-COVID-19 u ta' skemi simili fl-Istati Membri, biex tiġi żgurata likwidità finanzjarja għall-kumpaniji u biex il-vjaġġaturi jingħataw garanziji dwar rifużjonijiet kif ukoll spejjeż ta' ripatrijazzjoni, flimkien ma' kumpens ġust għal kwalunkwe dannu mġarrab f'każ ta' falliment;

68. Jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi pjattaforma unika għall-holqien ta' programmi ta' litteriżmu fl-innovazzjoni diġitali għad-dirigenti tal-mikrointrapriżi u l-SMEs, li tagħtihom il-hiliet li jehtieġu biex jottimizzaw il-potenzjal tagħhom li joħolqu l-ġid; jemmen li t-taħriġ regolari u t-taħriġ mill-ġdid tal-forza tax-xogħol eżistenti fis-settur hu tal-akbar importanza, b'enfasi partikolari fuq il-hiliet diġitali u t-teknoloġiji innovattivi; jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa pjan direzzjonali tal-UE għat-titjib tal-hiliet tal-haddiema fis-settur, inkluża skema ta' finanzjament mill-UE għal dan il-ghan;

69. Jinnota li l-hiliet u l-kwalifiki mhumieq dejjem armonizzati bejn il-pajjiżi u jeżisti nuqqas ta' rikonnoxximent reċiproku; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tevalwa l-possibbiltajiet ta' armonizzazzjoni tar-regoli u l-leġiżlazzjoni f'dan ir-rigward;

70. Ihegġegħ lill-Kummissjoni taħdem flimkien ma' assoċjazzjonijiet fis-settur u tuża l-aħjar prattiki biex toħroġ rakkomandazzjonijiet u tagħti appoġġ finanzjarju għall-organizzazzjoni ta' avvenimenti turistiċi kummerċjali, fieri, kongressi u turizmu relatat ma' avvenimenti artistiki u ta' divertiment, bħal kunċerti u festivals;

71. Jitlob li l-Kummissjoni tippubblika u taqsam mal-partijiet interessati u mal-Istati Membri prattiki tajbin għall-professjoni ta' gwida turistika professjonali sabiex jiġu indirizzati l-problemi li jaffettwaw dan is-settur; iqis li l-gwidi turistiċi professjonali għandhom rwol essenzjali fil-promozzjoni tal-wirt kulturali f'sinerġija mat-territorju lokali, it-tradizzjonijiet u l-ispeċifitajiet tiegħu; jemmen, għalhekk, li din il-professjoni għandha tgawdi protezzjoni adegwata

⁽¹⁷⁾ ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1.

⁽¹⁸⁾ ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

fis-suq tax-xogħol sabiex jiġu żgurati servizzi ta' kwalità għolja filwaqt li tinzamm kompetizzjoni miftuħa u ġusta; jistieden lill-Kummissjoni tanalizza n-nuqqas ta' rikonossiment reċiproku fis-settur sabiex jiġi aċċertat fejn l-Unjoni tista' tagħmel it-titjib mehtieg;

72. Jissottolinja l-importanza tal-aċċessibbiltà tas-servizzi tal-ivvjaġġar u t-turiżmu għal kulhadd, inklużi t-tfal, l-anzjani, il-persuni b'diżabilità, irrispettivament mis-sitwazzjoni ekonomika tagħhom jew mill-vulnerabbiltajiet li jista' jkollhom; jistieden lill-Kummissjoni taħdem biex tiffacilita l-implimentazzjoni u r-rikonossiment possibbilment usa' tal-iskema tal-Karta tad-Diżabilità tal-UE; jenfasizza li turiżmu aċċessibbli għal kulhadd jista' jsir realtà biss b'taħlita korretta ta' standards ġuridiċi implimentati mill-Istati Membri, innovazzjoni u żviluppi teknoloġiċi, taħriġ tal-persunal, sensibilizzazzjoni, promozzjoni u komunikazzjoni adegwati, fil-katina tal-provvista kollha tal-offerta turistika; jenfasizza, f'dan ir-rigward, l-importanza ta' networks Ewropej fejn il-partijiet ikkonċernati pubbliċi u privati jistgħu jikkooperaw u jikkondividu l-aħjar prattiki; jistieden ukoll lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jixprunaw attivament il-proċess ta' żvilupp li għaddej bħalissa fir-rigward tal-istandard tal-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni dwar servizzi turistiċi aċċessibbli u jiżguraw l-implimentazzjoni rapida u korretta tiegħu ladarba jiġi adottat, filwaqt li jiżguraw ukoll li l-fornituri tas-servizzi jirrispettaw l-istandards rilevanti tal-aċċessibbiltà li diġà qegħdin fis-seħh jew li jinsabu fil-proċess li jiġu implimentati u jipprovdu informazzjoni dwar l-aċċessibbiltà tas-servizzi tagħhom;

73. Jistieden lill-Kummissjoni tipproponi metodu standardizzat għall-ġbir ta' feedback interattiv dwar l-aċċessibbiltà tad-destinazzjonijiet min-naħa tal-intrapriżi u t-turisti u tippromwovi l-użu tiegħu fis-settur turistiku kollu kemm hu;

74. Jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra l-karatteristiċi speċjali u r-restrizzjonijiet addizzjonali tar-reġjuni ultraperiferiċi fil-formulazzjoni u l-valutazzjoni tal-impatt tal-leġiżlazzjoni dwar it-turiżmu, skont l-Artikolu 349 tat-TFUE, billi dawk ir-reġjuni jiddependu hafna mit-turiżmu għall-iżvilupp ekonomiku, soċjali u kulturali tagħhom; iwissi, f'dan il-kuntest, dwar il-htieġa li jiġi żgurat finanzjament xieraq għas-salvagwardja tal-aċċessibbiltà tar-reġjuni ultraperiferiċi; jistieden lill-Kummissjoni, barra minn hekk, tqis it-tranżizzjoni klimatika u diġitali fir-reġjuni ultraperiferiċi;

75. Jistieden lill-Kummissjoni tagħti attenzjoni partikolari lir-reġjuni muntanjużi, il-gżejjer, ir-reġjuni insulari u ż-żoni rurali, u jenfasizza l-importanza ta' kooperazzjoni istituzzjonali strutturata tajjeb mal-atturi reġjonali interessati kollha, kif ukoll mal-Kumitat tar-Reġjuni;

76. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jggarantixxu l-mobilità fit-territorji li jbatu minn insularità doppja u tripla, fid-dawl ta' tnaqqis f'daqqa fil-provvista; jenfasizza l-possibbiltà li jiġu stabbiliti kurituri tas-saħħa sikuri fit-traffiku mar-reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer li jghinu biex jittaffew ir-restrizzjonijiet permanenti li jiffaċċjaw;

77. Jishaq li l-miżuri tal-iżvilupp rurali tal-UE jikkontribwixxu għat-tishih tas-settur agroalimentari tal-UE, għas-sostenibbiltà ambjentali u għall-benessri taz-żoni rurali;

o

o o

78. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0110

It-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro (2020/2037(INI))

(2021/C 494/10)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-kontribut tal-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew u lis-Summit taż-Żona tal-Euro tal-5 ta' Diċembru 2018 bit-titlu "Lejn rwol internazzjonali aktar b'saħħtu tal-euro" (COM(2018)0796),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni tat-12 ta' Ġunju 2019 bit-titlu "Strengthening the International Role of the Euro – Results of the Consultations" (SWD(2019)0600),
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Diċembru 2018 dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro fil-qasam tal-enerġija (C(2018)8111) u d-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja (SWD(2018)0483),
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Pariġi tal-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs),
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1308 tal-21 ta' Settembru 2020 li tiddetermina, għal perjodu ta' żmien limitat, li l-qafas regolatorju applikabbli għall-kontropartijiet ċentrali fir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq huwa ekwivalenti, f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, partikolarment il-premessi (5) u (6) tagħha,
- wara li kkunsidra r-rieżami annwali tal-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE) tad-9 ta' Ġunju 2020 dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' April 2016 dwar ir-rwol tal-UE fil-qafas tal-istituzzjonijiet u l-korpi internazzjonali finanzjarji, monetarji u regolatorji ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-8 ta' Ottubru 2020 dwar żvilupp ulterjuri tal-Unjoni tas-Swieq Kapitali (CMU): titjib tal-aċċess għall-finanzjament fis-swieq kapitali, b'mod partikolari mill-SMEs, u żieda ulterjuri fil-partecipazzjoni tal-investituri fil-livell tal-konsumatur ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-rapport tiegħu tat-18 ta' Settembru 2020 li jinkludi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar il-Finanzi Diġitali: riskji emergenti relatati mal-kriptoassi – sfidi regolatorji u superviżorji fil-qasam tas-servizzi, l-istituzzjonijiet u s-swieq finanzjarji ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Novembru 2020 dwar il-Pjan ta' Investiment għal Ewropa Sostenibbli – Kif nifinanzjaw il-Patt Ekoloġiku ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 dwar l-Unjoni Bankarja – rapport annwali 2019 ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Frar 2020 dwar ir-Rapport Annwali tal-Bank Ċentrali Ewropew għall-2018 ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra d-diskors dwar l-Istat tal-Unjoni ta' Settembru 2020 ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-BĊE ta' Ottubru 2020 dwar euro diġitali ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 306, 21.9.2020, p. 1.

⁽²⁾ ĠU C 58, 15.2.2018, p. 76.

⁽³⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0266.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0265.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0305.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0165.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0034.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/state_of_the_union_mt.pdf

⁽⁹⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-Programm ta' Hidma Aġġustat tal-Kummissjoni 2020 ⁽¹⁰⁾ (COM(2020)0440),
- wara li kkunsidra l-istudju mitlub mill-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (ECON) tiegħu ta' Settembru 2020 bit-titlu "Post-COVID-19 Global Currency Order: Risks and Opportunities for the Euro" ⁽¹¹⁾,
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma 26760 mis-sensjela NBER ta' Ethan Ilzetzki (London School of Economics), Carmen M. Reinhart (Università ta' Harvard) u Kenneth S. Rogoff (Harvard Kennedy School) ta' Frar 2020 bit-titlu "Why is the euro punching below its weight?" ⁽¹²⁾,
- wara li kkunsidra l-kontribut politiku ta' Bruegel tal-5 ta' Ġunju 2020 bit-titlu "Is the COVID-19 crisis an opportunity to boost the euro as a global currency?" ⁽¹³⁾,
- wara li kkunsidra l-istudju mwettaq mid-Direttorat Ġenerali tiegħu għall-Politiki Interni tal-Unjoni (DĠ IPOL) tat-13 ta' Frar 2019 bit-titlu "Euro at 20: Background reader – collection of studies and assessments" ⁽¹⁴⁾,
- wara li kkunsidra d-diskors ewlieni tal-5 ta' Marzu 2020 mogħti mill-President Charles Michel fiċ-Ċentru għall-Istudji Politiċi Ewropej dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro ⁽¹⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-rimarki magħmula mill-President Charles Michel wara l-laqgħat tal-Kunsill Ewropew tat-13 ta' Diċembru 2019 ⁽¹⁶⁾,
- wara li kkunsidra l-analizi fil-fond ta' Ġunju 2020 mitluba mill-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji tiegħu bħala parti mid-Dokumenti ta' Djalogu Monetarju, bit-titlu "The International Role of the Euro: State of Play and Economic Significance" ⁽¹⁷⁾,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni introduttorja tal-President tal-BĊE Christine Lagarde fis-seduta ta' smiġħ tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji tat-8 ta' Ġunju 2020 ⁽¹⁸⁾,
- wara li kkunsidra d-diskors tas-7 ta' Lulju 2020 mogħti minn Fabio Panetta, Membru tal-Bord Eżekuttiv tal-BĊE, bit-titlu "Unleashing the euro's untapped potential at global level" ⁽¹⁹⁾,
- wara li kkunsidra l-istudju ta' Barry Eichengreen (l-Università ta' California, Berkeley) ta' April 2010 bit-titlu "Managing a Multiple Reserve Currency World" ⁽²⁰⁾,
- wara li kkunsidra l-post tat-3 ta' Diċembru 2018 fuq il-blogg ta' Bruegel bit-titlu "The international role of the euro" ⁽²¹⁾,
- wara li kkunsidra l-istudju tas-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew (EPRS) ta' Jannar 2020 bit-titlu "Economic and Budgetary Outlook for the European Union 2020" ⁽²²⁾,
- wara li kkunsidra l-briefing tal-EPRS tat-2 ta' Lulju 2019 bit-titlu "Towards unified representation for the euro area within the IMF" ⁽²³⁾,

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_mt

⁽¹¹⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_STU\(2020\)652751_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_STU(2020)652751_EN.pdf)

⁽¹²⁾ https://scholar.harvard.edu/files/rogoff/files/nber26760_why_is_euro_punching_below_its_weight.pdf

⁽¹³⁾ <https://www.bruegel.org/2020/06/is-the-covid-19-crisis-an-opportunity-to-boost-the-euro-as-a-global-currency/>

⁽¹⁴⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/624431/IPOL_STU\(2019\)624431_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/624431/IPOL_STU(2019)624431_EN.pdf)

⁽¹⁵⁾ <https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2020/03/05/keynote-speech-at-europe-s-next-stage-at-the-centre-for-european-policy-studies-ideas-lab-2020/pdf>

⁽¹⁶⁾ <https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2019/12/13/remarks-by-president-charles-michel-after-the-european-council-meetings-on-13-december-2019/>

⁽¹⁷⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_IDA\(2020\)648806_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_IDA(2020)648806_EN.pdf)

⁽¹⁸⁾ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200608~4225ba8a1b.mt.html>

⁽¹⁹⁾ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200707~3eebd4e721.mt.html>

⁽²⁰⁾ https://eml.berkeley.edu/~eichengr/managing_multiple_res_curr_world.pdf

⁽²¹⁾ <https://www.bruegel.org/2018/12/the-international-role-of-the-euro/>

⁽²²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS_STU\(2020\)646139_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS_STU(2020)646139_EN.pdf)

⁽²³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS_BRI\(2019\)637969_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS_BRI(2019)637969_EN.pdf)

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-briefing tal-Unità tas-Sostenn għall-Governanza Ekonomika tad-DĠ IPOL ta' Ottubru 2020 bit-titlu "Guidance by the EU supervisory and resolution authorities on Brexit" ⁽²⁴⁾,
 - wara li kkunsidra d-data tal-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) dwar il-kompożizzjoni monetarja tar-riżervi uffiċjali tal-muniti barranin (COFER) ⁽²⁵⁾,
 - wara li kkunsidra l-istqarrija għall-istampa tal-Eurostat 84/2020 tad-19 ta' Mejju 2020 bit-titlu "The 2017 results of the International Comparison Program" ⁽²⁶⁾,
 - wara li kkunsidra l-istqarrija għall-istampa tal-Eurostat 137/2020 tas-16 ta' Settembru 2020 bit-titlu "Euro area international trade in goods surplus €27.9 bn" ⁽²⁷⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (A9-0043/2021),
- A. billi fl-ghoxrin sena li ilu jeżisti, l-euro sar simbolu pożittiv tal-għaqda, l-integrazzjoni u s-saħħa ekonomika tal-Ewropa u tal-pożizzjoni tagħha fid-dinja, filwaqt li sar mezz ta' kif jixterdu l-valuri Ewropej tad-demokrazija, is-swieq hielsa u l-kooperazzjoni internazzjonali;
- B. billi l-euro huwa l-munita uffiċjali taż-żona tal-euro, li fil-preżent tinkludi 19 mis-27 Stat Membru tal-UE, u jgawdi l-appoġġ tal-maġġoranza taċ-ċittadini fl-Istati Membri kollha taż-żona tal-euro bħala munita komuni ⁽²⁸⁾; billi l-Bulgarija, il-Kroazja u d-Danimarka ankraw il-muniti tagħhom mal-euro permezz tal-Mekkaniżmu tar-Rata tal-Kambju (ERM II) u billi l-euro huwa wkoll il-munita uffiċjali ⁽²⁹⁾ jew *de facto* ⁽³⁰⁾ ta' xi territorji li mhumix fl-UE; billi d-deċiżjoni ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw li jorbtu l-muniti tagħhom mal-euro tista' tinfluwenza l-ekonomiji tagħhom u l-prospetti fit-tul għall-iżvilupp sostenibbli;
- C. billi minkejja d-daqs ekonomiku u l-influwenza taż-żona tal-euro fil-kummerċ globali, l-użu tal-euro bħala valuta ta' riżerva ⁽³¹⁾ u munita ta' fatturazzjoni ⁽³²⁾ fil-livell internazzjonali, kif ukoll fis-sehem tiegħu ta' tranżazzjonijiet ta' kambju internazzjonali u titoli ta' dejn ⁽³³⁾, għadu lura ferm meta mqabbel mad-dollaru Amerikan, iżda jikklassifika kważi fl-istess livell meta mqabbel mad-dollaru f'termini ta' proporzjon ta' pagamenti internazzjonali; billi l-euro għadu t-tieni l-aktar munita importanti fis-sistema monetarja internazzjonali;
- D. billi l-potenzjal globali tal-euro għadu ma ġiex sfruttat bis-shih u l-benefiċċji tiegħu mhumix imqassma ndaqs fost il-membri taż-żona tal-euro;
- E. billi s-sommarju tal-indiċi kompost tal-BĊE dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro jissuġġerixxi li l-euro bħala munita internazzjonali lahaq il-quċċata fl-2005, li l-internazzjonalizzazzjoni tiegħu marret lura minn hemm 'il quddiem, u li minn dak iż-żmien 'l hawn l-euro ma reġax lura għall-istatus preċedenti tiegħu; billi l-kriżi tal-COVID-19 ipprovdiet impetu għid għall-argument ta' rwol internazzjonali akbar għall-euro;

⁽²⁴⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL_BRI\(2020\)651369_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL_BRI(2020)651369_EN.pdf)

⁽²⁵⁾ <https://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4>

⁽²⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10868691/2-19052020-BP-EN.pdf/bb14f7f9-fc26-8aa1-60d4-7c2b509dda8e>

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10569467/6-16092020-AP-EN.pdf/861498a9-16ca-3fd1-6434-aee64bfa7192>

⁽²⁸⁾ Skont l-Ewrobarometru Flash 481 ta' Novembru 2019, l-appoġġ għall-euro żdied: zewġ terzi tar-rispondenti jahsbu li l-fatt li għandhom l-euro hija haġa tajba għal pajjiżhom, proporzjon oghla mill-2018 fi 13-il pajjiż (u aktar baxx f'erba' pajjiżi).

⁽²⁹⁾ L-euro jintuża bħala munita uffiċjali, abbażi ta' arrangament formali mal-Unjoni Ewropea, mill-Prinċipat ta' Monaco, ir-Repubblika ta' San Marino, l-Istat tal-Belt tal-Vatikan, il-Prinċipat ta' Andorra kif ukoll minn Saint-Pierre-et-Miquelon u l-Gżira ta' Saint Barthélemy, li t-tejja huma territorji Franċiżi extra-Ewropej li mhumix membri tal-UE.

⁽³⁰⁾ L-euro sar munita domestika *de facto* fil-Kosovo u l-Montenegro, u ha post il-mark Ġermaniż.

⁽³¹⁾ Skont l-aħħar data dwar il-COFER mahruġa mill-MFI fit-30 ta' Settembru 2020, ir-riżervi feuro madwar id-dinja kienu jammontaw għal 20,27 % fl-2020, meta mqabbla ma' 61,26 % miżmuma fdollari Amerikani u 2,05 % frenminbi.

⁽³²⁾ L-użu tal-euro bħala munita ta' fatturazzjoni jikkorrispondi għal 30 % tat-tranżazzjonijiet kummerċjali globali f'beni, iżda l-użu tiegħu għadu limitat meta t-tranżazzjonijiet ma jinvolvu iż-żona tal-euro, għall-kuntrarju tad-dollaru Amerikan.

⁽³³⁾ Skont ir-rapport tal-BĊE ta' Ġunju 2020 dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro, is-sehem tal-euro fl-istokk tat-titoli tad-dejn internazzjonali kien jammonta għal 22 % fl-aħħar tal-2019, wara tnaqqis minn nofs is-snin 2000, filwaqt li s-sehem tad-dollaru Amerikan baqa' jżidied u tela' għal madwar 64 %.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- F. billi rwol internazzjonali akbar għall-euro jippermetti lill-UE ttejjeb il-benessri taċ-ċittadini Ewropej kif definit fl-Artikolu 3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u tippromwovi sistema internazzjonali bbażata fuq kooperazzjoni multilaterali aktar b'saħħha u governanza globali tajba kif definit fl-Artikolu 21 tat-TUE; billi l-politiki stabbiliti biex jissahħaħ ir-rwol internazzjonali tal-euro għandhom jiġu segwiti f'konformità mal-oġettivi ġenerali tal-Unjoni, inklużi l-iżvilupp sostenibbli, l-okkupazzjoni shiħa u l-politika industrijali, kif ukoll jimmiraw li jtejbu r-reżiljenza soċjali, il-koeżjoni interna u l-funzjonament taż-żona tal-euro u jippromwovu relazzjonijiet ekonomiċi globali li jkunu konformi mal-oġettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, il-Ftehim ta' Pariġi, l-SDGs u l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali;
- G. billi l-bidliet ġeopolitiċi attwali u l-isfidi tal-kummerċ internazzjonali – fosthom it-tfixkil tal-katini tal-valur, l-iżviluppi teknoloġiċi, it-trasformazzjoni diġitali, iż-żieda fis-saħħa ekonomika taċ-Ċina u l-isfidi ġeopolitiċi reċenti għall-multilateralizmu – jistgħu jwasslu għal ekonomija dinjija multipolari, u b'hekk titwitta t-triq għal bidla potenzjali lejn sistema ta' riżerva ta' diversi muniti fejn l-euro jista' joffri għażliet ta' muniti addizzjonali għall-partecipanti tas-suq globalment u jippermetti tnaqqis fir-riskji finanzjarji globali;
- H. billi rwol internazzjonali akbar għall-euro u żieda fl-użu tiegħu bħala valuta ta' riżerva jipprovdu grad oghla ta' awtonomija finanzjarja liż-żona tal-euro, filwaqt li jħarsuha mill-użu ta' muniti oħrajn bħala għodod ta' politika barranija minn amministrazzjonijiet nazzjonali oħra u jżidu l-kapaċità tal-UE li tinkwadra l-pożizzjoni politika tagħha globalment;
- I. billi l-UE għandha thares l-integrità tal-infrastrutturi finanzjarji tagħha, l-indipendenza tal-operaturi tas-suq tagħha u l-indipendenza tan-networks ta' tranżazzjonijiet finanzjarji globali mill-unilateralizmu fil-politika barranija u s-sanzjonijiet ekstrasettorjali li jista' jkun hemm minn ġurisdizzjonijiet ta' pajjiżi terzi, u fl-istess ħin tiżgura l-infurzar effettiv tal-politika tas-sanzjonijiet tal-UE;
- J. billi d-deċiżjoni li tintuża munita hija fl-aħħar mill-aħħar determinata mill-preferenzi tal-partecipanti fis-suq, u l-fiduċja fl-istabbiltà ta' munita hija komponent kruċjali li jinfluwenza l-għażliet tagħhom u kriterju importanti għall-banek ċentrali u l-gvernijiet fid-determinazzjoni tal-kompożizzjoni tar-riżervi internazzjonali tagħhom; billi l-grad sa fejn munita partikolari tintuża minn atturi esterni huwa marbut mal-integrità u l-koeżjoni tal-ġurisdizzjoni li toħroġ dik il-munita; billi l-istabbiltà ta' munita hija ddeterminata wkoll mill-istabbiltà tal-istituzzjonijiet warajha, u hemm bżonn integrazzjoni Ewropea akbar sabiex tinbena stabbiltà istituzzjonali u politika addizzjonali wara l-euro;
- K. billi tahlita wiesgħa ta' fatturi tiddetermina r-rwol tal-muniti internazzjonali; billi, storikament, il-pajjiżi li joħorgu muniti dominanti kienu kkaratterizzati minn ekonomija mdaqqa u dejjem akbar, moviment liberu tal-kapital, rieda li jaqdu rwol internazzjonali, stabbiltà, kapaċità li jipprovdu provvista kbira u elastika ta' assi sikuri, swieq finanzjarji żviluppati u preżenza ġeopolitika sinifikanti; billi, fit-tul, l-attrazzjoni ta' munita partikolari hija ddeterminata wkoll mill-vitalità tal-ekonomija tal-ġurisdizzjoni li toħroġha; billi, minn naħa waħda, id-daqs tal-ekonomija taż-żona tal-euro u l-moviment liberu tal-kapital jissodisfaw il-prerekwiziti bażiċi li jippermettu t-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro, filwaqt li, min-naħa l-oħra, is-swieq finanzjarji u tal-kapital għadhom frammentati u l-arkitettura fiskali taż-żona tal-euro – ibbażata ħafna fuq il-banek – mhijiex kompluta u hemm inadegwatezza fil-provvista affidabbli ta' assi ta' kwalità għolja uttilizzabbli mill-investituri globali;
- L. billi munita internazzjonali b'saħħha tippermetti lill-ġurisdizzjoni tibbenefika mill-hruġ ta' ammonti kbar ta' titoli ta' dejn ikkunsidrati bħala ħielsa mir-riskju fis-swieq mondjali, tibbenefika mill-hekk imsejjah "privileġġ eżorbitanti", mis-sinjoragg u mill-kapaċità li tbigh titoli tal-gvern b'rati tal-imghax baxxi, u tippermetti wkoll lill-kumpaniji jgawdu l-istabbiltà li tiġi mill-kapaċità li jagħmlu tranżazzjonijiet internazzjonali fil-munita tagħhom stess;
- M. billi r-rwol internazzjonali fit-tul tal-euro jiddependi l-aktar mill-attrazzjoni taż-żona tal-euro bħala post fejn isir in-negozju u s-solidità tal-politiki fiskali tal-Istati Membri; billi l-irkupru ekonomiku ta' wara l-pandemija jirrikjedi politiki monetarji u baġitarji sodi, kemm fil-livell tal-UE kif ukoll fl-Istati Membri taż-żona tal-euro; billi hemm bżonn tahlita tajba ta' politiki fiskali u monetarji biex tinbena unjoni ekonomika u monetarja (UEM) aktar profonda u stabbli, li hija neċessarja biex tiżdied l-influwenza tal-euro u jikbru l-benefiċċji għall-membri taż-żona tal-euro;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- N. billi ż-żona tal-euro qed tiffaċċja sfidi sinifikanti, speċjalment b'rabta mat-tibdil fil-klima, iċ-ċibersigurtà, il-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, kif ukoll sfidi ġeopolitici, inkluż il-ħruġ tar-Renju Unit mill-UE;
- O. billi, mill-31 ta' Jannar 2020, ir-Renju Unit ma baqax Stat Membru tal-UE; billi l-ħruġ tar-Renju Unit mill-UE jgħib miegħu bidliet strutturali fis-sistema finanzjarja tal-UE u l-istabbiltà tagħha, filwaqt li jintensifika l-ħtieġa li s-swieq kapitali tal-UE jkomplu jiġu żviluppati u integrati aktar, bil-ġħan li jsiru attraenti, kompetittivi, reżiljenti u sostenibbli, biex b'hekk tiġi evitata l-frammentazzjoni tas-suq u jithallew jikkompetu globalment filwaqt li tinzamm mentalità globali u kooperattiva, billi trid tingħata attenzjoni konsiderevoli biex jiġi żgurat li kwalunkwe sistema ta' swieq finanzjarji u kapitali poliċentrika li tista' tirriżulta mill-ħruġ tar-Renju Unit ma twassalx għal frammentazzjoni finanzjarja; billi t-tnaqqis tad-dipendenza tal-UE mill-infrastrutturi tas-suq tar-Renju Unit huwa essenzjali biex jissahħah ir-rwol internazzjonali tal-euro;
- P. billi l-irkupru globali għadu irregolari, incert u inkomplet, u l-politiki ta' trażżin bi twegiba għall-pandemija tal-COVID-19 qed iqiegħdu aktar pressjoni fuq l-irkupru ekonomiku, li tista' taffettwa l-pożizzjonijiet tal-muniti tad-dinja;
- Q. billi l-irkupru ekonomiku ta' wara l-pandemija jirrikjedi implimentazzjoni rapida tal-pjan ta' rkupru ta' Next Generation EU, li huwa rispons fiskali Ewropew li jindirizza d-dgħufijiet strutturali u jstabbilixxi politiki li jsahħu t-tkabbir sostenibbli u l-kompetittività billi jiffoka fuq (i) tranżizzjoni ekoloġika ġusta, (ii) it-trasformazzjoni diġitali, (iii) il-koeżjoni ekonomika, il-produttività u l-kompetittività, (iv) il-koeżjoni soċjali u territorjali, (v) ir-reżiljenza istituzzjonali u (vi) politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, kif ukoll fuq il-bini tal-fiduċja fost l-investituri; billi politiki bħal dawn jistgħu jkunu rilevanti kemm biex l-euro jsir aktar stabbli u attraenti globalment kif ukoll biex tissahħah l-awtonomija ekonomika u finanzjarja tal-Ewropa; billi stimolu fiskali sinifikanti, inkluż sforz kongunt fil-livell Ewropew, flimkien ma' politika monetarja mmirata lejn iż-żamma tal-istabbiltà fil-prezzijiet, se jsahħu l-kapaċitajiet ta' self kontroċikliku tal-UE u konsegwentement ikollhom effett pożittiv fuq il-pożizzjoni internazzjonali tal-euro; billi l-irtirar prematur tal-istimolu fiskali u n-nuqqas ta' koordinazzjoni fl-azzjoni fiskali jistgħu jimminaw l-irkupru soċjali u ekonomiku tal-Unjoni, iżidu d-diverġenzi eżistenti fiż-żona tal-euro – u b'hekk jimminaw il-koeżjoni u l-integrità tagħha – u jdghajfu l-attraenza tal-euro bħala munita internazzjonali;
- R. billi Next Generation EU – pian ta' EUR 750 biljun – jipprovdi opportunità storika biex jissahħah ir-rwol internazzjonali tal-euro billi jikkontribwixxi biex tiżdied il-likwidità globali, jappoġġja l-infiq kontroċikliku u jiffaċilita l-koordinazzjoni tal-politika ekonomika fil-livell Ewropew; billi l-ħruġ ta' bonds li jimxi id f'id mal-fond ta' rkupru se jippermetti lill-investituri globali jiksbu skopertura għaž-żona tal-euro kollha kemm hi filwaqt li tiġi stabbilita wkoll kurva ta' rendiment ġenwina għaž-żona tal-euro;
- S. billi l-programm ta' xiri ta' emerġenza fil-każ ta' pandemija (PEPP) tal-BĊE huwa element deċiżiv biex tinzamm l-istabbiltà fil-prezzijiet u jiġi żgurat sors stabbli ta' finanzjament għall-ekonomija taż-żona tal-euro;
- T. billi sistema finanzjarja effiċjenti u żviluppata bbażata fuq varjetà kbira ta' strumenti finanzjarji, swieq kapitali żviluppati tajjeb u assi sikuri likwidi tista' ssahħah ir-rwol internazzjonali tal-unjoni monetarja;
- U. billi f'xi swieq strateġici, bosta kumpaniji Ewropej xorta ma jagħżlux l-euro bħala munita ta' referenza għall-ipprezzar u l-kummerċ;
- V. billi setgħat godda għall-ħruġ temporanju ta' dejn ta' rkupru, inklużi bonds ekoloġici u soċjali – li jistgħu jagħmlu lill-UE l-akbar emittent ta' dejn bħal dan fid-dinja – jirrikjedu implimentazzjoni adegwata u kapaċitajiet ta' infurzar, kif ukoll standards b'sahħithom ta' trasparenza u traċċabbiltà tar-rikavati minn ħruġ ta' bonds ekoloġici, sabiex jiġi evitat li tiddghajef il-kredibbiltà fit-tul tal-euro bħala munita tal-assi sikura;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- W. billi s-sitwazzjoni tal-pandemija aċċelerat it-trasformazzjoni diġitali tal-finanzi; billi l-iżvilupp ta' finanzzi u pagamenti diġitali, b'atturi Ewropej b'saħħithom fuq quddiem nett, ikun il-pedament ta' rwol internazzjonali b'saħħtu għall-euro; billi euro diġitali jrendi l-munita Ewropea aktar adatta għad-dinja diġitali u jippermetti lill-euro jespandi fil-qasam tal-pagamenti diġitali, li jsiru eħfef biex jintużaw, inqas għaljin u aktar effiċjenti;
- X. billi studji kkummissjonati mill-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi tal-Parlament Ewropew urew li użu usa' ta' munita internazzjonali jgħib miegħu vantaġġi iżda jimplika wkoll responsabbiltajiet, dipendenzi u spejjeż globali li għandhom jiġu kkunsidrati fit-tfassil ta' politiki monetarji ambizzjużi li jkollhom l-għan li jagħmlu lill-euro munita aktar kompetittiva;
- Y. billi l-bidliet immexxija mis-suq lejn it-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro jirrikjedu impenn b'saħħtu favur swieq internazzjonali miftuħa u hielesa, imsahħah minn politiki ta' faċilitazzjoni mmirati, kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak tal-Istati Membri, li jkunu allinjati ma' dan l-oġġettiv u jkunu parti minn pjan direzzjonali komprensiv;

Benefiċċji u sfidi tat-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro

1. Jiġbed l-attenzjoni għar-rekwiżit, stabbilit fit-Trattati, li kull Stat Membru, hlief id-Danimarka, jadotta l-munita unika ladarba jkun issodisfa l-kriterji ta' konverġenza ta' Maastricht; jilqa' d-dhul tal-Bulgarija u l-Kroazja fl-ERM II f'Lulju 2020 u jesprimi l-appoġġ tiegħu favur mira għal data rapida għall-adozzjoni tal-euro fiż-żewġ pajjiżi; ihegġegħ lill-Kummissjoni biex, b'rabta ma' dan, tivvaluta l-impatt potenzjali tat-tkabbir ulterjuri taż-żona tal-euro fil-proċess tat-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro;
2. Jişhaq fuq in-natura irriversibbli tal-munita unika; jenfasizza li l-euro mhuwiex biss proġett monetarju iżda anke proġett politiku;
3. Huwa tal-fehma li, filwaqt li mhux l-effetti kollha tal-internazzjonalizzazzjoni tal-euro jistgħu jiġu kkwantifikati faċilment, it-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro f'termini tar-rwol tiegħu bħala valuta ta' riżerva u munita ta' fatturazzjoni internazzjonali u l-użu tiegħu fis-swieq tal-kambju, tad-dejn internazzjonali u tas-self jista' jiġġenera benefiċċji kemm fuq terminu qasir kif ukoll fit-tul; jinnota, madankollu, li jgħib ukoll riskji u responsabbiltajiet li jridu jitqiesu fil-proċess ta' kkomplementar tal-forzi tas-suq b'miżuri ta' politika; jissottolinja, b'mod partikolari, li status monetarju internazzjonali aktar b'saħħtu għall-euro jista' jżid l-użu tal-euro bħala valuta ta' riżerva, jipprovdi privileġġ eżorbitanti u jnaqqas l-ispejjeż ta' finanzjament estern u tranzazzjoni għall-iskambju ta' muniti, kif ukoll inaqqas l-ispejjeż u r-riskji mgħarrba min-negozji u l-familji Ewropej; jenfasizza li rwol internazzjonali aktar b'saħħtu għall-euro gradwalment johloq swieq finanzjarji Ewropej aktar profondi, likwidi u integrati, li jagħmilhom inqas vulnerabbli għal xokkijiet fir-rata tal-kambju u b'hekk ikun hemm lok għal aċċess aktar affidabbli għall-finanzi għan-negozji u l-gvernijiet Ewropej; jissottolinja li status monetarju aktar b'saħħtu għall-euro jista', barra minn hekk, isahħah l-awtonomija tal-politika monetarja, isahħah it-trażmissjoni globali tagħha u jrendi l-politika monetarja tal-UE inqas dipendenti fuq effetti ekonomiċi u finanzjarji eżoġeni, kif ukoll itejjeb il-likwidità tas-sistema monetarja, inaqqas l-ispejjeż tal-kummerċ u jsahħah l-effiċjenza tas-suq u r-reżiljenza taż-żona tal-euro għax-xokkijiet finanzjarji, li min-naha tiegħu jikkontribwixxi għall-istabbiltà monetarja u finanzjarja tal-UE, minbarra li jipprovdi aġġustament bla xkiel għall-iżbilanċi makroekonomiċi; iqis li rwol internazzjonali aktar b'saħħtu għall-euro jsahħah il-kapaċità tal-UE li tfassal il-pożizzjoni politika tagħha indipendentement mill-iżviluppi globali; jinnota, madankollu, li xi studji jirrimarkaw li r-rwol internazzjonali aktar b'saħħtu ta' munita jista' jwassal għal telf ta' sinjoraġġ, sopravvalutazzjoni tal-munita, volatilità oghla tal-fluss tal-kapital fi żminijiet ta' stress globali u aktar responsabbiltajiet fil-livell internazzjonali;
4. Jenfasizza li rwol aktar prominenti għall-euro fil-livell internazzjonali jista' jsahħah ir-reżiljenza tas-sistema finanzjarja internazzjonali, filwaqt li joffri għażla akbar għall-partecipanti fis-swieq madwar id-dinja u jrendi l-ekonomija internazzjonali inqas vulnerabbli għax-xokkijiet relatati mad-dipendenza kbira ta' bosta setturi minn munita waħda; jikkontempla li l-internazzjonalizzazzjoni tal-euro tista' ssir fattur ewlieni biex jiġi stabbilit il-pedament għal sistema monetarja internazzjonali mġedda, li tkompli sserrah fuq għadd limitat ta' muniti filwaqt li tagħmilha aktar ibbilanċjata u sostenibbli;
5. Iqis li hu fl-interess strateġiku fit-tul taż-żona tal-euro u tal-Istati Membri tagħha li jisfruttaw il-benefiċċji possibbli kollha marbutin mal-hruġ tal-munita tal-euro, u partikolarment mar-rwol internazzjonali msahħah tagħha; jenfasizza li biex daww il-benefiċċji jimmaterjalizzaw ruhhom, hemm bżonn sforzi politiċi orkestrati tajjeb fil-livell Ewropew u nazzjonali, inkluż bil-kontribut tal-BĊE, il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB), l-Awtoritajiet Superviżorji Ewropej (ASE) u l-Bank Ewropew tal-Investment (BEI);

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

6. Jirrimarka li, sabiex ir-rwol internazzjonali tal-euro jissahha, l-Unjoni trid tkompli tiżviluppa u tlesti l-infrastruttura inkompleta tal-munita komuni u tagħmel aktar progress fil-funzjonijiet kritiċi tagħha;
7. Iterni l-htieġa li l-UEM, l-Unjoni Bankarja u l-Unjoni tas-Swieq Kapitali (CMU) jiġu approfonditi u kkompletati, bil-hsieb li tiżdied il-kompetittività internazzjonali tas-swieq Ewropej kif ukoll l-istabbiltà u l-attrazzjoni tal-euro u, fl-aħħar mill-aħħar, l-awtonomija strategika tal-Unjoni;
8. Ifakkar fil-progress li sar fil-bini tal-Unjoni Bankarja u jiehu nota tal-ftehim li ntlahaq fil-Grupp tal-Euro dwar ir-riforma tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà u l-avanz tad-dhul fis-sehh tal-garanzija ta' kontinġenza komuni għall-Fond Uniku ta' Riżoluzzjoni; jilqa' r-rieżami kontinwu tal-qafas dwar il-ġestjoni tal-kriżi u l-assigurazzjoni ta' depożitu min-naha tal-Kummissjoni biex jiżdiedu l-effiċjenza, il-proporzjonalità u l-koerenza ġenerali tal-qafas sabiex jiġu ġestiti l-kriżijiet tal-banek fl-UE;
9. Jiehu nota tat-talba tas-Summit tal-Euro tal-11 ta' Diċembru 2020 lill-Grupp tal-Euro biex ihejji pjan ta' hidma gradwali u marbut biż-żmien dwar l-elementi kollha pendenti meħtieġa biex titlesta l-unjoni bankarja; ifakkar li l-unjoni bankarja għad m'għandhiex skema ta' assurazzjoni tad-depożiti, kif ukoll mekkaniżmu biex jiġi żgurat li bank friżoluzzjoni jista' jinghata likwidità; jenfasizza, għalhekk, li l-finalizzazzjoni tal-unjoni bankarja, b'mod partikolari l-holqien ta' sistema mfassla tajjeb biex jiġi ggarantiti u protetti d-depożiti tal-banek fl-UE, u t-tlestija tal-mekkaniżmu li jindirizza l-banek li jkun qegħ id fallu, isahhu r-rwol internazzjonali tal-euro;
10. Iqis li approċċ ta' "portafoll sikur" u l-ghoti ta' setghat lill-SRB permezz tar-riforma tal-qafas ta' riżoluzzjoni u l-holqien ta' skema Ewropea ta' assurazzjoni tad-depożiti jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' suq uniku għall-banek Ewropej u jkissru ċ-ċirku ta' feedback bejn Stat Membru u s-sistema finanzjarja tiegħu stess, u b'hekk tiżdied l-attrazzjoni tal-assi denominati f'euro u jissahha ir-rwol internazzjonali tal-euro;
11. Jissottolinja li r-rwol internazzjonali tal-euro jibbenefika wkoll mill-isfruttament tal-potenzjal ta' wiehed mill-akbar valuri miżjuda tal-UE: is-suq uniku tagħha; jitlob, għal dan il-ghan, l-ikkompletar tas-suq uniku;
12. Jirrimarka li l-ikkompletar tas-CMU jippromwovi r-rwol tal-euro fis-suq internazzjonali, billi swieq kapitali domestiċi, finanzjarji u denominati f'euro profondi u likwidi huma essenzjali biex munita tikseb u tgħolli l-istatus internazzjonali tagħha; jissottolinja li aktar progress fl-iżvilupp tas-CMU jzid kemm ir-reżiljenza għal żviluppi globali u l-indipendenza minnhom kif ukoll l-attrazzjoni tal-assi denominati f'euro; jiddeplora s-sottożvilupp u s-segmentazzjoni tas-swieq tal-kapital taż-żona tal-euro skont linji nazzjonali, li rriżulta fi swieq ta' daqs żgħir; ihegġegħ it-tishih tal-kooperazzjoni dwar it-tassazzjoni ta' prodotti finanzjarji, jitlob li jitnaqqsu l-ghazliet u d-diskrezzjonijiet fil-livell nazzjonali sabiex jitnaqqsu l-ostakli transfruntiera u jitlob sforzi biex tinbeda armonizzazzjoni minima gradwali u progressiva tar-regoli nazzjonali dwar l-insolvenza; iqis li wara l-hruġ tar-Renju Unit mill-UE, l-Unjoni għandha tagħmel kull sforz biex issahha il-kompetittività globali tagħha billi tibni fuq il-punti b'sahhihom li għandha biex issir suq attraenti għall-kumpaniji u l-investituri Ewropej u internazzjonali; jirrikonoxxi, f'dan il-kuntest, ir-rwol potenzjali tal-euro biex jittaffa l-impatt tal-hruġ tar-Renju Unit fuq l-Irlanda;
13. Jenfasizza l-bżonn ta' politiki strutturali sostenibbli, ġusti u sodi mil-lat ekonomiku, fiskali u ta' tishih tal-produttività u t-tkabbir, kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak tal-Istati Membri, li jkun bbażati fuq impenn għal regoli fiskali kredibbli biex jinżammu l-istabbiltà u l-integrità tal-euro; jilqa', f'dan ir-rigward, il-pjan deskritt fil-pakkett ta' rkupru ta' Next Generation EU li jintuza impuls fiskali, b'mod partikolari s-self ta' EUR 750 biljun minn bonds tas-swieq tal-kapital biex jiġi ffinanzjat l-irkupru mill-pandemija tal-COVID-19 u tiġi appoggiata t-tranżizzjoni ekoloġika u digitali; iqis li l-Fond għall-Irkupru u r-Reżiljenza jista' jtejjeb il-funzjonament tas-suq tad-dejn sovrani attwalment frammentat, jiffaċilita t-tlestija tal-unjoni bankarja u jsostni l-progress lejn l-ikkompletar tas-CMU; jilqa', barra minn hekk, il-hruġ ta' EUR 100 biljun f'bonds fl-ambitu tal-istrument Ewropew għal appoġġ temporanju biex jittaffew ir-riskji ta' qgħad f'emergenza (SURE); jinnota li l-esperjenza reċenti bil-hruġ ta' SURE tikkonferma l-livell ta' interess għoli tal-investituri fil-bonds Ewropej; jirrikonoxxi li l-finanzjament tal-pjan għall-irkupru permezz ta' rispons kollettiv għal xokk komuni huwa l-approċċ it-tajjeb; jenfasizza li l-użu ta' varjetà ta' taxxi biex jiżdiedu r-riżorsi proprji tal-UE huwa pass fid-direzzjoni t-tajba, u, għalhekk, wiehed li jsahha ir-rwol tal-euro; iqis li l-Parlament għandu jinghata rwol demokratiku aktar b'sahha fl-implimentazzjoni ta' dan il-proċess permezz ta' skrutinju politiku;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

14. Jenfasizza l-bżonn ta' qafas fiskali kredibbli li jsaħħah l-attrawenza tal-euro billi jiġi promoss tkabbir fit-tul, tiġi żgurata l-istabbiltà biex tittejjeb is-sostenibbiltà tal-finanzi tal-Istati Membri u jiġu minimizzati r-riskji ta' ridenominazzjoni; jitlob, f'dan ir-rigward, li ssir aktar riflessjoni dwar il-qafas tal-patt ta' stabbiltà u tkabbir attwali u l-infurzar tiegħu fid-dawl ta' ċirkustanzi diffiċli u l-kwistjonijiet ta' legat li jirriżultaw mir-rispons għall-kriżi ekonomika kkawżata mill-pandemija tal-COVID-19, li se jidmuni magħna għal għexieren ta' snin; jinnota li filwaqt li wħud mill-miżuri ta' appoġġ se jiskattaw awtomatikament, l-għażla tal-iskadenzi xierqa għall-irtirar ta' dawkl li jifdal se tkun essenzjali sabiex jiġi evitat li jiddgħajfu l-irkupru u t-tkabbir, li se jkun fundamentali importanti biex, wara l-kriżi, id-dejn jiġi indirizzat u jitniżżel għal livelli sostenibbli;

15. Jenfasizza li provvista adegwata ta' assi sikuri hija prekundizzjoni għall-istatus tal-munita internazzjonali, u jissottolinja d-disponibbiltà limitata ta' assi sikuri denominati f'euro; iqis li l-iżvilupp ta' għodod ta' politika adegwati jista' jiffacilita l-provvista ta' assi sikuri, u jqis ukoll li l-hruġ propost ta' dejn komuni biex jiġi ffinanzjat l-irkupru ekonomiku u soċjali se jipprovdi valur referenzjarju ta' assi ta' riżerva fil-livell tal-UE u jzid il-provvista ta' assi sikuri denominati f'euro; jistieden lill-Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku jaġġorna r-rapport tat-Task Force ta' Livell Għoli dwar l-Assi Sikuri tiegħu tal-2018; iħegġegħ lill-BEI johroġ għadd akbar ta' bonds denominati f'euro, li jtejjeb id-disponibbiltà ta' assi mingħajr riskju denominati f'euro;

16. Jirrikonoxxi li l-euro diġà hija l-munita ta' denominazzjoni ewlenija għall-hruġ ta' bonds ekoloġiċi, hekk kif, kif skont il-BĊE, fl-2019 aktar minn nofs il-bonds ekoloġiċi mahruġa globalment inhargu f'euro; jemmen li l-UE għandha tkun fuq quddiem nett fid-dinja anke fl-istabbiliment ta' standards għall-hruġ ta' bonds ekoloġiċi; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tippreżenta pjan ta' azzjoni ambizzjuż għid dwar finanza sostenibbli u proposta għal standard robust dwar il-bonds ekoloġiċi tal-UE; iqis li l-konsolidazzjoni tar-rwol awtorevoli mondjali tal-UE fil-finanzi ekoloġiċi u l-kapaċità tagħha li tissettja l-istandards tista' ssahħah l-euro bħala l-munita tal-għażla għal prodotti finanzjarji sostenibbli u ssostni r-rwol internazzjonali tagħha; ifahħar id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tohroġ bonds ekoloġiċi bħala element importanti tal-finanzjament tal-Fond għall-Irkupru u r-Reżiljenza; itenni li l-bonds ekoloġiċi huma strumenti ta' dejn li r-rikavat tagħhom għandu l-ghan li jiffinanzja strumenti sostenibbli u li ma jagħmlux hsara lill-ambjent; iħegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jipprovdu lill-investituri, permezz ta' standards b'saħħithom ta' trasparenza u traċċabbiltà tar-rikavat, grad b'saħħtu ta' ċertezza tad-dritt li l-investment tagħhom se jintuza għall-iskop iddikjarat; jitlob, f'dan il-kuntest, l-ikkompletar u l-implimentazzjoni rapida tat-tassonomija ta' attivitajiet ekonomiċi sostenibbli; jirrimarka l-bżonn li jiġi evitat ir-riskju tal-effetti potenzjali negattivi tal-likwidità li jistgħu jirriżultaw b'riżultat tal-frammentazzjoni tal-assi sikuri Ewropej bejn bonds ekoloġiċi, bonds soċjali u bonds "standard";

17. Jiehu nota tar-rwol tal-ġeopolitika fir-rwol globali ta' munita; jitlob li r-rwol ġeopolitiku tal-UE jissahħah sabiex jiġi appoġġjat rwol imsahħah għall-euro, filwaqt li jittiehed vantaġġ shiħ minnu; jenfasizza li l-internazzjonalizzazzjoni tal-euro tagħti aktar spazju lill-UE biex tinfluwenza deċiżjonijiet ġeopolitiċi globali, li, min-naħa tiegħu, jista' jsaħħah l-attrawenza globali tal-euro; jinnota li filwaqt li r-rwol tal-ġeopolitika fid-dinja tal-lum għandu jkun parti mir-riflessjoni dwar it-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro, b'mod partikolari meta l-internazzjonalizzazzjoni tal-munita tista' tipproduci effetti pożittivi għas-sigurtà, l-Unjoni għandha tikkunsidra l-kapaċitajiet tagħha fil-qasam tal-politika barranija u tas-sigurtà, filwaqt li tippromwovi sistema internazzjonali li tqis il-koopearazzjoni multilaterali u governanza globali tajba;

18. Jinnota li l-applikazzjoni unilaterali ta' sanzjonijiet min-naħa ta' pajjiżi terzi tista' tohloq riskju ta' effetti extraterritorjali u għib magħha sfidi għall-awtonomija deċiżjonali tal-UE u tal-Istati Membri tagħha, kif ukoll għad-dritt tagħhom li jirregolaw; jinsisti li l-promozzjoni ta' rwol internazzjonali akbar għall-euro tikkostitwixxi mod ta' kif tiġi evitata s-saħħa tas-sanzjonijiet ta' pajjiżi terzi; jilqa', f'dan ir-rigward, il-miżuri li diġà ttiehdu mill-Unjoni bħall-attivazzjoni tal-"istatut ta' imblukkar"⁽³⁴⁾ tal-UE u l-holqien tal-Strument ta' Appoġġ għall-Iskambji ta' Kummerċ (INSTEX); jistieden lill-Kummissjoni tkompli l-hidma tagħha kemm fuq l-effikaċja tas-sanzjonijiet tagħha stess kif ukoll fuq l-effetti extraterritorjali tas-sanzjonijiet ta' pajjiżi terzi fuq l-operaturi tal-UE;

⁽³⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2271/96 tat-22 ta' Novembru 1996 li jipproteġi kontra l-effetti tal-applikazzjoni ekstraterritorjali tal-legiżlazzjoni adottata minn pajjiżi terzi, u l-azzjonijiet ibbażati fuqha jew li jirriżultaw minnha (GU L 309, 29.11.1996, p. 1).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

19. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar il-fatt li l-istruttura istituzzjonali frammentata tal-UE u n-nuqqas ta' kapacità li titkellem b'vuċi wahda fl-istituzzjonijiet internazzjonali jistgħu jimminaw il-kredibbiltà tal-politiki monetarji u fiskali tal-UE, filwaqt li jżommu lura l-iżvilupp istituzzjonali ulterjuri taż-żona tal-euro kif ukoll ir-rwol internazzjonali tal-euro; itenni l-bżonn ta' aktar rappreżentanza simplifikata u kodifikata tal-UE f'organizzazzjonijiet u korpi multilaterali, partikolarment ir-rappreżentanza taż-żona tal-euro fil-FMI, biex tkun tista' titrawwem l-influwenza globali tal-euro; iqis li, sa ma tiġi solvuta l-kwistjoni tar-rappreżentanza, koordinazzjoni aktar effettiva fost id-diversi rappreżentanti tal-UE tista' tiffavorixxi r-rwol internazzjonali tal-euro; jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi twegibiet dettaljati dwar l-azzjonijiet konkreti meħuda b'segwitu għall-proposti magħmula mill-Parlament fir-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' April 2016 dwar ir-rwol tal-UE fil-qafas tal-istituzzjonijiet u l-korpi internazzjonali finanzjarji, monetarji u regolatorji;

Politiki li jsaħħu r-rwol internazzjonali tal-euro

20. Jissottolinja li rwol internazzjonali msahħah għall-euro jista' jikkontribwixxi għall-awtonomija strateġika miftuħa tal-Unjoni u jsaħħaha; jirrakkomanda, għalhekk, azzjonijiet kemm għat-tfassil kif ukoll għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' politika li jrawmu r-rwol internazzjonali tal-euro u jappoġġjaw bidliet xprunati mis-suq f'din id-direzzjoni, filwaqt li jikkonsolidaw ukoll il-funzjonament u l-koeżjoni taż-żona tal-euro internament, u jippromwovu t-tweġġiq ta' objettivi importanti mil-lat ta' klima u sostenibbiltà, filwaqt li jqisu l-ispeċifità tar-reġjuni periferiċi;

21. Jemmen li minbarra l-approfondiment u l-ikkompletar tal-UEM, politiki kritiċi li jiffavorixxu t-tisħiħ tar-rwol internazzjonali tal-euro jistgħu jkollhom fil-mira, fost l-oħrajn, is-servizzi finanzjarji u s-swieq tal-kapital, is-suq tax-xogħol, is-sistemi ta' pagament, il-kummerċ internazzjonali, l-enerġija, it-trasformazzjoni diġitali, il-għieda kontra t-tibdil fil-klima, u l-politiki barranin u ta' sigurtà; jenfasizza li politiki bħal dawn iridu jiġu segwiti bil-għan li jintlaħqu l-objettivi ġenerali tal-Unjoni;

22. Jinnota li swieq finanzjarji b'saħħithom u kompetittivi huma essenzjali biex jissahħah ir-rwol internazzjonali ta' munita, u jissottolinja, għalhekk, il-ħtieġa ta' regolamentazzjoni effettiva, proporzjonata u prevedibbli f'dan il-qasam;

23. Jirrikonoxxi l-fatt li s-suq tal-ikklijar centralizzat huwa kkonċentrat hafna, partikolarment għall-ikklijar tad-derivattivi tar-rati tal-imghax denominati feuro li jiddependi hafna minn kontropartijiet centrali tal-ikklijar (CCPs) ibbażati fir-Renju Unit; jiehu nota, f'dan il-kuntest, tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-ekwivalenza limitata fiz-żmien, u jhegġegħ lill-industrija ssegwi l-appell tal-Kummissjoni biex inaqqsu l-iskoperturi tagħhom u d-dipendenza fuq CCPs ta' pajjiżi terzi, b'mod partikolari skoperturi derivattivi barra l-Borża (OTC) denominati feuro u f'muniti oħra tal-Unjoni; jappoġġja, f'dan ir-rigward, l-isforzi tas-CCPs tal-UE biex jibnu l-kapaċitajiet ta' kklirjar tagħhom, kif ukoll l-isforzi tal-Kummissjoni, l-Awtorità Superviżorja Ewropea u l-BĊE biex fix-xhur li ġejjin jgħinu lill-industrija fl-identifikazzjoni u l-indirizzar ta' kwalunkwe ostaklu tekniku għat-trasferiment ta' skoperturi eċċessivi lejn l-UE; jissottolinja, f'dan ir-rigward, l-importanza tal-kooperazzjoni regolatorja bejn l-UE u r-Renju Unit, ibbażata fuq qafas volontarju u mhux vinkolanti barra mill-Ftehim ta' Kummerċ u Kooperazzjoni (TCA) li jippermetti djalogu dwar il-kwistjonijiet regolatorji rilevanti kollha filwaqt li jirrispetta bis-shiħ l-awtonomija regolatorja u superviżorja ta' kull naha;

24. Jinnota li l-prominenza globali ta' munita hija marbuta direttament mar-rwol tal-pajjiż emittenti fil-kummerċ globali; jishaq li l-UE, li tikkostitwixxi wiehed mill-akbar blokko kummerċjali tad-dinja b'impenn favur swieq internazzjonali miftuħin u hielsa, tista' tibbenefika minn rwol internazzjonali msahħah tal-munita tagħha; jissottolinja li l-ispinta favur l-għażla tal-euro fil-kummerċ tnaqqas ir-riskju tal-kambju u spejjeż oħra relatati mal-munita, speċjalment għall-SMEs Ewropej; josserva, madankollu, li minkejja l-pożizzjoni tagħhom bħala xerrejja u produtturi kbar, il-kumpaniji Ewropej ġieli jagħzlu li jagħmlu kummerċ fi swieq strateġiċi ewlenin f'muniti oħrajn jew jiffaċċjaw diffikultajiet biex iwettqu negozju feuro minhabba ċerti strutturi tas-suq u dipendenzi storiċi; jiehu nota tal-istudji li juru li s-sehem tal-euro fil-fatturazzjoni mill-kumpaniji jiddependi minn bosta fatturi li jinkludu d-daqs tal-kumpanija u l-pajjiż li tkun lokalizzata fiha, l-omoġeneità tal-prodotti u l-ktajjen tal-provvista eżistenti; jistieden lill-Kummissjoni, għalhekk, tippromwovi l-użu tal-euro fl-ipprezzar u l-fatturazzjoni fi tranżazzjonijiet kummerċjali u tagħmel użu mill-potenzjal għoli offrut mill-istrumenti finanzjarji denominati feuro billi tiddjaloga attivament mal-partijiet ikkonċernati privati u s-shab kummerċjali u tippromwovi l-użu tal-euro fil-ftehimiet kummerċjali tal-UE; jirrimarka wkoll, f'dan il-kuntest, il-potenzjal offrut mill-ktajjen tal-provvista li jkun konformi mal-għanijiet klimatiki u ta' sostenibbiltà tal-Unjoni kif ukoll ma' standards rilevanti oħra;

25. Iqis li l-Kummissjoni tista' tkompli tippromwovi l-użu tal-euro fl-ipprezzar u l-fatturazzjoni kummerċjali, u tippromwovi l-investimenti denominati feuro, billi żżomm djalogu miftuħ mal-partijiet ikkonċernati privati u pubbliċi, l-awtoritajiet nazzjonali u l-investituri istituzzjonali, filwaqt li tipprovdi għarfien shiħ u komprensjonijiet tal-inizjattivi tagħha

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

u d-diversi sforzi li għandhom l-għan li jsaħhu l-attrazzjoni u r-reżiljenza taż-żona tal-euro u l-euro; jara mertu fit-tishih tal-impatt tad-diplomazija ekonomika Ewropea permezz ta' skambji regolari mas-shab tal-G20, kif ukoll mal-pajjiżi tal-vicinat u l-pajjiżi kandidati, biex jiġu identifikati azzjonijiet ta' politika konkreti ta' interess reċiproku bil-hsieb li jikber ir-rwol tal-euro f'pajjiżi terzi;

26. Jirrimarka li sehem oghla ta' kuntratti tal-enerġija kkummerċjalizzati fl-euro jista' jsaħha ir-rwol internazzjonali tal-munita unika u jappoġġja politiki li jkomplu jiżviluppaw dak l-għan; jenfasizza, f'dan ir-rigward, l-importanza tas-swieq tal-enerġija u tal-komoditajiet ekoloġiċi bħala pijunieri għall-kummerċ mondjali ta' beni denominati f'euro, fejn il-kwoti tal-emissjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUAs) fl-ambitu tas-sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet (EU-ETS) jghinu biex jissahha ir-rwol tal-euro fil-kummerċ internazzjonali, kif ukoll biex jintlaħqu l-oġettivi klimatiċi tal-UE; jitlob ukoll li tittiehed azzjoni biex jiġu ffaċilitati kuntratti innovattivi għodda, b'mod partikolari għal sorsi ta' enerġija sostenibbli u swieq tal-enerġija għodda, li jgħolqu opportunità biex aktar kuntratti tal-enerġija jiġu negozjati f'euro, u b'hekk jissahha ir-rwol internazzjonali tal-euro; ihegġeġ lill-Kummissjoni tkompli bil-konsultazzjoni u t-thejjija ta' studji bil-għan li jiġi identifikat il-potenzjal li l-użu tal-euro jiżdied f'setturi oħra, partikolarment fit-trasport, kif ukoll fl-agrikoltura u l-prodotti bażiċi tal-ikel, sabiex ikompli jiġi appoġġjat u promoss l-użu tal-euro għal dan it-tip ta' kuntratti; jitlob, għalhekk, aktar azzjoni biex jiġu riveduti r-regoli tas-suq finanzjarju, inklużi d-Direttiva⁽³⁵⁾ u r-Regolament⁽³⁶⁾ dwar is-Swieq fl-Istrumenti Finanzjarji (MiFID II/MIFIR), u biex jiġi ssimplifikat u jkompli jiġi armonizzat il-qafas ta' trasparenza tas-swieq tat-titoli bil-għan li jiżdied il-kummerċ sekondarju fi strumenti ta' dejn denominati f'euro, kif ukoll ir-Regolament dwar il-Parametri Referenzjarji, sabiex jiġi appoġġjat l-iżvilupp ta' parametri referenzjarji tal-euro għas-swieq tal-komoditajiet u jissahha ir-rwol tal-euro bħala munita ta' referenza;

27. Jenfasizza r-rwol li għandu l-BĊE fiż-żamma tal-fiduċja fl-euro u s-salvagwardja tal-awtonomija monetarja fil-kuntest globali u l-istabbiltà tal-prezzijiet; jissottolinja l-fatt li munita li żżomm valur stabbli fit-tul tippromwovi din il-fiduċja; jenfasizza, f'dan ir-rigward, l-importanza li jintlaħqu l-miri ta' stabbiltà tal-prezzijiet u l-kredibbiltà tal-politika monetarja; jinnota, madankollu, li l-mira tal-inflazzjoni ma ntlahqitx sistematikament;

28. Jishaq fuq l-importanza tal-istabbiltà tas-swieq finanzjarji fiż-żona tal-euro bħala prekondizzjoni għall-istatus ta' munita internazzjonali; jenfasizza l-effetti tal-politika monetarja tal-BĊE fuq l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji; jilqa' r-reazzjonijiet rapidi u sostanzjali tal-BĊE għall-politika monetarja għall-kriżi tal-COVID-19 meħuda f'kuntest ta' emerġenza; jirrikonxxi l-impatt pożittiv tal-miżuri fil-pront tal-BĊE għas-sitwazzjoni ekonomika u l-istabbiltà finanzjarja taż-żona tal-euro, kif ukoll għall-attrazzjoni tal-euro, bl-istabbilizzazzjoni tas-swieq finanzjarji, is-salvagwardja tad-disponibbiltà tal-likwidità f'euro, l-appoġġ għall-kundizzjonijiet ta' finanzjament fl-ekonomija taż-żona tal-euro u, globalment, it-tishih tal-fiduċja fis-suq;

29. Jissottolinja l-importanza tal-ftehimiet ta' swap u tal-linji repo fl-indirizzar tan-nuqqasijiet fis-swieq tal-finanzjament tal-euro fuq livell globali, billi tiġi żgurata provvista adegwata ta' likwidità f'euro u, indirettament, jissahha ir-rwol internazzjonali tal-euro; josserva l-impenn tal-Eurosistema li tappoġġja l-likwidità u l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji fi żminijiet ta' kriżi, kif ukoll it-trażmissjoni bla xkiel tal-politika monetarja tagħha; jistieden lill-BĊE, f'dan ir-rigward, ikompli jespandi l-ftehimiet ta' swap tiegħu għall-pajjiżi tal-vicinat li mhumieq fiż-żona tal-euro u lil hinn minnhom; jistieden lill-BĊE jespjora aktar modi biex jissahha ir-rwol internazzjonali tal-euro bil-hsieb li tikber il-pożizzjoni politika indipendenti tiegħu fil-kuntest globali u tissahha l-awtonomija deċiżjonali ekonomika u finanzjarja tal-Ewropa;

30. Jishaq li l-obbligu li jiġu rispettati l-appelli għall-margni tal-kontropartijiet ċentrali Ewropej wara l-hin tal-gheluq ta' TARGET2 (is-sistema ta' pagament gross f'hin reali taż-żona tal-euro) ma' muniti mhux Ewropej tpoġġi lill-banek Ewropej fi żvantagġ konsiderevoli, speċjalment fi żminijiet ta' stress fis-suq bħal fl-ewwel ġimgħat tal-COVID-19; jenfasizza li l-estensjoni tal-hinijiet tal-ftuh ta' TARGET2 biex jaqblu mal-hinijiet tal-ftuh tas-swieq tal-kambju ssahha ir-rwol tal-euro u l-awtonomija tas-swieq tal-kapital Ewropej, u b'hekk tippermetti lill-banek Ewropej jevitaw li jirrikorru għal likwidità mhux f'euro sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-margni tas-CCP; jilqa' l-konsolidazzjoni ta' TARGET2-T2S bl-estensjoni tal-hinijiet tal-ftuh, skedata għal Novembru 2022; ihegġeġ lill-BĊE u lill-partijiet ikkonċernati l-oħra jaċċeleraw l-estensjoni tal-hinijiet tal-ftuh ta' TARGET2;

⁽³⁵⁾ Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349).

⁽³⁶⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq tal-istrumenti finanzjarji u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 84).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

31. Jishaq li, minbarra l-mandat primarju li jżomm l-istabbiltà fil-prezzijiet u l-mandat sekondarju li jappoġġja l-politiki ekonomiċi ġenerali fl-Unjoni sabiex jikkontribwixxi għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-Unjoni kif stabbiliti fl-Artikolu 3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, il-BĊE għandu l-kompitu li jiffaċilita t-tħaddim bla xkiel tas-sistemi ta' pagamenti u saldu; jissottolinja l-importanza ta' soluzzjonijiet ta' pagament Ewropej awtonomi; jistieden lill-BĊE jiżgura bilanċ xieraq bejn l-innovazzjoni finanzjarja, l-istabbiltà u l-harsien tal-konsumatur; jilqa' l-inizjattiva meħuda minn 16-il bank Ewropew biex titnieda l-Inizjattiva Ewropea għall-Pagamenti li għandha l-għan li tohloq soluzzjoni ta' pagamenti unifikata għall-konsumaturi u n-negozjanti fl-Ewropa kollha;

32. Jilqa' r-rapport tal-BĊE dwar l-euro diġitali u jissottolinja l-valur li munita diġitali tista' żżid fit-tishih tar-rwol internazzjonali tal-euro, inkluża l-fiduċja taċ-ċittadini fil-munita komuni; jiehu nota tad-dikjarazzjoni ta' Fabio Panetta, membru tal-Bord Eżekuttiv tal-BĊE inkarigat mit-Task Force ta' Livell Għoli dwar il-munita diġitali tal-bank ċentrali (CBDC), li l-euro diġitali ma jhux post il-flus kontanti iżda jikkomplementahom; ihegġegħ lill-BĊE jkompli l-hidma tiegħu fir-rigward tal-euro diġitali u jistenna bil-herqa l-pass li jmiss tal-BĊE f'dan il-proċess, abbażi tad-deċiżjoni tal-Kunsill Governattiv li hi mistennija tinhareġ f'nofs l-2021; jissottolinja l-importanza li jiġi żgurat livell għoli ta' reżiljenza ċibernetika u ċibersigurtà u jappoġġja l-isforzi tal-BĊE biex tippromwovi dan l-aspett; jitlob, barra minn hekk, li l-benefiċċji u l-iżvantaġġi tal-użu ta' munita diġitali jkomplu jiġu evalwati sabiex jintlaħaq bilanċ bejn il-kompetittività globali, l-innovazzjoni, is-sigurtà u l-privatezza;

33. Jenfasizza li rwol aktar b'saħħtu għall-euro fl-era diġitali għandu jkun sostnut minn soluzzjonijiet innovattivi ta' finanzjament diġitali u pagamenti diġitali effettivi f'euro; jitlob li dan jiġi promoss bl-implimentazzjoni ta' strateġiji komprensivi dwar il-finance diġitali u l-pagamenti bl-imnut; iqis li, fid-dawl tat-trasformazzjoni diġitali, l-UE għandha tistabbilixxi qafas biex tissalvagwardja l-istabbiltà finanzjarja, b'konformità mal-oghla standards għaċ-ċibersigurtà u l-harsien tal-konsumatur, inkluża l-protezzjoni tal-privatezza u tad-data, kif ukoll biex tippoteġi l-aktar gruppi vulnerabbli, bħall-anzjani u l-persuni b'diżabilità, li jistgħu jiltaqgħu ma' problemi fl-użu ta' teknoloġiji godda; jissottolinja l-htieġa li titkompla l-għieda kontra l-ħasil tal-flus billi jiġi stabbilit superviżur u unità tal-intelligence finanzjarja Ewropej, filwaqt li jintesa n-nazzjonalizmu ekonomiku mnejn toriġina s-sistema superviżorja decentralizzata attwali f'dan il-qasam; jirrikonoxxi l-isforzi tal-EBA f'dan ir-rigward għall-holqien ta' kulleġġi kontra l-ħasil tal-flus li jippermettu lis-superviżuri jaqblu dwar approċċ komuni, inklużi azzjonijiet koordinati, il-kondiviżjoni tal-informazzjoni u l-valutazzjoni tar-riskju;

34. Jiehu nota taż-żieda fil-popolarità tal-kriptoassi u jenfasizza l-importanza tal-monitoraġġ tal-iżvilupp tagħhom u r-riskji ta' muniti stabbli għas-sovranià monetarja; jirrikonoxxi l-hidma ta' monitoraġġ fuq il-kriptoassi min-naha ta' banek ċentrali, awtoritajiet u organizzazzjonijiet ohra; jishaq fuq il-htieġa ta' gwida ċara u konsistenti fil-livell tal-UE dwar il-proċessi regolatorji u prudenzjali attwali, li tippromwovi aktar innovazzjoni, tiżgura stabbiltà finanzjarja u tippreserva l-harsien tal-konsumatur; jilqa', f'dan ir-rigward, il-proposta tal-Kummissjoni għal regolament li jkollu l-għan li jtejjeb iċ-ċertezza tad-dritt fit-trattament regolatorju tal-kriptoassi;

35. Jilqa' l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titlu "Is-sistema ekonomika u finanzjarja Ewropea: it-trawwim tal-ftuħ, tas-saħħa u tar-reżiljenza", adottata fid-19 ta' Jannar 2021, li tistabbilixxi strateġija komprensiva għat-tishih tal-awtonomija strateġika tal-Ewropa fil-qasam makroekonomiku u finanzjarju; japprova, b'mod partikolari, l-azzjonijiet ewlenin imressqa mill-Kummissjoni biex tippromwovi l-użu globali tal-euro;

o

o o

36. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0111

Rapport ta' evalwazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data sentejn wara l-applikazzjoni tiegħu

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-rapport ta' evalwazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data sentejn wara l-applikazzjoni tiegħu (2020/2717(RSP))

(2021/C 494/11)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 16 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (GDPR) ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni mill-Kummissjoni tal-24 ta' Ġunju 2020 dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-protezzjoni tad-data bħala pilastru tal-ghoti tas-setgħa liċ-ċittadini u tal-approċċ tal-UE għat-tranżizzjoni diġitali – sentejn ta' applikazzjoni tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data,
 - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ġunju 2020 lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-protezzjoni tad-data bħala pilastru tal-ghoti tas-setgħa liċ-ċittadini u tal-approċċ tal-UE għat-tranżizzjoni diġitali – sentejn ta' applikazzjoni tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (COM(2020)0264),
 - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Lulju 2019 bit-titolu “Regoli dwar il-protezzjoni tad-data bħala faċilitatur tal-fiduċja fl-UE u lil hinn – niehdu kont” (COM(2019)0374),
 - wara li kkunsidra l-kontribut tal-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB) għall-evalwazzjoni tal-GDPR skont l-Artikolu 97, adottata fit-18 ta' Frar 2020 ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-EDPB “First overview on the implementation of the GDPR and the roles and means of the national supervisory authorities” (L-ewwel harsa ġenerali dwar l-implimentazzjoni tal-GDPR u r-rwoli u l-mezzi tal-awtoritajiet superviżorji nazzjonali) tas-26 ta' Frar 2019 ⁽³⁾,
 - wara li kkunsidra l-linji gwida adottati mill-EDPB skont l-Artikolu 70(1)(e) tal-GDPR,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 132(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-mozzjoni għal riżoluzzjoni tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern,
- A. billi l-GDPR ilu applikabbli mill-25 ta' Mejju 2018; billi, bl-eċċezzjoni tas-Slovenja, l-Istati Membri kollha adottaw leġiżlazzjoni ġdida jew adattaw il-liġi nazzjonali tagħhom dwar il-protezzjoni tad-data;
- B. billi skont l-Isthariġ dwar id-Drittijiet Fundamentali mwettaq mill-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali, l-individwi huma dejjem aktar konxji dwar id-drittijiet tagħhom skont il-GDPR; billi minkejja l-fatt li l-organizzazzjonijiet stabbilew mizuri biex jiffaċilitaw l-eżerċizzju tad-drittijiet tas-sugġett tad-data, l-individwi għadhom ihabbtu wiċċhom ma' diffikultajiet meta jippruvaw jeżerċitaw dawn id-drittijiet, b'mod partikolari d-dritt ta' aċċess, portabbiltà, u trasparenza mtejbja;
- C. billi, mill-bidu tal-applikazzjoni tal-GDPR, l-awtoritajiet superviżorji rċevew żieda massiva fl-ilmenti; billi dan juri li s-sugġetti tad-data huma aktar konxji mid-drittijiet tagħhom u jridu jipproteġu d-data personali tagħhom skont il-GDPR; billi dan juri wkoll li għadhom isehhu volumi kbar ta' operazzjonijiet illegali tal-ipproċessar tad-data;

⁽¹⁾ ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1.

⁽²⁾ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_contributiongdprevaluation_20200218.pdf

⁽³⁾ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/19_2019_edpb_written_report_to_libe_en.pdf

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- D. billi hafna negozji użaw il-perjodu ta' tranżizzjoni bejn id-dhul fis-seħh u l-applikazzjoni tal-GDPR tiegħu għal "tindif tar-rebbiegħa" tad-data biex jivvalutaw liema pproċessar tad-data qed effettivament isehh u liema pproċessar tad-data jaf ma jkunx għadu mehtieg jew ġustifikat;
- E. billi hafna awtoritajiet għall-protezzjoni tad-data (DPAs) ma jistgħux ilaħhqu mal-għadd ta' lmenti; billi hafna DPAs ma għandhomx biżżejjed persunal, ma għandhomx biżżejjed riżorsi u ma għandhomx biżżejjed esperti tat-teknoloġija tal-informazzjoni;
- F. billi l-GDPR jirrikonoxxi li l-liġi fl-Istati Membri għandha tirrikoncilja r-regoli li jirregolaw il-libertà tal-espressjoni u l-informazzjoni, inkluż l-espressjoni ġurnalistika, akkademika, artistika u/jew letterarja, fir-rigward tad-dritt għall-protezzjoni tad-data personali; billi skont l-Artikolu 85, il-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri għandha tipprevedi eżenzjonijiet għall-ipproċessar tad-data mwettaq għal finijiet ġurnalistiċi jew għall-espressjoni akkademika, artistika jew letterarja, jekk dawn ikunu mehtieġa għar-rikonciljazzjoni tad-dritt għall-protezzjoni tad-data personali mal-libertajiet tal-espressjoni u tal-informazzjoni;
- G. billi, kif ġie enfasizzat ukoll mill-EDPB, il-protezzjoni tas-sorsi ġurnalistiċi hija l-pedament tal-libertà tal-istampa; billi ma għandux isir abbuż mill-GDPR kontra l-ġurnalisti u li jiġi limitat l-aċċess għall-informazzjoni; billi fl-ebda ċirkostanza ma għandu jintuża mill-awtoritajiet nazzjonali biex johneq il-libertà tal-media;

Osservazzjonijiet Ġenerali

1. Jilqa' l-fatt li l-GDPR sar standard globali għall-protezzjoni tad-data personali u huwa fattur għall-konvergenza fl-izvilupp tan-normi; jilqa' l-fatt li l-GDPR poġġa lill-UE fuq quddiem nett tad-diskussjonijiet internazzjonali dwar il-protezzjoni tad-data, u għadd ta' pajjiżi terzi allinjaw il-liġijiet tagħhom dwar il-protezzjoni tad-data mal-GDPR; jirrimarka li l-Konvenzjoni 108 tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-Protezzjoni tad-Data giet allinjata mal-GDPR ("Konvenzjoni 108+") u diġà giet iffirmata minn 42 pajjiż; ihegġeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jużaw dan il-momentum biex jagħtu spinta, fil-livell tan-NU, l-OECD, il-G8 u l-G20, bil-għan li jinholqu standards internazzjonali bbażati fuq il-valuri u l-prinċipji Ewropej mingħajr ma jiddgħajef il-GDPR; jissottolinja li pożizzjoni Ewropea dominanti f'dan il-qasam tgħin lill-kontinent tagħna jiddefendi ahjar id-drittijiet taċ-ċittadini tagħna, jissalvagwardja l-valuri u l-prinċipji tagħna, jippromwovi innovazzjoni diġitali affidabbli, u jaċċellera t-tkabbir ekonomiku billi jevita l-frammentazzjoni;
2. Jikkonkludi li, sentejn wara d-dhul fis-seħh tiegħu, il-GDPR kien suċċess ġenerali u jaqbel mal-Kummissjoni li f'dan l-istadju mhuwix mehtieg li tiġi aġġornata jew riveduta l-leġiżlazzjoni;
3. Jirrikonoxxi li sa l-evalwazzjoni li jmiss tal-Kummissjoni, l-enfasi trid tibqa' fuq it-titjib tal-implimentazzjoni u l-ażżjonijiet biex jissahhah l-infurzar tal-GDPR;
4. Jirrikonoxxi l-htieġa ta' infurzar b'sahħtu u effettiv tal-GDPR fi pjattaformi diġitali kbar, kumpaniji integrati u servizzi diġitali oħra, speċjalment fl-oqsma tar-reklamar online, il-mira fuq livell mikro, it-tfassil ta' profil algoritmiku, u l-klassifikazzjoni, it-tixrid u l-amplifikazzjoni tal-kontenut;

Baži Ġuridika għall-Ipproċessar

5. Jissottolinja li s-sitt bażijiet ġuridiċi kollha stipulati fl-Artikolu 6 tal-GDPR huma validi bl-istess mod għall-ipproċessar tad-data personali, u li l-istess attività ta' pproċessar tista' taqa' taht aktar minn baži wahda; ihegġeg lill-awtoritajiet superviżorji tad-data jispeċifikaw li l-kontrolluri tad-data jehtigilhom jistrieħu fuq baži ġuridika wahda biss għal kull għan tal-attivitàjiet tal-ipproċessar, u jispeċifikaw kif kull baži ġuridika tintuża għall-operazzjonijiet ta' pproċessar tagħhom; jinsab imħasseb li l-kontrolluri spiss isemmu l-bażijiet ġuridiċi kollha tal-GDPR fil-politika ta' privatezza tagħhom mingħajr spjegazzjoni ulterjuri u mingħajr ma jirreferu għall-operazzjoni ta' pproċessar speċifika kkonċernata; jissottolinja li din il-prattika tfixkel il-kapaċità tas-sugġetti tad-data u l-awtoritajiet superviżorji li jivvalutaw jekk dawn il-bażijiet ġuridiċi humiex xierqa; ifakkar li sabiex jiġu pproċessati kategoriji speċjali ta' data personali trid tiġi identifikata baži ġuridika skont l-Artikolu 6 u kundizzjoni separata għall-ipproċessar skont l-Artikolu 9; ifakkar lill-kontrolluri dwar l-obbligu legali tagħhom li jwettqu valutazzjoni tal-impatt fuq il-protezzjoni tad-data (DPIA) meta l-ipproċessar tad-data x'aktarx li jirrizulta friskju għoli għad-drittijiet u l-libertajiet tal-persuni fiżiċi;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

6. Ifakkar li mill-bidu tal-applikazzjoni tal-GDPR, "kunsens" tfisser kwalunkwe indikazzjoni mogħtija liberament, speċifika, infurmata u mhux ambigwa tax-xewqat tas-sugġett tad-data; jissottolinja li dan japplika wkoll għad-Direttiva dwar il-Privatezza Elettronika; jinnota li l-implimentazzjoni tal-kunsens validu tibqa' kompromessa bl-użu ta' interfaċċi qarrieqa ("dark patterns"), traċċar ma' kullimkien u Prattiki mhux etiċi oħra; jinsab imhasseb li l-individwi ta' spiss jitleqqgħu taħt pressjoni finanzjarja biex jagħtu l-kunsens tagħhom għal skontijiet jew offerti kummerċjali oħra, jew huma sfurzati jagħtu l-kunsens billi jikkundizzjonaw l-aċċess għal servizz permezz ta' dispożizzjonijiet vinkolanti, bi ksur tal-Artikolu 7 tal-GDPR; ifakkar fir-regoli armonizzati tal-EDPB dwar x'jikkostitwixxi kunsens validu, li jissostitwixxu l-interpretazzjonijiet differenti minn hafna DPAs nazzjonali, u jevitaw il-frammentazzjoni fis-Suq Uniku Diġitali; ifakkar ukoll fil-linji gwida tal-EDPB u tal-Kummissjoni li jistabbilixxu li għal każijiet li fihom is-sugġett tad-data inizzjalment ikun ta' l-kunsens tiegħu iżda fejn id-data personali tiġi pproċessata ulterjorment għal skop differenti mill-iskop li s-sugġett tad-data jkun ta' l-kunsens tiegħu għalih, il-kunsens inizzjali ma jistax jilleġittimizza pproċessar ulterjuri, peress li l-kunsens jehtieg li jkun infurmat u speċifiku biex ikun validu; jiehu nota tal-linji gwida futuri tal-EDPB dwar l-ipproċessar tad-data personali għar-riċerka xjentifika, li se jipprovdu ċarezza dwar it-tifsira tal-Premessa 50 tal-GDPR;

7. Jinsab imhasseb li l-"interess leġittimu" spiss jissewma b'mod abbużiv bħala bażi legali għall-ipproċessar; jirrimarka li l-kontrolluri għadhom jiddependu minn interess leġittimu mingħajr ma jwettqu t-test meħtieġ tal-bilanċ tal-interessi, li jinkludi valutazzjoni tad-drittijiet fundamentali; jinsab partikolarment imhasseb dwar il-fatt li xi Stati Membri qed jadottaw leġiżlazzjoni nazzjonali biex jiddeterminaw il-kundizzjonijiet għall-ipproċessar ibbażat fuq interess leġittimu billi jipprevedu l-ibbilanċjar tal-interessi rispettivi tal-kontrollur u tal-individwi kkonċernati, filwaqt li l-GDPR jobbliga lil kull kontrollur iwettagħ dan it-test tal-ibbilanċjar b'mod individwali, u jagħmel użu minn dik il-bażi legali; jinsab imhasseb li xi interpretazzjonijiet nazzjonali ta' interess leġittimu ma jirrispettawx il-Premessa 47, u effettivament jipprojbixxu l-ipproċessar abbażi ta' interess leġittimu; jilqa' l-fatt li l-EDPB diġà jahdem biex jaġġorna l-opinjoni tal-Grupp ta' Hídma tal-Artikolu 29 (WP29) dwar l-applikazzjoni ta' interess leġittimu bħala bażi ġuridika għall-ipproċessar sabiex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet enfasizzati fir-rapport tal-Kummissjoni;

Drittijiet tas-Sugġetti tad-Data

8. Jenfasizza li hemm bżonn li jiġi ffaċilitat l-eżerċizzju tad-drittijiet individwali previst mill-GDPR, bħall-portabbiltà tad-data jew id-drittijiet fil-kuntest tal-ipproċessar awtomatizzat, inkluż it-tfassil tal-profil; jilqa' l-linji gwida tal-EDPB dwar it-teħid awtomatizzat tad-deċiżjonijiet u dwar il-portabbiltà tad-data; jinnota li d-dritt għall-portabbiltà tad-data ma għiex implimentat b'mod shih f'diversi setturi; jistieden lill-EDPB jinkoraġġixxi lill-pjattaformi online johlqu punt uniku ta' kuntatt għall-pjattaformi diġitali sottostanti kollha tagħhom, minn fejn jistgħu jintbagħtu t-talbiet tal-utenti lir-riċevitur it-tajjeb; jirrimarka li l-konformità mal-prinċipju tal-minimizzazzjoni tad-data, l-implimentazzjoni tad-dritt għall-anonimità effettivament tipprevjeni d-divulgazzjonijiet mhux awtorizzati, is-serq tal-identità u forom oħra ta' abbuż tad-data personali;

9. Jenfasizza li l-konformità mad-dritt għall-informazzjoni tirrikjedi li l-kumpaniji jipprovdu informazzjoni b'mod konċiż, trasparenti, intelligibbli u faċilment aċċessibbli u jevitaw li jieħdu approċċ legali meta jabbozzaw avviżi dwar il-protezzjoni tad-data; jinsab imhasseb li xi kumpaniji għadhom qed jiksru l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 12(1) tal-GDPR u jonqsu milli jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha rrakkomandata mill-EDPB, inkluż l-ejenkar tal-ismijiet tal-entitajiet li jikkondividu d-data magħhom; ifakkar li l-obbligu li tingħata informazzjoni sempliċi u aċċessibbli huwa partikolarment strett fir-rigward tat-tfal; jinsab imhasseb dwar in-nuqqas mifrux ta' mekkaniżmi ta' aċċess li jiffunzjonaw tajjeb għas-sugġetti tad-data; jirrimarka li l-individwi spiss ma jkunux jistgħu jgħieghu lill-pjattaformi tal-internet jiżvelaw il-profil tal-imġiba tagħhom lilhom; jinsab imhasseb li l-kumpaniji ta' spiss jinjoraw il-fatt li d-data inferita hija wkoll data personali, soġġetta għas-salvagwardji kollha skont il-GDPR;

Organizzazzjonijiet u Negozi Żgħar

10. Josserva li xi partijiet ikkonċernati jirrapportaw li l-applikazzjoni tal-GDPR kienet partikolarment ta' sfida, speċjalment għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs), għan-negozji godda, għall-organizzazzjonijiet u l-assocjazzjonijiet, inklużi l-iskejjel, għall-klabbs kif ukoll għas-soċjetajiet; jinnota madankollu li hafna mid-drittijiet u l-obbligi

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

fil-GDPR mhumiex godda iżda diġà kienu fis-seħh skont id-Direttiva 95/46/KE⁽⁴⁾, għalkemm rari ġew infurzati; iqs li l-GDPR u l-infurzar tiegħu ma jridux iwasslu għal konsegwenzi mhux mixtieqa tal-konformità għal kumpaniji iżgħar li l-kumpaniji kbar ma jesperjenzawx; jemma li aktar appoġġ, informazzjoni u taħriġ għandhom ikunu disponibbli mill-awtoritajiet nazzjonali u l-kampanji ta' informazzjoni tal-Kummissjoni sabiex jgħinu jżidu l-għarfien, fil-kwalità tal-implimentazzjoni u fis-sensibilizzazzjoni tar-rekwiżiti u l-għan tal-GDPR;

11. Jirrimarka li ma hemm l-ebda deroga għall-SMEs, għan-negozji godda, għall-organizzazzjonijiet u l-assocjazzjonijiet, inklużi l-iskejjel, għall-klabbs kif ukoll għas-soċjetajiet, u li dawn huma soġġetti għall-kamp ta' applikazzjoni tal-GDPR; jistieden lill-EDPB, għalhekk, jipprovdi informazzjoni ċara biex tiġi evitata kwalunkwe konfużjoni dwar l-interpretazzjoni tal-GDPR, u johlq għodda Prattika tal-GDPR biex jiffacilita l-implimentazzjoni tal-GDPR mill-SMEs, in-negozji godda, l-organizzazzjonijiet u l-assocjazzjonijiet, inklużi l-iskejjel, il-klabbs kif ukoll is-soċjetajiet b'attivitajiet ta' pproċessar b'riskju baxx; jistieden lill-Istati Membri jagħmlu disponibbli mezzi suffiċjenti biex id-DPAs ixerrdu għarfien dwar dawn l-ghodod prattiċi; iheggeg lill-EDPB jiżviluppa mudelli tal-politika tal-privatezza li l-organizzazzjonijiet jistgħu jużaw biex jgħinuhom juru l-konformità proprja mal-GDPR fil-prattika mingħajr ma jkollhom jiddependu minn servizzi ta' partijiet terzi li jiswew hafna flus;

L-infurzar

12. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar l-infurzar mhux uniformi u xi kultant inezistenti tal-GDPR mid-DPAs nazzjonali aktar minn sentejn wara l-bidu tal-applikazzjoni tiegħu, u għalhekk jesprimi dispjaċir li s-sitwazzjoni ta' infurzar ma tjiġitx b'mod sostanzjali meta mqabbla mas-sitwazzjoni skont id-Direttiva 95/46/KE;

13. Jiehu nota tal-fatt li ġew introdotti madwar 275 000 ilment u ngħataw 785 multa amministrattiva għal ksur differenti matul l-ewwel 18-il xahar tal-applikazzjoni tal-GDPR, iżda jirrimarka li sa issa ngħata segwitu lil numru żgħir hafna biss tal-ilmenti mressqa; huwa konxju tal-problemi kkawżati minn ksur ta' data personali, u jfakkar fil-gwida attwali tal-EDPB li tipprovdi ċarezza, fost l-oħrajn, dwar l-iskeda ta' żmien għan-notifika, il-komunikazzjoni lis-suġġetti tad-data u r-rimedji; jirrimarka li formula standard Ewropea ta' notifika ta' ksur tad-data tista' tkun ta' benefiċċju għall-armonizzazzjoni tal-approċċi nazzjonali differenti; jesprimi madankollu dispjaċir għall-fatt li l-ammont tal-multi jvarja b'mod sinifikanti fl-Istati Membri kollha, u li xi multi mahruġa lil kumpaniji kbar huma baxxi wisq biex ikollhom l-effett deterrenti mahsub għall-ksur tal-protezzjoni tad-data; jistieden lid-DPAs isahhu l-infurzar, il-prosekuzzjoni u l-penali għall-ksur tal-protezzjoni tad-data, u jagħmlu użu shih mill-possibbiltajiet fil-GDPR li jimponu multi u jużaw miżuri korrettivi oħra; jishaq li l-projbizzjonijiet fuq l-ipproċessar, jew l-obbligu li tithassar data personali miksuba b'mod li ma jkunx konformi mal-GDPR, jista' jkollhom effett deterrenti uguali jekk mhux oghla mill-multi; jistieden lill-Kummissjoni u lill-EDPB jarmonizzaw il-penali permezz ta' linji gwida u kriterji ċari, kif sar bil-konferenza tal-awtoritajiet superviżorji Germaniżi, sabiex tiżdied iċ-ċertezza tad-dritt u sabiex jiġi evitat li l-kumpaniji jistabbilixxu ruhhom fil-postijiet li jimponu l-aktar penali baxxi;

14. Jinsab imhasseb dwar it-tul tal-investigazzjonijiet tal-każijiet minn xi DPAs, u dwar l-effett negattiv tagħhom fuq l-infurzar effettiv u fuq il-fiducia taċ-ċittadini; iheggeg lid-DPAs iħaffu s-soluzzjoni tal-każijiet, u jużaw il-firxa shiha ta' possibbiltajiet skont il-GDPR, b'mod partikolari jekk ikun hemm ksur sistematiku u persistenti, inkluż b'interess ta' qligħ u b'għadd kbir ta' suġġetti tad-data affettwati;

15. Huwa mhasseb dwar il-fatt li l-awtoritajiet superviżorji ta' 21 Stat Membru mill-31 Stat ikkombinat li japplikaw il-GDPR, jiġifieri l-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea, taż-Żona Ekonomika Ewropea, u r-Renju Unit, iddikjaraw b'mod esplicitu li ma għandhomx biżżejjed riżorsi umani, tekniċi u finanzjarji, postijiet u infrastruttura biex iwettqu b'mod effettiv il-kompiti tagħhom u jeżerċitaw is-setgħat tagħhom; jinsab imhasseb dwar in-nuqqas ta' persunal tekniċu ddedikat fil-biċċa l-kbira tal-awtoritajiet superviżorji madwar l-UE, li jagħmel l-investigazzjonijiet u l-infurzar diffiċli; jinnota bi thassib li l-awtoritajiet superviżorji jinsabu taht pressjoni minhabba d-diskrepanza dejjem akbar bejn ir-responsabbiltajiet biex jipproteġu d-data personali u r-riżorsi tagħhom biex jagħmlu dan; jinnota li s-servizzi diġitali se jsiru dejjem aktar kumplessi minhabba l-użu akbar ta' innovazzjonijiet bħall-intelliġenza artifiċjali (jiġifieri l-aggravar tal-problema ta' trasparenza limitata dwar l-ipproċessar tad-data, speċjalment għat-taħriġ algoritmiku); jinnota għalhekk l-importanza li l-awtoritajiet

⁽⁴⁾ Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

supervizzorji tal-UE kif ukoll l-EDPB ikollhom biżżejjed riżorsi finanzjarji, tekniċi u umani sabiex ikunu jistgħu jitttrattaw malajr iżda bir-reqqa għadd dejjem jikber ta' każijiet kumplessi u intensivi fir-riżorsi, u jikkordinaw u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn id-DPAs nazzjonali, sabiex jimmonitorjaw kif xieraq l-applikazzjoni tal-GDPR u jipproteġu d-drittijiet u l-libertajiet fundamentali; jesprimi t-tassib tiegħu li riżorsi insuffiċjenti għad-DPAs, b'mod partikolari meta r-riżorsi tagħhom jiqabblu mad-dhul tal-kumpaniji tat-teknoloġija tal-informazzjoni l-kbar, jistgħu jirriżultaw fi ftehimiet dwar soluzzjonijiet, peress li dan jillimita l-ispiża ta' proċedimenti twal u kkumplikati;

16. Jistieden lill-Kummissjoni tevalwa l-possibbiltà li l-kumpaniji teknoloġiċi kbar multinazzjonali jkunu obbligati jhallu għas-sorveljanza tagħhom stess bl-introduzzjoni ta' taxxa diġitali tal-UE;

17. Jinnota bi t-tassib li n-nuqqas ta' infurzar mid-DPAs, u n-nuqqas ta' azzjoni min-naha tal-Kummissjoni biex tindirizza n-nuqqas ta' riżorsi tad-DPAs, iħalli l-piż tal-infurzar fuq iċ-ċittadini individwali biex iressqu t-talbiet għall-protezzjoni tad-data quddiem il-qorti; jinsab imhasseb li l-qrati xi kultant jordnaw li rikorrenti individwali jiġu kkompensati mingħajr ma jordnaw lill-organizzazzjoni jew lill-kumpanija ssolvi l-problemi strutturali; iqis li l-infurzar privat jista' jiskatta guriprudenza importanti, iżda ma jikkostitwix sostituzzjoni għall-infurzar mid-DPAs jew azzjoni mill-Kummissjoni biex jiġi indirizzat in-nuqqas ta' riżorsi; jiddeplora l-fatt li dawn l-Istati Membri qed jiksru l-Artikolu 52 (4) tal-GDPR; jistieden lill-Istati Membri jikkonformaw, għalhekk, mal-obbligu legali tagħhom skont l-Artikolu 52(4) biex jallokaw fondi suffiċjenti lid-DPAs tagħhom sabiex ikunu jistgħu jwettqu xogħolhom bl-aħjar mod possibbli u jiżguraw kundizzjonijiet ekwi Ewropej fl-infurzar tal-GDPR; jesprimi dispaċir għall-fatt li l-Kummissjoni għadha ma bdiex il-proċeduri ta' ksar kontra daww l-Istati Membri li naqsu milli jissodisfaw l-obbligi tagħhom skont il-GDPR, u jhegġeġ lill-Kummissjoni tagħmel dan mingħajr dewmien; jistieden lill-Kummissjoni u lill-EDPB jorganizzaw segwitu għall-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ġunju 2020, fejn jiġi vvalutat il-funzjonament tal-GDPR kif ukoll l-infurzar tiegħu;

18. Jesprimi dispaċir li l-maġġoranza tal-Istati Membri ddeċidew li ma jimplimentawx l-Artikolu 80(2) tal-GDPR; jistieden lill-Istati Membri kollha jagħmlu użu mill-Artikolu 80(2), u jimplimentaw id-dritt li jitressqu lmenti u li jmorru l-qorti mingħajr mandat minn suġġett tad-data; jistieden lill-Istati Membri jiċċaraw il-pożizzjoni tal-ilmentaturi matul il-proċedimenti fil-leġiżlazzjoni dwar il-proċeduri amministrattivi nazzjonali applikabbli għall-awtoritajiet supervizzorji; jirrimarka li dan għandu jiċċara li l-ilmentaturi mhumiex limitati għal rwol passiv matul il-proċedura, iżda għandhom ikunu jistgħu jintervjenu fi stadji differenti;

Kooperazzjoni u konsistenza

19. Jirrimarka li l-infurzar dgħajef huwa partikolarment evidenti fi lmenti transfruntiera, u jiddeplora l-fatt li d-DPAs f'14-il Stat Membru ma għandhomx ir-riżorsi xierqa biex jikkontribwixxu għall-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni u konsistenza; jistieden lill-EDPB iżid l-isforzi tiegħu sabiex jiżgura l-applikazzjoni korretta tal-Artikolu 60 u l-Artikolu 63 tal-GDPR u jfakkar lill-awtoritajiet supervizzorji li jistgħu jagħmlu użu, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, mill-proċedura ta' urġenza prevista fl-Artikolu 66 tal-GDPR, b'mod partikolari l-miżuri provizzorji;

20. Jissottolinja l-importanza tal-mekkaniżmu ta' punt uniku ta' servizz fl-ghoti ta' ċertezza tad-dritt u t-tnaqqis tal-piż amministrattiv kemm għall-kumpaniji kif ukoll għaċ-ċittadini; jesprimi t-tassib kbir, madankollu, dwar il-funzjonament tal-mekkaniżmu, b'mod partikolari fir-rigward tar-rwol tad-DPAs Irlandiżi u Lussemburġi; jinnota li dawn id-DPAs huma responsabbli għat-trattament ta' għadd kbir ta' każijiet, peress li hafna kumpaniji tat-teknoloġija rreġistraw il-kwartieri ġenerali tagħhom tal-UE fl-Irlanda jew fil-Lussemburgu; huwa partikolarment imhasseb dwar il-fatt li l-awtorità Irlandiża għall-protezzjoni tad-data ġeneralment tagħlaq il-biċċa l-kbira tal-każijiet b'soluzzjoni minflok sanzjoni u li l-każijiet riferuti lill-Irlanda fl-2018 lanqas biss laħqu l-istadju ta' abbozz ta' deċiżjoni skont l-Artikolu 60(3) tal-GDPR; jistieden lil dawn id-DPAs iħaffu l-investigazzjonijiet attwali tagħhom f'każijiet ewlenin sabiex juru li iċ-ċittadini tal-UE li l-protezzjoni tad-data hija dritt infurzabbli fl-UE; jirrimarka li s-suċċess tal-"mekkaniżmu ta' punt uniku ta' servizz" huwa kontingenti fuq il-hin u l-isforz li d-DPAs jistgħu jiddedikaw għall-ġestjoni u l-kooperazzjoni ta' każijiet transfruntiera individwali fl-EDPB, u li n-nuqqas ta' rieda politika u riżorsi għandu konsegwenzi immedjati fuq il-punt sa fejn dan il-mekkaniżmu jista' jiffunzjona kif support;

21. Josserva inkonsistenzi bejn il-linji gwida tal-Istati Membri u l-linji gwida tal-EDPB; jirrimarka li d-DPAs nazzjonali jistgħu jaslu għal interpretazzjonijiet differenti tal-GDPR, li jirriżultaw f'applikazzjonijiet differenti fost l-Istati Membri; jinnota li din is-sitwazzjoni qed tohloq vantaġġi kif ukoll żvantaġġi ġeografiċi għall-kumpaniji; ihegġeġ lill-Kummissjoni tivvaluta jekk il-proċeduri amministrattivi nazzjonali jxekklu l-effettività shiha tal-kooperazzjoni skont l-Artikolu 60

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tal-GDPR kif ukoll l-implimentazzjoni effettiva tiegħu; jistieden lid-DPAs jistinkaw għal interpretazzjoni u gwida konsistenti f'faċilitati permezz tal-EDPB; jistieden speċifikament lill-EDPB jistabbilixxi elementi bażiċi ta' proċedura amministrattiva komuni biex jittratta l-ilmenti f'każijiet transfruntiera skont il-kooperazzjoni stabbilita fl-Artikolu 60; ihegġegħ li dan għandu jsir billi tiġi segwita l-gwida dwar skedi ta' żmien komuni għat-tweġġ ta' investigazzjonijiet u l-adozzjoni ta' deċiżjonijiet; jistieden lill-EDPB isahhah il-mekkanizmu ta' konsistenza u jagħmlu obbligatorju għal kwalunkwe kwistjoni ta' applikazzjoni ġenerali jew għal kwalunkwe każ b'effetti transfruntiera sabiex jiġu evitati approċċi u deċiżjonijiet inkonsistenti minn DPAs individwali, peress li dan jista' jfjikkil l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni uniformi tal-GDPR; iqis li din l-interpretazzjoni, l-applikazzjoni u l-gwida komuni se jikkontribwixxu għall-holqien u s-suċċess tas-suq uniku diġitali;

22. Jistieden lill-EDPB jipubblika l-aġenda tal-laqgħa tiegħu qabel il-laqgħat tiegħu u jipprovdi sommarji aktar dettaljati tal-laqgħat tiegħu lill-pubbliku u lill-Parlament;

Frammentazzjoni tal-implimentazzjoni tal-GDPR

23. Jiddeplora l-fatt li l-użu mill-Istati Membri tal-klawżoli ta' speċifikazzjoni fakultattivi (eż. l-ipproċessar fl-interess pubbliku jew mill-awtoritajiet pubbliċi abbażi tal-ligi tal-Istati Membri u l-età tat-tfal għall-kunsens) kien ta' detriment għall-kisba ta' armonizzazzjoni shiha tal-protezzjoni tad-data u għall-eliminazzjoni ta' kundizzjonijiet diverġenti tas-suq għall-kumpaniji madwar l-UE, u jesprimi thassib li dan jista' jwassal għal zieda fil-prezz tal-konformità tal-GDPR; jistieden lill-EDPB iressaq gwida dwar kif għandha tiġi ttrattata l-implimentazzjoni differenti tal-klawżoli ta' speċifikazzjoni fakultattivi bejn l-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni tuża s-setgħat tagħha biex tintervjeni fl-Istati Membri fejn il-miżuri, l-azzjonijiet u d-deċiżjonijiet nazzjonali jdgħajfu l-ispirtu, l-oġġettiv u t-test tal-GDPR, bil-ħsieb li tiġi evitata protezzjoni mhux uguali għaċ-ċittadini u distorsjonijiet tas-suq; jenfasizza f'dan il-punt li l-Istati Membri adottaw firxa differenti ta' etajiet għall-kunsens tal-ġenituri; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jivvalutaw l-impatt ta' din il-frammentazzjoni fuq l-attivitajiet tat-tfal u fuq il-protezzjoni tagħhom online; jishaq li fil-każ ta' konflitt tal-ligijiet bejn il-ligi nazzjonali ta' Stat Membru u l-GDPR, id-dispożizzjonijiet tal-GDPR għandhom jipprevalu;

24. Jesprimi thassib kbir dwar l-abbuż tal-GDPR minn xi awtoritajiet pubbliċi ta' xi Stati Membri biex ifixxlu lill-ġurnalisti u l-organizzazzjonijiet mhux governattivi; jaqbel bis-shih mal-Kummissjoni li r-regoli dwar il-protezzjoni tad-data m'għandhomx jaffettwaw l-eżerċizzju tal-libertà tal-espressjoni u tal-informazzjoni, speċjalment billi joholqu effett disważiv jew billi jiġu interpretati bħala mod kif issir pressjoni fuq il-ġurnalisti biex jiżvelaw is-sorsi tagħhom; jesprimi, madankollu, id-dizappunt tiegħu dwar il-fatt li l-Kummissjoni għadha ma temmitx il-valutazzjoni tagħha tal-ibbilanċjar bejn id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali u l-libertà tal-espressjoni u tal-informazzjoni, kif deskritt fl-Artikolu 85 tal-GDPR; jistieden lill-Kummissjoni tlesti l-valutazzjoni tagħha tal-legiżlazzjoni nazzjonali f'dan ir-rigward mingħajr dewmien żejjed u tuża l-ghodod kollha disponibbli, inklużi l-proċeduri ta' ksur, biex tiżgura li l-Istati Membri jikkonformaw mal-GDPR u biex tillimita kwalunkwe frammentazzjoni tal-qafas dwar il-protezzjoni tad-data personali;

Protezzjoni tad-data mid-disinn

25. Jistieden lill-awtoritajiet superviżorji jevalwaw l-implimentazzjoni tal-Artikolu 25 dwar il-protezzjoni tad-data mid-disinn u b'mod awtomatiku, b'mod partikolari bil-ghan li jiġu żgurati miżuri tekniċi u operazzjonali meħtieġa biex jiġu implimentati l-prinċipji ta' minimizzazzjoni tad-data u limitazzjoni tal-iskop, u biex jiġi ddeterminat l-effett li din id-dispożizzjoni kellha sa issa fuq il-manifatturi tat-teknoloġiji tal-ipproċessar; jilqa' l-fatt li l-EDPB adottat fil-Linji Gwida 04/2019 ta' Ottubru 2020 dwar l-Artikolu 25 il-protezzjoni tad-data mid-disinn u b'mod awtomatiku sabiex jikkontribwixxi għaċ-ċarezza tad-dritt tal-kunċetti; jistieden lill-awtoritajiet superviżorji jivvalutaw ukoll l-użu xieraq tas-settings prestabbiliti kif previst fl-Artikolu 25(2), inkluż minn fornituri ewlenin tas-servizzi online; jirrakkomanda li l-EDPB jadotta linji gwida biex jiddetermina taht liema kundizzjonijiet speċifiċi u f'liema (klassijiet ta') każijiet, il-manifatturi tal-ICT għandhom jitqiesu bħala kontrolluri skont l-Artikolu 4(7), fis-sens li jiddeterminaw il-mezzi tal-ipproċessar; jirrimarka li l-prattiki tal-protezzjoni tad-data għadhom fil-biċċa l-kbira jiddependu minn kompiti manwali u formati arbitrarji, u huma miżgħuda b'sistemi inkompatibbli; jistieden lill-EDPB jiżviluppa linji gwida li jgħinu fl-implimentazzjoni tar-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-data fil-prattika, inklużi linji gwida għall-valutazzjonijiet tal-impatt fuq il-protezzjoni tad-data (l-Artikolu 35), il-protezzjoni tad-data mid-disinn u b'mod awtomatiku (l-Artikolu 25), l-informazzjoni mmirata lejn is-sugġetti tad-data (l-Artikoli 12–14), l-eżerċizzju tad-drittijiet tas-sugġetti tad-data (l-Artikoli 15–18, 20–21), u r-rekords tal-attivitajiet ta' pproċessar (l-Artikolu 30); jistieden lill-EDPB jiżgura li tali linji gwida jkun jistgħu jiġu applikati faċilment u jippermettu komunikazzjoni bejn magna u ohra bejn is-sugġetti tad-data, il-kontrolluri u d-DPAs

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

(awtomatizzazzjoni tal-protezzjoni tad-data); jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa l-ikoni li jistgħu jinqraw minn magna skont l-Artikolu 12(8) biex jiġu infurmati s-sugġetti tad-data, f'koordinazzjoni mill-qrib mal-EDPB; ihegġeġ lill-EDPB u lill-awtoritajiet superviżorji jiżfruttaw il-potenzjal shih tal-Artikolu 21(5) dwar modi awtomatizzati ta' oġġezzjoni għall-ipproċessar ta' data personali;

Linji Gwida

26. Jistieden lill-EDPB jarmonizza l-implimentazzjoni tar-rekwiżiti dwar il-protezzjoni tad-data fil-prattika permezz tal-iżvilupp ta' linji gwida, fost l-oħrajn, il-htieġa li jiġu vvalutati r-riskji relatati mal-informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-data għas-sugġetti tad-data (l-Artikoli 12–14), mal-eżerċizzju tad-drittijiet tas-sugġetti tad-data (l-Artikoli 15–18, 20–21) u mal-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' obbligu ta' rendikont; jistieden lill-EDPB johroġ linji gwida li jikklassifikaw l-użu leġittimu differenti tal-każijiet ta' tfassil ta' profili skont ir-riskji tagħhom għad-drittijiet u l-libertajiet tas-sugġetti tad-data, flimkien ma' rakkomandazzjonijiet għal miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa, u b'delineazzjoni ċara tal-każijiet ta' użu illegali; jistieden lill-EDPB jirrieżamina WP29 05/2014 tad-WP 29 tal-10 ta' April 2014 dwar Tekniki ta' Anonimizzazzjoni u jistabbilixxi lista ta' kriterji mhux ambigwi sabiex tinkiseb l-anonimizzazzjoni; ihegġeġ lill-EDPB jiċċara l-ipproċessar tad-data għal skopijiet ta' riżorsi umani; jiehu nota tal-konklużjoni tal-EDPB li l-htieġa li jiġu vvalutati r-riskji relatati mal-ipproċessar tad-data, kif previst fil-GDPR, għandha tinżamm, peress li r-riskji għas-sugġetti tad-data mhumie x relatati mad-daqs tal-kontrolluri tad-data; jitlob użu ahjar tal-mekkaniżmu li bih il-Kummissjoni tista' titlob parir mill-EDPB dwar il-kwistjonijiet koperti mill-GDPR;

27. Jinnota li l-pandemija tal-COVID-19 enfasizzat il-htieġa ta' gwida ċara mid-DPAs u l-EDPB dwar l-implimentazzjoni u l-infurzar adegwati tal-GDPR fil-politiki dwar is-saħħa pubblika; ifakkar, f'dan ir-rigward, fil-Linji Gwida 03/2020 dwar l-ipproċessar tad-data li tikkonċerna s-saħħa għall-iskop tar-riċerka xjentifika fil-kuntest tat-tifqigha tal-COVID-19 u fil-Linji Gwida 04/2020 dwar l-użu ta' data ta' lokalizzazzjoni u għodod ta' traċċar tal-kuntatti fil-kuntest tat-tifqigha tal-COVID-19; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura konformità shiha mal-GDPR meta tohloq l-ispazju komuni Ewropew tad-data dwar is-saħħa;

Il-flussi u l-kooperazzjoni internazzjonali tad-data personali

28. Jishaq fuq l-importanza li jkun permissi flussi liberi ta' data personali fil-livell internazzjonali mingħajr ma jitbaxxa l-livell ta' protezzjoni garantit skont il-GDPR; jappoġġja l-prattika tal-Kummissjoni li tindirizza l-protezzjoni tad-data u l-flussi ta' data personali b'mod separat mill-ftehimiet kummerċjali; jemmen li l-kooperazzjoni internazzjonali fil-qasam tal-protezzjoni tad-data u l-konverġenza tar-regoli rilevanti lejn il-GDPR se jtejbju l-fiduċja reċiproka, irawmu l-fehim tal-isfidi teknoloġiċi u legali, u eventwalment jiffacilitaw il-flussi transfruntiera tad-data, li huma ta' importanza ewlenija għall-kummerċ internazzjonali; jirrikonoxxi r-realtà ta' rekwiżiti legali konfligġenti għall-kumpaniji li jwettqu attivitajiet ta' pproċessar tad-data fl-UE, kif ukoll f'guriżdizzjonijiet ta' pajjiżi terzi, b'mod partikolari l-Istati Uniti;

29. Jishaq li d-deċiżjonijiet ta' adegwatezza ma għandhomx ikunu deċiżjonijiet politiċi iżda legali; jinkoraġġixxi sforzi kontinwi biex jiġu promossi oqfsa legali globali li jippermettu t-trasferimenti tad-data abbażi tal-GDPR u l-Konvenzjoni 108 + tal-Kunsill tal-Ewropa; jinnota, barra minn hekk, li l-partijiet ikkonċernati jkomplu jikkunsidraw id-deċiżjonijiet ta' adegwatezza bħala strument essenzjali għal tali flussi ta' data peress li ma jorbtuhomx ma' kundizzjonijiet jew awtorizzazzjonijiet addizzjonali; jenfasizza, madankollu, li sa issa d-deċiżjonijiet ta' adegwatezza ġew adottati biss għal disa' pajjiżi, minkejja li hafna pajjiżi terzi oħra reċentement adottaw liġijiet ġodda dwar il-protezzjoni tad-data b'regoli u prinċipji simili bħall-GDPR; jinnota li, sal-lum, l-ebda mekkaniżmu uniku li jiggarantixxi t-trasferiment legali tad-data personali kummerċjali bejn l-UE u l-Istati Uniti ma ffaċċja sfida legali fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE);

30. Jilqa' l-adozzjoni tal-ewwel deċiżjoni ta' adegwatezza reċiproka bejn l-UE u l-Ġappun, li holqot l-akbar zona ta' flussi ta' data hielsa u sikuri fid-dinja; jistieden, madankollu, lill-Kummissjoni tqis il-kwistjonijiet kollha mqajma mill-Parlament fl-ewwel rieżami ta' dan l-istrument u tagħmel ir-riżultati disponibbli pubblikament mill-aktar fis possibbli, peress li r-rieżami kellu jiġi adottat sa Jannar 2021;

31. Jistieden lill-Kummissjoni tippubblika s-sett ta' kriterji użati biex jiġi ddeterminat jekk pajjiż terz huwiex meqjus li jipprovdi livell ta' protezzjoni "essenzjalment ekwivalenti" għal dak mogħti fl-UE speċjalment fir-rigward tal-aċċess għal rimedji, u aċċess tal-gvern għad-data; jinsisti fuq il-htieġa li tiġi żgurata l-applikazzjoni effettiva tad-dispożizzjonijiet relatati

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

mat-trasferimenti jew mad-divulgazzjonijiet mhux awtorizzati mid-dritt tal-Unjoni skont l-Artikolu 48 tal-GDPR jew il-konformità magħhom, b'mod partikolari fir-rigward tat-talbiet minn awtoritajiet ta' pajjiżi terzi għal aċċess għal data personali fl-Unjoni, u jistieden lill-EDPB u lid-DPAs jipprovdu gwida u jinfurzwaw dawn id-dispożizzjonijiet, inkluż fil-valutazzjoni u l-iżvilupp ta' mekkaniżmi ta' trasferiment ta' data personali;

32. Jistieden lill-Kummissjoni tadotta atti delegati bil-ghan li tispjefika r-rekwiżiti li għandhom jittqiesu għall-mekkaniżmu ta' ċertifikazzjoni tal-protezzjoni tad-data skont l-Artikolu 42(1), biex tagħti spinta lill-użu ta' dan tal-aħhar, flimkien ma' impenji vinkolanti u infurzabbli tal-kontrollur jew tal-proċessur fil-pajjiżi terzi biex japplika s-salvagwardji xierqa, inkluż fir-rigward tad-drittijiet tas-suġġetti tad-data, bħala mezz għal trasferimenti internazzjonali, kif previst fl-Artikolu 46(2)(f);

33. Itenni l-fatt li l-programmi ta' sorveljanza tal-massa li jinkludu l-ġbir ta' data fuq skala kbira jipprevjenu s-sejbiet ta' adegwatezza; ihegġegħ lill-Kummissjoni tapplika l-konkluzjonijiet tal-QGUE fil-kawzi Schrems I⁽⁵⁾, II⁽⁶⁾ u Privacy International & al (2020)⁽⁷⁾ għar-rieżamijiet kollha tad-deċiżjonijiet ta' adegwatezza kif ukoll għan-negozjati li għaddejjin u dawk futuri; ifakkar li t-trasferimenti li jiddependu minn derogi għal sitwazzjonijiet speċifiċi skont l-Artikolu 49 tal-GDPR għandhom jibqgħu eċċezzjonali; jilqa' l-linji gwida tal-EDPB u tad-DPAs f'dan ir-rigward u jistiedinhom jiżguraw interpretazzjoni konsistenti fl-applikazzjoni u l-kontroll ta' tali derogi skont il-Linji Gwida 02/2018 tal-EDPB;

34. Jistieden lid-DPAs u lill-Kummissjoni jivvalutaw b'mod sistematiku jekk ir-regoli tal-protezzjoni tad-data humiex applikati fil-prattika f'pajjiżi terzi, f'konformità mal-kazistika tal-QGUE;

35. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tippubblika r-rieżami tagħha tad-deċiżjonijiet ta' adegwatezza adottati skont id-Direttiva tal-1995 mingħajr dewmien żejjed; jenfasizza li, fin-nuqqas ta' deċiżjoni ta' adegwatezza, il-klawżoli kuntrattwali xierqa (SCC) huma l-aktar għodda użata għat-trasferimenti internazzjonali tad-data; jinnota li l-QGUE kkonfermat il-validità tad-Deciżjoni 2010/87/UE dwar l-SCC⁽⁸⁾ filwaqt li rrikjediet valutazzjoni tal-livell ta' protezzjoni mogħti għal data ttrasferita lil pajjiżi terzi u tal-aspetti rilevanti tas-sistema legali ta' dak il-pajjiżi terzi fir-rigward tal-aċċess tal-awtoritajiet pubbliċi għad-data personali ttrasferita; ihegġegħ lill-Kummissjoni thaffef il-hidma tagħha fuq l-SCC modernizzati għat-trasferimenti internazzjonali tad-data biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-intrapriżi żgħira u medji (SMEs) fil-livell internazzjonali; jilqa' l-pubblikazzjoni tal-Kummissjoni tal-abbozzi ta' SCC u l-ghan li tagħmel lill-SCC aktar faċli biex jintużaw u li tindirizza n-nuqqasijiet identifikati tal-istandards attwali;

36. Ifakkar fil-Linji Gwida tal-EDPB 1/2019 dwar il-Kodiċijiet ta' Kondotta u l-Korpi ta' Monitoraġġ skont ir-Regolament (UE) 2016/679; jirrikonoxxi li dan l-istrument attwalment mhux jintuża biżżejjed minkejja li jiżgura l-konformità tal-GDPR meta jintuża flimkien ma' impenji vinkolanti u infurzabbli tal-kontrollur jew tal-proċessur fil-pajjiżi terzi biex jiġu applikati s-salvagwardji xierqa; jenfasizza l-potenzjal ta' dan l-istrument biex jappoġġja aħjar lill-SMEs u jipprovdi aktar ċertezza tad-dritt fil-kuntest tat-trasferimenti internazzjonali tad-data f'setturi differenti;

Il-leġislazzjoni futura tal-Unjoni

37. Huwa tal-fehma li billi jkun teknologikament newtrali, il-GDPR jipprovdi qafas regolatorju solidu għat-teknoloġiji emergenti; iqis, madankollu, li huma meħtieġa aktar sforzi biex jiġu indirizzati kwistjonijiet usa' tad-diġitalizzazzjoni, bħal sitwazzjonijiet ta' monopolju u żbilanci fil-poter permezz ta' regolamentazzjoni speċifika, u biex titqies bir-reqqa

⁽⁵⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-6 ta' Ottubru 2015, *Maximilian Schrems vs Il-Kummissarju tal-Protezzjoni tad-Data*, C-362/14, ECLI:UE:C:2015:650.

⁽⁶⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Lulju 2020, *Il-Kummissarju tal-Protezzjoni tad-Data vs Facebook Ireland Limited u Maximilian Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2015:559.

⁽⁷⁾ Is-Sentenzi fil-Kawża C-623/17, *Privacy International*, u fil-Kawża Magħquda C-511/18, *La Quadrature du Net u Ohrajin*, C-512/18, *French Data Network u Ohrajin*, u C-520/18, *Ordre des barreaux francophones et germanophone u Ohrajin*.

⁽⁸⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (2010/87/UE) tal-5 ta' Frar 2010 dwar klawżoli kuntrattwali standard għat-trasferiment ta' data personali għall-proċessuri stabbiliti f'pajjiżi terzi, taht id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, kif emendata mid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/2297 tas-16 ta' Diċembru 2016, (ĠU L 39, 12.2.2010, p. 5).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

l-korrelazzjoni tal-GDPR ma' kull inizjattiva legiżlattiva ġdida sabiex tiġi żgurata l-konsistenza u jiġu indirizzati n-nuqqasijiet legali; ifakkar lill-Kummissjoni dwar l-obbligu tagħha li tiżgura proposti legiżlattivi, bhall-governanza tad-data, l-att dwar id-data, l-att dwar is-servizzi diġitali jew l-intelliġenza artifiċjali, iridu dejjem ikunu konformi mal-GDPR u d-Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi ⁽⁹⁾; iqis li t-testi finali adottati mill-koleġiżlaturi permezz ta' negozjati interistituzzjonali jeħtieġ li jirrispettaw bis-sħiħ l-acquis tal-protezzjoni tad-data; jesprimi dispjaċir, madankollu, li l-Kummissjoni nnifisha mhux dejjem ikollha approċċ konsistenti għall-protezzjoni tad-data fil-proposti legiżlattivi; jishaq li referenza għall-applikazzjoni tal-GDPR, jew "mingħajr preġudizzju għall-GDPR", ma tagħmilx il-proposta tal-GDPR awtomatikament konformi; jistieden lill-Kummissjoni tikkonsulta lill-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPS) u lill-EDPB fejn hemm impatt fuq il-protezzjoni tad-drittijiet u l-libertajiet tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar tad-data personali wara l-adozzjoni tal-proposti għal att legiżlattiv; jistieden ukoll lill-Kummissjoni, biex meta thejji proposti jew rakkomandazzjonijiet, tagħmel hilita biex tikkonsulta lill-EDPS, sabiex tiżgura l-konsistenza tar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data fl-Unjoni kollha, u biex dejjem twettaq valutazzjoni tal-impatt;

38. Jinnota li t-tfassil tal-profil, għalkemm l-Artikolu 22 tal-GDPR jippermettix biss taht kundizzjonijiet stretti u limitati, qed jintuza dejjem aktar peress li l-attivitajiet online tal-individwi jippermettu għarfien profond tal-psikologija u l-hajja privata tagħhom; jinnota li peress li t-tfassil tal-profil jagħmilha possibbli li tiġi mmanipolata l-imġiba tal-utenti, il-gbir u l-ipproċessar ta' data personali dwar l-użu ta' servizzi diġitali konnessi ma' network għandhom ikunu limitati sal-punt meħtieġ biex jiġi pprovdut u fatturat l-użu tas-servizz; jistieden lill-Kummissjoni tipproponi legiżlazzjoni stretta speċifika għas-settur dwar il-protezzjoni tad-data għal kategoriji sensittivi ta' data personali meta tkun għadha ma għamlitx dan; jitlob l-infurzar strett tal-GDPR fl-ipproċessar tad-data personali;

39. Jitlob li l-konsumaturi jingħataw is-setgħa biex ikunu jistgħu jieħdu deċiżjonijiet infurmati dwar l-implikazzjonijiet fuq il-privatezza tal-użu ta' teknoloġiji ġodda u jiġi żgurat ipproċessar ġust u trasparenti billi jiġu pprovduti għażliet faċli għall-użu biex jingħata u jiġi rtirat il-kunsens għall-ipproċessar tad-data personali tagħhom kif previst mill-GDPR;

Id-Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi

40. Jinsab imhasseb li r-regoli dwar il-protezzjoni tad-data użati għal skopijiet ta' infurzar tal-liġi huma ferm inadegwati biex ilaħhqu mal-kompetenzi li għadhom kif inholqu għall-infurzar tal-liġi; jistieden għalhekk lill-Kummissjoni tevalwa d-Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi aktar kmieni mill-iskadenza prevista fid-Direttiva u tagħmel ir-rieżami disponibbli għall-pubbliku;

Ir-Regolament dwar il-Privatezza Elettronika

41. Jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar in-nuqqas ta' implimentazzjoni tad-Direttiva dwar il-Privatezza Elettronika ⁽¹⁰⁾ mill-Istati Membri fid-dawl tal-bidliet introdotti mill-GDPR; jistieden lill-Kummissjoni thaffef il-valutazzjoni tagħha u tidba proċeduri ta' ksur kontra daww l-Istati Membri li naqsu milli jimplimentaw b'mod xieraq id-Direttiva dwar il-Privatezza Elettronika; jinsab imhasseb hafna li r-riforma tal-privatezza elettronika li ilha biex issir diversi snin twassal għal frammentazzjoni tax-xenarju legali fl-UE, li jkun ta' detriment kemm għan-negozji kif ukoll għaċ-ċittadini; ifakkar li r-Regolament dwar il-Privatezza Elettronika ⁽¹¹⁾ kien imfassal biex jikkomplementa u jiddettalja l-GDPR u jikkoinċidi mad-dhul fl-applikazzjoni tal-GDPR; jissottolinja li r-riforma tar-Regoli dwar il-Privatezza Elettronika ma tridx twassal għal tnaqqis fil-livell attwali tal-protezzjoni mogħtija skont il-GDPR u d-Direttiva dwar il-Privatezza Elettronika; jesprimi dispjaċir għall-fatt li għaddew erba' snin biex il-Kunsill eventwalment jadotta l-pożizzjoni ta' negozjar tiegħu dwar il-proposta għar-Regolament dwar il-Privatezza Elettronika, filwaqt li l-Parlament adotta l-pożizzjoni ta' negozjar tiegħu f'Ottubru 2017; ifakkar fl-importanza li jiġi aġġornati r-regoli dwar il-Privatezza Elettronika mill-2002 u l-2009 sabiex jittejjbu l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali taċ-ċittadini u ċ-ċertezza tad-dritt għall-kumpaniji, li jikkomplementaw il-GDPR;

⁽⁹⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet ta' prevenzjoni, investigazzjoni, sejbien jew prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-esekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar Deċiżjoni Kwadra tal-Kunsill 2008/977/ĠAI (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 89).

⁽¹⁰⁾ Id-Direttiva 2002/58/EC tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika, (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37).

⁽¹¹⁾ Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rispett għall-hajja privata u l-protezzjoni ta' data personali f'komunikazzjoni elettronika u li jhassar id-Direttiva 2002/58/KE (COM(2017)0010).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

o

o o

42. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kummissjoni, lill-Kunsill Ewropew, lill-gvernijiet u lill-parlamenti nazzjonali tal-Istati Membri, lill-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u lill-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0112

Ir-Rapporti 2019-2020 dwar l-Albanija**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar l-Albanija (2019/2170(INI))**

(2021/C 494/12)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom, minn naha waħda, u r-Repubblika tal-Albanija, min-naha l-oħra ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tat-28 ta' Ġunju 2018, il-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2019 u l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-17 u t-18 ta' Ottubru 2019 li pposponew id-deċiżjonijiet dwar il-ftuħ ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Albanija u mal-Maċedonja ta' Fuq,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta tal-membri tal-Kunsill Ewropew tas-26 ta' Marzu 2020 dwar il-ftuħ ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Albanija u mal-Maċedonja ta' Fuq, li approvat il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-25 ta' Marzu 2020 dwar it-tkabbir u l-proċess ta' stabbilizzazzjoni u ta' assoċjazzjoni,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2020 intitolata "It-titjib tal-proċess tal-adeżjoni – Perspettiva kredibbli tal-UE għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0057),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta' Ġunju 2003 u l-Aġenda ta' Salonka għall-Balkani tal-Punent,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Mejju 2019 intitolata "Komunikazzjoni dwar il-Politika ta' Tkabbir tal-UE 2019" (COM(2019)0260), akkumpanjata mid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat "Albania 2019 Report" (Rapport 2019 dwar l-Albanija) (SWD(2019)0215),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 intitolata "Komunikazzjoni tal-2020 dwar il-politika tat-tkabbir tal-UE" (COM(2020)0660), akkumpanjata mid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat "Albania 2020 Report" (Rapport 2020 dwar l-Albanija) (SWD(2020)0354),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Lulju 2020 intitolata "Pjan ta' azzjoni 2020-2025 tal-UE dwar it-traffikar tal-armi tan-nar" (COM(2020)0608),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2020 intitolata "Appoġġ lill-Balkani tal-Punent fil-ġlieda kontra l-COVID-19 u l-irkupru wara l-pandemija" (COM(2020)0315),
- wara li kkunsidra s-summit UE-Balkani tal-Punent li sar fl-10 ta' Novembru 2020 f'Sofija fil-qafas tal-Proċess ta' Berlin,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-26 u s-27 ta' Ġunju 2014, li fihom hemm inkluzja d-deċiżjoni li tagħti lill-Albanija l-istatus ta' pajjiż kandidat għall-adeżjoni mal-UE,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Novembru 2020 dwar it-tishih tal-libertà tal-media: il-protezzjoni tal-ġurnalisti fl-Ewropa, id-diskors ta' mibegħda, id-dizinformazzjoni u r-rwol tal-pjattaformi ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Ottubru 2019 dwar il-ftuħ ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u mal-Albanija ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 intitolata "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0641),

⁽¹⁾ ĠU L 107, 28.4.2009, p. 166.⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0320.⁽³⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0050.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ta' Sofija tas-summit UE-Balkani tal-Punent tas-17 ta' Mejju 2018 u l-aġenda ta' prijorità ta' Sofija annessa magħha,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Zagreb miftiehma waqt is-summit UE-Balkani tal-Punent li sar permezz ta' vidjokonferenza fis-6 ta' Mejju 2020,
 - wara li kkunsidra r-rapport finali tal-ODIHR (Uffiċċju għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa (OSKE), dwar il-Missjoni ta' Osservazzjoni Elettorali tal-5 ta' Settembru 2019 għall-elezzjonijiet lokali tar-Repubblika tal-Albanija tat-30 ta' Ġunju 2019, u l-Opinjoni Kongunta tal-Kummissjoni ta' Venezja u tal-OSKE/ODIHR tal-11 ta' Diċembru 2020 dwar l-emendi tal-Kostituzzjoni Albaniża tat-30 ta' Lulju 2020 u tal-Kodiċi Elettorali,
 - wara li kkunsidra l-programm ta' hidma annwali għall-2021 tal-Grupp għas-Sostenn għad-Demokrazija u Koordinazzjoni tal-Elezzjonijiet tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà fil-Balkani tal-Punent, wara s-Summit 2020 ⁽⁴⁾,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta tat-8 ta' Diċembru 2020 ta' aktar minn 20 Membru tal-Parlament Ewropew dwar in-negozjati tal-ađeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u l-Albanija,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar l-Albanija,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tagħha,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A9-0041/2021),
- A. billi t-tkabbir huwa wiehed mill-aktar strumenti effikaċi tal-politika estera tal-UE, inkwantu jikkontribwixxi biex jestendi l-firxa tal-valuri fundamentali tal-Unjoni, bħar-rispett tad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-konsolidament tal-paċi u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem;
- B. billi l-Albanija kompliet taħdem b'impenn kbir fi triqitha lejn l-UE, peress li ssodisfat il-biċċa l-kbira tal-kundizzjonijiet imressqa mill-UE biex torganizza l-ewwel konferenza intergovernattiva;
- C. billi l-istat tad-dritt huwa parametru ta' riferiment fundamentali għall-valutazzjoni tal-progress ta' pajjiż lejn l-ađeżjoni mal-UE;
- D. billi l-Albanija jehtieg li tkompli tagħmel progress biex tikkonsolida l-istituzzjonijiet u l-proċeduri demokratiċi, tiżgura l-funzjonament korrett tal-istituzzjonijiet gudiżzarji tagħha, tiġġielel kontra l-korruzzjoni u thares il-libertà tal-mezzi ta' informazzjoni u d-drittijiet tal-minoranzi;
- E. billi l-isforzi kostanti biex isiru ir-riformi fundamentali fl-Albanija jirrikjedu l-impenn kongunt tal-partijiet ikkonċernati kollha;
- F. billi l-prospettiva li l-Albanija ssir Stat Membru abbażi tal-mertu hija fl-interess politiku, ekonomiku u tas-sigurtà tal-Unjoni; billi d-dedikazzjoni tal-pajjiż għar-riformi neċessarji u l-kwalità tagħhom għandhom jiddeterminaw il-kalendarju tal-ađeżjoni;
- G. billi t-tkabbir tal-UE u l-progress tad-demokrazija, tal-istat tad-dritt u tal-prosperità fil-Balkani tal-Punent jikkontribwixxu għat-tishih tas-sigurtà u tal-istabbiltà tar-reġjun tal-Balkani tal-Punent, li tiegħu l-Albanija tagħmel parti;
- H. billi fil-25 ta' April 2021 se jsiru l-elezzjonijiet ġenerali fl-Albanija u billi r-rakkomandazzjonijiet tal-OSKE/ODIHR ma ġewx implimentati fl-intier tagħhom;
- I. billi l-Kummissjoni pprezentat abbozz ta' qafas ta' negozjar għall-Albanija fl-1 ta' Lulju 2020;
- J. billi l-pandemija li għaddejja bħalissa wriet b'mod ċar li l-UE u l-Balkani tal-Punent jehtigilhom ikomplu jindirizzaw l-isfidi komuni flimkien;

⁽⁴⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0168.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- K. billi l-Albanija għad trid tirkupra mill-ħsarat estiżi kkawżati mit-terremot tas-26 ta' Novembru 2019 u mill-pandemija tal-COVID-19, tqawwi l-mekkaniżmi tagħha ta' protezzjoni ċivili u ta' preparazzjoni għad-diżastri u tmexxi 'l quddiem il-preparamenti biex tagħmel parti mill-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili;
- L. billi l-UE mobilizzat għotjiet b'valur ta' EUR 115-il miljun għar-riabilitazzjoni u għar-rikostruzzjoni ta' wara t-terremot fi hdan l-EUR 400 miljun previsti mill-appoġġ li wiegħdet;
- M. billi l-ekonomija tal-Albanija ntlaqtet hażin hafna mill-pandemija tal-COVID-19 u l-mizuri għall-prevenzjoni tat-tixrid tal-virus qegħdin ikollhom riperkussjonijiet negattivi fuq il-baġit nazzjonali;
- N. billi l-UE mobilizzat EUR 3,3 biljun biex tkun indirizzata l-pandemija tal-COVID-19 fil-Balkani tal-Punent, li minnhom EUR 38 miljun f'appoġġ immedjat għas-settur tas-saħħa, EUR 467 miljun biex tinbena r-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa u biex jittaffa l-impatt soċjoekonomiku tal-pandemija, EUR 750 miljun għall-assistenza makrofinanzjarja, EUR 385 miljun għall-appoġġ favur is-settur privat u għar-riattivazzjoni tiegħu u EUR 1,7 biljun f'self preferenzjali mill-Bank Ewropew tal-Investment;
- O. billi l-UE mobilizzat EUR 51 miljun biex tgħin lill-Albanija tindirizza l-COVID-19 u għamlet għad-dispożizzjoni somma sa EUR 180 miljun f'assistenza makrofinanzjarja;
- P. billi l-UE hija l-akbar sieheb kummerċjali tal-Albanija u l-akbar donatur u billi mill-2007 l-pajjiż ibbenefika minn EUR 1,25 biljun ffondi ta' qabel l-adeżjoni tal-UE;
- Q. billi l-Pjan Ekonomiku u ta' Investment (PEI) għall-Balkani tal-Punent se jiffacilita l-irkupru fit-tul tar-reġjun wara l-pandemija tal-COVID-19 u jappoġġa l-iżvilupp ekonomiku u r-riformi;
- R. billi ċ-ċittadini Albanizi ilhom minn Diċembru 2010 jgawdu minn vjaġġar mingħajr viża lejn iż-żona Schengen;
- S. billi mill-2015 iċ-ċittadini Albanizi jistgħu jipparteċipaw fi skambji bejn studenti, skambji akkadeimiċi u skambji bejn iż-żgħażaġh fl-ambitu ta' Erasmus+;
- T. billi l-UE tibqa' impenjata bis-shih li ssostni l-għażla strateġika tal-Albanija lejn l-integrazzjoni fl-UE, ibbażata fuq l-istat tad-dritt u r-relazzjonijiet ta' bon viċinat;
- U. billi l-Albanija tibqa' siehba affidabbli fil-qasam tal-politika estera, bis-saħħa tal-isforzi tagħha li tippromwovi l-kooperazzjoni reġjonali u r-relazzjonijiet ta' bon viċinat;
1. Jilqa' pożittivament l-orjentament strateġiku u l-impenn ċari tal-Albanija għall-integrazzjoni fl-UE, li jidhru fir-relazzjonijiet ta' bon viċinat u fl-implimentazzjoni kontinwa tar-riformi relatati mal-adeżjoni; ifahhar, f'dan ir-rigward, id-dikjarazzjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Marzu 2020 dwar il-ftuħ ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u mal-Albanija; jishaq fuq l-importanza tal-proċess ta' integrazzjoni bħala mutur tar-riformi u jilqa' favorevolment l-appoġġ li jgawdi minnu fost il-poplu Albaniz;
 2. Jemmen li l-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa għandha tinkludi, kif inhu xieraq, u tinvolvi b'mod attiv lir-rappreżentanti tal-Albanija u tal-pajjiżi l-oħra tal-Balkani tal-Punent, kemm fil-livell tal-gvern kif ukoll tas-soċjetà ċivili, bl-inkluzjoni taż-żgħażaġh;
 3. Jappoġġa l-konvokazzjoni mingħajr aktar dewmien tal-ewwel konferenza intergovernattiva wara li jiġu sodisfatti totalment il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-Kunsill Ewropew u jiġi adottat il-qafas ta' negozjar min-naħa tal-Kunsill; ifakkar li l-Albanija ilha pajjiż kandidat sa mill-2014, u li mill-2018 il-Kummissjoni ilha tirrakkomanda li jinbdew it-tahditiet ta' adeżjoni;
 4. Ifakkar fin-natura trasformattiva tal-negozjati tal-adeżjoni u josserva li bil-ghan li tiġi żgurata l-kredibbiltà tal-proċess ta' adeżjoni, it-tweġġiq tal-istadji importanti jrid jiġi rifless fil-progress lejn l-adeżjoni mal-UE; ifakkar li l-atturi rivali qegħdin jippruvaw jikkompromettu l-integrazzjoni ulterjuri u l-istabbiltà politika tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent;
 5. Iqis li l-hatra tal-kap negozjatur u tat-tim tan-negozjati, flimkien mal-adozzjoni tal-pjan ta' azzjoni biex jiġu indirizzati l-prijoritajiet stabbiliti mill-konkluzjonijiet tal-Kunsill ta' Marzu 2020, huma sinjal ta' impenn politiku ċar biex jitmexxa 'l quddiem il-proċess ta' integrazzjoni tal-UE;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

6. Ifakkar li l-progress tal-adeżjoni fl-ambitu tar-reviżjoni tal-metodologija tat-tkabbir jiddependi minn riformi dejjiema, approfonditi u irreversibbli f'oqsma fundamentali, ibda mill-istat tad-dritt, mill-funzjonament effettiv tal-istituzzjonijiet demokratiċi u tal-amministrazzjoni pubblika u mill-ekonomija; ifakkar, f'dan ir-rigward, fl-importanza tar-riforma ġudizzjarja u fl-intensifikazzjoni tal-għieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata, flimkien ma' relazzjonijiet ta' bon vicinat u kooperazzjoni reġjonali;

7. Ihegġegħ lill-awtoritajiet Albaniżi jintensifikaw l-isforzi tagħhom biex isahhu d-djalogu politiku u l-funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi tal-pajjiż, u fl-istess hin itejbu l-klima għall-pluralizmu medjatiku u għas-soċjetà ċivili;

Funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi

8. Ihegġegħ lill-mexxejja politiċi fl-Albanija joħolqu klima ta' fiduċja billi jżidu t-trasparenza u jegħlbu n-nuqqas ta' djalogu, u jesprimi t-thassib kbir tiegħu dwar il-klima politika polarizzata u n-nuqqas ta' kooperazzjoni sostenibbli bejn il-partiti li jkomplu jostakolaw il-proċess demokratiku; ifakkar fl-importanza ta' djalogu politiku kostruttiv biex jimxi 'l quddiem il-proċess tar-riformi u jsir aktar progress fil-garanzija tal-funzjonament demokratiku normali tal-istituzzjonijiet tal-Albanija;

9. Ifakkar fir-responsabbiltà kongunta tal-forzi politiċi biex jgħaddu minn klima kkaratterizzata minn akkużi reċiproċi, deċiżjonijiet unilaterali u bojkotts għal wahda bbażata minflok fuq eżempji pożittivi ta' sforzi maħsuba biex jibnu kunsens, bħal dawk li wasslu għall-ftehim tal-5 ta' Ġunju 2020 dwar ir-riforma elettorali;

10. Jistieden lill-istituzzjonijiet pubbliċi tal-Albanija jaġixxu b'mod trasparenti u jimplimentaw prattiki ta' governanza tajba; jishaq fuq l-importanza ta' miżuri proattivi biex l-informazzjoni ssir disponibbli għas-soċjetà ċivili, għall-mezzi ta' informazzjoni u għall-pubbliku ġenerali b'mod regolari u puntwali, partikolarment meta din tirrigwarda kwistjonijiet ta' interess pubbliku importanti, bħall-emergenza tas-saħha li għaddejja bħalissa;

11. Jishaq fuq il-fatt li l-elezzjonijiet ġenerali tal-25 ta' April 2021 se jkunu kruċjali għall-konsolidament u għat-tigdid tal-proċeduri u tal-istrutturi demokratiċi tal-pajjiż kif ukoll għall-ksib ta' livell oġhla ta' stabbiltà politika; jissottolinja li elezzjonijiet liberi u ġusti huma fundamentali għall-integrazzjoni fl-UE;

12. Jesprimi thassib dwar l-allegazzjonijiet ta' xiri ta' voti u jfakkar li l-prosekuzzjoni ta' dan hija fost il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-Kunsill fil-25 ta' Marzu 2020; jishaq fuq l-importanza li jiġi żgurat li l-preparamenti għall-elezzjonijiet parlamentari tal-2021 isiru b'mod trasparenti u inkluziv; jinnota li l-forzi politiċi, l-organi statali, is-soċjetà ċivili u l-mezzi ta' informazzjoni kollha għandhom dmir komuni li jiżguraw li l-kampanja elettorali tkun trasparenti, kredibbli u oġġettiva u hielsa minn diżinformazzjoni, intimidazzjonijiet u akkużi foloz;

13. Jissottolinja l-importanza li jiġu implimentati l-miżuri ta' riforma elettorali kodifikati f'Lulju 2020, li huma konformi mar-rakkomandazzjonijiet tal-OSKE/ODIHR u tal-Kunsill tal-Ewropa; jishaq fuq l-importanza li tiġi implimentata l-opinjoni kongunta tal-Kummissjoni ta' Venezja u tal-OSKE/ODIHR ta' Diċembru 2020 b'mod totali u puntwali; jilqa' favorevolment l-eżitu pożittiv tal-ftehim tal-5 ta' Ġunju 2020, li jimplimenta whud mir-rakkomandazzjonijiet tal-OSKE/ODIHR; josserva li ngħatax segwitu għal dan, minkejja li saru ripetutament appelli internazzjonali biex qabel il-Kummissjoni ta' Venezja tohrog l-opinjoni tagħha, ittiehdu miżuri godda minghajr il-kunsens wiesa' bejn il-partiti, u dan irriżulta fl-adozzjoni mill-Parlament Albanija f'Ottubru 2020 tal-emendi kontroversjali għall-Kodiċi Elettorali;

14. Jissottolinja l-htieġa li jissahhah l-involviment tal-Parlament Albaniż fil-proċess ta' integrazzjoni fl-UE, u jkompli jitjiebu l-kapaċitajiet leġiżlattivi, ta' sorveljanza u ta' skrutinju tiegħu tal-baġit biex jiġi żgurat l-allinament ġuridiku mal-acquis tal-UE;

15. Ihegġegħ lill-Albanija ttejjeb il-koordinament intragovernattiv, thaffef id-deċentralizzazzjoni fl-ambitu tar-riforma tal-amministrazzjoni territorjali, tippromwovi l-konsultazzjonijiet pubbliċi fil-livell lokali u ttipproċedi bir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika;

Stat tad-dritt

16. Ifakkar fl-importanza assoluta li jiġi ssalvagwardjat l-istat tad-dritt permezz ta' reviżjoni ġudizzjarja u ta' prosekuzzjoni kostanti u konsistenti tal-korruzzjoni fil-livelli għoljin; ifahhar il-progress li sar fl-implimentazzjoni ta' riforma ġudizzjarja komprensiva, li hi mirfuda minn proċess ta' skrutinju minghajr preċedent u mill-ħolqien ta' istituzzjonijiet u organi speċjalizzati rilevanti, u jitlob li dawn il-proċeduri jithaffu bil-ghan li tinkiseb bidla tangibbli lejn ġudikatura responsabbli, indipendenti u funzjonali, inkwantu kundizzjoni preliminari għall-ewwel konferenza intergovernattiva;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

17. Jishaq fuq il-htieġa li l-Albanija tiżviluppa approċċ aktar strateġiku fil-konfront tar-riforma tas-settur ġudizzjarju li tindirizza l-ghadd dejjem jikber ta' każijiet arretrati; jitlob li jiġu żgurati standards gholjin ta' trasparenza fis-settur tal-ġustizzja u li jiġu riattivati strumenti bhal bażijiet tad-data online li fl-imghoddi diġà kienu operattivi; jilqa' pożittivament il-hatra tal-membri l-ġodda tal-Qorti Kostituzzjonali, fatt li rripristina l-funzjonalità tagħha, u jhegheġ lill-istituzzjonijiet Albaniżi jikkonkludu rapidament il-proċess ta' hatra biex b'hekk il-Qorti Kostituzzjonali terġa' tkun tista' taħdem b'mod shih u effiċjenti; jishaq fuq il-bżonn li jiġi żgurat il-funzjonament kontinwu tal-Qorti tal-Appell u li din tkun mghammra b'persunal adegwat;

18. Jilqa' pożittivament il-fatt li l-Qorti Gholja reġġet kisbet parzjalment il-kapaċità tagħha li tiffunzjona u li kienet qed tistharreġ l-ammissibbiltà ta' aktar minn elf każ, u jinkoraġġiha tagħmel aktar progress fil-hatra ta' mhallfin addizzjonali biex tkun totalment funzjonali u tnaqqas drastikament l-ghadd insostenibbli ta' każijiet pendenti arretrati quddiemha;

19. Jesprimi sodisfazzjon ghat-twaqqif tal-Uffiċċju Nazzjonali tal-Investigazzjoni, għall-fatt li d-direttriċi tiegħu qed taqdi dmirijietha u li bhalissa għaddej proċess ta' reklutaġġ ta' persunal investigattiv;

20. Jishaq li hu neċessarju li l-Albanija tiġġieled kontra l-korruzzjoni fil-livelli kollha tas-soċjetà, tal-gvern u tal-amministrazzjoni; jinsab imhasseb dwar il-prattika attwali li thalli lill-pulizija tal-Istat tircievi donazzjonijiet u sponsorizzazzjonijiet privati; jinnota bi thassib li l-allegazzjonijiet ta' korruzzjoni jkomplu jimminaw il-fiduċja tal-pubbliku fil-gvern u, b'mod aktar ġenerali, fl-istituzzjonijiet demokratiċi;

21. Jishaq fuq il-bżonn li jiġu żgurati l-funzjonament effikaċi, il-kooperazzjoni u l-indipendenza finanzjarja u operattiva tal-istituzzjonijiet ġudizzjarji u ta' dawk inkarigati mill-infurzar tal-liġi u mill-ġlieda kontra l-korruzzjoni, billi jkunu fornuti riżorsi finanzjarji, tekniċi u umani adegwati; jissottolinja l-importanza li jinkisbu riżultati tangibbli fil-forma ta' investigazzjonijiet indipendenti u imparzjali li jwasslu għal prosekuzzjoni ta' suċċess tal-kriminalità ta' profil għoli, inkluża l-korruzzjoni;

22. Jilqa' b'sodisfazzjon il-holqien ta' organi kontra l-korruzzjoni u jinnota l-progress miksub fil-leġislazzjoni kontra l-korruzzjoni; jirrikonoxxi l-fatt li qed isiru investigazzjonijiet fil-fond min-naħa tal-Istruttura Speċjali Kontra l-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata (SPAK) li għadha kif giet stabbilita, u qed jinharġu atti ta' akkuża mill-Qrati kontra l-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata; jishaq fuq il-bżonn li tinzamm l-indipendenza tagħhom favur il-ġlieda effikaċi u proattiva kontra l-impunità u l-korruzzjoni fil-livell għoli;

23. Jitlob li jiġu adottati u implimentati malajr pjani ta' integrità konkreti fi hdan il-ministeri kollha, kif hu pplanat fl-Istrateġija Inter-settorjali kontra l-Korruzzjoni u mill-pjan ta' azzjoni għall-implimentazzjoni tagħha; ifakkar fil-htieġa li jitjiebu t-trasparenza u l-monitoraġġ tal-finanzjament tal-partiti politiċi fl-ambitu tal-liġi emendata dwar il-finanzjament tal-partiti politiċi; jinnota l-importanza li jiġu implimentati b'effikaċja r-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti tal-Awdituri Albaniżi;

24. Jiehu nota li qeghdin jiżiedu l-investigazzjonijiet proattivi, il-prosekuzzjonijiet u l-kundanni definittivi mmirati lejn il-patrimonju illeċitu u l-ħasil tal-flus, li wasslu għall-iffriżar u għas-sekwestru sistematiċi ta' assi kriminali, u jitlob prosekuzzjoni msahha u kundanni definittivi mill-qrati ta' dawn il-każijiet, bi qbil mal-principji tal-indipendenza tas-sistema ġudizzjarja, tal-proċess korrett tal-liġi u tal-proċess ġust; jissottolinja l-problemi mifruxa ta' ħasil tal-flus b'mod partikolari fis-settur tal-konstruzzjoni u immobiljari;

25. Jilqa' pożittivament il-miżuri meħuda biex jitjiebu l-leġislazzjoni u l-mekkanizmi bil-ghan li jiġu indirizzati l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, u jappella għal aktar miżuri mmirati lejn l-implimentazzjoni rapida tal-pjan ta' azzjoni tat-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja, b'mod partikolari dwar it-tnaqqis tad-daqs tal-ekonomija informali;

26. Jissottolinja l-importanza tal-isforzi kontinwi u tat-titjib sistematiku tal-Albanija fil-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin, tal-armi tan-nar u tal-oġġetti kontrafatti, kif ukoll fil-ġlieda kontra ċ-ċiberkriminalità u t-theddid terroristiku;

27. Jistieden lill-Albanija tkompli tintensifika l-isforzi eżawrjenti u rigorużi tagħha biex iżżarma x-xbieki kriminali lokali u internazzjonali u telimina l-produzzjoni u t-traffikar tad-droga, billi tibbaża fuq l-isforzi sinifikanti li ghamlet f'dawn l-aħhar snin; jilqa' favorevolment il-kooperazzjoni msahha mal-Europol u mal-istituzzjonijiet inkarigati mill-infurzar tal-liġi tal-Istati Membri tal-UE, li wasslet għal numru ta' operazzjonijiet effikaċi ta' infurzar tal-liġi fuq skala kbira, anki permezz ta' kollaborazzjoni eżemplari bejn l-awtoritajiet Albaniżi u Taljani taħt l-awspicji tal-Iskwadra ta' Investigazzjoni Kongunta; jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet Albaniżi jikkonkludu malajr il-proċedura ta' hatra ta' prosekutur ta' kollegament Albaniż fl-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust); jirakkomanda li l-Albanija tadotta strateġija u pjan ta' azzjoni ġodda dwar id-drogi, biex timla, fost affarijiet oħra, il-vojt leġislattiv dwar il-prekursuri tad-droga;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Drittijiet fundamentali

28. Jesprimi l-appoġġ tiegħu għal politiki inkluzivi u jitlob li jsir progress fl-adozzjoni ta' miżuri li jipproteġu b'mod effikaċi l-libertajiet u d-drittijiet fundamentali tal-persuni kollha, b'attenzjoni speċjali fuq in-nisa, it-tfal, il-persuni b'diżabbiltà, il-minoranzi etniċi u l-persuni LGBTIQ+;

29. Jilqa' b'sodisfazzjon in-nomina min-naha tal-Albanija tal-osservatur fi hdan l-Agenzija tal-UE għad-Drittijiet Fundamentali (FRA), u jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet jisfruttaw bis-shih l-għarfien espert tal-FRA bil-għan li l-leġislazzjoni u l-prattiki tal-Albanija jingiebu f'konformità mal-*acquis* u mal-istandards tal-UE;

30. Jilqa' b'sodisfazzjon l-aġġornament tal-leġislazzjoni nazzjonali kontra d-diskriminazzjoni u jitlob lill-awtoritajiet jintensifikaw l-isforzi halli jistabbilixxu guriżprudenza soda fil-qasam tal-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni; ihegġegħ lill-awtoritajiet jiżguraw prevenzjoni u prosekuzzjoni effikaċi tad-diskors ta' mibegħda u tar-reati ta' mibegħda, inkluż l-antisemitizmu;

31. Josserva li l-Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali 2016-2020 tal-Albanija għall-Kwistjonijiet LGBTI skada u jitlob lill-gvern jiżviluppa pjan ta' azzjoni għdid permezz ta' konsultazzjoni trasparenti u inkluziva mas-soċjetà ċivili, u jiżgura li jiġu assenjati riżorsi adegwati għall-implimentazzjoni tiegħu; jistieden lill-awtoritajiet Albaniżi jrawmu l-aċċettazzjoni soċjali tal-persuni LGBTIQ+, li għadhom ikunu regolarment vittma ta' diskriminazzjoni u diskors ta' mibegħda; jilqa' pożittivament id-deċiżjoni li telimina t-"terapija ta' konverżjoni", li hi inaċċettabbli, b'hekk jissahhah id-dritt għall-identità tal-ġeneru u għall-espressjoni tal-ġeneru;

32. Ihegġegħ lill-awtoritajiet jiżguraw li jkunu fornuti biżżejjed riżorsi umani, tekniċi u finanzjarji lill-organi rilevanti, bhall-uffiċċji tal-Ombudsperson, tal-Kummissarju għall-Ġlieda kontra d-Diskriminazzjoni, u tal-Kummissarju għad-Dritt ta' Informazzjoni u għall-Protezzjoni tad-Data, u jiżguraw li r-rakkomandazzjonijiet rispettivi tagħhom jiġu implimentati sistematikament; jishaq fuq il-fatt li għal dawn il-karigi jmisshom jinhatru biss persuni b'indipendenza u bi professjonalità indiskutibbli;

33. Jitlob li jinholq mekkaniżmu effikaċi għall-prevenzjoni tal-vjolenza abbażi tal-ġeneru, inklużi l-fastidju, il-vjolenza domestika u l-vjolenza fuq it-tfal, li hraxu minhabba l-pandemija tal-COVID-19, u għall-protezzjoni u għas-sostenn tal-vittmi ta' din il-vjolenza, flimkien mal-prosekuzzjoni effikaċi u effiċjenti tal-awturi tagħha;

34. Ifakkar fl-appell li sar lill-Albanija biex tiggarantixxi aċċess mhux diskriminatorju għas-servizzi pubbliċi u tagħmel aktar titjib fl-edukazzjoni, fir-rati ta' impjieg u fil-kundizzjonijiet ta' hajja u ta' saħħa tal-persuni b'diżabbiltà, tar-Rom, tal-Egizzjani u tal-minoranzi etniċi l-oħra; jilqa' pożittivament id-Dikjarazzjoni ta' Poznań tal-2019 dwar l-Integrazzjoni tar-Rom fil-Proċess tat-Tkabbir; ihegġegħ lill-awtoritajiet imexxu 'l quddiem il-politiki ta' integrazzjoni tar-Rom bi qbil mal-qafas strateġiku tal-UE għar-Rom;

35. Ihegġegħ lill-Albanija tadotta malajr il-hames bye-laws li fadal biex tiżgura l-implimentazzjoni shiha tal-liġi qafas tal-2017 dwar il-protezzjoni tal-minoranzi nazzjonali u tad-drittijiet relatati marbuta mal-awtoidentifikazzjoni, mal-użu tal-lingwi minoritarji, meta jkun neċessarju fil-livell tal-amministrazzjoni lokali, u mal-koedukazzjoni bil-lingwi minoritarji; jistieden lill-Albanija ttiproteġi u tippromwovi l-patrimonju kulturali, il-lingwi u t-tradizzjonijiet tal-minoranzi nazzjonali tagħha, u tipprevedi spazju speċifiku għal-lingwi minoritarji fl-organi ta' informazzjoni Statali u lokali;

36. Jilqa' pożittivament, f'dan il-kuntest, l-adozzjoni tal-liġi dwar iċ-ċensiment demografiku li se jsir fil-harifa tal-2021 u jistieden lill-Albanija tiehu kull miżura neċessarja biex timplimentaha b'mod effikaċi, anki permezz tat-thejjija ta' kwestjonarju u tal-manwal b'tali mod li jkopru l-gruppi minoritarji rikonoxxuti kollha;

37. Jitlob lill-Albanija tiżgura li l-gruppi minoritarji jkollhom opportunitajiet indaqs u jkun rappreżentati adegwatament fil-hajja politika, fl-amministrazzjoni pubblika u fil-ġudikatura;

38. Jistieden lill-Albanija tagħmel aktar progress fil-miżuri li jikkonsolidaw id-drittijiet ta' reġistrazzjoni, restituzzjoni u kumpens tal-proprietajiet, jimplimentaw il-liġi dwar il-proċeduri tranżitorji ta' dwar is-sjeda, prinċipalment billi jitmexxa 'l quddiem b'mod trasparenti l-proċess ta' reġistrazzjoni tal-proprietajiet u tigi kkompletata r-riforma komprensiva tas-settur tal-artijiet, inkluż f'żoni minoritarji;

39. Jilqa' favorevolment l-isforzi tal-Albanija biex tippromwovi t-tolleranza, l-armonija interreligjuża u tindirizza l-preġudizzju u d-diskriminazzjoni, inkluż l-antisemitizmu, kif affermat mill-approvazzjoni parlamentari tad-definizzjoni ta' antisemitizmu tal-Alleanza Internazzjonali għat-Tifkira tal-Olokawst, u dan jagħmel lill-Albanija l-ewwel pajjiż b'maġġoranza Musulmana li aċċetta l-formulazzjoni; jitlob sforzi kontinwi biex jiġu żgurati ir-rispett tal-libertà ta' espressjoni u tal-libertà ta' twemmin jew ta' religjon;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

40. Jistieden lill-awtoritajiet jiżguraw il-libertà tal-għaqda bħala dritt fundamentali, fir-rispett tal-prinċipju ta' proporzjonalità, anki fil-perjodi ta' stat ta' emerġenza jew ta' stat ta' diżastru naturali; jishaq fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Ombudsman f'dan ir-rigward;

41. Josserva l-importanza li jiġu indirizzati l-allegazzjonijiet ta' kondotta hażina min-naha tal-pulizija u li jiġi investigat l-użu sproporzjonat tal-forza u li jittiehdu passi legali kontrih, anki fil-kuntest tal-pandemija tal-COVID-19; ifakkar fil-bżonn li jintemm il-maltrattament għad-danni tal-indagati u tal-habsin;

42. Ifakkar fl-obbligu tal-awtoritajiet li jiżguraw proċess ġust tal-applikanti għall-ażil f'konformità mal-obbligi internazzjonali tal-Albanija, u li jindirizzaw b'mod adegwat il-bżonnijiet tar-rifuġjati, tal-applikanti għall-ażil u tal-migranti, filwaqt li jitjiebu t-tnejja għal żidiet potenzjali fil-flussi migratorji u tiżdied il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet tal-Istati Membri; jitlob li jiżdiedu l-kapaċitajiet biex jiġu pproċessati t-talbiet għall-ażil u l-investigazzjonijiet tal-każijiet irrapportati għal ksur tal-proċeduri ta' ritorn, fosthom il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem;

43. Jishaq fuq il-fatt li l-protezzjoni tal-fruntieri u l-prevenzjoni tal-kriminalità transfruntiera għandhom ikunu prijorità u għandhom jitwettqu fir-rispett shih tad-drittijiet fundamentali minnha fil-ligijiet u fil-prinċipji internazzjonali u reġjonali applikabbli; jilqa' pożittivament il-varar tal-ewwel operazzjoni kongunta vera u proprja mal-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) barra mill-Unjoni Ewropea;

44. Jissottolinja li l-kontribut tal-Albanija għall-protezzjoni tal-fruntieri esterni tal-Unjoni Ewropea huwa ta' importanza kruċjali u jistieden lill-UE tintensifika l-appoġġ tagħha għall-protezzjoni tal-fruntieri fir-reġjun u toffri appoġġ għall-bżonnijiet tal-awtoritajiet Albaniżi li jieħdu hsieb ir-rifuġjati, l-applikanti għall-ażil u l-migranti;

45. Japprezza l-isforzi li qegħdin isiru mill-awtoritajiet Albaniżi u jhegħġghom jadottaw approċċ sod fil-konfront tal-prevenzjoni, tal-investigazzjoni, tal-prosekuzzjoni u tal-impożizzjoni ta' pieni għat-traffikar tal-bnedmin u għall-isfruttament tal-vittmi tiegħu, li fosthom hemm tfal u gruppi vulnerabbli oħra, bil-għan li jiżdied in-numru ta' servizzi ta' reintegrazzjoni u tiġi żgurata l-protezzjoni tax-xhieda;

46. Jilqa' pożittivament il-miżuri li hemm bħalissa u jitlob li jsir aktar progress biex jonqsu konsiderevolment il-migrazzjoni irregolari u n-numru ta' talbiet għall-ażil infondati min-naha ta' ċittadini Albaniżi, inklużi l-wasliet ta' minuri mhux akkumpanjati, fl-Istati Membri tal-UE; josserva li l-Albanija kompliet tissodisfa l-parametri ta' riferiment għal-liberalizzazzjoni tal-viżi;

Socjetà ċivili u mezzi ta' informazzjoni

47. Jissottolinja l-bżonn li titjieb il-klima għal funzjonament tas-socjetà ċivili fl-Albanija u jhegħġeg lill-awtoritajiet jiżguraw konsultazzjonijiet sinifikattivi, puntwali u rappreżentattivi matul il-proċess deċiżjonali kollu fid-diversi livelli ta' governanza kif ukoll jitjieb il-qafas ġuridiku u fiskali, b'hekk tissahhah is-sostenibbiltà finanzjarja tas-settur mhux governattiv;

48. Jishaq fuq l-importanza tal-partecipazzjoni tal-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili fil-konsultazzjonijiet regolari dwar il-funzjonament tas-socjetà, li tippermetti l-partecipazzjoni taċ-ċittadini fl-affarijiet tal-pajjiż;

49. Jishaq fuq il-bżonn li jitjiebu l-kundizzjonijiet u jinholq ambjent li jrawwem l-obbligu ta' rendikont u l-iskrutinju tal-istituzzjonijiet pubbliċi, partikolarment permezz tal-kooperazzjoni mas-socjetà ċivili u mal-ġurnalisti, u billi jiġi żgurat li jkollhom aċċess għall-ġustizzja u għaċ-ċertezza tad-dritt; jinsab ferm imhasseb bl-allegazzjonijiet allarmanti fir-rigward tal-użu mifrux tad-diżinformazzjoni kontra l-ġurnalisti investigattivi, l-attivisti tas-socjetà ċivili u oħrajn li jippruvaw jitolbu lill-atturi potenti jagħtu kont ta' għemilhom;

50. Jinnota bi tħassib in-nuqqas ta' progress f'dik li hija l-libertà ta' espressjoni u l-ostakli għall-funzjonament korrett tal-mezzi ta' informazzjoni indipendenti;

51. Ifakkar fl-importanza li jiġu żgurati ġurnaliżmu ta' kwalità u li jogħlew il-livelli ta' litteriżmu medjatiku biex jiġi żgurat funzjonament tad-demokrazija fl-Albanija u biex jiġu indirizzati d-diżinformazzjoni, id-diskors ta' mibegħda u l-aħbarijiet foloz; jistieden lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) u lill-Kummissjoni jtejb u l-koordinament u jindirizzaw id-diżinformazzjoni u t-tħeddid ibridu li jippruvaw idgħajfu l-perspettiva tal-UE billi jenfasizzaw b'mod aktar strateġiku r-rilevanza tal-UE għaċ-ċittadini tal-Balkani tal-Punent, u jhegħġghom irawmu l-holqien ta' ċentru ta' eċċellenza ffukat fuq il-Balkani biex jiġġieled kontra d-diżinformazzjoni;

52. Jitlob li jkun hemm inizjattivi li jrawmu ambjent medjatiku hieles minn influwenzi esterni u li jikkontribwixxi għal kondotta professjonali min-naha tal-mezzi ta' informazzjoni, inkluż il-ġurnaliżmu investigattiv;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

53. Jissottolinja l-bżonn li jissahhu l-awtoregolamentazzjoni, l-istandards etiċi, l-indipendenza, l-imparzjalità, is-sostenibbiltà finanzjarja u l-kwalità tar-rappurtar tal-organi ta' informazzjoni pubbliċi u privati, u li tiġi żgurata aktar trasparenza fil-qasam tas-sjeda, tal-finanzjamenti u tar-reklamar pubbliku tal-mezzi ta' informazzjoni; jitlob li jittiehdu miżuri li jiżguraw it-trasparenza tas-sjeda tal-mezzi ta' informazzjoni tal-kumpanji tax-xandir; josserva l-bżonn li jitjiebu l-kundizzjonijiet soċjali u tax-xogħol tal-professionisti tal-mezzi ta' informazzjoni bil-għan li jiġi żgurat ġurnalizmu ta' kwalità;

54. Jikkundanna l-vjolenza, l-intimidazzjonijiet, il-kampanji ta' malafama u l-pressjoni politika u finanzjarja indiretta fil-konfront tal-ġurnalisti, li johonqu serjament il-libertà tal-mezzi ta' informazzjoni, iwasslu għall-awtoċensura u jimminaw serjament l-isforzi biex jinkixfu l-kriminalità u l-korruzzjoni; jitlob lill-awtoritajiet jifihu investigazzjoni dwar is-sensjela reċenti ta' vjolenza u detenzjonijiet ingustifikati ta' ġurnalisti u jirrispondu minnufih għall-allegazzjonijiet ta' attacchi fuq il-ġurnalisti min-naħa tal-pulizija, inkluż waqt li jkunu f'kustodja;

55. Japprezza l-impenn min-naħa tal-awtoritajiet biex jirtiraw l-abbozzi proposti li jemenda l-liġi dwar il-mezzi ta' informazzjoni, u jimplimentaw bis-shih ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja tad-19 ta' Gunju 2020 fil-proposti futuri kollha; itenni t-thassib tiegħu fir-rigward tal-miżuri proposti inizjalment fl-ambitu tal-hekk imsejjah "pakkett kontra l-malafama" u josserva li kwalunkwe reviżjoni tal-liġijiet relatati mal-mezzi ta' informazzjoni u mal-komunikazzjoni għandha ssir b'mod trasparenti u inklużiv, bil-garanzija li lehen is-soċjetà ċivili u l-fehmiet tagħha jinstemgħu, bil-għan li jitjiebu l-libertà tal-mezzi ta' informazzjoni u l-ambjent li fih jaħdmu l-ġurnalisti indipendenti;

Riformi soċjoekonomiċi

56. Jinkoraġġixxi lill-Gvern Albaniz jagħti prijorità lill-miżuri mmirati biex itaffu r-riperkussjonijiet soċjoekonomiċi u fuq is-saħħa tal-pandemija tal-COVID-19, b'kunsiderazzjoni partikolari għall-gruppi emarginati u vulnerabbli bħar-Rom, l-Eġizzjani, il-komunità LGBTQI+, il-persuni b'diżabbiltà u l-ġenituri wahedhom, filwaqt li jiehu miżuri ulterjuri biex itejbu d-diversifikazzjoni, il-kompetittività u d-digitalizzazzjoni, isahhu r-rappreżentattività tad-dialogu soċjali u jaffrontaw l-ekonomija informali mifruxa;

57. Ifakkar li t-tkabbir sostenibbli jiddependi mill-qerda tal-korruzzjoni endemika, mit-titjib tat-trasparenza, miċ-ċertezza u l-effiċjenza tad-dritt, mill-kompetizzjoni ġusta u mis-semplifikazzjoni tal-proċeduri amministrattivi;

58. Jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet Albanizi jikkonsolidaw il-kopertura tal-assistenza soċjali u jtejb u l-aċċess għas-servizzi soċjali u tas-saħħa, speċjalment għall-gruppi vulnerabbli, biex jonqos ir-riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali;

59. Jitlob li jkunu intensifikati l-miżuri konkreti li jindirizzaw id-deklin demografiku u l-eżodu tal-imhuh permezz ta' politiki attivi tas-suq tax-xogħol, li jindirizzaw id-diskrepanza bejn id-domanda u l-offerta ta' hili u jnaqqsu l-qgħad fit-tul, partikolarment fost iż-żgħażaġh u l-gruppi l-aktar emarginati; jishaq fuq l-importanza li jinholqu opportunitajiet ta' impjeg sostenibbli u fit-tul għaž-żgħażaġh billi tiġi promossa edukazzjoni aċċessibbli, ta' kwalità u inklużiva u jiġu indirizzati l-problemi relatati mal-allogġi; jistieden lill-Gvern Albaniz itejb id-disponibbiltà tal-aċċess għall-internet u jagħmlu aktar aċċessibbli mil-lat ekonomiku, anki għal skopijiet ta' taġlim;

60. Jilqa' b'sodisfazzjon it-tendenzi pożittivi f'dak li għandu x'jaqsam mal-partecipazzjoni tan-nisa fil-politika, u jitlob miżuri ulterjuri biex jiġi indirizzati l-iżbilanċi tal-ġeneru, id-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi u d-diskriminazzjoni fuq il-post tax-xogħol;

61. Ihegġegħ lill-awtoritajiet iżidu l-isforzi tagħhom biex jeliminaw it-thaddim tat-tfal fis-settur informali kollu u jintensifikaw l-prosekuzzjoni tal-abbuż fuq it-tfal;

62. Jishaq fuq il-bżonn li titjeb il-komunikazzjoni rigward l-ghajnuna tal-UE u l-finanzjamenti li l-Unjoni tagħti lill-Albanija u li tiżguralhom aktar vizibbiltà; ifakkar, f'dan ir-rigward, il-mekkaniżmu li jipprema l-prestazzjoni previst mill-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni ddestinat għall-Maċedonja ta' Fuq u għall-Albanija u, b'mod partikolari, l-appoġġ sostanzjali li l-UE tfori lill-Balkani tal-Punent biex jiġġieldu kontra l-pandemija tal-COVID-19;

63. Jilqa' pożittivament l-isforzi tal-Kummissjoni maħsuba biex isiru investimenti b'mod aktar strateġiku fil-Balkani tal-Punent permezz ta' PEI speċifiku; jishaq fuq il-fatt li kwalunkwe investment irid ikun konformi mal-oġġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u mal-ghanijiet tad-dekarbonizzazzjoni tal-UE; jirrikonoxxi l-importanza tal-PEI biex isostni l-konnettività sostenibbli, il-kapital uman, il-kompetittività u t-tkabbir inklużiv, kif ukoll biex isahhah il-kooperazzjoni reġjonali

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

u transfruntiera; jitlob kofinanzjament adegwat u aktar titjib fit-trasparenza u fil-viżibbiltà tal-finanzjamenti tal-UE; jishaq fuq il-bżonn, fil-kuntest tal-Albanija, li l-finanzjamenti jkunu kkonċentrati fuq it-tranżizzjoni demokratika li għaddeja u fuq il-ġlieda kontra d-deklin demografiku u l-eżodu tal-imhuh;

Ambjent, enerġija u trasport

64. Ifakkar li għad hemm bżonn sforzi sostanzjali biex jintlahqu l-għanijiet relatati mal-effiċjenza enerġetika, mas-sigurtà tal-provvista, mat-tnaqqis tal-emissjonijiet u mal-enerġija rinnovabbli u d-diversifikazzjoni tagħha, permezz tat-tranżizzjoni lejn l-enerġija, it-tishin u t-trasport sostenibbli;

65. Jinkoraġġixxi lill-Albanija tiddiversifika l-produzzjoni tal-enerġija, tiżgura investimenti sikuri f'termini ekonomiċi u ambjentali fl-operazzjonijiet tal-enerġija idroelettrika, u żżid l-investimenti effiċjenti meta mqabbla mal-kostijiet fis-sorsi eoliċi u solari; ihegġeġ lill-Gvern inaqqas sal-minimu l-impatt fuq il-bijodiversità billi jinterrompi l-iżvilupp tal-enerġija idroelettrika fiż-żoni protetti, b'mod partikolari qrib ix-xmajjar Valbona u Vjosa, u jistabbilixxi mill-aktar fis possibbli l-Park Nazzjonali ta' Vjosa, li jestendi tul ix-xmara kollha, skont kif habbar il-Gvern; jissottolinja l-bżonn li jitjiebu l-valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali, il-valutazzjonijiet ambjentali strateġiċi u t-trasparenza tal-proċeduri fis-setturi ekosensittivi u li titqawwa l-prosekuzzjoni tar-reati ambjentali; jishaq fuq l-importanza li titjieb l-istrategġija tal-Albanija dwar is-sikurezza nukleari u l-protezzjoni mir-radjazzjoni; ifakkar li l-Albanija għad trid tallinja ruhha bis-shih mad-Direttiva tal-Kunsill 2013/59/Euratom tal-5 ta' Diċembru 2013 li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sikurezza għal protezzjoni kontra l-perikli li jirriżultaw minn esponiment għal radjazzjoni jonizzanti;

66. Ihegġeġ lill-awtoritajiet jiżguraw il-konformità shiha mat-Trattat dwar il-Komunità Ewropea, anki billi l-kambju tal-enerġija tal-Albanija jsir operattiv, jitkompla l-ftuh tas-suq, tiġi żgurata s-separazzjoni funzjonali tal-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni u jiġi żgurat l-akkoppjament tas-swieq tal-elettriku; jissottolinja l-kontribut tal-gassdott trans-Adrijatiku li għadu kif ġie inawgurat, u tal-konnessjoni imminenti tal-impjant termiku rikonvertit ta' Vlorë għas-sigurtà enerġetika reġjonali; ifakkar fil-bżonn li titlesta r-riforma tas-suq tal-elettriku u li jiġi varat interkonnettur tal-elettriku Bitola-Elbasan mal-Maċedonja ta' Fuq;

67. Jitlob li jitkompla l-progress fit-tishih tan-netwerks tat-trasport strateġiċi bi qbil mal-qafas regolatorju tan-*Networks for Europe* tat-trasport (TEN-T), jitkompla x-xogħol fis-sezzjonijiet Albaniżi tal-*"autostrada blu"*, jitlestew ir-riformi tas-settur ferrovjarju u jsir aktar progress fil-konnessjoni ferrovjarja Tirana-Podgorica-Durrës;

68. Jesprimi t-thassib kbir tiegħu rigward ċerti proġetti ekonomiċi fl-Albanija li wasslu għal ħsara ambjentali f'żoni protetti; jissottolinja l-fatt li l-ippjanar u l-konstruzzjoni ta' proġetti infrastrutturali ekosensittivi fil-qasam tat-turiżmu u tal-enerġija għandhom isiru fil-qafas ta' konsultazzjoni wiesgħa fuq skala nazzjonali mas-soċjetà ċivili u mal-komunitajiet lokali qabel ma tittiehed kwalunkwe deċiżjoni u għandhom jirrispettaw in-normi internazzjonali u tal-UE dwar il-valutazzjonijiet tal-impatt u l-harsien tal-ambjent;

69. Ihegġeġ lill-awtoritajiet Albaniżi jiżviluppaw strategġija enerġetika nazzjonali li tiggarantixxi l-allinjament shih mal-Ftehim ta' Pariġi, mal-politiki rilevanti tal-UE dwar il-klima, mal-għanijiet ta' dekarbonizzazzjoni u mal-istrumenti ta' pprezzar tal-karbonju, kif ukoll l-implimentazzjoni ta' dawn kollha, bi qbil mal-Patt Ekoloġiku Ewropew u mal-impenji politiċi meħuda fid-Dikjarazzjoni ta' Sofija tal-2020; jistieden lill-awtoritajiet Albaniżi jadottaw mingħajr dewmien l-abbozz tal-liġi dwar il-klima kif ukoll il-liġi u d-deċiżjoni dwar mekkaniżmu għall-monitoraġġ u għar-rapportar tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra; jitlob il-finalizzazzjoni mhaffa tal-abbozz tal-Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima għal rieżami min-naha tas-Segretarjat tal-Komunità tal-Enerġija;

70. Jappella għal aktar sforzi fil-qasam tal-agrikoltura u tal-iżvilupp rurali; jemmen li huwa importanti li tiġi stabbilita sistema solida għal konsultazzjonijiet bejn dawk li jfasslu l-politiki u l-varji gruppi ta' interess fiż-żoni rurali; jishaq fuq il-hteġa li tiġi żviluppata agrikoltura moderna, ekoloġika, li ma tagħmilx ħsara lill-klima fuq skala żgħira u medja li tiżgura l-għajxien tal-bdiewa u l-protezzjoni tar-riżorsi naturali tal-Albanija kif ukoll tal-bijodiversità;

71. Ifakkar li l-Albanija teħtieġ tagħti prijetà lill-implimentazzjoni tal-istrategġija nazzjonali għall-ġestjoni tal-iskart il-ġdida tal-perjodu 2020-2035 u lill-holqien ta' sistema reġjonali integrata tal-ġestjoni tal-iskart, u tippromwovi r-riċiklaġġ, tagħlaq is-siti fejn jintrema skart perikoluż, tallinja ruhha mal-istandards tal-UE, speċjalment fir-rigward tal-inċinerazzjoni

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

u tipprevjeni d-deforestazzjoni u t-tniġġis marin mill-plastik; jiġbed l-attenzjoni għat-tniġġis tal-Baħar Adrijatiku u r-rimi frekwenti ta' żibel li jingarr mill-kurrenti tal-baħar; jissottolinja l-bżonn li jitjiebu l-kontroll tal-kwalità tal-ilma u l-kapaċitajiet ta' trattament tal-ilma mormi u jissahhu l-kapaċitajiet tal-aġenziji responsabbli għall-ambjent u għaž-żoni protetti;

Kooperazzjoni reġjonali u politika estera

72. Jilqa' pożittivament l-isforzi kontinwi tal-Albanija fil-promozzjoni ta' relazzjonijiet ta' bon viċinat u tal-integrazzjoni reġjonali; jissottolinja l-importanza li jittiehdu miżuri ulterjuri biex jiġu promossi r-rikonċiljazzjoni mal-ġirien u l-kooperazzjoni reġjonali, li għandhom ikunu mirfuda mir-rispett tal-valuri fundamentali tal-UE u tal-futur komuni fl-UE;

73. Jitlob li jinholqu opportunitajiet godda ta' djalogu politiku u strateġiku ta' livell għoli mal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, permezz ta' summits regolari UE-Balkani tal-Punent u kuntatti ministerjali intensifikati, sabiex tissahhah is-sjeda politika tal-proċess tat-tkabbir u jiġu żgurati tmexxija aktar b'saħħitha u impenn ta' livell għoli, anki skont l-oġġettivi fl-ambitu tal-metodoloġija riveduta tat-tkabbir;

74. Ifahhar l-azzjonijiet kostruttivi għar-riżoluzzjoni tal-kwistjonijiet bilaterali pendenti, inkluż impenn kongunt min-naha tal-Greċja u tal-Albanija li jiddifferixxu l-kwistjoni tad-delimitazzjoni taż-żoni marittimi lill-Qorti tal-Gustizzja Internazzjonali;

75. Jilqa' pożittivament il-passi inklużivi meħuda biex tkun approfondita l-integrazzjoni reġjonali, ikunu aġevolati l-konnettività u l-moviment liberu ta' persuni, merkanzija, kapital u servizzi u jinghata kontribut lis-suq reġjonali komuni;

76. Jilqa' pożittivament ir-rwol kostruttiv tal-Albanija fl-inizjattivi multilaterali, inkluż taht il-presidenza tagħha tal-Ftehim ta' Kummerċ Fieles tal-Ewropa Ċentrali (CEFTA) u tal-OSKE;

77. Jilqa' pożittivament il-partecipazzjoni tal-Albanija fl-inizjattiva mini-Schengen bħala mezz biex jitjiebu r-relazzjonijiet ta' viċinat u jiġu offruti opportunitajiet godda għall-persuni u għall-impriżi fl-Albanija;

78. Jistieden lill-mexxejja politiċi kollha jiehdu miżuri urġenti biex jistabbilixxu l-Kummissjoni Reġjonali inkarigata li taċċerta l-fatti dwar id-delitti tal-gwerra u ta' ksur gravi iehor tad-drittijiet tal-bniedem kommessi fit-territorju f'dik li qabel kienet il-Jugoslavja bejn l-1 ta' Jannar 1991 u l-31 ta' Diċembru 2001 (RECOM), abbażi tal-hidma sinifikanti li għamlet l-Koalizzjoni RECOM; ihegġeg lill-mexxejja politiċi fil-Balkani tal-Punent jippromwovu r-rikonċiljazzjoni reġjonali u jastjenu milli jistrumentalizzaw dawn il-kwistjonijiet fit-taqbidiet politiċi interni;

79. Jilqa' favorevolment l-allinjament shih u kontinwu tal-Albanija mad-deċiżjonijiet u mad-dikjarazzjonijiet tal-politika estera u ta' sigurtà komuni fformulati mill-2012 u jfahhar il-partecipazzjoni attiva tagħha fil-missjonijiet u fl-operazzjonijiet tal-UE ta' ġestjoni tal-kriżijiet, kif ukoll il-kontribut tagħha fil-missjonijiet tan-NATO ta' importanza strateġika għall-UE; ihegġeg lill-Albanija tikkonforma mal-pożizzjoni tal-UE dwar il-ġuriżdiżjoni tal-Qorti Kriminali Internazzjonali;

80. Jissottolinja l-htieġa li l-UE u l-Istati Uniti jsahhu s-shubija u l-koordinament tagħhom fil-Balkani tal-Punent sabiex imexxu l-quddiem riformi fundamentali, u jtejbu l-governanza u r-rikonċiljazzjoni; jistieden lis-SEAE u lill-Kummissjoni jżidu s-sostenn lill-Albanija fil-ġlieda kontra l-indhil barrani doluż minn pajjiżi bħar-Russja, iċ-Ċina u l-Iran; iqis li, b'kont mehud tal-allinjament hawn fuq imsemmi u tal-proċess ta' adeżjoni mal-UE tal-Albanija, Tirana għandha tiżviluppa kooperazzjoni dejjem aktar stretta mal-Istati Membri tal-UE u tan-NATO dwar il-kwistjonijiet relatati mas-sigurtà u mad-difiża;

o

o o

81. Jaghti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u lill-President, lill-Gvern u lill-Parlament tar-Repubblika tal-Albanija.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0113

Ir-Rapporti 2019-2020 dwar il-Kosovo**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019–2020 dwar il-Kosovo (2019/2172(INI))**

(2021/C 494/13)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni (FSA) bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naha, u l-Kosovo, min-naha l-oħra, li dahal fis-sehh fl-1 ta' April 2016,
- wara li kkunsidra l-Agenda Ewropea għar-Riforma Ewropea (ERA) għall-Kosovo, immedja fi Pristina fil-11 ta' Novembru 2016, kif ukoll it-tneġġija ta' ERA 2 f'Ottubru 2020,
- wara li kkunsidra l-ftehim qafas mal-Kosovo dwar il-partecipazzjoni fil-programmi tal-Unjoni, li ilu fis-sehh mill-1 ta' Awwissu 2017,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew f'Salonka fid-19 u l-20 ta' Ġunju 2003,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Sofija tas-summit UE–Balkani tal-Punent tas-17 ta' Mejju 2018 u l-Agenda ta' Prijoritajiet ta' Sofija,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU tal-10 ta' Ġunju 1999, l-Opinjoni Konsultattiva tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja (QIG) tat-22 ta' Lulju 2010 dwar il-konformità mad-dritt internazzjonali tad-dikjarazzjoni unilaterali ta' indipendenza fir-rigward tal-Kosovo, u r-riżoluzzjoni 64/298 tal-Assemblea Ġenerali tan-NU tad-9 ta' Settembru 2010 li rrikonoxxiet il-kontenut tal-opinjoni tal-QIG u laqgħet id-disponibbiltà tal-UE li tiffacilita d-djalogu bejn is-Serbja u l-Kosovo,
- wara li kkunsidra l-ewwel ftehim dwar il-prinċipji li jirregolaw in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-gvernijiet tas-Serbja u l-Kosovo tad-19 ta' April 2013, u l-ftehimiet tal-25 ta' Awwissu 2015, u d-djalogu ffacilitat mill-UE li għadu għadde j għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2020/792 tal-11 ta' Ġunju 2020 li temenda l-Azzjoni Kongunta 2008/124/PESK dwar il-Missjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Istat tad-Dritt fil-Kosovo (EULEX Kosovo), li estendiet it-tul tal-missjoni sal-14 ta' Ġunju 2021,
- wara li kkunsidra r-rapporti tas-Segretarju Ġenerali tan-NU dwar l-attivitajiet tal-Missjoni Temporanja ta' Amministrazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo (UNMIK), inkluż l-aktar rapport reċenti tal-31 ta' Marzu 2020, u r-rapporti dwar l-operazzjonijiet tal-Forzi tal-Kosovo (KFOR) tas-7 ta' Frar 2018,
- wara li kkunsidra l-Proċess ta' Berlin varat fit-28 ta' Awwissu 2014,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta mill-Kopresidenti tal-Kumitat Parlamentari ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni (KPSA) bejn l-UE u l-Kosovo wara s-sitt laqgħa tal-KPSA, li saret fi Strasburgu fl-14 ta' Frar 2019,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2020 bit-titolu "It-titjib tal-proċess tal-adeżjoni – Perspettiva kredibbli tal-UE għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0057),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2020 dwar it-tishih tal-kooperazzjoni mas-shab tal-Balkani tal-Punent fil-qasam tal-migrazzjoni u s-sigurtà,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Mejju 2019 bit-titolu "Komunikazzjoni dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE 2019" (COM(2019)0260), akkumpanjata mid-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Kosovo 2019 Report" (Rapport 2019 dwar il-Kosovo) (SWD(2019)0216),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Komunikazzjoni tal-2020 dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE" (COM(2020)0660), akkumpanjata mid-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Kosovo 2020 Report" (Rapport 2020 dwar il-Kosovo) (SWD(2020)0356),

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0641), u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Guidelines for the Implementation of the Green Agenda for the Western Balkans" (Linji Gwida għall-Implimentazzjoni tal-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent) tas-6 ta' Ottubru 2020 (SWD(2020)0223),
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tat-8 ta' April 2020 tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà bit-titolu "Komunikazzjoni dwar ir-rispons globali tal-UE għall-COVID-19" (JOIN(2020)0011), u l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2020 bit-titolu "Appoġġ lill-Balkani tal-Punent fil-ġlieda kontra l-COVID-19 u l-irkupru wara l-pandemija" (COM(2020)0315),
 - wara li kkunsidra l-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' April 2020 dwar il-Programm ta' Riforma Ekonomika tal-Kosovo 2020–2022 (SWD(2020)0065) u l-konkluzjonijiet kongunti tad-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent u t-Turkija adottati mill-Kunsill fid-19 ta' Mejju 2020,
 - wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Missjoni ta' Osservazzjoni Elettorali tal-UE (EUEOM) dwar l-elezzjonijiet leġislattivi bikrija li saru fis-6 ta' Ottubru 2019 fil-Kosovo,
 - wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Mejju 2016 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 539/2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandu jkollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u daww iċ-ċittadini li huma eżentati minn dik il-htieġa (Kosovo) (COM(2016)0277) u għar-rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-28 ta' Marzu 2019 li jadotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari⁽¹⁾, billi jinkorpora l-proposta tal-Kummissjoni,
 - wara li kkunsidra r-rizoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-pajjiż,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà dwar il-Balkani tal-Punent, wara s-Summit 2020⁽²⁾
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Zagreb adottata fis-Summit UE–Balkani tal-Punent li sar permezz ta' vidjokonferenza fis-6 ta' Mejju 2020,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta tal-Parlament Ewropew u tas-Summit tal-Kelliema tal-Balkani tal-Punent, imsejjah mill-President tal-Parlament Ewropew mal-mexxejja tal-parlamenti tal-Balkani tal-Punent, fit-28 ta' Jannar 2020,
 - wara li kkunsidra s-Summit UE–Balkani tal-Punent li sar fl-10 ta' Novembru 2020 fil-qafas tal-Proċess ta' Berlin,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tagħha,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A9-0031/2021),
- A. billi l-Kosovo jrid jiġi ġġudikat, bħal kwalunkwe pajjiż li jaspira li jsir Stat Membru tal-UE, fuq il-merti tiegħu stess f'termini ta' twettiq, implimentazzjoni u konformità mas-sett ta' kriterji u valuri komuni meħtieġa għall-adeżjoni, u billi l-kwalità tar-riformi meħtieġa u d-dedikazzjoni tagħhom jiddeterminaw l-iskeda ta' żmien u l-progress tal-adeżjoni;
- B. billi l-Kosovo jeħtieġ li jiffoka fuq riformi fundamentali biex jindirizza n-nuqqasijiet strutturali fl-oqsma tal-istat tad-dritt, id-drittijiet fundamentali, il-funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi, u r-riforma tal-amministrazzjoni pubblika, kif ukoll l-iżvilupp ekonomiku u l-kompetittività;
- C. billi l-Kosovo għadu jbati minħabba l-instabbiltà politika, b'mod partikolari mill-elezzjonijiet leġislattivi bikrija tas-6 ta' Ottubru 2019; billi t-tmien tal-gvern Kurti kixef diversi kwistjonijiet strutturali, inkluża interferenza indebita minn atturi esterni fil-hidma tal-Gvern u tal-Assemblea tal-Kosovo, l-indipendenza tal-Qorti Kostituzzjonali, u n-nuqqas ta' ċarezza dwar il-legalità tal-votazzjoni għall-gvern;

⁽¹⁾ Testi adottati, P8_TA(2019)0319.

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0168.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- D. billi dan l-aħħar kien hemm nuqqas ta' koordinazzjoni bejn l-atturi trans-Atlantiċi, u l-amministrazzjoni l-ġdida tal-Istati Uniti se tipprowdi opportunità ġdida għal kooperazzjoni aħjar;
- E. billi l-Kosovo jibqa' l-uniku pajjiż fil-Balkani tal-Punent li ċ-ċittadini tiegħu jehtieġu viża biex jivvjaġġaw lejn iż-Żona Schengen għalkemm il-parametri referenzjarji kollha għal-liberalizzazzjoni tal-viża ilhom li ġew issodisfati mill-2018;
- F. billi l-ekonomija li ma tidhirx tal-Kosovo qed ixxejjel l-iżvilupp ġenerali ta' ekonomija vijabbli fil-pajjiż;
- G. billi l-Kosovo jrid iżid l-isforzi tiegħu fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata, u jrid jibni istituzzjonijiet b'saħħithom, koerenti u indipendenti biex jissolvew dawn il-kwistjonijiet;
- H. billi l-eks President Hashim Thaçi rriżenja fil-5 ta' Novembru 2020 biex jiffaċċja akkużi ta' delitti tal-gwerra u delitti kontra l-umanità fl-Awli Speċjalizzati għall-Kosovo f'The Hague; billi fit-30 ta' Novembru 2020 ġie kkonfermat l-att tal-akkuża kontra Thaçi; billi Vjosa Osmani, l-Ispjaker tal-Assemblea Nazzjonali tal-Kosovo, qed tagħxi bħala President tal-Kosovo;
- I. billi l-Kosovo għamel progress fl-adattament tal-qafas ġuridiku tiegħu għall-*acquis* tal-UE iżda jehtieġ li jżid l-isforzi u r-riżorsi tiegħu sabiex jimplimenta effettivament liġijiet u regoli ġodda, b'aktar impenn u serjetà fl-oqsma tal-politika;
- J. billi, skont il-Gvern tal-Kosovo, 117-il pajjiż irrikonoxxew l-indipendenza tal-Kosovo, inklużi 22 mis-27 Stat Membru tal-UE;
- K. billi l-pandemija tal-COVID-19 tirrappreżenta piż bla preċedent għas-saħħa, l-ekonomija u s-sistemi ta' protezzjoni soċjali tal-Kosovo, u wriet b'mod ċar li l-UE u l-Balkani tal-Punent iridu jkomplu jindirizzaw l-isfidi komuni flimkien;
- L. billi l-UE mmobilizzat appoġġ finanzjarju ta' aktar minn EUR 3,3 biljun għall-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent biex jindirizzaw l-kriżi tas-saħħa immedjata u jimmitigaw l-impatt soċjoekonomiku tal-pandemija tal-COVID-19 fir-reġjun;
- M. billi l-UE hija l-akbar fornitur ta' assistenza u għajnuna lill-Kosovo biex ittaffi l-konsegwenzi ekonomiċi u soċjali tal-pandemija tal-COVID-19; billi l-Kosovo rċieva EUR 5 miljun f'appoġġ immedjat għas-settur tas-saħħa, EUR 63 miljun f'appoġġ għall-irkupru soċjali u ekonomiku, EUR 60 miljun f'fondi ta' assistenza u EUR 100 miljun f'assistenza makrofinanzjarja;
- N. billi l-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent se jiffaċilita l-irkupru fit-tul wara l-pandemija tal-COVID-19, billi jappoġġja l-iżvilupp ekonomiku u r-riformi fir-reġjun;
- O. billi l-Kosovo bbenefika mill-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA II), b'allokazzjoni indikattiva totali ta' EUR 602,1 miljun għall-2014–2020, u billi l-Kosovo jehtieġ li jtejjeb aktar il-kapaċità ta' assorbiment tiegħu f'dan ir-rigward;
- P. billi l-impenn tal-UE mal-Balkani tal-Punent imur lil hinn minn dak ta' kwalunkwe sieheb ieħor u juri impenn strateġiku reċiproku;

L-impenn għat-tkabbir

1. Jilqa' l-impenn kontinwu u b'saħħtu tal-Kosovo għall-mixja tiegħu 'l quddiem fil-perkors Ewropew u għall-aċċelerazzjoni tar-riformi, kif ukoll l-appoġġ qawwi għall-integrazzjoni Ewropea fost il-popolazzjoni tal-Kosovo u l-identità Ewropea tagħha;
2. Jiddispijaċi dwar il-progress limitat fl-implimentazzjoni ta' ERA 1, filwaqt li jirrikonoxxi l-impenn tal-gvern għal proċess ta' riforma wiesha' kif previst mill-ERA 2; jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jiehdu fidejhom is-sjeda tal-proċess, juru aktar rieda politika u jtejjbu l-kapaċità amministrattiva sabiex itejbu l-implimentazzjoni tar-riformi relatati mal-UE;
3. Jesprimi thassib dwar ix-xoljiment tal-Ministeru għall-Integrazzjoni fl-UE, u jistieden lill-Gvern tal-Kosovo biex jintegra b'mod shih u xieraq l-istrutturi preċedenti tal-Ministeru kif previst mir-Regolament li għadu kif ġie approvat dwar l-Istruttura Organizzattiva tal-Uffiċċju tal-Prim Ministru, kif ukoll biex jiżgura li l-istruttura l-ġdida tingħata l-livell ta' kompetenza u responsabbiltajiet xierqa biex jiġu żgurati l-koordinazzjoni u t-tmexxija xierqa tal-proċess ta' integrazzjoni;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

4. Jilqa' t-tmexxija paċifika u ordnata tal-elezzjonijiet leġiżlattivi bikrija li saru fis-6 ta' Ottubru 2019 u fl-14 ta' Frar 2021, iżda jesprimi thassib dwar in-nuqqas ta' kompetizzjoni, il-libertà tal-ghazla u l-espressjoni fil-komunità Serba tal-Kosovo, kif ukoll dwar il-problemi relatati mal-voti ta' dawk bi dritt għall-vot li jghixu barra l-Kosovo; jishaq fuq l-importanza li jiġu indirizzati n-nuqqasijiet kollha identifikati u r-rakkomandazzjonijiet tal-EUEOM; jistenna li l-forzi politiċi kollha jonoraw il-kultura demokratika u r-rieda taċ-ċittadini tal-Kosovo meta jiffurmaw gvern ġdid u jeleġġu President ġdid;

5. Jiddispijja li l-Kosovo qed ikompli jithabat mal-instabbiltà politika wara l-elezzjonijiet u, f'dan ir-rigward, jistieden lill-forzi politiċi kollha fil-Kosovo biex jirrifurmaw is-sistema politika permezz ta' bidliet kostituzzjonali sabiex itejbu ċ-ċertezza tad-dritt u l-proċess għall-formazzjoni ta' gvernijiet ġodda;

6. Jilqa' l-konferma tal-Kummissjoni fir-rapport tal-Kosovo 2020 tagħha tal-valutazzjoni tagħha dwar il-kapaċità tal-Kosovo li jibbenefika mir-reġim ta' liberalizzazzjoni tal-viża, u jistieden lill-Kunsill jipproċedi b'mod urġenti bl-adozzjoni ta' sistema ta' vjaġġar minghajr viża għaċ-ċittadini tal-Kosovo; ifakkar, f'dan ir-rigward, li l-Kosovo qed ikompli jissodisfa l-parametri referenzjarji kollha tal-pjan direzzjonali għal-liberalizzazzjoni tal-viża, kif ikkonfermat b'mod konsistenti mill-Kummissjoni minn Lulju 2018;

7. Jiddispijja li matul l-2020 il-Kunsill xorta ma rnexxilux jadotta liberalizzazzjoni tal-viża għall-Kosovo; huwa tal-fehma li l-liberalizzazzjoni tal-viża se ttejjeb l-istabbiltà u tqarreb lill-Kosovo lejn l-UE billi tiffaċilita l-ivvjaġġar u n-negozju; jinnota li l-iżolament taċ-ċittadini tal-Kosovo qed ikollu impatt fuq l-implimentazzjoni tal-programmi tal-UE, u li n-nuqqas ta' deċiżjoni tal-Kunsill qed iżomm lura l-opportunitajiet meħtieġa b'mod urġenti miċ-ċittadini tal-Kosovo, filwaqt li jdgħajef il-kredibbiltà tal-UE, u jista' jkollu impatt fuq id-Djalogu Belgrad-Pristina;

8. Jistieden lill-Istati Membri tal-UE juru impenn kontinwu għat-tkabbir, u jsejwu politika ta' komunikazzjoni dwar it-tkabbir aktar effettiva fil-konfront taċ-ċittadini tal-UE; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Uffiċċju tal-UE fil-Kosovo biex iżidu l-isforzi tagħhom fil-promozzjoni tar-rwol, ir-rekwiżiti u l-benefiċċji ta' shubija aktar mill-qrib bejn l-UE u l-Kosovo;

9. Jilqa' d-deċiżjoni tal-Gvern tal-Kosovo li jneħhi t-tariffi fuq l-importazzjonijiet mis-Serbja u l-Bożnija-Herzegovina, li ppermettiet it-tkomplija tad-djalogu ffaċilitat mill-UE;

10. Jinnota l-firma ta' ftehimiet għan-normalizzazzjoni ekonomika mill-Kosovo u s-Serbja fl-4 ta' Settembru 2020 f'Washington; jiddispijja, madankollu, għad-dispożizzjonijiet fit-test li jirrikjedu li l-Kosovo jieqaf ifittex shubija f'organizzazzjonijiet internazzjonali; jilqa' l-impenn imġedded tal-Istati Uniti, u jissottolinja l-hteġa li l-UE u l-Istati Uniti jsahhu s-shubija u l-koordinazzjoni tagħhom fil-Balkani tal-Punent; jissottolinja li l-kooperazzjoni trans-Atlantika hija fattur importanti għall-istabbiltà fir-reġjun, u jenfasizza r-rwol ewlieni tal-UE bħala medjatur fil-proċess ta' normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-Kosovo u s-Serbja;

11. Jiddispijja għall-ftuh tal-Ambaxxata tal-Kosovo għall-Iżrael f'Ġerusalemm, li jmur kontra l-pożizzjoni tal-Unjoni Ewropea dwar is-soluzzjoni ta' żewġ stati għat-tilwima bejn Iżrael u l-Palestina;

12. Jirrikonoxxi l-kontribut importanti tal-Forza tal-Kosovo (KFOR) u l-Istati parteċipanti fiż-żamma ta' ambjent sikur u sigur, u l-libertà tal-moviment għaċ-ċittadini kollha fil-Kosovo, kif ukoll fl-iffaċilitar tal-integrazzjoni Ewro-Atlantika tal-Balkani tal-Punent;

13. Jappella għall-holqien ta' opportunitajiet ġodda għal djalogu politiku u ta' politika ta' livell għoli mal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, permezz ta' summits regolari UE-Balkani tal-Punent u kuntatti ministerjali intensifikati; jappella għall-parteeċipazzjoni attiva u għall-inkluzjoni xierqa tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent fil-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa;

Id-demokrazija u l-istat tad-dritt

14. Jilqa' l-progress fl-adattament tal-qafas legali dwar l-istat tad-dritt, inkluża l-Liġi dwar ir-responsabbiltà dixxiplinarja tal-imħallfin u l-prosekuturi u l-Liġi dwar il-medjazzjoni, kif ukoll l-introduzzjoni ta' sistema elettronika ta' gestjoni tal-kazijiet u registru ċentrali tar-rekords kriminali; jiddispijja, madankollu, għal-livell dgħajef ta' implimentazzjoni;

15. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jzidu l-isforzi tagħhom fl-infurzar tal-liġijiet għall-benefiċċju taċ-ċittadini tagħhom, kif ukoll jiżguraw koordinazzjoni aħjar ta' diversi programmi tal-istat tad-dritt appoġġjati minn diversi donaturi, inkluż l-iżvilupp ta' rieżami generali u strateġija sussegwenti għas-settur kollu tal-istat tad-dritt;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

16. Jishaq fuq il-htieġa li tiġi intensifikata l-ġlieda kontra l-korruzzjoni, u jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar it-tnehhija tat-task force speċjali kontra l-korruzzjoni fi hdan il-Pulizija tal-Kosovo (KP); jissottolinja li hemm bżonn ta' rieda politika qawwija biex il-korruzzjoni tiġi miġġielda b'mod effettiv, u jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo juru determinazzjoni fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni fil-livelli kollha;

17. Ihegġegħ lill-gvern johloq u jzomm entitajiet b'saħħithom u dedikati li jindirizzaw il-kriminalità organizzata u l-korruzzjoni, u jitlob li tintemm kwalunkwe bidla fl-infurzar tal-liġi u fl-istituzzjonijiet kontra l-korruzzjoni bbażati fuq interessi politiċi tal-partiti;

18. Jistieden lill-Kosovo jtejjeb l-implimentazzjoni tal-miżuri regolatorji tiegħu relatati mal-iffriżar, il-konfiska u l-irkupru tal-assi, u fir-rigward tal-kundanni finali f'każijiet ta' korruzzjoni ta' livell għoli, kriminalità organizzata u finanzjarja, hasil tal-flus u finanzjament tat-terroriżmu, inklużi miżuri ta' sospensjoni għall-uffiċjali pubbliċi akkużati b'reati bħal dawn, u biex jiżgura li ma jkun hemm l-ebda interferenza fl-attivitajiet operazzjonali tal-korpi tal-infurzar tal-liġi u tal-uffiċċju tal-prosekutur;

19. Jinsab imhasseb li minkejja qafas normattiv adegwat, is-sistema ġudizzjarja tal-Kosovo għadha mxekkla minn nuqqasijiet ta' responsabbiltà, kwistjonijiet ta' trasparenza, u interferenza politika; jiddispjaċih dwar in-nuqqas ta' riżultati tangibbli fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata, u jstenna li jsir aktar progress fit-titjib tar-rekord tiegħu dwar l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' korruzzjoni ta' livell għoli u każijiet ta' kriminalità organizzata, inklużi każijiet ta' traffikar ta' bnedmin u drogi, u ċiberkriminalità;

20. Jilqa' l-adozzjoni mill-Kunsill Ġudizzjarju tal-Kosovo ta' miżuri li jghinu biex jillimitaw l-interferenza esterna u l-influwenza mhux dovuta fi proċedimenti ġudizzjarji; jilqa' wkoll iż-żieda fl-ghadd ta' sentenzi finali tal-qorti ppubblikati; jemmen li huma mehtieġa miżuri oħra biex tiġi żgurata indipendenza akbar u depolitiċizzazzjoni tal-ġudikatura u biex titwaqqaf l-interferenza mhux dovuta f'każijiet ta' profil għoli;

21. Jistieden lill-Kosovo jiżgura li r-rapporti finanzjarji u tal-awditjar tal-finanzjament tal-partiti politiċi jkunu disponibbli b'mod konsistenti, u li s-sanzjonijiet jiġu applikati meta jkunu mehtieġa; jinnota wkoll il-htieġa li jittejbu s-sorveljanza finanzjarja u r-responsabbiltà tal-intrapriżi bi sjeda pubblika; jilqa' f'dan ir-rigward il-proposta għal-Liġi l-ġdida dwar il-Finanzjament tal-Partiti Politiċi, u jhegġegħ lill-Assemblea tal-Kosovo tadotta qafas legali li jirregola l-finanzjament tal-partiti politiċi f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja;

22. Itenni li s-selezzjonijiet u l-hatriet għal pożizzjonijiet ta' tehid ta' deċiżjonijiet ta' livell għoli fis-servizz pubbliku u fl-intrapriżi pubbliċi jibqgħu ta' thassib kbir, u jinnota li l-hatriet għal tali pożizzjonijiet jehtieġ li jsiru abbażi ta' proċess ibbażat fuq il-mertu, ġust u kompetittiv; jirrikonoxxi l-isforzi tal-Gvern tal-Kosovo billi jiffirma l-memoranda ta' qbil mar-Renju Unit biex jissorvelja dan il-proċess; itenni t-talba tiegħu għal progress u impenn politiku ċar għar-riforma tal-amministrazzjoni pubblika li tista' tinkiseb billi titmexxa 'l quddiem l-implimentazzjoni tal-legiżlazzjoni rilevanti;

23. Jilqa' t-titjib fl-organizzazzjoni tal-hidma tal-Assemblea Nazzjonali tal-Kosovo u l-ġestjoni ta' seduti plenarji bbażati fuq ir-regoli ta' proċedura tiegħu; jiddispjaċih, madankollu, għan-nuqqas frekwenti ta' kworum, u waqfien kontinwu fil-hidma parlamentari, li kienu partikolarment ta' hsara fil-proċess tal-adozzjoni tal-pakkett ta' għajjnuna relatat mal-pandemija;

24. Jiddispjaċih li l-Assemblea tal-Kosovo ma setgħetx tgħaddi t-tieni pakkett ta' rkupru ekonomiku mal-ewwel tentattiv, jissottolinja l-importanza tal-istabbiltà politika, u jistieden lill-Assemblea u lill-gvern jahdmu flimkien fi spirtu ta' kostruttività, u jaderixxu mal-aħjar prattika parlamentari;

25. Ifahhar l-isforzi tal-Kosovo fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni, it-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti, inkluż fil-ġlieda kontra l-hruġ ta' ġellieda barranin; jissottolinja li huma mehtieġa sforzi addizzjonali biex jiġi indirizzat il-finanzjament tat-terroriżmu, kif ukoll ir-riabilitazzjoni u r-riintegrazzjoni tal-ġellieda barranin;

26. Jappella għal kooperazzjoni reġjonali attiva u koordinazzjoni u skambju ta' informazzjoni akbar bejn is-servizzi tas-sigurtà tar-Repubblika tal-Kosovo u l-UE u l-Istati Membri tagħha fil-ġlieda kontra attivitajiet terroristiċi potenzjali; ihegġegħ lill-Kosovo jindirizza r-radikalizzazzjoni online u l-influwenzi estremisti esterni, u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jassistu lill-Kosovo f'dan l-isforz importanti;

27. Jinsab imhasseb dwar l-isforzi ta' pajjiżi terzi biex jappoġġjaw ir-radikalizzazzjoni, speċjalment taż-żghażaġh, hafna drabi billi jiffinanzjaw jew jipprovdu riżorsi sinifikanti bħal istituzzjonijiet edukattivi fil-Kosovo, li jistgħu jkunu postijiet fejn titnissel ir-radikalizzazzjoni, u li s-sitwazzjoni attwali relatata mal-COVID jista' jkollha effetti detrimental fuq l-isforzi ta' deradikalizzazzjoni, minhabba s-sitwazzjoni ekonomika li sejra għall-aghjar;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

28. Jilqa' l-konklużjoni ta' Arrangament ta' Hidma bejn il-Pulizija tal-Kosovo u l-Europol, li se jikkostitwixxi l-bażi għal kooperazzjoni msahha fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu kif ukoll il-kriminalità organizzata transnazzjonali, u jappella għall-implimentazzjoni tiegħu mill-aktar fis possibbli;

29. Jirrimarka li skont stimi reċenti hemm madwar 250 000 arma illegali fil-pussess taċ-ċittadini tal-Kosovo; jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar din is-sitwazzjoni allarmanti li għandha impatt negattiv fuq is-sigurtà pubblika; jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jżidu l-isforzi tagħhom biex jindirizzaw din il-problema u jniedu programm effettiv għall-konfiska jew iċ-ċediment volontarju ta' dawn l-armi lill-pulizija;

30. Ifahhar lill-Kosovo għall-kooperazzjoni kontinwa u kostruttiva tiegħu dwar il-migrazzjoni u t-tnaqqis kontinwu fl-ghadd ta' talbiet għall-ażil u r-riammissjonijiet taċ-ċittadini tal-Kosovo, kif ukoll għall-kooperazzjoni tajba tal-awtoritajiet tal-Kosovo dwar ir-riammissjoni;

31. Jiehu nota pożittiva tal-adozzjoni tar-Regolament dwar l-Integrazzjoni tal-Barranin, u jappella għall-implimentazzjoni shiha tiegħu; jenfasizza li jenhtiegu azzjonijiet ulterjuri biex tiġi żgurata kapacià amministrattiva u ta' infurzar suffiċjenti biex jiġu indirizzati l-isfidi tal-migrazzjoni, inkluża l-faċilitazzjoni tal-immigrazzjoni illegali;

32. Itenni l-appoġġ shih tiegħu għall-hidma tal-Awli Speċjalizzati għall-Kosovo (KSC) u tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Speċjalizzat, li huma dimostrazzjoni importanti tal-impenn tal-Kosovo għall-istat tad-dritt, u li l-hidma tagħhom hija wkoll fl-interess tal-Kosovo; jishaq fuq l-importanza li l-Awli Speċjalizzati jkunu jistgħu jkomplu l-hidma tagħhom b'mod indipendenti, mingħajr l-ebda interferenza esterna; jilqa' b'sodisfazzjon l-estensjoni tal-mandat tal-KSC u l-hidma tagħhom f'The Hague;

33. Jilqa' l-estensjoni tal-mandat tal-missjoni EULEX, u jitlob lill-Kosovo jikkooopera bis-shih mal-EULEX u mal-Awli Speċjalizzati u l-Uffiċċju tal-Prosekutur Speċjalizzat *in bona fide*; jiddispaċih dwar it-tentattivi biex jiġi mminat il-mandat tal-EULEX; itenni t-talba tiegħu lill-EULEX biex iżżid l-effikaċja tagħha u żżomm l-ogħla standards ta' trasparenza u approċċ ta' tolleranza żero għall-korruzzjoni;

34. Jilqa' l-adozzjoni tal-liġi dwar l-Aċċess għad-Dokumenti Pubbliċi; jirrakkomanda aktar sforzi biex tiżdied it-trasparenza u jittejjeb il-monitoraġġ tal-infiq pubbliku, inkluż billi tittejjeb is-sistema tal-akkwist pubbliku;

35. Jilqa' l-passi li ttiehdu fil-bini tal-kapacià taċ-ċibersigurtà, b'mod partikolari bl-adozzjoni tal-ewwel Strategija Nazzjonali tagħha dwar iċ-Ċibersigurtà; iqis li huwa kruċjali li jinżamm dan il-momentum biex ikun possibbli l-infurzar shih tal-inizjattivi leġislattivi f'dan il-qasam u biex jiġi indirizzat in-nuqqas ta' professjonisti kwalifikati fl-ICT u ċ-ċibersigurtà;

Ir-rispett għal-libertajiet fundamentali u għad-drittijiet tal-bniedem

36. Jinnota li l-qafas ġuridiku u istituzzjonali jggarantixxi b'mod wiesa' l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali, tal-minoranzi u tal-bniedem; jissottolinja li għad hemm sfidi fl-implimentazzjoni tiegħu, b'mod partikolari fir-rigward tad-drittijiet lingwistiċi, inkluż ix-xandir multilingwi, li n-nuqqas tiegħu għandu impatt fuq l-aċċess għall-informazzjoni mill-komunitajiet minoritarji, u li kien partikolarment ta' hsara matul il-pandemija tal-COVID-19;

37. Jistieden lill-Kosovo jipprovi edukazzjoni statali ugwali u nondiskriminatorja bil-lingwi minoritarji, u jiżgura aċċess għad-dokumenti uffiċjali fil-lingwi uffiċjali kollha madwar il-Kosovo, kif ukoll opportunitajiet indaqs, rappreżentanza adegwata fil-hajja politika, u aċċess għall-amministrazzjoni pubblika u għall-ġudikatura;

38. Jappella għal aktar protezzjoni u inkluzjoni ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi, inklużi r-Rom, l-Ashkali, l-Eġizzjani, is-Serbi, il-Bożnijaċi, it-Torok u l-Gorani, kif ukoll persuni b'diżabilità u persuni spostati, billi jingħataw kura tas-sahha u protezzjoni soċjali adegwati, b'mod partikolari matul il-pandemija tal-COVID-19 u fid-dawl tal-konsegwenzi soċjoekonomiċi tagħha;

39. Ihegġeġ sabiex isiru sforzi akbar biex jiġu miġġielda d-diskriminazzjoni u l-anti-Żingariżmu; jinsab partikolarment imhasseb dwar id-diskriminazzjoni soċjali kontra l-komunitajiet Rom, Ashkali u Eġizzjani, l-eskluzjoni tagħhom mit-tehid ta' deċiżjonijiet politiċi u soċjali, u n-nuqqas kontinwu ta' riżorsi u aċċess għal opportunitajiet ta' impjieg, ġustizzja, servizzi pubbliċi, akkomodazzjoni, kura tas-sahha, sistemi tad-drenaġġ, u ilma gieri;

40. Jinnota b'dispaċir li l-petizzjoni ta' kważi 500 persuna, li storikament identifikaw lilhom infushom b'hala Bulgari, li giet irreġistrata fl-Assemblea tal-Kosovo f'Mejju 2018, għadha ma gietx ikkunsidrata mill-Assemblea; jissottolinja l-htieġa li tiżdied kategorija "Bulgara" fit-tieni ċensiment nazzjonali fil-Kosovo, skedat li jsir fl-2021;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

41. Jinnota n-nuqqas li tiġi żgurata l-libertà finanzjarja u editorjali tax-xandar pubbliku; itenni l-htieġa li tiġi garantita t-trasparenza tal-midja, inkluża s-sjieda tal-midja, kif ukoll l-indipendenza tal-midja, filwaqt li jiġi żgurat li tkun hielsa minn kwalunkwe influwenza politika; jitlob li jinhatar malajr il-Kap tal-Aġenzija għall-Infommazzjoni u l-Privatezza;
42. Jenfasizza l-htieġa li tissaħħaħ il-ġlieda kontra t-theddid u l-attakki kontra l-ġurnalisti, u li tintemm l-impunità għal dawn ir-reati; jirrikonoxxi li minkejja dawn l-isfidi, il-libertà tal-espressjoni hija minquxa fil-Kostituzzjoni tal-Kosovo, u li hemm ambjent medjatiċu pluralistiku u vivaċi;
43. Ihegġegħ l-istabbiliment ta' xandar pubbliku multinazzjonali u multilingwi li jgħaqqad lin-nies u jippromwovi paċi u rikonċiljazzjoni fost l-Istati fl-Ewropa tax-Xlokk, fuq l-eżempju ta' ARTE;
44. Jiddispijaċi dwar l-għadd dejjem jikber ta' kawżi SLAPP (kawżi Strateġiċi Kontra l-Parteċipazzjoni Pubblika), li jintużaw biex jheddu u jharrku ġurnalisti u individwi sabiex isikktuhom u jagħmlu d-dibattitu pubbliku impossibbli;
45. Jilqa' l-adozzjoni tal-Liġi dwar il-Protezzjoni tal-Informaturi, u jinkoraġġixxi l-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni addizzjonali kollha meħtieġa għall-implimentazzjoni effettiva u effiċjenti tagħha; jitlob, f'dan ir-rigward, li jinhatar malajr il-Kummissarju għall-Aġenzija għall-Infommazzjoni u l-Privatezza;
46. Jinsab imhasseb dwar kampanji ta' diżinformazzjoni biex jiġi ddelegitimizzat l-istat tal-Kosovo; jitlob li tissaħħaħ il-kooperazzjoni Ewropea mal-Kosovo dwar l-indirizzar tad-diżinformazzjoni u t-theddid ibridu li jfittxu li jimminaw il-perspettiva Ewropea tar-reġjun, u li jiġu miġġielda l-kampanji ta' diżinformazzjoni reġjonali, inkluż billi tiġi enfazzzata b'mod aktar strateġiku r-rilevanza tal-UE għaċ-ċittadini fir-reġjun;
47. Ifakkar fir-rabta qawwija li hemm bejn in-nuqqasijiet fil-libertà tal-mezzi ta' komunikazzjoni u l-opportunitajiet għall-atturi lokali u barranin biex jimmanipulaw il-fatti u jxerrdu d-diżinformazzjoni; jistieden lill-Kummissjoni u lis-SEAE jikkooperaw mill-qrib fuq tali rabtiet u sfidi li jikkoinċidu, kif ukoll irawmu l-holqien ta' ċentru ta' eċċellenza dwar id-diżinformazzjoni ffukat fuq il-Balkani;
48. Jilqa' d-deċiżjoni unanima mill-Assemblea tar-Repubblika tal-Kosovo fil-25 ta' Settembru 2020 li tagħti effett dirett lill-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-Prevenzjoni u l-Ġlieda Kontra l-Vjolenza fuq in-Nisa u l-Vjolenza Domestika (il-Konvenzjoni ta' Istanbul); jistenna li l-Gvern tal-Kosovo jimxi malajr biex jimplimenta l-kontenut tal-Konvenzjoni u jipprovdi r-riżorsi u l-infrastruttura meħtieġa għal dan il-ghan;
49. Jilqa' l-adozzjoni tal-programm tal-Kosovo għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri, kif ukoll il-hidma tal-Caucus tan-Nisa fl-Assemblea tal-Kosovo; jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jżidu l-isforzi biex jippromwovu l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u jsaħħu l-pożizzjoni ekonomika tan-nisa, inkluż billi jagħtu prijorità lill-integrazzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u aktar kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili, inklużi l-organizzazzjonijiet tan-nisa, kif ukoll billi johlqu ambjent li jwassal għar-rappreżentazzjoni aħjar tan-nisa f'pożizzjonijiet tat-tehid ta' deċiżjonijiet, u billi jiġi żgurat li l-kotba tal-iskola ma jrawmux sterjotipi u diskriminazzjoni; jitlob, f'dan ir-rigward, il-parteeipazzjoni tan-nisa fit-tim tan-negozjar responsabbli għad-djalogu Belgrad-Pristina; jitlob bl-istess mod li n-naħa tal-UE tappoġġja dan il-kompitu u dawn l-isforzi billi taderixxi mar-rakkomandazzjonijiet imsemmija hawn fuq stess;
50. Jinsab imhasseb dwar ir-rata ta' inattività tan-nisa, inkluż minhabba d-diskriminazzjoni kontinwa bejn il-ġeneri fis-suq tax-xogħol, u jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jtejbu l-parteeipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol; ihegġegħ lill-Kosovo jadatta l-Liġi tax-Xogħol il-ġdida biex tirregola wkoll il-liv sabiex tiġi evitata d-diskriminazzjoni bbażata fuq il-ġeneru fid-drittijiet relatati mal-liv tal-maternità, mal-liv tal-paternità u mal-liv tal-ġenituri;
51. Itenni t-thassib tiegħu dwar l-iskala tal-vjolenza domestika u l-vjolenza abbazi tal-ġeneru; jilqa' r-reviżjonijiet tal-Kodiċi Kriminali f'dan ir-rigward, kif ukoll it-titjib osservat fir-rapport tal-EULEX f'ċerti aspetti tat-trattament mill-pulizija tal-Kosovo ta' każijiet ta' vjolenza sesswali; jinnota, madankollu, li n-nuqqas ta' prosekuzzjonijiet u kastigi serji, l-impunità tal-awturi, sistemi insuffiċjenti għat-traċċar u l-bażijiet tad-data tal-każijiet, in-nuqqas ta' riżorsi u servizzi adegwati għall-vittmi (rifugi, ċentri ta' eżami mediku, appoġġ għat-trawma, konsulenza), tahriġ eċċellenti u protokoll ta' trattament istituzzjonalizzati għas-sistema ġudizzjarja kollha għadhom ta' thassib;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

52. Jishaq fuq il-fatt li l-pandemija tal-COVID-19 kellha impatt ta' hsara fuq in-nisa u l-minoranzi billi ziedet l-inugwaljanza, aggravat il-problemi eżistenti, inkluża l-vjolenza domestika, u jappella lill-Gvern u lill-awtoritajiet tal-Kosovo biex iqisu dawn il-kwistjonijiet fir-risponsi tagħhom għall-pandemija;

53. Jilqa' l-adozzjoni tal-Liġi dwar il-Protezzjoni tat-Tfal bħala pass sinifikanti fil-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal fil-Kosovo; jenfasizza l-importanza tal-ġlieda kontra l-vjolenza fuq it-tfal; jenfasizza li huma meħtieġa riżorsi finanzjarji u umani adegwati biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tagħha; jindika l-htieġa partikolari li tiġi indirizzata l-problema persistenti taż-żwignijiet tat-tfal u furzati, speċjalment fil-komunitajiet Rom, Ashkali u Egizzjani, billi tiġi introdotta età legali għaž-żwieġ u jiġu żgurati azzjonijiet adegwati minn u rappurtar lill-istituzzjonijiet tal-infurzar tal-liġi u tal-gustizzja;

54. Jilqa' l-progress fil-protezzjoni tad-drittijiet tal-persuni LGBTI fil-livell leġislattiv u tal-politika; jinnota, madankollu, l-htieġa ta' implimentazzjoni shiha tal-qafas kontra d-diskriminazzjoni attwali, u jitlob li ssir investigazzjoni xierqa tal-każijiet ta' reati ta' mibiegħda kontra persuni LGBTI; jistieden lill-gvern jinkludi shubijiet bejn persuni tal-istess sess fl-abbozz tal-Kodiċi Ċivili, kif iggarantit mill-Kostituzzjoni tal-pajjiż;

55. Ifahhar l-isforzi kontinwi tal-awtoritajiet tal-Kosovo biex itejbu l-kapaċità tas-soċjetà ċivili li tikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-iżvilupp tal-politika; jitlob aktar titjib tal-kooperazzjoni bejn il-gvern u s-soċjetà ċivili, u parteċipazzjoni akbar tas-soċjetà ċivili fit-tfassil tal-politiki; itenni l-htieġa għal aktar responsabbiltà u trasparenza fil-finanzjament pubbliku għas-soċjetà ċivili;

56. Jinsab imhasseb dwar in-nuqqas ta' koordinazzjoni ta' donaturi internazzjonali, imsemmija minn diversi organizzazzjonijiet attivi fil-pajjiż; ihegġeġ lill-Gvern tal-Kosovo jiehu azzjoni biex jevita li jirdoppja l-isforzi u t-trikkib bla bżonn, u biex jimmaniġġja r-relazzjonijiet tiegħu mad-donaturi internazzjonali b'mod aktar effettiv;

57. Ifahhar il-hidma tal-Ombudsman uxxenti fil-promozzjoni ta' kultura ta' drittijiet tal-bniedem, u jilqa' ż-żieda fl-ghadd ta' rakkomandazzjonijiet tiegħu li qed jiġu implimentati mill-awtoritajiet tal-Kosovo, li jikkontribwixxu b'mod effettiv, *inter alia*, għall-prevenzjoni tat-tortura u trattament krudili, inuman u degradanti ieħor;

Ir-rikonċiljazzjoni u r-relazzjonijiet ta' viċinat tajbin

58. Jilqa' l-isforzi tal-Kosovo fiż-żamma ta' relazzjonijiet ta' viċinat kostruttivi fir-reġjun kollu, u fl-allinjament proattiv mal-politika estera u ta' sigurtà komuni (PESK) tal-UE; jilqa' b'sodisfazzjon l-impenn tal-Kosovo għal inizjattivi reġjonali u jitlob li jkun hemm implimentazzjoni tal-obbligi fi hdan diversi oqfsa reġjonali li jmexxu 'l quddiem is-suq reġjonali komuni;

59. Jenfasizza li n-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn is-Serbja u l-Kosovo hija prijorità u prekondizzjoni għall-adeżjoni tal-UE taż-żewġ pajjiżi, u tkun essenzjali wkoll biex jiġu żgurati l-istabbiltà u l-prosperità fir-reġjun usa'; jirrikonoxxi l-involviment miżjud taż-żewġ naħat fid-djalogu ffaċilitat mill-UE u jappella għal involviment attiv u kostruttiv fid-djalogu ffaċilitat mill-UE u mmexxi mir-Rappreżentant Speċjali tal-UE, li jfittex ftehim komprensiv, sostenibbli u legalment vinkolanti skont id-dritt internazzjonali;

60. Itenni t-talba tiegħu biex tissokta l-implimentazzjoni shiha, *in bona fide* u f'hin opportun, tal-ftehimiet kollha li diġà ntlahqu, inkluż l-istabbiliment tal-Assocjazzjoni/Komunità tal-muniċipalitajiet b'maġġoranza Serba mingħajr aktar dewmien; jistieden lis-SEAE jistabbilixxi mekkaniżmu għall-monitoraġġ u l-verifika tal-implimentazzjoni tal-ftehimiet kollha li ntlahqu s'sissa u jirrapporta perġodikament lill-Parlament Ewropew dwar is-sitwazzjoni attwali; itenni, f'dan ir-rigward, l-appoġġ shih tiegħu għar-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Djalogu Belgrad-Pristina, Miroslav Lajčák;

61. Ihegġeġ lill-Gvernijiet tas-Serbja u l-Kosovo joqogħdu lura minn kwalunkwe azzjoni li tista' ddgħajef il-fiduċja bejn il-partijiet, u tpogġi friskju l-kontinwazzjoni kostruttiva tad-djalogu; itenni l-importanza tan-natura multi-etnika kemm tal-Kosovo kif ukoll tas-Serbja u li l-oġettiv fir-reġjun ma għandux ikun il-holqien ta' stati etnikament omoġenji;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

62. Jistieden lill-Kosovo jindirizza l-problemi interni attwali rigward l-approċċ tiegħu għad-djalogu, johloq tim iddedikat għan-negozjati, kif ukoll pjattaforma ta' negozjar kongunta u djalogu bejn il-kolizzjoni fil-gvern u l-partiti tal-oppożizzjoni; jishaq li d-djalogu Belgrad–Pristina jrid isir b'mod miftuħ u trasparenti, u li l-uffiċjali inkarigati minnu għandhom regolarment jikkonsultaw lill-Assemblea tal-Kosovo dwar l-iżviluppi tiegħu; jistieden lill-gvern jikkommunika aħjar ir-riżultati tad-djalogu liċ-ċittadini tal-Kosovo;

63. Jinnota li hames Stati Membri tal-UE għadhom ma rrikonoxxewx il-Kosovo, u jerga' jitlobhom biex jagħmlu dan, u jafferma mill-ġdid l-impenn Ewropew kredibbli fil-proċess tat-tkabbir; jenfasizza li l-indipendenza tal-Kosovo hija irriversibbli, u li r-rikonoxximent ikun ta' benefiċċju għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-Kosovo u s-Serbja, isahhah u jikkonsolida l-istabbiltà tar-reġjun, u jiffaċilita l-integrazzjoni fl-UE taż-żewġ stati;

64. Jilqa' r-rikonoxximent reċenti tal-indipendenza tal-Kosovo mill-Iżrael fi hdan il-qafas tal-ftehimiet iffirmati f'Washington, izda jikkundanna l-kampanja ta' nonrikonoxximent tas-Serbja kontra l-Kosovo, li wasslet għall-irtirar tar-rikonoxximent minn bosta pajjiżi;

65. Ifahhar il-kooperazzjoni reġjonali tajba bejn il-Kosovo u s-Serbja fil-ġlieda kontra t-tixrid tal-pandemija tal-COVID-19, inkluż il-kooperazzjoni bejn is-sindki tat-Tramuntana u n-Nofsinhar ta' Mitrovica, u l-komunikazzjoni bejn il-ministri tas-Saħħa;

66. Jiddispjaċih ukoll li l-Pont ta' Mitrovica għadu ma nfetahx għat-traffiku kollu, minkejja t-tlestija tax-xogħol ta' rinnovazzjoni; jistieden lill-awtoritajiet tas-Serbja u l-Kosovo jippromwovu l-kuntatti interpersonali bejn il-komunitajiet lokali sabiex isahhu d-djalogu, inkluż fil-livell mhux governattiv; jistieden lill-Kummissjoni, lis-SEAE u lill-Kunsill jappoġġjaw lill-Prim Ministru u lit-tim tiegħu fid-djalogu intern ta' rikonċiljazzjoni mas-Serbi tal-Kosovo li se jipprovdri garanziji konkreti ta' sigurtà u opportunitajiet għall-integrazzjoni soċjoekonomika,

67. Jinnota li l-ivvjaġġar minghajr viża bejn il-Bożnija-Herzegovina u l-Kosovo huwa prekundizzjoni meħtieġa għall-espansjoni tal-kooperazzjoni reġjonali;

68. Jilqa' pożittivament l-isforzi tal-Kummissjoni maħsuba biex isiru investimenti b'mod aktar strateġiku fil-Balkani tal-Punent permezz ta' Pjan Ekonomiku u ta' Investiment (PEI) speċifiku; jirrikonoxxi l-importanza tal-EIP fl-appoġġ tal-konnettività sostenibbli, il-kapital uman, il-kompetittività u t-tkabbir inkluziv, kif ukoll it-tishih tal-kooperazzjoni reġjonali u transfruntiera; jishaq fuq il-fatt li kwalunkwe investiment irid ikun konformi mal-oġġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u l-miri tad-dekarbonizzazzjoni tal-UE;

69. Itenni l-appoġġ tiegħu għall-inizjattiva biex tiġi stabbilita Kummissjoni Reġjonali inkarigata bl-aċċertament tal-fatti rigward id-delitti tal-gwerra u ta' ksur gravi iehor tad-drittijiet tal-bniedem imwettqa fit-territorju tal-eks Jugoslavja (RECOM); jenfasizza l-importanza tal-hidma mwettqa mill-Uffiċċju Reġjonali għall-Kooperazzjoni bejn iż-Żgħażaġh (RYCO), u jilqa' l-partecipazzjoni attiva tal-Kosovo; itenni l-htieġa li jintlaħqu ż-żgħażaġh mill-municipalitajiet tat-Tramuntana, u li jiġu integrati fl-istrutturi soċjoekonomiċi tal-pajjiż;

70. Jitlob sforzi akbar fl-indirizzar tat-talbiet ta' membri tal-familja ta' persuni nieqsa, il-ftuħ tal-arkivji kollha ta' żmien il-gwerra, u biex tiġi żvelata informazzjoni dwar persuni li għadhom elenkati bħala nieqsa mill-gwerra tal-Kosovo tal-1998–1999; ihegġeġ l-implimentazzjoni tal-istrategija tal-Kunsill tal-Prosekuzzjoni tal-Kosovo dwar id-delitti tal-gwerra li għadha mxejpla severament minn kwistjonijiet politiċi, nuqqas ta' riżorsi u nuqqas ta' kooperazzjoni internazzjonali u reġjonali;

71. Jissottolinja l-importanza ta' informazzjoni dwar siti ta' oqbra u tal-investigazzjoni u l-aġġudikazzjoni tad-delitti tal-gwerra kollha sabiex issir ġustizzja għall-vittmi; jistieden lis-Serbja tinvestiga l-fdalijiet tat-tliet iġsma li s'issa eżumaw matul it-tiftix f'qabar tal-massa fil-villaġġ ta' Kizevak tal-municipalità ta' Raska qrib il-fruntiera tal-Kosovo skoperti f'Novembru 2020, li huwa maħsub li huma Albaniżi tal-Kosovo;

72. Ifahhar lill-Kosovo għall-koeżistenza paċifika tal-komunitajiet reliġjużi, u jenfasizza l-importanza tal-protezzjoni kontinwa tal-wirt kulturali u d-drittijiet tal-proprietà tal-komunitajiet reliġjużi kollha; ihegġeġ lill-awtoritajiet tal-Kosovo jużaw il-wirt kulturali bħala mezz biex jgħaqqdu flimkien komunitajiet differenti u jippromwovu b'mod aktar effettiv il-wirt kulturali u reliġjuż multietniku tal-pajjiż;

73. Jinsab imhasseb dwar it-tendenza dejjem tikber lejn il-monolingwiżmu u n-nuqqas ta' fehim tal-lingwi differenti tal-komunitajiet tal-Kosovo, b'mod partikolari fost iż-żgħażaġh; jenfasizza għalhekk il-htieġa li jitgħallmu l-lingwi ta' xulxin, jintroduċu pjattaformi biex jinteraġixxu, jadattaw is-sistema edukattiva, u jindirizzaw in-nuqqas ta' rappreżentanza ta' komunitajiet mhux maġġoritarji fis-servizz ċivili;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

74. Jissottolinja li l-istabbiltà u l-prosperità fit-tul tal-Kosovo jibqgħu dipendenti fuq l-iżvilupp tar-relazzjonijiet bejn l-Albaniżi tal-Kosovo u s-Serbi tal-Kosovo, u li l-forzi politiċi kollha huma responsabbli għaż-żamma u l-appoġġ ta' kultura politika bbażata fuq it-tolleranza, l-inkluzjoni u l-fehim u r-rispett reċiproċi;

L-ekonomija

75. Jinnotta li appoġġ politiku qawwi, implimentazzjoni effettiva u monitoraġġ mill-qrib huma meħtieġa biex tiġi miġġielda l-ekonomija informali fuq skala kbira, li tikkostitwixxi ostaklu serju għall-iżvilupp tas-settur privat tiegħu, u taffettwa l-kapaċità tal-Istat li jipprovdi servizzi pubbliċi ta' kwalità tajba;

76. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo u lill-Kummissjoni jappoġġjaw aktar lill-SMEs sabiex jiżviluppaw ekonomija vijabbli għall-Kosovo;

77. Jishaq fuq il-htieġa ta' implimentazzjoni urġenti ta' politiki attivi tas-suq tax-xogħol, inkluż it-titjib tal-hiliet, l-edukazzjoni vokazzjonali u tahrig fuq il-post tax-xogħol, sabiex jidded l-impjeg ta' gruppi vulnerabbli; jissottolinja li s-sistema ta' tahrig u edukazzjoni għandha tiġi riformata biex tlaħhaq mal-htigijiet tax-xogħol u tas-suq, u jitlob l-inkluzjoni ta' persuni li jappartjenu għal gruppi minoritarji fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' impjeg; itenni l-importanza li jinholqu aktar opportunitajiet għaż-żgħażaġh u n-nisa;

78. Jesprimi thassib serju dwar l-emigrazzjoni massiva ta' haddiema b'hiliet ta' livell għoli mill-Kosovo, u jitlob l-introduzzjoni ta' miżuri soċjoekonomiċi komprensivi biex jiġi indirizzat it-tnaqqis demografiku; jistieden lill-Kummissjoni u lill-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jiżviluppaw strateġija reġjonali biex jindirizzaw il-qgħad persistenti fost iż-żgħażaġh billi jiġi indirizzat in-nuqqas ta' tlaqqigh tal-hiliet bejn is-sistema edukattiva u s-suq tax-xogħol, it-titjib tal-kwalità tat-tagħlim, u l-iżgurar tal-finanzjament adegwat għal miżuri attivi fis-suq tax-xogħol u skemi ta' tahrig vokazzjonali, flimkien ma' faċilitajiet adegwati għall-indukrar tat-tfal u għall-edukazzjoni ta' qabel l-iskola;

79. Jappella għal titjib konsiderevoli fl-edukazzjoni u l-kwalità tal-edukazzjoni; ihegġeg lill-Kosovo jahdem biex jagħmel aktar progress fir-riforma tal-iskejjel, billi jipprovdi l-materjal ta' tagħlim meħtieġ u l-kundizzjonijiet fiżiċi xierqa għall-istudenti kollha, b'mod partikolari billi jindirizza l-problemi ta' aċċess għall-edukazzjoni matul il-pandemija attwali;

80. Jilqa' d-deċiżjoni tal-Kosovo li jipparteċipa fl-inizjattiva mini-Schengen bħala mezz biex jittejbu r-relazzjonijiet ta' viċinat tajbin u jiġu pprovduti opportunitajiet godda għaċ-ċittadini u n-negozji tal-Kosovo;

81. Jilqa' l-fatt li l-Kosovo se jibbenefika wkoll mis-Suq Uniku Digitali tal-UE, u jenfasizza l-htieġa ta' investiment fid-digitalizzazzjoni bħala mod ta' kif jittejbu s-servizzi għaċ-ċittadini, jitnaqqas id-distakk digitali u jiġi żgurat aċċess ugwali għall-internet, inkluż għall-aktar gruppi vulnerabbli u ż-żoni rurali; jiehu nota tal-potenzjal kbir tad-digitalizzazzjoni għall-iżvilupp tal-ekonomija tal-Kosovo;

82. Jilqa' d-dhul fis-seħh tal-Ftehim dwar ir-Roaming Reġjonali l-gdid iffirmat f'April 2019 bħala eżempju ċar ta' kif il-kooperazzjoni reġjonali tista' ggib benefiċċji konkreti għaċ-ċittadini u n-negozji tar-reġjun;

83. Jinnotta li l-pandemija qed tpoġġi s-sistema tas-saħha taħt pressjoni; ihegġeg lill-Kosovo jsaħħa is-settur tas-saħha sabiex jipprovdi servizzi tas-saħha primarja adegwati u aċċessibbli għaċ-ċittadini kollha, b'mod partikolari permezz ta' benefiċċji soċjali bbażati fuq il-htigijiet għall-gruppi l-aktar milquta mill-kriżi tal-COVID-19; jinnotta li għadd kbir ta' professjonisti tas-saħha telqu mill-Kosovo, li qed ikompli jigrava n-nuqqas ta' professjonisti tal-kura tas-saħha, u għandu impatt detrimental fuq is-sistema tal-kura tas-saħha;

84. Jinnotta li d-dgħufijiet strutturali ġew aggravati mill-pandemija tal-COVID-19, b'mod partikolari minhabba d-dewmien fl-adozzjoni tal-liġi dwar l-irkupru ekonomiku, u jhegġeg lill-awtoritajiet tal-Kosovo jimplimentaw riformi strutturali effettivi biex itaffu l-impatt tal-pandemija u jaċċelleraw l-irkupru ekonomiku ta' wara l-kriżi, inkluż billi jindirizzaw in-nuqqas ta' assigurazzjoni tas-saħha pubblika, kif ukoll il-kwistjoni tad-diviżjoni tal-kompetenzi bejn il-President u l-Prim Ministru fil-ġestjoni tal-pandemija, kif muri meta jiġi ddikjarat stat ta' emerġenza li jippermetti lockdown fil-pajjiż kollu;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

85. Itenni l-fatt li l-UE mmobilizzat f'qasir żmien appoġġ immedjat favur il-Balkani tal-Punent biex jindirizzaw l-emergenza sanitarja dovuta għall-pandemija tal-COVID-19 u l-irkupru soċjoekonomiku tar-reġjun; jiehu nota tal-adozzjoni ta' aktar minn EUR 138 miljun f'assistenza għall-Kosovo permezz tal-programmi IPA 2019 u IPA 2020, li minnhom EUR 50 miljun ġew riallokati biex jindirizzaw il-konsegwenzi soċjali u ekonomiċi tal-kriżi tal-COVID-19 li għaddejjha bhalissa fuq terminu qasir u medju;

86. Jissottolinja l-importanza tas-solidarjetà Ewropea, u jistieden lill-Kummissjoni tkompli tappoġġja lill-Kosovo u lill-istati l-oħra tal-Balkani tal-Punent fl-isforzi tagħhom biex irazznu l-pandemija; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill jinkludu lill-Kosovo fl-akkwist kongunt tal-UE tal-vaċċini u jallokaw ammont suffiċjenti ta' vaċċini kontra l-COVID-19 liċ-ċittadini tal-pajjiżi kollha tal-Balkani tal-Punent;

87. Jappella għal titjib fil-ġbir tad-dhul u superviżjoni aħjar tal-intrapriżi pubbliċi; ifahhar il-progress inizjali fit-tnaqqis tad-dejn fiskali; jenfasizza li huma mehtieġa aktar sforzi biex jiżdied id-dhul mit-taxxa billi titnaqqas l-ekonomija informali u tittejjeb l-effiċjenza tal-ġbir tad-dhul mit-taxxa, li jistgħu jiżguraw aktar finanzjament għal oqsma ta' prijorità, inklużi l-edukazzjoni u s-saħħa;

L-ambjent, l-enerġija u t-trasport

88. Jistieden lill-awtoritajiet jiżguraw l-allinjament mal-istandards u l-ghanijiet ta' politika tal-UE dwar il-protezzjoni tal-klima u l-ambjent, f'konformità mal-impenji fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi u l-oġettiv strateġiku li tintlaħaq in-newtralità karbonika sal-2050 bħala parti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, u jitlob lill-Kosovo taħdem fuq l-implimentazzjoni tal-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent, li tirrifletti l-prijoritajiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew;

89. Jilqa' l-eżitu tas-summit tal-Balkani tal-Punent li sar f'Sofija fl-10 ta' Novembru 2020 fil-qafas tal-proċess ta' Berlin, u jkompli jappoġġja kwalunkwe inizjattiva komuni biex jittejjbu l-integrazzjoni u r-relazzjonijiet ta' viċinat tajbin fir-reġjun; jilqa' l-approvazzjoni tad-Dikjarazzjoni dwar l-Aġenda Ekoloġika li tallinja mal-Patt Ekoloġiku tal-UE, u r-rieda espressa mill-mexxejja li jieħdu miżuri u jallinjaw mal-politiki rilevanti tal-UE li jistabbilixxu l-ghan li tinkiseb newtralità klimatika sal-2050;

90. Huwa mhasseb hafna li l-maġġoranza ferm kbira tal-enerġija fil-Kosovo ġeja mill-enerġija bil-faħam, kif ukoll dwar il-pjanijiet li jinbena impjant ġdid ta' produzzjoni tal-enerġija bil-faħam; ihegġeġ lill-Kosovo jżid is-sostenibbiltà tas-settur tal-enerġija tiegħu billi jiddiversifika s-sorsi tal-enerġija tiegħu, inehhi mingħajr dewmien kull sussidju għall-faħam mhux konformi, jiddecentralizza l-produzzjoni tal-enerġija u jimxi lejn sorsi rinnovabbli;

91. Jinnota li l-qafas legali tal-pajjiż jehtieġ li jkun allinjat mad-Direttivi tal-UE dwar l-impjanti kbar tal-kombustjoni u l-emissjonijiet industrijali; jistieden lill-Kosovo jwettaq valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali skont standards internazzjonali, u jadotta l-miżuri mehtieġa biex jippreserva u jipproteġi żoni ambjentalment sensitivi;

92. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jonoraw l-impenn tagħhom li jagħlqu u jiddekkummissionaw l-impjant tal-enerġija Kosovo A; jilqa' r-rieda tal-Kummissjoni Ewropea li tassisti lill-Gvern tal-Kosovo f'dan il-proċess kemm finanzjarjament kif ukoll teknikament;

93. Ifakkar li l-prijoritizzazzjoni u t-titjib tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika, inkluża l-konverżjoni tat-tishin distrettwali eżistenti bbażat fuq il-faħam u l-prodotti tal-petroleum f'koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja u sistema bbażata fuq sorsi rinnovabbli huma fattur ewlieni biex jintlaħqu l-miri tal-klima; jenfasizza l-importanza li jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku;

94. Jesprimi thassib serju dwar ir-rata għolja kontinwa ta' mwiet prematuri minhabba l-arja mniġġsa li tirriżulta minn emissjonijiet li jaqbu l-limiti massimi stabbiliti legalment għal impjanti kbar tal-kombustjoni; ihegġeġ lill-awtoritajiet tal-Kosovo jindirizzaw it-tniġġis tal-arja immedjatament u jiżviluppaw pjan kredibbli biex jeliminaw gradwalment il-faħam b'mod kosteffikaċi; jirrikonnoxxi r-reviżjoni reċenti tal-Istrateġija tas-Settur tal-Enerġija biex tiġi indirizzata din il-kwistjoni, u jistieden lill-Kosovo jimplimenta l-Pjan Nazzjonali għat-Tnaqqis tal-Emissjonijiet tiegħu;

95. Jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet tal-Kosovo biex jagħtu aktar prijorità lill-infurzar tal-leġislazzjoni ambjentali u l-istandards tal-bijodiversità f'konformità mal-acquis tal-UE, kif ukoll biex jippromwovu s-sensibilizzazzjoni u l-edukazzjoni ambjentali fost iċ-ċittadini tal-Kosovo; ihegġeġ lill-Kosovo jadotta l-Liġi dwar it-Tibdil fil-Klima mill-aktar fis possibbli, u jitlob l-iżvilupp u l-adozzjoni ta' Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima mingħajr aktar dewmien;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

96. Jistieden lill-Kosovo jkompli jżidu l-kopertura tal-ġbir tal-iskart, b'mod partikolari bit-titjib tas-separazzjoni u r-riċiklaġġ tal-iskart, jintroduċi miżuri tal-ekonomija ċirkolari biex jitnaqqas l-iskart u jindirizza l-kwistjoni tal-miżbljet illegali, u biex b'mod urġenti jsib il-mezzi għar-rimi tal-iskart perikoluż;

97. Huwa mħasseb dwar l-ammont baxx ta' riżorsi tal-ilma disponibbli; jistieden lill-awtoritajiet tal-Kosovo jirrispettaw iż-żoni naturali u protetti speċjali meta jipplanaw impjanti idroelettriċi, u ma jipperikolawx is-sostenibbiltà tal-provvista tal-ilma;

98. Jappella għall-implimentazzjoni shiħa tat-Trattat dwar il-Komunità tal-Energija, inkluża l-implimentazzjoni tal-*acquis* dwar l-ghajnuna mill-Istat u l-ftuħ shiħ tas-suq nazzjonali tal-elettriku, u l-bidla lejn l-integrazzjoni tas-suq reġjonali; ihegġeġ il-hidma fuq il-konnettività reġjonali u t-tlestija tas-Suq Reġjonali tal-Energija;

99. Jistieden lill-Kosovo jimplimenta politiki tat-trasport pubbliku u ta' mobbiltà kredibbli u sostenibbli biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet infrastrutturali li ilhom jeżistu, inklużi rotot ta' trasport pubbliku regolari lejn it-Tramuntana ta' Mitrovica u l-bliet ewlenin kollha madwar il-pajjiż;

100. Jilqa' l-adozzjoni tal-Programm ta' Azzjoni Annwali tal-IPA tal-2020 għall-Kosovo b'valur totali ta' EUR 90 miljun, u jinsisti li l-fondi tal-IPA jintużaw *inter alia* biex jippromwovu l-aġenda ekoloġika billi jsaħħu l-protezzjoni ambjentali, jikkontribwixxu għall-mitigazzjoni, iżidu r-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u jaċċelleraw il-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju; jappella għal aktar trasparenza u skrutinju parlamentari aktar mill-qrib tal-fondi allokat li lill-Kosovo, u jitlob lill-Kummissjoni timmonitorja aħjar l-użu tal-fondi tal-UE u tirrapporta kwalunkwe użu hażin;

101. Jistieden lill-Kummissjoni tikkonċentra l-fondi tal-IPA III fuq it-tranzizzjoni demokratika li għaddejja fil-Kosovo, kif ukoll fuq il-proġetti infrastrutturali, speċjalment fid-dawl tal-problemi persistenti bil-klima tal-investimenti, il-kapaċità ta' assorbiment u l-istandards ambjentali fil-Kosovo;

102. Jitlob li l-IPA III futur ikun fih kemm inċentivi kif ukoll kundizzjonalità; iqis li huwa essenzjali li l-IPA III jappoġġja t-tishih ulterjuri tal-valuri fundamentali u l-governanza tajba, u li jitwaqqaf f'kazijiet ta' theddid sistemiku għall-interessi u l-valuri tal-Unjoni; jemmen li l-prinċipju tar-riversibbiltà tal-proċess ta' adeżjoni skont il-metodoloġija mġedda għandu wkoll ikun rifless b'mod ċar fil-finanzjament ta' qabel l-adeżjoni; itenni li l-entità tal-ghajnuna finanzjarja għandha taqbel mal-ghan tal-perspettiva Ewropea tal-Kosovo;

o

o o

103. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Politika Ewropea u ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-President u lill-Gvern u lill-Parlament tal-Kosovo.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0114

Ir-Rapporti 2019-2020 dwar il-Maċedonja ta' Fuq**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-Rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar il-Maċedonja ta' Fuq (2019/2174(INI))**

(2021/C 494/14)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tat-28 ta' Ġunju 2018, il-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2019 u l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-17 u tat-18 ta' Ottubru 2019 li pposponew id-deċiżjonijiet dwar il-ftuh ta' negozjati tal-adeżjoni mar-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq u mar-Repubblika tal-Albanija,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-26 ta' Marzu 2020 dwar il-ftuh ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u mal-Albanija, li approvaw il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-25 ta' Marzu 2020 dwar it-tkabbir u l-proċess ta' stabbilizzazzjoni u ta' assoċjazzjoni,
- wara li kkunsidra t-Trattat ta' Hbiberija, Relazzjonijiet Tajbin ta' Viċinat u Kooperazzjoni bejn ir-Repubblika tal-Bulgarija u r-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq, iffirmit fl-1 ta' Awwissu 2017 u ratifikat f'Jannar 2018,
- wara li kkunsidra l-Ftehim Finali għar-Riżoluzzjoni tad-Differenzi kif deskritt fir-riżoluzzjonijiet tal-Kunsill ta' Sigurtà tan-NU 817 (1993) u 845 (1993), it-terminazzjoni tal-Ftehim Interim tal-1995 u l-istabbiliment ta' Shubija Strateġika bejn il-Greċja u l-Maċedonja ta' Fuq tas-17 ta' Ġunju 2018, magħruf ukoll bl-isem tal-Ftehim ta' Prespa,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ta' Sofija tas-summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent tas-17 ta' Mejju 2018 u l-Aġenda ta' Prijoritajiet ta' Sofija annessa magħha,
- wara li kkunsidra s-summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent fil-qafas tal-Proċess ta' Berlin tal-10 ta' Novembru 2020,
- wara li kkunsidra l-adeżjoni tal-Maċedonja ta' Fuq man-NATO fis-27 ta' Marzu 2020,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2020 intitolata "It-titjib tal-proċess tal-adeżjoni – Perspettiva kredibbli tal-UE għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0057),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 intitolata "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0641), l-Anness tagħha u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat "Guidelines for the Implementation of the Green Agenda for the Western Balkans" (Linji Gwida għall-Implimentazzjoni tal-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Mejju 2019 intitolata "Komunikazzjoni dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE 2019" (COM(2019)0260), akkumpanjata mid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Rapport dwar il-Maċedonja ta' Fuq 2019" (SWD(2019)0218),
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Zagreb miftiehma waqt is-summit UE-Balkani tal-Punent li sar permezz ta' vidjokonferenza fis-6 ta' Mejju 2020,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2020 dwar it-tisih tal-kooperazzjoni mas-shab tal-Balkani tal-Punent fil-qasam tal-migrazzjoni u s-sigurtà,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà tat-8 ta' April 2020 intitolata "Komunikazzjoni dwar ir-rispons globali tal-UE għall-COVID-19" (JOIN(2020)0011), u l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2020 intitolata "Appoġġ għall-Balkani tal-Punent fil-għieda kontra l-COVID-19 u l-irkupru wara l-pandemija" (COM(2020)0315),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 intitolata "Komunikazzjoni dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE 2020" (COM(2020)0660), akkumpanjata mid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni intitolat "Rapport dwar il-Maċedonja ta' Fuq 2019" [titolu mhux uffiċjali] (SWD(2020)0351),

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew f'Salonka fid-19 u l-20 ta' Ġunju 2003,
 - wara li kkunsidra s-Summit ta' Sofija tal-2020 tal-Proċess ta' Berlin, kopresedut mill-Bulgarija u mill-Maċedonja ta' Fuq,
 - wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew tas-16 ta' Diċembru 2005 li tagħti lill-Maċedonja ta' Fuq l-istatus ta' kandidat għall-adeżjoni mal-UE,
 - wara li kkunsidra l-“Ftehim ta' Pržino” li ntlahaq bejn l-erba' partiti politiċi ewlenin fi Skopje fit-2 ta' Ġunju u fil-15 ta' Lulju 2015, kif ukoll il-ftehim bejn l-erba' partiti dwar l-implimentazzjoni tiegħu tal-20 ta' Lulju u tal-31 ta' Awwissu 2016,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Novembru 2020 dwar it-Tishih tal-Libertà tal-Media: il-Protezzjoni tal-Ġurnalisti fl-Ewropa, id-diskors ta' mibegħda, id-diżinformazzjoni u r-rwol tal-pjattaformi ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta mill-Membri tal-Parlament Ewropew dwar in-negozjati tal-adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u l-Albanija, tat-8 ta' Diċembru 2020,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Ottubru 2019 dwar il-ftuħ ta' negozjati tal-adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq u mal-Albanija ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-pajjiż,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A9-0040/2021),
- A. billi l-Maċedonja ta' Fuq għamlet progress konsistenti u wriet impenn dedikat fid-direzzjoni tagħha lejn l-UE u dan saħħaħ il-klima ta' fiduċja reċiproka u wassal għad-deċiżjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Marzu 2020 biex jinfetħu n-negozjati ta' adeżjoni;
- B. billi l-Maċedonja ta' Fuq għandha tiġi vvalutata b'mod individwali fuq il-merti tagħha stess u abbażi tal-progress li jkun sar fil-kriterji stabbiliti mill-Kunsill Ewropew, filwaqt li r-rapidità u l-kwalità tar-riformi jistabbilixxu l-kalendarju ta' adeżjoni mal-UE; billi l-prospett ta' shubija fl-UE kien inċentiv fundamentali għar-riformi, u l-proċess ta' tkabbir kellu rwol deċiżiv fl-istabbilizzazzjoni tal-Balkani tal-Punent;
- C. billi l-istat tad-dritt huwa punt ta' riferiment ewleni biex jiġu vvalutati l-istat tat-trasformazzjoni demokratika u l-progress lejn l-adeżjoni mal-UE;
- D. billi d-deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew tas-17-18 ta' Ottubru 2019 biex jiġi pospost il-ftuħ tan-negozjati ta' adeżjoni mal-Maċedonja ta' Fuq wasslet għal instabbiltà politika fil-pajjiż u għal elezzjonijiet bikrija fl-2020;
- E. billi l-Kummissjoni Ewropea ppreżentat abbozz ta' qafas ta' negozjar fl-1 ta' Lulju 2020;
- F. billi l-użu hażin tal-proċess ta' adeżjoni biex tinstab soluzzjoni għat-tilwim storiku kulturali mill-Istati Membri tal-UE johloq preċedent perikoluż għall-proċessi ta' adeżjoni futuri tal-bqija tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, speċjalment meta jitqies il-kuntest storiku fir-reġjun;
- G. billi l-pajjiż qed iżomm pass kostanti fl-adozzjoni tar-riformi tal-UE, b'mod partikolari foqasma ewlenin bhall-istat tad-dritt, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata, is-servizzi tal-intelligence u r-riforma tal-amminis-trazzjoni pubblika kif ukoll il-funzjonament tal-istituzzjonijiet u l-proċeduri demokratiċi;
- H. billi huma meħtieġa aktar sforzi konsistenti fir-rigward ta' riformi strateġiċi relatati mal-UE, li jirrikjedu l-involviment kongunt tal-mexxejja u l-partijiet ikkonċernati kollha;
- I. billi l-UE tibqa' impenjata bis-shih li tappoġġa l-għażla strateġika tal-Maċedonja ta' Fuq għall-integrazzjoni Ewropea u fl-aħħar mill-aħħar is-shubija fl-UE, abbażi tal-istat tad-dritt, l-armonija multietnika u r-relazzjonijiet ta' vċinat tajbin; skont l-“Agenda ta' Tessaloniki għall-Balkani tal-Punent” tal-2003;

⁽¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0320.

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0050.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- J. billi l-impenn tal-UE mal-Balkani tal-Punent huwa iżjed minn dak ta' kwalunkwe reġjun ieħor u juri impenn strateġiku reċiproku;
- K. billi l-UE għandha tkompli tippromwovi l-investiment u tiżviluppa relazzjonijiet kummerċjali mal-Maċedonja ta' Fuq peress li l-iżvilupp ekonomiku tal-pajjiż huwa ta' importanza assoluta;
- L. billi l-UE hija bil-bosta l-akbar sieheb kummerċjali tal-Maċedonja ta' Fuq, u tirrappreżenta 75 % tal-esportazzjonijiet tal-pajjiż u 62 % tal-importazzjonijiet tiegħu, u ttipprovdi l-maġġoranza tal-assistenza finanzjarja u l-pajjiż ilu mill-2007 jibbenefika minn aktar minn EUR 1,25 biljun f'finanzjamenti ta' qabel l-adeżjoni tal-UE;
- M. billi l-ekonomija tal-Maċedonja ta' Fuq ntaqset hażin hafna mill-pandemija tal-COVID-19 u l-miżuri għall-prevenzjoni tat-tixrid tal-virus qed ikollhom riperkussjonijiet negattivi fuq il-baġit nazzjonali;
- N. billi l-UE offriet l-akbar appoġġ lill-Maċedonja ta' Fuq biex jittaffa l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19, bl-immobilizzar ta' EUR 66 miljun għall-ħtiġijiet urgenti tas-saħħa u għall-irkupru ekonomiku u soċjali ta' wara l-pandemija; billi l-UE poġġiet għad-dispożizzjoni madwar EUR 160 miljun f'assistenza makrofinanzjarja lill-Maċedonja ta' Fuq;
- O. billi l-UE mmobilizzat EUR 3,3 biljun biex tindirizza l-pandemija tal-coronavirus fil-Balkani tal-Punent, fosthom EUR 38 miljun f'appoġġ immedjat għas-settur tas-saħħa, EUR 467 miljun biex tinbena r-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa u biex jittaffa l-impatt soċjoekonomiku, EUR 750 miljun għall-assistenza makrofinanzjarja, EUR 385 miljun għall-appoġġ u għar-riattivazzjoni tas-settur privat u EUR 1,7 biljun f'self preferenzjali mill-Bank Ewropew tal-Investiment;
- P. billi l-Maċedonja ta' Fuq tibqa' wahda mir-rotot ta' tranzitu ewlenin għall-migrazzjoni irregolari;
- Q. billi l-kooperazzjoni reġjonali bejn il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent hija essenzjali sabiex tinzamm u tissaħħa l-istabbiltà tagħhom u titjieb il-prosperità tar-reġjun; billi r-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat huma indispensabbli għall-progress tal-Maċedonja ta' Fuq lejn l-adeżjoni mal-UE;
- R. billi l-Ftehim ta' Prespa u t-Trattat dwar ir-Relazzjonijiet Tajbin ta' Viċinat huma ftehimiet importanti li jirrappreżentaw mudell għall-istabbiltà u r-rikonċiljazzjoni fir-reġjun kollu tal-Balkani tal-Punent u tejbu l-ispiritu ta' relazzjonijiet tajbin ta' Viċinat u l-kooperazzjoni reġjonali;
- S. billi l-Kunsill Ewropew s'issa naqas milli japprova l-qafas ta' negozjar għall-Maċedonja ta' Fuq, u b'hekk qed jipperikola l-kredibbiltà tal-Unjoni u jnaqqas is-setgħa trasformattiva tal-UE fil-Balkani tal-Punent;
- T. billi f'Marzu 2020, wara d-dhul fis-seħh tal-ftehim storiku ta' Prespa u t-Trattat ta' Hbiberija bejn il-Maċedonja ta' Fuq u l-Bulgarija, il-pajjiż sar it-30 Stat Membru tan-NATO, u l-UE ddecidiet li tiftaħ negozjati ta' adeżjoni;
- U. billi s-shubija man-NATO fl-2020 tikkostitwixxi pass ċar lejn aktar stabbiltà, interoperabbiltà u integrazzjoni tad-difiza fil-komunità Ewro-Atlantika, filwaqt li ttejjeb il-potenzjal tagħhom għal adeżjoni eventwali mal-UE;
- V. billi l-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa tista' tikkontribwixxi għall-aspirazzjonijiet ta' adeżjoni tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent;
- W. billi s-shubija shiha tal-UE għall-Maċedonja ta' Fuq hija fl-interess politiku, ta' sigurtà u ekonomiku proprju tal-Unjoni;
1. Jilqa' b'sodisfazzjon l-orjentazzjoni strateġika ċara tal-Maċedonja ta' Fuq u l-impenn għall-integrazzjoni fl-UE, kif immanifestat mill-implimentazzjoni kontinwa ta' riformi relatati mal-adeżjoni u l-hidma kontinwa biex jiġu solvuti kwistjonijiet bilaterali mal-pajjiżi tal-viċinat;
 2. Itenni l-appoġġ totali tiegħu għall-wegħda ta' Salonka, li saret mill-Kunsill Ewropew fl-2003, li l-futur tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jinsab fl-UE;
 3. Jitlob lill-Istati Membri tal-UE jonoraw l-impenji tagħhom u juru rieda politika ċara, li tippermetti lill-Kunsill japprova l-qafas ta' negozjar u jorganizza l-ewwel konferenza intergovernattiva mal-Maċedonja ta' Fuq malajr kemm jista' jkun biex jiġi evitat aktar dewmien, li jikkonferma l-kredibbiltà, l-oġġettività u l-affidabbiltà tal-proċess ta' adeżjoni;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

4. Ifakkar lill-Istati Membri li politika tat-tkabbir trid titmexxa minn kriterji oġġettivi u m'għandhiex tiġi mfixkla minn interessi unilaterali; itenni li l-politika tat-tkabbir tal-UE kienet l-aktar strument effettiv tal-politika barranija tal-Unjoni u jekk din tkompli tisfaxxa, dan jista' jwassal għal sitwazzjoni instabbli fil-viċinat immedjat tal-UE;
5. Jesprimi s-solidarjetà tiegħu mal-poplu tal-Maċedonja ta' Fuq, u jqis li huwa importanti li tiġi żgurata l-kontinwità ta' appoġġ impenjat u attiv għall-progress tal-Maċedonja lejn l-Unjoni Ewropea;
6. Jilqa' l-fatt li l-Maċedonja ta' Fuq se tkun inkarigata mill-Presidenza tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa (OSKE) fl-2023;
7. Jemmen li l-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa b'mod xieraq għandha tinkludi u tinvolvi attivament lir-rappreżentanti tal-Maċedonja ta' Fuq u pajjiżi oħra tal-Balkani tal-Punent, kemm fil-livell tal-gvern kif ukoll f'dak tas-soċjetà ċivili, inklużi ż-żgħażaġh;
8. Ihegġeg lill-awtoritajiet u lill-partiti politiċi tal-Maċedonja ta' Fuq iżommu sforzi kunsenswali għat-tishih tad-demokrazija u l-proċess ta' trasformazzjoni, jissoktaw bil-ġlieda kontra l-korruzzjoni, u jsaħhu l-istat tad-dritt, ir-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat u l-kooperazzjoni reġionali, filwaqt li jtejbli l-klima għall-media u s-soċjetà ċivili;
9. Ifakkar li l-progress fin-negozjati tal-ađeżjoni skont il-metodoloġija riveduta tat-tkabbir ikompli jiddependi fuq riformi persistenti, profondi u irriversibbli fl-oqsma fundamentali kollha;

L-Istat tad-Dritt

10. Jishaq dwar l-importanza kruċjali tal-harsien tal-istat tad-dritt permezz ta' riformi ġudizzjarji u l-prosekuzzjoni konsistenti ta' korruzzjoni u networks kriminali ta' livell għoli;
11. Ifaħhar il-progress miksub fl-indirizzar tal-"Prioritajiet Urgenti ta' Riforma" u fis-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja u tal-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli dwar kwistjonijiet sistemiċi tal-Istat tad-Dritt;
12. Jirrikonoxxi l-adozzjoni ta' leġiżlazzjoni dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni u tal-kunflitti ta' interess, il-lobbjar, l-aċċess għall-informazzjoni, il-protezzjoni tal-informaturi, l-uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku, u jitlob l-implimentazzjoni effettiva u kostanti tagħhom;
13. Jiehu nota tal-adozzjoni mill-gvern ta' żewġ pjanijiet ta' riforma, jiġifieri l-aġenda Ewropea interna u l-pjan ta' azzjoni dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, li għandhom l-għan li jissimplifikaw l-aġenda ta' riforma f'oqsma ta' priorità magħżula fil-qafas tar-raggruppament fundamentali tal-metodoloġija tal-ađeżjoni riveduta;
14. Ifakkar li jinhtieġu riżorsi finanzjarji u umani suffiċjenti biex jiġu żgurati d-dissważjoni effettiva u konsistenti, il-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni proattiva u l-mekkaniżmi ta' sanzjonijiet kontra l-persuni f'karigi pubbliċi permezz ta' miżuri li jkopru l-kunflitti ta' interess, il-lobbjar, il-kodiċi ta' etika u l-protezzjoni tal-informaturi;
15. Jilqa' l-holqien tal-kariga ta' Viċi Prim Ministru għall-Ġlieda Kontra l-Korruzzjoni u l-Kriminalità, l-Iżvilupp Sostenibbli u r-Riżorsi Umani bħala sinjal ta' impenn politiku ċar biex dawn il-kwistjonijiet jiġu indirizzati bħala kwistjoni ta' priorità;
16. Ihegġeg l-implimentazzjoni effettiva ta' miżuri biex jiġu garantiti l-professjonalizmu ġudizzjarju u tal-prosekuzzjoni, l-indipendenza, l-integrità u l-obbligu ta' rendikont, inkluż permezz ta' implimentazzjoni effiċjenti tal-kodiċijiet tal-etika u tal-liġi ferm importanti dwar l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku, biex jiġu żgurati soluzzjonijiet sostenibbli għall-kazijiet trattati mill-Uffiċċju tal-Prosekutur Speċjali, u l-obbligu ta' rendikont għar-reati li jirriżultaw mill-każ ta' interċettazzjoni telefonika illegali fuq skala kbira; jitlob li jsiru sforzi addizzjonali fl-istituzzjonijiet ġudizzjarji kollha biex jikkontribwixxu għall-kisba mill-ġdid tal-fiduċja pubblika fil-ġudikatura;
17. Jilqa' l-passi meħuda li jsaħhu l-imparzjalità, it-trasparenza u l-obbligu ta' rendikont tal-ġudikatura permezz tal-passi ta' azzjoni proattiva tal-Kunsill Ġudizzjarju u jitlob għall-implimentazzjoni effettiva tal-liġi riveduta dwar il-Kunsill tal-Prosekuturi Pubbliċi; jitlob li jsir użu shih mill-mekkaniżmi biex jiġu kkonsolidati l-professjonalizmu u l-integrità tal-ġudikatura permezz ta' verifiki, investigazzjonijiet finanzjarji u l-konfiska tal-assi; jinsab imhasseb dwar l-aċċess ristrett għall-ġustizzja matul il-pandemija tal-COVID-19, filwaqt li jhegġeg lill-awtoritajiet ihaflu d-digitalizzazzjoni tal-ġudikatura u tal-amministrazzjoni relatata;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

18. Jinkoraġġixxi l-konklúzjoni ta' riformi istituzzjonali u l-implimentazzjoni tar-riformi li għaddejjin bħalissa fis-setturi tas-sigurtà u tal-intelligence, filwaqt li tiġi żgurata l-indipendenza finanzjarja, operazzjonali u funzjonali tal-Aġenzija tas-Sigurtà Nazzjonali l-ġdida u l-Aġenzija Teknika Operazzjonali u sorveljanza parlamentari sinifikanti fuq is-servizzi sigrieti;

19. Jitlob li jsiru sforzi proattivi kontinwi biex jiġu indirizzati l-kriminalità organizzata u l-korruzzjoni b'mod sistematiku u permezz ta' miżuri ta' prevenzjoni sistematiki, investigazzjonijiet finanzjarji, prosekuzzjoni ta' kriminalità finanzjarja, inkluż il-hasil tal-flus, kif ukoll il-finanzzjament tat-terroriżmu, u l-adozzjoni ta' sanzjonijiet xierqa; jitlob li jitkomplew l-isforzi biex jiġu varati operazzjonijiet immirati lejn iż-żarmar ta' networks kriminali involuti f'diversi forum ta' traffikar bħal traffikar tal-armi tan-nar, tal-bnedmin u tad-drogi; ihegġegħ lill-pajjiż ikompli jallinja ruhu mal-*acquis* u jwettaq investigazzjonijiet finanzjarji sistematiki, filwaqt li jintensifika l-identifikazzjoni, it-traċċar, l-iffriżar, il-konfiska u l-ġestjoni ta' assi akkwistati illegalment;

20. Jinkoraġġixxi miżuri għat-tishih tal-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Assi li għadu kif ġie stabbilit u t-titjib tal-ġlieda kontra l-hasil tal-flus u l-kriminalità finanzjarja; jitlob li jiżiedu l-isforzi kongunti biex tiġi indirizzata l-kriminalità organizzata, ekonomika u ċibernetika, inkluż permezz ta' koordinazzjoni u sħubija mtejbja mal-Europol;

21. Jirrikonoxxi l-progress miksub fl-indirizzar tal-korruzzjoni mifruxa, inkluż permezz ta' riżultati ahjar fl-investigazzjoni, fil-prosekuzzjoni u fil-prosekuzzjoni ta' każijiet ta' korruzzjoni fil-livelli għolja, fl-abbużi ta' pożizzjoni uffiċjali u fl-arrikkiment illeċitu; jinnota l-importanza tar-rwol ta' tmexxija msahha tal-Kummissjoni għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u tal-kooperazzjoni magħha f'dan ir-rigward;

22. Ihegġegħ lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jipproċessa l-każijiet serji u biex b'mod proattiv jagħti segwitu għall-każijiet ewlenin imressqa mill-aġenziji kontra l-korruzzjoni u tal-awditjar kif ukoll mill-informaturi;

23. Ihegġegħ lill-awtoritajiet tal-Maċedonja ta' Fuq ikomplu u jintensifikaw l-isforzi tagħhom fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u t-terroriżmu, u jindirizzaw il-kwistjoni tal-ġellieda terroristi barranin permezz tal-iskambju transfruntier kontinwu ta' informazzjoni u kooperazzjoni akbar bejn l-aġenziji tas-sigurtà u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (OSC), il-mexxejja reliġjużi, il-komunitajiet lokali u l-istituzzjonijiet edukattivi, tal-kura tas-saħha u soċjali, u permezz ta' sforzi xierqa ta' riintegrazzjoni;

Il-funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi

24. Ifakkar li oppożizzjoni bi rwol kostruttiv hija essenzjali għall-funzjonament tas-*Sobranie*, l-Assemblea tal-Maċedonja ta' Fuq, u għall-adozzjoni ta' leġislazzjoni ewlenija, bħall-proċess ta' riforma relatat mal-UE u n-NATO;

25. Ifaħhar l-impenn tal-partiti governattivi u tal-oppożizzjoni fis-*Sobranie* dwar deċiżjonijiet ewlenin fl-interess nazzjonali komuni; jinnota li djalogu politiku aktar b'saħħtu bejn il-partiti politiċi kollha huwa prerekwizit ta' governanza tajba u ta' funzjonalità leġislattiva; jitlob lill-partiti kollha fil-Parlament biex jibqgħu kostruttivi, joqogħdu lura milli jużaw retorika nazzjonalista u provokattiva u biex jingagġaw fi djalogu politiku, abbażi ta' rieda tajba, speċjalment dwar sforzi ewlenin tas-saħha, ekonomiċi, soċjali u politiċi mmirati lejn l-indirizzar tal-kriżi tal-COVID-19;

26. Ifakkar fl-importanza tal-proċess tad-Djalogu Jean Monnet (JMD) fil-holqien tal-fiduċja, it-tishih tal-kultura demokratika u t-tishih tal-kapaċità parlamentari billi jiġi ffaċilitat djalogu politiku fi hdan is-*Sobranie*; jilqa' b'sodisfazzjon l-impenn kostruttiv bejn il-partijiet fil-JMD u l-impenn biex jiġu implimentati l-konkluzjonijiet tiegħu u biex titlaqqa' r-raba' sensiela tiegħu;

27. Ihegġegħ lis-*Sobranie* ttejjeb il-proċess leġislattiv billi tnaqqas kemm jista' jkun l-użu ta' proċeduri rapidi, iżżid it-trasparenza, filwaqt li tiżgura aċċess f'waqt u inklużiv għall-informazzjoni dwar il-proċessi tat-tfassil tal-liġijiet, u tawtaq konsultazzjonijiet u valutazzjonijiet tal-impatt xierqa; ifakkar fil-hteġa li r-regoli ta' proċedura parlamentari jiġu aġġornati b'konsens sabiex is-*Sobranie* tingħata s-setgħa u jissahhu l-mekkaniżmi ta' skrutinju leġislattivi, ta' sorveljanza u dawk baġitarji; itenni l-importanza tal-kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili u l-finanzzjament sostenibbli tagħha sabiex jiġi żgurat l-iskrutinju sod tal-istituzzjonijiet pubbliċi;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

28. Jiehu nota tat-tmexxija bla xkiel tal-elezzjonijiet parlamentari tal-15 ta' Lulju 2020, u jfakkar li l-istabbiltà legali tagħhom kienet madankollu mxekkla minn revizzjonijiet frekwenti tal-qafas legali u regolatorju; jissottolinja l-htieġa li jiġu implimentati bir-reqqa r-rakkomandazzjonijiet pendenti li jinsabu fir-rapport finali tal-Uffiċċju għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem (ODIHR) tal-OSKE, inkluż rieżami f'waqtu, inklużiv u komprensiv tal-kodiċi elettorali qabel ma jsiru elezzjonijiet futuri, filwaqt li jehtieġ li jsiru aktar sforzi sabiex jiġi żgurat li l-listi tal-votanti jkunu aġġornati u preċiżi;

29. Jitlob miżuri addizzjonali biex tittejjeb it-trasparenza tal-finanzjament tal-partiti politiċi u jiġu żgurati mekkaniżmi demokratiċi, kompetittivi u rappreżentattivi li jiffunzjonaw bejn il-partiti, inkluż permezz ta' sorveljanza indipendenti xierqa; ifakkar fil-htieġa li jiġu implimentati b'mod effettiv ir-rakkomandazzjonijiet tal-Uffiċċju Statali tal-Awditjar;

30. Ihegġegħ lill-gvern il-ġdid jagħti prijorità lir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika billi jintegra u japplika b'mod sistematiku standards ibbażati fuq il-mertu fil-hatriet u l-promozzjonijiet pubbliċi, li jawnvanza l-kultura tat-trasparenza, l-indipendenza professjonali, l-obbligu ta' rendikont, l-integrità u r-rappreżentanza ekwa tal-ġeneru u l-etniċità madwar is-servizz civili u l-intrapriżi tal-istat, filwaqt li jiżgura protezzjoni adegwata tal-informaturi; jitlob li jsir segwitu bir-reqqa għar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni Statali għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni;

31. Ihegġegħ lill-awtoritajiet jiżguraw trasparenza shiha billi jkomplu jtejbu l-aċċess għall-informazzjoni, inkluż dwar il-COVID-19, billi jiżguraw aġġornamenti regolari bejn l-aġenziji permezz tal-portal miftuħ tad-data governattiva u billi tingħata funzjonalità shiha lill-Aġenzija għall-Protezzjoni tal-Aċċess Liberu għall-Infomazzjoni Pubblika;

32. Ihegġegħ lill-awtoritajiet biex jirkupraw u jifih u l-arkivji rilevanti tas-servizzi sigrieti Jugoslavi; huwa tal-fehma li t-trattament trasparenti tal-passat totalitarju, inkluż il-ftuh tal-arkivji tas-servizzi sigrieti, huwa pass lejn aktar demokratizzazzjoni, responsabbiltà u sahha istituzzjonali kemm fil-pajjiż innifsu kif ukoll fir-reġjun tal-Balkani tal-Punent kollu kemm hu;

33. Jinsisti fuq il-htieġa ta' titjib ulterjuri fit-trasparenza u l-vizibbiltà tal-finanzjament tal-UE, filwaqt li jiġu żgurati kontroll, awditjar u segwitu effiċjenti;

Id-drittijiet fundamentali

34. Jesprimi l-appoġġ tiegħu għall-isforzi biex jiġu żgurati politiki inklużivi għall-protezzjoni tal-libertajiet u d-drittijiet fundamentali taċ-ċittadini kollha, b'attenzjoni speċjali għan-nisa, iż-żgħażaġh, il-persuni b'diżabbiltà, il-komunitajiet etniċi, il-gruppi etniċi minoritarji, il-persuni LGBTQI+, u l-persuni qiegħda b'livell baxx ta' hili; jitlob lill-awtoritajiet jimmitigaw impatt detrimentali sproporzjonat tal-pandemija tal-COVID-19 fuq komunitajiet minoritarji, u jintensifikaw il-ġlieda kontra l-inugwaljanza;

35. Jilqa' l-fatt li l-libertà tar-religjon, tal-hsieb u tal-kuxjenza jkomplu jiġu ggarantiti, u li ġeneralment, id-diskriminazzjoni bbażata fuq ir-religjon hija pprojbita;

36. Jitlob lill-korp nazzjonali ta' koordinazzjoni għall-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni nazzjonali dwar il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabbiltà biex jinvolvi ruhu b'mod sistematiku ma' organizzazzjonijiet ta' appoġġ għall-persuni b'diżabbiltà; jissottolinja l-htieġa ta' deistituzzjonalizzazzjoni ulterjuri u li jithassru d-dispożizzjonijiet li jippermettu l-privazzjoni involontarja tal-libertà; jishaq fuq il-htieġa ta' riżorsi u infrastruttura adegwata biex tinzamm il-protezzjoni soċjali mehtieġa u jiġu żgurati kundizzjonijiet ta' għajxen deċenti għall-persuni b'diżabbiltà; jilqa' l-pjan ta' azzjoni nazzjonali dwar il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabbiltà, u li l-korp nazzjonali ta' koordinazzjoni għall-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni jiltaqa' regolarment.

37. Jilqa' ż-żieda fl-attenzjoni u l-finanzjament għall-politiki ta' inklużjoni tar-Rom, u jhegġegħ lill-awtoritajiet itejbu l-pass u l-kapaċità tal-implimentazzjoni, il-koordinazzjoni, il-monitoraġġ u l-użu tal-fondi, inkluż fid-djar u fil-politiki attivi tas-suq tax-xogħol, f'konformità mad-Dikjarazzjoni ta' Poznań tal-2019 dwar l-Integrazzjoni tar-Rom fi hdan il-Proċess ta' Tkabbir tal-UE; jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet jiżguraw implimentazzjoni mingħajr xkiel tal-ligi dwar persuni mingħajr stat civili regolat u jsolvu l-kwistjoni tan-nuqqas ta' dokumenti personali għar-Rom;

38. Jinnota bi thassib id-diskors ta' mibegħda mifruq fuq il-media soċjali, b'mod partikolari fir-rigward tar-Rom, il-persuni LGBTI+ u gruppi, pajjiżi u popli vulnerabbli ohra; jappella għall-implimentazzjoni effettiva tal-qafas regolatorju rilevanti, li jiżgura distinzjoni ċara bejn id-dibattitu pubbliku liberu u d-diskors ta' mibegħda, il-malafama jew l-inċitament għall-vjolenza, l-intensifikazzjoni tal-kapaċitajiet ta' prosekuzzjoni għall-protezzjoni mir-reati ta' mibegħda, id-diskors ta' mibegħda u l-vjolenza abbażi tal-ġeneru; jinsab imhasseb dwar każijiet ta' brutalità tal-pulizija kontra komunitajiet vulnerabbli;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

39. Jilqa' l-passi pożittivi lejn appoġġ istituzzjonali għall-avvanz tad-drittijiet tal-bniedem tal-persuni LGBTI+, iżda jinnotta li d-diskriminazzjoni tal-komunità LGBTI+ tibqa' problema prevalenti u li l-implimentazzjoni tal-qafas regolatorju għandha tinghata prijorità mill-istituzzjonijiet tal-istat; jitlob għal aktar azzjoni biex jiġu miġġielda d-diskors ta' mibegħda u r-reati ta' mibegħda kontra persuni LGBTI+, ihegġeġ ir-rapportar ta' dawn ir-reati u titwaqqaf l-impunità;

40. Jilqa' b'sodisfazzjon l-adozzjoni mgedda ta' leġislazzjoni kontra d-diskriminazzjoni mill-partiti politiċi kollha, u jilqa' l-proċess trasparenti tal-hatra tal-Kummissjoni għall-Protezzjoni kontra d-Diskriminazzjoni, li tiżgura l-protezzjoni u l-inkluzjoni tal-gruppi emarginati kollha; ihegġeġ lis-*Sobranie* tadotta leġislazzjoni li tippermetti proċedura simplifikata, trasparenti u aċċessibbli għar-rikonnoxximent legali tal-ġeneru abbażi tal-awtodeterminazzjoni, u tipprevjeni d-diskriminazzjoni bbażata fuq l-orjentazzjoni sesswali jew l-identità tal-ġeneru; jinnotta l-organizzazzjoni tal-ewwel Skopje Pride li qatt saret, f'Ġunju 2019;

41. Jitlob għal sforzi kostruttivi kontinwi biex jissahħu r-relazzjonijiet interetniċi ġeneralment kalmi, biex jiġi rikonoxxut, protett u pprovdut appoġġ adegwat lill-komunitajiet kollha, u lill-wirt kulturali tagħhom; jitlob li d-drittijiet tal-komunitajiet minoritarji jiġu salvagwardjati, u għall-integrazzjoni u r-rappreżentanza adegwati tagħhom fil-hajja pubblika u fil-midja billi jiġu żgurati biżżejjed riżorsi umani u finanzjarji għall-istituzzjonijiet inkarigati mill-politiki relatati mal-minoranzi, filwaqt li jsir użu shiħ mill-mandat imsaħħah tal-Aġenzija għar-Realizzazzjoni tad-Drittijiet tal-Komunitajiet biex timmonitorja u tiggwida lill-istituzzjonijiet pubbliċi biex jirrispettaw l-obbligi legali tagħhom lejn il-minoranzi;

42. Jitlob lill-Maċedonja ta' Fuq tkompli timplimenta l-Ftehim Qafas ta' Ohrid; jappoġġa r-rieżami tal-Liġi dwar l-Użu tal-Lingwi f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja li saru f'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati kollha; jilqa' l-holqien ta' aġenzija u spettorat li jissorvelja l-implimentazzjoni ġenerali tal-Liġi dwar l-Użu tal-Lingwi, u jfakkar fil-htieġa li tiġi pprovduta edukazzjoni ugwali u nondiskriminatorja fil-lingwi minoritarji;

43. Jistieden lill-Ministeru tas-Sistema Politika u r-Relazzjonijiet Interkomunitarji biex javvanza l-koeżjoni soċjali permezz tal-implimentazzjoni tal-istrategija ta' "soċjetà wahda għal kulhadd" u jhegġeġ lill-awtoritajiet jindirizzaw l-isfidi li fadal tad-diskriminazzjoni, l-eskluzjoni u s-sottorappreżentanza; jishaq fuq il-htieġa li jiġi żgurat li l-minoranzi kollha li jgħixu fil-Maċedonja ta' Fuq jinghataw appoġġ adegwat u jgħixu hielsa mill-intimidazzjoni jew minn kwalunkwe tip ta' diskriminazzjoni;

44. Jilqa' t-titjib kostanti fil-konsultazzjonijiet pubbliċi, u jitlob li jsir aktar progress biex tiġi żgurata l-inkluzjoni sinifikanti u fwaqtha tas-soċjetà ċivili fil-proċessi tat-tehid tad-deċiżjonijiet fl-oqsma differenti ta' politika, kif ukoll fis-salvagwardja tas-sostenibbiltà finanzjarja tas-settur mhux governattiv; jinnotta li r-ristrutturar tal-baġit għandu jgħaddi minn proċessi ta' konsultazzjoni xierqa, u ma għandux idgħajfef is-sostenibbiltà tas-settur tas-soċjetà ċivili;

45. Jitlob lill-Maċedonja ta' Fuq tiggarantixxi l-indipendenza funzjonali tal-korpi tad-drittijiet fundamentali, l-allokazzjoni xierqa tal-fondi għalihom, u l-hatriet trasparenti, inkluzivi u bbażati fuq il-mertu tal-membri tagħhom, u b'hekk tikkontribwixxi għat-titjib tas-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-pajjiż; jilqa' l-hatra tal-Ombudsman il-gdid, u jappella għal aktar kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili; ifahħar it-tishih tal-uffiċċju tal-Ombudsman u jhegġeġ lill-awtoritajiet biex iżidu l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tiegħu; jilqa' l-holqien tal-mekkaniżmu ta' sorveljanza tal-pulizija esterna fl-Uffiċċju tal-Ombudsperson, u jitlob li jsiru sforzi kontinwi biex tiġi indirizzata l-impunità tal-pulizija permezz tal-implimentazzjoni sistematika ta' salvagwardji kontra t-trattament hażin mill-pulizija, l-użu ta' investigaturi ġenwinament indipendenti, u mekkaniżmi mtejbja għall-monitoraġġ tal-pulizija;

46. Jilqa' l-aġġornament reċenti tal-Liġi dwar il-Prevenzjoni u l-Protezzjoni mill-Vjolenza kontra n-Nisa u l-Vjolenza Domestika; ihegġeġ lill-awtoritajiet jimplimentaw b'mod effikaċi dawn il-liġijiet u jipprevjenu l-vjolenza abbażi tal-ġeneru u l-vjolenza kontra t-ftal, filwaqt li jipprovdu protezzjoni billi jistabbilixxu mekkaniżmu effikaċi għall-gbir tal-evidenza u l-prosekuzzjoni tal-awturi tar-reati; jishaq fuq l-importanza ta' miżuri ta' prevenzjoni, u l-protezzjoni u l-appoġġ tal-vittmi ta' vjolenza abbażi tal-ġeneru u ta' abbuż domestiku, li ġew aggravati mill-pandemija tal-COVID-19;

47. Ihegġeġ lill-Maċedonja ta' Fuq iżżid l-isforzi rigward l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u d-drittijiet tan-nisa, inkluz billi tipprijoritizza l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri u kooperazzjoni akbar mas-soċjetà ċivili, b'mod partikolari l-organizzazzjonijiet tan-nisa;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

48. Jitlob lil dawk li jfasslu l-ligijiet u lill-partiti politiċi kollha tal-Macedonja ta' Fuq jiehdu passi biex itejbu r-rappreżentanza tan-nisa fil-pożizzjonijiet kollha ta' tehid ta' deċizzjonijiet, eletti u mahtura, skont ix-xejriet pożittivi fir-rappreżentanza parlamentari ffaċilitati mill-kwoti obbligatorji tal-ġeneru; ihegġegħ lill-awtoritajiet jindirizzaw ulterjorment in-nuqqas ta' implimentazzjoni tad-drittijiet tal-haddiema nisa, l-iżbilanċi bejn il-ġeneri u d-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa fil-forza tax-xogħol, jiehdu azzjoni dwar l-istereotipizzazzjoni tal-ġeneru, id-diskriminazzjoni fid-dispożizzjonijiet legali relatati mal-liv tal-maternità u l-fastidju fuq il-post tax-xogħol, u jiżguraw kapacitajiet adegwati għall-indurkar tat-tfal;

49. Jilqa' l-isforzi tal-pajjiż fit-titjib tal-kooperazzjoni dwar il-ġestjoni tal-migrazzjoni irregolari, il-protezzjoni tal-fruntieri u l-indirizzar tal-htigijiet bażiċi tar-rifugjati, tal-applikanti għall-ażil u tal-migranti; jappella għat-tishih ulterjuri tal-protezzjoni internazzjonali għal dawk fil-bżonn u għall-prevenzjoni ta' ksur tad-dritt internazzjonali, bħall-allegati pushbacks; jitlob lill-awtoritajiet jistabbilixxu mekkaniżmu ta' monitoraġġ attiv u jiehdu l-passi mehtieġa biex jipprevjenu dan il-ksur tad-dritt internazzjonali; jissottolinja li l-kontribut tal-Macedonja ta' Fuq għall-protezzjoni tal-fruntiera esterna tal-Unjoni Ewropea huwa ta' importanza kruċjali u jitlob lill-UE tintensifika l-appoġġ tagħha għall-protezzjoni tal-fruntieri fir-reġjun; jinnota l-progress li sar fil-ġlieda kontra t-traffikar u d-dhul klandestin ta' bnedmin u jfakkar fil-htieġa li jiġi stabbilit mekkaniżmu vijabbli għall-ġestjoni tal-flussi migratorji irregolari u fil-ġlieda kontra n-networks ta' faċilitazzjoni ta' dhul klandestin ta' bnedmin, peress li l-pajjiż jibqa' fuq wahda mir-rotot ta' tranżitu migratorji ewlenin; jinnota l-kooperazzjoni li għaddejja bħalissa u jappoġġa l-iffinalizzar tal-ftehim dwar l-istatus mal-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) li jiffaċilita protezzjoni aħjar tal-fruntieri u l-ġlieda kontra l-kriminalità transfruntiera b'rispett shih tad-drittijiet fundamentali; ihegġegħ lill-pajjiż jimxi 'l quddiem bl-adozzjoni ta' strateġija dwar l-integrazzjoni tal-migranti, inkluża r-riintegrazzjoni mill-ġdid tal-persuni rimpatrijati;

Media

50. Jirrikonoxxi li l-ambjent ġeneralment favorevoli għal-libertà tal-espressjoni u għall-indipendenza tal-media jrid ikompli jissahhah u jtejjeb il-qafas legali, l-awtoregolamentazzjoni, it-trasparenza tas-sjeda u s-suq tar-reklamar, filwaqt li jiziedu s-sostenibbiltà finanzjarja u l-imparzjalità tal-mezzi tal-media pubbliċi u privati, l-iżgurar ta' finanzjament baġitarju tal-media bbażat fuq ir-regoli, it-trasparenza u t-tnaqqis tar-reklamar politiku, u b'hekk jiġu salvagwardjati l-kompetizzjoni ġusta u l-politiki editorjali indipendenti;

51. Ihegġegħ lill-awtoritajiet jimplimentaw minnufih riformi sistemici fil-media li jagħtu nifs ġdid lill-kompetizzjoni, iżidu l-indipendenza u l-kapaċità tax-xandar tas-servizz pubbliku u tar-regolatur tal-media u jappoġġjaw il-ġurnaliżmu investigattiv;

52. Jinnota l-passi meħuda biex tissahhah l-awtoregolamentazzjoni tal-media permezz tar-Registru tal-Media Professionali Online u billi jittejjbu l-istandards professjonali permezz tal-Karta dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-ġurnalisti u l-abbozz ta' Kuntratt Ġust ta' Hidma għall-media diġitali;

53. Ihegġegħ l-adozzjoni ta' miżuri li jissalvagwardjaw l-indipendenza finanzjarja u operazzjonali tax-xandar tas-servizz pubbliku u tal-Aġenzija għas-Servizzi tal-Media tal-Awdjo u Awdjoviżiva; ifahhar l-isforzi tal-Aġenzija fil-monitoraġġ tat-trasparenza tas-sjeda tal-media u fl-indirizzar ta' każijiet ta' diskors ta' mibegħda, diskriminazzjoni u theddid kontra l-ġurnalisti;

54. Jinkoraġġixxi lill-atturi kollha fix-xenarju politiku u medjatiku biex jibqgħu inkluzivi, biex b'hekk tiġi żgurata rappreżentanza ġusta tal-perspettivi politiċi rilevanti kollha bil-ghan li ċ-ċittadini jiġu meghjuna jagħmlu għażla ġusta u demokratika;

55. Jinkoraġġixxi titjib ulterjuri tal-qafas legali, filwaqt li jiżgura miżuri effettivi li jzidu s-sikurezza tal-ġurnalisti u jindirizzaw l-impunità għal reati kontra l-ġurnalisti; jitlob li jsiru investigazzjonijiet effettivi dwar it-theddid fiżiku u l-attakki verbali kontra l-professjonisti fil-qasam tal-media;

56. Jinsab imhasseb dwar id-diżinformazzjoni u l-kampanji ta' interferenza barranija li għandhom l-ghan li jaggravaw it-tensjonijiet etniċi, jagħmlu hsara lir-relazzjonijiet u r-reputazzjoni internazzjonali tal-pajjiż, jgħawġu l-opinjoni pubblika u l-proċess elettorali, u joħolqu riskji serji għal-libertà tal-media, is-soċjetajiet u l-istituzzjonijiet demokratiċi, id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali, u l-istat tad-dritt;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

57. Jinnota l-importanza li tiġi żgurata l-libertà tal-media u li jiġu promossi ġurnalizmu ta' kwalità u litteriżmu medjati biex jiġu indirizzati d-diżinformazzjoni mifruxa, l-ahbarijiet foloz, ir-retorika nazzjonalista u d-diskors ta' mibegħda; jissottolinja l-htieġa li jiġu investigati l-orijini tal-kampanji ta' diżinformazzjoni u l-interferenza barranija fil-media; jitlob lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) u lill-Kummissjoni jtejbju l-koordinazzjoni u jindirizzaw b'mod strateġiku d-diżinformazzjoni u t-theddid ibridu li għandhom l-għan li jdgħajfu l-perspettiva Ewropea fir-reġjun kollu; jappella għall-holqien ta' Centru ta' Eċċellenza ffokat fuq il-Balkani biex tiġi miġġielda d-diżinformazzjoni;

Ir-riformi soċjoekonomiċi

58. Jinnota l-impatt ekonomiku u soċjali detrimentali tal-COVID-19, u jesprimi appoġġ għal firxa ta' miżuri li ttiehdu sabiex dan jiġi mitigat; ihegġegħ lill-awtoritajiet jagħmlu użu shih mill-appoġġ kontinwu u l-mekkaniżmi relatati tal-UE rigward il-COVID, billi jużaw l-opportunitajiet offruti mill-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent, li għandu l-għan li jqrarreb ir-reġjun lejn is-Suq Uniku tal-UE; jilqa' l-EUR 4 miljun ta' appoġġ immedjat għas-settur tas-saħħa, u l-EUR 62 miljun ta' appoġġ għall-irkupru soċjali u ekonomiku li l-UE pprovdiet lill-Macedonja ta' Fuq fil-bidu tal-pandemija, li ġew ikkomplementati minn pakkett ta' assistenza makrofinanzjarja ta' EUR 160 miljun f'self;

59. Jilqa' l-pakkett ta' għotjiet b'valur ta' EUR 70 miljun mill-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni II (IPA II) biex jiġi ffinanzjat l-aċċess tas-shab tal-Balkani tal-Punent għall-vaċċini kontra l-COVID-19; jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jallokaw ammont suffiċjenti ta' vaċċini kontra l-COVID-19 għaċ-ċittadini tal-pajjiżi kollha tal-Balkani tal-Punent; jinkoraġġixxi l-kooperazzjoni reġjonali fil-qasam tas-saħħa, b'mod partikolari dwar il-mard transfruntier bil-għan li jittaffa l-piż fir-reġjun;

60. Ihegġegħ lill-Gvern jagħti prijorità lill-miżuri mmirati lejn il-mitigazzjoni tar-reċessjoni ekonomika u l-indirizzar tal-htigijiet strutturali, bħan-nuqqasijiet fl-edukazzjoni u t-taħriġ, kif ukoll il-hruġ ta' haddiema tas-sengħa u d-diskrepanzi fl-investiment fl-infrastruttura, li jagħtu spinta lid-diversifikazzjoni, lill-kompetizzjoni u lid-digitalizzazzjoni u jitttrattaw l-ekonomija informali; ifakkar fl-importanza tat-tishih tal-kompetittività tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs);

61. Jinnota l-isforzi tal-Gvern fl-istabbiliment tal-Liġi dwar il-Pagi Minimi u t-twessigh tal-kopertura tal-assistenza soċjali; ihegġegħ lill-awtoritajiet jimmodernizzaw il-kodiċi tat-taxxa, itejbu l-kapaċità, il-persunal, il-kundizzjonijiet tax-xogħol fil-kura tas-saħħa pubblika u s-sistemi tal-assigurazzjoni tas-saħħa, kif ukoll l-aċċess għalihom; ihegġegħ l-adozzjoni ta' miżuri mmirati li jindirizzaw il-faqar fost it-tfal u l-faqar enerġetiku, li ġew aggravati mill-pandemija;

62. Jitlob li jiżiedu l-miżuri soċjoekonomiċi biex jiġu indirizzati t-tnaqqis demografiku u l-eżodu tal-imhuh permezz ta' politiki attivi tas-suq tax-xogħol li jnaqqsu l-qgħad fit-tul;

63. Jishaq fuq il-htieġa li jiġu avvanzati l-isforzi biex jiġu żgurati aċċess nondiskriminatorju għas-suq tax-xogħol għaċ-ċittadini tal-UE, il-libertà li jiġu pprovduti servizzi, ir-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali u l-eliminazzjoni tal-ostakli mhux tariffarji għall-kummerċ;

64. Ifakkar fl-importanza li tiġi żgurata data statistika transsettorjali f'waqtha, komprensiva u ta' kwalità għolja, u jhegġegħ lill-pajjiż iwettaq ċensiment demografiku li ilu mistenni;

L-enerġija, it-trasport u l-ambjent

65. Ifakkar li għad hemm bżonn ta' sforzi sostanzjali biex jintlahqu miri għall-effiċjenza fl-enerġija, fl-enerġija rinnoabbli, fis-sigurtà tal-provvista u fit-tnaqqis tal-emissjonijiet;

66. Jirrakkomanda li l-investimenti pubbliċi jiġu ffukati fuq it-tkabbir sostenibbli u l-holqien tal-impjiegi, u jhegġegħ lill-pajjiż iżid is-sigurtà u s-sostenibbiltà tal-provvista tal-enerġija tiegħu billi jagħti spinta lill-effiċjenza u d-diversifikazzjoni permezz tal-użu sostenibbli tal-enerġija rinnoabbli;

67. Jilqa' l-adozzjoni tal-Liġi dwar l-Effiċjenza fl-Enerġija, u jhegġegħ lill-Macedonja ta' Fuq biex timplimentaha; jilqa' l-progress miksub biex tiġi żgurata aktar konformità mal-obbligi tat-Tielet Pakkett dwar l-Enerġija, u jinhloq suq tal-enerġija reġjonali integrat permezz ta' interkonnetturi tal-elettriku u tal-gass futuri mal-pajjiżi tal-veċinat; jitlob li jittiehdu passi biex tiġi żgurata l-kompetizzjoni fis-suq ferrovarju, tiġi avvanzata l-konstruzzjoni ta' kurituri ferrovarji rilevanti u tiġi żgurata l-funzjonalità tal-qsim tal-fruntieri rilevanti;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

68. Jitlob lill-Kummissjoni timplimenta rigorożament il-prinċipju ta' "aktar għal aktar", b'mod partikolari b'rabta mal-Maċedonja ta' Fuq, għall-IPA III jew mal-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment tal-Balkani tal-Punent, meta jitqies il-progress sinifikanti magħmul mill-pajjiż matul il-perjodu ta' rapportar u bħala sinjal ta' solidarjetà mill-Unjoni tagħna;

69. Jilqa' l-adozzjoni tal-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment (PIE) u l-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent biex jingħata appoġġ għat-tranżizzjoni ekoloġika u diġitali tar-reġjun u biex titrawwem kooperazzjoni reġjonali u transfruntiera aktar wiesgħa u tas-sigurtà tal-enerġija; ifakkar fil-potenzjal tagħhom li jtejb u l-infrastruttura pubblika u l-konnettività reġjonali, b'mod partikolari permezz tal-Kuritur Ferrovjarju u tal-Awtostrada VIII għall-Bulgarija, l-interkonnetturi tal-gass mal-Kosovo, is-Serbja u l-Greċja, flimkien mal-proġett tat-terminal tal-gass naturali likwifikat (LNG) ta' Alexandroupolis; itenni l-importanza li jiġu żviluppati l-konnessjonijiet tal-ajru fi hdan il-Balkani tal-Punent u mal-Istati Membri tal-UE; jenfasizza li l-investimenti tal-EIP iridu jikkontribwixxu għall-oġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u l-miri tad-dekarbonizzazzjoni tal-UE, u jinkludu valutazzjonijiet *ex ante* tal-impatt ambjentali; jenfasizza l-valur strateġiku tat-tishih tal-konnettività u l-integrazzjoni ekonomika bejn il-Maċedonja ta' Fuq u l-*vicini* tagħha;

70. Ifahhar lill-Maċedonja ta' Fuq talli hija l-ewwel waħda mill-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent li żviluppat abbozz ta' Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima, li jipprovdi bażi soda għall-iżvilupp ta' pjan finali ambizzjuż, li jrid jiġi żviluppat f'konformità mal-obbligi tal-Komunità tal-Enerġija;

71. Jitlob li jkun hemm rieda politika għall-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi u pjanijiet ambizzjużi għall-harsien tal-ambjent u l-iżvilupp sostenibbli inkluż permezz ta' restrizzjonijiet fuq l-iżvilupp tal-enerġija idroelettrika f'żoni protetti, il-preservazzjoni tal-bijodiversità u l-iżgurar tar-responsabbiltà ambjentali;

72. Itenni s-sejhiet tiegħu biex jiġu indirizzati livelli allarmanti ta' tniġġis tal-arja, b'mod partikolari f'żoni urbani, permezz ta' tranżizzjoni lejn enerġija, tishin u trasport sostenibbli, u permezz ta' investiment f'sorsi rinnovabbli, billi tittejjeb il-koordinazzjoni intersettorjali, jiżdied il-finanzjament lokali u nazzjonali, tiġi żgurata l-konformità mal-limiti massimi tal-emissjonijiet għal impjanti kbar tal-kombustjoni, u tiġi żviluppata strateġija nazzjonali għat-tnehhija gradwali tal-faħam;

73. Jilqa' l-progress li sar fit-titjib tal-kwalità tal-ilma, u jfakkar fil-htieġa li jiżdiedu l-kapaċitajiet tat-trattament tal-ilma mormi, jitnaqqsu r-rati għoljin ta' tniġġis ta' plastik fil-baħar, tingħata prijorità lill-holqien ta' sistema reġjonali integrata għall-ġestjoni tal-iskart, u jiġi promoss ir-riċiklaġġ;

74. Jitlob lill-awtoritajiet jiehdu l-azzjoni meħtieġa biex jippreżervaw il-wirt naturali u kulturali ta' Ohrid billi jiżguraw l-implimentazzjoni shiha tar-rakkomandazzjoni tal-UNESCO dwar ir-reġjun ta' Ohrid;

Kooperazzjoni reġjonali u politika barranija

75. Ifakkar dwar l-approċċ kooperattiv u kostruttiv adottat mill-Maċedonja ta' Fuq matul in-negozjati tal-ftehim ta' Prespa mal-Greċja u t-Trattat dwar Relazzjonijiet Tajbin ta' Vicinat mal-Bulgarija, li juri l-impenn strateġiku tal-pajjiż favur l-adeżjoni Ewropea tiegħu; jinnota li l-Istati Membri tal-UE għandhom jiffacilitaw l-organizzazzjoni tal-konferenza intergovernattiva (IGC) mal-Maċedonja ta' Fuq mill-aktar fis possibbli sabiex jirrikonossu l-isforzi tal-pajjiż fil-proċess ta' adeżjoni mal-UE, u wkoll biex jipprevjenu dewmien ulterjuri milli jagħmel hsara lill-kisbiet ta' rikonċiljazzjoni fir-reġjun;

76. Jiddispjaċih għan-nuqqas kontinwu ta' progress fl-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet preċedenti tal-Parlament Ewropew rigward id-diskriminazzjoni kontra ċ-ċittadini li jesprimu b'mod miftuħ l-identità Bulgara u/jew l-isfond etniku tagħhom;

77. Ihegġeg bis-shih lill-awtoritajiet u lis-socjeta' civili jiehdu miżuri xierqa għar-rikonċiljazzjoni storika bil-għan li tingheleb il-firda bejn id-diversi gruppi etniċi u nazzjonali, inklużi ċ-ċittadini ta' identità Bulgara u fi hdanhom;

78. Itenni l-appoġġ shih tiegħu għal tishih tal-kooperazzjoni reġjonali, u jappella lill-partijiet kollha biex jiżguraw implimentazzjoni *in bona fide*, shiha u konsistenti tal-ftehim ta' Prespa mal-Greċja u t-Trattat dwar Relazzjonijiet Tajbin ta' Vicinat mal-Bulgarija, peress li t-tnejn li huma parti integrali mir-relazzjonijiet bilaterali; ihegġeg lis-shab ikomplu jimpenjaw ruhhom u b'mod bilaterali jsolvu l-kwistjonijiet bilaterali pendent kollha li ma għandhomx effett fuq il-proċess ta' adeżjoni, jaġixxu b'mod kostruttiv, u joqogħdu lura minn azzjonijiet li jistgħu jdgħajfu l-integrazzjoni Ewropea u l-interessi usa' tal-UE;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

79. Jinnota li l-kooperazzjoni reġjonali trid tkun ibbażata fuq futur komuni fl-UE, fuq djalogu b'moħħ miftuħ li jegħleb tilwim reġjonali u passat diffiċli u li jirrispetta l-valuri fundamentali Ewropej; jitlob li jinholqu opportunitajiet godda ta' djalogu politiku u strateġiku ta' livell għoli mal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, permezz ta' summits regolari bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent u kuntatti ministerjali intensifikati, sabiex tissaħħah is-sjeda politika tal-proċess tat-tkabbir u jiġu żgurati tmexxija aħjar u impenn ta' livell għoli, li huwa wkoll l-għan tal-metodoloġija riveduta tat-tkabbir;

80. Jiddispjaċih li l-Kunsill ma setax jadotta l-Qafas ta' Negożjar; jistenna bil-herqa l-adozzjoni rapida tal-qafas ta' negożjar, bil-għan li jiġi evitat aktar dewmien u li l-ewwel Konferenza Intergovernattiva tagħti bidu għat-taħditiet dwar l-adeżjoni malajr kemm jista' jkun; jappoġġja l-isforzi kollha biex jiġi ffaċilitat id-djalogu, u b'hekk titwitta t-triq għal ftehim vijabbli; jirrimarka li l-Unjoni Ewropea bihsiebha tegħleb it-tilwim reġjonali u l-passat diffiċli, bil-għan li jkun hemm kollaborazzjoni għal futur aħjar ta' paċi u għal prosperità kollettiva

81. Jiddispjaċih li l-Bulgarija u l-Maċedonja ta' Fuq għad iridu jilhqqu fehim dwar kwistjonijiet bilaterali pendenti. ifakkar fl-importanza ta' djalogu kontinwu sabiex jinkisbu riżultati sostenibbli fl-implimentazzjoni *in bona fide*, tal-ftehimiet bilaterali, bl-użu shiħ tal-qafas u tal-oġettivi tat-Trattat ta' Hbiberija, Relazzjonijiet Tajbin ta' Viċinat u Kooperazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi; jilqa' l-hatra ta' Rappreżentant Speċjali tal-Maċedonja ta' Fuq għall-Bulgarija, u jenfasizza l-importanza ta' djalogu kontinwu sabiex jintlaħaq ftehim sostenibbli dwar kwistjonijiet bilaterali attwali; ihegħġegħ lill-Bulgarija u lill-Maċedonja ta' Fuq jilhqqu compromess dwar pjan direzzjonali ta' miżuri konkreti, li l-implimentazzjoni tiegħu se tiġi vvalutata b'mod regolari f'konformità mat-Trattat ta' Hbiberija;

82. Ifaħħar lill-Maċedonja ta' Fuq u lill-Bulgarija għall-Presidenza Kongunta tagħhom b'suċċess tal-Proċess ta' Berlin għall-Balkani tal-Punent u l-kisbiet importanti tiegħu

83. Jitlob għat-twaqqif ta' djalogu istituzzjonalizzat maż-żgħażaġh, iffinanzjat mill-pubbliku b'mod suffiċjenti bejn il-Maċedonja ta' Fuq u l-Greċja, u bejn il-Maċedonja ta' Fuq u l-Bulgarija abbażi tal-mudell tal-Uffiċċju taż-Żgħażaġh Franko-Ġermaniż (FGYO);

84. Jitlob għal darb'ohra lill-mexxejja politiċi reġjonali kollha jiehdu passi urgenti biex iwaqqfu l-Kummissjoni Reġjonali (RECOM) fdata bil-kompitu li tistabbilixxi l-fatti dwar il-vittmi kollha tad-delitti tal-gwerra u ksur serju iehor tad-drittijiet tal-bniedem imwettqa fit-territorju ta' dik li qabel kienet il-Jugoslavja, filwaqt li jibnu fuq il-hidma sinifikanti mwettqa mill-Koalizzjoni favur ir-RECOM;

85. Jilqa' l-adeżjoni tal-Maċedonja ta' Fuq man-NATO fis-27 ta' Marzu 2020 kif ukoll l-impenn kontinwu tagħha għall-qafas ta' sigurtà Ewro-Atlantiku; jilqa' l-kontribut tal-pajjiż għall-missjonijiet immexxija min-NATO, kif ukoll għall-Forza tal-Kosovo (KFOR) permezz taċ-Centru ta' Koordinazzjoni tan-Nazzjon Ospitanti, u l-kooperazzjoni formali tiegħu mal-Aġenzija Ewropea għad-Difiża; jitlob lill-Maċedonja ta' Fuq tkompli l-allinjament tagħha mal-istandards militari u operazzjonali bil-għan li ttejjeb l-interoperabbiltà u l-koerenza mal-UE u l-pajjiżi membri tan-NATO; jilqa' l-impenn tal-Maċedonja ta' Fuq favur l-inizjattiva "Network Nadif";

86. Jissottolinja l-htieġa li l-UE u l-Istati Uniti jsaħħu s-shubija u l-koordinament tagħhom fil-Balkani tal-Punent sabiex imexxu 'l quddiem riformi fundamentali, u jtejbu l-governanza u r-rikonċiljazzjoni;

87. Jirrikonoxxi t-titjib fil-livell għoli ta' allinjament tal-Maċedonja ta' Fuq mal-politika estera u ta' sigurtà komuni u jistieden lill-pajjiż ikompli jtejjibha, b'mod partikolari rigward il-miżuri restrittivi kontra r-Russja; ifaħħar lill-Maċedonja ta' Fuq dwar il-kontribuzzjonijiet kontinwi tagħha għall-ġestjoni dejjem għaddeja tal-kriżijiet tal-UE u għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiża Komuni (PSDK), u jenfasizza l-htieġa li jinżamm l-impenn tagħha fil-futur; jesprimi tħassib dwar id-dipendenza dejjem akbar tagħha fuq l-ekonomija u l-enerġija minn pajjiżi terzi;

88. Jilqa' b'sodisfazzjon l-impenn kontinwu tal-Maċedonja ta' Fuq għal inizjattivi reġjonali, u jitlob li jkun hemm implimentazzjoni kostanti tal-obbligi fi hdan diversi oqfsa reġjonali li jmxexxu 'l quddiem is-Suq Reġjonali Komuni;

o

o o

89. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-President, lill-Gvern u lill-Assemblea tar-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0115

Ir-Rapporti 2019-2020 dwar is-Serbja

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar ir-rapporti tal-Kummissjoni 2019-2020 dwar is-Serbja (2019/2175(INI))

(2021/C 494/15)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni (FSA) bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom, minn naha wahda, u r-Repubblika tas-Serbja, min-naha l-oħra, li dahal fis-seħh fl-1 ta' Settembru 2013,
- wara li kkunsidra l-applikazzjoni tas-Serbja tad-19 ta' Diċembru 2009 biex tissieheb fl-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kummissjoni tat-12 ta' Ottubru 2011 dwar l-applikazzjoni tas-Serbja biex tissieheb fl-Unjoni Ewropea (COM(2011)0668), id-deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew tal-1 ta' Marzu 2012 biex jingħata status ta' pajjiż kandidat lis-Serbja u d-deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew tas-27 u t-28 ta' Ġunju 2013 biex jinfetħu n-negozjati ta' adeżjoni mas-Serbja,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew f' Tessaloniki fid-19 u l-20 ta' Ġunju 2003,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ta' Sofija tas-summit UE-Balkani tal-Punent tas-17 ta' Mejju 2018 u l-aġenda ta' prijoritajiet ta' Sofija annessa magħha,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU tal-10 ta' Ġunju 1999, l-Opinjoni Konsultattiva tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja (QIG) tat-22 ta' Lulju 2010 dwar il-konformità mad-dritt internazzjonali tad-dikjarazzjoni unilaterali ta' indipendenza fir-rigward tal-Kosovo, u r-riżoluzzjoni 64/298 tal-Assemblea Ġenerali tan-NU tad-9 ta' Settembru 2010 li rrikonoxxiet il-kontenut tal-opinjoni tal-QIG u laqgħet id-disponibbiltà tal-UE li tiffaċilita d-djalogu bejn is-Serbja u l-Kosovo,
- wara li kkunsidra l-ewwel ftehim dwar prinċipji li jirregolaw in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-Gvernijiet tas-Serbja u tal-Kosovo tad-19 ta' April 2013 u l-ftehimiet tal-25 ta' Awwissu 2015, u d-djalogu li għaddej iffaċilitat mill-UE għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet,
- wara li kkunsidra l-Proċess ta' Berlin varat fit-28 ta' Awwissu 2014,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-29 ta' Novembru 2018 dwar ir-Rapport tal-Kummissjoni tal-2018 dwar is-Serbja ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni u r-rakkomandazzjonijiet adottati fil-hdax-il laqgħa tal-Kumitat Parlamentari ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni (KPSA) UE-Serbja tat-30 u l-31 ta' Ottubru 2019,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2020 bit-titolu "It-titjib tal-proċess tal-adeżjoni – Perspettiva kredibbli tal-UE għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0057),
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2020 dwar it-tishih tal-kooperazzjoni mas-shab tal-Balkani tal-Punent fil-qasam tal-migrazzjoni u s-sigurtà,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Mejju 2019 bit-titolu "Komunikazzjoni dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE 2019" (COM(2019)0260), akkumpanjata mid-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Serbia 2019 Report" (Rapport 2019 dwar is-Serbja) (SWD(2019)0219),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Komunikazzjoni dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE 2020" (COM(2020)0660), akkumpanjata mid-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Serbia 2020 Report" (Rapport 2020 dwar is-Serbja) (SWD(2020)0352),

⁽¹⁾ ĠU C 363, 28.10.2020, p. 119.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0641), u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Guidelines for the Implementation of the Green Agenda for the Western Balkans" (Linji Gwida għall-Implimentazzjoni tal-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent) (SWD(2020)0223),
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta mill-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà tat-8 ta' April 2020 bit-titolu "Komunikazzjoni dwar ir-rispons globali tal-UE għall-COVID-19" (JOIN(2020)0011),
 - wara li kkunsidra l-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' April 2020 dwar il-Programm ta' Riforma Ekonomika tas-Serbja 2020-2022 (SWD(2020)0064) u l-konklużjonijiet kongunti tad-Dialogu Ekonomiku u Finanzjarju bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent u t-Turkija, adottati mill-Kunsill fid-19 ta' Mejju 2020,
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2020 bit-titolu "Appoġġ lill-Balkani tal-Punent fil-ġlieda kontra l-COVID-19 u l-irkupru wara l-pandemija" (COM(2020)0315),
 - wara li kkunsidra l-hdax-il laqgħa tal-Konferenza ta' Adeżjoni mas-Serbja fil-livell ministerjali, li saret fl-10 ta' Diċembru 2019 u li matulha nfethu n-negozjati dwar il-Kapitolu 4, "Moviment liberu tal-kapital",
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-ewwel fażi tad-Dialogu bejn il-Partiti dwar it-Titjib tal-Kundizzjonijiet biex isiru l-Elezzjonijiet Parlamentari, iffacilitati mill-Parlament Ewropew,
 - wara li kkunsidra r-rapport finali tal-missjoni speċjali ta' valutazzjoni tal-elezzjoni tal-OSKE/ODIHR dwar l-elezzjonijiet parlamentari tal-21 ta' Ġunju 2020 fis-Serbja, ippubblikat fis-7 ta' Ottubru 2020,
 - wara li kkunsidra l-istqarrija għall-istampa tal-esperti tal-Uffiċċju tal-Kummissarju Għoli tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem dwar it-thassib rigward l-użu hażin tal-ligi dwar il-prevenzjoni tal-hasil tal-flus u l-finanzjament tat-terrorizmu biex tiddaħhal fil-mira u titrażżan il-hidma tal-NGOs, ippubblikata fil-11 ta' Novembru 2020,
 - wara li kkunsidra t-tieni rapport ta' konformità dwar is-Serbja mill-Grupp ta' Stati Ewropej kontra l-Korruzzjoni (GRECO) dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni fir-rigward tal-membri tal-parlament, l-imħallfin u l-prosekuturi, ippubblikat fis-26 ta' Novembru 2020 bħala parti mir-Raba' Ċiklu ta' Evalwazzjoni,
 - wara li kkunsidra r-Rapport ta' Evalwazzjoni ta' Bażi dwar is-Serbja mill-Grupp ta' Esperti dwar l-Azzjoni kontra l-Vjolenza fuq in-Nisa u l-Vjolenza Domestika (GREVIO) tat-22 ta' Jannar 2020,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-pajjiż,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tad-19 ta' Ġunju 2020 lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà fil-Balkani tal-Punent, wara s-Summit 2020 ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta tal-Parlament Ewropew – is-Summit tal-Kelliema tal-Balkani tal-Punent tat-28 ta' Jannar 2020, konvokat mill-President tal-Parlament Ewropew mal-mexxejja tal-parlamenti tal-Balkani tal-Punent,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Zagreb miftiehna waqt is-summit UE-Balkani tal-Punent li sar permezz ta' vidjokonferenza fis-6 ta' Mejju 2020,
 - wara li kkunsidra s-summit UE-Balkani tal-Punent fil-qafas tal-Proċess ta' Berlin tal-10 ta' Novembru 2020,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A9-0032/2021),
- A. billi s-Serbja jehtigilha tiġi ġġudikata, bħal kwalunkwe pajjiż li jaspira li jsir Stat Membru tal-UE, fuq il-merti tagħha stess f'termini ta' twettiq, implimentazzjoni u konformità mas-sett ta' kriterji u valuri komuni meħtieġa għall-adeżjoni, u billi l-kwalità tar-riformi meħtieġa u d-dedikazzjoni għalihom jiddeterminaw l-iskeda ta' żmien u l-progress tal-adeżjoni;

⁽²⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0168.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- B. billi d-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt huma valuri fundamentali li fuqhom hija msejsa l-UE u jinsabu fil-qalba tal-proċessi ta' tkabbir u stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni; billi r-riformi sostenibbli huma meħtieġa biex jiġu indirizzati l-isfidi sinifikanti li jibqgħu f'dawn l-oqsma;
- C. billi s-Serbja jeħtieġ li tiżviluppa rekord irriversibbli fl-aderenza mal-valuri tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi nazzjonali u oħrajn, domestikament u fir-relazzjonijiet internazzjonali tagħha, u tiżviluppa l-istess rekord fir-rispett u d-difiża tagħhom;
- D. billi mill-ftuh tan-negozjati mas-Serbja 'l hawn infethu tmintax-il kapitolu u tnejn minnhom ingħalqu b'mod provviżorju; billi s-Serbja ddeċidiet li taċċetta l-metodoloġija l-għdida tat-tkabbir tal-UE;
- E. billi għad irid jitfaċċa rekord sostenibbli ta' kisbiet fl-oqsma tal-ġudikatura u d-drittijiet fundamentali (il-Kapitolu 23) u l-ġustizzja, il-libertà u s-sigurtà (il-Kapitolu 24); billi l-Kunsill iddeċieda li għalissa ma jiftaħx aktar kapitoli mas-Serbja;
- F. billi l-GRECO jqis is-sitwazzjoni fis-Serbja bħala "globalment mhux sodisfaċenti" u s-Serbja nstabet li mhijiex konformi mar-rakkomandazzjonijiet tal-GRECO fir-rigward tal-prevenzjoni tal-korruzzjoni fir-rigward tal-membri tal-parlament, tal-imħallfin u tal-prosekuturi;
- G. billi l-impenn tal-UE li trawwem l-istat tad-dritt jestendi għas-Serbja, fejn l-UE għandha tkompli l-kooperazzjoni tagħha mal-Kunsill tal-Ewropa biex tappoġġja lis-Serbja fit-tweġġ ta' riformi u tahriġ essenzjali rigward il-ġustizzja, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, il-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u r-rwol tal-midja ħielsa u indipendenti u tas-soċjetà civili, u fil-monitoraġġ tal-progress li sar f'dawk l-oqsma, f'konformità mal-metodoloġija riveduta tat-tkabbir;
- H. billi s-Serbja għandha interess fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mal-Kosovo;
- I. billi s-Serbja baqgħet impenjata li tahdem għall-kooperazzjoni reġjonali u r-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat;
- J. billi s-Serbja baqgħet impenjata li tohloq ekonomija tas-suq li tiffunzjona u kompliet timplimenta l-obbligi tal-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni (FSA), għalkemm għad fadal numru ta' kwistjonijiet relatati mal-konformità; billi l-korruzzjoni qed tkompli xxekkel l-iżvilupp ekonomiku;
- K. billi s-Serbja rratifikat il-konvenzjonijiet fundamentali kollha tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO);
- L. billi l-libertà ta' espressjoni u l-indipendenza tal-midja jibqgħu tħassib serju li jeħtieġ li jiġi indirizzat bħala kwistjoni prijoritarja;
- M. billi d-Dialogu bejn il-Partiti (IPD) dwar it-titjib tal-kundizzjonijiet biex isiru l-elezzjonijiet parlamentari, iffaċilitat mill-Parlament Ewropew, ikompli jipprovdi pjattaforma unika biex jintlaħaq kunsens dwar l-impenji biex jitjiebu l-kundizzjonijiet elettorali;
- N. billi l-UE qablet dwar ir-riallokazzjoni ta' EUR 374 miljun mill-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni biex tgħin ittaffi l-impatt soċjoekonomiku tal-COVID-19 fir-reġjun;
- O. billi l-UE wriet l-impenn tagħha favur il-perspettiva Ewropea tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent u mmobilizzat EUR 3,3 biljun biex tindirizza l-kriżi tas-saħħa immedjata u ttaffi l-konsegwenzi ekonomiċi u soċjali tal-pandemija tal-COVID-19;
- P. billi l-UE hija l-akbar fornitur ta' assistenza u għajjnuna lis-Serbja għall-mitigazzjoni tal-konsegwenzi ekonomiċi u soċjali tal-pandemija tal-COVID-19; billi s-Serbja rċeviet EUR 15-il miljun f'appoġġ immedjat għas-settur tas-saħħa, EUR 78,4 miljun f'appoġġ għall-irkupru soċjali u ekonomiku u EUR 93,4 miljun f'fondi ta' assistenza;
- Q. billi s-Serbja tibbenefika minn assistenza tal-UE skont l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA), b'allokazzjoni indikattiva totali ta' fondi ta' EUR 1 539,1 biljun għall-2014-2020;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- R. billi l-UE hija l-akbar fornitur ta' assistenza finanzjarja tas-Serbja; billi l-UE tat lis-Serbja aktar minn EUR 3,6 biljun f'għotjiet f'dawn l-aħħar 18-il sena għall-oqsma kollha, inklużi l-istat tad-dritt, ir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika, l-iżvilupp soċjali, l-ambjent u l-agrikoltura; billi mill-2007 'l hawn is-Serbja bbenefikat minn assistenza tal-UE taħt l-IPA għal valur totali ta' EUR 2,79 biljun;
- S. billi s-Serbja bbenefikat b'mod sostanzjali mill-kummerċ u l-integrazzjoni ekonomika mal-UE; billi l-UE hija l-akbar siehba kummerċjali tas-Serbja, li tirrappreżenta 67 % tal-esportazzjonijiet totali tas-Serbja u aktar minn 60 % tal-importazzjonijiet totali tagħha ta' prodotti fl-2018; billi l-investiment tal-UE fis-Serbja lahaq total ta' aktar minn EUR 13-il biljun bejn l-2010 u l-2018;
1. Jilqa' l-fatt li s-shubija mal-UE għadha l-għan strategiku tas-Serbja u li hija fost il-prijoritajiet tal-gvern il-ġdid elett; jiehu nota tal-fatt li l-partiti parlamentari kollha jappoġġjaw il-proċess ta' integrazzjoni tas-Serbja fl-UE; ihegġeġ lill-awtoritajiet Serbi jikkomunikaw b'mod aktar attiv u mhux ambigwu l-impenn tagħhom favur il-valuri Ewropej fid-dibattitu pubbliku u jistenna impenn ċar u mhux ambigwu mis-Serbja, kemm permezz tal-kliem kif ukoll tal-atti, li jissodisfa l-obbligi tagħha lejn l-adeżjoni mal-UE b'mod viżibbli u verifikabbli;
 2. Jenfasizza l-importanza li jiġi injettat aktar dinamizmu fin-negozjati tal-adeżjoni mas-Serbja u tal-implimentazzjoni rapida tal-metodoloġija riveduta tat-tkabbir ibbażata fuq raggruppamenti tal-kapitoli tan-negozjati tematiċi u l-introduzzjoni gradwali ta' politiki u programmi individwali tal-UE, filwaqt li jiġu enfasizzati inċentivi ċari u tangibbli ta' interess dirett għaċ-ċittadini tas-Serbja;
 3. Jissottolinja li l-momentum mahluq mill-mandat il-ġdid ta' wara l-elezzjonijiet tal-21 ta' Ġunju 2020 fis-Serbja jirrappreżenta opportunità biex isir progress importanti favur il-perspettiva Ewropea tas-Serbja; huwa favur il-fatt li għandhom jinfethu biss aktar kapitoli ta' negozjar meta s-Serbja tagħmel l-impjenji meħtieġa u twettaq riformi dwar il-punti ta' riferiment meħtieġa; jinnota li l-ftuħ tal-kapitoli huwa għodda essenzjali biex jinkisbu riformi sostenibbli u bidla favur l-Ewropa fis-Serbja;
 4. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill, fejn xieraq bl-inkluzjoni tas-shab Serbi, biex jiehd u l-passi meħtieġa sabiex jimplimentaw id-dispożizzjonijiet tal-metodoloġija tat-tkabbir riveduta, speċjalment dawk li jikkoncernaw ir-raggruppamenti tematiċi tan-negozjati, kif ukoll biex jużaw din il-metodoloġija l-ġdida bħala opportunità biex jaċċelleraw il-proċess tat-tkabbir tal-Balkani tal-Punent u biex jiddefinixxu, flimkien mas-Serbja, passi godda fil-proċess tan-negozjati tas-Serbja;
 5. Jilqa' l-kooperazzjoni bejn il-Gvern Serb u l-Assemblea Nazzjonali dwar il-Konvenzjoni Nazzjonali dwar l-Unjoni Ewropea (NCEU); jistieden lill-Gvern Serb jahtar kap ġdid tat-tim tan-negozjati għall-adeżjoni tas-Serbja mal-Unjoni Ewropea mill-aktar fis possibbli; jistieden ukoll lis-Serbja ttejjeb il-kapaċitajiet amministrattivi tal-Ministeru tal-Integrazzjoni Ewropea, sabiex tmexxi aħjar in-negozjati ta' shubija u tagħmel l-almu tagħha biex tagħmel il-proċess ta' integrazzjoni Ewropea kemm jista' jkun inkluziv u miftuħ;
 6. Jinnota li s-Serbja kompliet issaħħaħ l-allinjament u l-implimentazzjoni tal-legiżlazzjoni tagħha f'konformità mal-acquis, u li jehtigilha tkompli tagħmel dan; jiddispjaċih li l-pass tal-allinjament kien ferm aktar bil-mod minn dak li l-gvern kien originarjament ippjana; jissottolinja l-progress limitat fir-rigward tal-Kapitoli 23 (Ġudikatura u drittijiet fundamentali) u 24 (Gustizzja, libertà u sigurtà); jinnota li n-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mal-Kosovo u r-rispett genwin tad-drittijiet fundamentali għadhom essenzjali u se jiddeterminaw il-pass tan-negozjati tal-adeżjoni;
 7. Jiddispjaċih għan-nuqqas ta' progress f'hafna oqsma tal-aġenda ta' riforma tas-Serbja u l-fatt li saħansitra kien hemm rigress f'kwistjonijiet li huma fundamentali għall-adeżjoni mal-UE; jistieden lill-Kummissjoni tbiddel il-metodoloġija ta' rappurtar tagħha sabiex tqis ir-rigress sinifikanti u tibghat messaġġ ċar lill-pajjiżi tal-adeżjoni, inkluża s-Serbja;
 8. Jišhaq fuq l-importanza ta' komunikazzjoni strategika dwar il-benefiċċji tal-adeżjoni mal-UE min-naħa tal-partijiet interessati Serbi; jissottolinja li d-diskussjoni pubblika dwar l-adeżjoni mal-UE trid tkun ibbażata fuq fatti u trid tippromwovi r-rispett shih tad-drittijiet fundamentali u l-valuri demokratiċi;
 9. Jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet Serbi biex jikkomunikaw b'mod aktar attiv l-impenn tagħhom għall-valuri Ewropej fid-dibattitu pubbliku u biex iżidu t-trasparenza tal-komunikazzjoni tagħhom, inkluż billi jippermettu l-aċċess tal-pubbliku generali għall-informazzjoni, kif ukoll billi jestendu l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi u s-soċjetà ċivili; jesprimi thassib dwar il-fatt li l-mezzi tal-midja ffinanzjati pubblikament, li spiss jikkwotaw uffiċjali b'kariga pubblika, jikkontribwixxu għat-tixrid tar-retorika kontra l-UE fis-Serbja;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

10. Jistieden lis-Serbja u lill-Istati Membri tal-UE jseguw politika ta' komunikazzjoni aktar attiva u effettiva dwar il-perspettiva Ewropea, li jkollha fil-mira liċ-ċittadini Serbi kif ukoll liċ-ċittadini tal-UE, inklużi dawk li jappartjenu għal minoranzi nazzjonali; jishaq fuq ir-rabtiet storiċi ta' hbiberija u fraternità bejn il-popli tal-Unjoni Ewropea u l-poplu Serb;

11. Jinnota l-viżibbiltà sproporzjonata mogħtija mis-Serbja lil pajjiżi terzi; jistieden lis-Serbja, lill-Kummissjoni u lid-Delegazzjoni tal-UE għas-Serbja jżidu l-isforzi tagħhom biex jippromwovu r-rwol u l-benefiċċji tas-shubija mill-qrib bejn l-UE u s-Serbja, inkluż permezz billi jippromwovu proġetti u riformi ffinanzjati mill-UE; jinnota li hemm hteġa urġenti ta' involviment maċ-ċittadini Serbi lil hinn mill-bliet il-kbar u jistieden lill-UE tkompli żżid l-appoġġ tagħha għas-soċjetà civili fil-livell lokali;

12. Jappella għal opportunitajiet ġodda għal djalogu politiku u djalogu ta' politika ta' livell għoli mal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent sabiex jiġu żgurati tmexxija aktar b'saħħitha u impenn ta' livell għoli, kif mitlub ukoll mill-metodoloġija riveduta tat-tkabbir; jemmen li l-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa għandha tinvolvi ruħha b'mod attiv u tinvolvi b'mod xieraq lir-rappreżentanti Serbi kif ukoll lil dawk mill-pajjiżi l-oħra tal-Balkani tal-Punent, kemm fil-livell tal-gvern kif ukoll tas-soċjetà civili u tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh;

13. Jieħu nota tal-konkluzjonijiet tar-rapport finali tal-missjoni speċjali ta' valutazzjoni tal-elezzjoni tal-OSKE/ODIHR li l-elezzjonijiet parlamentari tal-21 ta' Ġunju 2020 kienu amministrati b'mod effiċjenti iżda li d-dominanza tal-partit fil-gvern, inkluż fil-midja, iġġenerat thassib; jiddispaċiħ dwar it-tendenzi fit-tul tal-pressjoni fuq il-votanti, il-preġudizzju tal-midja u n-nuqqas ta' ċarezza dwar il-linji li jisseparaw l-attivitajiet tal-uffiċjali statali kollha mill-kampanji partigġjani; jirrimarka, f'dan ir-rigward, ir-rwol tal-kampanji ta' diżinformazzjoni sponsorjati mill-istat li għandhom l-għan li jbiddu l-opinjoni vis-à-vis l-elezzjonijiet;

14. Jilqa' l-istabbiliment tal-Grupp ta' Hidma għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tal-ODIHR; jistieden lill-awtoritajiet Serbi jindirizzaw bis-shiħ ir-rakkomandazzjonijiet kollha tal-ODIHR ferm qabel l-elezzjonijiet li jmiss; jenfasizza li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili b'għarfien espert dwar il-kundizzjonijiet elettorali għandhom jibqgħu involuti f'dan il-proċess;

15. Jinnota bi thassib li l-bidliet għal elementi importanti tas-sistema elettorali, inkluż it-tnaqqis tal-limitu elettorali, għaddew fil-parlament ftit ġimghat qabel l-elezzjonijiet skedati mingħajr diskussjoni pubblika xierqa; jinnota li, skont il-Kummissjoni ta' Venezja, elementi fundamentali tal-liġi elettorali m'għandhomx jiġu emendati b'mod sinifikanti meta jkun għad fadal inqas minn sena qabel l-elezzjonijiet;

16. Jiddispaċiħ dwar id-deċiżjoni ta' partijiet mill-oppożizzjoni li jibbojkottjaw l-elezzjonijiet u jenfasizza li fid-dawl tas-sejbiet tal-missjoni speċjali ta' valutazzjoni tal-elezzjoni tal-OSKE/ODIHR, li ssottolinjat in-nuqqas ta' pluraliżmu ġenwin u l-frammentazzjoni tax-xena politika fis-Serbja, il-forzi politiċi kollha, speċjalment l-awtoritajiet governattivi, għandhom ir-responsabbiltà li jtejbu l-kundizzjonijiet elettorali; jishaq li l-uniku mod biex tiġi garantita r-rappreżentanza politika u kapaċità biex jiġi influwenzat il-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet għall-kostitwenti tagħhom huwa billi jinvolvu ruħhom fi proċessi politiċi u elettorali; jistieden lill-oppożizzjoni terġa' lura għall-mejda tan-negozjati u terġa' tibda l-partecipazzjoni tagħha fl-attivitajiet politiċi u parlamentari; jinnota li minhabba l-bojkott tal-elezzjonijiet minn xi partiti tal-oppożizzjoni, il-Parlament Serb li għadu kif gie kkostitwit huwa kkaratterizzat mill-maġġoranza assoluta tal-kolizzjoni fil-gvern u min-nuqqas ta' oppożizzjoni vijabbli – sitwazzjoni li ma twassalx għall-kisba tal-pluraliżmu politiku fil-pajjiż;

17. Ifakkar fil-prinċipji elettorali definiti mill-Kummissjoni ta' Venezja u jinnota bi thassib li l-President Aleksandar Vučić habbar l-elezzjonijiet bikrija mingħajr bażi kostituzzjonali jew neċessità politika, filwaqt li habbar ukoll, bħala President tas-Serbja u tal-akbar partit politiku tal-pajjiż, li l-elezzjonijiet Presidenzjali, Parlamentari u muniċipali se jsiru kollha f'jum wiehed f'Belgrad fir-rebbieġha tal-2022;

18. Jilqa' t-twaqqif tad-Djalogu Bejn il-Partiti (IPD) mal-Assemblea Nazzjonali tas-Serbja, iffaċilitat mill-Parlament Ewropew, u l-miżuri inizjali meħuda mill-awtoritajiet Serbi u l-maġġoranza parlamentari biex itejbu l-kundizzjonijiet elettorali; jappella għal implimentazzjoni ulterjuri tal-impenji kollha meħuda fil-qafas tal-IPD;

19. Jilqa' l-varar tat-tieni fażi tal-IPD mal-Assemblea Nazzjonali tas-Serbja, iffaċilitat mill-Parlament Ewropew, bl-involviment tal-partijiet interessati rilevanti kollha u tal-forzi politiċi pro-Ewropej fis-Serbja sabiex jittejbu l-klima politika u l-fiduċja fl-ispettru politiku kollu, u biex jinbena kunsens dwar kwistjonijiet pendenti relatati mal-proċess elettorali, f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-missjonijiet ta' osservazzjoni internazzjonali; ihegġeg li jsiru rawnds ġodda ta' IPD aktar inklużiv malajr kemm jista' jkun u jistieden lin-nahat kollha jiddefinixxu għanijiet, kriterji, punti ta'

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

riferiment u interlokuturi ċari; jenfasizza li l-IPD għandu jiġi konkluż sew qabel l-elezzjonijiet li ġejjin biex jithalla żmien biżżejjed sabiex jiġu implimentati l-bidliet ġuridiċi u bidliet oħra mehtieġa għall-kundizzjonijiet elettorali u biex dawn isiru fil-prattika, sabiex jinholqu kundizzjonijiet ekwi qabel l-elezzjonijiet; ifakkar li l-gvern u l-korpi indipendenti għandhom jiżguraw l-implimentazzjoni shiha u xierqa tal-oqfsa legali relatati mal-impenji meħuda fil-qafas tal-IPD;

20. Jikkundanna l-attakki verbali inaċċettabbli u l-każijiet ta' diskors ta' mibegħda kontra l-Membri tal-Parlament Ewropew, b'mod partikolari dawk li jirrappreżentaw lill-Parlament fir-relazzjonijiet tiegħu mas-Serbja, inklużi l-President u l-Membri tad-delegazzjoni tal-SAPC kif ukoll il-faċilitaturi tal-IPD, bħala atti mhux konformi mal-ispiritu tal-obbligi tas-Serbja skont il-FSA; jitlob li l-President tal-Assemblea Nazzjonali u l-kelliema tal-gruppi politiċi rappreżentati fiha jirrispettaw l-istandards tad-diskors demokratiku;

21. Jistieden lill-gvern il-ġdid jaħdem fuq riformi fundamentali effettivi u verifikabbli, u jindirizza r-riformi u n-nuqqasijiet strutturali fl-oqfsa tal-istat tad-dritt, id-drittijiet fundamentali, il-libertà tal-midja, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi u l-amministrazzjoni pubblika;

22. Jinnota bi thassib li, b'mod ġenerali, il-korruzzjoni għadha kwistjoni fejn sar progress limitat; jilqa' l-passi li ttieħdu biex tiġi żgurata l-indipendenza tal-Aġenzija Kontra l-Korruzzjoni u r-riżultati li nkisbu s'sissa fil-finalizzazzjoni tal-każijiet ta' korruzzjoni; jinkoraġġixxi li jsir aktar progress, b'mod partikolari fil-qasam tat-titjib tar-rekord ta' investigazzjonijiet, akkużi u kundanni finali f'każijiet ta' korruzzjoni ta' livell għoli, u l-implimentazzjoni tal-liġijiet dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni f'konformità mal-acquis tal-UE u r-rakkomandazzjonijiet tal-GRECO; jilqa' l-pubblikazzjoni tar-rapport reċenti tal-GRECO u jhegħeġ lill-Ministeru tal-Gustizzja jaħdem fuq l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tiegħu;

23. Jirrimarka li skont l-aħħar rapport GRECO, is-Serbja implimentat biss parzjalment ir-rakkomandazzjonijiet li għamlet fl-2015 u li s-sitwazzjoni fil-pajjiż hija "globalment mhux sodisfaċenti"; jishaq fuq l-importanza li titkompla ġlieda effettiva kontra l-korruzzjoni u jistieden lill-awtoritajiet Serbi jikkonformaw ma' dawn ir-rakkomandazzjonijiet malajr kemm jista' jkun; jinsab imħasseb dwar il-bidliet reċenti fil-liġi dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni marbuta mad-definizzjoni ta' "uffiċjali pubbliċi", li saru b'mod mhux trasparenti u mhaffef, u li jillimitaw b'mod sinifikanti l-għadd ta' persuni li għalihom tapplika l-liġi, u b'hekk ikomplu jdghajfu l-mekkaniżmi kontra l-korruzzjoni u jifthu l-possibiltajiet għall-abbuż tar-riżorsi tal-Istat li qabel kienu meqjusa illegali;

24. Ihegħeġ lis-Serbja tagħti riżultati konvinċenti, inkluż rekord sostenibbli b'investigazzjonijiet effettivi f'oqfsa ta' thassib bħall-ġudikatura, il-libertà tal-espressjoni u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata, speċjalment f'każijiet b'livell għoli ta' interess pubbliku, inklużi l-każijiet ta' Krušik, Jovanjica u Telekom Srbija, u ttejjeb ir-rekord tagħha fl-investigazzjonijiet, it-tressiq ta' akkużi u l-kundanni f'każijiet ta' korruzzjoni ta' livell għoli, inkluż is-sekwestru u l-konfiska ta' assi kriminali; itenni t-talba tiegħu għall-gustizzja mill-2018 fir-rigward tat-twaqqiġ illegali ta' proprjetà privata fid-distrett residenzjali ta' Savamala f'Belgrad; jinnota li l-liġi l-ġdida dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni ilha fis-sehh mill-1 ta' Settembru 2020;

25. Ifakkar lis-Serbja biex iżżid l-isforzi tagħha biex tindirizza b'mod effettiv il-korruzzjoni, billi tiffoka fuq il-prevenzjoni u t-trażżin tal-korruzzjoni, inkluż billi tadotta strateġija ġdida kontra l-korruzzjoni msejsa fuq pjan ta' azzjoni kredibbli u realistiku kif ukoll mekkaniżmu ta' koordinazzjoni effettiv;

26. Jistieden lis-Serbja ttejjeb il-ġlieda tagħha kontra l-kriminalità organizzata u taqleb minn approċċ ibbażat fuq każijiet individwali għal strateġija kontra l-organizzazzjonijiet sabiex iżżarma organizzazzjonijiet kbar u mifruxin internazzjonalment; jinnota li tali strateġija għandha tinkludi investigazzjonijiet, prosekuzzjonijiet u kundanni finali effettivi f'każijiet ta' kriminalità serja u organizzata, inklużi investigazzjonijiet finanzjarji, traċċar sistematiku tal-flussi tal-flus, mekkaniżmu ta' sorveljanza robust sabiex jiġu evitati l-abbużi, u zieda fil-kapaċità tar-riżorsi finanzjarji u umani għall-Uffiċċju tal-Prosekutur għall-Kriminalità Organizzata, li għandu jkun hieles minn kwalunkwe influwenza politika indebita;

27. Jesprimi thassib dwar iż-żieda fil-vjolenza minn gruppi estremisti u tal-kriminalità organizzata u jistieden lill-awtoritajiet jiżguraw li l-każijiet skoperti minn ġurnalisti investigattivi jew informaturi jiġu investigati kif xieraq u li kwalunkwe uffiċjal pubbliku involut jinżamm responsabbli;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

28. Jinnota bi thassib l-influwenza politika kontinwa fuq il-ġudikatura, u jinnota l-hteġa li jissahhu s-salvagwardji għall-obbligu ta' rendikont, il-professjonalizmu, l-indipendenza u l-effiċjenza ġenerali tal-ġudikatura, inkluż, jekk applikabbli, billi tiġi riveduta s-sistema attwali tar-reklutaġġ u l-ġestjoni tar-riżorsi umani; jinnota li l-gvern abbozza proposta għal riformi kostituzzjonali, li giet ievalutata b'mod pożittiv mill-Kummissjoni ta' Venezja, u bagħatha lill-kumitat kompetenti tal-Assemblea Nazzjonali;

29. Jissottolinja l-importanza ta' proċess wiesa' ta' konsultazzjoni fir-riforma kostituzzjonali; jiddispijaċi li l-parlament Serb preċedenti ma rnexxilux jadotta riformi kostituzzjonali bil-ghan li jsahhu l-indipendenza tal-ġudikatura; jirrakkomanda l-adozzjoni ta' riformi kostituzzjonali malajr kemm jista' jkun f'konsultazzjoni mal-assocjazzjonijiet tal-imhallfin u l-prosekuturi u ma' atturi politiċi rilevanti ohra, inkluża l-oppożizzjoni mhux parlamentari;

30. Itenni l-importanza tal-adozzjoni rapida tal-liġi dwar il-finanzjament tal-Provinċja Awtonoma ta' Vojvodina;

31. Jesprimi thassib dwar il-funzjonament effettiv tal-parlament il-ġdid, fejn ma hemm l-ebda oppożizzjoni parlamentari, li l-leġittimità tiegħu hija kkontestata mill-partiti tal-oppożizzjoni u li l-mandat tiegħu għandu jitqassar, kif diġà thabbar mill-President Serb, u li qed jadotta bidliet kostituzzjonali estensivi mingħajr dibattitu pubbliku miftuħ, inklużiv u demokratiku, speċjalment fil-qasam tal-ġudikatura;

32. Jilqa' l-bidliet li saru fil-funzjonament tal-Assemblea Nazzjonali favur l-istabbiliment mill-ġdid tal-prattiki u l-proċeduri u l-konformità mar-regoli ta' proċedura; jiddispijaċi li s-sorveljanza parlamentari ġenerali tal-eżekuttiv baqgħet pjuttost formalistika; jissottolinja li huma meħtieġa aktar riformi sostantivi fil-proċedura u l-prattiki biex titjieb il-kwalità tal-proċess leġislattiv, tiġi żgurata sorveljanza parlamentari effettiva u jitwaqqfu n-nuqqasijiet sistemici tal-Assemblea Nazzjonali, inkluż it-tnaqqis ta' azzjonijiet meħuda mill-filibustieri (filibustering), l-ghadd ta' proċeduri urġenti u l-prattika ta' raggruppament ta' punti mhux relatati taħt l-istess punt tal-aġenda;

33. Jissottolinja li l-kwalità tal-proċess leġislattiv għadha teħtieġ li tittejjeb billi jiżdiedu t-trasparenza u d-djalogu soċjali u politiku u billi jiġi żgurat li l-korpi regolatorji indipendenti jingħataw is-setgħa li jeżerċitaw ir-rwoli ta' sorveljanza tagħhom b'mod effettiv; jinnota li r-rapporti annwali tal-korpi indipendenti ġew diskussi fil-plenarja tal-Assemblea Nazzjonali, u l-konklużjonijiet ġew adottati;

34. Jitlob li l-parlament li għadu kif ġie elett iżid l-isforzi tiegħu biex jiżgura t-trasparenza, l-inklużività u l-kwalità tal-proċess leġislattiv kif ukoll sorveljanza parlamentari effettiva; jappella, barra minn hekk, għal miżuri addizzjonali li jiżguraw djalogu bejn il-partiti u rwol aktar b'sahħtu għas-soċjetà ċivili, li tibqa' element essenzjali ta' demokrazija li tiffunzjona tajjeb; jinnota bi thassib in-nuqqas ta' trasparenza rigward il-proċess tal-hatra mill-ġdid tal-Kummissarju għall-Protezzjoni tal-Ugwaljanza;

35. Jappella għal kooperazzjoni effettiva ma' korpi indipendenti u regolatorji u involviment akbar tal-Assemblea Nazzjonali fis-sorveljanza u l-kontroll tal-gvern u l-amministrazzjoni; jappella għall-impenn sostantiv tal-Assemblea Nazzjonali fil-proċess tan-negożjati tal-adeżjoni tas-Serbja mal-UE, f'konformità mar-riżoluzzjoni tagħha tas-16 ta' Diċembru 2013 dwar ir-rwol tal-Assemblea Nazzjonali u l-prinċipji fin-negożjati dwar l-adeżjoni tas-Serbja mal-UE;

36. Jissottolinja li r-rwol tal-korpi regolatorji indipendenti, inkluż l-Ombudsman tal-pajjiż, l-Aġenzija Kontra l-Korruzzjoni, l-Awtorità Nazzjonali tal-Awditorjar u l-Kummissarju għall-Informazzjoni ta' Importanza Pubblika u l-Protezzjoni tad-Data Personali, jeħtieġ li jiġi għal kollox rikonoxxut u appoġġjat; jistieden lill-Assemblea Nazzjonali Serba tinvolvi ruhha fl-implimentazzjoni tas-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-korpi regolatorji indipendenti, b'mod partikolari dawk tal-Ombudsperson;

37. Ifakkar li d-djalogu soċjali huwa wiehed mill-pilastru tal-mudell soċjali Ewropew u, li konsultazzjoni regolari bejn il-gvern u s-shab soċjali hija strumentali fil-prevenzjoni tat-tensjonijiet soċjali u tal-kunflitti; jissottolinja li huwa essenzjali li d-djalogu soċjali jmur lil hinn mill-iskambju ta' informazzjoni u li l-partijiet interessati għandhom jiġu kkonsultati dwar liġijiet importanti qabel ma jkunu soġġetti għal proċedura parlamentari;

38. Jinnota bi thassib li l-Assemblea Nazzjonali ltaqgħet biss 44 jum wara d-dikjarazzjoni tal-istat ta' emerġenza f'Marzu 2020, azzjoni li dgħajfet il-pożizzjoni tagħha bħala l-istituzzjoni ewlenija tad-demokrazija parlamentari kif minqax fil-Kostituzzjoni tas-Serbja; jinnota bi thassib li, minkejja maġġoranza parlamentari ċara, l-Assemblea Nazzjonali ma bdiex il-hidma tagħha bis-shih qabel ma għadda żmien twil wara d-dikjarazzjoni tar-riżultati finali tal-elezzjoni fil-5 ta' Lulju 2020; jistieden lill-Assemblea Nazzjonali tevita lingwaġġ xewwiexi abbużiv u tiġġieled id-diskors ta' mibegħda matul id-dibattitu parlamentari; jissottolinja l-importanza tal-hidma tal-oppożizzjoni f'demokrazija;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

39. Jenfasizza li l-kampanji ta' lingwaġġ abbużiv, intimidazzjoni u malafama kontra l-avversarji politiċi u r-rappreżentanti tal-midja mwettqa mill-Membri Parlamentari fil-plenarja tal-Assemblea Nazzjonali jirrappreżentaw ksur tal-prattika demokratika u tal-valuri demokratiċi fundamentali li għandhom jiġu kkundannati u sanzjonati b'mod qawwi f'konformità mar-regoli ta' procedura; jinsab ixxukkja bl-attakki orkestrati reċentement u mwettqa minn diversi Membri Parlamentari u tabloids favur il-gvern fil-konfront ta' ġurnalisti investigattivi u membri tas-soċjetà ċivili, inklużi dawk min-network tal-midja indipendenti KRIK u NGOs bhas-CRTA u l-"Open Parliament", li jpinguom bħala assoċjati ta' gruppi kriminali organizzati u l-imhuh wara attentati ta' kolpi ta' stat, li huwa ksur serju tal-Kodiċi ta' Kondotta tal-Membri Parlamentari stess, adottata reċentement;

40. Jilqa' l-adozzjoni tal-pjan ta' azzjoni l-ġdid għal strateġija tal-midja u l-fatt li twaqqaf grupp ta' hidma biex jimmonitorja l-implementazzjoni tal-istrateġija u l-pjan ta' azzjoni;

41. Huwa mhasseb dwar l-allegazzjonijiet li saru minn ġurnalisti investigattivi dwar manipolazzjoni tal-istatistika tal-COVID-19 mill-gvern għal finijiet politiċi u elettorali; jiddeplora l-kampanja ta' diżinformazzjoni minn uffiċjali tal-gvern li tikkonċerna l-assistenza tal-UE matul il-pandemija; jenfasizza li l-fiduċja u t-trasparenza huma ta' importanza partikolari fl-isforzi tal-gvern kontra l-COVID-19 u għalhekk ihegġegħ lill-Gvern Serb jipprovdi liċ-ċittadini bl-informazzjoni rilevanti kollha dwar il-pandemija, inkluż il-vaċċini;

42. Jemmen li l-akkwist ta' żewġ stazzjonijiet tat-televiżjoni b'kopertura nazzjonali f'Diċembru 2018 minn individwu konness mal-partit fil-gvern irrappreżenta pass lejn il-monopolizzazzjoni tax-xenarju tal-midja fil-pajjiż mill-partit fil-gvern; ihegġegħ lill-awtoritajiet jiżguraw u jmantnu l-kundizzjonijiet meħtieġa għal kompetizzjoni ġusta u għat-trasparenza fir-rigward tat-tranzazzjonijiet ta' sjeda futuri kollha fl-isfera tal-midja; jistieden lit-timijiet editorjali tal-istazzjonijiet televiżivi kollha b'kopertura nazzjonali fis-Serbja biex jirrispettaw l-ogħla standards professjonali u jippermettu li jinstemgħu regolament opinjonijiet differenti;

43. Jiddispjaċih għad-deterjorament tal-libertà tal-midja u ż-żieda fil-lingwaġġ abbużiv, l-intimidazzjoni u saħansitra d-diskors ta' mibegħda lejn membri tal-oppożizzjoni parlamentari, intellettuali indipendenti, NGOs, ġurnalisti u individwi prominenti, inkluż minn membri tal-partiti fil-gvern, li r-responsabbiltà tagħhom li jaġixxu fir-rigward tar-rappreżentanti kollha tal-midja hija ta' importanza kbira; ihegġegħ lill-awtoritajiet Serbi jiehdu miżuri immedjati biex jiggarantixxu l-libertà ta' espressjoni u l-indipendenza tal-midja u jiżguraw li jiġu investigati b'mod xieraq dawn il-każijiet;

44. Jiddispjaċih li l-impenji meħuda fl-IPD relatati mal-Kunsill Regolatorju dwar il-Midja Elettronika (REM) u max-xandar tas-servizz pubbliku (RTS) ma ġewx issodisfati jew ġew issodisfati biss parzjalment mill-awtoritajiet Serbi; ifakkar li l-midja hielsa u indipendenti għandha rwol ewlieni fid-demokrazija; jiddispjaċih li sa mill-konklużjoni tal-ewwel fażi tal-IPD, il-hidma tal-REM u tal-RTS naqset milli terġa' tikseb il-kredibbiltà tagħhom fost il-pubbliku u l-partiti tal-oppożizzjoni; jinnota li l-gvern stabbilixxa grupp ta' hidma għas-sikurezza tal-ġurnalisti, iżda l-assocjazzjonijiet kollha tal-ġurnalisti indipendenti u l-midja fis-Serbja diġà rtiraw minnu minhabba li l-grupp naqas milli jirreagixxi għall-attakki ta' tabloids favur il-gvern fuq il-ġurnalisti tal-portal web investigattiv tan-Netwerk għall-Investigazzjoni tal-Kriminalità u l-Korruzzjoni (KRIK);

45. Jinnota bi tħassib li l-hidma tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (OSC) isseħħ f'ambjent fejn mhijiex miftuħa għall-kritika; ihegġegħ lill-Amministrazzjoni Serba għall-Prevenzjoni tal-Hasil tal-Flus tal-Ministeru tal-Finanzi tas-Serbja biex tiċċara bis-shih is-sitwazzjoni li tikkonċerna l-investigazzjonijiet dwar l-OSC u l-ġurnalisti dwar allegazzjonijiet ta' hasil tal-flus, u jhegġegħ lill-awtoritajiet biex iżommu lura milli jiftgħu fil-mira tagħhom b'mod arbitrarju lil dawn l-organizzazzjonijiet u l-individwi; jistieden lill-awtoritajiet Serbi jiġġieldu l-ispazju li qed jickien għas-soċjetà ċivili u l-midja indipendenti u jiżguraw li jkun jistgħu jaħdmu hielsa minn kull restrizzjoni, inklużi l-intimidazzjoni jew il-kriminalizzazzjoni ta' dawn l-organizzazzjonijiet; ihegġegħ lill-awtoritajiet biex irawmu atmosfera li tiffavorixxi malajr kemm jista' jkun ix-xogħol tal-organizzazzjonijiet kollha tas-soċjetà ċivili;

46. Jistieden lill-Kummissjoni u lis-SEAE jsaħħu l-kooperazzjoni tagħhom mas-soċjetà ċivili, l-NGOs u l-midja indipendenti fuq il-post, u jsaħħu l-appoġġ tagħhom għalihom; itenni l-appoġġ tiegħu għall-hidma tal-fondazzjonijiet politiċi demokratiċi Ewropej fit-tishih tal-proċessi demokratiċi tas-Serbja u fit-trawwim ta' generazzjoni ġdida ta' mexxejja politiċi;

47. Filwaqt li jikkundanna bil-qawwa l-atti kollha ta' vjolenza, jinnota li l-inċidenti ta' użu sproporzjonat tal-forza tal-pulizija matul il-protesti ta' Lulju 2020 jisthoqqlhom attenzjoni partikolari mill-awtoritajiet, inkluż fir-rigward tan-nuqqas konsegwenti ta' kooperazzjoni mill-uffiċjali tal-pulizija mas-sistema tal-gustizzja u l-prosekutur pubbliku; ihegġegħ lill-awtoritajiet Serbi jinvestigaw kif xieraq il-każijiet kollha li fihom il-forza tal-pulizija tkun qabżet l-awtorità

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

taghha sabiex tipprevjeni l-impunità u ssahha il-fiduċja pubblika fil-pulizija, kif ukoll biex tagħmilha aktar faċli għall-persuni li jiddikjaraw li huma vittmi ta' mgħiba hażina tal-pulizija biex iressqu lmenti u jiksru rimedju, u biex juru tolleranza żero lejn l-uffiċjali tal-infurzar tal-liġi li jiksru l-etika professjonali jew il-liġi kriminali;

48. Jinnota li l-qafas legali u istituzzjonali għad-difiża tad-drittijiet tal-bniedem huwa formalment fis-seħh b'mod ġenerali, iżda li huwa nieqes minn mekkaniżmi effettivi biex jiġi żgurat ir-rispett għal dawn id-drittijiet fundamentali; jitlob li l-emendi futuri kollha għal-liġijiet eżistenti dwar ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, inkluża l-Liġi dwar l-Access Liberu għall-Infommazzjoni ta' Importanza Pubblika, isiru b'mod trasparenti bl-involvement tal-partijiet interessati rilevanti kollha; jitlob li tiġi implimentata b'mod aktar effettiv, b'attenzjoni partikolari għall-gruppi l-aktar vulnerabbli fis-soċjetà, inklużi l-minoranzi nazzjonali fil-qasam tal-edukazzjoni; jitlob lis-Serbja ttipprevedi u ttipprotegi l-użu nondiskriminatorju tal-lingwi minoritarji fl-edukazzjoni, fl-ispazji tal-midja ddedikati fil-midja tal-istat u fil-hwienet lokali, kif ukoll tiżgura opportunitajiet indaqs għal rappreżentanza adegwata fil-hajja politika, fl-amministrazzjoni pubblika u fil-ġudikatura;

49. Jilqa' l-isforzi akbar tas-Serbja f'kooperazzjoni mal-UE fil-qasam tal-inklużjoni tal-komunità tar-Rom, b'mod partikolari fir-rigward tat-titjib tas-sitwazzjoni tal-akkomodazzjoni tagħhom; jistieden lill-awtoritajiet Serbi jindirizzaw id-diskriminazzjoni strutturali li jiffaċċjaw ir-Rom fir-rigward tal-istatus taċ-ċittadinanza tagħhom, kif ukoll tal-kura tas-saħha, l-edukazzjoni u l-impjeg; ihegġeġ lis-Serbja ttejjeb u tissimplifika l-istruttura istituzzjonali li tittratta l-integrazzjoni tar-Rom, inkluż permezz ta' distribuzzjoni ċara tal-kompiti, il-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali u lokali, u l-ibbaġitjar sensitiv għall-htigijiet tal-komunitajiet Rom;

50. Jilqa' l-fatt li tlestiet it-traduzzjoni, li kellha dewmien twil, tal-kotba tal-iskola primarja għall-Bulgaru li se tippermetti li l-minoranza nazzjonali Bulgara tiġi edukata bil-lingwa materna tagħha; jinnota bi thassib li għadhom ma ġewx tradotti l-kotba tal-iskola kollha għall-edukazzjoni fil-livell sekondarju; ihegġeġ lill-awtoritajiet Serbi jiżguraw is-sostenibbiltà tal-proċess billi jipprovdu għadd suffiċjenti ta' għalliem, kotba tal-iskola u materjal addizzjonali (djarji tal-iskola, kotba tal-grad tal-istudenti, eċċ.) biex jindirizzaw b'mod adegwat il-htigijiet tal-istudenti ta' din il-minoranza;

51. Jinsab imhasseb dwar in-nuqqas, min-naħa tal-awtoritajiet Serbi, li jrawmu l-użu *de facto* tal-lingwi reġjonali jew minoritarji;

52. Jistieden lis-Serbja ssahha l-istituzzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem, tiggarantixxi l-indipendenza tagħhom, tallokalhom ir-riżorsi finanzjarji u umani meħtieġa u tiżgura segwitu f'waqt tar-rakkomandazzjonijiet tagħhom, kif ukoll tadotta u timplimenta strateġija għida kontra d-diskriminazzjoni;

53. Jistieden lis-Serbja ttejjeb il-kapaċitajiet tagħha biex ttipprovi statistika u twettaq iċ-ċensiment b'mod f'waqt, filwaqt li taderixxi mal-ogħla standards internazzjonali u bl-inklużjoni ta' osservaturi indipendenti; itenni t-talba tiegħu għal koordinazzjoni u inklużjoni mtejbja tal-partijiet interessati, u għall-implimentazzjoni u r-reviżjoni perjodika tal-Pjan ta' Azzjoni għat-Twettiq tad-Drittijiet tal-Minoranzi Nazzjonali;

54. Jinsab profondament imhasseb dwar l-allegazzjonijiet li l-awtoritajiet Serbi qed jabbużaw mil-liġi dwar ir-residenza taċ-ċittadini u l-"passivizzazzjoni", b'mod sistematiku u diskriminatorju, ta' indirizzi residenzjali ta' ċittadini ta' etniċità Albanija li jgħixu fin-Nofsinhar tas-Serbja; jappella li jsiru investigazzjonijiet indipendenti u bir-reqqa dwar dawn l-allegazzjonijiet u jappella lill-awtoritajiet Serbi biex iwaqqfu l-prattiki u l-azzjonijiet mmirati diskriminatorji kollha;

55. Jinnota bi thassib ir-rata għolja ta' nisa u tfal li huma vittmi ta' vjolenza u vjolenza domestika; jiehu nota tal-isforzi tas-Serbja biex tiġġieled il-vjolenza fuq in-nisa u tfal u l-vjolenza domestika; ihegġeġ, madankollu, li hija meħtieġa implimentazzjoni ulterjuri u aktar effettiva, u li hemm bżonn ta' titjib konkret, b'mod partikolari matul il-pandemija attwali, sabiex jittejjeb l-access għal servizzi ta' kwalità f'dan il-qasam;

56. Jilqa' r-rapport GREVIO dwar is-Serbja, li jenfasizza n-nuqqas ta' approċċ ta' politika koerenti favur l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Istanbul, il-htieġa għal miżuri preventivi, lakuni fil-provvista ta' servizzi għall-vittmi u livelli baxxi ta' sensibbilizzazzjoni, sensitizzazzjoni u bini tal-kapaċità, kif ukoll ostakli partikolari għal firxa wiesgħa ta' nisa minhabba fatturi intersezzjonali bħall-etniċità, il-faqar, l-orijini soċjali u d-diżabbiltà;

57. Huwa mhasseb li liġi għida dwar l-ugwaljanza bejn il-ġeneri giet ittardjata serjament, li l-koordinazzjoni u l-istruttura istituzzjonali effiċjenti b'riżorsi adegwati f'dan il-qasam għadhom nieqsa, u li l-istatus soċjoekonomiku tan-nisa għadu ferm aghar minn dak tal-irġiel, kif ukoll minhabba l-prevalenza għolja ta' attitudnijiet patrijarkali u stereotipi tal-ġeneri fis-soċjetà u fid-diskors pubbliku, u n-nuqqas ta' għarfien tal-ġudikatura, tal-prosekuturi u tal-avukati f'dan ir-rigward;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

58. Jistieden lis-Serbja żżid l-isforzi li għandhom fil-mira l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u d-drittijiet tan-nisa, billi tagħti attenzjoni speċjali lill-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri u kooperazzjoni akbar mas-soċjetà ċivili, b'mod partikolari l-organizzazzjonijiet tan-nisa; jissottolinja l-importanza li tiġi inkluża perspettiva tal-ġeneru fil-programmi ekonomiċi;

59. Ifahħar ir-rappreżentanza qawwija tan-nisa fil-parlament il-ġdid u l-gvern il-ġdid, bit-tama li dan iwassal għall-promozzjoni sostantiva tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet politiċi tan-nisa kif ukoll tal-gruppi vulnerabbli; jilqa' r-rappreżentanza sostanzjali tal-minoranzi nazzjonali fil-parlament;

60. Jissottolinja l-hteġa li jiġu protetti d-drittijiet tal-persuni LGBTI; jitlob li l-awtoritajiet jirreaġixxu b'mod aktar adegwat u effettiv għad-diskors ta' mibegħda u r-reati motivati mill-mibegħda; jilqa' l-fatt li fl-2019 saru żewġ parati tal-Pride b'mod paċifiku; jishaq fuq l-importanza li l-istituzzjonijiet kollha jappoġġjaw it-thejjija tal-EuroPride 2022 u jiżguraw is-sikurezza tal-partecipanti kollha;

61. Jilqa' l-inizjattiva tal-gvern li javvanza bil-liġi dwar l-unjonijiet tal-istess sess u l-bidliet fl-isem u l-ġeneru tal-persuni transġeneru f'konformità mal-kazistika rilevanti tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, u jistieden lill-gvern johloq ambjent sikur għall-persuni LGBTI u jippromwovi kultura ta' tolleranza lejhom;

62. Ihegġeg lis-Serbja ttejjeb l-aċċess għas-servizzi tal-kura tas-saħħa għall-persuni b'diżabbiltà, il-persuni li jgħixu bl-HIV, it-tfal u l-adulti li jużaw id-drogi, il-habsin, il-haddiema tas-sess, il-persuni LGBTI, il-persuni spostati internament u r-Rom, b'mod partikolari fid-dawl tal-pandemija u l-problemi li għaddejjin fis-settur tas-saħħa;

63. Jilqa' l-impenn tas-Serbja f'inizjattivi ta' kooperazzjoni reġjonali; ihegġeg lis-Serbja ssostni l-isforzi tagħha fil-livelli kollha mmirati lejn ir-rikonċiljazzjoni u t-tishih tar-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat; jistieden lis-Serbja timplimenta bis-shih il-ftehimiet bilaterali u timpenja ruhha fir-riżoluzzjoni tat-tilwim kollu li fadal dwar il-fruntieri mal-pajjiżi ġirien b'mod kostruttiv u f'waqt, inkluż fi kwistjonijiet relatati mar-rikonċiljazzjoni mill-passat tal-Jugoslavia; jinnota li jehtieg li jiġu investiti sforzi addizzjonali fl-iżvilupp soċjoekonomiku tar-reġjuni mal-fruntieri; jilqa' l-inizjattiva tal-integrazzjoni reġjonali permezz tal-iżvilupp ekonomiku;

64. Jilqa' r-rwol kostruttiv tal-Kunsill għall-Kooperazzjoni Reġjonali (KKR) u l-partecipazzjoni attiva tas-Serbja fih; jissottolinja l-importanza tal-kooperazzjoni reġjonali fil-kuntest tal-kriżi tal-COVID-19 u jenfasizza li l-kooperazzjoni reġjonali u r-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat huma marbutin mal-ghan tas-Serbja li jkollha perspettiva Ewropea ta' suċċess;

65. Jenfasizza li n-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn is-Serbja u l-Kosovo hija prijorità u prekundizzjoni għall-adeżjoni tal-UE taż-żewġ pajjiżi, u tkun essenzjali wkoll biex jiġu żgurati l-istabbiltà u l-prosperità fir-reġjun usa'; jirrikonoxxi l-involvement miżjud taż-żewġ naħat fid-djalogu ffaċilitat mill-UE u jappella għal involvement attiv u kostruttiv fid-djalogu ffaċilitat mill-UE u mmexxi mir-Rappreżentant Speċjali tal-UE, li jfittex ftehim komprensiv, sostenibbli u legalment vinkolanti, skont id-dritt internazzjonali;

66. Itenni t-talba tiegħu biex tissokta l-implimentazzjoni shiha, in *bona fide* u f'hin opportun, tal-ftehimiet kollha li diġà ntlahqu, inkluż l-istabbiliment tal-Assoċjazzjoni/Komunità tal-muniċipalitajiet b'maġġoranza Serba mingħajr aktar dewmien; jistieden lis-SEAE jistabbilixxi mekkaniżmu għall-monitoraġġ u l-verifika tal-implimentazzjoni tal-ftehimiet kollha li ntlahqu s'ssa u jirrapporta perġodikament lill-Parlament Ewropew dwar is-sitwazzjoni attwali; itenni, f'dan ir-rigward, l-appoġġ shih tiegħu għar-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Djalogu Belgrad-Pristina, Miroslav Lajčák;

67. Ihegġeg lill-Gvernijiet Serbi u tal-Kosovo joqogħdu lura minn kwalunkwe azzjoni li tista' ddgħajef il-fiduċja bejn il-partijiet u tpoġġi friskju l-kontinwazzjoni kostruttiva tad-djalogu; itenni l-importanza tan-natura multietnika kemm tas-Serbja kif ukoll tal-Kosovo u li l-oġettiv fir-reġjun ma għandux ikun il-holqien ta' stati etnikament omoġenji;

68. Jistieden lill-awtoritajiet Serbi u tal-Kosovo jippromwovu l-kuntatti interpersonali bejn il-komunitajiet lokali sabiex isahħu d-djalogu, inkluż fil-livell mhux governattiv; itenni t-talba tiegħu lill-awtoritajiet biex joqogħdu lura milli jużaw lingwaġġ xewwiexi fil-konfront ta' gruppi etniċi ohra; jiddispijaċih ukoll li l-Pont ta' Mitrovica għadu ma nfetahx għat-traffiku kollu, minkejja t-tlestija tax-xogħlijiet ta' rinnovazzjoni;

69. Jilqa' l-partecipazzjoni attiva u kostruttiva ta' Belgrad fid-djalogu ma' Pristina u l-implimentazzjoni tal-obbligi miftiehma skont il-Ftehim ta' Brussell;

70. Ifahħar il-kooperazzjoni reġjonali tajba bejn is-Serbja u l-Kosovo fil-ġlieda kontra t-tixrid tal-pandemija tal-COVID-19, inkluża l-kooperazzjoni bejn is-sindki ta' Mitrovica u l-komunikazzjoni bejn il-ministri tas-saħħa;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

71. Jishaq fuq l-importanza tal-kooperazzjoni reġjonali dwar id-delitti tal-gwerra u l-investigazzjoni tal-każijiet ta' persuni nieqsa, inkluża zieda fl-isforzi biex jiġu rikonoxxuti u implimentati l-verdetti tal-qorti dwar id-delitti tal-gwerra, l-investigazzjoni tas-siti mimlijin oqbra, iċ-ċaħda tad-diskorsi ta' mibegħda u tal-glorifikazzjoni tal-kriminali tal-gwerra, u l-appoġġ għall-prosekuturi nazzjonali biex iressqu l-awturi tar-reati quddiem il-gustizzja; jistieden lill-awtoritajiet Serbi jkomplu bl-isforzi tagħhom biex jiġġieldu dawn il-kwistjonijiet u jikkundannaw il-forom kollha ta' diskors ta' mibegħda, kampanji ta' intimidazzjoni u approvazzjoni pubblika tal-ġenoċidji, id-delitti kontra l-umanità u d-delitti tal-gwerra kif ukoll ċaħda ta' dawn tal-aħħar; jiddispijaċi li xi awtoritajiet Serbi u xi politiki Serbi għadhom jiċhdu l-ġenoċidju ta' Srebrenica; jilqa' l-hidma tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili fil-qasam tar-rikonċiljazzjoni, il-gustizzja tranżizzjonali u l-kompens dovut;

72. Jilqa' l-kooperazzjoni kontinwa tas-Serbja taħt il-Proċess tad-Dikjarazzjoni ta' Sarajevo u jfakkar fl-obbligu ta' kooperazzjoni shiħa, taħt il-FSA, mat-Tribunal Kriminali Internazzjonali għal dik li kienet il-Jugoslavja (ICTY), li x-xogħol tiegħu ntemm, u l-Mekkanizmu Internazzjonali li Jeżerċita s-Setghat Residwi tal-Qrati Kriminali tan-Nazzjonijiet Uniti, u jhegġeg lis-Serbja biex tiġġieled kontra l-isforzi kollha biex jiġu mfixkla r-riżultati miksuba s'ssa u kontra l-falsifikazzjoni tal-fatti stabbiliti mill-ICTY;

73. Itenni l-appoġġ tiegħu għall-inizjattiva biex tiġi stabbilita Kummissjoni Reġjonali inkarigata bl-aċċertament tal-fatti rigward id-delitti tal-gwerra u ta' ksur gravi iehor tad-drittijiet tal-bniedem imwettqa fit-territorju tal-eks Jugoslavja (RECOM); jishaq fuq l-importanza tal-Uffiċċju Reġjonali għall-Kooperazzjoni bejn iż-Żgħażaġh (RYCO); jinnota li minhabba l-pandemija tal-coronavirus, il-Kummissjoni Ewropea suġġeriet li tiġi posposta s-sena li fiha Novi Sad għandha tkun Kapitali Ewropea tal-Kultura mill-2021 sal-2022;

74. Jilqa' l-fatt li fl-2019 is-Serbja ngħatat l-istatus ta' pajjiż parteċipanti fil-programm Erasmus+;

75. Jilqa' l-progress li għamlet is-Serbja fl-iżvilupp ta' ekonomija tas-suq funzjonali; jistieden lis-Serbja tkompli bl-isforzi tagħha biex tagħti spinta lill-kompetittività u lit-tkabbir sostenibbli, inklużiv u fit-tul permezz ta' riformi strutturali, b'mod partikolari fis-settur tal-enerġija u s-suq tax-xogħol, kif ukoll billi ttejjeb it-trasparenza u l-prevedibbiltà fl-ambjent regolatorju; jissottolinja l-importanza li jiġu żviluppati ħiliet intraprenditorjali fost iż-żgħażaġh u jistieden lill-Gvern Serb jindirizza direttament il-kwistjoni tal-korruzzjoni, li tohnoq l-iżvilupp ta' ekonomija tas-suq funzjonali, kif ukoll jindirizza t-thassib imqajjem mill-GRECO fl-2020;

76. Jinnota li s-sistema tal-kura tas-saħħa tas-Serbja tbat minn nuqqas ta' riżorsi u tluq tal-forza tax-xogħol professjonali tagħha, li jirriżultaw f'nuqqas ta' tagħmir mediku, għarfien espert mediku, u kapaċitajiet tal-ittestjar fil-laboratorji matul il-pandemija tal-COVID-19; ihegġeg lis-Serbja timplimenta riformi bil-għan li ssahħa is-settur tas-saħħa pubblika, ittejjeb il-protezzjoni soċjali u tipprovdi appoġġ għas-settur privat sabiex ittaffi l-konsegwenzi ekonomiċi tal-COVID-19;

77. Jilqa' l-progress tajjeb li għamlet is-Serbja fl-oqsma ekonomiċi u finanzjarji bħal-liġi tal-kumpaniji, il-liġi tal-proprjeta' intellettuali, il-kompetizzjoni u s-servizzi finanzjarji, u l-obbligu ta' rendikont manijerjali u l-awditjar; jinnota, madankollu, li huwa meħtieġ aktar progress fil-qasam tal-akkwist pubbliku;

78. Jesprimi thassib dwar l-influenza dejjem akbar ta' Ċina fis-Serbja u fil-Balkani tal-Punent u n-nuqqas ta' trasparenza u valutazzjoni tal-impatt ambjentali u soċjali tal-investimenti u s-self Ċiniżi; jistieden lis-Serbja ssahħa l-istandards ta' konformità legali tagħha għall-attivitajiet kummerċjali Ċiniżi;

79. Jistieden lis-Serbja żżid is-sostenibbiltà tas-settur tal-enerġija tagħha billi tiddiversifika s-sorsi tal-enerġija tagħha, tniedi tranżizzjoni tal-enerġija b'livell baxx ta' karbonju u timxi lejn sorsi rinnovabbli u f'fuwils li jniġġsu inqas filwaqt li fl-istess hin tneħhi s-sussidji kollha tal-faħam li mhumiex konformi; ihegġeg lis-Serbja tadotta l-miżuri meħtieġa biex tippreserva u ttiproteġi żoni ambjentalment sensitivi u biex iżżid il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Pjan Nazzjonali għat-Tnaqqis tal-Emissjonijiet;

80. Jilqa' l-varar tal-akbar park eoliku, Čibuk 1, u l-progress li sar fl-interkonnettur tal-gass bejn is-Serbja u l-Bulgarija; jinnota bi thassib in-nuqqas konsistenti ta' konformità mat-Trattat dwar il-Komunità tal-Enerġija u l-ksur konsegwenti tiegħu; itenni t-talba tiegħu biex il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jitqiegħdu fil-qalba tal-istrategija ta' konnettività tal-UE;

81. Jilqa' l-partecipazzjoni attiva tas-Serbja fil-Komunità tat-Trasport u fi proġetti tan-Network Trans-Ewropew, inkluż il-bini tal-awtostrada Niš-Merdare-Pristina;

82. Jilqa' d-dhul fis-seħħ tal-Ftehim dwar ir-Roaming Reġjonali l-gdid iffirmat f'April 2019;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

83. Ihegġegħ lill-awtoritajiet jiżguraw allinjament mal-istandards u l-oġġettivi ta' politika tal-UE dwar il-protezzjoni tal-klima u l-ambjent kif ukoll l-effiċjenza enerġetika – b'mod partikolari fid-dawl tad-Dikjarazzjoni ta' Sofija dwar l-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent – inkluż iżda mhux limitat għall-introduzzjoni tal-ipprezzar tal-emissjonijiet tal-karbonju, l-aġġornament tal-leġiżlazzjoni dwar l-effiċjenza fl-enerġija u l-iżvilupp u l-adozzjoni ta' Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima, sabiex tiġi ffaċilitata t-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari u l-adozzjoni tal-miżuri meħtieġa biex jiġu ppreservati u protetti żoni ambjentalment sensitivi;

84. Jinkoraġġixxi lis-Serbja tiffinalizza r-riformi tas-setturi nazzjonali tagħha tal-elettriku u tal-gass billi tiżgura, b'mod partikolari, is-separazzjoni tal-operaturi tas-sistema, u taħdem fuq il-konnettività reġjonali u t-tlestija tas-suq reġjonali tal-enerġija f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi u mal-obbligi internazzjonali skont it-Trattat dwar il-Komunità tal-Enerġija;

85. Huwa mhasseb dwar il-livelli għoljin ta' tniġġis tal-arja fis-Serbja u jhegġegħ lill-awtoritajiet biex jiehdu miżuri malajr halli jtejbju l-kwalità tal-arja, speċjalment fi bliet kbar u f'żoni industrijali bħal Smederevo, Bor u Kolubara; jishaq fuq l-importanza li jinstabu soluzzjonijiet sostenibbli u li jiġi limitat l-użu tal-linjite u ta' faham iehor b'ammont baxx ta' kaloriji fil-produzzjoni tal-enerġija, kif ukoll għat-tishin;

86. Jiddeplora n-nuqqas ta' azzjoni dwar it-tniġġis tax-xmara Dragovishtitsa minn minjieri li joperaw fir-reġjun;

87. Jilqa' l-approvazzjoni kontinwa tas-Serbja tal-Istrateġija Globali għall-politika estera u ta' sigurtà tal-UE;

88. Itenni l-importanza tal-allinjament mal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni tal-UE (PESK), li trid issir progressivament parti integrali mill-politika estera tas-Serbja bħala kundizzjoni għall-proċess ta' adeżjoni; jesprimi thassib dwar ir-rata ta' allinjament tas-Serbja, li hija l-aktar baxxa fir-reġjun; jinnota li xi uffiċjali tal-gvern u xi politiki qed ikomplu jagħmlu dikjarazzjonijiet okkazjonali li jqajmu dubbi dwar l-orjentazzjoni tal-politika barranija tas-Serbja; huwa mhasseb dwar l-appoġġ ripetut tas-Serbja għar-Russja fl-Assemblea Generali tan-NU dwar l-annessjoni tal-Krimea;

89. Jilqa' l-fatt li, rigward l-elezzjonijiet presidenzjali fil-Belarus, is-Serbja allinjat ruhha mal-pożizzjoni tal-UE; jibqa' mhasseb, madankollu, li s-Serbja naqset milli tallinja ruhha mas-sanzjonar tal-uffiċjali Belarussi u mal-pożizzjoni tal-UE dwar il-ligi l-gdida tas-sigurtà fiċ-Ċina; jistieden lis-Serbja żżid il-livell ta' allinjament tagħha mad-dikjarazzjonijiet tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà fisem l-UE, u mad-deċiżjonijiet tal-Kunsill, inklużi dawk dwar is-sanzjonijiet;

90. Jinnota l-iffirmar ta' ftehimiet għan-normalizzazzjoni ekonomika mis-Serbja u l-Kosovo fl-4 ta' Settembru 2020 f'Washington; jiddispaċih, madankollu, dwar dispożizzjonijiet fit-test li jirrikjeđu li l-Kosovo jieqaf ifittex shubija f'organizzazzjonijiet internazzjonali; jilqa' l-impenn imġedded tal-Istati Uniti, u jissottolinja l-htieġa li l-UE u l-Istati Uniti jsahhu s-shubija u l-koordinazzjoni tagħhom fil-Balkani tal-Punent; jissottolinja li l-kooperazzjoni transatlantika hija fattur importanti għall-istabbiltà fir-reġjun, u jenfasizza r-rwol ewlieni tal-UE bħala medjatur fil-proċess ta' normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn is-Serbja u l-Kosovo;

91. Ifakkar li ċ-ċaqliq tal-Ambaxxata Serba fl-Iżrael minn Tel Aviv għal Ġerusalem imur kontra l-pożizzjoni tal-Unjoni Ewropea dwar is-soluzzjoni ta' żewġ stati għat-tilwima bejn l-Iżrael u l-Palestina;

92. Jitlob li tissahhaħ il-kooperazzjoni Ewropea mas-Serbja biex jiġu indirizzati d-dizinformazzjoni għal finijiet ta' manipolazzjoni kif ukoll it-theddid ċibernetiku u ibridu li jifitxu li jifirdu s-soċjetajiet, jiddiskreditaw lill-UE u jikkompromettu l-perspettiva Ewropea tar-reġjun; jinkoraġġixxi passi konkreti fil-bini tar-reżiljenza u ċ-ċibersigurtà u jistieden lis-Serbja, lill-Kummissjoni u lis-SEAE jappoġġjaw miżuri li għandhom l-għan li jsahhu l-pluraliżmu tal-midja u l-gurnaliżmu ta' kwalità; jishaq fuq il-htieġa li tittejjeb il-koordinazzjoni Ewropea sabiex jiġu miġġielda l-kampanji ta' dizinformazzjoni reġjonali li ta' spiss joriginaw fis-Serbja, pereżempju permezz tal-holqien possibbli ta' ċentru ta' eċċellenza ffukat fuq il-Balkani dwar id-dizinformazzjoni;

93. Huwa partikolarment imhasseb dwar in-narrattivi ta' dizinformazzjoni li joħorġu mill-Kremlin u li jitqassmu permezz ta' Sputnik Serbia u atturi domestiċi oħra; jistieden lill-awtoritajiet Serbi jirrevedu l-arranġamenti li jippermettu dawn l-operazzjonijiet sabiex inaqqsu d-dizinformazzjoni kemm ġewwa kif ukoll barra l-pajjiż u jżidu l-isforzi tagħhom fil-ġlieda kontra l-kampanji ta' dizinformazzjoni, li żdiedu mill-bidu tal-pandemija tal-COVID-19 'l hawn;

94. Jinnota l-konklużjoni tal-ftehim dwar il-kooperazzjoni fil-ġestjoni tal-fruntieri bejn is-Serbja u l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) li se jippermetti lil Frontex jghin lis-Serbja fil-ġestjoni tal-fruntieri u fit-twettiq ta' operazzjonijiet kongunti; jinnota li s-Serbja kellha rwol attiv, kooperattiv u kostruttiv fil-ġestjoni tal-fruntieri esterni tal-UE;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

95. Itenni li l-UE hija s-sieheb kummerċjali, l-investitur u d-donatur tal-ghajnuna prinċipali tas-Serbja; jiehu nota tad-deċiżjoni tas-Serbja li tiffirma ftehim ta' kummerċ hieles mal-Unjoni Ekonomika Ewrasjatika f'Ottubru 2019; jistenna li s-Serbja, madankollu, tallinja ruhha mal-politika kummerċjali tal-UE; ifakkar fl-impenn tal-Unjoni li tiddefendi l-interessi tagħha billi ttaffi l-effett negattiv tal-ftehimiet ta' kummerċ hieles mal-Unjoni Ekonomika Ewrasjatika ffirmati minn pajjiżi li applikaw għas-shubija fl-Unjoni Ewropea u ffirmaw FSA, bħas-Serbja; jiddispijaċih li s-Serbja għadha mhijiex membru tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ;

96. Jistieden lis-Serbja ttejjeb l-allinjament mal-liġi tax-xogħol tal-UE, tadotta liġi għda dwar id-dritt tal-istrajkar, tindirizza x-xogħol mhux iddikjarat u temenda l-liġi dwar is-sorveljanza tal-ispezzjonijiet biex tikkonforma mal-konvenzjonijiet rilevanti tal-ILO li ġew ratifikati mis-Serbja;

97. Ihegġeg lis-Serbja tiżgura li jkollha biżżejjed riżorsi finanzjarji u istituzzjonali għall-politiki tal-impjegi u dawk soċjali;

98. Jilqa' l-partecipazzjoni kontinwa tas-Serbja fil-missjonijiet u fl-operazzjonijiet għall-ġestjoni tal-kriżijiet fl-ambitu tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni (PSDK); ihegġeg lis-Serbja żżomm l-impennji attwali tagħha biex tipprovdi persunal għal erba' missjonijiet u operazzjonijiet tal-PSDK, kif ukoll biex tfitix aktar partecipazzjoni fil-futur; jilqa' l-arrangamenti relatati mal-ġlieda kontra t-terroriżmu ffirmati bejn l-UE u s-Serbja; jilqa', f'dan ir-rigward, it-titjib fil-kooperazzjoni reġjonali u internazzjonali fir-rigward tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti;

99. Jesprimi thassib dwar il-fatt li s-Serbja hija dejjem aktar dipendenti minn tagħmir u teknoloġiji tad-difiża u s-sigurtà mir-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina, inkluzi sistema ta' sorveljanza tal-massa f'Belgrad u għir tad-data personali tal-massa mingħajr salvagwardji xierqa, u t-trasparenza insuffiċjenti tal-prattiki ta' akkwist pubbliku tas-settur tas-sigurtà; jibqa' mħasseb dwar il-kooperazzjoni politika u militari mill-qrib tas-Serbja mar-Russja, inkluzi l-preżenza kontinwa ta' faċilitajiet tal-ajru Russi f'Niš; jistieden lis-Serbja tallinja ruhha mal-PSDK u l-istrumenti tagħha;

100. Itenni l-appell tiegħu lill-awtoritajiet Serbi biex ikomplu bl-isforzi tagħhom biex, bħala pass lejn id-demokratizzazzjoni tas-Serbja, jeliminaw il-legat tal-eks servizzi sigrieti Komunisti billi jifthu l-fajls tagħhom għall-pubbliku; jistieden lis-Serbja tintensifika l-proċess tas-suċċessjoni u l-implimentazzjoni tal-obbligi relatati mad-diviżjoni tal-arkivju komuni tal-eks Jugoslavja; itenni, f'dan ir-rigward, li l-aċċess shiħ għall-materjali kollha tal-arkivji, speċjalment dawk tas-Servizzi Sigrieti tal-eks-Jugoslavja (UDBA) u tas-Servizz Sigriet tal-Armata tal-Poplu Jugoslav (KOS) huwa ta' sinifikanza vitali; itenni l-istedina tiegħu biex l-awtoritajiet jiffaċilitaw l-aċċess għal dawk l-arkivji li jikkonċernaw l-eks repubbliki tal-Jugoslavja u biex dawn jingħataw lura lill-gvernijiet rispettivi tagħhom jekk jitolbuhom;

101. Ifakkar li l-UE hija l-akbar fornitur ta' assistenza finanzjarja tas-Serbja; jilqa' l-isforzi tal-Kummissjoni biex tinvesti b'mod aktar strateġiku fil-Balkani tal-Punent permezz ta' Pjan Ekonomiku u ta' Investiment (EIP) għall-Balkani tal-Punent; jirrikonoxxi l-importanza tal-EIP fl-appoġġ tal-konnettività sostenibbli, il-kapital uman, il-kompetittività u t-tkabbir inkluziv kif ukoll fit-tishih tal-kooperazzjoni reġjonali u transfruntiera bil-ħsieb li jittejjeb l-oportunitajiet tal-amministrazzjonijiet fil-livell lokali u reġjonali biex jinkisbu l-benefiċċji ta' dan l-investment; jishaq fuq il-fatt li kwalunkwe investment irid jirrispetta l-oġġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u l-Patt Ekoloġiku Ewropew;

102. Jenfasizza li l-EIP għandha tinkoraġġixxi r-riformi strutturali meħtieġa fl-infrastruttura, l-enerġija, l-ambjent u l-edukazzjoni u għandha tiġi implimentata malajr u b'mod effettiv kemm jista' jkun sabiex titjieb il-viżibbiltà tal-proġetti finanzjati mill-UE u biex tiżdied il-fiduċja taċ-ċittadini tas-Serbja fl-Unjoni Ewropea u fl-istituzzjonijiet tagħha;

103. Jistieden lill-koleġizlaturi jirfinaw kemm l-inċentivi kif ukoll il-kundizzjonalità fl-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) futur u jagħmlu użu mill-mekkaniżmi ta' sospensjoni f'każ ta' rigress serju; iqis li huwa essenzjali li l-IPA III jappoġġja t-tishih ulterjuri tal-valuri fundamentali u l-governanza tajba; jemmen li l-prinċipju "aktar għal aktar" u "inqas għal inqas" tar-riversibbiltà tal-proċess ta' adeżjoni skont il-metodoloġija mġedda għandu wkoll ikun rifless b'mod ċar fil-finanzjament ta' qabel l-adeżjoni; itenni li l-iskala tal-assistenza finanzjarja għandha taqbel mar-rata attwali tar-riformi implimentati;

104. Jistieden lill-awtoritajiet Serbi jagħmlu l-aħjar użu mir-riallokazzjoni tal-UE tal-finanzjament tal-IPA biex jgħinu jtaffu l-impatt soċjoekonomiku tal-pandemija tal-COVID-19; jissottolinja l-importanza li tingħata attenzjoni speċjali lill-gruppi vulnerabbli;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

105. Itenni l-fatt li l-UE mmobilizzat f'qasir żmien appoġġ immedjat favur il-Balkani tal-Punent biex tiġi indirizzata l-emergenza tas-saħħa dovuta għall-pandemija tal-COVID-19 u jiġi ffaċilitat l-irkupru soċjoekonomiku tar-reġjun;

106. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jallokaw biżżejjed vaċċini kontra l-COVID-19 għaċ-ċittadini tal-pajjiżi kollha tal-Balkani tal-Punent;

107. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-President, lill-Gvern u lill-Parlament tas-Serbja.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

II

(Komunikazzjonijiet)

KOMUNIKAZZJONIJIET MINN ISTITUZZJONIJIET, KORPI, UFFIĊĊJI U AĠENZIJI TAL-UNJONI EWROPEA

IL-PARLAMENT EWROPEW

P9_TA(2021)0091

Talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Livia Járóka

Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Livia Járóka
(2020/2198(IMM))

(2021/C 494/16)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Livia Járóka, imressqa fid-9 ta' Lulju 2020 mill-Prosekutur Ġenerali tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tal-Qorti ta' Appell ta' Brussell, u mhabbra fis-seduta plenarja fl-14 ta' Settembru 2020,
 - wara li kkunsidra r-rinunzja ta' Livia Járóka għad-dritt li tinstema', skont l-Artikolu 9(6) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 8 u 9 tal-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea kif ukoll l-Artikolu 6(2) tal-Att tal-20 ta' Settembru 1976 dwar l-elezzjoni tal-Membri tal-Parlament Ewropew b'suffraġġu universali dirett,
 - wara li kkunsidra s-sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-21 ta' Ottubru 2008, fid-19 ta' Marzu 2010, fis-6 ta' Settembru 2011, fis-17 ta' Jannar 2013 u fid-19 ta' Diċembru 2019 (⁽¹⁾),
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 5(2), 6(1) u 9 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A9-0050/2021),
- A. billi l-Prosekutur Ġenerali tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tal-Qorti tal-Appell ta' Brussell ressaq talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Livia Járóka, Membru tal-Parlament Ewropew għall-Ungerija, fir-rigward ta' ksur fis-sens tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11(1) tad-Digriet Irjali Belgjan tal-1 ta' Diċembru 1975 li jistabbilixxi regolament ġenerali dwar il-Pulizija tat-Traffiku u l-użu tat-toroq pubbliċi, u l-Artikolu 29(3) tal-Liġi tas-16 ta' Marzu 1968 dwar il-Pulizija tat-Traffiku; billi, b'mod partikolari, il-ksur jikkonċerna eċċess ta' veloċità;

(¹) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-21 ta' Ottubru 2008, *Marra vs De Gregorio u Clemente*, C-200/07 u C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-19 ta' Marzu 2010, *Gollnisch vs il-Parlament*, T-42/05, ECLI:EU:T:2010:102; is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-6 ta' Settembru 2011, *Patriciello*, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-17 ta' Jannar 2013, *Gollnisch vs il-Parlament*, T-346/11 u T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-19 ta' Diċembru 2019, *Junqueras Vies*, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- B. billi fis-17 ta' Novembru 2018 fl-10.30, apparat awtomatiku fiss f'Uccle, li jaħdem fin-nuqqas ta' aġent kwalifikat, irreġistra ksur tal-veloċità massima awtorizzata ta' vettura rreġistrata fisem Livia Járóka; billi tfassal rapport u kopja tiegħu b'formola ta' twegiba ntbagħtet lil Livia Járóka fid-29 ta' Novembru 2018; billi sabiex jiġi determinat jekk is-Sa Járóka kinitx is-sewwieq tal-vettura inkwistjoni, il-Ministeru Pubbliku pprova jinterpellaha diversi drabi, mingħajr suċċess; billi skont is-Servizz tal-Protokoll tas-Servizz Pubbliku Federali għall-Affarijiet Barranin, Livia Járóka ma kinitx irregolarizzata il-post ta' residenza tagħha fil-Belġju; billi hmistax-il jum wara li ntbagħtet il-kopja tar-rapport, il-fajl intbagħat lill-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku fi Brussell;
- C. billi, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9 tal-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea, il-Membri tal-Parlament Ewropew igawdu, fit-territorju tal-Istat tagħhom stess, l-immunitajiet mogħtija lill-membri tal-parlament ta' pajjiżhom u, fit-territorju ta' kull Stat Membru iehor, l-immunità minn kull tip ta' detenzjoni u minn proċeduri legali;
- D. billi, minn naha, il-Parlament ma jistax jitqies bħala qorti u, min-naha l-oħra, il-Membru ma jistax, fil-kuntest ta' proċedura għat-tnehhija tal-immunità, jitqies bħala "akkużat" ⁽²⁾;
- E. billi huwa l-Parlament biss li jista' jiddeċiedi li jneħhi jew ma jneħhix l-immunità f'każ partikolari; billi l-Parlament jista' raġonevolment jikkunsidra l-pożizzjoni tal-Membru biex jiehu d-deċiżjoni dwar jekk ineħhix l-immunità tiegħu ⁽³⁾;
- F. billi r-reat allegat la għandu rabta diretta jew evidenti mal-qadi, minn Livia Járóka, tal-funzjonijiet tagħha ta' Membru tal-Parlament Ewropew, u lanqas ma jikkostitwixxi opinjoni espressa jew vot mixhut fil-qadi tal-funzjonijiet ta' Membru tal-Parlament Ewropew, fis-sens tal-Artikolu 8 tal-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea;
- G. billi fil-każ preżenti, il-Parlament ma setax jikkonstata l-eżistenza ta' *fumus persecutionis*, jiġifieri suspett fondat u preċiż biżżejjed li l-kawża tressqet bl-intenzjoni li ssir hsara politika lill-Membru;
1. Jiddeċiedi li jneħhi l-immunità ta' Livia Járóka;
 2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi minnufih din id-deċiżjoni u r-rapport tal-kumitat responsabbli tiegħu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Belġju u lil Livia Járóka.

⁽²⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-30 ta' April 2019, *Briois vs il-Parlament*, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

⁽³⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Ottubru 2008, *Mote vs il-Parlament*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, punt 28.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0092

Talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Jean-Francois Jalkh

Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar it-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Jean-François Jalkh (2020/2110(IMM))

(2021/C 494/17)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Jean-François Jalkh, imressqa fis-16 ta' Ġunju 2020, mill-Prosekutur Pubbliku fil-Qorti tal-Appell ta' Pariġi b'rabta ma' kawża pendenti quddiem il-Maġistrati Istrutturi rigward inkjesta ġudizzjarja fuq il-bażi tal-allegati reati ta' ksur ta' fiduċja, frodi organizzata, falsifikazzjoni u l-użu ta' dokumenti ffalsifikati, impjeg illeċitu li jinvolvi nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' impjegat, miżapproprjazzjoni ta' fondi pubblici u l-habi intenzjonali ta' fondi pubblici miżapproprjati, u mhabbra fis-seduta plenarja fit-8 ta' Lulju 2020,
 - wara li sema' lil Thierry Mariani, li kien qed jissostitwixxi lil Jean-François Jalkh, skont l-Artikolu 9(6) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 8 u 9 tal-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea kif ukoll l-Artikolu 6(2) tal-Att tal-20 ta' Settembru 1976 dwar l-elezzjoni tal-Membri tal-Parlament Ewropew b'suffragju universali dirett,
 - wara li kkunsidra s-sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-21 ta' Ottubru 2008, fid-19 ta' Marzu 2010, fis-6 ta' Settembru 2011, fis-17 ta' Jannar 2013 u fid-19 ta' Diċembru 2019 ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 26 tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika Franciża,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 5(2), 6(1) u 9 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A9-0051/2021),
- A. billi l-Maġistrati Istrutturi talbu t-tnehhija tal-immunità parlamentari ta' Jean-François Jalkh sabiex jisimgħu b'rabta mar-reati kriminali allegati;
- B. billi t-talba għat-tnehhija tal-immunità ta' Jean-François Jalkh tirrigwarda allegati reati ta' ksur ta' fiduċja, falsifikazzjoni u l-użu ta' dokumenti ffalsifikati, frodi organizzata, impjeg illeċitu li jinvolvi nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' impjegat, miżapproprjazzjoni ta' fondi pubblici u l-habi intenzjonali ta' fondi pubblici miżapproprjati, reati stabbiliti u kkastigati skont l-Artikoli 314-1, 314-10, 321-2, 321-3, 321-4, 321-9, 321-10, 441-1, 441-10, 441-11, 313-1, 313-2, 313-3, 313-7, 313-8, 313-9, 432-15 u 432-17 tal-Kodiċi Kriminali Franciż, u L8221-1, L8221-5, L8224-1, L8224-3, L8224-4 u L8224-5 tal-Kodiċi tal-Impjegji Franciż;
- C. billi fil-5 ta' Diċembru 2016 tnediet investigazzjoni ġudizzjarja b'segwitu għal investigazzjoni preliminari li tnediet wara denunzja mill-President tal-Parlament Ewropew ta' dak iż-żmien fid-9 ta' Marzu 2015 dwar ċertu għadd ta' assistenti parlamentari tal-Membri tal-Parlament Ewropew affiljati mal-Front National;
- D. billi t-tabella tal-persunal tal-Front National, ippubblikata fi Frar 2015 elenkat biss 15-il Membru tal-PE (minn total ta' 23), 21 assistent parlamentari lokali u 5 assistenti parlamentari akkreditati (minn total ta' 54 assistent); billi għadd ta' assistenti parlamentari ddikjaraw il-kwartieri ġenerali tal-Front National f'Nanterre bħala l-post tal-impjeg tagħhom, u f'xi każijiet indikaw li kienu impjegati hemmhekk fuq bażi full-time, minkejja li kienu jirrisjedu bejn 120 km u 945 km 'il bogħod mill-post tal-impjeg iddikjarat tagħhom; billi f'dan l-istadju tal-investigazzjoni, irriżulta li 8 assistenti parlamentari prattikament ma wettqu l-ebda xogħol ta' assistenza parlamentari jew li wettqu biss bħala parti żgħira hafna mid-dmirijiet globali tagħhom;

⁽¹⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-21 ta' Ottubru 2008, *Marra vs De Gregorio u Clemente*, C-200/07 u C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-19 ta' Marzu 2010, *Gollnisch vs il-Parlament*, T-42/05, ECLI:EU:T:2010:102; is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-6 ta' Settembru 2011, *Patriciello*, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-17 ta' Jannar 2013, *Gollnisch vs il-Parlament*, T-346/11 u T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23. is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-19 ta' Diċembru 2019, *Junqueras Vies*, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- E. billi l-investigazzjonijiet żvelaw ukoll ċirkostanzi li wasslu għal dubji dwar kemm l-assistenti parlamentari kkonċernati kienu genwinament qed iwettqu dmirijiet marbuta mal-Parlament Ewropew, b'mod partikolari:
- kuntratti ta' impjieg tal-assistenti parlamentari tal-UE li ddaħhlu bejn żewġ kuntratti tal-impjieg mal-Front National,
 - kuntratti ta' impjieg simultani ta' assistenti parlamentari Ewropej kemm għall-Parlament Ewropew kif ukoll għall-Front National;
 - kuntratti ta' impjieg mal-Front National konkluzi għal perjodi eżatt wara perjodi koperti minn kuntratti ta' impjieg tal-assistenti parlamentari tal-UE;
- F. billi l-investigazzjoni żvelat li Jean-François Jalkh kien impjegat bħala assistent parlamentari lokali ma' Jean-Marie Le Pen minn Lulju 2009 sa April 2014 fuq bażi full-time, b'salarju gross fix-xahar ta' EUR 3 011,14; billi fl-istess hin huwa kellu diversi karigi manigjerjali fi hdan il-Front National, kemm wara xulxin jew fl-istess hin, u rċieva remunerazzjoni minn żewġ kumpaniji differenti għall-awditjar tal-kontijiet tal-kampanja; billi fid-29 ta' Jannar 2016, is-Segretarju Ġenerali tal-Parlament Ewropew iddeċieda li jirkupra mingħand Jean-Marie Le Pen is-somma ta' EUR 320 026,23 imħallsa mill-Parlament b'rabta mal-kuntratt ta' Jean-François Jalkh; billi d-diversi appelli ppreżentati kontra din id-deċiżjoni ġew miċhuda, b'mod partikolari permezz tas-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea tas-7 ta' Marzu 2018 ⁽²⁾ u bid-digriet tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tat-28 ta' Novembru 2018 ⁽³⁾;
- G. billi l-investigazzjoni żvelat ukoll li, fil-kapaċità tiegħu ta' Membru tal-Parlament Ewropew, Jean-François Jalkh impjega assistent parlamentari lokali full-time mill-1 ta' Lulju 2014 sal-4 ta' Jannar 2016, bl-eċċezzjoni tal-perjodu mill-24 ta' Awwissu 2015 sal-14 ta' Diċembru 2015, b'salarju gross fix-xahar ta' EUR 2 950; billi ma nstabu la emails u lanqas evidenza oħra li turi x-xogħol tagħha bħala assistent parlamentari; billi l-assistent parlamentari inkwistjoni giet inkluża fit-tabella tal-persunal tal-Front National ippubblikata fi Frar 2015 bħala assistenta tal-Viċi President responsabbli għall-affarijiet legali, Jean-François Jalkh; billi matul il-perjodu tal-kampanja għall-elezzjonijiet Franċiżi tal-2015, u għall-elezzjonijiet municipali tal-2014, instabu emails li jgħorru l-firma tal-assistenta u li kienu jgħidu "Assistenta ta' Jean-François Jalkh – Servizz għall-elezzjonijiet"; billi, għall-perjodu minn Ġunju 2015 sal-21 ta' Diċembru 2015, instabu wkoll emails li żvelaw il-hidma tagħha għall-kampanja elettorali ta' Wallerand de Saint-Just, li kien il-kandidat ewlieni tal-Front National għall-elezzjonijiet reġjonali fl-Île de France, minkejja l-fatt li l-kuntratt tagħha bħala assistent parlamentari kien gie sospiż minhabba din ir-raġuni biss, għall-perjodu bejn l-24 ta' Awwissu sal-14 ta' Diċembru 2015; billi fil-11 ta' Diċembru 2019 hija giet imputata bl-akkuża ta' habi intenzjonali ta' fondi pubbliċi miżapproprjati;
- H. billi l-Maġistrati Istrutturi jqisu li jehtieg jisimghu lil Jean-François Jalkh;
- I. billi wara li fit-18 ta' Diċembru 2018 gie mharrek mill-investigaturi, u wara li indika d-disponibbiltà tiegħu, Jean-François Jalkh ma deherx, b'segwitu għal talba għal differiment ippreżentata mill-avukat tiegħu erbat ijiem qabel id-tad-tad-dehra miftiehma, filwaqt li ddikjara li Jean-François Jalkh xtaq juża d-dritt tiegħu li jibqa' sieket; billi minkejja ittra data-19 ta' Frar 2019 mill-avukat tiegħu li tikkonferma li kien lest li jinstema' volontarjament, Jean-François Jalkh għal darb'ohra naqas milli jidher meta tharrek mill-investigaturi fil-25 ta' Ġunju 2019, u ma pprovdha l-ebda ġustifikazzjoni talli naqas milli jidher; billi huwa mbagħad irrifjuta li jidher quddiem l-imħallfin istrutturi, li kienu harrkuh biex jidher fil-15 ta' Novembru 2019 filwaqt li invokaw l-immunità parlamentari tiegħu;
- J. billi bil-hsieb li Jean-François Jalkh jiġi interrogat b'rabta mal-akkużi miġjuba kontrihi, l-awtorità kompetenti ressqet talba għat-tnehhija tal-immunità tiegħu;
- K. billi, il-Parlament ma jistax jitqies bħala qorti u, billi fil-kuntest ta' procedura għat-tnehhija tal-immunità, il-Membru ma jistax jitqies bħala akkużat ⁽⁴⁾;

⁽²⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali (is-Sitt Awla) tas-7 ta' Marzu 2018, *Jean-Marie Le Pen vs il-Parlament Ewropew*, Kawża T-140/16, ECLI:EU:T:2018:122;

⁽³⁾ Id-digriet tal-Qorti (ir-Raba' Awla) tat-28 ta' Novembru 2018, *Jean-Marie Le Pen vs il-Parlament Ewropew*, Kawża C-303/18 P, ECLI:EU:C:2018:962.

⁽⁴⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-30 ta' April 2019, *Briois vs il-Parlament*, Kawża T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- L. billi, skont l-Artikolu 9 tal-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea, il-Membri tal-Parlament Ewropew igawdu, fit-territorju tal-Istat tagħhom stess, l-immunitajiet mogħtija lill-membri tal-parlament nazzjonali tagħhom;
 - M. billi t-tieni paragrafu tal-Artikolu 26 tal-Kostituzzjoni Franċiża jiddikjara li “L-ebda Membru tal-Parlament ma għandu jiġi arrestat jew soġġett għal kwalunkwe miżura oħra li ċċaħhadlu l-libertà jew tirrstringilu dik il-libertà għal delitt kriminali serju jew reat serju ieħor mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Assemblea li tagħha jkun membru. Din l-awtorizzazzjoni ma għandhiex tkun meħtieġa fil-każ ta' delitt serju jew reat serju ieħor imwettaq *in flagrante delicto* jew meta kundanna tkun saret definitiva”;
 - N. billi l-iskop tal-immunità parlamentari huwa li l-Parlament u l-Membri tiegħu jiġu protetti minn proċedimenti legali fir-rigward tal-attivitajiet imwettqa fil-qadi tad-dmirijiet parlamentari u li ma jistgħux jiġu separati minn dawk id-dmirijiet;
 - O. billi, f'dan il-każ, il-Parlament ma sab ebda evidenza ta' *fumus persecutionis*, jiġifieri fatti li jindikaw li l-proċedimenti gudizzjarji inkwistjoni nbdew bl-intenzjoni li ssir hsara lill-attività politika tal-Membru bħala Membru tal-Parlament Ewropew;
1. Jiddeċiedi li jneħhi l-immunità ta' Jean-François Jalkh;
 2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi minnufih din id-deċiżjoni u r-rapport tal-kumitat responsabbli tiegħu lill-awtoritajiet Franċiżi u lil Jean-François Jalkh.
-

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

III

(Atti preparatorji)

IL-PARLAMENT EWROPEW

P9_TA(2021)0093

Is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ***

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill li jistabbilixxi miżuri ta' implimentazzjoni għas-sistema tar-riżorsi Proprji tal-Unjoni Ewropea u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 608/2014 (10045/2020– C9-0024/2021 – 2018/0132(APP))

(Proċedura leġislattiva speċjali – approvazzjoni)

(2021/C 494/18)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill (10045/2020),
- wara li kkunsidra t-talba għal approvazzjoni preżentata mill-Kunsill f'konformità mar-raba' paragrafu tal-Artikolu 311 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 106a tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (C9-0024/2021),
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020, bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprja godda, inkluż pjan direzzjonali għall-introduzzjoni ta' riżorsi proprja godda ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2053 tal-14 ta' Diċembru 2020 dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea u li thassar id-Deċiżjoni 2014/335/UE, Euratom ⁽²⁾, b'mod partikolari l-Artikolu 10 tagħha,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tal-14 ta' Marzu 2018 dwar il-QFP li jmiss: thejjija tal-pożizzjoni tal-Parlament dwar il-QFP wara l-2020 ⁽³⁾ u dwar riforma tas-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-30 ta' Mejju 2018 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Novembru 2018 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021 – 2027 – il-pożizzjoni tal-Parlament bil-hsieb ta' qbil ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Il-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda (GU L 433 I, 22.12.2020, p. 28).

⁽²⁾ GU L 424, 15.12.2020, p. 1.

⁽³⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 51.

⁽⁴⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 71.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0226.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0449.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0032.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Kunsill tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Mejju 2020 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali l-ġdid, ir-riżorsi proprji u l-pjan ta' rkupru ⁽⁸⁾,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni legiżlattiva tiegħu tas-16 ta' Settembru 2020 dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar is-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁹⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 105(1) u (4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kumitat għall-Baġits (A9-0047/2021),
1. Jaghti l-approvazzjoni tiegħu għall-abbozz ta' regolament tal-Kunsill;
 2. Jaghti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jghaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.
-

⁽⁸⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0124.

⁽⁹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0220.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0094

Ebda oġġezzjoni għal att delegat: l-identifikazzjoni u r-registrazzjoni għall-annimali bovini, ovini u kaprini

Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew li ma ssir ebda oġġezzjoni għar-Regolament delegat tal-Kummissjoni tad-19 ta' Frar 2021 li jemenda r-Regolament Delegat (UE) Nru 640/2014 fir-rigward tar-regoli dwar in-nuqqas ta' konformità fir-rigward tas-sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni għall-annimali bovini, ovini u kaprini u dwar il-kalkolu tal-livell ta' penali amministrattivi fir-rigward tal-annimali ddikjarati skont l-iskemi ta' għajjnuna għall-annimali jew il-miżuri ta' appoġġ relatati mal-annimali (C(2021)00993 – 2021/2566(DEA))

(2021/C 494/19)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (C(2021)00993),
 - wara li kkunsidra l-ittra tal-Kummissjoni tas-26 ta' Frar 2021, li permezz tagħha hija talbet lill-Parlament jiddikjara li mhux se joġġezzjona għar-Regolament delegat,
 - wara li kkunsidra l-ittra tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali tas-17 ta' Marzu 2021 lill-President tal-Konferenza tal-Presidenti tal-Kumitati,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 63(4), l-Artikolu 64(6), l-Artikolu 77(7) u l-Artikolu 115(5) tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 111(6) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għal deċiżjoni tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali,
 - wara li kkunsidra l-fatt li ma tqajmet l-ebda oġġezzjoni fil-perjodu stipulat fit-tielet u r-raba' inciżi tal-Artikolu 111 (6) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li skada fil-25 ta' Marzu 2021,
- A. billi r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 21/2004⁽²⁾ jipprevedi li l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni ta' annimali ovini u kaprini u r-Regolament (KE) Nru 1760/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁾ fi h rekwiżiti simili għal dawk tas-sistema ta' identifikazzjoni u registrazzjoni għall-annimali bovini, u huwa xieraq li jiġu allinjati r-regoli biex jitqiesu n-nuqqasijiet ta' konformità relatati mas-sistema ta' identifikazzjoni u registrazzjoni ta' dawk it-tliet kategoriji ta' annimali;
- B. billi, filwaqt li titqies l-evoluzzjoni tas-sistema integrata ta' amministrazzjoni u kontroll u għal raġunijiet ta' simplifikazzjoni, huwa xieraq li jiġu adattati l-penali amministrattivi fir-rigward tal-iskemi ta' għajjnuna għall-annimali u l-miżuri ta' appoġġ relatati mal-annimali stabbiliti tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) Nru 640/2014⁽⁴⁾ billi jiġu eżentati sa tliet annimali li jinstabu mhux determinati mill-applikazzjoni ta' penali, u billi jiġi aġġustat il-livell ta' penali li għandu jiġi applikat jekk jinstab li aktar minn tliet annimali mhumix determinati;

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 352/78, (KE) Nru 165/94, (KE) Nru 2799/98, (KE) Nru 814/2000, (KE) Nru 1290/2005 u (KE) Nru 485/2008 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 549).

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 21/2004 tas-17 ta' Diċembru 2003 li jistabbilixxi sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni tal-annimali ovini u kaprini u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1782/2003 u d-Direttiva 92/102/KEE u 64/432/KEE (ĠU L 5, 9.1.2004, p. 8).

⁽³⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1760/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Lulju 2000 li jistabbilixxi sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni tal-bhejjem tal-ifrat u dwar it-tikkettjar tal-laħam taċ-ċanga u tal-prodotti tal-laħam taċ-ċanga u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 820/97 (ĠU L 204, 11.8.2000, p. 1).

⁽⁴⁾ Ir-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 640/2014 tal-11 ta' Marzu 2014 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tas-sistema integrata ta' amministrazzjoni u kontroll u l-kundizzjonijiet għar-rifjut jew l-irtirar ta' pagamenti u penali amministrattivi applikabbli għall-pagamenti diretti, l-appoġġ għall-iżvilupp rurali u l-kundizzjonalità (ĠU L 181, 20.6.2014, p. 48).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

1. Jiddikjara li ma joġġezzjonax għar-Regolament delegat
 2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din id-deċiżjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0099

Qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-kriżi tal-COVID-19 *I**

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2402 li jstabbilixxi qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u li johloq qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-pandemija tal-COVID-19 (COM(2020)0282 – C9-0207/2020 – 2020/0151(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

(2021/C 494/20)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2020)0282),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2), u l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C9-0207/2020),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew tat-23 ta' Settembru 2020 ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tad-29 ta' Ottubru 2020 ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittri tas-16 ta' Diċembru 2020 u tas-17 ta' Marzu 2021 li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (A9-0215/2020),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-hsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

P9_TC1-COD(2020)0151

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2402 li jstabbilixxi qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u li johloq qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata biex jgħin l-irkupru mill-kriżi tal-COVID-19

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament taqbel mal-att leġislattiv finali, ir-Regolament (UE) 2021/557.)

⁽¹⁾ ĠU C 377, 9.11.2020, p. 1.

⁽²⁾ ĠU C 10, 11.1.2021, p. 30.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0100

Emenda tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-kriżi tal-COVID-19 *I**

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-pandemija tal-COVID-19 (COM(2020)0283 – C9-0208/2020 – 2020/0156(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

(2021/C 494/21)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2020)0283),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2), u l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C9-0208/2020),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew tat-23 ta' Settembru 2020 ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tad-29 ta' Ottubru 2020 ⁽²⁾,
 - wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tas-16 ta' Diċembru 2020 li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji (A9-0213/2020),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-hsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

P9_TC1-COD(2020)0156

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 575/2013 fir-rigward ta' aġġustamenti għall-qafas ta' titolizzazzjoni bħala appoġġ għall-irkupru ekonomiku b'reazzjoni għall-kriżi tal-COVID-19

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament taqbel mal-att leġislattiv finali, ir-Regolament (UE) 2021/558.)

⁽¹⁾ ĠU C 377, 9.11.2020, p. 1.

⁽²⁾ ĠU C 10, 11.1.2021, p. 30.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0101

Kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-transitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju *I**

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, it-trasferiment, is-senserija, l-assistenza teknika u t-transitu ta' oġġetti b'użu doppju (riformulazzjoni) (COM(2016)0616 – C8-0393/2016 – 2016/0295(COD))

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja – riformulazzjoni)

(2021/C 494/22)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2016)0616),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 207(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C8-0393/2016),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tat-28 ta' Novembru 2001 dwar l-użu aktar strutturat tat-teknika tar-riformulazzjoni ta' atti legali ⁽¹⁾,
 - wara li kkunsidra l-ittra tas-27 ta' Marzu 2017 tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali indirizzata lill-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali f'konformità mal-Artikolu 110(3) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn mehud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tat-18 ta' Novembru 2020, li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 110 u 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A8-0390/2017),
- A. billi, fl-opinjoni tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni, il-proposta tal-Kummissjoni ma tinkludi ebda tibdil sustanzjali hlief dak identifikat bhala tali fil-proposta u billi, f'dak li jikkonċerna l-kodifikazzjoni tad-dispożizzjonijiet mhux mibdula tal-atti preċedenti flimkien ma' dan it-tibdil, il-proposta tillimita ruhha għal kodifikazzjoni pura u sempliċi tal-atti eżistenti minghajr tibdil sustanzjali;
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht, filwaqt li jikkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni;
 2. Jieħu nota tad-dikjarazzjoni tal-Kummissjoni annessa ma' din ir-riżoluzzjoni;
 3. Jistieden lill-Kummissjoni terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-hsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

⁽¹⁾ ĠU C 77, 28.3.2002, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TC1-COD(2016)0295

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-25 ta' Marzu 2021 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-transitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju (riformulazzjoni)

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament taqbel mal-att leġislattiv finali, ir-Regolament (UE) 2021/821.)

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

ANNEX GHAR-RIŻOLUZZJONI LEGIŻLATIVA

Dikjarazzjoni mill-Kummissjoni dwar programm ta' bini tal-kapaċitajiet għall-kontroll tal-esportazzjonijiet ta' oġġetti b'uzu doppju

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-importanza ta' liċenzjar komuni u tal-bini tal-kapaċità u ta' programm ta' tahrig għall-infurzar biex is-sistema ta' kontroll tal-esportazzjoni tal-UE tkun effettiva. Il-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-Grupp ta' Koordinazzjoni dwar Oġġetti b'Użu Doppju, timpenja ruħha li tesplora l-implikazzjonijiet fuq ir-riżorsi umani u finanzjarji li dan il-programm jista' jinvolti, bil-ħsieb li jiġu identifikati għażliet għat-tfassil, għall-modalitajiet u għat-tnedija ta' programm ta' bini tal-kapaċità u t-tahrig.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0104

Ir-riżorsa proprja bbażata fuq l-iskart tal-plastik mill-imballaġġ mhux riċiklat u ċerti aspetti tar-riżorsa proprja bbażata fuq l-ING *

Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill dwar il-kalkolu tar-riżorsi proprji bbażati fuq l-iskart mill-imballaġġ tal-plastik li mhuwiex riċiklat, dwar il-metodi u l-proċedura għat-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' dik ir-riżorsa proprja abbażi tal-Bażi Komuni Konsolidata għat-Taxxa Korporattiva u dwar ċerti aspetti tar-riżorsa proprja bbażata fuq l-introjt nazzjonali gross (13142/2020 – C9-0018/2021 – 2018/0131(NLE))

(Konsultazzjoni)

(2021/C 494/23)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz tal-Kunsill (13142/2020),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 322(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 106a tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika, skont liema artikolu ġie kkonsultat mill-Kunsill (C9-0018/2021),
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprja godda, inkluż pjan direzzjonali għall-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2053 tal-14 ta' Diċembru 2020 dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea u li tħassar id-Deċiżjoni 2014/335/UE, Euratom ⁽²⁾, b'mod partikolari l-Artikolu 10 tagħha,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tal-14 ta' Marzu 2018 dwar il-QFP li jmiss: it-thejjja tal-pożizzjoni tal-Parlament dwar il-QFP wara l-2020 ⁽³⁾ u dwar riforma tas-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-30 ta' Mejju 2018 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tal-14 ta' Novembru 2018 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021 – 2027 – Il-pożizzjoni tal-Parlament bil-ksieb ta' qbil ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Kunsill tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021 – 2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Mejju 2020 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali l-ġdid, ir-riżorsi proprji u l-pjan ta' rkupru ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Il-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda (GU L 433 I, 22.12.2020, p. 28).

⁽²⁾ GU L 424, 15.12.2020, p. 1.

⁽³⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 51.

⁽⁴⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 71.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0226.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0449.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0032.

⁽⁸⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0124.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni legiżlattiva tiegħu tas-16 ta' Settembru 2020 dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar is-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁹⁾,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 82 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A9-0048/2021),
1. Japprova l-abbozz tal-Kunsill kif emendat;
 2. Jistieden lill-Kunsill jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
 3. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-abbozz tiegħu b'mod sostanzjali;
 4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Emenda 1

Abbozz ta' regolament

Premessa 13

Abbozz tal-Kunsill

- (13) *Jenhtieg li tiġi stabbilita proċedura ta' rieżami affidabbli u rapidu sabiex jiġi solvut it-tilwim possibbli li jista' jirriżulta bejn Stat Membru u l-Kummissjoni dwar l-ammont ta' kwalunkwe aġġustament tad-dikjarazzjonijiet relatati mar-riżorsa proprja bbażata fuq l-iskart tal-plastik mill-imballaġġ mhux riċiklat jew dwar jekk nuqqas allegat ta' provvedimenti ta' data jistax jiġi attribwit lil Stat Membru, sabiex b'hekk jiġu evitati proċedimenti ta' ksur quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea li jiehdu l-hin u li jqumu l-flus.*

Emenda

imhassar

Emenda 2

Abbozz ta' regolament

Premessa 15

Abbozz tal-Kunsill

- (15) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni fir-rigward tal-istabbiliment ta' formoli għad-dikjarazzjonijiet relatati mar-riżorsa proprja bbażata fuq l-iskart tal-plastik mill-imballaġġ mhux riċiklat **u fir-rigward tal-ispeċifikazzjoni ulterjuri tal-proċedura għar-rieżami biex jiġi solvut it-tilwim possibbli bejn Stat Membru u l-Kummissjoni**. Jenhtieg li daww is-setgħat jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

Emenda

- (15) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni fir-rigward tal-istabbiliment ta' formoli għad-dikjarazzjonijiet relatati mar-riżorsa proprja bbażata fuq l-iskart tal-plastik mill-imballaġġ mhux riċiklat. Jenhtieg li daww is-setgħat jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

⁽⁹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0220.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Emenda 3

Abbozz ta' regolament

Artikolu 9 – paragrafu 4

Abbozz tal-Kunsill

Emenda

4. L-Istat Membru kkonċernat jista' jitlob lill-Kummissjoni biex twettaq rieżami tal-aġġustament ikkomunikat fl-ittra msemmija fil-paragrafu 3 fi żmien xahrejn mill-jum li fih tasal dik l-ittra. Ir-rieżami għandu jiġi konkluż b'deċiżjoni li għandha tiġi adottata mill-Kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xhur mill-jum tal-wasla tat-talba tal-Istat Membru. Meta d-deċiżjoni tal-Kummissjoni twettaq rieżami tal-ammon-ti, b'mod shih jew parzjalment, li jikkorrispondu għall-aġġustament ikkomunikat fl-ittra msemmija fil-paragrafu 3, l-Istat Membru għandu jagħmel disponibbli l-ammont korrispondenti. La t-talba tal-Istat Membru għal rieżami tal-aġġustament u lanqas l-azzjoni għal annullament kontra d-deċiżjoni tal-Kummissjoni ma għandhom jaffettwaw l-obbligu tal-Istat Membru li jagħmel disponibbli l-ammont korrispondenti għall-aġġustament.

imħassar

Emenda 4

Abbozz ta' regolament

Artikolu 9 – paragrafu 5

Abbozz tal-Kunsill

Emenda

5. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw aktar il-proċedura għar-rieżami msemmi fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 14(3).

imħassar

Emenda 5

Abbozz ta' regolament

Artikolu 11 – paragrafu 1 – subparagrafu 4

Abbozz tal-Kunsill

Emenda

It-tilwim bejn Stat Membru u l-Kummissjoni dwar jekk huwiex il-każ li n-nuqqas allegat imsemmi fil-punt (d) tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu jiġi attribwit għall-Istat Membru għandu jiġi riżolt permezz tar-rieżami msemmi fl-Artikolu 9(4).

imħassar

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Emenda 6
Abbozz ta' regolament
Artikolu 11 – paragrafu 2

Abbozz tal-Kunsill

(2) *Meta Stat Membru jibda r-rieżami msemmi fl-Artikolu 9(4), l-interessi għandhom jiġu kkalkulati mid-data speċifikata mill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 9(3).*

Emenda

imħassar

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0105

Ġbir mir-riżorsi nfushom li jidhol mit-taxxa fuq il-valur miżjud *

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar l-abbozz tar-Regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE, Euratom) Nru 1553/89 dwar l-arranġamenti uniformi definittivi għall-ġbir ta' riżorsi proprji li jakkumulaw mit-taxxa tal-valur miżjud (12771/2020 – C9-0364/2020 – 2018/0133(NLE))

(Konsultazzjoni)

(2021/C 494/24)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz tal-Kunsill (12771/2020),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 322(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 106a tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għall-Enerġija Atomika, skont liema artikolu ġie kkonsultat mill-Kunsill (C9-0364/2020),
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020, bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali għall-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2053 tal-14 ta' Diċembru 2020 dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea u li tħassar id-Deċiżjoni 2014/335/UE, Euratom ⁽²⁾, b'mod partikolari l-Artikolu 10 tagħha,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tal-14 ta' Marzu 2018 dwar il-QFP li jmiss: thejjija tal-pożizzjoni tal-Parlament dwar il-QFP wara l-2020 ⁽³⁾ u dwar riforma tas-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-30 ta' Mejju 2018 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 u r-riżorsi proprji ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Novembru 2018 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021-2027 – Il-pożizzjoni tal-Parlament bil-ksieb ta' qbil ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Kunsill tal-10 ta' Ottubru 2019 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali 2021-2027 u r-riżorsi proprji: wasal iż-żmien li nissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Mejju 2020 dwar il-qafas finanzjarju pluriennali l-gdid, ir-riżorsi proprji u l-pjan ta' rkupru ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni leġislattiva tiegħu tas-16 ta' Settembru 2020 dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill dwar is-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea ⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 82 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A9-0049/2021),

⁽¹⁾ Il-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda (GU L 433 I, 22.12.2020, p. 28).

⁽²⁾ GU L 424, 15.12.2020, p. 1.

⁽³⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 51.

⁽⁴⁾ GU C 162, 10.5.2019, p. 71.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0226.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P8_TA(2018)0449.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P9_TA(2019)0032.

⁽⁸⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0124.

⁽⁹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0220.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

1. Japprova l-abbozz tal-Kunsill kif emendat;
2. Jistieden lill-Kunsill jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
3. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-abbozz tiegħu b'mod sostanzjali;
4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Emenda 1**Abbozz ta' regolament****Artikolu 1– paragrafu 1 – punt 8**

Regolament (KEE, Euratom) Nru 1553/89

Artikolu 9*Abbozz tal-Kunsill**“Artikolu 9*

1. Kwalunkwe korrezzjoni għall-estratti msemmija fl-Artikolu 7(1) tas-snin finanzjarji preċedenti, tkun xi tkun ir-raġuni, għandhom isiru bi ftehim bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru kkonċernat.

Jekk l-Istat Membru u l-Kummissjoni ma jaqblux dwar korrezzjoni, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istat Membru kkonċernat dwar il-korrezzjoni meħtieġa b'ittra. Dik l-ittra għandha tikkostitwixxi il-‘miżuri’ kif imsemmija fil-punt (c) ta- l-Artikolu 12(2) tar-Regolament tal-Kunsill 609/2014.

2. *L-Istat Membru kkonċernat jista' jitlob lill-Kummissjoni biex tirrieżamina l-korrezzjoni kkomunikata skont it-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1 fi żmien xahrejn mill-jum meta tkun waslet l-ittra msemmija fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1. Dan il-proċess ta' rieżami għandu jiġi konkluż b'deċiżjoni tal-Kummissjoni li għandha tiġi adottata mill-Kummissjoni sa mhux aktar tard minn tliet xhur wara l-jum li tkun waslet it-talba tal-Istat Membru.*

F'każ li d-deċiżjoni tal-Kummissjoni tirrevedi l-ammonti għal kollox jew parzjalment b'mod korrispondenti għall-korrezzjoni, l-Istat Membru għandu jqiegħed għad-dispożizzjoni l-ammont korrispondenti. La t-talba tal-Istat Membru għal rieżami tal-korrezzjoni u lanqas rikors għal annullament kontra d-deċiżjoni tal-Kummissjoni ma għandhom jaffettwaw l-obbligu tal-Istat Membru li jqiegħed għad-dispożizzjoni l-ammont li jikkorrispondi għall-korrezzjoni.

Il-korrezzjonijiet kollha għandhom ikunu inkorporati f'estratti aggregati, li għandhom jemendaw l-estratti ta' qabel għas-snin finanzjarji kkonċernati.

*Emenda**“Artikolu 9*

1. Kwalunkwe korrezzjoni għall-estratti msemmija fl-Artikolu 7(1) tas-snin finanzjarji preċedenti, tkun xi tkun ir-raġuni, għandhom isiru bi ftehim bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru kkonċernat.

Jekk l-Istat Membru u l-Kummissjoni ma jaqblux dwar korrezzjoni, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istat Membru kkonċernat dwar il-korrezzjoni meħtieġa b'ittra. Dik l-ittra għandha tikkostitwixxi il-‘miżuri’ kif imsemmija fil-punt (c) ta- l-Artikolu 12(2) tar-Regolament tal-Kunsill **(UE, Euratom) Nru 609/2014.**

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Abbozz tal-Kunsill

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jagħtu aktar dettalji tal-modalitajiet proċedurali għall-proċedura ta' rieżami msemmija fil-paragrafu 2. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jigu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 13(3). L-adozzjoni ta' dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-proċedura ta' rieżami stabbilita fil-paragrafu 2.

4. L-ebda korrezzjoni oħra ma għandha ssir għall-estratti tal-kont imsemmija fl-Artikolu 7(1) wara l-31 ta' Lulju tar-raba' sena wara s-sena finanzjarja ikkonċernata, sakemm dawk il-korrezzjonijiet ma jikkonċernawx punti nnotifikati qabel jew mill-Kummissjoni inkella mill-Istat Membru kkonċernat."

Emenda

2. L-ebda korrezzjoni oħra ma għandha ssir għall-estratti tal-kont imsemmija fl-Artikolu 7(1) wara l-31 ta' Lulju tar-raba' sena wara s-sena finanzjarja ikkonċernata, sakemm dawk il-korrezzjonijiet ma jikkonċernawx punti nnotifikati qabel jew mill-Kummissjoni inkella mill-Istat Membru kkonċernat."

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

P9_TA(2021)0106

Linji gwida għall-Baġit 2022 – Taqsima III**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Marzu 2021 dwar il-linji gwida ġenerali għat-thejjja tal-baġit 2022, Taqsima III – Il-Kummissjoni (2020/2265(BU))**

(2021/C 494/25)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 314 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 106a tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 ⁽¹⁾ (ir-"Regolament Finanzjarju"),
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 ⁽²⁾ (ir-"Regolament dwar il-QFP"), u d-dikjarazzjonijiet kongunti maqbula bejn il-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni f'dan il-kontest ⁽³⁾, kif ukoll id-dikjarazzjonijiet unilaterali relatati ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji baġitarji u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji ġodda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji ġodda ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2053 tal-14 ta' Diċembru 2020 dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Unjoni Ewropea u li thassar id-Deċiżjoni 2014/335/UE, Euratom ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 tal-14 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-krizi tal-COVID-19 ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar reġim ġenerali ta' kondizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra l-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea għas-sena finanzjarja 2021 ⁽⁹⁾ u d-dikjarazzjonijiet komuni maqbula bejn il-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni li huma annessi miegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport speċjali tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) tat-8 ta' Ottubru 2018 dwar it-Tishin Globali ta' 1,5° C,
- wara li kkunsidra r-Rapport ta' Valutazzjoni Globali dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi Ekosistemiċi tal-Pjattaforma Intergovernattiva tal-Politika tax-Xjenza dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi Ekosistemiċi tan-Nazzjonijiet Uniti,

⁽¹⁾ ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1.⁽²⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 11.⁽³⁾ ĠU C 444 I, 22.12.2020.⁽⁴⁾ Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar l-abbozz ta' regolament tal-Kunsill li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin 2021-2027, Anness 2: Dikjarazzjonijiet (Testi adottati, P9_TA(2020)0357).⁽⁵⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 28.⁽⁶⁾ ĠU L 424, 15.12.2020, p. 1.⁽⁷⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 23.⁽⁸⁾ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 1.⁽⁹⁾ ĠU L 93, 17.3.2021, p. 1.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2020 bit-titolu "L-Isfidi Demografiċi – It-Triq 'il Quddiem",
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 70/1 tal-Assemblea Ġenerali tan-NU tal-25 ta' Settembru 2015, bit-titolu "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development" (Nittrasformaw id-dinja tagħna: l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli), li dahlet fis-seħh fl-1 ta' Jannar 2016,
- wara li kkunsidra l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, u r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Jannar 2017 dwaru ⁽¹⁰⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Jannar 2020 dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew ⁽¹¹⁾,
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2021 dwar il-linji gwida baġitarji għall-2022,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Dicembru 2018 dwar l-applikazzjoni shiha tad-dispożizzjonijiet tal-acquis ta' Schengen fil-Bulgarija u r-Rumanija: abolizzjoni tal-kontrolli fil-fruntieri interni fuq l-art, tal-baħar u tal-ajru ⁽¹²⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Marzu 2020 bit-titolu "Qafas Temporanju għall-mizuri ta' għajnunata mill-Istat biex jinghata sostenn lill-ekonomija matul it-tifqigha preżenti tal-COVID-19" (C(2020)1863),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 93 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija, tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu, tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali u tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni,
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni fil-forma ta' emendi tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali,
- wara li kkunsidra l-ittri tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, il-Kumitat għall-Iżvilupp, il-Kumitat għall-Kontroll tal-Baġit, il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel, il-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur, il-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern, il-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A9-0046/2021),

Lura fit-triq it-tajba: baġit 2022 għall-irkupru mill-kriżi tal-COVID-19

1. Jemmen li, minhabba l-inċertezza partikolari dwar il-prospettivi ekonomiċi, li mhumiex mistennija jirkupraw sal-livell tagħhom ta' qabel il-pandemija fl-2022, u l-htieġa ta' importanza fundamentali ta' rkupru rapidu, ekwu u inklużiv mill-ħsara ekonomika, soċjali u relatata mal-impjiegi kkawżata mill-pandemija tal-COVID-19, il-baġit tal-Unjoni għall-2022 għandu jkollu rwol saħansitra aktar ċentrali biex jiġi żgurat impatt pożittiv u tangibbli fuq il-ħajja taċ-ċittadini u jinghata kontribut biex tinghata spinta lill-ekonomija Ewropea, jiġu stimolati l-investimenti sostenibbli u jinghata appoġġ lill-harsien tal-impjiegi u l-holqien ta' impjiegi ta' kwalità fl-Unjoni kollha, kif ukoll biex jiġu indirizzati l-isfidi tat-tibdil fil-klima u tat-tranzizzjoni diġitali, u l-ambizzjoni klimatika msahha tal-Unjoni għall-2030, bl-għan li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050, u biex jiġi ffaċilitat it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi, soċjali, territorjali, edukattivi, ġenerazzjonali u tal-ġeneru;

2. Bihsiebu, għalhekk, jistabbilixxi baġit progressiv li jkun strumentali fil-proċess ta' rkupru, u jippermetti lill-Unjoni tagħti spinta lill-investimenti u tindirizza l-qgħad, trawwem it-tranzizzjonijiet diġitali u ekoloġiċi, tiffoka fuq Unjoni Ewropea tas-Saħħa b'saħħitha, tippromwovi rkupru inklużiv b'enfasi fuq il-ġenerazzjoni żagħżuġha u tiżgura ambjent sikur u prosperu għaċ-ċittadini tal-UE; iqis li dawn il-prijoritajiet huma essenzjali sabiex isostnu l-irkupru u jitqiegħdu l-pedamenti għal Unjoni aktar reżiljenti, f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi;

⁽¹⁰⁾ ĠU C 242, 10.7.2018, p. 24.

⁽¹¹⁾ Testi adottati, P9_TA(2020)0005.

⁽¹²⁾ ĠU C 388, 13.11.2020, p. 18.

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

Ekonomija vibranti biex tagħti spinta lill-investiment u tindirizza l-qgħad

3. Ifakkar li l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) jikkostitwixxu s-sinsla tal-ekonomija Ewropea, billi jirrappreżentaw kważi 99 % tan-negozji kollha fl-Istati Membri, u jipprovdu madwar tliet kwarti tal-impjiegi kollha; jissottolinja l-kontribut sinifikanti tal-SMEs għall-holqien tal-impjiegi, it-tkabbir ekonomiku u l-istabbiltà; huwa mhasseb dwar il-konsegwenzi gravi u dejjiema tal-kriżi għall-SMEs u bihsiebu jiżgura finanzjament suffiċjenti għalihom permezz ta' diversi programmi tal-UE;

4. Jissottolinja, f'dan il-kuntest, l-importanza ta' Programm tas-Suq Uniku ffinanzjat b'mod adegwat biex jagħti spinta lill-kompetittività, jippromwovi l-intraprenditorija, itejjeb l-aċċess għas-swieq u jappoġġa b'mod effettiv lin-negozji ż-żgħar, inkluż permezz tal-iżvilupp ta' hliet diġitali u intraprenditorjali; jenfasizza, barra minn hekk, il-potenzjal tal-programm InvestEU li jstimola investimenti sostenibbli, innovattivi u soċjali, iżda anki fl-ghoti ta' appoġġ kapitali lill-SMEs li ntlawt hażin mill-kriżi; jirrikonoxxi l-htieġa urġenti li jinholq ambjent tan-negozju favorevoli għall-SMEs u li jiġu appoġġati r-raggruppamenti u n-networks tal-SMEs, kif ukoll li jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-kumpaniji; jissottolinja, b'mod partikolari, il-htieġa li jiġu appoġġati inizjattivi fil-livell tal-UE li jkollhom l-għan li jiffaċilitaw il-holqien ta' negozji ġodda u jtejb u l-aċċess tagħhom għall-fondi, bħala mezz biex jitrawmu l-innovazzjoni, il-holqien tal-impjiegi u l-intraprenditorija taż-żgħażaġh;

5. Jenfasizza l-htieġa kontinwa li tingħata spinta enormi lill-investiment fir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni, sabiex l-UE tkun forza mexxejja fit-tweġġ tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u tat-tranzizzjoni diġitali; jissottolinja, f'dak ir-rigward, il-merti partikolari ta' Orizzont Ewropa, inkluża l-attività tal-Kunsill Ewropew tar-Riċerka; iqis li huwa essenzjali li l-SMEs, in-negozji ġodda u l-universitajiet jingħataw appoġġ adegwat u mfassal apposta fir-riċerka u l-innovazzjoni sabiex ikunu jistgħu jieħdu sehem attiv f'dawn l-isfidi enormi; jirrimarka dwar l-importanza li titrawwem kollaborazzjoni bejn l-akkadema u l-industrija; jishaq li l-pandemija tal-COVID-19 uriet biċ-ċar l-importanza tar-riċerka Ewropea dwar il-prodotti farmaċewtiċi u l-vaċċini bħala mezz biex tissaħħah ir-reżiljenza tal-UE f'każ ta' kriżi tas-saħha;

6. Jishaq li r-rispons tal-Unjoni għall-isfidi tal-pandemija tal-COVID-19 irid ikun iffaċilitat minn deċiżjonijiet baġitarji rapidi u mmirati; jitlob, f'dan il-kuntest, li l-ammont għoli u mhux mistenni ta' diżimpenji fir-riċerka jsir kompletament disponibbli fl-ambitu ta' Orizzont Ewropa, f'konformità shiha mal-Artikolu 15(3) tar-Regolament Finanzjarju, bħala wieħed mill-mezzi fundamentali biex jiġu newtralizzati varjanti ġodda tal-virus filwaqt li jiġi antiċipat theddid futur, fl-interess tas-saħha pubblika u biex jiġu salvati l-hajjiet; jishaq li dan il-livell ta' diżimpenji ma kienx antiċipat u, konsegwentement, ma giex inkorporat fil-ftehim dwar il-qafas finanzjarju pluriennali (QFP);

7. Jissottolinja r-rwol ċentrali tal-politika ta' koeżjoni tal-UE bħala l-politika ta' investiment ewlenija tal-Unjoni u wieħed mill-pedamenti ta' rkupru sostenibbli u inklużiv, u jirrimarka dwar il-valur miżjud Ewropew u l-kontribut uniku tagħha għall-iżvilupp armonjuż ġenerali tal-UE u l-Istati Membri u r-reġjuni tagħha; jishaq, b'mod partikolari, fuq il-potenzjal tagħha li tistimola t-tkabbir ekonomiku u tohloq aktar impjiegi ta' kwalità, li huma ċentrali għall-proċess ta' rkupru; jenfasizza r-rwol fundamentali tagħha biex jintlaħqu objettivi strateġiċi tal-UE bħall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali u l-konverġenza bejn l-Istati Membri u fi hndhom, it-tranzizzjoni ġusta, l-impjiegi ta' kwalità, ekonomija kompetittiva, soċjali, ekoloġika u ċirkolari, u l-innovazzjoni, u bħala forza mexxejja ta' Unjoni ekwa, inklużiva u sostenibbli;

8. Jirrimarka dwar l-effetti fit-tul tal-estensjoni tad-deroga għar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat waqt il-kriżi li għaddeja bħalissa fuq is-Suq Uniku għall-Istati Membri li għandhom fondi pubbliċi limitati u kapaċità fiskali limitata; jissottolinja li l-baġit tal-UE għandu rwol fundamentali fl-iżgurar li l-Istati Membri u l-UE jaħdmu mill-qrib biex itaffu l-effetti soċjoekonomiċi tal-pandemija filwaqt li jsibu soluzzjonijiet konkreti biex jippreservaw il-kundizzjonijiet ekwi fis-Suq Uniku u jsaħħu l-koeżjoni ekonomika u soċjali bejn ir-reġjuni tal-UE;

9. Jishaq li l-politika agrikola komuni (PAK) u l-politika komuni tas-sajd (PKS) huma pedamenti tal-integrazzjoni Ewropea li għandhom l-għan li jiżguraw provvista tal-ikel sikura, affordabbli u ta' kwalità għolja u sovrani tal-ikel għall-Ewropej, il-funzjonament tajjeb tas-swieq agrikoli, l-iżvilupp sostenibbli tar-reġjuni rurali u t-tiġdid generazzjonali tal-bdiewa; ifakkar fir-rwol fundamentali ta' dawn il-politiki fil-kontribut għal qligħ stabbli u aċċettabbli għall-bdiewa u għas-sajjieda, speċjalment fil-kuntest diffiċli attwali; jitlob li tingħata attenzjoni partikolari lill-agrikoltura fuq skala żgħira, lill-bdiewa żgħażaġh u lin-negozji ż-żgħar tas-sajd u liz-żamma ta' katina tal-ikel stabbli u sikura għaċ-ċittadini Ewropej; jirrimarka li għadd ta' setturi agrikoli ntlawt hażin hafna mit-tifqigha tal-COVID-19 u minn kriżijiet ohra, u jappoġġa, meta

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

jkun xieraq, tishih immirat tal-linji baġitarji rilevanti għall-miżuri ta' appoġġ għas-suq; ifakkar li dawn l-isfidi jridu jiġu indirizzati waqt li fl-istess hin issir thejija għal riforma tal-PAK li mistennija jkollha rwol aktar strumentali fit-twettiq tal-ambizzjonijiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew;

10. Jishaq fuq il-htieġa li tinghata spinta partikolari lis-settur tat-turiżmu, speċjalment lill-industrija tal-ospitalità, li esperjenzat kontrazzjoni partikolarment qawwija b'riżultat tal-pandemija tal-COVID-19, b'impatt devastanti, b'mod partikolari fuq daww ir-regjuni li jiddependu hafna fuq it-turiżmu; jenfasizza li s-settur tat-turiżmu jirrappreżenta pilastru importanti tal-ekonomija tal-Unjoni u jimpjega sehem sinifikanti mill-forza tax-xogħol tagħha, speċjalment fl-SMEs u n-negozji tal-familja; jistenna li l-programmi rilevanti tal-UE, inklużi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF), il-politika reġjonali, Ewropa Digitali u InvestEU, jikkontribwixxu b'mod deċiżiv għall-kompetittività u s-sostenibbiltà fit-tul tas-settur u li r-riżorsi meħtieġa jitqieghdu għad-dispożizzjoni permezz tal-baġit tal-UE fl-2022; itenni d-dizappunt tiegħu li t-talba tal-Parlament għal programm tal-UE ddedikat dwar it-turiżmu ma nġhatx segwitu;

11. Jishaq fuq il-htieġa ta' strateġija spazjali Ewropea komprensiva u jirrikonoxxi l-valur miżjud tal-programm spazjali tal-UE; jishaq, b'mod partikolari, fuq il-htieġa li l-Ewropa trawwem l-iżvilupp ta' setturi innovattivi u kompetittivi upstream (industrija spazjali tqila) u downstream (applikazzjonijiet ibbażati fuq data spazjali); jirrimarka dwar ir-rwol importanti tal-Aġenzija tal-UE għall-Programm Spazjali (EUSPA) u l-htieġa li jiġi ggarantit il-livell meħtieġ ta' finanzjament u persunal;

L-indirizzar tal-isfida tat-tranżizzjonijiet diġitali u ekoloġiċi

12. Jishaq fuq il-htieġa urgenti, li saret ferm akbar minhabba l-kriżi tal-COVID-19, li jingħalaq id-distakk diġitali, b'mod partikolari billi titlestha ż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni u bl-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni għall-edukazzjoni diġitali sabiex jintlahqu l-oġettivi tal-hiliet diġitali, u billi jitrawwem it-tagħlim inklużiv, kif ukoll tizzied bil-qawwa t-trasformazzjoni diġitali tal-Ewropa; jirrimarka dwar l-importanza li jiġu żgurati biżżejjed finanzjament u sinerġiji bejn il-programmi tal-UE biex jinholqu kundizzjonijiet li jwasslu għall-aċċellerazzjoni tal-adozzjoni mis-suq ta' teknoloġiji u innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, u biex l-ekonomija u s-settur pubbliku tal-Ewropa jkun fuq quddiem nett tat-tranżizzjoni diġitali; iqis li l-programm Ewropa Diġitali huwa essenzjali biex tittejjeb il-kompetittività tal-Ewropa fl-ekonomija diġitali globali u biex tinkiseb is-sovranità teknoloġika; jistenna li dan il-programm jagħti spinta lill-investimenti fil-computing ta' prestazzjoni għolja, l-intelliġenza artifiċjali etika, it-teknoloġija 5G u ċ-ċibersigurtà tal-UE, kif ukoll lill-promozzjoni ta' hiliet diġitali avvanzati fl-ekonomija u s-soċjetà kollha; jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni jirrispettaw il-kriterji li jiddikjaraw li minimu ta' 20 % tal-finanzjament tal-RRF għandu jiġi allokat għat-tranżizzjoni diġitali;

13. Jishaq fuq ir-rwol ċentrali tal-baġit tal-UE fl-iżgurar tas-suċċess tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, inkluża l-istrateġija għall-bijodiversità, u l-applikazzjoni tal-prinċipju "taġhmel l-ebda hsara", fl-ghoti ta' spinta lill-irkupru ekonomiku u soċjali tal-Istati Membri mill-kriżi tal-coronavirus billi jibdel l-isfidi ekoloġiċi finvestimenti u opportunitajiet ta' riformi strutturali u fil-faċilitazzjoni tat-tranżizzjoni ekwa lejn ekonomija aktar sostenibbli, inklużiva u reżiljenti; ifakkar li din it-tranżizzjoni tirrikjedi tibdil strutturali sinifikanti u li mhux l-Istati Membri, ir-regjuni u l-bliet kollha qed jibdew it-tranżizzjoni minn livell ugwali jew għandhom l-istess kapaxtà biex jindirizzawha; jishaq, b'mod partikolari, fuq l-htieġa li jiġi żgurat li riżorsi adegwati, inklużi fondi għall-irkupru kif ukoll il-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta, jirfdu l-istrateġija l-ġdida għat-tkabbir, sabiex l-Unjoni tkun tista' twettaq l-impjenji tagħha filwaqt li tiżgura li hadd ma jithalla lura, u bihsiebu jimmonitorja mill-qrib l-implimentazzjoni tal-istrateġija fil-baġit 2022; jissottolinja, f'dan il-kuntest, li l-investment fl-effiċjenza enerġetika, l-ekonomija ċirkolari, il-mobbiltà intelligenti sostenibbli u affordabbli u l-infrastruttura moderna u reżiljenti tal-UE huma fatturi fundamentali biex terġa' tinkiseb il-kompetittività, jinghata kontribut għall-ilhuq tal-oġettivi klimatiċi tal-UE u tinbena l-awtonomija strateġika tal-UE, kif ukoll biex jiġu promossi l-industriji sostenibbli; jirrikonoxxi, barra minn hekk, ir-rwol fundamentali tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (CEF) fl-interkonnessjoni tal-Unjoni u tar-regjuni kollha tagħha, inklużi daww ultraperiferiċi, insulari u skarsament popolati, fis-setturi diġitali, tat-trasport u tal-enerġija;

14. Jissottolinja l-importanza li jiġu appoġġati l-azzjoni klimatika u l-protezzjoni ambjentali billi jiġu pprovduti riżorsi addizzjonali għall-programmi u l-istrumenti rilevanti fil-baġit tal-UE, b'mod partikolari l-programm LIFE; jenfasizza, barra minn hekk, li fl-ispiritu tal-integrazzjoni tat-tibdil fil-klima, għandhom jissahhu l-isforzi fl-oqsma ta' politika kollha bil-hsieb li tintlahaq il-mira tal-infiq globali għall-klima matul il-QFP 2021-2027 kollu ta' mill-inqas 30 % tal-ammont totali tal-baġit tal-Unjoni u n-nefqa tal-Istrument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru; jishaq, barra minn hekk, fuq il-htieġa ta' hidma kontinwa biex 7,5 % tal-infiq annwali fl-ambitu tal-QFP jiġi allokat għall-oġettivi tal-bijodiversità fl-2024, u 10 %

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

mill-2026; jitlob li l-Parlament ikun involut bis-shih fl-iżvilupp ta' metodoloġiji aktar robusti, trasparenti u komprensivi għall-implimentazzjoni u t-trekkjar ta' tali nefqa, u jistenna b'herqa l-konsultazzjonijiet annwali mal-Kummissjoni u mal-Kunsill, kif stabbilit fil-Ftehim Interistituzzjonali;

15. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw biżżejjed finanzjament għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-UE dwar is-Sustanzi Kimiċi għas-Sostenibbiltà – inkluż billi tingħata spinta lir-riċerka u l-innovazzjoni għat-tranzizzjoni lejn sustanzi kimiċi, materjali u prodotti sikuri u sostenibbli mid-disinn u billi jiġu żgurati riżorsi adegwati u sostenibbli għall-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA) – kif ukoll għall-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari bbażat fuq ċikli ta' materjal mhux tossiku u l-Pjan ta' Azzjoni ta' Tniġġis Żero li se jiġi adottat għall-ilma, l-arja u l-hamrija;

Unjoni Ewropea tas-Saħha b'saħħitha

16. Jafferma mill-ġdid l-importanza u l-potenzjal tal-programm l-UE għas-Saħha, li fl-ambitu tal-QFP il-ġdid sar l-akbar programm tas-saħha li qatt ġie ffinanzjat mill-baġit tal-UE; jistenna li jissahhu s-sinergiji bejn il-programmi kollha tal-UE involuti fit-tishih tal-kapaċità tas-sistemi tas-saħha tal-UE, kif ukoll il-kapaċità ta' thejġija u prevenzjoni tagħhom f'każ ta' krizijiet, u dawk li jipprovdu investimenti addizzjonali fis-settur tas-saħha bħall-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+), il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), Orizzont Ewropa u Ewropa Diġitali; iqis li l-kumulazzjoni ta' riżervi għandha tibqa' prijorità fil-baġit tal-UE permezz tal-programmi ResCEU u l-UE għas-Saħha; jenfasizza l-importanza tal-mekkaniżmu tal-UE għall-protezzjoni ċivili biex jiġi żgurat li l-UE tkun ippreparata ahjar u tkun tista' tirrispondi ahjar għat-tipi kollha ta' diżastri naturali, pandemiji u emergenzi;

17. Ifakkar li l-krizi tal-COVID-19 poġġiet lis-sistemi tas-saħha tal-Istati Membri taħt stress mingħajr preċedent u kixfet nuqqasijiet fil-kapaċitajiet tal-produzzjoni għall-vaċċini u għal prodotti mediċi essenzjali oħra fl-Unjoni; jishaq, għalhekk, li l-Unjoni teħtieġ solidarjetà u responsabbiltà kollettiva, li jissarrfu f'aktar kompetenzi tas-saħha tal-UE u f'passi aktar konkreti lejn Unjoni Ewropea tas-Saħha aktar b'saħħitha; jissottolinja l-hteġa ta' investiment aktar qawwi fl-infrastrutturi u l-hiliet tal-kura tas-saħha, hteġa li ġiet żvelata mill-krizi li għaddejjja, u l-hteġa li nirkupraw min-nuqqas ta' investiment li sar fil-passat; jilqa', f'dan il-kontest, il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-inkubatur HERA (COM(2021)0078) bħala għodda biex jiżdiedu l-isforzi biex jiġu identifikati l-varjanti tal-COVID-19, jiġu adattati l-vaċċini, tittejjeb l-effiċjenza tal-provi kliniċi, tithaffef l-approvazzjoni regolatorja u tizzied il-produzzjoni tal-vaċċini; jirrimarka li hafna mill-kapaċità ta' produzzjoni tinsab barra l-Unjoni, u dan jikkomplikja l-konsenja tal-mediċini fi żminijiet ta' bżonn u jikkostitwixxi ostaklu li jrid jingħeleb fil-bini tal-Unjoni Ewropea tas-Saħha; jishaq fuq l-importanza li jiġu żgurati biżżejjed fondi bħala għajnunja biex jiżdiedu l-kapaċitajiet ta' produzzjoni għall-vaċċini, l-antidoti u mediċini essenzjali oħra fl-Istati Membri u li jippermettu li l-baġit tal-UE għall-2022 jirreaġixxi malajr f'każ ta' emergenza;

18. Jiddeplora l-fatt li 2,7 miljun ruħ fl-UE ġew dijanjostikati bil-kanċer fl-2020 u madwar 1,3 miljun ruħ tilfu haġjithom minhabba fih; jilqa' l-Pjan tal-Ewropa biex Jingħeleb il-Kanċer, li huwa pilastru importanti għal Unjoni Ewropea tas-Saħha aktar b'saħħitha; jirrikonoxxi, f'konformità mal-pjan, il-hteġa ta' approċċ imsahhah u infurzat tal-Unjoni għall-prevenzjoni, it-trattament u l-kura tal-kanċer; jitlob allokazzjoni baġitarja xierqa fl-2022 għall-programmi rilevanti tal-UE, jiġifieri l-UE għas-Saħha, ir-raggruppament tas-Saħha fil-Pilastru II ta' Orizzont Ewropa, u Ewropa Diġitali, biex jiġu ffinanzjati teknoloġiji godda, ir-riċerka u l-innovazzjoni bħala parti mill-ġlieda tal-Unjoni kontra l-kanċer;

19. Jirrimarka, b'mod partikolari, dwar ir-rwol kritiku li għandhom l-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini (EMA) u ċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) fil-pandemija tal-COVID-19 li għaddejjja; jitlob finanzjament adegwat fil-baġit 2022 biex dawn l-aġenziji fundamentali jkunu jistgħu jkomplu l-hidma tagħhom; jistenna b'herqa l-proposta biex tiġi stabbilita l-Awtorità tal-UE għat-Thejġija u għar-Rispons f'Każ ta' Emergenza tas-Saħha (HERA) biex tiġi żgurata kapaċità ta' thejġija u ta' rispons tal-Unjoni effikaċi u koordinata f'każ ta' krizijiet tas-saħha futuri; ifakkar fil-hteġa li jiġu pprovduti riżorsi godda lill-HERA biex jiġi żgurat li ma jkollhiex impatt negattiv fuq il-programmi, il-politiki u l-aġenziji eżistenti u biex jiġu żgurati sinergiji effikaċi mal-EMA u l-ECDC;

Irkupru inklużiv b'enfasi fuq il-ġenerazzjoni żagħżuġha

20. Jissottolinja li, kif kien il-każ wara l-krizi finanzjarja tal-2008, iż-żgħażaġh għal darb'ohra ntaqtu partikolarment hażin mill-konsegwenzi tal-krizi tal-COVID-19, b'zieda fil-qgħad fost iż-żgħażaġh u tal-impatti negattivi fuq l-edukazzjoni u s-saħha mentali, speċjalment għal dawk li deklin fis-suq tax-xogħol; jenfasizza, għalhekk, li l-possibbiltajiet kollha ta' finanzjament iridu jiġu esplorati bis-shih sabiex tittejjeb b'suċċess l-inklużjoni fis-suq tax-xogħol, b'mod partikolari permezz

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tat-taħriġ vokazzjonali, miżuri li jtejb u l-inkluzjoni soċjali, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-protezzjoni soċjali, inkluz għall-persuni b'diżabbiltà, kif ukoll il-prospetti tal-familja u tal-hajja għaż-żgħażaġh, filwaqt li titqies id-direttiva dwar il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata;

21. Jinsisti li l-Unjoni ma tistax issib triq sostenibbli lejn l-irkupru mingħajr strateġija strutturata għall-generazzjoni żagħżuġha tagħha; jirrimarka, f'dan ir-rigward, dwar ir-rilevanza estrema taż-żieda fir-riżorsi finanzjarji għall-programmi tal-Unjoni bħal Erasmus+, li s-suċċess tiegħu fit-twessigh tal-edukazzjoni, it-taħriġ u l-opportunitajiet ta' impjeg madwar l-Unjoni huwa indiskutibbli; jenfasizza li Erasmus+ huwa programm emblematicu tal-Unjoni li huwa magħruf sew fost iċ-ċittadini tagħha u ta riżultati tangibbli; jenfasizza l-potenzjal ta' dan il-programm fil-promozzjoni tal-eċċellenza u fl-iżgurar tal-aċċess taż-żgħażaġh għall-innovazzjoni u l-intraprenditorija billi jipprovdi gwida u edukazzjoni b'mod inkluziv, kif ukoll il-htieġa ta' azzjonijiet ta' taħriġ u mobbiltà fl-edukazzjoni għall-adulti; jiddeplora l-impatt negattiv tal-kriżi tal-COVID-19 fuq il-programm Erasmus+, li wassal għal tnaqqis sinifikanti fl-għadd ta' parteċipanti li jistgħu jibbenefikaw minn din l-esperjenza; jenfasizza, f'dan il-kuntest, l-importanza tal-baġit 2022 biex jaġhmel tajjeb għall-opportunitajiet mitlufa; jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi aktar l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza Ewropa u l-partecipazzjoni ċivika; itenni t-talba tiegħu biex l-Istati Membri jiddedikaw mill-inqas 10 % tal-finanzjament tagħhom fl-ambitu tal-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza tagħhom lil edukazzjoni ta' kwalità u inkluziva;

22. Jishaq li jridu jinstabu soluzzjonijiet sostenibbli u fit-tul biex jiġu miġġielda b'suċċess l-isfidi demografici strutturali, kif ukoll biex jittaffa l-eżodu ta' mhuw fiż-żoni u r-reġjuni rurali, insulari remoti u inqas żviluppati tal-UE; jenfasizza l-htieġa ta' riżorsi finanzjarji biex ir-reġjuni li qed ibatu minn tnaqqis fil-popolazzjoni jerġgħu jingħataw il-hajja permezz ta' investimenti f'politiki soċjali u demografici li jappoġġaw il-familji u biex il-popolazzjonijiet li qed jixxjehu fl-Ewropa jingħataw appoġġ adegwat f'termini ta' aċċess għall-kura tas-saħha, mobbiltà u servizzi pubbliċi; jenfasizza l-htieġa li jiġu stabbiliti strutturi xierqa biex jiġu studjati x-xejriet u jiġu proposti miżuri biex it-tibdil demografiku jiġi indirizzat b'mod adegwat billi jiziedu, pereżempju, kriterji speċjali mal-metodoloġija ta' allokkazzjoni għall-fondi strutturali fil-futur;

23. Jenfasizza li n-nisa ġew affettwati b'mod sproporzjonat mill-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19; jissottolinja l-importanza tal-implimentazzjoni ta' bbaġitjar sensitiv għal kwistjonijiet ta' ġeneru biex jiġi żgurat li n-nisa u l-irġiel jibbenefikaw b'mod uguali mill-infiq pubbliku; jistieden, f'dan il-kuntest, lill-Kummissjoni taċċellera l-introduzzjoni ta' metodoloġija effikaci, trasparenti u komprensiva, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Parlament, biex tkejjel in-nefqa rilevanti fir-rigward tal-ġeneru, kif stabbilit fil-Ftehim Interistituzzjonali, sabiex tkun tista' turi riżultati tangibbli għall-baġit 2022 u fid-dawl tal-estensjoni tal-metodoloġija għall-programmi kollha tal-QFP; jitlob, barra minn hekk, l-implimentazzjoni rapida tal-istrateġija tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn il-ġeneri; jishaq fuq ir-reazzjoni negattiva inkwetanti u li qed tiżdied fil-konfront tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u d-drittijiet tan-nisa u l-importanza li jiġu mobilizzati l-istrumenti kollha tal-UE biex din is-sitwazzjoni tiġi indirizzata; jappella għal riżorsi addizzjonali biex jiġu appoġġati l-protezzjoni, il-promozzjoni u l-aċċess universali għas-saħha u d-drittijiet sesswali u riproduttivi u biex jiġu appoġġati d-difensuri nisa tad-drittijiet tal-bniedem;

24. Jissottolinja li l-proċess ta' rkupru m'għandu jhalli lil hadd lura u li l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom għalhekk jindirizzaw ir-riskju tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali; jenfasizza li l-baġit tal-Unjoni għall-2022 u l-Istrument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru (EURI) għandhom jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU u jwettqu l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali billi jappoġġaw it-tagħlim tul il-hajja, isahhu d-djalogu soċjali u jiggarrantixxu aċċess għal kulhadd għal servizzi vitali bħall-kura tas-saħha, il-mobbiltà, nutrizzjoni adegwata u akkomodazzjoni diċenti; jissottolinja, f'dak ir-rigward, il-valur miżjud tal-FSE+ u jemmen li għandu jiġi allokat finanzjament adegwat b'ġestjoni kondiviza għall-implimentazzjoni tal-Garanzija għaż-Żgħażaġh u l-Garanzija għat-Tfal futura; jilqa' l-enfasi fuq id-dimensjoni soċjali tal-Ewropa fis-Summit Soċjali li jmiss f'Porto;

25. Jissottolinja li s-setturi kulturali u kreattivi, kif ukoll it-turiżmu kulturali, huma u se jkomplu jkunu fost is-setturi ewlenin li jgħarrbu l-piż tal-kriżi li qed tesperjenza l-UE; jitlob miżuri addizzjonali għal daww is-setturi u finanzjament addizzjonali għal programmi relatati tal-UE, b'mod partikolari l-programm Ewropa Kreattiva; jilqa' l-inizjattiva kreattiva u interdixiplinari tal-Bauhaus Ewropew Gdid;

L-iżgurar ta' ambjent sikur u prosperu għaċ-ċittadini Ewropej

26. Iqis li t-tkabir ekonomiku u l-prospertà, is-sigurtà interna, il-protezzjoni tal-fruntieri esterni tal-UE, id-drittijiet fundamentali, il-funzjonament tajjeb taż-żona Schengen u l-libertà ta' moviment fi hdan l-UE huma marbuta b'mod inseparabbli u huma ta' benefiċċju reċiproku; jishaq li l-integrazzjoni ulterjuri taż-żona Schengen, abbażi ta' valutazzjonijiet tal-esperti, tippovdi lill-Istati Membri fil-fruntieri esterni tal-Unjoni b'opportunitajiet finanzjarji msahha għall-ġestjoni

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

tal-fruntieri; ifakkar li ż-żona Schengen iġġib benefiċċji ekonomiċi għall-istati parteċipanti tagħha; jishaq li l-ekonomija tal-UE tista' tinghata spinta bl-adeżjoni maż-żona Schengen tal-pajjiżi kandidati li diġà jissodisfaw ir-rekwiżiti tekniċi kollha; jishaq li l-adeżjoni ta' dawn l-Istati Membri maż-żona Schengen tamplifika l-impatt tal-baġit tal-UE u l-fondi ta' rkupru u li jkollha impatt dirett fit-tweġġ ta' rkupru ekonomiku aktar mgħaġġel; itenni t-talba tiegħu għall-integrazzjoni rapida tar-Rumanija, il-Bulgarija u l-Kroazja fiż-żona Schengen; jissottolinja l-importanza ta' investiment sod tal-UE fil-qasam tas-sigurtà interna bil-ghan li ssahha l-infurzar tad-dritt tal-UE u r-rispons għudizzjarju għat-theddid kriminali transfruntier, u li tippromwovi l-iskambju ta' informazzjoni;

27. Jiehu nota tal-fatt li l-qafas finanzjarju pluriennali 2021-2027 jipprevedi ammonti akbar minn dawk tas-snin preċedenti għall-implimentazzjoni tal-politiki dwar il-migrazzjoni, l-ażil u l-integrazzjoni; jistenna li l-ażil u l-migrazzjoni jibqgħu prijorità fuq l-aġenda tal-UE; jishaq li miżuri ta' solidarjetà, bhall-programmi ta' rilokazzjoni, risistemazzjoni, jew ammissjoni umanitarja, jibqgħu kruċjali sakemm issir riforma sinifikanti tas-Sistema Ewropea Komuni tal-Ażil; jenfasizza, f'dak ir-rigward, li l-Istati Membri se jkomplu jehtiegu appoġġ finanzjarju għall-akkoljenza, ir-registrazzjoni u l-eżami tal-applikazzjonijiet għall-ażil, kif ukoll għar-ritorni u r-rilokazzjoni; jitlob li jiġu diretti aktar fondi lejn il-koordinazzjoni mal-pajjiżi ta' tranżitu u l-pajjiżi ta' oriġini tal-migrazzjoni irregolari bil-ghan li jiġu kkontrollati u mwaqqfa t-traffikar ta' bnedmin u l-kuntrabandu ta' bnedmin; huwa mhasseb hafna dwar it-telf kontinwu ta' hajjiet fil-Mediterran u jemmen li t-tiftix u s-salvataġġ huma responsabbiltà li ma tistax tithalla esklussivament f'idejn atturi mhux statali; iżid li pajjiżi mhux tal-UE fil-fruntieri esterni tal-Unjoni li jiffaċċjaw flussi migratorji lejn l-UE se jkomplu jehtiegu wkoll appoġġ finanzjarju; jenfasizza r-rwol importanti tal-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) f'dan ir-rigward u l-mandat imsahha reċentement tagħha, u jitlob finanzjament adegwat għall-Frontex biex tkun tista' tikseb riżultati fl-oqsma kollha ta' responsabbiltà li jaqgħu taht il-mandat il-ġdid tagħha; jinsisti li l-ġestjoni effikaċi tal-fruntieri esterni trid tkun konformi mad-dritt tal-Unjoni u mad-dritt internazzjonali, billi tirrispetta, b'mod partikolari, id-dritt għall-ażil u l-prinċipju ta' non-refoulement, speċjalment fil-kuntest ta' allegazzjonijiet reċenti dwar il-possibbiltà ta' involviment f'pushbacks; ifakkar, għalhekk, fil-htieġa ta' reklutaġġ ta' uffiċjali tad-drittijiet fundamentali, f'konformità mal-Artikolu 110 tar-Regolament (UE) 2019/1896⁽¹³⁾, sabiex jikkontribwixxu għall-promozzjoni tad-drittijiet fundamentali bħala parti mill-ġestjoni integrata Ewropea tal-fruntieri; jissottolinja li ż-żidiet fl-allokazzjonijiet baġitarji lill-Frontex jehtieġ li jkunu akkumpanjati minn żieda korrispondenti fl-obbligu ta' rendikont u fit-trasparenza, u huma subordinati għall-impenn tal-Aġenzija fil-konfront tad-dritt tal-Unjoni;

28. Jenfasizza l-htieġa ta' finanzjament, persunal u taħriġ tal-persunal adegwati għall-aġenziji kollha li joperaw fil-qasam tas-sigurtà, il-ġustizzja, l-infurzar tal-liġi, id-drittijiet fundamentali, l-ażil u l-migrazzjoni, u l-ġestjoni tal-fruntieri sabiex jissodisfaw ir-responsabbiltajiet addizzjonali tagħhom, u jiġbed l-attenzjoni dwar l-importanza tal-kooperazzjoni bejniethom, il-htieġa ta' innovazzjonijiet u adattament teknoloġiċi, u r-rwol vitali tagħhom fit-tishih tal-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni fost l-Istati Membri; jenfasizza l-importanza tal-implimentazzjoni u l-ġestjoni operattiva xierqa tas-sistemi tal-IT fuq skala kbira tal-UE fl-isparzu ta' libertà, sigurtà u ġustizzja;

29. Jappoġġa bil-qawwa t-tishih tal-isforzi tal-UE biex tindirizza t-theddid li qed jikber għas-sigurtà bħat-terroriżmu, ir-radikalizzazzjoni u l-estremiżmu vjolenti, il-kuntrabandu kriminali, it-traffikar ta' bnedmin, it-traffikar ta' droga, iċ-ċiberkriminalità u t-theddid ibridu fl-Ewropa u fil-pajjiżi tal-vicinat, u l-kampanji ta' diżinformazzjoni kontra d-demokrazzi Ewropej immexxja minn pajjiżi terzi kif ukoll biex ittejjeb il-koordinazzjoni ta' tali programmi fil-livell tal-UE; ifakkar li l-attakki terroristiċi reċenti juru li t-titjib fl-interoperabbiltà tas-sistemi tal-informazzjoni fil-qasam tal-ġustizzja u l-intern huwa mehtieġ biex tissahha is-sigurtà interna tal-Unjoni; jinnota li l-pandemija wasslet għal sfidi godda fir-rigward tal-kriminalità; jilqa', għalhekk, l-istrategija għal unjoni tas-sigurtà pprezentata mill-Kummissjoni fl-24 ta' Lulju 2020, u jappella għal finanzjament adegwat għall-pjanijiet ta' azzjoni inkluzi fiha;

30. Ifakkar li r-rispett għall-istat tad-dritt huwa prekundizzjoni essenzjali għall-konformità mal-prinċipji ta' ġestjoni finanzjarja soda kif minqas fl-Artikolu 317 TFUE; jilqa' d-dhul fis-sehh fl-1 ta' Jannar 2021 tar-Regolament dwar l-Istat tad-Dritt, li jistabbilixxi reġim ġenerali ta' kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni, u huwa impenjat bis-shih li jiżgura l-implimentazzjoni shiha, immedjata u korretta tiegħu; jappella għal tishih konsiderevoli tal-finanzjament allokati biex tiġi żgurata l-protezzjoni ta' dawn il-prinċipji fundamentali; jishaq, għalhekk, fuq l-importanza ta' Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) mgħammar sew u b'fondi suffiċjenti biex jiġġielew ir-reati kontra l-baġit tal-Unjoni, u jinsisti li għandu jkun jista' jsegwi x-xogħol b'lura ta' każijiet miftuha u jkollu l-kapaċità jeżamina mill-ġdid u jinvestiga l-każijiet godda kollha;

⁽¹³⁾ Ir-Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2019 dwar il-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1052/2013 u (UE) 2016/1624 (ĠU L 295, 14.11.2019, p. 1).

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

31. Jishaq li l-promozzjoni tal-valuri u l-kulturi Ewropej għandha rwol attiv fl-appoġġ tad-demokrazija, in-nondiskriminazzjoni u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, u fl-indirizzar tad-diżinformazzjoni u l-aħbarijiet foloz; jesprimi tħassib dwar id-deterjorament tal-istat tad-dritt, id-demokrazija u d-drittijiet fundamentali fxi Stati Membri u jissottolinja l-htieġa ta' riżorsi finanzjarji biex jappoġġaw il-libertà tal-istampa, tal-midja u artistika fl-Unjoni; jenfasizza li l-programm il-ġdid dwar iċ-Ċittadini, l-Ugwaljanza, id-Drittijiet u l-Valuri huwa ta' importanza strateġika biex jissahhu ċ-ċittadinanza u d-demokrazija Ewropej, l-ugwaljanza u l-istat tad-dritt fl-UE, kif ukoll biex jappoġġa lill-vittmi tal-vjolenza abbażi tal-ġeneru; ifakkar ukoll li l-programm dwar il-Gustizzja jinkludi objettiv speċifiku mmirat lejn l-appoġġ u l-promozzjoni tat-taħriġ ġudizzjarju, bil-hsieb li titrawwem kultura komuni legali, ġudizzjarja u tal-istat tad-dritt; jitlob li l-finanzjament ta' dawn il-programmi jintefaġ b'mod ugwali matul il-perjodu tal-QFP u jhegġeġ l-infiq shih tal-fondi annwali għall-objettivi speċifiċi enfasizzati; jilqa', barra minn hekk, il-hidma komprensiva kontinwa mwettqa mill-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali biex jiġu koperti d-dritt u l-prattika tal-Istati Membri f'dawk l-oqsma; jemmen li l-Konferenza dwar il-Gejġieni tal-Ewropa hija fost l-ghodod biex jiġu indirizzati għadd ta' sfidi demokratiċi u tad-drittijiet fundamentali u jqis li huwa ta' importanza kbira li kull istituzzjoni tal-UE involuta fit-twaqqif u l-ġestjoni tal-Konferenza li jmiss għandha tkun mghammra b'mod adegwat b'baġits amministrattivi;

32. Ifakkar fil-kontribut fundamentali tal-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) biex jiġu indirizzati l-kawżi ewlenin tal-migrazzjoni u l-ispostament furzat, biex jiġu promossi l-iżvilupp sostenibbli, id-demokrazija, ir-riformi politiċi u ekonomiċi, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, u biex jiġu appoġġati l-proċessi elettorali; jissottolinja, barra minn hekk, l-importanza strateġika tal-politika tat-tkabbir fil-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent; jappella, f'dan ir-rigward, għal finanzjament addizzjonali għall-Balkani tal-Punent u l-pajjiżi tal-Viċinat tal-Lvant u tan-Nofsinhar, kif ukoll għall-Aġenzija ta' Fondi u tax-Xoghol tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Refuġjati tal-Palestina fil-Lvant Qarib (UNRWA) u l-ghajnuna umanitarja; jissottolinja r-responsabbiltà tal-UE li tiżgura li jkollha r-riżorsi adegwati biex tindirizza l-konsegwenzi geopolitiċi tal-kriżi tal-COVID-19, tiżgura ambjent globali sikur u stabbli u turi solidarjetà mal-pajjiżi terzi affettwati hażin hażna billi timmobilizza l-istrumenti ta' finanzjament estern tal-UE biex tgħin lil dawn il-pajjiżi jsahhu l-kapaċitajiet tas-sistemi tas-sahha tagħhom, inkluż it-titjib tal-aċċess tagħhom għall-vaċċini, u biex ittaffi l-impatt soċjoekonomiku tal-kriżi; jenfasizza l-importanza tal-konformità mas-sistema ta' distribuzzjoni tal-vaċċini kontra l-COVID-19, COVAX, sabiex jiġi żgurat aċċess ekwu għall-vaċċini għall-pajjiżi l-aktar fragli; jilqa', barra minn hekk, il-fatt li se jingħata appoġġ dirett lill-viċinat tal-UE, u b'mod partikolari lill-viċinat immedjat tagħha;

33. Ifakkar fl-importanza li l-baġit tal-UE jingħata nomenklatura dettaljata biżżejjed li tippermetti lill-awtorità baġitarja twettaq ir-rwol deċiżjonali tagħha b'mod effikaċi u lill-Parlament, b'mod partikolari, jissodisfa r-rwoli ta' sorveljanza u skrutinju demokratiċi tiegħu; jinsisti, għaldaqstant, fuq il-htieġa li n-nomenklatura baġitarja tirrifletti bis-shih, u malajr kemm jista' jkun, il-ftehim dwar ir-Regolament NDICI; jistieden lill-Kummissjoni, f'dan is-sens, tipprezenta abbozz ta' baġit emendatorju għall-baġit tal-UE għall-2021, li jimplementa l-ftehim milhuq fin-negozjati dwar ir-Regolament NDICI dwar hames pakketti separati għall-programmi ġeografiċi fl-Asja, b'mod partikolari l-Lvant Nofsani, l-Asja tan-Nofsinhar, l-Asja Ċentrali, l-Asja tat-Tramuntana u tax-Xlokk u l-Paċifiku, billi jinholqu linji baġitarji korrispondenti separati; jemmen li tali armonizzazzjoni tista' u għandha ssir qabel il-proċedura baġitarja tal-2022;

34. Jenfasizza l-importanza li jiġi żgurat appoġġ finanzjarju adegwat, kemm mill-Istati Membri kif ukoll permezz tal-Fond Ewropew għad-Difiża, għall-fini ta' definizzjoni progressiva tal-politika ta' difiża komuni tal-UE u biex jiżdedu s-sigurtà u l-awtonomija strateġika tal-UE; jissottolinja, barra minn hekk, il-htieġa li jittejjb l-kompetittività u l-innovazzjoni fl-industrija tad-difiża Ewropea, li jistgħu jikkontribwixxu biex jistimulaw it-tkabbir u l-holqien tal-impjiegi, u l-htieġa li jissahhu l-iskjerabbiltà u l-effikaċja operattiva permezz ta' aktar sforzi fl-iżvilupp kongunt tal-kapaċitajiet militari u ċivili;

Kwistjonijiet speċifiċi u trażversali tal-baġit 2022

35. Jistenna, fit-thejġja għall-adozzjoni tal-baġit 2022, li l-potenzjal shih tal-pakkett tal-QFP jitqieghed fil-prattika u bihsiebu jimmonitorja mill-qrib l-implimentazzjoni tal-elementi kollha tal-ftehim milhuq; ifakkar li l-2022 se tkun l-ewwel sena ta' applikazzjoni tal-aġġustamenti speċifiċi għall-programm skont l-Artikolu 5 tar-Regolament QFP, fir-rigward, fost l-oħrajn, tal-pakketti tal-programmi emblematiċi tal-UE li għandhom jiġu ffinanzjati mill-mekkanizmu l-ġdid ibbażat fuq il-multi;

36. Jirrimarka dwar id-dewmien serju fl-implimentazzjoni tal-programmi u l-fondi tal-UE, speċjalment dawk taht ġestjoni kondiviza, għall-perjodu 2014-2020; jistieden lill-Istati Membri jaċċelleraw l-implimentazzjoni ta' dawk il-programmi, sabiex ma jipperikolawx il-varar fwaqtu tal-programmi l-ġodda tal-UE fl-ambitu tal-QFP 2021-2027, kif

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

ukoll dawk iffinanzjati mill-EURI; huwa mhasseb dwar ir-riskju ta' aktar dewmien fl-implimentazzjoni tal-programmi l-godda tal-QFP, minhabba l-htieġa li l-ewwel l-Istati Membri jridu qabelxejn jikkonformaw mal-iskeda ta' żmien ristretta hafna għall-implimentazzjoni tal-RRF;

37. Jiddispjaċih, barra minn hekk, dwar l-adozzjoni tard tal-QFP 2021-2027 u jqis li l-konsegwenzi ta' dan id-dewmien se jinhassu matul il-perjodu kollu tal-QFP attwali; jissottolinja li, konsegwentement, il-varar tal-programmi emblematici kollha tal-UE, kif ukoll il-finanzjament tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-istrategija għad-digitalizzazzjoni, iddewmu b'mod sinifikanti; jistenna, għalhekk, li jsir kull sforz biex jiġi żgurat li l-programmi l-godda kollha tal-UE jkunu kompletament operattivi fl-2022; ifakkar, f'dak ir-rigward, fid-dikjarazzjoni kongunta tal-Parlament, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-indirizzar tal-impatt tal-kriżi tal-COVID-19, mahruġa fil-konklużjonijiet kongunti dwar il-baġit tal-2021, li ssostni b'mod speċifiku li għandha tinghata attenzjoni partikolari lis-setturi tal-ekonomija li huma l-aktar milquta mill-kriżi, bħat-turiżmu u l-SMEs, kif ukoll lill-persuni l-aktar milquta mill-kriżi;

38. Jistenna, barra minn hekk, livell suffiċjenti ta' approprijazzjonijiet ta' pagament li għandhom jiddaħhlu fil-baġit 2022 biex ikopru kemm il-programmi l-godda kif ukoll it-tlestija ta' dawk tal-passat, speċjalment fil-kuntest ta' htieġa oghla mistennija għal pagamenti fil-qasam tal-koeżjoni u l-iżvilupp rurali, u biex jiġi żgurat li l-baġit tal-Unjoni jipprovdi l-istimolu ekonomiku meħtieġ; huwa determinat li jipprevjeni kwalunkwe kriżi futura tal-pagamenti, bħal dik esperjenzata fil-bidu tal-perjodu tal-QFP preċedenti, u bihsiebu, għal dak il-ghan, jimmonitorja mill-qrib hafna l-livell ta' impenji pendenti (RAL); jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta minghajr dewmien kwalunkwe abbozz ta' baġit emendatorju li jitqies neċessarju għal żieda fil-pagamenti marbuta ma' aċċellerazzjoni ulterjuri tal-programmi tal-UE;

39. Jishaq li l-baġit tal-UE se jissahhah b'mod sinifikanti mill-EURI fl-2022, b'mill-inqas 60 % tal-allokazzjoni totali tiegħu li għandha tiġi impenjata fl-ambitu tal-programmi differenti sa tmiem dik is-sena; jishaq li l-implimentazzjoni generali tal-EURI se tiġi mmonitorjata mill-qrib mill-Parlament, filwaqt li se tinghata attenzjoni partikolari lill-iskrutinju tal-RRF; huwa mhasseb, madankollu, dwar id-dewmien fil-bidu tal-operazzjonijiet ta' għoti u tehid b'self fl-ambitu ta' dan l-istrument, peress li d-deċiżjoni l-gdida dwar ir-rizorsi proprji (ORD), li ttiprovdi l-awtorizzazzjoni għal dawn l-operazzjonijiet, għadha mhix fis-seħh; jishaq, għalhekk, fuq il-htieġa ta' ratifika urgenti mill-Istati Membri tal-ORD il-gdida, sabiex ma jiġix ipperikolat l-irkupru f'waqtu, għad-detriment tal-generazzjonijiet futuri;

40. Jirrimarka dwar in-natura legalment vinkolanti tal-pjan direzzjonali biex jiddaħhlu rizorsi proprji godda matul il-QFP attwali, li huwa minqas fil-Ftehim Interistituzzjonali, u jafferma mill-gdid l-impenn b'sahħtu tiegħu favur dan il-proċess; jissottolinja li l-baġit tal-Unjoni għall-2022 se jikkostitwixxi pont bejn l-ewwel u t-tieni pass ta' dan il-pjan direzzjonali; jistieden, b'mod partikolari, lill-Kunsill biex jibda jiddelibera minghajr dewmien, malli l-Kummissjoni tippreżenta l-proposti legiżlattivi dwar ir-rizorsi proprji l-godda bbażati fuq mekkaniżmu ta' agġustament tal-karbonju fil-fruntiera, imposta digitali u l-iskema tal-UE għan-negozjar ta' emissjonijiet (EU ETS), bl-ghan li tittiehed deċiżjoni sal-1 ta' Lulju 2022; jistenna, barra minn hekk, li d-diskussjonijiet dwar it-taxxa fuq it-tranzazzjonijiet finanzjarji taht kooperazzjoni msahha jiġu konklużi b'mod pożittiv sa tmiem l-2022, li jippermetti lill-Kummissjoni tressaq proposta għal rizorsa proprja gdida; jirrimarka, f'dak ir-rigward, dwar il-htieġa ta' implimentazzjoni bla xkiel sabiex ir-rizorsi proprji l-godda jkopru mill-inqas in-nefqa relatata mal-hlas lura tal-kapital u l-imghax tal-EURI;

41. Jenfasizza, barra minn hekk, li l-baġit tal-UE u l-baġits nazzjonali huma affettwati b'mod negattiv mill-frodi tat-taxxa, l-evazjoni tat-taxxa u l-evitar tat-taxxa; jappella għal koordinazzjoni msahha fil-qasam tat-tassazzjoni sabiex jiġu protetti s-sorsi ta' dħul tal-UE u dawk nazzjonali;

42. Jissottolinja r-rwol ċentrali tal-aġenziji decentralizzati tal-Unjoni fl-għoti ta' appoġġ operattiv u għarfien espert biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effikaci tal-oġettivi politiċi tal-UE; ifakkar li l-aġenziji jrid ikollhom ammont xieraq ta' persunal u rizorsi adegwati sabiex ikunu jistgħu jwettqu bis-shih ir-responsabbiltajiet tagħhom u jiksbu l-ahjar riżultati possibbli; jissottolinja li l-kompiti tal-aġenziji jevolvu f'konformità mal-prijoritajiet politiċi u jishaq li r-responsabbiltajiet godda jridu jkunu akkumpanjati minn rizorsi godda;

43. Jissottolinja l-valur tal-proġetti pilota u l-azzjonijiet preparatorji (PP-PAs) fl-ittestjar ta' inizjattivi politiċi godda u fit-thejija tal-pedamenti għal azzjonijiet futuri tal-Unjoni; bihsiebu, għalhekk, jipproponi pakkett ta' PP-PAs f'konformità mal-prijoritajiet politiċi tiegħu; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li l-PP-PAs adottati fil-baġit jiġu implimentati bis-shih, b'mod f'waqtu u f'kooperazzjoni mal-Parlament, u jinghataw vizibbiltà akbar sabiex l-impatt tagħhom jiġi massimizzat;

Il-Hamis, 25 ta' Marzu 2021

44. Jistieden lill-Kummissjoni tqis kif xieraq il-prijoritajiet politiċi u baġitarji tal-Parlament, stabbiliti f'din ir-risoluzzjoni, meta tkun qed thejji l-abbozz ta' baġit għall-2022; huwa lest, madankollu, li jagħmel l-aħjar użu mill-flessibbiltà eżistenti u dispożizzjonijiet oħra stabbiliti fir-Regolament QFP u fir-Regolament Finanzjarju, sabiex isahħaħ il-programmi ewlenin tal-UE fil-baġit tal-2022 u biex iwieġeb b'mod adegwat għall-htigijiet urġenti li jinqalghu b'rabta mal-kriżi tas-saħħa tal-COVID-19 u l-proċess ta' rkupru, fost oħrajn; jinsisti, f'dan il-kuntest, fuq l-attivazzjoni f'waqtha tal-Istrument għall-Appoġġ ta' Emerġenza kif ukoll fuq il-mobilizzazzjoni tal-istrumenti speċjali tal-QFP, bħall-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni, biex tinghata appoġġ finanzjarju kull meta jkun mehtieg;

o

o o

45. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri.

ISSN 1977-0987 (edizzjoni elettronika)
ISSN 1725-5198 (edizzjoni stampata)

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet
tal-Unjoni Ewropea
L-2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

MT